

PROFETEN EN KONINGEN

Voorwoord

De periode van de Bijbelse geschiedenis die in het voorafgaande deel van deze serie beschreven wordt is bij velen een stuk bekender dan die welke in dit deel aan de orde komt.

De verhalen van schepping, zondvloed, torenbouw van Babel, Mozes in Egypte, de richteren en koning David — om enkele te noemen — zijn zeker in grote lijnen bij de meeste mensen bekend.

Dit boek begint bij koning Salomo. Ook hij heeft een haast legendarische naam gekregen, zodat men hem over het algemeen wel weet thuis te brengen in de geschiedenis van Israël van zo'n duizend jaar voor Christus. Maar de eeuwen die daarna komen zijn zelfs voor veel mensen die regelmatig in de Bijbel lezen niet meer dan een onoverzichtelijke wirwar van regeringen van koningen met moeilijke namen die dikwijls op onnatuurlijke wijze aan hun einde kwamen.

Inderdaad vergt het enige inspanning om zich het globale verloop van de geschiedenis van Israël in het laatste millennium voor Christus eigen te maken.

De deling van het koninkrijk in een noordelijk rijk en een zuidelijk rijk, de verhouding tussen deze twee staatjes, de ingewikkelde politieke verhoudingen in de gebieden rondom en tal van andere factoren maken het er niet eenvoudiger op.

Toch is het niet in de eerste plaats de bedoeling van dit boek om te voorzien in een overzichtelijke schematische behandeling van deze rusteloze eeuwen en de politieke geschiedenis van Israël en Juda gedetailleerd uit de doeken te doen.

Een en ander facet komt veel meer op de voorgrond. Ellen G. White ziet de geschiedenis in de eerste plaats in het licht van een groot kosmisch gebeuren: de strijd tussen goed en kwaad — tussen God enerzijds en de satan aan de andere kant.

Het is duidelijk wie deze strijd wint, of beter gezegd: gewonnen heeft. Er is geen spoor van twijfel over de vraag hoe “de grote strijd” afloopt. Maar de tegenstander van het goede laat geen kans onbenut om de Goddelijke plannen te dwarsbomen. Daarbij staat de mens steeds voor de keuze aan wiens kant hij zich zal opstellen. Zal hij God dienen, ondanks eventuele moeilijkheden? Zal hij gehoorzaam en loyaal zijn? Of zal hij zich laten meeslepen door de macht van de boze?

Die vraag was in de latere geschiedenis van Israël en Juda voortdurend aan de orde. Het is zelfs het criterium dat de Bijbelschrijvers gebruiken bij hun behandeling van de verschillende vorsten. Sommigen “deden wat goed was in de ogen des Heeren” en krijgen daarom veel aandacht. Anderen “deden wat kwaad was in de ogen des Heeren” en worden in bepaalde gevallen — ondanks hun vaak niet onaanzienlijke politieke betekenis — met een paar regels afgedaan.

Ellen G. White probeert de geschiedenis van Gods volk te schilderen op de manier zoals God de gebeurtenissen ziet. Het is deze geschiedbeschouwing die haar werken zo uniek maakt. Ook een boek als Profeten en Koningen volgt deze lijn en is daarom ook voor hen die geen knobbel voor geschiedenis hebben meer dan het lezen waard.

Profeten en Koningen verscheen nooit eerder in de Nederlandse taal. De uitgevers hebben aan een vaak geuite wens gehoor gegeven en nu ook dit boek in het Nederlands uitgebracht. Het verschijnt met de wens dat het velen tot zegen zal zijn. – De uitgevers.

PROFETEN EN KONINGEN

Inhoud

- Hoofdstuk 1—De wijngaard des Heeren
- Hoofdstuk 2—Salomo
- Hoofdstuk 3—De tempel en zijn inwijding
- Hoofdstuk 4—Trots op voorspoed
- Hoofdstuk 5—Gevolgen van overtreding
- Hoofdstuk 6—Het berouw van Salomo
- Hoofdstuk 7—Het koninkrijk gescheurd
- Hoofdstuk 8—Jerobeam
- Hoofdstuk 9—Nationale afval
- Hoofdstuk 10—Elia de Tisbiet
- Hoofdstuk 11—Een waarschuwend stem
- Hoofdstuk 12—Karmel
- Hoofdstuk 13—Van Jizreël naar Horeb
- Hoofdstuk 14—*“Wat doet gij hier?”*
- Hoofdstuk 15—*“In de geest en de kracht van Elia”*
- Hoofdstuk 16—Josafat
- Hoofdstuk 17—De ondergang van het huis van Achab
- Hoofdstuk 18—De roeping van Elisa
- Hoofdstuk 19—Het water gezond gemaakt
- Hoofdstuk 20—Een profeet van vrede
- Hoofdstuk 21—Naäman
- Hoofdstuk 22—De laatste jaren van Elisa
- Hoofdstuk 23—*“Ninevé, die grote stad”*
- Hoofdstuk 24—De Assyrische ballingschap
- Hoofdstuk 25—*“Uitgeroeid, omdat het zonder kennis is”*
- Hoofdstuk 26—De roeping van Jesaja
- Hoofdstuk 27—*“Zie, hier is uw God”!*
- Hoofdstuk 28—Achaz
- Hoofdstuk 29—Hizkia
- Hoofdstuk 30—De gezanten uit Babel
- Hoofdstuk 31—Verlost uit de macht van Assur
- Hoofdstuk 32—Hoop voor de heidenen
- Hoofdstuk 33—Manasse en Josia
- Hoofdstuk 34—Het boek der wet
- Hoofdstuk 35—Jeremia
- Hoofdstuk 36—Een naderende ondergang
- Hoofdstuk 37—De laatste koning van Juda
- Hoofdstuk 38—Gevankelijk weggevoerd naar Babel
- Hoofdstuk 39—Licht in het duister
- Hoofdstuk 40—Aan het hof te Babel
- Hoofdstuk 41—De droom van Nebukadnezar
- Hoofdstuk 42—De brandende oven
- Hoofdstuk 43—Ware grootheid
- Hoofdstuk 44—De onzichtbare wachter

PROFETEN EN KONINGEN

- Hoofdstuk 45—In de leeuwenkuil
- Hoofdstuk 46—De terugkeer uit de ballingschap
- Hoofdstuk 47—“*Gods profeten stonden hen terzijde*”
- Hoofdstuk 48—Jozua en de engel
- Hoofdstuk 49—“*Niet door kracht noch geweld*”
- Hoofdstuk 50—In de dagen van koningin Ester
- Hoofdstuk 51—Ezra, de priester en schriftgeleerde
- Hoofdstuk 52—Een geestelijke opleving
- Hoofdstuk 53—Een man die zijn kansen waarnam
- Hoofdstuk 54—De bouwers aan de muur
- Hoofdstuk 55—Een aanklacht tegen afpersing
- Hoofdstuk 56—Samenzweringen van de heidenen
- Hoofdstuk 57—Onderwezen in de wet van God
- Hoofdstuk 58—Hervorming
- Hoofdstuk 59—De komst van een bevrijder
- Hoofdstuk 60—“*Het huis van Israël*”
- Hoofdstuk 61—Visioenen van toekomstige heerlijkheid

PROFETEN EN KONINGEN

Introductie Hoofdstuk 1 De Wijngaard des Heeren

God riep Abraham uit zijn afgodische omgeving naar het land Kanaän om de beste gaven des hemels te kunnen schenken aan alle volken op aarde. *“Ik zal u tot een groot volk maken”*, zei Hij, *“en u zegenen, en uw naam groot maken, en wees een zegen”*. (Genesis 12 : 2) Het was een grote eer waartoe Abraham was geroepen, — de vader te worden van het volk, dat eeuwenlang de bewaarder en verdediger zou zijn van Gods waarheid aan de wereld, het volk waardoor alle volken op aarde gezegend zouden worden door de komst van de beloofde Messias.

De mensen hadden vrijwel volledig de kennis van de ware God verloren Hun geest was verduisterd door afgoderij. In de plaats van Gods wet, die *“heilig en rechtvaardig en goed”* (Romeinen 7:12) is, hadden ze getracht wetten in te stellen die meer in overeenstemming waren met hun eigen wreed, zelfzuchtig hart. Toch heeft God hen in Zijn barmhartigheid niet verdelgd. Het was Zijn bedoeling dat ze de kans zouden krijgen Hem beter te leren kennen door Zijn gemeente. Het was Zijn bedoeling dat de beginselen, geopenbaard in het leven van Zijn volk, het middel zouden zijn waardoor Gods beeld weer inde mens hersteld kon worden.

Gods wet moest grootgemaakt, Zijn gezag gehandhaafd worden; en aan het huis van Israëel werd dit groot en edel werk opgedragen. God scheidde hen af van de wereld, om hen een geheiligde taak op te dragen. Hij maakte hen tot bewakers van Zijn wet, en wilde door hen een kennis betreffende Hem in het leven houden Zo zou hemels licht schijnen op een duistere wereld, en een stem zou gehoord worden die alle mensen zou oproepen zich af te wenden van die afgoden om de levende God te dienen.

God had zijn uitverkoren volk *“met grote kracht en met een sterke hand”* (Exodus 32:11) uit Egypte geleid. *“Hij zond Mozes, zijn knecht, en Aaron, dien Hij Zich verkoren had. Zij deden onder hen zijn aangekondigde tekenen en wonderen in het land van Cham”*. (Psalm 105:26-27) *“Hij dreigde de Schelfzee, en zij verdroogde; Hij deed hen gaan door de waterdiepten”*. (Psalm 106:9) Hij bevrijdde hen uit hun slavernij, om hen te brengen in een goed land, — een land dat Hij in Zijn voorzienigheid voor hen had klaargemaakt als toevluchtsoord voor hun vijanden. Hij wilde Zelf hen daar brengen, en hen in Zijn eeuwige armen sluiten; en als antwoord zouden ze, in dank voor Zijn goedheid en barmhartigheid, Zijn Naam moeten grootmaken en verheffen op aarde.

“Want des Heeren deel is zijn volk, Jakob het Hem toegemeten erfdeel. Hij vond hem in een land van steppen, in een woest land van gehuil in de wildernis. Hij beschutte hem, lette op hem, bewaarde hem als Zijn oogappel. Als een arend, die zijn broedsel opwekt, over zijn jongen zweeft, zijn wieken uitspreidt, er een opneemt en draagt op zijn vlerken, zo heeft hem de Heere alleen geleid, en geen vreemde god stond hem terzijde” (Deuteronomium 32:9-12) Zo bracht Hij de Israëlieten tot Zich, om te wonen als onder de schaduw van de Allerhoogste. Op wonderlijke wijze werden ze beschermd tegen de gevaren van de woestijnreis, en ten slotte als een bevoorrecht volk geplaatst in het beloofde land.

Door een gelijkenis heeft Jesaja op roerende wijze het verhaal verteld van Israëls roeping en opleiding om in de wereld te staan als vertegenwoordigers van Jehova, vruchtbaar tot alle goed werk:

PROFETEN EN KONINGEN

“Nu zal ik mijn Beminde een lied mijns Liefsten zingen van Zijn wijngaard; Mijn Beminde heeft een wijngaard op een vetten heuvel. En Hij heeft dien omtuind, en van stenen gezuiverd, en Hij heeft hem beplant [met] edele wijnstokken; en Hij heeft in deszelfs midden een toren gebouwd, en ook een wijnbak daarin uitgehouwen; en Hij heeft verwacht, dat hij [goede] druiven zou voortbrengen, maar hij heeft stinkende druiven voortgebracht.”. (Jesaja 5:1-2)

Het was Gods bedoeling om door het uitverkoren volk een zegen te brengen aan heel de mensheid. *“Want de wijngaard van den HEERE der heirscharen is het huis van Israël, en de mannen van Juda zijn een plant Zijner verlustigingen;”.* (Jesaja 5:7)

Dit volk werd de woorden Gods toevertrouwd. Ze werden beschermd door de geboden van Zijn wet, de eeuwige beginselen van waarheid, recht en reinheid. Hun bescherming lag in gehoorzaamheid aan deze beginselen, want daardoor zouden ze bewaard blijven voor vernietiging als gevolg van zondige gebruiken. En als de toren in de wijngaard plaatste God midden in het land Zijn heilige tempel.

Christus zou hen onderrichten. Zoals Hij in de woestijn met hen was geweest, zou Hij ook nu hun Leraar en Gids blijven. In de tabernakel en in de tempel woonde Zijn heerlijkheid in de wolk boven het verzoendeksel. Voor hen openbaarde Hij steeds de rijkdom van Zijn liefde en verdraagzaamheid. God had door Mozes Zijn doel bekendgemaakt en de voorwaarden voor hun voorspoed duidelijk gemaakt. *“Gij zijt een volk, dat de Heere uw God, heilig is”,* zei hij: *“u heeft de Heere, uw God, uit alle volken op de aardbodem uitverkoren om Zijn eigen volk te zijn”.*

“Heden hebt gij den HEERE doen zeggen, dat Hij u tot een God zal zijn, en dat gij zult wandelen in Zijn wegen, en houden Zijn inzettingen, en Zijn geboden, en Zijn rechten, en dat gij Zijner stem zult gehoorzaam zijn. En de HEERE heeft u heden doen zeggen, dat gij Hem tot een volk des eigendoms zult zijn, gelijk als Hij u gesproken heeft, en dat gij al Zijn geboden zult houden; Opdat Hij u alzo boven al de volken, die Hij gemaakt heeft, hoog zette, tot lof, en tot een naam, en tot heerlijkheid; en opdat gij een heilig volk zijt den HEERE, uw God, gelijk als Hij gesproken heeft.” (Deuteronomium 7:6; 26:17-19)

Het volk Israël zou het gebied bewonen dat God had aangewezen. De volken die de eredienst van de ware God hadden verworpen, zouden verdreven worden. Maar het was Gods bedoeling dat Israël, door Gods karakter te openbaren, de mensen tot Hem zou trekken. Heel de wereld kreeg de uitnodiging van het Evangelie. Door de leer van de offerdiensten moest Christus verhoogd worden onder de volken, en allen die op Hem zouden zien, zouden leven. Allen die, evenals Rachab de Kanaänitische en Ruth de Moabitische, zich afwendden van de afgoden tot het dienen van de ware God, zouden één worden met Zijn uitverkoren volk. Naarmate het aantal der Israëlieten toenam, zouden ze hun grenzen uitbreiden, tot hun rijk heel de wereld zou omvatten.

Maar het oude Israël beantwoordde niet aan Gods plannen. De Heere had gezegd: *“Ik had u toch geplant, een edelen wijnstok, een geheel getrouw zaad; hoe zijt gij Mij dan veranderd [in] verbasterde ranken van een vreemden wijnstok?”* (Jeremia 2:21) *“Israël is een uitgeleedigde wijnstok, hij brengt [weder] vrucht voor zich”.* (Hosea 10:1) *“Nu dan, gij inwoners van Jeruzalem, en gij mannen van Juda, oordeelt toch tussen Mij en tussen Mijn wijngaard. Wat is er meer te doen aan Mijn wijngaard, hetwelk Ik aan hem niet gedaan heb? Waarom heb Ik verwacht, dat hij [goede] druiven voortbrengen zou, en hij heeft stinkende druiven voortgebracht? Nu dan, Ik zal ulieden nu bekend maken, wat Ik Mijn wijngaard doen zal; Ik zal zijn tuin wegnemen, opdat hij zij tot afweiding; zijn muur zal Ik verscheuren,*

PROFETEN EN KONINGEN

opdat hij zij tot vertreding. En Ik zal hem [tot] woestheid maken; hij zal niet besnoeid, noch omgehakt worden, maar distelen en doornen zullen [daarin] opgaan; en Ik zal den wolken gebieden, dat zij geen regen daarop regenen. ... en Hij heeft gewacht naar recht, maar ziet, het is schurftheid, naar gerechtigheid, maar ziet, het is geschreeuw.”.(Jesaja 5:3-7)

Door Mozes had de Heere Zijn volk de gevolgen van ontrouw voor ogen gehouden. Door te weigeren Zijn verbond te bewaren, zouden ze zich losmaken van het leven van God, en zouden ze Zijn zegeningen missen. Bij tijden werd op deze waarschuwingen acht geslagen, en kreeg het joodse volk rijke zegeningen, en door hen hadden ook de omliggende volken deel eraan. Maar het gebeurde vaker, dat ze God vergaten, en hun grote voorrechten als Zijn vertegenwoordigers uit het oog verloren. Ze beroofden Hem van de dienst waarop Hij recht had, en ze beroofden hun medemensen van godsdienstige leiding en een heilig voorbeeld. Ze wilden zelf genieten van de vruchten van de wijngaard waarover ze als rentmeesters waren geplaatst. Hun hebzucht en zelfzucht maakten, dat ze door de heidenen werden veracht. Op deze wijze kreeg de heidenwereld een onjuiste voorstelling van Gods karakter en van de wetten van Zijn Koninkrijk.

Als een Vader had God geduld met Zijn volk. Hij pleitte door barmhartigheden die Hij schonk of inhield. Geduldig hield Hij hen hun zonden voor ogen, en wachtte lankmoedig op het erkennen van hun schuld. Profeten en boden werden gezonden om Zijn aanspraken aan de landlieden bekend te maken; maar in plaats dat men hen verwelkomde, werden deze mannen met een helder onderscheidingsvermogen en geestelijke macht behandeld als vijanden. De landlieden vervolgden en doodden hen. God zond andere boden, maar die werden op gelijke wijze behandeld als de voorgaande, alleen met dit verschil, dat de landlieden een diepere haat openbaarden.

Het terugtrekken van Gods gunst tijdens de ballingschap bracht velen tot inkeer; toch herhaalde het joodse volk na hun terugkeer naar het beloofde land de fouten van vroegere geslachten, en raakte in strijd met de omliggende volken. De profeten, die door God waren gezonden om het kwaad te bestraffen, werden met dezelfde achterdocht en haat ontvangen als het geval was geweest met hun voorgangers in vroegere tijden; en zo maakten de huurders van de wijngaard hun schuld van eeuw tot eeuw steeds groter. De goede wijngaard, door de Goddelijke Landman op de bergen van Palestina geplant, werd door de mannen van Israël veracht, en tenslotte werd de wijnstok vertreden en over de muur geworpen; men hoopte dat hij voor altijd vernietigd was. De Landman nam de wijnstok weg en verborg deze voor hun ogen. Weer plantte Hij hem, maar nu buiten de muur van de wijngaard, op een dusdanige manier dat de wijnstok niet langer in zicht was. De ranken hingen over de muur, en andere ranken konden erop geënt worden, maar de wijnstok zelf werd buiten het bereik geplaatst van mensen, zodat deze geen kwaad konden doen.

Voor Gods gemeente op aarde in deze tijd — de behoeders van Zijn wijngaard — zijn vooral de boodschappen van advies en bemoediging van betekenis, gegeven door de profeten die Zijn eeuwig plan met de mensheid hadden bekendgemaakt. In de leer der profeten is Zijn liefde voor de verloren mensen en Zijn plan voor hun redding duidelijk geopenbaard. Het verhaal van Israëls roeping, van hun succes en hun falen, van hun herstel in Gods gunst, van hun verwerping van de Heer van de wijngaard, en de volvoering van het plan door een overblijfsel, aan wie de verbondsbeloften in vervulling gaan — dit is het thema van Gods boodschappers aan Zijn gemeente in de eeuwen die voorbijgegaan zijn. En nu is Gods boodschap aan Zijn gemeente — aan hen, die als trouwe landlieden voor de wijngaard zorgen — dezelfde als de boodschap die de profeet vroeger heeft verkondigd: *“Te dien dage*

PROFETEN EN KONINGEN

zal er een wijngaard van roden wijn zijn, . . . Ik, de HEERE, behoede dien, alle ogenblik zal Ik hem bevochtigen; opdat [de] [vijand] hem niet bezoeke, zal Ik hem bewaren nacht en dag.” (Jesaja 27:2,3).

Laat Israël hopen op God. De Heer van de wijngaard brengt ook nu uit mensen van alle volken de kostbare vruchten binnen, waarop Hij lang heeft gewacht. Spoedig zal Hij tot de zijnen komen; en in die blijde dag zal Zijn eeuwig plan met het huis van Israël eindelijk in vervulling gaan. *“In de toekomstige zal Jakob wortelen schieten, Israël zal bloeien en groeien; en zij zullen de wereld met inkomsten vervullen.”* (vers 6).

PROFETEN EN KONINGEN

Van Kracht naar Zwakheid

“Zo zegt de HEERE: Een wijze beroeme zich niet in zijn wijsheid, en de sterke beroeme zich niet in zijn sterkheid; een rijke beroeme zich niet in zijn rijkdom; Maar die zich beroemt, beroeme zich hierin, dat hij verstaat, en Mij kent, dat Ik de HEERE ben, doende weldadigheid, recht en gerechtigheid op de aarde, want in die dingen heb Ik lust, spreekt de HEERE.” (Jeremia 9:23-24)

Hoofdstuk 2 Salomo

Tijdens het bestuur van David en Salomo werd Israël machtig onder de volken, en had tal van gelegenheden om een machtige invloed uit te oefenen ten gunste van waarheid en recht. De Naam van Jehova was verheven en geëerd, en het doel waarvoor de Israëlieten in het beloofde land waren geplaatst, scheen in vervulling te gaan. Scheidsmuren werden afgebroken, en zoekers naar waarheid in de landen der heidenen keerden voldaan huiswaarts. Bekeringsvonden plaats, en Gods gemeente op aarde breidde zich uit en was voorspoedig.

Salomo werd in de laatste levensjaren van zijn vader David gezalfd en tot koning uitgeroepen. Zijn jonge leven beloofde veel, en het was Gods plan dat hij zou toenemen van kracht tot kracht, van heerlijkheid tot heerlijkheid, om steeds meer Gods beeld gelijkvormig te worden, en op deze wijze zijn volken te inspireren trouw te zijn aan hun geheiligde taak als beschermers van de Goddelijke waarheden.

David wist dat Gods plannen met Israël alleen in vervulling konden gaan als heersers en volk gedurig op hun hoede zouden zijn en beantwoorden zouden aan de maatstaf die hun werd voorgehouden. Hij wist dat de jeugdige Salomo niet alleen een staatsman, een krijgsman en een heerser moest zijn, maar ook een vastberaden, goed man, een leraar der gerechtigheid, een voorbeeld van trouw, om te beantwoorden aan het vertrouwen waarmee God hem had geëerd.

Met tedere ernst drong David bij Salomo erop aan om mannelijk en edel te zijn, om barmhartigheid en liefdevolle zorg te tonen jegens zijn onderdanen, en in al zijn handelingen met de volken der aarde Gods Naam te verheerlijken en Zijn heiligheid te openbaren. De vele beproevende en opmerkelijke ervaringen die David in zijn leven had ondervonden, hadden hem de waarde geleerd van edeler deugden, en brachten hem ertoe Salomo zijn laatste opdracht te geven: *“Een rechtvaardige Heerser over de mensen, een Heerser in de vreze Gods, Hij is als het morgenlicht bij het opgaan der zon, een morgen zonder wolken: door de glans na de regen spruit jong groen uit de aarde.”* (2 Samuël 23:3-4)

Welk een gelegenheid had Salomo! Als hij gehoor zou geven aan de door God geïnspireerde raadgevingen van zijn vader, zou zijn bestuur een regering van gerechtigheid zijn, zoals beschreven is in Psalm 72 : *“O God, verleen de koning uw recht, en uw gerechtigheid de zoon des konings. Hij richte uw volk met gerechtigheid, uw ellendigen met recht... Hij zij als de regen die neerdaalt op het grasland, als regenbuien die de aarde besproeien. In zijn dagen bloeide de rechtvaardige en grote vrede, totdat er geen maan meer is. Hij heerse van zee tot zee, van de Rivier tot de einden der aarde... Mogen de koningen van Tarsis en de kustlanden hem geschenken brengen, de koningen van Saba en Seba hem schatting offeren, mogen alle koningen zich voor hem nederbuigen, alle volkeren hem dienen. Voorwaar, hij zal de arme redden, die om hulp roept, de ellendige, en wie geen*

PROFETEN EN KONINGEN

helper heeft... Men zal bestendig voor hem bidden, de ganse dag hem zegenen. Zijn naam zij voor altoos, zolang er zon is, bloeie zijn naam. Mogen alle volken elkander daarmee zegenen, hem gelukkig prijzen. Geloofd zij de Heere God, de God van Israël, die alleen wonderen doet. En geloofd zij Zijn heerlijke Naam voor eeuwig, en Zijn heerlijkheid vervulle de ganse aarde. Amen, ja, amen.”

In zijn jeugd maakte Salomo de keus van David tot de zijne, en vele jaren wandelde hij oprecht, terwijl zijn leven gekenmerkt werd door strikte gehoorzaamheid aan Gods geboden. In het begin van zijn regering ging hij met zijn raadslieden naar Gibeon, waar de tabernakel, die in de woestijn was gebouwd, nog stond, en daar vergaderde hij met de door hem gekozen raadslieden, “*de oversten over duizend en over honderd*”, *de rechters en alle vorsten in heel Israël, de familiehoofden*” (2 Kronieken 1:2) om de Heere te offeren, en zich volkomen aan de dienst van God te wijden. Omdat hij iets begreep van de grootte van de taak die verbonden was aan het koninklijk ambt, wist Salomo dat zij die zware lasten hebben te dragen, naar de Bron van wijsheid moeten gaan voor leiding, willen ze hun taak naar behoren vervullen. Dit bracht hem ertoe zijn raadslieden aan te moedigen om met hem zich te verzekeren van het feit, dat God hen had aangenomen.

Meer dan naar alle aardse goederen verlangde de koning naar wijsheid en verstand om het werk dat God hem had opgedragen, te kunnen doen. Hij verlangde naar een helder verstand, een grootmoedig hart, naar een liefderijke geest. Die nacht verscheen de Heere aan Salomo in een droom en zei: “*Begeer wat Ik u geven zal.*” In zijn antwoord gaf de jonge en onervaren heerser uiting aan zijn gevoelens van hulpeloosheid en zijn verlangen naar hulp. “*Gij hebt aan mijn vader David grote goedertierenheid bewezen*”, zei hij, “*evenals hij voor uw aangezicht in trouw en rechtvaardigheid en oprechtheid van hart jegens U gewandeld heeft; en Gij hebt aan hem deze grote goedertierenheid bevestigd, door hem een zoon te geven, die op zijn troon zit, zoals heden het geval is. En nu, Heere mijn God, Gij zelf hebt uw knecht in de plaats van mijn vader David koning gemaakt, hoewel ik een jonge man ben; ik weet niet uit te gaan of in te gaan. Zo staat uw knecht te midden van uw volk, dat Gij uitverkoren hebt, een groot volk dat niet te tellen of te schatten is vanwege de menigte. Geef dan uw knecht een opmerkzaam hart, opdat hij uw volk richte, door te onderscheiden tussen goed en kwaad, want wie zou in staat zijn dit uw talrijk volk te richten? En het was goed in de ogen des Heeren dat Salomo dit gevraagd had*”. Omdat dit in uw hart geweest is”, zei God tegen Salomo, en gij geen rijkdom, schatten of eer gevraagd hebt, noch het leven van uw haters, en zelfs geen lang leven, maar wijsheid en kennis voor u gevraagd hebt, om Mijn volk, waarover Ik u koning gemaakt heb, te richten, zo zij deze wijsheid en de kennis u gegeven”; zodat uws gelijke vóór u niet geweest is, noch na u zal opstaan. En ook wat gij niet gevraagd hebt, geef Ik u, zowel rijkdom als eer, zodat onder de koningen uws gelijke niet zal zijn geweest al uw dagen. En indien gij op mijn wegen wandelt en mijn inzettingen en geboden bewaart, zoals uw vader David gewandeld heeft, dan zal Ik uw leven verlengen.” (1 Koningen 3: 5-14; 2 Kronieken 1: 7-12)

God beloofde Salomo dat Hij met hem zou zijn, zoals Hij met David was geweest. Als de koning in oprechtheid voor de Heere zou wandelen, als hij zou doen wat God hem geboden had, zou zijn troon bevestigd worden en zou zijn regering het middel zijn om Israël te maken tot een wijs en verstandig volk, een licht voor de omringende volken. De woorden die Salomo gebruikte terwijl hij tot God bad voor het oude altaar te Gibeon, openbaren zijn nederigheid en zijn diepe verlangen God te eren. Hij besepte dat hij zonder Gods hulp even hulpeloos was als een kind in het vervullen van de taak die hem wachtte.

PROFETEN EN KONINGEN

Hij wist dat hij niet het onderscheidingsvermogen bezat dat nodig was, en dit besef van zijn grote nood bracht hem ertoe God te smeken om wijsheid. In zijn hart leefde geen zelfzuchtig streven naar kennis om boven anderen te staan. Hij verlangde ernaar getrouw de taak te vervullen die op hem rustte, en hij zocht naar de gave die het middel zou zijn om te regeren tot eer van God. Nooit is Salomo zo rijk of verstandig of waarlijk groot geweest als op het ogenblik waarin hij erkende: *“Ik ben slechts een jonge man; ik weet niet uit te gaan of in te gaan.”*

Degenen die nu een vertrouwenspositie bekleden, moeten de les leren die Salomo's gebed hen leert. Hoe hoger de positie is die iemand bekleedt, des te zwaarder is de verantwoordelijkheid die op hem rust, des te verstrekkender zal de invloed zijn die van hem uitgaat, en des te meer zal hij afhankelijk zijn van God. Altijd moet hij eraan denken dat met de roeping om te werken ook de oproep komt om verstandig te wandelen in het oog van zijn medemensen. Hij moet tegenover God staan als een leerling. Een vooraanstaande positie brengt geen heiligheid van karakter. Iemand is alleen dan waarlijk groot, als hij God eert en Zijn geboden gehoorzaamt.

De God die wij aanbidden ziet de mens niet aan. Die aan Salomo wijsheid heeft gegeven, is ook nu nog bereid dezelfde zegen te schenken aan Zijn kinderen. *“Indien echter iemand van u in wijsheid te kort schiet, dan bidde hij God daarom, die aan allen geeft, eenvoudigweg en zonder verwijt; en zij zal hem gegeven worden.”* (Jakobus 1:5) Als iemand die onder lasten gebukt gaat, wijsheid zoekt, meer dan rijkdom, macht of aanzien, zal hij niet teleurgesteld worden. Zo iemand zal niet alleen van de grote Leermeester leren wat hij moet doen, maar ook hoe hij dat moet doen op een wijze die Gods goedkeuring kan wegdragen.

Zolang de man die van God onderscheidingsvermogen en bekwaamheid heeft gekregen, toegewijd blijft aan God, zal hij niet streven naar een vooraanstaande plaats, of jagen naar gezag. Natuurlijk zijn er mensen die een bepaalde verantwoordelijkheid moeten dragen; maar in plaats van te streven naar de eerste plaats, zal een ware leider bidden om een verstandig hart, zodat hij onderscheid kan maken tussen goed en kwaad.

De weg van mensen die als leiders zijn aangesteld, is niet gemakkelijk. Maar in elke moeilijkheid moet ze een oproep zien om te bidden. Nooit moeten ze nalaten de Bron van ware wijsheid te zoeken. Gesterkt en verlicht door de Meester zullen ze in staat zijn stand te houden tegen ongeheiligde invloeden, en onderscheid kunnen maken tussen goed en kwaad, tussen recht en onrecht. Ze zullen goedkeuren wat Gods goedkeuring heeft, en ernstig strijden tegen het inbrengen van verkeerde beginselen in Zijn werk. De wijsheid die Salomo zocht boven rijkdom, eer of een lang leven, ontving hij van God. Zijn bede om een helder verstand, een grootmoedig hart en een zachtmoedige geest werd verhoord. *“En God gaf Salomo wijsheid en zeer veel verstand en een begrip, zo wijd als het zand aan de oever der zee, zodat de wijsheid van Salomo groter was dan die van allen uit het Oosten, en dan al de wijsheid van Egypte. Ja, hij was wijzer dan alle mensen, zodat hij naam had onder al de volken van rondom”* (1 Koningen 4:29-31)

“En heel Israël werd met ontzag voor de koning vervuld, want zij merkten, dat de wijsheid Gods in hem was om recht te doen.” (1 Koningen 3:28) Het hart van het volk werd naar Salomo geneigd, zoals het geval was geweest met David, en ze gehoorzaamden hem in alles. Salomo..... betoonde zich krachtig in zijn koningschap; *“de Heere, zijn God, was met hem en maakte hem uitermate machtig.”* (2 Kronieken 1:1)

Gedurende vele jaren werd het leven van Salomo gekenmerkt door toewijding aan God, door oprechtheid en vastheid van beginsel, en door strikte gehoorzaamheid aan Gods

PROFETEN EN KONINGEN

geboden. Hij gaf aanwijzingen in elke belangrijke onderneming, en handhaafde op verstandige wijze de zaken die met het koningschap te maken hadden. Zijn rijkdom en wijsheid, de prachtige bouwwerken en openbare werken die hij vervaardigde in de eerste jaren van zijn regering, de energie, vroomheid, rechtvaardigheid en grootheid die hij openbaarde in woord en daad, wonnen de trouw van zijn onderdanen en de bewondering en hulde van de vorsten in vele landen.

De Naam van Jehova werd grote eer bewezen in de eerste periode van Salomo's regering. De wijsheid en rechtvaardigheid, die de koning openbaarde, getuigden aan alle volken van de grootheid van de God die hij diende. Een tijdlang was Israël het licht der wereld en maakte het de grootheid van Jehova bekend. De ware heerlijkheid van Salomo's regering lag niet in zijn wijsheid, zijn fabelachtige rijkdommen, zijn verreichende macht en roem, maar in de eer die hij toebracht aan de Naam van de God van Israël door een verstandig gebruik van de hemelse gaven.

Met het verstrijken der jaren nam Salomo's roem toe, en hij streefde er naar God te eren door zijn verstandelijke en geestelijke krachten te ontwikkelen, en door aan anderen de zegeningen die hij ontvangen had, door te geven. Niemand beter dan hij was in staat te begrijpen dat hij alleen door Gods gunst in het bezit was gekomen van macht, wijsheid en verstand, en dat hij deze gaven had gekregen om aan de wereld de Koning der koningen bekend te maken.

Salomo stelde vooral belang in natuurkunde, maar zijn onderzoekingen beperkten zich niet tot een bepaalde tak van studie. Door ijverig al het geschapene te bestuderen, zowel het bezielde als het onbezielde, kreeg hij een duidelijke voorstelling van de Schepper.

In de krachten der natuur, in de mineralen en dierenwereld, in elke boom, struik en bloem zag hij een openbaring van Gods wijsheid; en naarmate hij meer en meer leerde, nam zijn kennis van God en zijn liefde voor Hem gestadig toe.

Salomo's door God gegeven wijsheid vond een uitdrukking in lofzangen en in tal van spreuken. *"Hij sprak immers drieduizend spreuken, en liederen van hem waren er duizend vijf. Hij sprak over de bomen, van de ceder op de Libanon af tot de hysop toe, die aan de muur uitschiet; hij sprak ook over het vee, het gevogelte, het kruipend gedierte en de vissen."* (1 Koningen 4:32-33)

In de spreuken van Salomo worden beginselen gegeven van een geheiligd leven en een lofwaardig streven; beginselen die afkomstig zijn van God en die leiden tot godsvrucht; beginselen die elke daad in het leven zouden moeten leiden. De algemene verbreiding van deze beginselen en het erkennen van God als Degene Die recht heeft op alle lof en eer, maakten de beginjaren van Salomo's regering een periode van morele verheffing zowel van materiële voorspoed.

"Welzalig de mens die wijsheid vindt", schreef hij, "de mens die verstandigheid verkrijgt; want wat zij opbrengt, is beter dan de opbrengst van zilver, wat zij doet gewinnen, is beter dan goud. Zij is kostbaarder dan koralen, al wat gij kunt begeren, kan haar niet evenaren. Lengte van dagen is in haar rechterhand, in haar linkerhand rijkdom en eer. Haar wegen zijn liefelijke wegen, al haar paden zijn vrede. Een boom des levens is zij voor wie haar aangrijpen, wie haar vasthouden, zijn gelukkig te prijzen". "Het begin der wijsheid is: verwen wijsheid en verwerf inzicht bij al wat gij bezit". "De vreze des Heeren is het begin der wijsheid". (Spreuken 3:13-18; 4: 7; Psalm 111: 10)

"De vreze des Heeren is het kwade te haten; hoogmoed en trots en boze wandel en een mond vol draaierijen haat ik." (Spreuken 8:13) Het ware te wensen geweest dat Salomo

PROFETEN EN KONINGEN

in zijn latere levensjaren acht geslagen had op deze woorden vol wijsheid. Dat hij, die gezegd had., *“De lippen der wijzen strooien kennis uit, maar het hart der dwazen is niet recht”* (Spreuken 15:7) die de koningen der aarde had onderwezen om aan de Koning der koningen de lof te brengen die ze aan een aardse heerser wilden geven, toch nooit met draaierijen, in hoogmoed en trots de eer had opgeëist waarop alleen God recht heeft!

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 3 De Tempel en zijn Inwijding

Het lang gekoesterde plan van David om een tempel te bouwen voor de Heere werd door Salomo op verstandige wijze uitgevoerd. Gedurende zeven jaar was Jeruzalem vol vlijtige arbeiders, bezig met het effenen van het gekozen terrein, het bouwen van de fundamenteën van grote, kostbare gehouwen stenen, met het houwen van zwaar timmerhout uit de bossen van de Libanon, en met het oprichten van het prachtige heiligdom.

Gelijktijdig met de voorbereiding van hout en steen, waar duizenden zich mee bezighielden, werd onder leiding van Churam uit Tyrus gewerkt aan de gereedschappen voor de tempel.

Deze Churam was *“een bekwaam man, begiftigd met inzicht”* en hij had *“verstand van de bewerking van goud, zilver, koper, ijzer, stenen, hout, roodpurper, blauwpurper, fijn linnen en karmozijn”* (2 Kronieken 2:13-14)

Terwijl zo het bouwen op de berg Moria geluidloos plaatsvond met stenen, afgewerkt aan de groeve, zodat *“geen hamer of beitel of enig ijzeren gereedschap werd gehoord bij het bouwen van het huis”*, (1 Koningen 6:7) werden de prachtige voorwerpen gemaakt, zoals David zijn zoon had geboden. Hiertoe behoorden het wierookaltaar, de tafel met de toonbroden, de kandelaar en de lampen, met de vaten en instrumenten, benodigd voor het dienstwerk van de priesters in het heiligdom, alles van zuiver goud. (2 Kronieken 4:21) De koperen voorwerpen van het brandofferaltaar, het grote wasvat, gedragen door twaalf ossen, de kleinere wasvaten met veel ander vaatwerk — werden alle in de Jordaanvallei gemaakt tussen Sukkot en Seredata. Van deze voorwerpen werden ruim voldoende gemaakt, zodat er geen gebrek aan zou zijn.

Het vorstelijk gebouw dat Salomo en zijn medewerkers oprichtten voor God en Diens eredienst, was van onvergelijkelijke schoonheid en pracht.

Versierd met kostbare stenen, omgeven door ruime voorhoven met prachtige ingangen, afgezet met cederhouten snijwerk en gepolijst goud, vormde het tempelcomplex met zijn kostbare gordijnen en rijke voorwerpen een waardig embleem van Gods levende gemeente op aarde, die in de loop der eeuwen heeft gebouwd naar het Goddelijk patroon, met materialen die vergeleken zijn met *“goud, zilver en kostbaar gesteente”*, *“gebeeldhouwd als voor een paleis”*. (1 Korintiërs 3:12; Psalm 144:12). Van deze geestelijke tempel is Christus Zelf de hoeksteen. *“In Hem wast elk bouwwerk, goed ineensluitend, op tot een tempel, heilig in de Heere”* (Efeze 2:20-21)

Ten slotte was de tempel, waarvan David de plannen had gemaakt, en die door zijn zoon Salomo gebouwd werd, voltooid. *“Alles wat Salomo in de zin gekomen was, in het huis des Heeren”*, was *“voorspoedig tot stand gebracht”* (2 Kronieken 7:11) En opdat het gebouw, dat de top van de berg Moria bekroonde, werkelijk een woonplaats zou zijn, *“niet voor een mens bestemd, maar voor de Heere God”*, (1 Kronieken 29:1) zoals David had gewenst, restte nu alleen nog de plechtige dienst van de formele inwijding van de tempel voor Jehova en diens eredienst.

De plek waar de tempel was gebouwd, was reeds lang beschouwd als een gewijde plaats. Hier had Abraham, de vader der gelovigen, zijn bereidheid getoond om, in gehoorzaamheid aan Gods bevel, zijn enige zoon te offeren. Hier had God met Abraham het verbond vernieuwd, dat de heerlijke belofte van de komende Messias omvatte, die aan het mensdom was beloofd als het offer van de Zoon van de Allerhoogste. (Zie Genesis 22:9, 16-

PROFETEN EN KONINGEN

18). Hier had David brandoffers en zoenoffers gebracht om het wrekende zwaard van de verderfengel te weren, waarop God hem had geantwoord door vuur te zenden van de hemel. (Zie 1 Kronieken 21). En nu zouden de aanbidders van Jehova opnieuw hier samenkomen om hun God te ontmoeten en hun belofte van trouw aan Hem te vernieuwen.

De tijd, vastgesteld voor de inwijding, was uiterst gunstig — de zevende maand, waarin het volk uit alle delen van het rijk gewend was naar Jeruzalem te komen voor de viering van het Loofhuttenfeest. Dit feest werd voornamelijk gezien als een gelegenheid tot vreugde. De mensen waren vrij van zorg, omdat het werk op het veld achter de rug was en het werk voor het nieuwe jaar nog niet was begonnen, en ze zich konden overgeven aan de geheiligde, vreugdevolle invloeden van dat moment.

Op de vastgestelde tijd verzamelden de scharen van Israël, samen met rijk geklede vertegenwoordigers van vele vreemde volken, zich in de voorhoven van de tempel. Het was een schouwspel van ongewone pracht.

Salomo en de oudsten van Israël, alsmede de voornaamste mannen uit het volk, waren uit een ander deel van de stad teruggekeerd, vanwaar ze de ark des verbonds hadden gehaald. De oude *“tent der samenkomst, en alle heilige voorwerpen die in de tent waren”*, (2 Kronieken 5:5) had men vanuit het heiligdom op de hoogten van Gibeon overgebracht; en al deze kostbare herinneringen aan de vroegere ervaringen van de Israëlieten tijdens hun zwerftochten door de woestijn en hun verovering van Kanaän vonden nu een blijvend tehuis in het prachtige bouwwerk dat was opgericht in de plaats van het draagbare gebouw.

Salomo had het voorbeeld van zijn vader David gevolgd toen hij de heilige ark, met daarin de twee stenen tafelen waarop God met Zijn eigen vinger de tien geboden had geschreven, naar de tempel had gebracht. Elke zes schreden bracht hij een offer. Onder gezang en muziek en veel vertoon *“brachten de priesters de ark des verbonds des Heren naar haar plaats, de achterzaal van het huis, het heilige der heiligen”*. (2 Kronieken 5:7) Toen ze uit het Heilige der heiligen kwamen, namen ze de plaatsen in die hen waren toegewezen. De zangers — Levieten, gekleed in wit linnen, met cimbalen, harpen en citers — stonden ten oosten van het altaar; *“bij hen waren honderd twintig priesters, die op de trompetten bliezen”*. (2 Kronieken 5:12)

“Het geschiedde dan, als zij eenpariglijk trompetten en zongen, om een eenparige stem te laten horen, prijzende en lovende den HEERE; en als zij de stem verhieven met trompetten, en met cimbalen, en [andere] muzikale instrumenten, en als zij den HEERE prezen, dat Hij goed is, dat Zijn weldadigheid is tot in eeuwigheid; dat het huis met een wolk vervuld werd, [namelijk] het huis des HEEREN. En de priesters konden, vanwege die wolk, niet staan, om te dienen; want de heerlijkheid des HEEREN had het huis Gods vervuld.” (2 Kronieken 5:13-14)

Salomo beseftte de betekenis van deze wolk en zei: *“De Heere heeft gezegd in donkerheid te willen wonen; ik heb U ter woning een huis gebouwd, en een vaste plaats om daar eeuwig te wonen”*. (2 Kronieken 6:1-2)

“De Heere is Koning. Dat de volken beven. Hij troont op de cherubs, de aarde siddere. De Heere is groot in Sion, Hij is verheven boven alle volken. Dat zij Uw grote en geduchte Naam loven; heilig is Hij.. . Verhoogt de Heere, onze God, buigt u neder voor de voetbank zijner voeten; heilig is Hij”. (Psalm 99:1-5)

Midden in het voorhof van de tempel was een *“koperen gestoelte”* of podium gemaakt, *“vijf el lang, vijf el breed, drie el hoog”*. Hierop stond Salomo, terwijl hij met opgeheven handen de grote menigte die voor hem stond, zegende. *“De gehele gemeente van*

PROFETEN EN KONINGEN

Israël stond". (2 Kronieken 6:13,3). "Geprezen zij de Heere, de God van Israël", riep Salomo uit, "die met Zijn handen volbracht heeft, hetgeen Hij met Zijn mond aldus tot mijn vader David gesproken had: . . Ik heb Jeruzalem verkoren, opdat Mijn Naam daar zou zijn". (2 Kronieken 6:4,6)

Toen knielde Salomo neer op het podium, en bad het wijdingsgebed ten aanhoren van heel het volk. Met de handen opgeheven naar de hemel, terwijl de vergadering zich boog met het gezicht naar de aarde, smeekte de koning: "HEERE, God van Israël, er is geen God gelijk Gij, in den hemel noch op de aarde, houdende het verbond en de weldadigheid aan Uw knechten, die voor Uw aangezicht met hun ganse hart wandelen;" (vers 14) "Maar waarlijk, zou God bij de mensen op de aarde wonen? Ziet de hemelen, ja, de hemel der hemelen, zouden U niet begrijpen, hoeveel te min dit huis, dat ik gebouwd heb? Wend U dan nog tot het gebed Uws knechts, en tot zijn smeking, o HEERE, mijn God, om te horen naar het geroep en naar het gebed, dat Uw knecht voor Uw aangezicht bidt. Dat Uw ogen open zijn, dag en nacht, over dit huis, over de plaats, van dewelke Gij gezegd hebt, Uw Naam daar te zullen zetten; om te horen naar het gebed, hetwelk Uw knecht bidden zal in deze plaats. Hoor dan naar de smekingen van Uw knecht, en van Uw volk Israël, die in deze plaats zullen bidden; en hoor Gij uit de plaats Uwer woning, uit den hemel, ja, hoor, en vergeef." (vers 18-21).

"Wanneer ook Uw volk Israël voor het aangezicht des vijands zal geslagen worden, omdat zij tegen U gezondigd zullen hebben, en zich bekeren, en Uw Naam belijden, en voor Uw aangezicht in dit huis bidden en smeken zullen, Hoor Gij dan uit den hemel, en vergeef de zonden van Uw volk Israël, en breng hen weder in het land, dat Gij hun en hun vaders gegeven hebt."

"Als de hemel zal gesloten zijn, dat er geen regen is, omdat zij tegen U gezondigd zullen hebben; en zij in deze plaats bidden, en Uw Naam belijden, [en] van hun zonden zich bekeren zullen, als Gij hen geplaagd zult hebben; Hoor Gij dan in den hemel, en vergeef de zonden Uwer knechten en van Uw volk Israël, als Gij hun zult geleerd hebben den goeden weg, in denwelken zij wandelen zullen; en geef regen op Uw land, dat Gij Uw volk tot een erfenis gegeven hebt."

"Als er honger in het land wezen zal, als er pest wezen zal, als er brandkoren of honigdauw, sprinkhanen en kevers wezen zullen, als iemand van zijn vijanden in het land zijner poorten hem belegeren zal, [of] enige plage, of enige krankheid wezen zal; Alle gebed, alle smeking, die van enig mens, of van al Uw volk Israël geschieden zal, als zij erkennen, een ieder zijn plage en zijn smarte, en een [ieder] zijn handen in dit huis uitbreiden zal; Hoor Gij dan uit den hemel, de vaste plaats Uwer woning, en vergeef, en geef een iegelijk naar al zijn wegen, gelijk Gij zijn hart kent; want Gij alleen kent het hart van de kinderen der mensen. Opdat zij U vrezen, om te wandelen in Uw wegen, al de dagen, die zij leven zullen op het land, dat Gij onzen vaders gegeven hebt."

"Zelfs ook aangaande den vreemde, die van Uw volk Israël niet zijn zal, maar uit verren lande, om Uws groten Naams, en Uwer sterke hand, en Uws uitgestreken arms wil, komen zal; als zij komen, en bidden zullen in dit huis; Hoor Gij dan uit den hemel, uit de vaste plaats Uwer woning, en doe naar alles, waarom die vreemde tot U roepen zal; opdat alle volken der aarde Uw Naam kennen, zo om U te vrezen, gelijk Uw volk Israël, als om te weten, dat Uw Naam genoemd wordt over dit huis, hetwelk ik gebouwd heb."

"Wanneer Uw volk in den krijg tegen zijn vijanden uittrekken zal door den weg, dien Gij hen heenzenden zult, en zullen tot U bidden naar den weg dezer stad, die Gij verkoren

PROFETEN EN KONINGEN

hebt, en naar dit huis, hetwelk ik Uw Naam gebouwd heb; Hoor dan uit den hemel hun gebed en hun smeking, en voer hun recht uit. Wanneer zij gezondigd zullen hebben tegen U (want geen mens is er, die niet zondigt), en Gij tegen hen vertoornd zult zijn, en hen leveren zult voor het aangezicht des vijands, dat degenen, die hen gevangen hebben, hen gevankelijk wegvoeren in een land, dat verre of nabij is; En zij in het land, waar zij gevankelijk weggevoerd zijn, weder aan hun hart brengen zullen, dat zij zich bekeren, en tot U smeken in het land hunner gevangenis, zeggende: Wij hebben gezondigd, verkeerdelijk gedaan, en goddelooslijk gehandeld; En zij zich tot U bekeren, met hun ganse hart en met hun ganse ziel, in het land hunner gevangenis, waar zij hen gevankelijk weggevoerd hebben, en bidden zullen naar den weg huns lands, dat Gij hun vaderen gegeven hebt, en naar deze stad, die Gij verkoren hebt, en naar dit huis, dat ik Uw Naam gebouwd heb; Hoor dan uit den hemel, uit de vaste plaats Uwer woning, hun gebed en hun smekingen, en voer hun recht uit, en vergeef Uw volk, wat zij tegen U gezondigd zullen hebben. Nu, mijn God, laat toch Uw ogen open en Uw oren opmerkende zijn tot het gebed dezer plaats.

“En nu, HEERE God, maak U op tot Uw rust, Gij en de ark Uwer kracht; laat Uw priesters, HEERE God, met heil bekleed worden, en laat Uw gunstgenoten over het goede blijde zijn. O HEERE God! wend het aangezicht Uws gezalfden niet af; gedenk der weldadigheden van David, Uw knecht.” (2 Kronieken 6:24-42).

“Als nu Salomo voleind had te bidden, zo daalde het vuur van den hemel, en verteerde het brandoffer en de slachtofferen; en de heerlijkheid des HEEREN vervulde het huis. En de priesters konden niet ingaan in het huis des HEEREN; want de heerlijkheid des HEEREN had het huis des HEEREN vervuld. En als al de kinderen Israels dat vuur zagen afdalen, en de heerlijkheid des HEEREN over het huis, zo bukten zij met hun aangezichten ter aarde op den vloer, en aanbaden en loofden den HEERE, dat Hij goedig is, dat Zijn weldadigheid is tot in eeuwigheid.”

“De koning nu en al het volk offerden slachtofferen voor het aangezicht des HEEREN. ... Alzo hebben de koning en het ganse volk het huis Gods ingewijd.” (2 Kronieken 7:1-5). Zeven dagen lang hielden de menigten uit alle delen van het koninkrijk, van de grenzen “van Hamat af tot aan de Beek van Egypte”, “een zeer grote gemeente”, een groot feest. De week die hierop volgde, werd door de blijde menigte doorgebracht met de viering van het Loofhuttenfeest.

Aan het eind van deze tijd van toewijding en vreugde keerde het volk terug naar hun huizen, *“verheugd en welgemoed wegens het goede dat de Heere aan David, aan Salomo en aan Zijn volk Israël gedaan had”.*(2 Kronieken 7:8,10) De koning had alles gedaan wat in zijn macht lag om het volk te bemoedigen zich geheel aan God en Zijn dienst te wijden, en Zijn heilige Naam te verheerlijken. En nu kreeg Israëls koning opnieuw, zoals eerder tijdens zijn regering te Gibeon, een bewijs van Gods aanvaarding en zegen.

In een nachtelijk visioen verscheen de Heere aan hem met de boodschap: *“Ik heb uw gebed verhoord, en heb Mij deze plaats verkoren tot een offerhuis. Zo Ik den hemel toesluite, dat er geen regen zij, of zo Ik den sprinkhaan gebiede, het land te verteren, of zo Ik pest onder Mijn volk zende; En Mijn volk, over dewelken Mijn Naam genoemd wordt, zich verootmoedigt en bidt, en zij Mijn aangezicht zoeken, en zich bekeren van hun boze wegen; zo zal Ik uit den hemel horen, en hun zonden vergeven, en hun land genezen. Nu zullen Mijn ogen open zijn, en Mijn oren opmerkende op het gebed dezer plaats. Want Ik heb nu dit huis verkoren en geheiligd, opdat Mijn Naam daar zij tot in eeuwigheid en Mijn ogen en Mijn hart zullen daar te allen dage zijn.”* (2 Kronieken 7:12-16).

PROFETEN EN KONINGEN

Als Israël trouw gebleven was aan God, zou dit heerlijk gebouw voor altijd hebben bestaan, als een eeuwig teken van Gods bijzondere gunst jegens zijn uitverkoren volk. *“En de vreemden,”* zei God, *“die zich tot den HEERE voegen, om Hem te dienen, en om den Naam des HEEREN lief te hebben, om Hem tot knechten te zijn; al wie den sabbat houdt, dat hij dien niet ontheilige, en die aan Mijn verbond vasthouden; Die zal Ik ook brengen tot Mijn heiligen berg, en Ik zal hen verheugen in Mijn bedehuis; hun brandoffers en hun slachtoffers zullen aangenaam wezen op Mijn altaar; want Mijn huis zal een bedehuis genoemd worden voor alle volken.”* (Jesaja 56:6-7).

In verband met deze verzekeringen van aanvaarding maakte de Heere duidelijk welke plicht de koning had. *“En u aangaande,”* zei Hij, *“zo gij voor Mijn aangezicht wandelen zult, gelijk als uw vader David gewandeld heeft, en doen naar alles, wat Ik u geboden heb, en Mijn inzettingen en Mijn rechten houden zult; Zo zal Ik den troon uws koninkrijks bevestigen, gelijk als Ik [een] [verbond] met uw vader David gemaakt heb, zeggende: Geen man zal u afgesneden worden, die in Israël heerse.”* (2 Kronieken 7: 17-18).

Als Salomo de Heere nederig was blijven dienen, zou heel zijn regering een machtige invloed ten goede zijn geweest voor de omringende volken, — volken die zulk een gunstige indruk hadden gekregen van de regering van zijn vader David en van de verstandige woorden en machtige werken uit de beginjaren van zijn regering. God voorzag de vreselijke verzoeken die gepaard gaan met voorspoed en wereldse eer, en waarschuwde Salomo voor het kwaad van afval, terwijl Hij de vreselijke gevolgen van zonde voorzegde. Zelfs de prachtige tempel, die pas was ingewijd, zou een spreekwoord en een spotrede worden onder alle volken, als de Israëlieten de Heere, de God hunner vaders, zouden vergeten en zich zouden overgeven aan afgoderij.

Van harte gesterkt en bemoedigd door de hemelse boodschap dat zijn bede voor Israël was verhoord, ging Salomo nu de meest glorieuze periode van zijn regering in, waarin *“alle koningen der aarde”* zijn tegenwoordigheid zochten *“om de wijsheid te horen, die God in zijn hart gelegd had”*. (2 Kronieken 9:23). Velen kwamen zien hoe hij regeerde, en zochten onderricht betreffende de behandeling van moeilijke zaken.

Als deze mensen Salomo bezochten, sprak hij met hen over God als de Schepper van alles, en ze keerden naar huis terug met een betere voorstelling van de God van Israël en van Zijn liefde voor het mensdom.

In de natuur zagen ze een uiting van Zijn liefde en een openbaring van Zijn karakter, en velen kwamen ertoe Hem te aanbidden als hun God.

De nederigheid van Salomo, toen hij begon met het dragen van de lasten van het rijk, toen hij God beleed: *“Ik ben nog maar een jonge man”*; (1 Koningen 3:7) zijn diepe liefde voor God, zijn eerbied voor Goddelijke zaken, zijn wantrouwen in eigen kracht, en zijn verheffing van de oneindige Schepper — al deze karaktertrekken, het navolgen waard, kwamen tot uiting in de diensten, verbonden met het voltooiën van de tempel, toen hij tijdens zijn wijdingsgebed knielde in de houding van een smekeling. De volgelingen van Christus moeten zich ook nu hoeden voor het gevaar de geest van eerbied en vreze Gods uit het oog te verliezen. De Bijbel onderwijst ons hoe we de Schepper moeten naderen, — nederig en vol ontzag, door geloof in een Goddelijke Middelaar. De Psalmist heeft gezegd:

“Want de Heere is een groot God, ja, een groot Koning boven alle goden ... Komt, laat ons aanbidden en nederbukken; laat ons knielen voor den HEERE, Die ons gemaakt heeft.” (Psalm 95:3,6)

PROFETEN EN KONINGEN

Zowel in het openbaar als in het persoonlijk gebed is het ons voorrecht onze knieën te buigen voor God als we onze smeekbeden voor Hem neerleggen. Jezus, ons Voorbeeld, knielde neer en bad. (Lukas 22:41) Van zijn discipelen wordt gezegd dat ook zij neerknielden en baden. (Handelingen 9:40). Paulus zei: *“buig ik mijn knieën tot den Vader”*. (Efeze 3:14) Ezra knielde terwijl hij aan God de zonden van Israël beleed. (Ezra 9:5). Daniël knielde drie maal per dag, en bad en dankte zijn God. (Daniël 6:11).

Ware eerbied voor God is het gevolg van een gevoel van Zijn oneindige grootheid, en een besef van Zijn tegenwoordigheid. Ieder hart zou door dit besef van de Ongeziene diep onder de indruk moeten zijn. Uur en plaats van gebed zijn geheiligd, omdat God aanwezig is. En als eerbied tot uiting komt in houding en gedrag, zal het gevoel van eerbied toenemen. *“Zijn Naam is heilig en vreselijk”*, (Psalm 111:9) zegt de Psalmist. Wanneer engelen die Naam uitspreken, bedekken ze hun gelaat. Met hoeveel eerbied moeten wij dan wel als gevallen en zondige mensen, die Naam op onze lippen nemen! Voor jong en oud zou het goed zijn, na te denken over die uitspraken van de Bijbel waaruit blijkt hoe we de plaats waar God tegenwoordig is, moeten beschouwen. *“trek uw schoenen uit van uw voeten”*, beval Hij Mozes bij het brandende braambos, *“want de plaats, waarop gij staat, is heilig land”* (Exodus3:5). Toen Jakob een visioen had gehad van de engel, riep hij uit: *“Gewisselijk is de HEERE aan deze plaats, en ik heb het niet geweten! ... Dit is niet dan een huis Gods, en dit is de poort des hemels!”* (Genesis 28:16,17)

In zijn wijdingsgebed had Salomo getracht de bijgelovige gedachten betreffende de Schepper, die vele heidenen koesterden, weg te nemen. De God des hemels is niet als de goden der heidenen gebonden aan tempels, met handen gemaakt; toch wilde Hij in de Geest samenkomen met Zijn volk, als ze zich zouden vergaderen in Zijn huis, dat aan Zijn dienst was gewijd. Eeuwen later onderwees Paulus deze waarheid met de woorden: *“De God, Die de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is; Deze, zijnde een Heere des hemels en der aarde, woont niet in tempelen met handen gemaakt; En wordt ook van mensenhanden niet gediend, [als] iets behoevende, alzo Hij Zelf allen het leven en den adem, en alle dingen geeft; ... Opdat zij den Heere zouden zoeken, of zij Hem immers tasten en vinden mochten; hoewel Hij niet verre is van een iegelijk van ons. Want in Hem leven wij, en bewegen ons, en zijn wij;”* (Handelingen 17:24-28)

“Welgelukzalig is het volk, welks God de HEERE is; het volk, dat Hij Zich ten erve verkoren heeft. De HEERE schouwt uit den hemel, en ziet alle mensenkinderen. Hij ziet uit van Zijn vaste woonplaats op alle inwoners der aarde.” (Psalm 33:12-14).

“De Heere heeft Zijn troon in de hemel bevestigd, en Zijn Koninkrijk heerst over alles” (Psalm 103:19).

“O God! Uw weg is in het heiligdom; wie is een groot God, gelijk God? Gij zijt die God, Die wonder doet; Gij hebt Uw sterkte bekend gemaakt onder de volken.” (Psalm 77:14-15).

Hoewel God niet woont in tempels, met handen gemaakt, eert Hij toch door Zijn tegenwoordigheid de vergaderingen van Zijn volk. Hij heeft beloofd dat Hij hen door Zijn Geest zal ontmoeten, als ze samenkomen om Hem te zoeken, hun zonden te erkennen, en voor elkaar te bidden. Maar degenen die samenkomen om Hem te aanbidden, moeten alle verkeerde dingen wegdoen. Als ze niet samenkomen om Hem te aanbidden in geest en in waarheid en in de schoonheid der heiligheid, zal hun samenkomen zinloos zijn.

Van hen zegt God: *“Dit volk genaakt Mij met hun mond, en eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij; Doch tevergeefs eren zij Mij,”* (Mattheüs 15:8-9).

PROFETEN EN KONINGEN

Zij die God aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en in waarheid, *“want de Vader zoekt ook dezulken, die Hem [alzo] aanbidden.”* (Johannes 4:23). *“Maar de Heere is in zijn heilige tempel. Zwijg voor Zijn aangezicht, gij ganse aarde!”* (Habakuk 2:20).

Hoofdstuk 4 Trots op voorspoed

Zolang Salomo de wetten des hemels hooghield, was God met hem, en gaf hem wijsheid om onpartijdig en barmhartig over Israël te heersen. Toen in het begin rijkdom en wereldse eer hem ten deel vielen, bleef hij eenvoudig, en groot was zijn invloed. *“En Salomo was heersende over al de koninkrijken, van de rivier [tot] het land der Filistijnen, en tot aan de landpale van Egypte;”*. *“en hij had vrede van al zijn zijden rondom. En Juda en Israël woonden zeker, een iegelijk onder zijn wijnstok en onder zijn vijgenboom, ... al de dagen van Salomo.”* (1 Koningen 4:21,24-25).

Maar na een veelbelovend begin werd zijn leven verduisterd door afval. De geschiedenis vermeldt het tragische feit dat hij, die Jedidja, “door de Heere bemind”, werd genoemd; die door God was geëerd met zulke opmerkelijke bewijzen van Gods gunst, dat zijn wijsheid en eerlijkheid hem wereldberoemd hadden gemaakt; die anderen ertoe had gebracht eer te bewijzen aan de God van Israël, de dienst van Jehova losliet om zich te buigen voor de afgoden der heidenen.

Honderden jaren voordat Salomo de troon besteeg, had de Heere, die de gevaren had voorzien waaraan de gekozen heersers in Israël zouden blootstaan, aan Mozes aanwijzingen gegeven waardoor ze zich moesten laten leiden. Die op de troon zat, moest een afschrift laten maken van de wet des Heeren, welke bij de Levitische priesters berust. *“En het zal bij hem zijn”,* had de Heere gezegd, *“en hij zal daarin lezen al de dagen zijns levens; opdat hij den HEERE, zijn God, lere vrezen, om te bewaren al de woorden dezer wet en deze inzettingen, om die te doen; Dat zijn hart zich niet verheffe boven zijn broederen, en dat hij niet afwijkt van het gebod, ter rechterhand of ter linkerhand; opdat hij de dagen verlange in zijn koninkrijk, hij en zijn zonen, in het midden van Israël.”* (Deuteronomium 17:19-20).

Samen met deze onderwijzing waarschuwde de Heere in het bijzonder hem die tot koning zou worden gezalfd: *“Ook zal hij voor zich de vrouwen niet vermenigvuldigen, opdat zijn hart niet afwijke; hij zal ook voor zich geen zilver en goud zeer vermenigvuldigen.”* (Deuteronomium 17:17).

Salomo kende deze waarschuwingen, en gedurende een tijd sloeg hij er acht op. Zijn grootste verlangen was te leven in overeenstemming met de wetten die op Sinaï waren gegeven. Zijn handelwijze in het besturen van het koninkrijk was in duidelijke tegenstelling met de gebruiken van de volken uit zijn dagen, — volken die God niet vreesden en wiens vorsten Zijn heilige wet hadden vertreden.

In zijn streven zijn betrekkingen met het machtige rijk ten zuiden van Israël te versterken, waagde Salomo zich op verboden grond. Satan wist wat de gevolgen van gehoorzaamheid zouden zijn; en tijdens de beginperiode van Salomo's regering, — heerlijke jaren door de wijsheid, de goedheid en oprechtheid van de koning, — trachtte hij invloeden aan te wenden waardoor Salomo's trouw aan zijn beginselen zou worden ondermijnd, en er een scheiding tussen hem en God zou ontstaan. Dat de vijand slaagde in zijn opzet, lezen we

PROFETEN EN KONINGEN

in de Bijbel: *“En Salomo verzwagerde zich met Farao, de koning van Egypte; hij nam de dochter van Farao en bracht haar in de stad Davids”* (1 Koningen 3:1).

Van menselijk standpunt bezien scheen dit huwelijk, hoewel in strijd met de leer van Gods wet, een zegen; want Salomo's heidense vrouw werd bekeerd en diende met hem de ware God. Verder bewees Farao trouw aan Israël door Gezer in te nemen, de Kanaänieten die in die stad woonden te doden, en de stad als geschenk te geven aan zijn dochter, de vrouw van Salomo. (1 Koningen 9:16). Salomo herbouwde deze stad, en versterkte daardoor zijn koninkrijk langs de kust van de Middellandse Zee. Maar door een verbond te sluiten met een heidens volk, en dit verbond te bezegelen door een huwelijk met een afgodische prinses, veronachtzaamde Salomo de verstandige voorziening die God had getroffen om Zijn volk rein te bewaren. De hoop dat deze Egyptische vrouw zich zou bekeren, was slechts een zwakke verontschuldiging voor de zonde.

Een tijd lang ging God in Zijn barmhartigheid aan deze vreselijke vergissing voorbij; en de koning had door een verstandig beleid tenminste in grote mate het kwaad dat door zijn onvoorzichtigheid in werking was getreden kunnen weerhouden. Maar Salomo begon de bron van zijn macht en heerlijkheid uit het oog te verliezen. Naarmate zijn gevoelens zijn verstand begonnen te overheersen, nam zijn zelfvertrouwen toe en zocht hij Gods plannen op zijn eigen wijze uit te voeren. Hij redeneerde, dat politieke en zakelijke banden met de omringende volken hen een kennis van de ware God zouden bijbrengen; en hij ging een onheilig verbond aan met het ene volk na het andere. Dikwijls werden deze overeenkomsten bezegeld met huwelijken met heidense prinsessen. Gods geboden werden terzijde geschoven voor de gebruiken van de omringende volken.

Salomo maakte zichzelf wijs dat zijn wijsheid en de kracht van zijn voorbeeld zijn vrouwen ertoe zouden brengen hun afgoden los te laten om de ware God te dienen; ook zouden de banden die op deze wijze waren gelegd, de volken rondom nauwer met Israël verbinden. Een vergeefse hoop! De vergissing van Salomo, dat hij sterk genoeg zou zijn om weerstand te bieden aan de invloed van heidense bondgenoten, was noodlottig. Dat was ook het geval met het bedrog dat hem deed hopen, ondanks een veronachtzaming van Gods wet zijnerzijds, dat anderen ertoe zouden komen eerbied te koesteren voor deze heilige wet en eraan te gehoorzamen.

De bondgenootschappen en zakelijke betrekkingen van de koning met heidense volken brachten hem bekendheid, eer en rijkdom. Hij was in staat goud uit Ofir en zilver uit Tarsis te halen in grote hoeveelheden. *“En de koning maakte het zilver en het goud in Jeruzalem te zijn als stenen, en de cederen maakte hij te zijn als wilde vijgenbomen, die in de laagten zijn, in menigte.”* (2 Kronieken 1:15). Rijkdom, met de daaraan gepaard gaande verleidingen, werd tijdens de regering van Salomo het deel van steeds meer mensen; maar het zuivere goud van het karakter verduisterde, en verloor haar waarde.

Salomo's afval ging zó geleidelijk, dat hij ver van God was afgedwaald voor hij zich hiervan bewust was. Bijna ongemerkt begon hij minder vertrouwen te stellen in Gods leiding en zegen en meer te vertrouwen op eigen kracht. Geleidelijk onthield hij aan God die onwankelbare gehoorzaamheid waardoor Israël een bijzonder volk was, en werd steeds meer gelijk aan de gewoonten van de omliggende volken. Door toe te geven aan de verleidingen, opgesloten in zijn succes en zijn geëerde positie, vergat hij de Bron van zijn voorspoed. Het streven om andere volken te overtreffen in macht en grootheid bracht hem ertoe de hemelse gaven, die hij tot dusver had gebruikt tot eer van God, te besteden voor zijn zelfzuchtige plannen. Het geld dat gebruikt had moeten worden om de armen te helpen, en de beginselen

PROFETEN EN KONINGEN

van een geheiligd leven uit te dragen voor heel de wereld, werd op zelfzuchtige wijze besteed aan eierzuchtige projecten.

Bezeten door een overweldigend verlangen andere volken te overtreffen in uiterlijk vertoon, zag de koning de noodzaak van het bezit van schoonheid en volmaaktheid van karakter over het hoofd. Door te zoeken naar zelfverheerlijking in het oog van de wereld, deed hij afstand van zijn eer en oprechtheid. De geweldige inkomsten, verkregen door handel met vele landen, werden aangevuld door zwaar drukkende belastingen.

Op deze wijze droegen trots, eierzucht, verkwisting en bevrediging vrucht in wreedheid en uitbuiting. De nauwgezette, attente geest die zijn handelwijze met de mensen had gekenmerkt tijdens het begin van zijn regering, was veranderd. Van de verstandigste, barmhartigste heerser was hij ontaard tot een dwingeland. Vroeger een medevoelende, godvrezende beschermer van het volk, werd hij nu een verdrukker en despoot. De ene belasting na de andere werd het volk opgelegd om middelen te verkrijgen tot in stand houding van het luxueuze hof.

Het volk begon te klagen. De eerbied en bewondering die ze voor hun koning hadden gekoesterd, veranderde in vervreemding en afschuw.

Als bescherming tegen het vertrouwen stellen in mensen had de Heere hen die over Israël zouden heersen, gewaarschuwd er geen groot aantal paarden op na te houden. Maar in strijd met dit gebod had Salomo paarden gebracht uit Egypte. *“En zij brachten voor Salomo paarden uit Egypte, en uit al die landen.”* (2 Kronieken 9:28) *“Daartoe vergaderde Salomo wagenen en ruiteren, en hij had duizend en vierhonderd wagenen, en twaalf duizend ruiteren, en legde ze in de wagensteden en bij den koning in Jeruzalem.”* (1 Koningen 10:26)

Steeds meer gaf de koning zich over aan weelde, genotzucht en de gunst der wereld als tekenen van grootheid. Knappe, aantrekkelijke vrouwen werden gehaald uit Egypte, Fenicië, Edom, Moab en andere landen. Het aantal van deze vrouwen liep in de honderden. Ze dienden de afgoden en volgden wrede, ontaarde gebruiken. Verleid door hun schoonheid liet de koning zijn plichten tegenover God en zijn rijk na. Zijn vrouwen oefenden een sterke invloed uit op hem, en geleidelijk brachten ze hem ertoe om met hen te aanbidden. Salomo had geen acht geslagen op Gods bevel, dat als een bescherming tegen afval was bedoeld, en nu begon hij afgoden te dienen. *“Want het geschiedde in den tijd van Salomo’s ouderdom, [dat] zijn vrouwen zijn hart achter andere goden neigden; dat zijn hart niet volkomen was met den HEERE, zijn God, gelijk het hart van zijn vader David. Want Salomo wandelde Astoreth, den god der Sidoniers, na, en Milchom, het verfoeisel der Ammonieten.”* (1 Koningen 11:4-5).

Op de zuidelijke hoogte van de Olijfberg, tegenover de berg Moria, waar de prachtige tempel des Heeren stond, richtte Salomo een indrukwekkende hoeveelheid gebouwen op, bestemd voor het dienen van de afgoden. Om zijn vrouwen plezier te doen, plaatste hij grote afgodsbeelden, — vormeloze beelden van hout en steen — tussen de mirte- en olijfbossen. Daar werden voor de altaren van heidense goden — *“Kemos, het verfoeisel der Moabieten, ... en het verfoeisel der kinderen Ammons”* (vers 7) — de meest ontaarde vormen van heidendom beoefend.

Salomo’s handelwijze had onvermijdelijk straf ten gevolge. Zijn scheiding met God door omgang met afgodendienaars betekende zijn ondergang. Toen hij ontrouw werd aan God, kon hij zich niet langer beheersen. Zijn moreel overwicht was verdwenen. Zijn zintuigen werden afgestompt en zijn geweten werd het zwijgen opgelegd. Hij die in het

PROFETEN EN KONINGEN

begin van zijn regering zoveel wijsheid en medeleven ten toon had gespreid, zakte zó diep, dat hij toestemde in het dienen van een afgod waaraan levende kinderen werden geofferd. Hij die in zijn jeugd bescheidenheid en begrip had gekend, en als man had geschreven: *“Er is een weg, die iemand recht schijnt; maar het laatste van dien zijn wegen des doods.”* (Spreuken 14:12), week in later jaren zó ver af van zuiverheid, dat hij toegaf aan losbandige erediensten ter ere van Kemos en Astarte. Hij die bij de inwijding van de tempel tot het volk had gezegd: Moge *“ulieder hart volkomen zijn met de Heere, onze God”*, (1 Koningen 8:61) werd nu zelf een overtreder, die in woord en daad zijn eigen woorden logenstrafte. Hij hield losbandigheid voor vrijheid. Hij trachtte — maar hoe hoog was de prijs! — licht en duisternis, goed met kwaad, reinheid met onreinheid, Christus met Belial, te doen samengaan.

In plaats van één der grootste koningen die ooit had geleefd, werd Salomo een afvallige, een werktuig en slaaf van anderen. Zijn karakter, dat edel en mannelijk was geweest, werd slap en verwijfd. Zijn geloof in de levende God werd vervangen door de twijfel van een godloochenaar. Ongeloof mismaakte zijn geluk, verzwakte zijn beginselen, en ontardde zijn leven. De rechtvaardigheid en grootheid van zijn beginjaren veranderden in despotisme en tirannie. Arme, menselijke natuur! God kan weinig doen voor mensen die zich niet van Hem afhankelijk gevoelen.

In deze jaren van afval nam de geestelijke ontaarding van Israël geleidelijk toe. Hoe kon het ook anders, als de koning zijn belangen deed samengaan met satanische werktuigen? Door deze middelen werkte de vijand om de geest der Israëlieten te verwarren, wat betreft ware en valse aanbedding; en ze werden een gemakkelijke prooi voor hem.

Handelsbetrekkingen met andere volken brachten hen in nauwe aanraking met mensen die geen liefde kenden voor God, en hun eigen liefde voor Hem nam steeds af. Hun bewustzijn van Gods heilig karakter stierf af. Door te weigeren op het pad van gehoorzaamheid te gaan, brachten ze hun trouw over op de vijand van gerechtigheid. Het werd een gewoonte te trouwen met afgodendienaars, en steeds meer verloren de Israëlieten hun afkeer voor de afgoden. Veelwijverij werd in de hand gewerkt. Afgodische moeders voedden hun kinderen op om ze te laten meedoen aan heidense gebruiken. In menig leven werd de zuivere godsdienst, die God had ingesteld, vervangen door de grofste afgoderij.

Christenen moeten zich afgescheiden bewaren van de wereld, van haar geest en invloeden. God is in staat ons in deze wereld te bewaren, maar we mogen niet van de wereld zijn. Zijn liefde is niet willekeurig en onzeker. Altijd waakt Hij met een onmetelijke zorg over Zijn kinderen. Maar Hij eist onverdeelde trouw. *“Niemand kan twee heren dienen; want of hij zal den enen haten en den anderen liefhebben, of hij zal den enen aanhangen en den anderen verachten; gij kunt niet God dienen en den Mammon.”* (Mattheüs 6:24).

Salomo had een wonderbare wijsheid ontvangen; maar de wereld trok hem af van God. Mensen in deze tijd zijn niet sterker dan hij was; ze zijn maar al te licht geneigd toe te geven aan invloeden die hun ondergang hebben veroorzaakt. Zoals God Salomo heeft gewaarschuwd voor het gevaar, waarschuwt Hij ook nu Zijn kinderen dat ze hun ziel niet in gevaar stellen door zich met de wereld te verbinden. *“Gaat uit het midden van hen”*, zo vraagt Hij, *“en scheidt u af, .. en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal ulieden aannemen. En Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige.”* (2 Korinthe 6:17-18).

Te midden van voorspoed schuilt gevaar. In de loop der eeuwen zijn rijkdom en eer altijd vergezeld geweest met gevaar voor het verlies van eenvoud en godsvrucht. Het kost

PROFETEN EN KONINGEN

geen moeite de lege beker te dragen; als de beker tot de rand toe gevuld is, moet hij zorgvuldig gedragen worden. Beproeving en tegenspoed kan verdriet veroorzaken; maar voorspoed is uiterst gevaarlijk voor het geestelijk leven. Als de mens zich niet gedurig aan God onderwerpt, als hij niet door de waarheid wordt geheiligd, zal voorspoed zeker de natuurlijke neigingen tot aanmatiging wekken.

In het dal der vernedering, waar mensen van God afhankelijk zijn voor leiding en onderricht bij elke stap die ze doen, is betrekkelijke veiligheid. Maar mensen die als het ware op een voetstuk staan en die door hun positie gezien worden als verstandige mensen, verkeren in het grootste gevaar. Als deze mensen God niet stellen tot hun sterkte, zullen ze beslist vallen.

Als trots en eerzucht worden gekoesterd, lijdt het leven schade; want trots, het besef dat men niets nodig heeft, sluit het hart voor de oneindige zegeningen van de hemel. Wie zelfverheerlijking als doel stelt, zal ontdekken dat hij Gods genade, waardoor ware rijkdom en voldoening verkregen worden, mist. Maar wie alles voor Christus geeft en doet, zal de vervulling ervaren van de belofte: *“De zegen des Heeren, die maakt rijk, en Hij voegt er geen smart bij”* (Spreuken 10:22).

Door Zijn genade verbant de Heiland onrust en onheilige eerzucht uit het hart, verandert vijandschap in liefde, ongeloof in vertrouwen. Als Hij spreekt tot de ziel: *“Volg Mij”*, (Mattheüs 9:9) is de betovering van de wereld verbroken. Bij het horen van Zijn stem vlucht de geest van zelfzucht en eerzucht uit het hart en staan mensen veranderd op om Hem te volgen.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 5 Gevolgen van Overtreding

Een van de voornaamste oorzaken die Salomo brachten tot buitensporigheid en verdrukking, was het ontbreken van een geest van zelfopoffering. Toen Mozes het volk aan de voet van de berg Sinaï Gods bevel meedeelde: *“Zij zullen Mij een heiligdom maken, dat Ik in het midden van hen wone”*, (Exodus 25:8) gaven de Israëlieten hieraan gehoor door ruimschoots te geven. Daarop *“kwamen, alle man, wiens hart hem bewoog, en een ieder, wiens geest hem vrijwillig maakte”*, (Exodus 35:21) en bracht gaven. Voor de bouw van het heiligdom waren grote en kostbare voorbereidingen noodzakelijk; een grote hoeveelheid kostbare materialen was vereist, maar de Heere aanvaardde alleen vrijwillige gaven. *“Van alle man, wiens hart zich vrijwillig bewegen zal, zult gij Mijn heoffer nemen”* (Exodus 25:2), zei Mozes op Gods bevel tot de vergadering. Toewijding aan God en een offervaardige geest waren de eerste vereisten bij de voorbereidingen voor een woonplaats van de Allerhoogste.

Een soortgelijke oproep werd gedaan toen David aan Salomo de verantwoordelijkheid voor de tempelbouw overdroeg. Aan de verzamelde menigte vroeg David: *“Wie is er willig, heden zijn hand den Heere te vullen”* (1 Kronieken 29:5). Deze oproep tot toewijding en bereidwillige dienst zou altijd voor ogen moeten staan bij hen die meewerkten aan de tempelbouw. Voor de bouw van de tabernakel in de woestijn werden uitverkoren mannen door God op bijzondere wijze begiftigd met vaardigheid en wijsheid. *“Daarna zeide Mozes tot de kinderen Israëls: Ziet, de HEERE heeft met name geroepen Bezaleël, ..., van den stam van Juda. En de Geest Gods heeft hem vervuld met wijsheid, met verstand, en met wetenschap, namelijk in alle handwerk; ... Hij heeft hem ook in zijn hart gegeven [anderen] te onderwijzen, hem en Aholiab, ... van den stam van Dan. Hij heeft hen vervuld met wijsheid des harten, om te maken alle werk eens werkmeesters, en des allervernuftigsten [handwerkers], ... makende alle werk, en bedenkende vernuftigen arbeid.”* (Exodus 35:30-35). Hemelse wezens werkten samen met de werklieden die God zelf verkoren had.

De nakomelingen van deze werklieden erfden tot op zekere hoogte de talenten die hun voorvaders hadden gekregen. Een tijd lang bleven deze mannen uit Juda en Dan eenvoudig en onzelfzuchtig; maar geleidelijk, bijna onmerkbaar, lieten ze God los en hadden niet langer de wens Hem belangeloos te dienen. Ze vroegen meer loon voor hun diensten, op grond van hun grotere vaardigheid als makers van fijne dingen. Soms werd hun eis toegestaan, maar meermalen kwam het voor dat ze werk vonden bij de omliggende volken. In plaats van de edele geest van zelfopoffering die had geleefd in hun hoogstaande voorvaders, gaven ze toe aan een geest van begeerte, een verlangen naar steeds meer bezit. Om hun zelfzuchtige verlangens te bevredigen, gebruikten ze de gaven die God hen had gegeven in de dienst van heidense koningen, en stelden hun talenten in dienst voor het vervaardigen van werken die een oneer vormden voor hun Maker.

Onder deze mannen zocht Salomo een meester die de leiding zou hebben bij de tempelbouw op de berg Moria. Nauwkeurige omschrijvingen aangaande elk onderdeel van het heilig gebouw waren aan de koning toevertrouwd; en in geloof had hij van God toegewijde werkers kunnen verwachten, die een bijzondere vaardigheid zouden verkregen hebben om het vereiste werk nauwgezet uit te voeren. Maar Salomo verloor deze gelegenheid om geloof in God te tonen, uit het oog. Hij vroeg de koning van Tyrus om

PROFETEN EN KONINGEN

iemand *“Zo zend mij nu een wijzen man, om te werken in goud, en in zilver, en in koper, en in ijzer, en in purper, en karmozijn, en hemelsblauw, en die weet graveerselen te graveren, met de wijzen, ... in Juda en in Jeruzalem,”* (2 Kronieken 2:7)

De Fenicische koning gaf hieraan gehoor door Churam te zenden, *“den zoon ener vrouw uit de dochteren van Dan, en wiens vader een man geweest is van Tyrus”*. (2 Kronieken 2:14) Churam was van moederskant een afstammeling van Oholiab, aan wie God honderden jaren eerder bijzondere wijsheid had geschonken voor de bouw van de tabernakel.

Zo werd een man geplaatst aan het hoofd van Salomo's werklieden die niet gedreven werd door het verlangen God te dienen. Hij diende de God dezer wereld — Mammon. Heel zijn wezen was vervuld met beginselen van zelfzucht.

Door zijn buitengewone vaardigheid eiste Churam een hoog loon. Geleidelijk werden de verkeerde beginselen die hij koesterde, overgenomen door zijn medewerkers. Terwijl ze dagelijks met hem werkten, gaven ze toe aan de neiging hun eigen inkomen te vergelijken met het zijne, en ze begonnen het heilig karakter van hun werk uit het oog te verliezen. De geest van zelfverloochening verdween, en werd vervangen door de geest van hebzucht. Het gevolg was een eis om meer loon, waaraan gehoor werd geschonken.

De schadelijke invloeden die op deze wijze doorwerkten, doortrokken alle takken van Gods werk, en breidden zich uit in heel het rijk. De hoge lonen die betaald werden, stelden velen in staat toe te geven aan luxe en buitensporigheden. De armen werden door de rijken onderdrukt; de geest van zelfopoffering was vrijwel verdwenen. In de verstrekkende gevolgen van deze invloeden kan men de oorzaak terugvinden van de vreselijke afval van iemand die vroeger tot de grootste wijzen onder de mensen werd gerekend.

De scherpe tegenstelling tussen de geest en drijfveren van het volk dat de tabernakel bouwde en hen die werkten aan de tempel van Salomo, vormt een betekenisvolle les. Het zelfzuchtige, dat de arbeiders bij de tempelbouw kenmerkte, vinden we terug in de zelfzucht die onze wereld beheerst. De geest van hebzucht, van het zoeken naar de eerste plaats en het hoogste loon, overheerst. De bereidwillige dienst en vreugdevolle zelfverloochening van de bouwers aan de tabernakel wordt nog maar zelden gezien. Dit is echter de enige geest waardoor de volgelingen van Jezus gedreven moeten worden. Onze Goddelijke Meester heeft een voorbeeld gegeven hoe Zijn discipelen moeten werken. Aan hen wie Hij vroeg: *“Volg Mij na, en Ik zal u vissers van mensen maken”* (Mattheüs 4:19), beloofde Hij geen bepaalde geldsom als loon voor hun diensten. Ze moesten met Hem delen in zelfverloochening en opoffering.

We moeten niet werken om het loon dat we ontvangen. Onze drijfveer om voor God te werken, mag niets te doen hebben met het dienen van ons zelf. Onzelfzuchtige toewijding en een geest van opoffering zijn altijd de eerste vereisten geweest voor een aanvaardbare dienst. Onze Heer en Meester wil niet dat een enkele draad van zelfzucht geweven wordt in Zijn werk. We moeten ons werk doen met de takt en bekwaamheid, nauwgezetheid en wijsheid, die de volmaakte God eiste van de bouwers van de aardse tabernakel; toch moeten we altijd eraan denken dat de grootste gaven of beste diensten alleen aanvaardbaar zijn als we onszelf op het altaar leggen als een levend offer.

Een andere afdwaling van de juiste beginselen die ten slotte voerde tot de val van Israëls koning, was zijn toegeven aan de verleiding, de eer waarop alleen God aanspraak heeft, op te eisen voor zichzelf.

Van de dag af dat Salomo opdracht had gekregen de tempel te bouwen, tot de voltooiing van het gebouw, was zijn enig doel *“een huis te bouwen voor de Naam des*

PROFETEN EN KONINGEN

HEEREN, de God van Israël” (2 Kronieken 6:7). Dit doel werd ten volle erkend ten aanhoren van de verzamelde menigte van Israël toen de tempel werd ingewijd. In zijn gebed erkende de koning dat God had gezegd: *“Mijn Naam zal daar zijn”* (1 Koningen 8:29).

Een van de treffendste gedeelten uit het wijdingsgebed van Salomo was zijn bede tot God voor de vreemdelingen, die uit verre landen zouden komen om te leren van Hem, Wiens Naam onder de volken was bekendgemaakt. *“Want zij zullen horen van Uw grote Naam”,* bad de koning, *“en van uw sterke hand, en van uw uitgestrekte arm”*. Voor elk van deze vreemdelingen die gekomen waren om te aanbidden, had Salomo gevraagd: *“Hoor Gij.. . en doe naar alles, waarom die vreemde tot U roepen zal; opdat alle volken der aarde Uw Naam kennen, om U te vrezen, gelijk Uw volk Israël, en om te weten, dat Uw Naam genoemd wordt over dit huis, hetwelk ik gebouwd heb”* (1 Koningen 8:42,43). Aan het einde van de dienst had Salomo Israël vermaand trouw en waarchtig te blijven aan God, zodat alle volken op aarde zouden weten *“dat de HEERE God is, en niemand meer”*. (1 Koningen 8:60).

Eén, groter dan Salomo, had de tempel ontworpen; Gods wijsheid en heerlijkheid was hier geopenbaard. Zij die van dit feit niet op de hoogte waren, bewonderden en prezen Salomo natuurlijk als de ontwerper en bouwer; maar de koning maakte geen aanspraak op enige eer voor het ontwerpen of bouwen van de tempel.

Dit was ook het geval toen de koningin van Scheba Salomo bezocht. Toen ze van zijn wijsheid had gehoord, en ook van de prachtige tempel die hij gebouwd had, besloot ze *“hem door moeilijke vragen op de proef te stellen”*, en zelf zijn befaamde werken te gaan zien. Vergezeld door een stoet dienaren, met kamelen die specerijen, goud en edelgesteenten droegen, aanvaardde ze de lange reis naar Jeruzalem. *“zij kwam tot Salomo, en sprak tot hem al wat in haar hart was”*. Ze sprak over de verborgenheden in de natuur; en Salomo onderwees haar aangaande de God der natuur, de grote Schepper, Die in de hemel der hemelen woont en over alles heerst. *“en Salomo verklaarde haar al haar vragen; geen ding was er verborgen voor de koning, dat hij haar niet verklaarde”*. (1 Koningen 10:1-3; 2 Kronieken 9:1-2).

“Toen de koningin van Scheba zag al de wijsheid van Salomo, en het huis, dat hij gebouwd had, .. . zo was in haar geen geest meer”. *“Het woord is waarheid geweest”*, erkende zij, *“dat ik in mijn land gehoord heb, van uw zaken en van uw wijsheid. Ik heb die woorden niet geloofd, totdat ik gekomen ben, en mijn ogen gezien hebben; en zie, de helft is mij niet aangezegd; gij hebt met wijsheid en goed overtroffen het gerucht, dat ik gehoord heb. Welgelukzalig zijn uw mannen, welgelukzalig deze uw knechten, die gedurig voor uw aangezicht staan, die uw wijsheid horen!”* (1 Koningen 10:4-8; 2 Kronieken 9:1-6).

Aan het eind van haar bezoek was de koningin zo grondig onderwezen door Salomo aangaande de Bron van zijn wijsheid en voorspoed, dat ze gedrongen was, niet de mens te verheffen, maar uit te roepen: *“Geloofd zij de HEERE, uw God, Die behagen in u heeft gehad, om u op den troon van Israël te zetten! Omdat de HEERE Israël in eeuwigheid bemint, daarom heeft Hij u tot koning gesteld, om recht en gerechtigheid te doen.”* (1 Koningen 10:9).

God wenst dat deze indruk op alle mensen gemaakt zal worden. En toen *“alle koningen der aarde zochten Salomo’s aangezicht, om zijn wijsheid te horen, die God in zijn hart gegeven had.”* (2 Kronieken 9:23), eerde Salomo een tijd lang God door eerbiedig te wijzen op Hem als de Schepper van hemel en aarde, de Heerser van het heelal, de Alwijze.

Als Salomo steeds in eenvoud van geest de aandacht der mensen had gericht op Hem, Die hem zijn wijsheid en rijkdom en eer had geschonken, hoe heel anders was dan zijn

PROFETEN EN KONINGEN

geschiedenis geweest! Maar hoewel de geïnspireerde pen zijn deugden vermeldt, wordt ook getrouw zijn val beschreven. Toen hij op het hoogtepunt stond van zijn grootheid, omringd door de gaven van de fortuin, werd Salomo duizelig, verloor zijn evenwicht en viel.

Omdat hij gedurig door de groten der wereld werd geprezen, kon hij ten slotte niet langer weerstand bieden aan de vleierij waaraan hij blootstond. De wijsheid die hem geschonken was om de Gever te verheerlijken, vervulde hem met trots. Ten slotte liet hij toe dat de mensen over hem spraken als iemand die recht had op lof op grond van de onnoemelijke pracht van het gebouw, opgericht tot eer van *“de Naam des HEEREN, des God van Israël”*. (2 Kronieken 6:7).

Dit was de reden dat de tempel des Heeren onder de volken bekend stond als *“de tempel van Salomo”*. Het menselijk werktuig had de eer aanvaard waarop Eén, groter dan de groten, aanspraak had. Zelfs nu nog wordt de tempel waarvan Salomo had gezegd: *“Uw naam is uitgeroepen over dit huis dat ik gebouwd heb”*, meestal aangeduid als de tempel van Salomo.

De mens kan geen groter zwakte tonen dan toe te staan dat hij de eer krijgt voor gaven die door de hemel zijn geschonken. De ware christen zal God boven alles plaatsen. Geen eierzuchtige drijfveren zullen zijn liefde voor God verkoelen; steeds maar zal hij maken dat zijn hemelse Vader eer ontvangt. Als we trouw zijn in het grootmaken van Gods Naam, staan onze impulsen onder Gods leiding, en zijn we in staat om geestelijke en verstandelijke krachten te ontwikkelen.

Jezus, de Goddelijke Meester, verhief altijd de Naam van Zijn hemelse Vader. Hij leerde Zijn discipelen bidden: *“Onze Vader Die in de hemelen zijt, Uw Naam worde geheiligd”* (Mattheüs 6:9). En ze moesten niet vergeten er aan toe te voegen: *“Want Uwer is de heerlijkheid”* (vers 13). Zozeer lette de grote Heelmeester erop dat de aandacht viel op de Bron van Zijn kracht, dat de verbaasde menigte die *“stommen”* zag *“spreken, kreupelen gezond, lammen lopen en blinden zien”*, niet Hem verheerlijkte, maar *“de God van Israël”* (Mattheüs 15:31). In het hogepriesterlijk gebed dat Jezus bad kort voor Zijn kruisiging, zei Hij: *“Ik heb U verheerlijkt op de aarde.” “Verheerlijk Uw Zoon,”* smeekte Hij, *“opdat ook Uw Zoon U verheerlijke”*. *“Rechtvaardige Vader, de wereld heeft U niet gekend; maar Ik heb U gekend, en dezen hebben bekend, dat Gij Mij gezonden hebt. En Ik heb hun Uw Naam bekend gemaakt, en zal [Hem] bekend maken; opdat de liefde, waarmee Gij Mij liefgehad hebt, in hen zij, en Ik in hen.”* (Johannes 17:1,4,25-26).

“Zo zegt de HEERE: Een wijze beroeme zich niet in zijn wijsheid, en de sterke beroeme zich niet in zijn sterkheid; een rijke beroeme zich niet in zijn rijkdom; Maar die zich beroemt, beroeme zich hierin, dat hij verstaat, en Mij kent, dat Ik de HEERE ben, doende weldadigheid, recht en gerechtigheid op de aarde, want in die dingen heb Ik lust, spreekt de HEERE.” (Jeremia 9:23-24).

“Ik zal Gods Naam prijzen met gezang, en Hem met dankzegging grootmaken.” (Psalm 69:31). *“Gij Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, en de eer, en de kracht”* (Openbaring 4:11).

“Heere, mijn God! ik zal U met mijn ganse hart loven, en ik zal Uw Naam eren in eeuwigheid;”. (Psalm 86:12).

“Maakt den HEERE met mij groot, en laat ons Zijn Naam samen verhogen.” (Psalm 34:4).

Het invoeren van beginselen die een geest van offervaardigheid verkleinen en neigen tot zelfverheerlijking, ging gepaard met nog een misvorming van Gods plan met Israël. God

PROFETEN EN KONINGEN

wilde dat Zijn volk het licht der wereld zou zijn. Door hen moest de heerlijkheid van Zijn wet geopenbaard worden in het dagelijks leven. Om dit plan te verwezenlijken, had Hij gezorgd dat het uitverkoren volk een centrale plaats onder de volken op aarde zou innemen. In de dagen van Salomo strekte het koninkrijk Israël zich uit van Hamat in het noorden tot Egypte in het zuiden, en van de Middellandse Zee tot de rivier de Eufraat. Dit gebied werd doorkruist door tal van natuurlijke wegen voor de handelskaravanen uit verre landen. Daardoor kreeg Salomo en Zijn volk de gelegenheid aan mensen van alle volken het karakter van de Koning der koningen bekend te maken, en hen te leren Hem te eerbiedigen en te gehoorzamen. Heel de wereld moest dit weten. Door de leer der offeranden moest Christus verheven worden voor de volken, opdat allen zouden leven. Als hoofd van een volk dat als een licht was gezet voor de omliggende volken had Salomo de door God geschonken wijsheid en macht en invloed moeten gebruiken om een beweging in het werk te zetten tot verlichting van hen, die God en Diens waarheid nog niet kenden. Zo zouden talloos velen trouw hebben beloofd aan Gods geboden, Israël zou bewaard zijn voor verkeerde gebruiken van de heidenen, en de Heere der heerlijkheid zou ten hoogste geëerd zijn. Maar Salomo verloor dit doel uit het oog.

Hij schoot te kort in het gebruik maken van de geweldige kansen om licht te brengen aan hen die steeds zijn gebied passeerden, of vertoefden in de voornaamste steden.

De zedingsgeest die God had gelegd in het hart van Salomo en van alle ware Israëlieten, was vervangen door een handelsgeest. De kansen door de aanraking met vele volken werden gebruikt tot het vergroten van eigen aanzien. Salomo trachtte zijn positie te versterken door sterke steden te bouwen bij de grenzen van zijn land. Hij herbouwde Gezer, nabij Joppe, aan de weg tussen Egypte en Syrië; Bet-Choron, ten westen van Jeruzalem, bij de passeren van de handelsweg van Gezer naar het hart van Juda; Megiddo, gelegen aan de karavaanweg van Damascus naar Egypte, en van Jeruzalem naar het noorden; en *“Thadmor in de woestijn”*, (2 Kronieken 8:4) langs de karavaanweg uit het oosten. Al deze steden werden geweldig versterkt. De handelsvoordelen van een haven bij de Rode Zee werden vergroot door het bouwen van *“ook schepen te Ezeon-Geber, dat bij Eloth is, aan de oever der Schelfzee, in het land van Edom”*. Geoefende zeelieden uit Tyrus, samen met de *“knechten van Salomo”*, bemanden deze schepen op tochten naar Ofir, vanwaar ze goud haalden (1 Koningen 9:26,27,28; 2 Kronieken 8:18). *“zeer veel almuggimhout en kostelijk gesteente”*. (1 Koningen 10:11). De rijkdom van de koning en van vele onderdanen nam sterk toe, maar hoe hoog waren de kosten! Door de hebzucht en kortzichtigheid van hen aan wie de woorden Gods waren toevertrouwd, bleven talloos velen die langs de karavaanwegen trokken, onbekend met Jehova.

In treffende tegenstelling met de handelwijze van Salomo was het gedrag van Christus, toen Hij op aarde was. Hoewel de Heiland alle macht bezat, dacht Hij er niet aan deze macht te gebruiken tot vergroting van eigen eer. Geen dromen van aardse veroveringen, van wereldse grootheid, misvormden Zijn volmaakt dienen van de mens. *“De vossen hebben holen”*, zei Hij, *“en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd neerlegge”* (Mattheüs 8:20). Zij die door gehoor te geven aan Gods oproep in dienst van de Meester zijn getreden, doen er goed aan Zijn werkwijze te bestuderen. Hij nam de gelegenheden waar die Hij aantrof langs de weg.

Tussen de reizen die Hij maakte, woonde Jezus in Kapernaüm, dat bekend werd als *“Zijn stad”* (Mattheüs 9:1). Gelegen aan de hoofdweg van Damascus naar Jeruzalem en Egypte en de Middellandse Zee was deze stad een geschikt middelpunt voor het werk van de

PROFETEN EN KONINGEN

Heiland. Mensen uit allerlei landen kwamen door de stad of brachten er de nacht door. Daar sprak Jezus met mensen uit verschillende landen en allerlei afkomst, en op deze wijze kwamen Zijn lessen in andere landen en gezinnen. Hierdoor werd belangstelling gewekt voor de profetieën die naar de Messias wezen, de aandacht werd gericht op de Heiland, en Zijn zending werd bekend in de wereld.

In onze dagen zijn de kansen om in aanraking te komen met mannen en vrouwen uit verschillende lagen der bevolking en vele nationaliteiten veel groter dan in de dagen van Israël. De verkeerswegen hebben zich duizendvoudig vermenigvuldigd.

Evenals Christus moeten ook nu de gezanten van de Allerhoogste hun plaats kiezen in deze verkeerscentra, waar ze de voorbijgaande menigten uit alle delen der wereld kunnen ontmoeten. Evenals Jezus moeten ze geheel opgaan in God, en het zaad van het Evangelie zaaien, door aan anderen de kostbare Waarheden van de Bijbel voor te houden, die wortel zullen schieten in geest en verstand, en vrucht zullen dragen voor het eeuwig leven.

De lessen van Israëls falen in de jaren toen vorst en volk zich afkeerden van hun hoge doel waartoe ze geroepen waren, zijn van grote ernst. In de punten waarin zij zwak waren, zelfs faalden, moet Gods hedendaagse Israël, de vertegenwoordigers van de hemel die de ware gemeente van Christus vormen, sterk staan; want de taak het werk te voltooien dat aan de mens is opgedragen, rust op hen. Toch hebben we te maken met dezelfde invloeden die heersten in de tijd van Salomo's regering over Israël. De krachten van de vijand van alle gerechtigheid zijn niet te verwaarlozen; alleen door Gods kracht kan de overwinning behaald worden. De strijd die ons wacht, eist het beoefenen van een geest van zelfverloochening; van wantrouwen in eigen kracht en afhankelijkheid van God alleen; van het verstandig waarnemen van elke kans om zielen te redden. Gods zegen zal rusten op zijn gemeente als deze eensgezind voorwaarts trekt, en aan een wereld die in het duister ligt de schoonheid openbaart van heiligheid, geopenbaard door een christelijke geest van zelfopoffering; in het verheffen van God in plaats van de mens, en in liefdevolle, onvermoeibare dienst aan hen die zoveel behoefte hebben aan de zegeningen van het Evangelie.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 6 Het Berouw van Salomo

Gedurende de regering van Salomo was de Heere hem tweemaal verschenen met woorden van lof en raadgeving, — in het nachtelijk visioen te Gibeon, toen de belofte van verstand, rijkdom en eer gepaard ging met de raad om eenvoudig en gehoorzaam te blijven; en na de inwijding van de tempel, toen de Heere hem nog eens aanspoorde tot trouw. De raadgevingen die aan Salomo gegeven werden waren duidelijk en de beloften machtig; toch wordt van hem, die gezien de omstandigheden in karakter en leven zo duidelijk in staat scheen te beantwoorden aan de verwachting die God had, gezegd: *“doch hij hield niet, wat de HEERE geboden had”*. *“omdat hij zijn hart geneigd had van den HEERE, den God Israëls, Die hem tweemaal verschenen was. En hem van deze zaak geboden had, dat hij andere goden niet zou nawandelen;”* (1 Koningen 11:10,9).

Zó volkomen was zijn afval, zó verhard zijn hart door de zonde, dat zijn geval hopeloos scheen.

In plaats van de vreugde van gemeenschap met God, zocht Salomo voldoening in zingenot Hijzelf zegt hierover:

“Ik maakte mij grote werken, ik bouwde huizen, ik plantte mij wijngaarden. Ik maakte mij hoven en lusthoven, ... Ik kreeg knechten en maagden, ... Ik vergaderde mij ook zilver en goud, en kleinoden der koningen en der landschappen; ik bestelde mij zangers en zangeressen, en wellustigheden der mensenkinderen, snarenspeel, ja, allerlei snarenspeel. En ik werd groot, en nam toe, meer dan iemand, die voor mij te Jeruzalem geweest was; ...

“En al wat mijn ogen begeerden, dat onttrok ik hun niet; ik wederhield mijn hart niet van enige blijdschap, maar mijn hart was verblijd vanwege al mijn arbeid; ... Toen wendde ik mij tot al mijn werken, die mijn handen gemaakt hadden, en tot den arbeid, dien ik werkende gearbeid had; ziet, het was al ijdelheid en kwelling des geestes, en daarin was geen voordeel onder de zon.

“Daarna wendde ik mij, om te zien wijsheid, ook onzinnigheden en dwaasheid; want hoe zou een mens, die den koning nakomen zal, [doen] hetgeen alrede gedaan is? ... Daarom haatte ik dit leven, ... Ik haatte ook al mijn arbeid, dien ik bearbeid had onder de zon,” (Prediker 2:4-18)

Door zijn eigen bittere ervaring ondervond Salomo de leegheid van een leven dat zijn hoogste goed zoekt in aardse dingen. Hij richtte altaren op voor heidense goden, om slechts te leren hoe ijdel hun belofte van rust is voor de geest. Sombere en benauwende gedachten verontrustten hem dag en nacht. Voor hem was er geen vreugde meer in het leven, en de toekomst leek wanhopig.

Toch liet de Heere hem niet in de steek. Door boodschappen van vermaning en door zware oordelen trachtte Hij de koning te brengen tot een besef van zijn zondige weg. Hij nam Zijn beschermende zorg weg, en liet toe dat vijanden het rijk benauwden en verzwakten. *“Zo verwekte de HEERE Salomo een tegenpartijder, Hadad, den Edomiet . . . Ook verwekte God hem een wederpartijder, Rezon, ..., overste ener bende”, want hij had een afkeer van Israëel, en hij regeerde over Syrië. Daartoe Jerobeam, ..., Salomo’s knecht ... hief ook de hand op tegen den koning.”* (1 Koningen 11:14-28).

Ten slotte liet de Heere door een profeet de alarmerende boodschap aan Salomo brengen: *“Dewijl dit bij u geschied is, dat gij niet hebt gehouden Mijn verbond en Mijn inzettingen, die Ik u geboden heb; Ik zal gewisselijk dit koninkrijk van u scheuren, en*

PROFETEN EN KONINGEN

datzelve uw knecht geven. In uw dagen nochtans zal Ik dat niet doen, om uws vaders Davids wil, van de hand uws zoons zal Ik het scheuren.” (1 Koningen 11:11-12).

Alsof hij wakker werd uit een droom door dit Godsgericht dat uitgesproken werd over hem en zijn huis, begon Salomo met een wakker geschud geweten zijn dwaasheid in het ware licht te zien. In zijn geest gekastijd, verzwakt naar lichaam en geest, wendde hij zich vermoeid en dorstig af van de gebroken vaten der aarde, om opnieuw te drinken uit de levensbron. Eindelijk had de tucht van het lijden zijn doel bereikt in zijn leven. Lang had de vrees hem benauwd dat hij zou ondergaan omdat hij niet zijn dwaasheid de rug kon toekeren; nu echter zag hij in de boodschap die hij kreeg een lichtstraal. God had hem niet geheel en al verworpen, maar stond klaar hem te bevrijden van een slavernij, wreder dan de dood, een slavernij waaruit hij zich niet zelf kon bevrijden.

Dankbaar erkende Salomo de macht en goedertierenheid van Hem, Die boven allen staat; berouwvol begon hij de weg terug te zoeken naar de reinheid en heiligheid, die hij had losgelaten. Hij kon niet verwachten dat de gevolgen van de zonde hem niet zouden treffen; nooit kon hij uit zijn leven de herinnering wegvagen van alles wat achter hem lag; maar hij zou ernstig trachten anderen te weerhouden van deze dwaasheid. Hij zou nederig de fouten van zijn leven belijden en zijn stem doen horen om anderen te waarschuwen, zodat ze niet reddeloos verloren zouden gaan als gevolg van de invloeden ten kwade waarvan hij de oorzaak was geweest.

Iemand die oprecht berouw heeft, tracht niet de zonden die hij heeft gedaan, te vergeten. Hij wordt niet zorgeloos betreffende de fouten die hij heeft gemaakt, zodra hij vrede heeft verkregen. Hij denkt aan hen die door zijn houding tot het kwade zijn verleid, en tracht op alle mogelijke manieren zo iemand terug te brengen op de goede weg. Hoe helderder het licht schijnt op hem, des te groter is zijn verlangen de voeten van anderen op het juiste pad te leiden. Hij geeft geen onjuiste uitleg aan zijn afdwaling, of neemt het gemakkelijk met zijn verkeerde daad, maar geeft het gevaar teken, om anderen te waarschuwen.

Salomo erkende dat *“het hart der mensenkinderen vol boosheid is, en dat er in hun leven onzinnigheden zijn in hun hart;”* (Prediker 9:3). Verder zei hij: *“Omdat niet haastelijk het oordeel [over] de boze daad geschiedt, daarom is het hart van de kinderen der mensen in hen vol om kwaad te doen. Hoewel een zondaar honderd [maal] kwaad doet, en [God] hem [de] [dagen] verlengt; zo weet ik toch, dat het dien zal welgaan, die God vrezen, die voor Zijn aangezicht vrezen. Maar den goddeloze zal het niet welgaan, en hij zal de dagen niet verlengen; hij zal zijn gelijk een schaduw, omdat hij voor Gods aangezicht niet vreest.”* (Prediker 8:11-13)

Door God geïnspireerd vermeldde de koning voor latere geslachten de geschiedenis van zijn verspilde jaren, met daarin de waarschuwende les. En hoewel het zaad dat hij gezaaid had, door zijn volk geoogst werd in een oogst van zonde, was zijn levenswerk niet geheel verloren. Zachtmoedig en nederig onderwees Salomo in latere jaren het volk; hij *“merkte op, en onderzocht; hij stelde vele spreuken in orde. De prediker zoekt aangename woorden uit te vinden, en het geschrevene is recht, woorden der waarheid. De woorden der wijzen zijn gelijk prikkelen, en gelijk nagelen, diep ingeslagen [van] de meesters der verzamelingen, [die] gegeven zijn van den enigen Herder. En wat boven dezelve is, mijn zoon! wees gewaarschuwd; ...*

PROFETEN EN KONINGEN

“Van alles, wat gehoord is” schreef hij, “is het einde van de zaak: Vrees God, en houd Zijn geboden, want dit [betaamt] allen mensen. Want God zal ieder werk in het gericht brengen, met al wat verborgen is, hetzij goed, of hetzij kwaad.” (Prediker 12:9-14).

De latere geschriften van Salomo laten zien, dat hij speciale aandacht schonk aan het waarschuwen van de jongeren tegen het vallen in zonden, die hem ertoe hadden gebracht de kostbare gaven des hemels te minachten, omdat hij steeds meer de goddeloosheid van zijn leven beseftte. Vol verdriet en schaamte beleed hij dat hij in de kracht van zijn leven, toen hij vreugde had moeten vinden in het dienen van God, en Hem tot zijn troost, zijn steun en zijn leven had moeten maken, zich had afgewend van het licht des hemels en de wijsheid Gods, om afgodendienst te stellen in de plaats van de dienst van Jehova. En nu was zijn ernstig verlangen, nadat hij door verdrietige ervaringen de dwaasheid van zulk een leven had leren kennen, om anderen de bittere ervaring die hij had gevonden te besparen.

Op roerende wijze schreef hij over de voorrechten en verantwoordelijkheden die jongeren hadden in de dienst van God:

“Verder, het licht is zoet, en het is den ogen goed de zon te aanschouwen; Maar indien de mens veel jaren heeft, [en] verblijdt zich in die allen, zo laat hem ook gedenken aan de dagen der duisternis, want die zullen veel zijn; [en] al wat zal gekomen is, is ijdelheid. Verblijd u, o jongeling! in uw jeugd, en laat uw hart zich vermaken in de dagen uwer jongelingschap, en wandel in de wegen uws harten, en in de aanschouwingen uwer ogen; maar weet, dat God, om al deze dingen, u zal doen komen voor het gericht. Zo doe dan de toornigheid wijken van uw hart, en doe het kwade weg van uw vlees, want de jeugd, en de jonkheid is ijdelheid.

“En gedenk aan de Schepper in de dagen uwer jongelingschap, eer dat de kwade dagen komen, en de jaren naderen, van dewelke gij zeggen zult: Ik heb geen lust in dezelve. Eer dan de zon, en het licht, en de maan, en de sterren verduisterd worden, en de wolken wederkomen na den regen. In den dag, wanneer de wachters des huizes zullen beven, en de sterke mannen zichzelf zullen krommen, en de maalsters zullen stilstaan, omdat zij minder geworden zijn, en die door de vensteren zien, verduisterd zullen worden; En de twee deuren naar de straat zullen gesloten worden, als er is een nederig geluid der maling, en hij opstaat op de stem van het vogeltje, en al de zangeressen nedergebogen zullen worden. Ook [wanneer] zij voor de hoogte zullen vrezten, en dat er verschrikkingen zullen zijn op den weg, en de amandelboom zal bloeien, en dat de sprinkhaan zichzelf een last zal wezen, en dat de lust zal vergaan; want de mens gaat naar zijn eeuwig huis, en de rouwklagers zullen in de straat omgaan. Eer dat het zilveren koord ontketend wordt, en de gulden schaal in stukken gestoten wordt, en de kruik aan de springader gebroken wordt, en het rad aan den bornput in stukken gestoten wordt; En dat het stof wederom tot aarde keert, als het geweest is; en de geest weder tot God keert, Die hem gegeven heeft.” (Prediker 11:7-10; 12:1-7).

Niet alleen jongeren, maar ook mensen op oudere leeftijd, en zij die het reispad bergafwaarts gaan en in de avondstond van het leven zijn gekomen moeten leren van het leven van Salomo.

We zien en horen van de problemen van jongeren — hun aarzelen om te kiezen tussen goed en kwaad, terwijl vaak de stroom van hartstocht voor hen te sterk blijkt. In mensen van rijpere leeftijd verwachten we niet deze onzekerheid en ontrouw; we verwachten dat zich een karakter heeft gevormd, een beginsel zich heeft ontwikkeld. Maar dit is niet altijd het geval.

PROFETEN EN KONINGEN

Toen Salomo's karakter als een diepgewortelde boom had moeten zijn, viel hij juist van zijn standvastige trouw ten prooi aan verleiding. Toen zijn kracht het grootst had moeten zijn, bleek dat hij juist heel zwak was.

Zulke voorbeelden leren ons dat de enige bescherming voor jong en oud ligt in waken en bidden. Veiligheid ligt niet in een hoge positie en in grote voorrechten. Iemand kan jarenlang een oprecht christelijk leven hebben geleid, en toch nog blootstaan aan satans aanvallen.

In de strijd tegen zonden in en om ons heen leed zelfs de verstandige en machtige Salomo de nederlaag. Zijn falen leert ons dat niemand ooit met absolute zekerheid kan bouwen op eigen wijsheid en oprechtheid, hoe groot zijn intellect ook moge zijn en hoezeer hij God ook in het verleden mag hebben gediend.

In elke generatie en in ieder land is de ware grondslag en het juiste voorbeeld voor karaktervorming gelijk. Gods gebod: *“Gij zult den Heere, uw God, liefhebben, uit geheel uw hart, en uit geheel uw ziel, en uit geheel uw kracht, en uit geheel uw verstand; en uw naaste als uzelfven.”* (Lukas 10:27), is het grote beginsel dat in het karakter en leven van onze Heiland tot uiting kwam, en de enig veilige grondslag, de enig veilige gids.

“En het zal geschieden, dat de vastigheid uwer tijden, de sterkte van [uw] behoudensissen zal zijn wijsheid en kennis; de vreze des HEEREN zal zijn schat zijn.” (Jesaja 33:6) — de wijsheid en kennis die alleen door Gods Woord te verkrijgen is.

De woorden: *“want dat zal uw wijsheid en uw verstand zijn voor de ogen der volken,”* (Deuteronomium 4:6), zijn nu nog even waar als in de tijd dat God ze tot Israël heeft gesproken. Hier ligt de enige veiligheid voor persoonlijke oprechtheid, voor reinheid in het gezin, voor het welzijn van de maatschappij of de vastheid van een volk. Onder de problemen en gevaren van het leven is de enig veilige weg te doen wat God heeft gezegd. *“De bevelen des HEEREN zijn recht,”* (Psalm 19:9) en *“Die deze dingen doet, zal niet wankelen in eeuwigheid.”* (Psalm 15:5).

Zij die acht slaan op de waarschuwing van Salomo's afval, zullen het eerste begin van de zonden waardoor hij is overwonnen, schuwen. Alleen gehoorzaamheid aan de eisen des hemels zal de mens bewaren voor afval. God heeft aan de mensen groot licht en tal van zegeningen geschonken; maar als dit licht en deze zegeningen niet worden aanvaard, vormen ze geen bescherming tegen ongehoorzaamheid en afval. Als mensen die van God een positie van vertrouwen hebben ontvangen, zich van Hem afkeren om menselijke wijsheid te zoeken, wordt hun licht tot duisternis. De bekwaamheden die ze gekregen hebben, worden voor hen een valstrik.

Zolang de strijd duurt, zullen mensen God loslaten. Satan zal de omstandigheden zo besturen, dat ze bijna onmerkbaar de ziel verzwakken, als we niet door Gods kracht worden beschermd. Bij elke stap moeten we de vraag stellen: *“Is dit de weg des Heeren?”* Zo lang het leven duurt, zal het nodig zijn de genegenheden en hartstochten te bewaken.

We kunnen ons geen ogenblik zeker voelen, als we niet volkomen op God vertrouwen, en ons leven niet geborgen is in Christus. Waken en bidden zijn de bescherming van reinheid.

Allen die Gods stad willen binnengaan, moeten de smalle poort binnengaan, wat inspanning vergt; want *“in haar zal niet inkomen iets, dat ontreinigt.”* (Openbaring 21:27). Zij die gevallen zijn, behoeven echter niet te wanhopigen. Bejaarde mensen die vroeger door God zijn geëerd, kunnen hun ziel verontreinigd hebben en hun deugd hebben geofferd op het altaar van zingenot; maar als ze berouw hebben, de zonde de rug toekeren en zich wenden tot

PROFETEN EN KONINGEN

God, is er voor hen nog hoop. Hij die heeft gezegd: *“Zijt getrouw tot den dood, en Ik zal u geven de kroon des levens”* (openbaring 2:10), doet ook de uitnodiging horen: *“De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot de HEERE, zo zal Hij Zich Zijner ontfermen, en tot onze God, want Hij vergeeft menigvuldig”*. (Jesaja 55:7). God haat de zonde, maar heeft de zondaar lief. *“Ik zal hunlieder afkering genezen,”* zegt Hij, *“Ik zal hen vrijwillig liefhebben”*. (Hosea 14:5).

Het berouw van Salomo was oprecht; maar het kwaad, veroorzaakt door zijn verkeerd voorbeeld, kon niet ongedaan gemaakt worden. Tijdens zijn afval waren in het koninkrijk mensen trouw gebleven aan hun plicht, en hadden hun reinheid en getrouwheid gehandhaafd. Velen waren echter afgedwaald; en de machten van het kwaad, in werking gesteld door het invoeren van afgoderij en wereldse praktijken, konden niet zonder meer door de boetvaardige koning tot stilstand worden gebracht. Zijn invloed ten goede was erg verzwakt. Velen aarzelden hun vertrouwen te stellen in zijn leiding. Hoewel de koning zijn zonde beleed en voor het bestwil van latere geslachten een verslag schreef van zijn dwaasheid en van zijn bekering, kon hij niet de hoop koesteren dat de nadelige gevolgen van zijn afdwaling volkomen werden tenietgedaan. Aangemoedigd door zijn afval bleven velen volharden in het kwaad. En in de neerwaartse gang van vele oversten die hem volgden, ontdekken we de tragische invloed van het misbruiken van de krachten, door God aan hem geschonken.

In zijn zielsverdriet bij het nadenken over het kwaad, veroorzaakt door zijn gedrag, werd Salomo gedrongen te zeggen: *“De wijsheid is beter dan de krijgswapenen, maar een enig zondaar verderft veel goeds.”* (Prediker 9:18). *“Er is [nog] een kwaad, [dat] ik gezien heb onder de zon, [als] een dwaling, die van het aangezicht des oversten voortkomt. Een dwaas wordt gezet in grote hoogheden”* (Prediker 10:5-6).

“Een dode vlieg doet de zalf des apothekers stinken [en] opwellen; [alzo] een weinig dwaasheid een [man], die kostelijk is van wijsheid [en] van eer.” (Prediker 10:1). Bij de vele lessen die het leven van Salomo leert, wordt geen enkele les sterker onder de aandacht gebracht dan de macht van de invloed ten goede of ten kwade. Hoe beperkt onze invloedskring ook moge zijn, we hebben toch een bepaalde invloed ten goede of ten kwade. Het betekent een zegen of een vloek voor anderen, zonder dat we er invloed op kunnen uitoefenen of er wellicht iets van weten. Deze invloed kan ontevredenheid of zelfzucht brengen, of door een gekoesterde zonde giftig werken; maar het kan ook door geloof een levengevende macht zijn, en moed, hoop en liefde brengen. Hoe dan ook, er gaat een invloed ten goede of ten kwade van uit.

Het is een ontzagwekkende gedachte, dat onze invloed leven of dood kan betekenen voor anderen, maar het is een feit. Een enkele ziel kan voor eeuwig verloren gaan, en wie kan de waarde daarvan schatten! Toch kan een overhaaste daad, een onnadenkend woord van ons een dusdanige invloed uitoefenen op iemands leven, dat het de ondergang van zo iemand betekent! Een smet op het karakter kan velen afwenden van Christus! Wanneer het gezaaide zaad vrucht draagt, en dit op zijn beurt weer wordt gezaaid, wordt de opbrengst vermenigvuldigd. Deze wet geldt ook in onze omgang met anderen. Elke daad, elk woord is een zaad dat vrucht draagt. Elke bedachtzame vriendelijke daad, elke daad van gehoorzaamheid, van zelfverloochening, zal vrucht dragen in anderen, en door hen een verdere invloed uitoefenen. En elke daad van nijd, boosheid, of ontevredenheid is een zaad die een *“wortel der bitterheid”* voortbrengt, waardoor zeer velen besmet zullen worden. En

PROFETEN EN KONINGEN

hoe groot aantal zullen door “*dezelve velen ontreinigd worden*”! (Hebreeën 12:15). Op deze wijze openbaart de eeuwigheid de gevolgen van het zaaien van goed en kwaad.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 7 Het Koninkrijk Gescheurd

“Daarna ontsliep Salomo met zijn vaderen, en werd begraven in de stad van zijn vader David; en Rehabeam, zijn zoon, werd koning in zijn plaats.” (1 Koningen 11:43). Spoedig na zijn troonsbestijging toog Rehabeam *“naar Sichem; want het ganse Israël was te Sichem gekomen, om hem koning te maken.”* (2 Kronieken 10:1).

Onder de aanwezigen was Jerobeam de zoon van Nebat — dezelfde Jerobeam die onder de regering van Salomo bekend stond als een *“dapper held”*, en aan wie de profeet Achia de Siloniet de verrassende boodschap had gebracht: *“Zie, Ik zal het koninkrijk van de hand van Salomo scheuren, en u tien stammen geven”* (1 Koningen 11:28,31).

Door Zijn boodschapper had de Heere aan Jerobeam duidelijk gemaakt waarom het koninkrijk verdeeld moest worden. Dit moest gebeuren, zei Hij, *“Daarom dat zij Mij verlaten, en zich nedergebogen hebben voor Astoreth, den god der Sidoniers, Kamos, den god der Moabieten, en Milchom, den god der kinderen Ammons; en niet gewandeld hebben in Mijn wegen, om te doen wat recht is in Mijn ogen, te weten Mijn inzettingen en Mijn rechten; gelijk zijn vader David.”* (1 Koningen 11:33).

Jerobeam was verder onderricht dat het koninkrijk niet verdeeld zou worden tijdens de regering van Salomo. *“Doch niets van dit koninkrijk zal Ik uit zijn hand nemen; maar Ik stel hem tot een vorst al de dagen zijns levens, om Mijns knechts Davids wil, dien Ik verkoren heb, die Mijn geboden en Mijn inzettingen gehouden heeft. Maar uit de hand zijns zoons zal Ik het koninkrijk nemen; en Ik zal u daarvan tien stammen geven.”* (1 Koningen 11:34-35).

Hoewel Salomo had verlangd de geest van Rehabeam, de aangewezen opvolger van de troon, voor te bereiden op de crisis die door Gods profeet was voorgezegd, had hij geen krachtige invloed ten goede kunnen uitoefenen op de geest van zijn zoon, wiens opleiding in zijn jeugd zo schromelijk was verwaarloosd. Van zijn moeder, een Ammonitische, had Rehabeam een weifelend karakter meegekregen. Bij tijden trachtte hij God te dienen, en had dan een zekere mate van voorspoed; maar hij was niet standvastig en gaf ten slotte toe aan kwade invloeden waaraan hij sinds zijn kinderjaren was blootgesteld. In de fouten van Rehabeams leven en uiteindelijke afval zien we de ontzettende gevolgen van Salomo's huwelijk met afgodische vrouwen.

De stammen hadden lang geleden onder de zware druk van hun vorige vorst. De buitensporigheid van Salomo's regering tijdens zijn afval had hem ertoe gebracht het volk zware belastingen op te leggen en herendiensten van hen te eisen. Eer ze de nieuwe vorst als koning wilden erkennen, hadden de leiders van de stammen besloten zich te overtuigen of het al dan niet de bedoeling was van Salomo's zoon om deze lasten te verlichten. Jerobeam kwam met geheel Israël tot Rehabeam, en zij zeiden: *“Uw vader heeft ons juk hard gemaakt, nu dan, maak gij uws vaders harde dienst, en zijn zware juk, dat hij ons opgelegd heeft, lichter; en wij zullen u dienen”*. (2 Kronieken 10:4) Rehabeam wenste eerst de raad in te winnen van zijn raadsliden alvorens hij zijn gedragslijn bepaalde, en hij antwoordde: *“Komt over 3 dagen weder tot mij. En het volk ging heen.”* (vers 5)

“En de koning Rehabeam hield raad met de oudsten, die gestaan hadden voor het aangezicht van zijn vader Salomo, als hij leefde, zeggende: Hoe raadt gijlieden, dat men dit volk antwoorden zal? En zij spraken tot hem, zeggende: Indien gij dit volk goedertieren en jegens hen goedwillig wezen zult, en tot hen goede woorden spreken, zo zullen zij te allen dage uw knechten zijn.” (vers 6-7).

PROFETEN EN KONINGEN

Ontevreden wendde Rehabeam zich tot de jongemannen die in zijn jeugd zijn metgezellen waren geweest, en vroeg hen: *“Wat raadt gijlieden, dat wij dit volk antwoorden zullen, die tot mij gesproken hebben, [zeggende]: Maak het juk, dat uw vader ons opgelegd heeft, lichter?”* (vers 9). Deze jongemannen stelden voor om de onderdanen van zijn rijk streng te behandelen, en hen duidelijk te maken dat hij van het begin af niet wilde dat zijn eigen wensen gedwarsboomd zouden worden.

Gestreed door het vooruitzicht oppergezag uit te oefenen, besloot Rehabeam de raad van zijn oude raadsliden in de wind te slaan, en de jongeren tot zijn raadsliden te maken. Zo gebeurde het dat op de afgesproken tijd, toen *“Jerobeam en het ganse volk tot Rehabeam”* kwam *“op den derden dag, gelijk als de koning gesproken had”* om te horen welke gedragslijn de koning wilde volgen, Rehabeam *“het volk hardelijk”* antwoordde; *“En hij sprak tot hen naar den raad der jongelingen, zeggende: Mijn vader heeft uw juk zwaar gemaakt, maar ik zal boven uw juk nog daartoe doen; mijn vader heeft u met geselen gekastijd, maar ik zal u met schorpioenen kastijden.”* (1 Koningen 12:12-14).

Als Rehabeam en zijn onervaren raadsliden Gods wil aangaande Israël hadden gekend, zouden ze hebben geluisterd naar het verzoek van het volk om een verandering in de regering. Maar in dit uur van kansen tijdens de bijeenkomst te Sichem faalden ze rekening te houden met de wet van oorzaak en gevolg, en verzwakten zo hun invloed voor altijd over een groot deel van het volk. Hun duidelijk voornemen de druk die tijdens de regering van Salomo was opgelegd, te handhaven, zelfs zwaarder te maken, was in lijnrechte tegenspraak met Gods plan voor Israël, en gaf het volk ruimschoots gelegenheid te twijfelen aan de oprechtheid van hun bedoelingen. Door deze onverstandige en ongevoelige poging om macht uit te oefenen, openbaarden de koning en zijn raadgevers de hoogmoed van positie en gezag.

De Heere stelde Rehabeam niet in de gelegenheid zijn gedragslijn ten uitvoer te brengen. Onder de stammen waren velen die in opstand waren gekomen tegen de verdrukking onder Salomo's bestuur, en dezen meenden dat ze niet anders konden doen dan in opstand te komen tegen het huis van David. *“Toen gans Israël zag, dat de koning naar hen niet hoorde, zo gaf het volk den koning weder antwoord, zeggende: Wat deel hebben wij aan David? Ja, geen erve [hebben] [wij] aan den zoon van Isai; naar uw tenten, o Israël! Voorzie nu uw huis, o David! Zo ging Israël naar zijn tenten.”* (vers 16).

De breuk, veroorzaakt door de overhaaste toespraak van Rehabeam, bleek onherstelbaar. Van nu af waren de twaalf stammen verdeeld; de stammen van Juda en Benjamin vormden het zuidelijk deel, het rijk van Juda, onder het bestuur van Rehabeam; terwijl de tien noordelijke stammen een apart bestuur vormden, bekend als het koninkrijk Israël, onder leiding van Jerobeam als koning. Zo ging de voorzegging van de profeet aangaande de scheuring van het rijk in vervulling. Het was een beschikking van 's Heeren wege.

Toen Rehabeam zag dat de tien stammen hun trouw jegens hem hadden opgezegd, kwam hij in actie. Door één van de invloedrijke mannen in zijn rijk, Adoram, die over de herendienst was gesteld, deed hij een poging hen terug te winnen. Maar de vredesgezant werd ontvangen op een wijze die getuigde van de gevoelens omtrent Rehabeam. *“het ganse Israël stenigde hem met stenen, dat hij stierf”*. Opgeschrikt door dit bewijs van de kracht van de opstand *“maar de koning Rehabeam vervloekte zich om op een wagen te klimmen, dat hij naar Jeruzalem vluchtte.”* (vers 18).

In Jeruzalem *“vergaderde hij het ganse huis van Juda en den stam van Benjamin, honderd en tachtig duizend uitgelezenen, geoefend ten oorlog, om tegen het huis Israëls te*

PROFETEN EN KONINGEN

strijden, opdat hij het koninkrijk weder aan Rehabeam, den zoon van Salomo, bracht. Doch het woord van God geschiedde tot Semaja, den man Gods, zeggende: Zeg tot Rehabeam, den zoon van Salomo, den koning van Juda, en tot het ganse huis van Juda en Benjamin, en overige des volks, zeggende: Zo zegt de HEERE: Gij zult niet optrekken, noch strijden tegen uw broederen, de kinderen Israëls; een ieder kere weder tot zijn huis, want deze zaak is van Mij geschied. En zij hoorden het woord des HEEREN, en keerden weder, om weg te trekken naar het woord des HEEREN.” (vers 21-24).

Drie jaar lang trachtte Rehabeam te profiteren van zijn teleurstellende ervaring aan het begin van zijn regering; en in dit streven had hij succes; *“hij bouwde steden tot vastigheden in Juda ... Hij versterkte de vastigheden, en legde oversten daarin, en schatten van spijs, en olie, en wijn; ... en sterkte ze gans zeer;”* (2 Kronieken 11:5,11-12). Maar het geheim van Juda's voorspoed in de eerste jaren van Rehabeams regering lag niet in deze maatregelen. Het was omdat ze God als Heerser erkenden, wat hun voordeel bracht. Een aantal godvrezende mannen uit de noordelijke stammen voegde zich bij hen.

“Uit alle stammen van Israël”, wordt bericht, *“die hun hart begaven, om den HEERE, den God Israëls, te zoeken, dat zij den HEERE, den God hunner vaders, offerande deden. Alzo sterkten zij het koninkrijk van Juda, en bekrachtigden Rehabeam, den zoon van Salomo, drie jaren; want drie jaren wandelden zij in den weg van David, en Salomo.”* (vers 16-17).

oor Rehabeam lag de kans om op deze wijze in grote mate de fouten van het verleden te herstellen en opnieuw vertrouwen te wekken in zijn bekwaamheid als een verstandig heerser. Maar Gods woord vermeldt het verdrietig verslag van Salomo's opvolger als iemand die naliet een krachtige invloed tot trouw aan Jehova uit te oefenen. Van nature was hij koppig, vol zelfvertrouwen, eigenwillig en geneigd tot de afgodendienst, maar als hij volkomen zijn vertrouwen had gesteld in God, zou hij een sterk karakter, vast geloof en onderdanigheid aan Gods geboden hebben ontwikkeld. Met verloop van tijd stelde de koning zijn vertrouwen echter in zijn macht en in de vestingen die hij versterkt had. Geleidelijk gaf hij toe aan zijn natuurlijke zwakheden, tot hij geheel de kant van de afgoden koos. *“Het geschiedde nu, als Rehabeam het koninkrijk bevestigd had, en hij sterk geworden was, dat hij de wet des HEEREN verliet, en gans Israël met hem.”* (2 Kronieken 12:1).

Hoe treurig, vol betekenis klinken de woorden: *“En gans Israël met hem”!* Het volk, door God verkoren om een licht te zijn voor de omliggende volken, wendde zich af van de Bron van hun kracht, om aan de volken om hen heen gelijkvormig te worden. Evenals het geval was met Salomo, werden ook door de verkeerde invloed van Rehabeam velen op de verkeerde weg geleid. En zoals toen is het nu in meer of mindere mate met een ieder die zich overgeeft aan het doen van het kwaad, — de invloed van zo iemand blijft niet beperkt tot hem alleen. Niemand leeft voor zichzelf.

Niemand vergaat alleen door zijn ongerechtigheid. Ieder mens is als een licht dat het pad van anderen verlicht en opvrolijkt, of als een duistere en verderfelijke invloed die leidt tot smaad en ondergang. We leiden anderen op weg naar geluk en onsterfelijkheid, of naar smart en eeuwige dood. Als we door onze daden de machten van het kwaad in anderen om ons heen sterken, delen we in hun zonde.

God liet de afval van de koning van Juda niet ongestraft. *“Daarom geschiedde het, in het vijfde jaar van den koning Rehabeam, dat Sisak, de koning van Egypte, tegen Jeruzalem optoog (want zij hadden overtreden tegen den HEERE), met duizend en tweehonderd*

PROFETEN EN KONINGEN

wagenen, en met zestig duizend ruiteren; en des volks was geen getal, dat met hem kwam uit Egypte, ... En hij nam de vaste steden in, die Juda had, en hij kwam tot Jeruzalem toe.

“Toen kwam Semaja, de profeet, tot Rehabeam en de oversten van Juda, die te Jeruzalem verzameld waren, uit oorzaak van Sisak, en hij zeide tot hen: Alzo zegt de HEERE: Gij hebt Mij verlaten, daarom heb Ik u ook verlaten in de hand van Sisak.”

Het volk was nog niet zover afgedwaald dat het Gods oordelen had veracht. In de verliezen die ze leden door de inval van Sisak, zagen ze de hand van God, en voor een tijd vernederden zij zich *“De HEERE is rechtvaardig”* erkenden ze.

“Als nu de HEERE zag, dat zij zich verootmoedigden, geschiedde het woord des HEEREN tot Semaja, zeggende: Zij hebben zich verootmoedigd, Ik zal hen niet verderven; maar Ik zal hun in kort ontkoming geven, dat Mijn grimmigheid over Jeruzalem door de hand van Sisak niet zal uitgegoten worden. Doch zij zullen hem tot knechten zijn, opdat zij onderkennen Mijn dienst, en den dienst van de koninkrijken der landen.”

“Zo toog Sisak, de koning van Egypte, op tegen Jeruzalem; en hij nam de schatten van het huis des HEEREN en de schatten van het huis des konings weg; hij nam alles weg; hij nam ook al de gouden schilden weg, die Salomo gemaakt had. En de koning Rehabeam maakte, in plaats van die, koperen schilden; en hij beval [die] onder de hand van de oversten der trawanten, die de deur van het huis des konings bewaarden. ... En als hij zich verootmoedigde, keerde de toorn des HEEREN van hem af, opdat Hij [hem] niet ten uiterste toe verdierf; ook waren in Juda nog goede dingen.” (2 Kronieken 12:2-12).

Maar toen de druk werd weggenomen en het volk weer voorspoedig werd, vergaten velen hun angsten en dienden opnieuw de afgoden. Koning Rehabeam was één van hen. Hoewel hij vernederd was door de rampen die hem hadden getroffen, had hij nagelaten deze ervaring een keerpunt te maken in zijn leven. Hij vergat de les die God hem had willen leren, en viel terug in de zonden die Gods oordelen over het volk hadden gebracht. Na enkele weinig roemvolle jaren, waarin de koning *“deed dat kwaad was”*, omdat *“hij zijn hart niet richtte, om den HEERE te zoeken. ... En Rehabeam ontsliep met zijn vaderen, en werd begraven in de stad Davids; en zijn zoon Abia werd koning in zijn plaats.”* (vers 14-16). Toen in het begin van Rehabeams regering het koninkrijk werd gedeeld, begon de heerlijkheid van Israël af te nemen, om nooit weer in volle luister te stralen. In de eeuwen die volgden, werd de troon van David van tijd tot tijd bezet door mannen met een hoogstaand karakter en ruimdenkend oordeel, en onder de regering van deze vorsten deelden de omringende landen in de zegeningen die Juda te beurt vielen. Van tijd tot tijd werd de naam Jehova verheven boven de afgoden en had men eerbied voor Zijn wet. Nu en dan stonden profeten op, machtig om de handen der vorsten te sterken, en het volk aan te moedigen tot blijvende trouw. Maar het zaad van de zonde, dat reeds opkwam in de beginjaren van Rehabeam, zou nooit geheel en al uitgeroeid worden; en nu en dan zou het volk, dat door God zo gezegend was, zó diep zinken, dat het een aanfluiting werd onder de heidenen.

Toch wilde God, ondanks de verdorvenheid van hen die zich neigden naar afgodische gebruiken, in barmhartigheid alles doen wat Hij kon om het gedeelde koninkrijk te redden van volledige ondergang. Met het verstrijken der jaren, toen Zijn plannen met Israël volkomen verijdeld schenen te worden door de plannen van mensen die zich door satan lieten leiden, toonde Hij nog steeds Zijn weldadige bedoelingen door de ballingschap en het herstel van het uitverkoren volk.

De scheuring van het koninkrijk was slechts het begin van een wonderbare geschiedenis, waarin Gods lankmoedigheid en tedere verdraagzaamheid worden getoond.

PROFETEN EN KONINGEN

Van de smeltkroes der beproeving, waardoor zij door de erfelijk en gecultiveerde neigingen naar het kwaad zouden gaan, moesten diegenen die God wilde zuiveren om Zich een bijzonder volk te bereiden, ijverig in goede werken, ten slotte erkennen:

“Omdat niemand U gelijk is, o HEERE! zo zijt Gij groot, en groot is Uw Naam in mogendheid. Wie zou U niet vrezen, Gij Koning der heidenen/volken? . . . omdat toch onder alle wijzen der heidenen, en in hun ganse koninkrijk, niemand U gelijk is.... Maar de HEERE God is de Waarheid, Hij is de levende God, en een eeuwig Koning;” (Jeremia 10:6-7,10).

En de afgodendienaars zouden eindelijk de les leren dat valse goden niet in staat zijn te helpen en te redden. *“De goden, die den hemel en de aarde niet gemaakt hebben, zullen vergaan van de aarde, en van onder dezen hemel.”* (vers 11). Alleen door een verbond te sluiten met de levende God, de Schepper van alles en Bestuurder over alles, kan de mens rust en vrede vinden. Eensgezind zouden het geslagen en berouwvolle Israël en Juda ten slotte hun verbondsverhouding met de Heere der Heerscharen, de God hunner vaders, vernieuwen; en ze zouden van Hem zeggen:

“Die de aarde gemaakt heeft door Zijn kracht, Die de wereld bereid heeft door Zijn wijsheid, en den hemel uitgebreid door Zijn verstand. Als Hij Zijn stem geeft, zo is er een gedruis van wateren in den hemel, en Hij doet de dampen opklimmen van het einde der aarde; Hij maakt de bliksemen met den regen, en doet den wind voortkomen uit Zijn schatkameren. Een ieder mens is onvernunftig geworden, zodat hij geen wetenschap heeft, een ieder goudsmid is beschaamd van het gesneden beeld; want zijn gegoten beeld is leugen; en er is geen geest in hen. IJdelheid zijn zij, een werk van verleidingen; ten tijde hunner bezoeking zullen zij vergaan. Jakobs deel is niet gelijk die, want Hij is de Formeerder van alles, en Israel is de roede Zijner erfenis; HEERE der heirscharen is Zijn Naam.” (vers 12-16).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 8 Jerobeam

Op de troon geplaatst door de tien stammen van Israël, die in opstand waren gekomen tegen het huis van David, was Jerobeam, de vroegere knecht van Salomo, in staat verstandige hervormingen in burgerlijke en godsdienstige zaken aan te brengen. Onder de regering van Salomo had hij aanleg en een gezond oordeel geopenbaard; en de kennis die hij had opgedaan in de jaren van trouwe dienst maakten hem geschikt om verstandig te heersen. Maar Jerobeam maakte God niet tot zijn sterkte.

Zijn grootste angst was dat in de toekomst de harten van zijn onderdanen gewonnen zouden worden door de vorst die op de troon van David zat. Hij meende, dat wanneer de tien stammen de oude Davidstad waar de tempeldiensten nog gehouden werden als in de dagen van Salomo, dikwijls zouden bezoeken, velen ertoe zouden komen hun trouw met de regering in Jeruzalem te vernieuwen. Hij beraadslaagde met zijn raadslieden en besloot door een stoutmoedige zet de mogelijkheid van een opstand tegen zijn regering tot het uiterste te beperken. Hij zou dit doen door binnen de grenzen van zijn rijk twee plaatsen van aanbedding te scheppen, een in Betel, de ander in Dan. Naar deze plaatsen zouden de tien stammen worden uitgenodigd samen te komen om God te aanbidden, in plaats van in Jeruzalem.

Om dit te verwerkelijken, meende Jerobeam een beroep te doen op de verbeelding van de Israëlieten door een zichtbare voorstelling te maken van de onzichtbare God. Hij maakte twee gouden kalveren en plaatste deze in een heiligdom in de vastgestelde plaatsen van aanbedding.

In zijn poging zo de Godheid af te beelden, overtrad Jerobeam het duidelijk gebod van Jehova: *“Gij zult u geen gesneden beeld ... maken ... Gij zult u voor die niet buigen, noch hen dienen”* (Exodus 20:4,5).

Het verlangen om de tien stammen te verhinderen naar Jeruzalem te gaan, leefde zo sterk in Jerobeam, dat hij de voornaamste zwakheid van zijn plan uit het oog verloor. Hij dacht niet aan de grote gevaren waaraan hij de Israëlieten blootstelde door hun een afgodisch symbool van de Godheid, waarmee hun voorouders zo bekend waren geweest in de Egyptische slavernij, voor ogen te plaatsen. Jerobeams recente verblijf in Egypte had hem de dwaasheid van zijn plan moeten leren. Maar zijn vaste voornemen om de noordelijke stammen te weerhouden de jaarlijkse feesten bij te wonen in de heilige stad bracht hem ertoe deze onverstandige maatregel te nemen. *“Het is ulieden te veel om op te gaan naar Jeruzalem;”*, zei hij. *“zie uw goden, o Israël, die u uit Egypteland opgebracht hebben.”* (1 Koningen 12:28). Op deze wijze werden ze uitgenodigd zich te buigen voor gouden beelden, en andere vormen van aanbedding aan te nemen. De koning trachtte de Levieten die in zijn land leefden, over te halen om als priesters te dienen in deze heiligdommen te Betel en Dan; maar hierin slaagde hij niet.

Daarom was hij gedwongen om priesters te nemen *“uit de geringsten des volks”* (vers 31). Opgeschrikt door dit alles vluchtten velen, die trouw waren gebleven aan God, waaronder een aantal Levieten, naar Jeruzalem, om daar te aanbidden zoals God had voorgeschreven.

“En Jerobeam maakte een feest in de achtste maand, op den vijftienden dag der maand, gelijk het feest, dat in Juda was, en offerde op het altaar; van gelijken deed hij te

PROFETEN EN KONINGEN

Beth-El, offerende den kalveren, die hij gemaakt had; hij stelde ook te Beth-El priesteren der hoogten, die hij gemaakt had.” (vers 32).

Het feit dat de koning God trotseerde door op deze wijze Gods geboden terzijde te stellen, zou niet zonder meer door de vingers worden gezien. Terwijl hij nog offerde en wierook brandde tijdens de inwijding van het vreemde altaar dat hij in Betel gebouwd had, verscheen voor hem een man Gods uit Juda, gezonden om een oordeel uit te spreken over deze nieuwe vorm van aanbedding. De profeet predikte tegen het altaar, en zei: *“Altaar, altaar, zo zegt de HEERE: Zie, een zoon zal aan het huis Davids geboren worden, wiens naam zal zijn Josia; die zal op u offeren de priesters der hoogten, die op u roken, en men zal mensenbeenderen op u verbranden.”*

“En hij gaf ten zelfden dage een wonderteken, zeggende: Dit is dat wonderteken, waarvan de HEERE gesproken heeft; ziet, het altaar zal vaneen gescheurd, en de as, die daarop is, afgestort worden... .

“En het altaar werd vaneen gescheurd, en de as van het altaar afgestort, naar dat wonderteken, dat de man Gods gegeven had, door het woord des HEEREN.” (1 Koningen 13:2-3,5) Toen hij dit zag, werd Jerobeam vervuld met een geest om God te trotseren, en trachtte hem die de boodschap had gebracht, vast te houden. Toornig strekte hij *“zijn hand van op het altaar uitstreckte, zeggende: Grijpt hem!”* (vers 4). Zijn heftige daad werd onmiddellijk bestraft. De hand die tegen Gods boodschapper werd uitgestoken, werd plotseling machteloos en verstijfde, zodat hij hem niet kon terugtrekken.

Verschrikt smeekte de koning de profeet om voor hem tot God te bidden. *“Aanbid toch het aangezicht des HEEREN, uws Gods ernstelijk”* zei hij, *“en bid voor mij, dat mijn hand weder tot mij kome! Toen bad de man Gods het aangezicht des HEEREN ernstelijk; en de hand des konings kwam weder tot hem, en werd gelijk te voren.”* (vers 6).

Het streven van Jerobeam om het vreemde altaar plechtig in te wijden, was vergeefs geweest; eerbied voor hetgeen tot onachtzaamheid voor de eredienst van Jehova in Jeruzalem zou hebben geleid, was verijdeld. Door de boodschap van de profeet had de koning van Israël tot inkeer moeten komen, en zijn slechte weg, waardoor het volk de ware aanbedding van Jehova zou loslaten, de rug moeten toekeren. Maar hij verhardde zijn hart, en nam zich voor zijn eigen weg te volgen.

Bij het feest in Betel waren de harten der Israëlieten nog niet geheel verhard. Velen stonden nog open voor de invloed van de Heilige Geest. Het was Gods bedoeling dat degenen die afvallig werden, zouden worden tegengehouden voor het te laat zou zijn. Hij zond Zijn boodschapper om de afgodische plechtigheid te onderbreken, en aan koning en volk bekend te maken wat de gevolgen van deze afval zouden zijn. Het scheuren van het altaar was een teken van Gods misnoegen over de gruwel die plaatsvond in Israël. De Heere tracht te redden, niet te verderven. Hij verlustigt zich in het redden van zondaars. *“[Zo] [waarachtig] [als] Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik lust heb in den dood des goddelozen! maar daarin [heb] [Ik] [lust], dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve.”* (Ezechiël 33:11).

Door waarschuwingen en smeekbeden roept Hij de afgedwaalden om een eind te maken aan hun boosheid, zich tot Hem te wenden en te leven. Hij geeft de door Hem gekozen boodschappers vrijmoedigheid, zodat zij, die hen horen, vrezen en tot bekering komen. Hoe onbevreesd bestrafte de man Gods de koning! En deze duidelijkheid was noodzakelijk; op geen enkele andere wijze kon het bestaande kwaad worden bestraft. De Heere gaf Zijn dienstknecht vrijmoedigheid, opdat een blijvende indruk gemaakt zou worden

PROFETEN EN KONINGEN

op hen die het hoorden. Gods boodschappers moeten nooit vrezen voor een mens, maar onwankelbaar het recht verdedigen. Zolang ze hun vertrouwen stellen in God, behoeven ze niet te vrezen; want Hij Die hen hun opdracht geeft, schenkt hen ook de zekerheid van Zijn bescherming. Nadat hij zijn boodschap had gebracht, wilde de profeet vertrekken, toen Jerobeam tot hem zei: *“Kom met mij naar huis, en sterk [u], en ik zal u een geschenk geven. Maar de man Gods zeide tot den koning: Al gaaft gij mij de helft van uw huis, zo zou ik niet met u gaan, en ik zou in deze plaats geen brood eten, noch water drinken. Want zo heeft mij de HEERE geboden door Zijn woord, zeggende: Gij zult geen brood eten, noch water drinken; en gij zult niet wederkeren door den weg, dien gij gegaan zijt.”* (1 Koningen 13:7-9).

Als de profeet zonder meer was teruggekeerd naar Judea, zou het heel anders met hem zijn afgelopen. Toen hij langs een andere weg terugkeerde, werd hij ingehaald door een bejaarde man, die beweerde een profeet te zijn, en de man Gods misleidde met de woorden: *“Ik ben ook een profeet, gelijk gij, en een engel heeft tot mij gesproken door het woord des HEEREN, zeggende: Breng hem weder met u in uw huis, dat hij brood ete en water drinke.”* (vers 18). Steeds weer werd deze leugen herhaald, tot de man Gods zich liet overhalen mee te gaan.

Maar omdat de ware profeet zich liet verleiden tot een weg, in strijd met zijn plicht, liet God hem de straf dragen van de overtreder. Terwijl hij met zijn gastheer, die hem uitgenodigd had mee terug te gaan naar Betel, aan tafel zat, kwam de geest der inspiratie over de valse profeet, *“En hij riep tot den man Gods, die uit Juda gekomen was, zeggende: Zo zegt de HEERE: Daarom dat gij den mond des HEEREN zijt wederspanning geweest, en niet gehouden hebt het gebod, dat u de HEERE, uw God, geboden had, ... zo zal uw dood lichaam in uw vaders graf niet komen.”* (vers 21-22).

Deze noodlottige profetie ging al heel spoedig letterlijk in vervulling. *“En het geschiedde, nadat hij brood gegeten, en nadat hij gedronken had, dat hij hem den ezel zadelde, [te] [weten] [voor] den profeet, dien hij had doen wederkeren. Zo toog hij heen, en een leeuw vond hem op den weg, en doodde hem; en zijn dood lichaam lag geworpen op den weg, en de ezel stond daarbij; ook stond de leeuw bij het dode lichaam. En ziet, er gingen lieden voorbij, en zagen het dode lichaam geworpen op den weg, ...; en zij kwamen en zeiden het in de stad, waarin de oude profeet woonde. Als de profeet, die hem van den weg had doen wederkeren, [dit] hoorde, zo zeide hij: Het is de man Gods, die den mond des HEEREN wederspanning is geweest;”* (vers 23-26).

De straf die de ontrouwe boodschapper overkwam, was een verder bewijs voor de waarheid der profetie, tegen het altaar geuit. Als de profeet veilig naar huis had kunnen terugkeren, hoewel hij ongehoorzaam was geweest aan het woord des Heeren, zou de koning dit feit hebben gebruikt in een poging zijn eigen ongehoorzaamheid goed te spreken. In het gescheurde altaar, de verstijfde arm en in het vreselijk lot van de man, die het waagde een duidelijk bevel van de Heere ongehoorzaam te zijn, had Jerobeam Gods misnoegen moeten zien, en deze oordelen hadden hem moeten waarschuwen niet door te gaan op deze weg van ongehoorzaamheid. Maar in plaats zich te bekeren, *“maar maakte wederom priesters der hoogten van de geringsten des volks; wie wilde, diens hand vulde hij, en werd een van de priesters der hoogten.”* (vers 33). Zo zondigde hij niet alleen zelf, maar hij deed Israël zondigen. *“En hij werd in deze zaak het huis van Jerobeam tot zonde, om [hetzelve] te doen afsnijden en te verdelgen van den aardbodem”* (vers 34).

PROFETEN EN KONINGEN

Aan het eind van een onrustige regering van tweeëntwintig jaar werd Jerobeam verslagen in een oorlog met Abia, de opvolger van Rehabeam. *“En Jerobeam behield geen kracht meer in de dagen van Abia; maar de HEERE sloeg hem, dat hij stierf.”* (2 Kronieken 13:20).

De afval die Jerobeam tijdens zijn regering had ingeleid, nam steeds toe, tot het gevolg ten slotte de ondergang van het rijk Israël betekende.

Reeds vòòr de dood van Jerobeam had Ahia, de oude profeet uit Silo, die jaren geleden de troonsbestijging van Jerobeam had voorzien, gesproken: *“De HEERE zal ook Israël slaan, gelijk een riet in het water omgedreven wordt, en zal Israël uitrukken uit dit goede land, dat Hij hun vaders gegeven heeft, en zal hen verstrooien op gene zijde der rivier; daarom dat zij hun bossen gemaakt hebben, den HEERE tot toorn verwekkende. En Hij zal Israël overgeven, om Jerobeams zonden wil, die gezondigd heeft, en die Israël heeft doen zondigen.”* (1 Koningen 14:15-16).

Toch liet de Heere Israël niet los zonder eerst al het mogelijke te hebben gedaan om hen terug te brengen tot trouw jegens Hem. In de lange, duistere jaren, toen de ene heerser na de andere opstond om God uit te dagen en Israël nog dieper te voeren in afgoderij, zond God herhaaldelijk boodschappen naar Zijn afgedwaald volk. Door Zijn profeten schonk Hij hen steeds nieuwe mogelijkheden om de afval een halt toe te roepen en tot Hem terug te keren. In de jaren, volgend op de verdeling van het rijk, zouden Elia en Elisa leven en werken, en de genadige uitnodigingen van Hosea, Amos en Obadja zouden in het land gehoord worden. Nooit was het rijk van Israël zonder trouwe getuigen van Gods macht om van zonde te redden. Zelfs in de donkerste uren zouden enkelen trouw blijven aan hun Goddelijke Heerser, en te midden van afgoderij zouden ze vlekkeloos leven voor een heilig God. Deze getrouwen zouden gerekend worden bij het overblijfsel door wie Gods eeuwig plan ten slotte in vervulling zou gaan.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 9 Nationale Afval

Van Jerobeams dood tot de komst van Elia voor Achab ging het volk Israël in geestelijk opzicht achteruit. Bestuurd door mannen die God niet vreesden en die vreemde vormen van aanbedding in de hand werkten, verloor het grootste deel van het volk al spoedig volledig uit het oog dat ze de levende God moesten dienen, en ging men tal van afgodische vormen van aanbedding volgen.

Nadab, de zoon van Jerobeam, heerste slechts enkele maanden als koning. Zijn zondige loopbaan werd plotseling beëindigd door een samenzwering met Basa, één van zijn generaals, aan het hoofd, die de leiding wilde overnemen. Nadab werd gedood met al zijn nakomelingen, *“naar het woord des HEEREN, dat Hij door de dienst van zijn knecht, de Siloniet Achia, gesproken had, wegens de zonden die Jerobeam bedreven had, en die hij Israël had doen bedrijven”* (1 Koningen 15:29-30).

Op deze wijze eindigde het huis van Jerobeam. De afgodendienst die hij had ingesteld, had de rechtmatige oordelen van de hemel gebracht over de schuldige aanbidders; en toch gingen de volgende vorsten — Basa, Ela, Zimri en Omri — gedurende bijna veertig jaar door met deze zonde.

Het grootste deel van deze tijd regeerde Asa als koning over Juda. *“Asa deed wat goed en recht was in de ogen van de HEEREN zijn God. Want hij nam de altaren der vreemden, en de hoogten weg, en brak de opgerichte beelden, en hieuw de bossen af. En hij zeide tot Juda, dat zij den HEERE, den God hunner vaders, zoeken, en dat zij de wet en het gebod doen zouden. Hij nam ook weg uit alle steden van Juda de hoogten en de zonnebeelden; en het koninkrijk was voor hem stil.”* (2 kronieken 14:2-5).

Het geloof van Asa werd op een zware proef gesteld toen *“Zerah, de Moor, kwam tegen hen uit, met een heir van duizend maal duizend, en driehonderd wagenen;”* (vers 9) zijn koninkrijk binnenviel. In deze crisis stelde Asa zijn vertrouwen niet op de vestingsteden in Juda die hij gebouwd had, of in de dappere helden van zijn goed opgeleid leger. Hij stelde zijn vertrouwen in de Heere der heerscharen, in Wiens Naam machtige verlossingen waren geschied voor Israël in het verleden. Hij stelde zijn legers op in slagorde en zocht Gods hulp.

De vijandige legers stonden tegenover hen. Het was een tijd van beproeving voor hen die God dienden. Was elke zonde beleden? Hadden de mannen van Juda volledig vertrouwen in Gods macht om hen te redden? Deze en andere gedachten leefden in de harten van de leiders. Van menselijk standpunt bezien zou het grote Egyptische leger alles wegvagen. Maar in tijden van vrede had Asa zich niet overgegeven aan vermaak en gemak; hij had voorzieningen getroffen voor een dergelijk gebeuren. Hij had een goed geoefend leger; hij had getracht zijn volk voor te gaan in het maken van vrede met God. En hoewel zijn legermacht kleiner was dan die van de vijand, verzwakte zijn geloof niet in Hem, in Wie hij zijn vertrouwen had gesteld.

Omdat de koning de Heere had gezocht in dagen van voorspoed, kon hij nu op Hem vertrouwen in dagen van tegenspoed. Zijn gebed laat zien dat hij niet twijfelde aan Gods almacht. *“HEERE,”* bad hij, *“het is niets bij U, te helpen hetzij den machtige, hetzij den krachteloze; help ons, o HEERE, onze God! Want wij steunen op U, en in Uw Naam zijn wij gekomen tegen deze menigte; o HEERE! Gij zijt onze God; laat den sterfelijken mens tegen U niets vermogen.”* (vers 11).

PROFETEN EN KONINGEN

Iedere christelijke gelovige mag het gebed van Asa bidden. *“Want wij hebben den strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht.”* (Efeze 6:12). In de strijd van het leven komen we in aanraking met machten van het kwaad, die strijden tegen het goede. Onze hoop is niet op de mens, maar op de levende God. In vast geloof kunnen we verwachten dat Hij Zijn almacht zal bundelen met het streven van de mens, tot eer van Zijn Naam. Gekleed in het kleed van Zijn gerechtigheid kunnen we de overwinning over elke vijand behalen.

Het geloof van koning Asa werd op duidelijke wijze beloond *“En de HEERE plaagde de Moren voor Asa en voor Juda; en de Moren vloden. Asa nu en het volk, dat met hem was, jaagden hen na tot Gerar toe; en [zo] [velen] vielen er van de Moren, dat er voor hen geen hervatting was; want zij waren verbroken voor den HEERE en voor Zijn leger;”*. (2 Kronieken 14:12-13).

Toen de zegevierende legers van Juda en Benjamin naar Jeruzalem terugkeerden, *“kwam de Geest Gods over Azaria, de zoon van Oded; en hij ging uit, Asa tegen, en zeide tot hem; Hoort mij, Asa, en gans Juda, en Benjamin! De HEERE is met ulieden, terwijl gij met Hem zijt; en zo gij Hem zoekt, Hij zal van u gezonden worden; maar zo gij Hem verlaat, Hij zal u verlaten . . . Daarom weest gij sterk, en laat uw handen niet verslappen; want er is loon naar uw werk.”* (2 Kronieken 15:1-2,7).

Ten eerste door deze woorden bemoedigd, ging Asa voor in een tweede hervorming in Juda. Hij deed de gruwelen weg uit het gehele land Juda en Benjamin, en uit de steden die hij op het gebergte van Efraïm ingenomen had. Ook vernieuwde hij het altaar van de Heere, dat vóór de voorhal des Heeren stond. Hij riep geheel Juda en Benjamin bijeen met degenen die bij hen verblijf hielden uit Efraïm, Manasse en Simeon — want velen uit Israël gingen tot hem over, toen zij zagen, dat de Heere, zijn God, met hem was — en zij kwamen bijeen te Jeruzalem in de derde maand van het vijftiende jaar der regering van Asa en offerden aan de Heere op die dag van de buit die zij meegebracht hadden, zevenhonderd runderen en zeventuizend stuks kleinvee. Zij gingen een verbond aan, dat zij de Heere, de God hunner vaders, zouden zoeken met hun gehele hart en met hun gehele ziel, (2 Kronieken 15:8-12,15) en Hij heeft Zich door hen laten vinden.

De lange regering van Asa, met zijn getrouwe dienst van God, werd bevlekt door enkele fouten, in tijden dat hij niet zijn hele vertrouwen stelde op God. Toen de koning van Israël bij een zekere gelegenheid het rijk van Juda binnenviel en Rama, een vesting, ongeveer 8 km van Jeruzalem, had ingenomen, zocht Asa hulp door een verbond te sluiten met Benhadad, de koning van Syrië. Dit falen, dit alleen in tijden van nood op God vertrouwen, werd streng berispt door de profeet Hanani, die tot Asa kwam met de boodschap: *“Omdat gij gesteund hebt op den koning van Syrië, en niet gesteund hebt op den HEERE, uw God, daarom is het heir des konings van Syrië uit uw hand ontkomen. Waren niet de Moren en de Libiërs een groot heir met zeer veel wagenen en ruiters? Toen gij nochtans op den HEERE steundet, heeft Hij hen in uw hand gegeven. Want den HEERE [aangaande], Zijn ogen doorlopen de ganse aarde, om Zich sterk te bewijzen aan [degenen], welker hart volkomen is tot Hem; gij hebt hierin zottelijk gedaan; want van nu af zullen oorlogen tegen u zijn.”* (2 Kronieken 16:7-9).

“Doch Asa werd toornig tegen den ziener, en leidde hem in het gevangenhuis; want hij was hierover tegen hem ontsteld; daartoe onderdrukte Asa [enigen] uit het volk ter

PROFETEN EN KONINGEN

zelfder tijd.” (vers 10). In plaats van zich te verootmoedigen voor God omdat hij deze fout had gemaakt.

“Asa nu werd, in het negen en dertigste jaar van zijn koninkrijk, krank aan zijn voeten; tot op het hoogste toe was zijn krankheid; daartoe ook zocht hij den HEERE niet in zijn krankheid, maar de medicijnmeesters.” (vers 12). De koning stierf in het eenenveertigste jaar van zijn regering, en werd opgevolgd door zijn zoon Josafat.

Twee jaar vóór de dood van Asa werd Achab koning van Israël. Van het begin af werd zijn regering gekenmerkt door een vreemde en gruwelijke afval. Zijn vader Omri, de stichter van Samaria, *“En Omri deed wat kwaad was in de ogen des HEEREN; ja, hij deed erger dan allen, die voor hem geweest waren.”*; (1 Koningen 16:25) maar de zonden van Achab waren nog erger. Hij handelde zó, *“om den HEERE, den God Israëls, tot toorn te verwekken, dan alle koningen van Israël, die voor hem geweest waren.”* (vers 33), door te wandelen *“in de zonden van Jerobeam, de zoon van Nebat”* (vers 31). Niet tevreden met het aanmoedigen van de vormen van aanbidding in Betel en Dan, ging hij het volk voor in het grofste heidendom, door de aanbidding van Jehova te vervangen door de Baäsdienst.

Hij nam Izebel, de dochter van Eth-Baäl, de koning der Sidoniërs, die tevens hogepriester van Baal was, en ging heen *“en diende Baal, en boog zich voor hem. En hij richtte voor Baal een altaar op, in het huis van Baal, hetwelk hij te Samaria gebouwd had.”*. (vers 31-32).

Niet alleen voerde Achab de Baälsdienst in de hoofdstad in, maar onder de leiding van Izebel bouwde hij ook heidense altaren op vele hoogten, waar de priesters en anderen samenkwamen in de schaduw van de bosjes om daar met deze verleidende vorm van afgodendienst hun schadelijke invloed uit te oefenen, tot vrijwel geheel Israël de Baal volgde.

“Doch er was niemand geweest gelijk Achab, die zichzelf verkocht had, om te doen dat kwaad is in de ogen des HEEREN, dewijl Izebel, zijn huisvrouw, hem ophitste. En hij deed zeer gruwelijk, wandelende achter de drekgoden; naar alles, wat de Amorieten gedaan hadden, die God voor het aangezicht van de kinderen Israëls uit de bezitting verdreven had.” (1 Koningen 21:25-26).

Achab had een zwakke natuur. Zijn huwelijk met een afgodische vrouw die een vast karakter en sterke natuur had, bleek een ramp te zijn voor hem en zijn volk. Zonder een vast beginsel, zonder een hoge maatstaf voor ogen, kon zijn karakter licht gevormd worden door de vastbesloten Izebel. Zijn zelfzuchtige aard was niet in staat Gods barmhartigheid jegens Israël te waarderen, en hij dacht niet aan zijn verplichtingen als beschermer en leider van het uitverkoren volk.

Onder de verderfelijke invloed van Achabs regering dwaalde Israël steeds verder af van de levende God, en verdierven ze hun wegen voor Hem. Gedurende vele jaren hadden ze hun besef van eerbied en godsvrucht verloren; en nu leek het erop alsof niemand zijn leven durfde wagen door openlijk partij te kiezen tegen de toenemende goddeloosheid. De sombere wolk van afval hing over het gehele land. Overal zag men beelden van de Baäls en Astarte. Afgodentempels en gewijde bossen, waar de werken van mensenhanden werden aanbeden, namen toe. De lucht was vol van de rook der offeranden, gebracht aan de afgoden. Berg en dal weergalmden van het dronken gelal van heidense priesters, die offers brachten aan zon, maan en sterren.

Onder invloed van Izebel en haar boosaardige priesters werd het volk onderwezen dat de afgoden, die opgericht waren, godheden waren die door hun geheimzinnige macht de

PROFETEN EN KONINGEN

elementen van aarde, vuur en water beheersten. Alle schatten des hemels — de stromende beekjes, de rivieren, de milde dauw, de regenbuien die het land bevochtigden en de velden overvloed gaven — werden toegeschreven aan de gunst van Baäl en Astarte, in plaats van aan de Gever van iedere goede gave en elk geschenk dat volmaakt is. Het volk vergat dat de heuvels en dalen, de stromen en waterbronnen in handen waren van de levende God; dat Hij de zon, de wolken en alle natuurkrachten beheerst.

Door getrouwe boodschappers zond de Heere herhaaldelijk waarschuwingen naar de afvallige koning en aan het volk; maar deze waarschuwingen klonken vergeefs. Tevergeefs wezen de geïnspireerde boodschappers op het feit, dat Jehova de enige ware God in Israël was; tevergeefs maakten ze de wetten groot, die Hij hen had toevertrouwd. In de ban van de buitensporige vormen van afgodendienst volgde het volk het voorbeeld van de koning en diens hof, en gaf zich over aan de bedwelmende, ontaardende genoegens van een zinnelijke eredienst. In hun verblindheid verwierpen ze God en Zijn eredienst. Het licht, dat hun zo genadig was geschonken, was duisternis geworden. Het fijne goud was verduisterd.

Hoe was de heerlijkheid van Israël geweken! Nooit eerder was Gods uitverkoren volk zo diep gezonken. Er waren “*vierhonderd vijftig profeten van Baäl*” en nog “*vierhonderd profeten van het bos, die van de tafel van Izebel eten*”. (1 Koningen 18:19). Alleen een wonder van God zou het volk kunnen bewaren voor volkomen vernietiging. Israël had zich vrijwillig losgemaakt van Jehova; toch zag de Heere nog vol ontferming uit naar hen die tot zonde verleid waren, en Hij stond op het punt hen één van Zijn grootste profeten te zenden, die velen zou terugbrengen naar de God van hun vaders.

PROFETEN EN KONINGEN

Profeten van het Noordelijk Rijk Hoofdstuk 10 Elia de Tisbiet

In de bergen van Gilead, ten oosten van de Jordaan, woonde in de dagen van Achab een man van geloof en gebed, wiens onbevreesde dienst bestemd was de steeds groeiende afval in Israël een halt toe te roepen. Hoewel hij ver van een bekende stad woonde en weinig aanzien genoot, werd Elia toch door God geroepen en ging hij vol vertrouwen aan het werk, met het besef dat God hem succes zou geven en voor hem de weg zou banen. Hij sprak vol geloof en macht, en heel zijn leven was gewijd aan het werk van hervorming. Hij was de stem van één die roept in de woestijn, om zonde te bestraffen en het kwaad te weerhouden. En hoewel hij tot het volk kwam om de zonden te veroordeelden, was zijn boodschap voor allen die genezing zochten, als de balsem van Gilead.

Toen Elia zag dat Israël steeds dieper zakte in afgoderij, was hij tegelijk bedroefd en verontwaardigd. God had grote dingen gedaan voor Zijn volk. Hij had hen uit slavernij verlost en hun *“de landen der heidenen”* gegeven, zodat ze *“Zijn inzettingen onderhielden, en Zijn wetten bewaarden.”* (Psalm 105:44-45). Maar Gods zegeningen waren vrijwel vergeten. Ongeloof maakte een scheiding tussen het uitverkoren volk en de Bron van hun kracht. Terwijl hij deze afval zag vanuit zijn afgelegen woonplaats, werd Elia door verdriet overweldigd. In zielsangst smeekte hij God om het begunstigde volk te weerhouden op hun goddeloze weg, hen te treffen door Zijn oordelen als dat nodig zou zijn, zodat ze hun afdwaling van God in het juiste licht zouden zien. Hij verlangde dat ze tot bekering zouden komen alvorens ze zover zouden gaan in hun boosheid, dat de Heere hen volkomen zou verdelgen. Het gebed van Elia werd beantwoord. Herhaalde oproepen, waarschuwingen en protesten hadden Israël niet tot inkeer gebracht. De tijd was gekomen dat God tot hen moest spreken door Zijn oordelen. Omdat de aanbidders van Baal beweerden dat de schatten van de hemel, de dauw en de regen, niet van de Heere, maar van de heersende natuurkrachten kwamen, en dat de scheppende kracht van de zon de aarde verrijkte en vruchtbaar maakte, zou Gods vloek zwaar drukken op het verdorven land. De afvallige stammen van Israël zouden de dwaasheid zien van het feit, dat ze voor tijdelijke zegeningen uitzagen naar Baal. Er zou op hun land geen dauw of regen vallen, tot ze zich zouden bekeren tot God, en Hem zouden erkennen als de Bron van alle zegeningen.

Elia moest aan Achab de boodschap brengen van het oordeel van God. Hij had niet gevraagd de boodschapper des Heeren te mogen zijn; het woord des Heeren kwam tot hem. En omdat hij ijverde voor de zaak des Heeren, aarzelde hij niet om gehoor te geven aan Gods bevel, hoewel gehoorzaamheid een snelle ondergang kon betekenen door de hand van de goddeloze koning. De profeet ging direct op reis en trok dag en nacht door, tot hij Samaria had bereikt. Bij het paleis vroeg hij geen belet, of wachtte tot hij was aangekondigd. Gekleed in de ruwe mantel, die gewoonlijk door de profeten van die dagen werd gedragen, passeerde hij de wachten, naar het scheen ongemerkt, en stond even later voor de verbaasde koning.

Elia verontschuldigde zich niet voor zijn onverwachte verschijning. Iemand, groter dan de koning van Israël, had hem geboden te spreken; en met zijn hand opgeheven, verklaarde hij plechtig aan de koning dat de oordelen van de Allerhoogste spoedig Israël zouden treffen. *“[Zo] [waarachtig] [als] de HEERE, de God Israels, leeft, voor Wiens aangezicht ik sta, indien deze jaren dauw of regen zijn zal, tenzij dan naar mijn woord!”* (1 Koningen 17:1).

PROFETEN EN KONINGEN

Alleen door een sterk geloof in de onfeilbare kracht van Gods woord kon Elia zijn boodschap brengen. Als hij geen onvoorwaardelijk vertrouwen had gehad in Hem, Die hij diende, zou hij nooit naar Achab zijn gegaan. Op weg naar Samaria had Elia verschillende stromen overgestoken die nooit droog waren, hij was over groene heuvels en machtige bossen gekomen die schijnbaar nooit door droogte konden worden aangetast. Alles waar het oog op viel, was met schoonheid bekleed. De profeet had zich kunnen afvragen hoe deze stromen ooit konden opdrogen, hoe deze heuvels en dalen ooit door de zon verbrand konden worden. Maar hij gaf niet toe aan ongeloof. Hij was er ten volle van overtuigd dat God Israël zou vernederen, en dat ze door oordelen tot inkeer zouden komen. God had gesproken, en Zijn Woord zou niet falen; en Elia stelde onbevreesd zijn leven in de waagschaal om Zijn boodschap te brengen. Als een donderslag bij heldere hemel trof de boodschap van het naderend oordeel de goddeloze koning; maar eer Achab zich had hersteld van zijn verbazing, of antwoord kon geven, verdween Elia even plotseling als hij gekomen was, zonder de uitwerking van zijn boodschap af te wachten. De Heere ging voor hem uit om hem de weg te wijzen. *“Wend u naar het oosten”*, luidde Gods bevel, *“en verberg u aan de beek Krith, die voor aan de Jordaan is. En het zal geschieden, dat gij uit de beek drinken zult; en Ik heb de raven geboden, dat zij u daar onderhouden zullen.”* (vers 4). De koning liet overal naar de profeet zoeken, maar deze was niet te vinden. Koningin Izebel zocht onmiddellijk raad bij de priesters van Baäl, boos over de boodschap die de schatten van de hemel had toegesloten, en samen vervloekten ze de profeet en daagden de toorn van de Heere uit. Ondanks hun inspanningen hem te vinden wiens woorden onheil hadden aangekondigd, werden ze teleurgesteld. Ook konden ze voor anderen niet verborgen houden welk oordeel was uitgesproken over het volk op grond van de toenemende afval. Het bericht van de veroordeling van hun zonden door Elia, en van zijn voorspelling van een snel naderende straf, ging als een vuur door het land. Sommigen werden bang, maar in doorsnee werd de hemelse boodschap onder spot en smaad gehoord.

De woorden van de profeet gingen onmiddellijk in vervulling. Zij die eerst geneigd waren te spotten met de gedachte aan een ramp, hadden al spoedig aanleiding om ernstig na te denken; want na enkele maanden werd de aarde, niet langer bevochtigd door dauw of regen, droog en alles wat groeide verdorde. Met het verstrijken van de tijd gingen stromen waarvan men het nooit gedacht had, afnemen. Toch werd het volk door zijn leiders aangemaand vertrouwen te hebben in de macht van Baal, en de profetie van Elia als zinloze woorden te vergeten. De priesters hielden vol dat de regen viel door de macht van Baal. Vrees niet de God van Elia, en beef niet voor Zijn woord, zeiden ze; het is Baäl die de oogst brengt op zijn tijd, en die voor mens en dier zorgt.

Gods boodschap aan Achab gaf aan Izebel en haar priesters, alsmede aan alle volgelingen van Baal en Astarte de gelegenheid de macht van hun goden te bewijzen, en indien mogelijk aan te tonen dat de woorden van Elia onjuist waren. Tegen de verzekeringen van honderden afgodische priesters stond alleen de profetie van Elia. Als Baal, ondanks de woorden van de profeet, dauw en regen kon geven, zodat de stromen niet droog werden en alles bleef groeien, laat dan de koning van Israël hem dienen, en heel het volk zeggen dat hij god is.

Vastbesloten het volk onder hun ban te houden, gaan de priesters van Baal door met het brengen van offeranden aan hun goden, terwijl ze hen dag en nacht aanroepen om de aarde regen te geven. Met kostbare offers trachten de priesters de toorn van hun goden af te wenden; met een ijver en toewijding, een betere zaak waard, schaarden ze zich om hun

PROFETEN EN KONINGEN

heidense altaren, en bleven ernstig bidden om regen. Elke nacht stegen in heel het gedoemde land hun kreten en smeekbeden op. Maar overdag verschenen geen wolken om de brandende stralen van de zon tegen te houden. Dauw noch regen verfriste de aarde. Het woord van God staat onwankelbaar tegenover alles wat de priesters van Baal deden.

Een jaar ging voorbij, zonder dat er regen viel. De aarde is droog als perkament. De brandende hitte van de zon vernietigde de weinige plantengroei die er nog is. Stromen drogen op en loeiende kudden dwalen rond. Velden die vroeger bloeiden, zijn als droge woestijnen geworden. De bossen, gewijd aan de dienst der afgoden, zijn bladerloos; de bomen van het woud bieden geen schaduw meer. De lucht is droog en verstikkend; stofwolken verblinden de ogen en maken het haast onmogelijk adem te halen. Vroeger welvarende steden en dorpen zijn plaatsen geworden van rouw. Honger en dorst doen zich gelden bij mens en dier, en dreigen met de dood. Hongersnood nadert met al zijn verschrikkingen.

Toch bekeerde Israël zich niet, ondanks al deze bewijzen van Gods macht, en leerde de les niet die God hen wilde leren. Ze zagen niet dat Hij, Die de natuur heeft geschapen, haar wetten beheerst, en ze tot een middel kan maken om te zegenen of om te verdelen. Hooghartig, overtuigd van hun valse aanbidding, wilden ze zich niet vernederen onder de machtige hand van God en zochten ze een andere oorzaak voor hun lijden.

Izebel weigerde absoluut de droogte te zien als een oordeel van Jehova. Vastbesloten de God des hemels uit te dagen, verenigde ze zich met bijna geheel Israël in het beschuldigen van Elia als de oorzaak van al hun ellende. Had hij hun vormen van aanbidding niet veroordeeld? Als hij uit de weg geruimd kon worden, zo redeneerde zij, zou de toorn van hun goden gestild worden, en zou er een eind komen aan hun moeilijkheden.

Door de koningin aangespoord, liet Achab ijverig zoeken naar de schuilplaats van de profeet. Hij zond naar de omliggende landen boodschappers om te zoeken naar de man die hij haatte, en toch ook vreesde; en in zijn verlangen om dit zoeken zo grondig mogelijk te maken, eiste hij van deze rijken een eed als verzekering dat ze niets wisten van de schuilplaats van de profeet. Maar al het zoeken was vergeefs. De profeet was veilig voor de boosheid van de koning, wiens zonden het oordeel van een vertoornde God over het land hadden gebracht.

Toen ze er niet in slaagde Elia te vinden, besloot Izebel zich te wreken door alle profeten van Jehova in Israël ter dood te brengen. Niemand moest in leven blijven. De woedende vrouw voerde haar plannen voor deze moord op veel van Gods dienstknechten uit. Allen kwamen echter niet om. Obadja, de hofmaarschalk van Achab, die trouw gebleven was aan God, nam honderd profeten en verborg ze, *“bij vijftig man in een spelonk, en onderhield hen met brood en water.”* (1 Koningen 18:4).

Het tweede jaar van de hongersnood ging voorbij, en nog steeds bleef de hemel gesloten. Droogte en hongersnood gingen door ellende te brengen in heel het koninkrijk. Vaders en moeders, die niet in staat waren het lijden van hun kinderen te verzachten, moesten zien hoe ze stierven. En nog weigerde het afvallig Israël hun harten voor God te verootmoedigen, en ging almaar door te mopperen tegen de man wiens woord deze verschrikkelijke oordelen over hen had gebracht. Ze schenen niet in staat te zijn om in hun lijden en ellende een oproep te ontdekken tot bekering, — een middel van God om hen te weerhouden van het doen van de laatste stap buiten het bereik van een vergevende God.

PROFETEN EN KONINGEN

De afval van Israël was een veel dreigender kwaad dan alle ellende van hongersnood. God trachtte Zijn volk te bevrijden van hun verblinding en hen tot besef te brengen van hun verantwoordelijkheid tegenover Hem aan Wie ze hun leven en alle dingen te danken hadden.

Hij trachtte hen te helpen hun verloren geloof terug te krijgen, en daarom moest Hij deze zware beproeving wel over hen doen komen.

“Zou Ik enigzins lust hebben aan den dood des goddelozen, spreekt de Heere HEERE; is het niet, als hij zich bekeert van zijn wegen, dat hij leve?” (Ezechiël 18:23). “Werpt van u weg al uw overtredingen, waardoor gij overtreden hebt, en maakt u een nieuw hart en een nieuwen geest; want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls? Want Ik heb geen lust aan den dood des stervenden, spreekt de Heere HEERE; daarom bekeert u en leeft.” (vers 31-32). “Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls?” (Ezechiël 33:11).

God had boodschappers naar Israël gezonden met een oproep tot terugkeer aan hun trouw. Als ze acht geslagen hadden op deze boodschappen, zouden ze zich afgewend hebben van de Baal tot de levende God, en zou Elia nooit een oordeelsboodschap hebben gebracht. Maar de waarschuwingen die een levensgeur hadden moeten zijn, bleken een doodsgneur te zijn. Hun trots was gekwetst; hun toorn was gewekt tegen de boodschappers; en nu haatten ze de profeet Elia met een diepe haat. Als hij maar in hun handen zou vallen, zouden ze hem vol vreugde hebben overgeleverd aan Izebel, — alsof ze, door zijn stem tot zwijgen te brengen, de vervulling van zijn woorden hadden kunnen afwenden! Ondanks alle rampen bleven ze vasthouden aan hun afgoderij. Zo maakten ze hun schuld, waardoor Gods oordelen in het land waren gekomen, nog groter.

Voor het zwaar getroffen Israël was er slechts één geneesmiddel — zich af te wenden van de zonden die de kastijdende hand van de Almachtige over hen had gebracht, en zich met een volkomen hart te wenden tot de Heere. *“Zo Ik den hemel toesluit, dat er geen regen zij, of zo Ik den sprinkhaan gebied, het land te verteren, of zo Ik pest onder Mijn volk zende; En Mijn volk, over dewelken Mijn Naam genoemd wordt, zich verootmoedigt en bidt, en zij Mijn aangezicht zoeken, en zich bekeren van hun boze wegen; zo zal Ik uit den hemel horen, en hun zonden vergeven, en hun land genezen.” (2 Kronieken 7:13-14).* Om deze resultaten teweeg te brengen, weerhield God de dauw en de regen, tot een duidelijke hervorming zou plaatsvinden.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 11 Een waarschuwend stem

Een tijdlang bleef Elia verborgen in de bergen bij de beek Krith. Daar werd hij maandenlang op wonderlijke wijze van voedsel voorzien. Later, toen als gevolg van de aanhoudende droogte de beek opdroogde, gaf God Zijn dienstknecht bevel een schuilplaats te zoeken in een heidens land. *“Maak u op”,* zei Hij, *“ga heen naar Zarfath, dat bij Sidon is, en woon aldaar; zie, Ik heb daar een weduwwrouw geboden dat zij u onderhoud”.* (1 Koningen 17:9). Deze vrouw was geen Israëlitische. Nooit had zij de voorrechten en zegeningen ondervonden die deel waren van Gods uitverkoren volk; maar ze geloofde in de ware God, en had het licht gevolgd dat op haar weg had geschinen. En toen er voor Elia geen veiligheid meer was in het land van Israël, zond God hem naar deze vrouw om in haar huis een onderdak te vinden.

“Toen maakte hij zich op, en ging naar Zarfath. Als hij nu aan de poort der stad kwam, ziet, zo was daar een weduwwrouw, hout lezende; en hij riep tot haar, en zeide: Haal mij toch in een weinig water in dit vat, dat ik drinke. Toen zij heenging om te halen, zo riep hij tot haar, en zeide: Haal mij toch een bete broods in uw hand”. (vers 10-11).

In dit gezin, dat door de armoede getroffen was, drukte de honger zwaar; en het jammerlijke beetje eten scheen het einde te betekenen. De komst van Elia op de dag dat de weduwe vreesde de strijd om het bestaan op te geven, stelde haar geloof in de macht van de levende God, die voor haar levensonderhoud kon zorgen, op een zware proef. Maar zelfs in haar uiterste nood getuigde ze van haar geloof door het verzoek in te willigen van de vreemdeling, om haar laatste stukje brood met hem te delen.

In antwoord op de vraag van Elia om eten en drinken, zei de weduwe: *“[Zo] [waarachtig] [als] de HEERE, uw God, leeft, indien ik een koek heb, dan alleen een hand vol meels in de kruik, en een weinig olie in de fles! En zie ik heb een paar houten gelezen, en ik ga heen, en zal het voor mij en voor mijn zoon bereiden, dat wij het eten, en sterven. En Elia zeide tot haar: Vrees niet, ga heen, doe naar uw woord; maar maak mij vooreerst een kleinen koek daarvan, en breng mij dien hier uit; doch voor u en uw zoon zult gij daarna [wat] maken. Want zo zegt de HEERE, de God Israëls: Het meel van de kruik zal niet verteerd worden, en de olie der fles zal niet ontbreken, tot op den dag, dat de HEERE regen op den aardbodem geven zal.”* (vers 12-14).

Er had geen grotere beproeving dan deze van haar geloof gevraagd kunnen worden. Tot nu toe had de weduwe alle vreemdelingen vriendelijk en gastvrij behandeld. Ondanks alle lijden dat voor haar en haar kind het gevolg zou kunnen zijn, voldeed ze vol vertrouwen in de God van Israël, Die in al haar behoeften kon voorzien, aan het verzoek van Elia, en bood het hoofd aan deze zware beproeving van gastvrijheid.

De gastvrijheid, die deze Fenicische vrouw bewees aan Gods profeet, was geweldig, en geweldig werd haar geloof en haar edelmoedigheid beloond. *“zo at zij, en hij, en haar huis, [vele] dagen. Het meel van de kruik werd niet verteerd, en de olie van de fles ontbrak niet, naar het woord des HEEREN, dat Hij gesproken had door den dienst van Elia.”* (vers 15-16).

“En het geschiedde na deze dingen, dat de zoon dezer vrouw, der waardin van het huis, krank werd; en zijn krankheid werd zeer sterk, totdat geen adem in hem overgebleven was. En zij zeide tot Elia: Wat heb ik met u te doen, gij man Gods? Zijt gij bij mij ingekomen, om mijn ongerechtigheid in gedachtenis te brengen, en om mijn zoon te doden?” (vers 17-18).

PROFETEN EN KONINGEN

“En hij zeide tot haar: Geef mij uw zoon. En hij nam hem van haar schoot, en droeg hem boven in de opperzaal, waar hij zelf woonde, en hij legde hem neder op zijn bed. ... En hij mat zich driemaal uit over dat kind, en riep den HEERE aan, ... En de HEERE verhoorde de stem van Elia; en de ziel van het kind kwam weder in hem, dat het weder levend werd. En Elia nam het kind, en bracht het af van de opperzaal in het huis, en gaf het aan zijn moeder; en Elia zeide: Zie, uw zoon leeft. Toen zeide de vrouw tot Elia: Nu weet ik, dat gij een man Gods zijt, en dat het woord des HEEREN in uw mond waarheid is.” (vers 17-24).

De weduwe te Zarfath deelde haar bete broods met Elia; en als dank werden haar leven en het leven van haar zoon gespaard. Aan allen die in tijden van druk en gebrek medeleven en hulp tonen aan anderen die het nog moeilijker hebben, heeft God rijke zegeningen beloofd. Hij is niet veranderd. Zijn macht is niet minder dan in de dagen van Elia. De belofte van de Heiland is nog even zeker als in de tijd dat deze gegeven werd: *“Die een profeet ontvangt in den naam eens profeten, zal het loon eens profeten ontvangen”* (Mattheüs 10:41). *“Vergeet de herbergzaamheid niet; want hierdoor hebben sommigen onwetend engelen geherbergd.”* (Hebreeën 13:2). Deze woorden hebben niets van hun betekenis verloren in de loop der tijd. Onze hemelse Vader brengt op de weg van Zijn kinderen nog steeds gelegenheden die verborgen zegeningen zijn; en wie deze gelegenheden waarnemen, ervaren grote blijdschap. *“En zo gij uw ziel opent voor den hongerige, en de bedrukte ziel verzadigt; dan zal uw licht in de duisternis opgaan, en uw donkerheid zal zijn als de middag. En de HEERE zal u geduriglijk leiden, en Hij zal uw ziel verzadigen in grote droogten, en uw beenderen vaardig maken; en gij zult zijn als een gewaterde hof, en als een springader der wateren, welker wateren niet ontbreken.”* (Jesaja 58:10-11). Tot Zijn trouwe dienstknechten zegt Christus ook nu: *“Die u ontvangt, ontvangt Mij; en die Mij ontvangt, ontvangt Hem, Die Mij gezonden heeft.”*. Geen enkele vriendelijke daad, bewezen in Zijn Naam, zal onbeloond en onbekend blijven. In deze erkenning omvat Jezus zelfs de zwaksten en kleinsten van Gods gezin. *“En zo wie één van deze kleinen”, — zij die als kinderen zijn in hun geloof en kennis aangaande Christus — “te drinken geeft alleenlijk een beker koud [water], in den naam eens discipels, voorwaar zeg Ik u, hij zal zijn loon geenszins verliezen.”* (Mattheüs 10:40,42).

In de lange jaren van droogte en hongersnood bad Elia vurig dat de harten van Israël afgewend zouden worden van de afgodendienst tot trouw aan God. Lijdzaam wachtte de profeet, terwijl Gods hand zwaar drukte op het beproefde land. Bij het zien van het lijden en gebrek aan alle kanten werd zijn hart vervuld van smart, en wenste hij dat hij de macht bezat om spoedig een hervorming tot stand te brengen. Maar God Zelf werkte Zijn plannen uit, en Zijn dienstknecht kon alleen maar bidden in geloof, en wachten op de tijd dat God zou ingrijpen.

De afval in de dagen van Achab was het gevolg van vele jaren van zondigen. Stap voor stap, jaar voor jaar was Israël van de goede weg afgeweken. Geslacht na geslacht hadden ze geweigerd een effen baan voor hun voeten te maken, en ten slotte had het merendeel zich overgegeven aan de leiding van de macht van het kwaad.

Omstreeks een eeuw was voorbijgegaan sedert Israël, onder leiding van David, eensgezind lofliederen had gezongen voor de Allerhoogste, waardoor ze hun volkomen afhankelijkheid van Hem erkenden voor dagelijkse genade. Luister naar hun lofzangen:

“O God onzes heil.. ., Gij doet de uitgangen des morgens en des avonds juichen. Gij bezoekt het land, en hebbende het begerig gemaakt, verrijkt Gij het grotelijks; de rivier Gods is vol waters; wanneer Gij het alzo bereid hebt, maakt Gij hunlieder koren gereed. Gij maakt

PROFETEN EN KONINGEN

zijn omgeploegde aarde dronken; Gij doet ze dalen [in] zijn voren; Gij maakt het week door de druppelen; Gij zegent zijn uitspruitsel. Gij kroont het jaar Uwer goedheid; en Uw voetstappen druipen van vettingheid. Zij bedruipen de weiden der woestijn; en de heuvelen zijn aangegord met verheuging. De velden zijn bekleed met kudden, en de dalen zijn bedekt met koren; zij juichen, ook zingen zij.” (Psalm 65:9-14).

Toen had Israël God erkend als Degene Die de grondslagen der aarde had gelegd. Als uiting van hun geloof hadden zij gezongen: “

De waterdiepte — Gij hadt ze met den afgrond als een kleed overdekt; de wateren stonden boven de bergen. Van Uw schelden vloten zij, zij haastten zich weg voor de stem Uws donders. De bergen rezen op, de dalen daalden, ter plaatse, die Gij voor hen gegrond hadt. Gij hebt een paal gesteld, dien zij niet overgaan zullen; zij zullen de aarde niet weder bedekken.” (Psalm 104:6-9). Door de kracht van de Almachtige worden de elementen van de natuur in de aarde en de zee binnen hun perken gehouden. En deze elementen gebruikt Hij voor het welzijn en geluk van Zijn schepselen. “Zijn goeden schat, den hemel” wordt geopend “om aan uw land regen te geven te zijner tijd, en om te zegenen al het werk uwer hand”. (Deuteronomium 28:12) “Die de fonteinen uitzendt door de dalen, dat zij tussen de gebergten henen wandelen. Zij drenken al het gedierte des velds; de woudezels breken er hun dorst [mede]. Bij dezelve woont het gevogelte des hemels, een stem gevende van tussen de takken.” (Psalm 104:10-12)

“Hij doet het gras uitspruiten voor de beesten, en het kruid tot dienst des mensen, doende het brood uit de aarde voortkomen. En den wijn, die het hart des mensen verheugt, doende het aangezicht blinken van olie; en het brood, dat het hart des mensen sterkt.” (vers 14-15).

“Hoe groot zijn Uw werken, o HEERE! Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt; het aardrijk is vol van Uw goederen. Deze zee, die groot en wijd van ruimte is, daarin is het wriemelende gedierte, en dat zonder getal, kleine gedierten met grote. Daar wandelen de schepen, [en] de Leviathan, dien Gij geformeerd hebt, [om] daarin te spelen. Zij allen wachten op U, dat Gij [hun] hun spijsze geeft te zijner tijd. Geeft Gij ze hun, zij vergaderen ze; doet Gij Uw hand open, zij worden met goed verzadigd.” (vers 24-28)

Israël had overvloedig gelegenheid tot blijdschap. Het land dat de Heere hun had gegeven, was een land, overvloeiende van melk en honing.

Tijdens de tocht door de woestijn had God beloofd dat Hij hen zou leiden naar een land waar ze nooit gebrek behoeften te hebben vanwege gebrek aan regen. “Want het land, waar gij naar toe gaat, om dat te erven, is niet als Egypteland, van waar gij uitgegaan zijt,” had Hij hun verteld, “hetwelk gij bezaaidet met uw zaad, en bewaterdet met uw gang, als een kruidhof. Maar het land, waarheen gij overtrekt, om dat te erven, is een land van bergen en van dalen; het drinkt water bij den regen des hemels; Een land, dat de HEERE, uw God, bezorgt; de ogen des HEEREN, uws Gods, zijn gedurig daarop, van het begin des jaars tot het einde des jaars.” (Deuteronomium 11:10-12)

De belofte van overvloedige regen was gegeven op voorwaarde van gehoorzaamheid. “zo gij naarstiglijk zult horen naar Mijn geboden, die Ik u heden gebiede,” had de Heere gezegd, “zo gij naarstiglijk zult horen naar Mijn geboden, die Ik u heden gebiede, om den HEERE, uw God, lief te hebben, en Hem te dienen, met uw ganse hart en met uw ganse ziel; Zo zal Ik den regen uws lands geven te Zijner tijd, vroegen regen en spaden regen, opdat gij uw koren, en uw most, en uw olie inzamelt. En Ik zal kruid geven op uw veld voor uw beesten; en gij zult eten en verzadigd worden.” (vers 13-15).

PROFETEN EN KONINGEN

“Wacht uzelfen”, had de Heere gezegd, “dat ulieder hart niet verleid worde, dat gij afwijkt, en andere goden dient, en u voor die buigt; Dat de toorn des HEEREN tegen ulieden ontsteke, en Hij den hemel toesluite, dat er geen regen zij, en het aardrijk zijn gewas niet geve; en gij haastelijk omkomt van het goede land, dat u de HEERE geeft.” (vers 16-17)“indien gij de stem des HEEREN, uws Gods, niet zult gehoorzaam zijn, om waar te nemen, dat gij doet al Zijn geboden en Zijn inzettingen, die ik u heden gebiede; ... uw hemel, die boven uw hoofd is, zal koper zijn, en de aarde, die onder u is, zal ijzer zijn. De HEERE, uw God, zal pulver en stof tot regen uws lands geven; van den hemel zal het op u nederdalen, totdat gij verdelgd wordt.” (Deuteronomium 28:15,23-14).

Dit waren enkele van de wijze raadgevingen van de Heere aan het oude Israëel. *“Legt dan deze mijn woorden in uw hart, en in uw ziel, en bindt ze tot een teken op uw hand, dat zij tot voorhoofdspannelsen zijn tussen uw ogen; En leert die uw kinderen, sprekende daarvan, als gij in uw huis zit, en als gij op den weg gaat, en als gij nederligt, en als gij opstaat;” (Deuteronomium 11:18-19).*

Deze geboden waren duidelijk; toch dreigde met het verstrijken der eeuwen, toen het ene geslacht na het andere de voorzieningen, die voor hun welzijn getroffen waren, uit het oog verloor, de rampzalige invloed van de afval elke bescherming van Goddelijke genade weg te vagen.

Zo gebeurde het dat God Zijn volk nu bezocht met Zijn zwaarste straffen. De voorspelling van Elia ging op verschrikkelijke wijze in vervulling.

Drie jaar lang werd de onheilsbode in stad en land gezocht. Op Achabs bevel hadden vele vorsten gezworen dat de vreemde profeet niet in hun land kon zijn. Toch bleef het zoeken voortgaan; want Izebel en de profeten van Baal haatten Elia met een dodelijke haat, en geen inspanning was hun te veel om hem te vinden. En nog steeds was er geen regen.

Ten slotte kwam na vele dagen het Woord des Heeren tot Elia: *“Ga heen, vertoon u aan Achab, want Ik wil regen geven op de aardbodem” (1 Koningen 18:1).* Gehoorzaam aan Gods bevel ging Elia heen om zich aan Achab te vertonen. Toen Elia op reis ging naar Samaria, had Achab voorgesteld aan Obadja, zijn hofmaarschalk, om een grondig onderzoek in te stellen naar bronnen en waterbeken, in de hoop weide te vinden voor de stervende kudden. Zelfs in het koninklijk paleis werd de uitwerking van de langdurige droogte scherp gevoeld. De koning, die zich bezorgd maakte over zijn huishouden, had besloten om zelf met zijn dienaar op zoek te gaan naar gunstige plaatsen waar mogelijk weidegrond gevonden zou worden. *“En zij deelden het land onder zich, dat zij het doortogen; Achab ging bijzonder op een weg, en Obadja ging ook bijzonder op een weg.”*

“Als nu Obadja op den weg was, ziet, zo was hem Elia tegemoet; en hem kennende, zo viel hij op zijn aangezicht, en zeide: Zijt gij mijn heer Elia?” (vers 6-7).

Tijdens de afval in Israëel was Obadja trouw gebleven. Zijn heer, de koning, had hem niet ertoe kunnen brengen de ware God ontrouw te worden. Nu werd hij geëerd met een opdracht van Elia, die tegen hem zei: *“Ga heen, zeg tot uw heer: Zie Elia is hier.” (vers 8).*

Verschrikt riep Obadja uit: *“Wat heb ik gezondigd, dat gij uw knecht geeft in de hand van Achab, dat hij mij dode?” (vers 9).* Het brengen van zulk een boodschap aan Achab was de dood zoeken. *“Zo waarachtig als de HEERE, uw God, leeft”, zei hij tegen de profeet, “zo er een volk of koninkrijk is, waar mijn heer niet gezonden heeft, om u te zoeken; en als zij zeiden: Hij is hier niet; zo nam hij dat koninkrijk en dat volk een eed af; dat zij u niet hadden gevonden. En nu zegt gij: Ga heen, zeg uw heer: Zie, Elia is [hier]. En het mocht geschieden, wanneer ik van u zou weggegaan zijn, dat de Geest des HEEREN u wegnam, ik*

PROFETEN EN KONINGEN

weet niet waarheen; en ik kwam, om [dat] Achab aan te zeggen, en hij vond u niet, zo zou hij mij doden;” (vers 10-12).

Vurig smeekte Obadja de profeet niet bij hem aan te dringen. *“ik, uw knecht, nu vrees de HEERE van mijn jonkheid af”,* zei hij. *“Is het mijn heer niet aangezegd, wat ik gedaan heb, als Izebel de profeten des HEEREN doodde? Dat ik van de profeten des HEEREN honderd man HEB verborgen, elk vijftig man in een spelonk, en die met brood en water onderhouden heb? En nu zegt gij: Ga heen, zeg uw heer: Zie, Elia is hier, en hij zou mij doodslaan”.* (vers 13-14).

Met een plechtige eed beloofde Elia aan Obadja, dat zijn opdracht niet vergeefs zou zijn. *“Zo waarachtig als de HEERE der heerscharen leeft”,* zei hij, *“voor Wiens aangezicht ik sta, ik zal voorzeker mij heden aan hem vertonen!”* (vers 15). Door deze belofte gerustgesteld, ging Obadja Achab tegemoet en berichtte het hem. Verbaasd en verschrikt luisterde de koning naar de boodschap van de man die hij haatte en vreesde, en naar wie hij zo onvermoeid had laten zoeken. Hij wist maar al te wel dat Elia zijn leven niet op het spel zou zetten alleen om hem te spreken. Was het mogelijk dat de profeet nog meer rampen over Israël wilde brengen? Het hart van de koning beefde van angst. Hij dacht aan de verstijfde arm van Jerobeam. Achab moest wel gehoor geven aan de oproep van de profeet, en hij durfde zijn hand niet opheffen tegen Gods boodschapper. Vergezeld door een lijfwacht van soldaten ging de bevende vorst de profeet tegemoet.

De koning en de profeet staan tegenover elkaar. Hoewel Achab vervuld is van haat, schijnt hij toch in Elia's tegenwoordigheid machteloos. Door zijn eerste woorden: *“Zijt gij die beroerder van Israël?”* openbaart hij onbewust de diepste gevoelens van zijn hart. Achab wist dat door Gods woord de hemel als van koper was geworden, en toch trachtte hij de schuld van het zware oordeel, dat op het land rustte op de profeet te werpen. Voor de zondaar is het vanzelfsprekend om de boodschappers van God aansprakelijk te stellen voor de rampen die komen als gevolg van het afwijken van het rechte pad. Zij die zich onder satans macht plaatsen, kunnen de dingen niet zien zoals God ze ziet. Als de spiegel der waarheid hen wordt voorgehouden, worden ze boos bij de gedachte dat ze vermaand moesten worden. Door zonde verblind, weigeren ze zich te bekeren. Ze hebben het gevoel dat Gods dienstknechten zich tegen hen hebben gekeerd, en de zwaarste straffen verdienen.

Elia, die met een rustig geweten voor Achab stond, tracht niet zich te verontschuldigen of de koning te vleien. Hij zoekt ook niet de toorn van de koning af te wenden door te wijzen op het goede nieuws, dat de droogte bijna voorbij is. Verontwaardigd, en ijverig voor Gods eer, kaatst hij de beschuldiging van Achab terug, en verklaart onbevreesd dat diens zonden, en de zonden van zijn vadersen deze verschrikkelijke ramp over Israël hadden gebracht. *“Ik heb Israël niet beroerd”,* zegt Elia vrijmoedig, *“maar gij en uws vaders huis, daarmee, dat gijlieden de geboden des HEEREN verlaten hebt en de Baäls nagevolgd zijt”* (vers 18).

In onze tijd is er behoefte aan de stem die op strenge wijze berispt; want ernstige zonden hebben de mensen van God gescheiden. Het ongeloof is een modeverschijnsel geworden. *“Wij willen niet dat deze over ons zal heersen”,* roepen duizenden. De aangename predikaties, die zo vaak gebracht worden, maken geen blijvende indruk; de bazuin geeft geen helder geluid. Mensen worden niet diep getroffen door de duidelijke, scherpe waarheden van Gods Woord.

Er zijn tal van belijdende christenen die, als ze hun ware gevoelens zouden uiten, zouden zeggen: *Waarom zou men zo duidelijk moeten zijn? Ze zouden ook de vraag kunnen*

PROFETEN EN KONINGEN

stellen: Waarom moest Johannes de Doper tegen de Farizeeën zeggen: “*Gij addereengebroidsels, wie heeft u aangewezen te vlieden van den toekomstigen toorn?*” (Lukas 3:7). Waarom moest hij de toorn van Herodias wekken door Herodes te zeggen dat hij niet met de vrouw van zijn broer mocht leven? De voorloper van Christus liet het leven door deze duidelijke taal. Waarom had hij zich niet zo kunnen gedragen dat hij niet het misnoegen wekte van hen die in zonde leefden?

Zo hebben mensen die trouwe bewaarders van Gods wet hadden moeten zijn, geredeneerd, tot eindelijk omzichtigheid de plaats van trouw heeft ingenomen en zonde niet langer bestraft wordt. Wanneer zal de stem die getrouw berispt, weer in de kerk worden vernomen?

“*Gij zijt die man!*” (2 Samuël 12:7). Woorden, zo duidelijk als ze gesproken werden door Natan tot David, worden tegenwoordig zelden van de kansel gehoord, zelden gezien in openbare publikaties. Als dit niet zo zelden zou voorkomen, zouden we meer zien van Gods macht, geopenbaard onder de mensen. De boodschappers des Heeren behoren niet te klagen dat hun arbeid vruchteloos is, zolang ze zich niet bekeren van hun eigen verlangen naar goedkeuring, en hun wens mensen te behagen, waardoor ze de waarheid onderdrukken.

De voorgangers die mensen trachten te behagen, en die spreken: Vrede, Vrede, terwijl God niet van vrede heeft gesproken, zouden er goed aan doen hun harten te verootmoedigen voor God, en om vergeving te vragen voor hun onoprechtheid en hun gebrek aan zedelijke moed. Niet uit liefde voor de naaste verzachten ze de boodschap die hun is toevertrouwd, maar uit liefde voor gemak en zelfzucht. Ware liefde zoekt in de eerste plaats Gods eer en de redding van zielen. Zij die deze liefde bezitten, zullen de waarheid niet omzeilen om gespaard te blijven voor de onaangename gevolgen van duidelijke taal. Als zielen in gevaar verkeren, moeten Gods dienaars niet aan zichzelf denken, maar de woorden spreken die hun gegeven zijn, en weigeren het kwaad te verontschuldigen of goed te praten.

Het ware te wensen dat elke evangeliédienaar zich bewust zou zijn van de heiligheid van zijn ambt en zijn werk, en de moed zou openbaren die Elia heeft getoond! Als boodschappers, door God aangesteld, dragen evangeliédienars een ontzagwekkende verantwoordelijkheid. Zij moeten weerleggen, bestraffen en bemoedigen met alle lankmoedigheid. (zie 2 Timotheüs 4:2). In de plaats van Christus moeten ze werken als rentmeesters van de verborgenheden des hemels, de gehoorzamen bemoedigen en de ongehoorzamen waarschuwen. Werelds beleid mag bij hen niet de doorslag geven. Nooit mogen ze afdwalen van de weg waarop Jezus hen heeft geboden te gaan. Ze moeten in geloof voorwaarts gaan en eraan denken dat ze omringd zijn door een wolk van getuigen. Ze moeten niet hun eigen woorden spreken, maar woorden die Eén, groter dan alle vorsten op aarde, hun geboden heeft. Hun boodschap moet luiden:

“Aldus spreekt de Heere”.

God roept mannen als Elia, Natan en Johannes de Doper, — mannen die getrouw Zijn boodschap zullen brengen, zonder aan de gevolgen te denken; mannen die voor de waarheid durven uitkomen, al zou het alles vragen wat ze bezitten.

God heeft niets aan mensen die in tijden van gevaar, wanneer kracht, moed en invloed nodig zijn, bevreesd zijn op te komen voor het recht. Hij roept mensen die trouw zullen strijden tegen het kwaad, die strijd voeren tegen de geweldhebbers en machten, tegen de overheden van de duisternis dezer wereld, tegen geestelijke boosheden in hemelse gewesten.

Tot hen zal Hij eenmaal zeggen:

PROFETEN EN KONINGEN

“Wèl gedaan, gij goede en getrouwe dienstknecht...; ga in, in de vreugde uws Heeren”. (Mattheüs 25:23).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 12 Karmel

Toen Elia voor Achab stond, eiste hij, dat heel Israël vergaderd zou worden met hem en de profeten van Baal en Astarte op de berg Karmel. *“verzamel tot mij het ganse Israel op den berg Karmel,”*, zei hij *“en de vierhonderd en vijftig profeten van Baal, en de vierhonderd profeten van het bos, die van de tafel van Izebel eten”* (1 Koningen 18:19).

Het bevel werd gegeven door iemand die in de tegenwoordigheid van Jehova scheen te staan; en Achab gehoorzaamde terstond, alsof de profeet de koning was, en de koning een onderdaan. Snelle boden werden door heel het koninkrijk gezonden met de opdracht samen te komen met Elia en de profeten van Baal en Asjera. In elke stad en elk dorp maakte het volk zich gereed om op de vastgestelde tijd samen te komen. Terwijl ze naar de plaats reisden, waren de harten van velen vol angstige voorgevoelens. Er stond iets ongewoons te gebeuren; waarom anders dit bevel om op de Karmel samen te komen? Welke nieuwe ramp zou het volk en het land treffen?

Voor de droogte was de berg Karmel een aantrekkelijke plaats geweest, met stromen, gevoed door eeuwige bronnen, en vruchtbare hellingen, bedekt met fraaie bloemen en statige bossen. Maar nu had de schoonheid geleden onder de vloek. De altaren, opgericht voor de aanbedding van Baal en Asjera, stonden midden in bladerloze bosjes. Bovenop één der hoogste toppen stond in scherpe tegenstelling hiermee het verbroken altaar van Jehova.

Van de Karmel kon men ver over het land zien; de berg was zichtbaar uit vele delen van het koninkrijk Israël. Aan de voet van de berg waren vlakten vanwaar men kon zien wat zich op de top afspeelde. God was op duidelijke wijze onteerd door de afgodendienst, die plaatsvond op de beboste hellingen; en Elia koos deze plaats als de meest opvallende waar Gods macht geopenbaard kon worden en Zijn Naam zou worden gerechtvaardigd.

Vroeg in de morgen van de vastgestelde dag komen de scharen van Israël vol verwachting naar de top van de berg. Voorop gaan de profeten van Izebel, prachtig gekleed. Met koninklijke pracht verschijnt de vorst en neemt plaats aan het hoofd van de priesters, en de afgodendienaars roepen hem hun welkom toe. Maar in het hart van de priesters is argwaan als ze eraan denken dat op het woord van de profeet het land Israël drie en een half jaar verstoken is geweest van dauw en regen. Er is een ontzagwekkende crisis op handen, daarvan zijn ze overtuigd. De goden waarin zij hun vertrouwen hebben gesteld, zijn niet in staat geweest Elia te ontmaskeren als een valse profeet. Op hun razende kreten, hun gebeden, hun tranen, hun verootmoedigingen, hun weerzinwekkende diensten, hun kostbare en aanhoudende offeranden hebben de voorwerpen van hun aanbedding niet gereageerd.

Elia staat daar alleen tegenover Achab en de valse profeten, omringd door de verzamelde Israëlieten; hij is de enige die gekomen is om de eer van Jehova te rechtvaardigen. Hij die door heel het rijk is beschuldigd als de oorzaak van hun jammer, staat nu voor hen, schijnbaar onbeschermd in de tegenwoordigheid van de koning van Israël, de profeten van Baal, de soldaten, en de duizenden van Israël. Maar Elia is niet alleen. Boven en om hem heen bevinden zich de hemelse scharen, engelen die uitnemend zijn in kracht.

Onbevreesd, zonder zich te schamen, staat de profeet daar voor de menigte, zich ten volle bewust van zijn opdracht om Gods bevel uit te voeren. Zijn gelaat is verlicht door een ontzagwekkende ernst. In gespannen verwachting wacht het volk op wat hij zal zeggen. Terwijl hij eerst ziet naar het verwoeste altaar van Jehova en dan naar de menigte, roept Elia

PROFETEN EN KONINGEN

op duidelijke toon, met een stem als een bazuin: *“Hoe lang hinkt gij op twee gedachten? Zo de HEERE God is, volgt Hem na, en zo het Baal is, volgt hem na!”* (vers 21).

Het volk zweeg. Niemand in die grote menigte durfde trouw te belijden aan Jehova. Als een duistere wolk had bedrog en blindheid zich over Israël gelegd. Deze fatale afval was niet eensklaps gekomen, maar geleidelijk, als ze van tijd tot tijd nagelaten hadden acht te slaan op de woorden van waarschuwing en bestraffing die de Heere hen had doen horen. Elke afwijking van het goed doen, elke weigering zich te bekeren, had hun schuld vergroot en hen verder van de hemel verwijderd. En nu weigerden ze, in dit uur van crisis, om de zijde van God te kiezen.

De Heere heeft een afkeer van onverschilligheid en ontrouw in tijden van crisis in Zijn werk. Het gehele universum slaat met onuitsprekelijke belangstelling de slottonelen gade van de grote strijd tussen goed en kwaad. Gods volk nadert de grenzen van de eeuwigheid; wat kan van meer belang zijn voor hen dan trouw te zijn aan de God des hemels?

In de loop der eeuwen heeft God morele helden gehad; en Hij heeft ze nu nog, — mensen die als Jozef en Elia en Daniël zich niet schamen te erkennen dat ze behoren tot Zijn bijzonder volk. Zijn speciale zegen rust op het werk van deze mannen; mannen die zich niet laten afbrengen van hun plicht, maar met Gods Geest vervuld zullen vragen: *“Wie de HEERE toebehoort, kome tot mij!”* (Exodus 32:26); mannen die niet alleen zullen vragen, maar die zullen eisen dat degenen die zich vereenzelvigen met Gods volk, naar voren zullen treden en onmiskienbaar hun trouw zullen openbaren aan de Koning der koningen en Heer der heren. Zulke mannen zullen hun wil en hun plannen ondergeschikt maken aan Gods wet. Uit liefde voor Hem achten ze hun leven niet. Het is hun werk het licht uit Gods Woord te doen schijnen op de wereld in duidelijke stralen. Trouw aan God is hun motto.

Terwijl Israël op de Karmel twijfelt en weifelt, verbreekt de stem van Elia opnieuw de stilte: *“Ik ben alleen een profet des HEEREN overgebleven, en de profeten van Baal zijn vierhonderd en vijftig mannen. Dat men ons dan twee varren geve, en dat zij voor zich den enen var kiezen, en denzelven in stukken delen, en op het hout leggen, maar geen vuur daaraan leggen; en ik zal den anderen var bereiden, en op het hout leggen, en geen vuur daaraan leggen. Roept gij daarna den naam van uw god aan, en ik zal den Naam des HEEREN aanroepen; en de God, Die door vuur antwoorden zal, Die zal God zijn.”* (vers 22-24). Het voorstel van Elia is zó redelijk, dat het volk hier niets op kan zeggen, en ze brengen de moed op te antwoorden: *“Dat woord is goed”*.

De profeten van Baal durven er niets tegen in te brengen, en terwijl Elia zich tot hen richt, zegt hij: *“Kiest gijlieden voor u den enen var, en bereidt gij [hem] eerst, want gij zijt velen; en roept den naam uws gods aan, en legt geen vuur daaraan.”* (vers 25).

Uiterlijk trots en uitdagend, maar met vrees in hun schuldig hart, maken de valse priesters het altaar gereed, en leggen het hout en het offer daarop; dan beginnen hun bezweringen. Hun schrille kreten weergalmen tussen de bomen en de omringende hoogten, terwijl ze de naam van hun god aanroepen: *“O Baal, antwoord ons!”* De priesters scharen zich om het altaar, en onder springen en schreeuwen, terwijl ze hun haren uittrekken en zich snijden, smeken ze hun god om hulp.

De ochtend gaat voorbij, het wordt middag, en nog steeds is er geen teken dat Baal de kreten hoort van zijn misleide volgelingen. Er klinkt geen stem, geen antwoord op hun krijgende gebeden. Het offer wordt niet verteerd. Terwijl ze bezig zijn met hun krankzinnige eredienst, trachten de sluwe priesters gedurig middelen te bedenken om een vuur aan te

PROFETEN EN KONINGEN

steken op het altaar, zodat de mensen zullen geloven dat het vuur van Baal afkomstig is. Maar Elia let op elke beweging; en de priesters gaan door met hun zinloze vormendienst, terwijl ze tegen alle hoop in uitzien naar een gelegenheid om te bedriegen.

“En het geschiedde op den middag, dat Elia met hen spotte, en zeide: Roept met luider stem, want hij is een god; omdat hij in gepeins is, of omdat hij wat te doen heeft, of omdat hij een reize heeft; misschien slaapt hij en zal wakker worden. En zij riepen met luider stem, en zij sneden zichzelf met messen en met priemen, naar hun wijze, totdat zij bloed over zich uitstortten. Het geschiedde nu, als de middag voorbij was, dat zij profeteerden totdat men het spijsoffer zou offeren; maar er was geen stem, en geen antwoord, en geen opmerking.” (vers 27-29).

Satan zou maar al te graag hen geholpen hebben die door hem waren misleid en die in zijn dienst stonden. Graag zou hij de bliksem hebben gezonden om het offer aan te steken. Maar Jehova had een grens gesteld — zijn macht beperkt en al de listen van de vijand konden geen vonkje aansteken op het altaar van Baal.

Ten slotte werden de priesters wanhopig; hun stemmen waren hees van het schreeuwen, hun kleding was bekleet met hun bloed. Ze deden nu hun waanzinnige kreten gepaard gaan met vreselijke verwensingen van hun god, en Elia bleef nauwlettend alles gadeslaan; want hij wist dat hij in stukken gescheurd zou worden als de priesters op een of andere wijze kans zouden zien het vuur aan te steken op hun altaar.

De avond nadert. De profeten van Baal zijn uitgeput, radeloos. De één doet dit voorstel, de ander weer iets anders, tot ze ten slotte een eind maken aan hun pogen. Hun kreten en verwensingen worden niet langer gehoord. In wanhoop trekken ze zich terug van het strijdperk.

Heel de dag heeft het volk de verrichtingen van de verbijsterde priesters gadeslagen. Ze hebben de wilde sprongen rondom het altaar gezien, alsof ze de hete stralen van de zon wilden vastgrijpen om ze dienstig te maken tot hun doel. Ze hebben ontzet toegezien hoe de priesters zich hebben verminkt, en de gelegenheid gehad na te denken over de dwaasheid van de afgodendienst. Velen hebben genoeg van de uitingen van deze duivelskunst, en slaan met grote belangstelling de houding van Elia gade.

De tijd van het avondoffer is aangebroken, en Elia roept het volk naderbij. Als ze bevend naderen, gaat hij naar het verwoeste altaar, waar vroeger de God des hemels werd aanbeden, en herstelt het. Voor hem betekent deze steenhoop meer dan de prachtige altaren van het heidendom.

Door het herstellen van dit oude altaar openbaarde Elia zijn ontzag voor het verbond dat de Heere met Israël had gesloten toen ze de Jordaan waren overgestoken om het Beloofde Land binnen te trekken. *“En Elia nam twaalf stenen, naar het getal der stammen van de kinderen Jakobs, ... En hij bouwde met die stenen het altaar in den Naam des HEEREN;”* (vers 31-32).

De teleurgestelde priesters van Baal, uitgeput door hun vergeefse inspanning, wachtten af wat Elia zou gaan doen. Ze haatten de profeet, omdat hij een voorstel had gedaan waardoor de zwakheid en onkunde van hun goden aan het licht was gekomen; maar ze waren ook bang voor zijn macht. Het volk zag eveneens ademloos toe met stille angst, terwijl Elia zijn voorbereidingen trof. Het kalme gedrag van de profeet vormde wel een duidelijke tegenstelling met de fanatieke, zinloze opgewondenheid van de volgelingen van Baal.

Toen het altaar gereed was, maakte de profeet een groeve eromheen, en nadat hij het hout op het altaar had geschikt en het offer had gereedgemaakt, legde hij dit op het altaar,

PROFETEN EN KONINGEN

terwijl hij het volk opdracht gaf water te gieten over het offer en over het altaar *“Vult vier kruiken met water”*, zei hij, *“en giet het op het brandoffer en op het hout. En hij zeide: Doet het ten tweeden male. En zij deden het ten tweeden male. Voorts zeide hij: Doet het ten derden male. En zij deden het ten derden male; Dat het water rondom het altaar liep; daartoe vulde hij ook de groeve met water.”* (vers 34-35). Terwijl hij het volk herinnert aan de langdurige afval, waardoor de toorn van Jehova is gewekt, roept Elia op, hun harten te verootmoedigen en zich te wenden tot de God hunner vaders, zodat de vloek van het land kan weggenomen worden. Dan buigt hij zich eerbiedig voor de onzichtbare God, heft de handen naar de hemel, en bidt een eenvoudig gebed. De priesters van Baal hebben geschreeuwd, geraasd en gesprongen, van de vroege morgen tot laat in de middag; maar wanneer Elia bidt, worden geen zinloze kreten gehoord. Hij bidt alsof hij weet dat Jehova aanwezig is, als Getuige van het schouwspel, als Toehoorder van zijn gebed. De profeten van Baal hebben wild, onsamenhangend gebeden. Elia bidt eenvoudig en vurig, en vraagt God of Deze Zijn macht boven de macht van Baal wil tonen, zodat Israël ertoe zal gebracht worden tot Hem terug te keren.

“HEERE, God van Abraham, Isaak en Israël,” pleit de profeet, *“dat het heden bekend worde, dat Gij God in Israël zijt, en ik Uw knecht; en dat ik al deze dingen naar Uw woord gedaan heb. Antwoord mij, HEERE, antwoord mij; opdat dit volk erkenne, dat Gij, o HEERE, die God zijt, en dat Gij hun hart achterwaarts omgewend hebt.”* (vers 36-37). Een stilte, drukkend door de ernst ervan, rust op allen. De priesters van Baal beven van angst. Ze zijn zich bewust van hun schuld en verwachten een snelle vergelding.

Nauwelijks heeft Elia gebeden, of vuurvlammen dalen neer van de hemel, als heldere bliksemstralen, en verteren het offer op het altaar, zelfs het water in de groeve en de stenen van het altaar. De helderheid van het vuur verlicht de berg en verblindt de ogen van de menigte. Onder in het dal, waar velen vol spanning toezien naar hetgeen zich op de berg afspeelt, wordt het neerdalen van het vuur duidelijk gezien, en allen staan verbaasd. Het doet denken aan de vuurkolom die bij de Rode Zee scheiding maakte tussen de kinderen van Israël en de Egyptenaren.

Het volk op de berg valt neer in ontzag voor de onzichtbare God. Ze durven niet opzien naar het vuur, dat van de hemel gekomen is. Ze vrezen dat ze zelf verteerd zullen worden; en overtuigd dat ze de God van Elia moeten erkennen als de God hunner vaders, aan wie ze trouw verschuldigd zijn, roepen ze eenstemmig: *“De HEERE, is God! De HEERE, is God!”* (vers 39). Helder weerklinkt de roep over de bergen tot in de vlakke beneden. Ten slotte is Israël opgeschud, niet langer misleid, berouwvol. Ten slotte ziet het volk hoe het God heeft onteerd. De natuur van de baälsdienst komt ten volle aan het licht, in tegenstelling met de redelijke dienst van de ware God. Het volk erkent Gods gerechtigheid en barmhartigheid door het weerhouden van de dauw en de regen, tot ze eindelijk ertoe gebracht worden Zijn Naam te belijden. Nu zijn ze bereid te erkennen dat de God van Elia boven alle goden staat.

Vol ontzetting zijn de priesters van Baal getuigen van de wonderbare openbaring van Gods macht. Toch weigeren ze zelfs nu, in hun verlegenheid, in tegenwoordigheid van Gods heerlijkheid, zich te bekeren van hun verkeerde weg. Ze willen nog profeten blijven van Baal. Zo laten ze zien dat ze rijp zijn voor de ondergang. Opdat het berouwvolle Israël beschermd zal worden voor de verleidingen van hen die hen geleerd hebben Baal te aanbidden, krijgt Elia opdracht van God om deze valse leraars te doden. De toorn van het volk is reeds ontbrand tegen degenen die hen zijn voorgedaan in de zonde; en als Elia

PROFETEN EN KONINGEN

gebiedt: “*Grijpt de profeten van Baal, en niemand van hen ontkome*” (vers 40), gehoorzamen ze direct. Ze grijpen de priesters en brengen ze naar de beek Kison, waar de dienaars van Baal worden gedood eer de dag, die het begin is van een duidelijke hervorming, voorbij is Niemand mag in leven blijven.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 13 Van Jizreël naar Horeb

Met het doden van de profeten van Baäl was de weg open voor een machtige geestelijke hervorming onder de tien stammen van het noordelijk rijk. Elia had het volk zijn afval voorgehouden; hij had hen opgeroepen zich te verootmoedigen en zich tot de Heere te wenden. De oordelen van de hemel hadden hen getroffen; het volk had zijn zonden beleden en de God van hun vaders erkend als de levende God; nu zou de vloek van de hemel weggenomen worden, en de tijdelijke zegeningen zouden worden hernieuwd. Het land zou door de regen worden verfrist. *“Trek op, eet en drink,”* zei Elia tot Achab, *“want er is geruis van een overvloedigen regen”* (1 Koningen 18:41). Toen besteeg de profeet de top van de berg om te bidden.

Het was niet dat het ernaar uitzag dat er stortbuien op komst waren dat Elia zo vol overtuiging tot Achab kon spreken. De profeet zag geen wolken aan de hemel; hij hoorde geen donder. Hij zei slechts wat Gods Geest hem had ingegeven, op grond van zijn sterk geloof. Heel de dag had hij onwankelbaar Gods wil gedaan, en zijn onvoorwaardelijk vertrouwen geopenbaard in de profetieën van Gods Woord; en nu hij alles gedaan had wat in zijn macht lag, wist hij dat de hemel de beloofde zegen in rijke mate zou schenken. De God, Die de droogte had gezonden, had beloofd dat er overvloedig regen zou komen als beloning voor het goed doen; en nu zag Elia uit naar de beloofde regen. In nederige houding, met *“zijn aangezicht tussen zijn knieën”*, smeekte hij bij God terwille van het berouwvolle Israël.

Telkens weer zond Elia zijn knecht naar een plaats, vanwaar deze over de Middellandse Zee kon uitzien, om te ontdekken of er een zichtbaar teken was als antwoord op zijn gebed. Telkens keerde de knecht terug met de woorden: *“Er is niets”* (vers 43). De profeet werd niet ongeduldig of ongelovig maar bleef ernstig smeken. Zesmaal keerde de knecht terug met de boodschap dat er geen teken van regen te zien was aan de hemel. Zonder zich te laten ontmoedigen, zond Elia hem nog eens weg; en nu keerde de knecht terug met de woorden: *“Zie, een kleine wolk, als eens mans hand, gaat op van de zee”* (vers 44).

Dit was genoeg. Elia wachtte niet tot de hemel zwart was van wolken. In dat wolkje zag hij in geloof een overvloed van regen; en hij handelde overeenkomstig zijn geloof door zijn knecht haastig naar Achab te zenden met de boodschap: *“Span aan, en kom af, dat u de regen niet ophoude”*. Omdat Elia een groot geloof had, kon God hem gebruiken in deze ernstige crisis in Israëls geschiedenis. Terwijl hij bad, legde hij in geloof beslag op Gods beloften; en hij hield aan in het gebed tot zijn beden werden beantwoord. Hij wachtte niet tot hij het volledig bewijs had gekregen dat God hem had verhoord, maar was bereid te handelen op het eerste bewijs van Gods gunst. Wat hij echter kon doen door Gods kracht, is mogelijk voor allen die in een of andere tak van Gods werk dienst doen; want van de profeet uit het gebergte Gilead wordt geschreven: *“Elias was een mens van gelijke bewegingen als wij; en hij bad een gebed, dat het niet zou regenen; en het regende niet op de aarde in drie jaren en zes maanden. En hij bad wederom, en de hemel gaf regen, en de aarde bracht haar vrucht voort.”* (Jacobus 5:17-18). Zulk een geloof is nodig in de wereld van nu, — een geloof dat beslag legt op de beloften in Gods Woord, en weigert op te geven aler de hemel antwoord geeft. Zulk een geloof verbindt ons nauw met de hemel en geeft ons kracht om te strijden tegen de machten der duisternis.

Door het geloof hebben Gods kinderen *“koninkrijken ... overwonnen, gerechtigheid geoefend, de beloftenissen verkregen, de mulen der leeuwen toegestopt; De kracht des vuurs*

PROFETEN EN KONINGEN

hebben uitgeblust, de scherpte des zwaards zijn ontvloden, uit zwakheid krachten hebben gekregen, in den krijg sterk geworden zijn, heirlegers der vreemden op de vlucht hebben gebracht;” (Hebreeën 11:33-34). En door geloof moeten wij nu de hoogten bereiken van Gods plannen met ons. *“Alle dingen zijn mogelijk dengene, die gelooft”* (Markus 9:23).

Geloof is noodzakelijk voor een antwoord op het gebed. *“Wie tot God komt, moet geloven, dat Hij is, en een Beloner is dergenen, die Hem zoeken”*. (Hebreeën 11:6). *“dat zo wij iets bidden naar Zijn wil, Hij ons verhoort. En indien wij weten, dat Hij ons verhoort, wat wij ook bidden, zo weten wij, dat wij de beden verkrijgen, die wij van Hem gebeden hebben.”*. (1 Johannes 5:14-15). Met het volhardend geloof van Jakob, met de onwankelbare volharding van Elia kunnen we onze beden naar de Vader brengen, en aanspraak maken op alles wat Hij heeft beloofd. De eer van Zijn troon staat op het spel voor de vervulling van Zijn Woord.

De schaduwen van de nacht daalden neer op de berg Karmel, toen Achab zich gereedmaakte voor de afdaling. *“En het geschiedde ondertussen, dat de hemel van wolken en wind zwart werd; en er kwam een grote regen; en Achab reed weg, en toog naar Jizreël.”* (1 Koningen 18:45). Onderweg naar de hofstad kon Achab door het duister en de verblindende regen de weg voor zich niet onderscheiden. Elia, die als Gods profeet die dag Achab had vernederd voor zijn onderdanen, en zijn afgodische priesters had gedood, erkende hem nog steeds als de koning van Israël; en nu liep hij, als bewijs van hulde, gesterkt door de kracht van God, vóór de koninklijke wagen en leidde de koning tot de poort van de stad.

In deze edelmoedige daad van Gods boodschapper, bewezen aan een slechte koning, ligt een les voor allen die voorgeven dienstknechten te zijn van God terwijl ze een hoge dunk hebben van zichzelf. Er zijn mensen die zich te goed achten voor het verrichten van handenarbeid. Ze schrikken ervoor terug zelfs iets te doen wat noodzakelijk is, uit vrees dat ze het werk van een knecht doen. Zulke mensen hebben heel wat te leren uit het voorbeeld van Elia. Op zijn woord waren de schatten van de hemel drie jaar weerhouden van de aarde; hij was zichtbaar door God geëerd toen er, in antwoord op zijn gebed op de Karmel, vuur was neergedaald uit de hemel, dat het offer verteerd had; zijn hand had Gods oordeel voltrokken door het doden van de afgodische priesters; zijn bede om regen was verhoord. En toch was hij bereid om het werk van een slaaf te doen, na al deze zichtbare blijken van Gods gunst over zijn openbare dienst.

Bij de poort van Jizreël namen Elia en Achab afscheid. De profeet, die liever buiten de stad bleef, wikkelde zich in zijn mantel, en legde zich neer op de kale grond om te gaan slapen. De koning trok de stad binnen en was spoedig in zijn paleis, waar hij zijn vrouw vertelde wat er die dag voor wonderlijke dingen waren gebeurd, en hoe de machtige openbaring van Gods kracht aan Israël had bewezen dat Jehova de ware God was, en Elia Zijn uitverkoren boodschapper. Toen Achab aan de koningin vertelde dat de afgodische profeten gedood waren, werd Izebel, verhard en onboetvaardig, woedend. Ze wilde in het gebeuren op de Karmel niet Gods macht zien, en uitdagend zei ze, dat Elia moest sterven.

Die nacht wekte een boodschapper de vermoeide profeet, en bracht hem het woord van Izebel over: *“Zo doen [mij] de goden, en doen zo daartoe, voorzeker, ik zal morgen omtrent dezen tijd uw ziel stellen, als de ziel van een hunner.”* (1 Koningen 19:2).

Men zou menen dat Elia, nadat hij zulk een onverschrokken moed had getoond, nadat hij getriomfeerd had over koning, priesters en volk, nooit zou toegeven aan moedeloosheid, of bang gemaakt zou kunnen worden. Maar hij, die zoveel bewijzen van Gods liefdevolle zorg had ontvangen, was niet vrij van de zwakheden van de mens, en in dit duistere uur liet

PROFETEN EN KONINGEN

zijn geloof en moed hem in de steek. Verward ontwaakte hij uit zijn slaap. De regen stroomde van de hemel, en de nacht was stikdonker. De profeet, die vergat dat God hem drie jaar geleden een schuilplaats had gewezen voor de haat van Izebel en het zoeken van Achab, vluchtte nu om zijn leven te redden. Hij kwam te Berseba, waar hij zijn knecht achterliet. Zelf echter trok hij een dagreis ver de woestijn in.

Elia had niet moeten vluchten van zijn post. Hij had de bedreiging van Izebel moeten beantwoorden met een gebed om bescherming van God, Die hem had geboden op te komen voor de eer van Zijn Naam. Hij had de boodschapper moeten zeggen dat de God, in Wie hij vertrouwde, hem zou beschermen voor de haat van de koningin. Er waren nog maar weinige uren verstreken sedert hij getuige was geweest van Gods macht, en dit had hem moeten ervan overtuigen dat God hem niet alleen zou laten. Als hij gebleven was waar hij was, en God had gemaakt tot zijn kracht en sterkte, geworteld in de Waarheid, zou God hem bewaard hebben voor het kwaad. De Heere zou hem nog een duidelijke overwinning hebben getoond door Zijn oordelen over Izebel te zenden; en de indruk, gemaakt op koning en volk, zou een grote hervorming tot stand hebben gebracht.

Elia had veel verwacht van het wonder op de Karmel. Hij had gehoopt dat Izebel, na dit vertoon van Gods macht, niet langer invloed zou hebben op de geest van Achab, en dat er in Israël een onmiddellijke hervorming zou plaatsvinden. Hij had heel de dag op de Karmel doorgebracht zonder te eten. En toch was zijn kracht onverminderd, toen hij de wagen van Achab voorging naar de poort van Jizreël, ondanks de lichamelijke inspanning waaronder hij had gewerkt.

Maar er kwam een reactie bij Elia, zoals vaak het geval is na een hooggespannen verwachting en geweldig succes. Hij vreesde dat de hervorming, die op de Karmel was begonnen, niet blijvend zou zijn; en moedeloosheid beving hem. Hij had op de hoogte van Pisga gestaan; nu was hij in het dal. Toen hij geïnspireerd was door de Almachtige, doorstond hij de zwaarste beproeving van zijn geloof; maar in dit moment van moedeloosheid, terwijl de bedreiging van Izebel in zijn oren klonk, en satan klaarblijkelijk overwonnen had door de plannen van deze goddeloze vrouw, verloor hij zijn greep op God. Hij was bovenmate verhoogd, en de terugslag was geweldig. Terwijl hij God vergat, vluchtte Elia steeds verder, tot hij zich in de woestijn bevond, geheel alleen. Doodmoe legde hij zich neer onder een bremstruik. Toen hij daar zat, smeekte hij om te mogen sterven. *“Het is genoeg”!* zei hij. *“Neem nu HEERE, mijn ziel, want ik ben niet beter dan mijn vaderen”* (vers 4). Als vluchteling, ver van de mensen, verpletterd door bittere teleurstellingen, wenste hij nooit meer het gezicht te zien van een mens. Ten slotte viel hij uitgeput in slaap.

In het leven van iedereen komen van tijd tot tijd teleurstellingen en momenten van moedeloosheid, — dagen als verdriet ons deel is, en het moeilijk is te geloven dat God nog steeds zorgt voor Zijn kinderen op aarde; dagen waarin de ziel wordt benauwd, tot de dood te verkiezen lijkt boven het leven. In zulke ogenblikken laten velen God los, en raken in de greep van twijfel en ongelooft. Als we in zulke momenten met ons geestelijk oog de betekenis zouden kunnen onderscheiden van Gods zorg, zouden we zien hoe engelen ons trachten te beschermen voor onszelf, hoe ze trachten onze voet te plaatsen op een grondslag die vaster is dan de eeuwige bergen; en nieuw geloof, nieuw leven zou opdagen.

De trouwe Job zei, toen hij zo zwaar werd beproefd: *“De dag verga, waarin ik geboren ben”* (Job 3:3). *“Och, dat mijn verdriet recht gewogen werd, en men mijn ellende samen in een weegschaal ophief!”* (Job 6:2).

PROFETEN EN KONINGEN

“Och, of mijn begeerte kwame, en dat God mijn verwachting gawe; En dat het Gode liefde, dat Hij mij verbrijzelde, Zijn hand losliet, en een einde met mij maakte! Dat zou nog mijn troost zijn,” (Job 6:8-10).

“Zo zal ik ook mijn mond niet wederhouden, ik zal spreken in benauwdheid mijns geestes; ik zal klagen in bitterheid mijner ziel.” (Job 7:11).

“Zodat mijn ziel de verworging kiest; den dood meer dan mijn beenderen. Ik versmaad ze, ik zal toch in der eeuwigheid niet leven; houd op van mij, want mijn dagen zijn ijdelheid” (Job 7:15-16).

Maar hoewel hij genoeg had van het leven, mocht Job niet sterven. Hij werd gewezen op de mogelijkheden van de toekomst, en kreeg een boodschap van hoop:

“Want dan zult gij uw aangezicht opheffen uit de gebreken, en zult vast wezen, en niet vrezen. Want gij zult de moeite vergeten, [en] [harer] gedenken als der wateren, die voorbijgegaan zijn. Ja, [uw] tijd zal klaarder dan de middag oprijzen; gij zult uitvliegen, als de morgenstond zult gij zijn. En gij zult vertrouwen, omdat er verwachting zal zijn; en gij zult graven, gerustelijk zult gij slapen; En gij zult nederliggen, en niemand zal [u] verschrikken; en velen zullen uw aangezicht smeken. Maar de ogen der goddelozen zullen bezwijken, en de toevlucht zal van hen vergaan; en hun verwachting zal zijn de uitblazing der ziel.” (Job 11:15-20).

Uit de diepte van moedeloosheid en wanhoop steeg Job tot de hoogten van onvoorwaardelijk vertrouwen in Gods barmhartigheid en reddende kracht. Triomfantelijk sprak hij:

“Ziet, [zo] Hij mij doodde, zou ik niet hopen? ... Ook zal Hij mij tot zaligheid zijn;” (Job 13:15,16). “Want ik weet: mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan; En als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen; Denwelken ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zien zullen, en niet een vreemde;” (Job 19:25-27).

“Daarna antwoordde de HEERE Job uit een onweder,” (Job 38:1), en openbaarde Zijn knecht de sterkte van Zijn macht. Toen Job iets zag van zijn Schepper, verafschuwde hij zichzelf, en had berouw in stof en as. Toen kon de Heere hem rijkelijk zegenen en zijn laatste levensjaren de beste jaren maken.

Hoop en moed zijn noodzakelijk in het volkomen dienen van God. Dit zijn de vruchten van geloof. Wanhoop is zondig en onredelijk. God kan en wil meer dan overvloedig Zijn dienstknechten de kracht schenken die ze nodig hebben als ze beproefd worden. De plannen van de vijanden van Zijn werk kunnen goed gemaakt zijn; maar God kan ze onmogelijk maken.

En dit doet Hij op het moment dat Hij het juist acht, en op Zijn eigen wijze, als Hij ziet dat het geloof van Zijn knechten voldoende is beproefd.

Voor hen die moedeloos zijn geworden, is er een afdoend geneesmiddel — geloof, gebed en werk. Geloof en werken zullen zekerheid en voldoening geven die van dag tot dag zullen toenemen. Bent u in de verleiding om toe te geven aan angstige voorgevoelens of volkomen moedeloosheid?

Vrees niet, ook niet in de donkerste dagen, als er helemaal geen uitzicht schijnt te zijn. Heb geloof in God. Hij kent uw noden. Hij heeft alle macht. Zijn oneindige liefde en ontferming falen nooit. Wees niet bang dat Hij Zijn belofte niet zal houden. Hij is de eeuwige Waarheid. Nooit zal Hij het verbond veranderen dat Hij gemaakt heeft met hen die Hem liefhebben. En Hij zal zijn trouwe knechten de mate van bekwaamheid schenken die ze

PROFETEN EN KONINGEN

nodig hebben. De apostel Paulus heeft getuigd: *“En Hij heeft tot mij gezegd: Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. . . . Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, in smaadheden, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden, om Christus’ wil; want als ik zwak ben, dan ben ik machtig.”* (2 Korinthe 12:9,10).

Heeft God Elia alleen gelaten in dit uur van beproeving? O nee! Hij had Zijn dienstknecht Elia niet minder lief toen deze meende dat hij door God en de mensen verlaten was, dan op het moment dat in antwoord op zijn gebed vuur neerdaalde van de hemel en de berg verlichtte. En toen Elia sliep, wekte hem een zachte aanraking en een prettige stem. Opgeschrikt werd hij wakker, gereed om te vluchten, alsof een vijand hem had ontdekt. Maar het liefdevolle gezicht dat zich over hem boog, was niet het gezicht van een vijand, maar van een vriend. God had uit de hemel een engel gezonden met voedsel voor Zijn dienstknecht. *“Sta op, eet”,* zei de engel. *“En hij zag om, en ziet, aan zijn hoofdeinde was een koek op de kolen gebakken, en een fles met water;”* (1 Koningen 19:5-6).

Nadat Elia het voedsel had gebruikt dat voor hem was klaargemaakt, viel hij weer in slaap. Een tweede maal kwam de engel. Hij raakte de uitgeputte man aan, en zei vol tederheid: *“Sta op, eet, want de weg zou teveel voor u zijn”.* *“Zo stond hij op, en at, en dronk; en hij ging, door de kracht derzelfer spijs, veertig dagen en veertig nachten, tot aan den berg Gods, Horeb.”* (vers 7-8), waar hij een schuilplaats vond in een spelonk.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 14 “Wat doet gij hier?”

Hoewel mensen er niets van wisten, was de reis van Elia naar de berg Horeb aan God bekend; en de vermoeide, moedeloze profeet werd niet alleen gelaten in zijn strijd tegen de machten der duisternis die hem terneerdrukten. Aan de ingang van de spelonk, waar Elia een toevluchtsoord had gezocht, ontmoette God hem, door een machtige engel die gezonden was om te vragen naar zijn noden en hem Gods doel met Israël duidelijk te maken. Eerst als Elia had geleerd volkomen te vertrouwen in God, zou hij zijn werk kunnen afmaken voor hen die tot de baälsdienst waren verleid. De overwinning op de berg Karmel had de weg gebaand voor grotere overwinningen; toch had Elia zich afgewend uit vrees voor het dreigement van Izebel, in plaats van gebruik te maken van de geboden mogelijkheden. De man Gods moest duidelijk gemaakt worden waarin de zwakheid lag van zijn huidige positie, vergeleken bij de kansen waarvan God wilde dat hij gebruik zou maken.

God stelde Zijn beproefde dienstknecht de vraag: *“Wat maakt gij hier, Elia?”* (1 Koningen 19:9). Ik heb u naar de beek Krith gezonden, en later naar de weduwe te Zarfath. Ik heb u geboden terug te keren naar Israël en te staan voor de afgodische priesters op de Karmel; Ik heb u omgord met kracht om de wagen van de koning voor te gaan naar de poort van Jizreël. Maar wie heeft u naar de woestijn gezonden? Welke boodschap hebt ge hier?

Bitter uitte Elia de klacht: *“Ik heb zeer geijverd voor den HEERE, den God der heirscharen; want de kinderen Israëls hebben Uw verbond verlaten, Uw altaren afgebroken en Uw profeten met het zwaard gedood; en ik alleen ben overgebleven, en zij zoeken mijn ziel, om die weg te nemen.”* (vers 10).

De engel zei tegen hem dat hij de spelonk moest verlaten om voor de Heere te staan op de berg en daar te luisteren naar Zijn Woord. *“Ga uit, en sta op dezen berg, voor het aangezicht des HEEREN. En ziet, de HEERE ging voorbij, en een grote en sterke wind, scheurende de bergen, en brekende de steenrotsen, voor den HEERE henen; [doch] de HEERE was in den wind niet; en na dezen wind een aardbeving; de HEERE was [ook] in de aardbeving niet; En na de aardbeving een vuur; de HEERE was [ook] in het vuur niet; en na het vuur het suizen van een zachte stilte. En het geschiedde, als Elia [dat] hoorde, dat hij zijn aangezicht bewond met zijn mantel, en uitging, en stond in den ingang der spelonk.”* (vers 11-13).

Niet in de geweldige manifestaties van Goddelijke macht, maar door een zachte stem verkoos God Zich te openbaren aan Zijn dienstknecht. Hij wilde Elia leren dat het werk, dat onder veel vertoon plaatsvindt, niet altijd het beste Zijn voornemen dient. Terwijl Elia op de openbaring van de Heere wachtte, woedde een storm, flitste de bliksem, en was een verterend vuur zichtbaar; maar in dit alles was God niet. Toen kwam een zachte stem, en de profeet bedekte zijn gelaat in de tegenwoordigheid van de Heere. Zijn prikkelbaarheid werd gestild, zijn geest verzacht en onderworpen. Nu wist hij dat een stil vertrouwen, een vast geloof in God voor hem altijd een hulp zou zijn in benauwdheid.

Het is niet altijd een geleerde presentatie van Gods Waarheid die de ziel overtuigt en bekeert. Het menselijk hart wordt niet bereikt door welsprekendheid of door logica, maar door de weldadige invloed van de Heilige Geest, Die stil maar zeker werkt aan de verandering en ontwikkeling van het karakter. De zachte stem van Gods Geest heeft macht het hart te veranderen.

PROFETEN EN KONINGEN

“Wat maakt gij hier, Elia?” vroeg de stem; en weer antwoordde de profeet; “Ik heb zeer geijverd voor den HEERE, den God der heirscharen; want de kinderen Israëls hebben Uw verbond verlaten, Uw altaren afgebroken en Uw profeten met het zwaard gedood; en ik alleen ben overgebleven, en zij zoeken mijn ziel, om die weg te nemen.” (vers 14).

De Heere antwoordde Elia dat de kwaaddoeners in Israël hun straf niet zouden ontlopen. Mensen zouden speciaal worden gekozen om Gods plan in het straffen van het afgodisch koninkrijk te vervullen. Er moest een gestreng werk plaatsvinden, zodat iedereen de kans had te kiezen voor de ware God. Elia moest naar Israël terugkeren, en de last delen met anderen, om een hervorming tot stand te brengen.

“Ga, keer weder op uw weg”, beval de Heere, “naar de woestijn van Damaskus; en ga daar in, en zalf Hazaël ten koning over Syrië. Daartoe zult gij Jehu, den zoon van Nimsi, zalven ten koning over Israel; en Elisa, den zoon van Safat, van Abel-mehola, zult gij tot profeet zalven in uw plaats. En het zal geschieden, dat Jehu hem, die van het zwaard van Hazael ontkomt, doden zal; en die van het zwaard van Jehu ontkomt, dien zal Elisa doden.” (vers 15-17).

Elia meende dat hij alleen in Israël was overgebleven als dienaar van de ware God. Maar Die de harten van allen leest, maakte de profeet bekend dat er in de lange jaren van afval vele anderen waren die trouw aan Hem waren gebleven. *“Ook heb Ik in Israël doen overblijven zeventuizend”,* zei God, *“alle knieën, die zich niet gebogen hebben voor Baal, en alle mond, die hem niet gekust heeft”(vers 18).*

Uit de ervaring van Elia in die dagen van moedeloosheid en schijnbare nederlaag zijn heel wat lessen te leren, — lessen van onschatbare waarde voor Gods dienstknechten in deze tijd, die gekenmerkt wordt door een algemene afdwaling van het recht. De afval, die in onze tijd hand over hand toeneemt, gelijkt op de afval die ten tijde van de profeet in Israël plaatsvond. Door de mens boven God te plaatsen, door het prijzen van populaire leiders, door het aanbidden van de Mammon, en door de wetenschap te plaatsen boven de Waarheden van de Bijbel, volgen talloos velen nu de Baal. Twijfel en ongeloof oefenen hun nadelige invloed uit over verstand en hart, en velen vervangen Gods uitspraken door menselijke theorieën. In het openbaar wordt onderwezen dat we een tijd hebben bereikt waarin menselijk vernuft geplaatst moet worden boven de leer van de Bijbel.

Gods wet, de Goddelijke maatstaf van gerechtigheid, wordt van gener waarde verklaard. De vijand van alle waarheid werkt door bedrieglijke macht om mannen en vrouwen ertoe te brengen menselijke instellingen te plaatsen boven God, en hen te doen vergeten wat bedoeld was voor het geluk en de zaligheid van de mens.

Toch is deze afval, hoe algemeen verbreid ze ook moge zijn, niet volkomen. Niet allen op aarde zijn wetteloos en zondig; niet allen hebben voor de vijand gekozen God heeft nog duizenden die de knie voor Baal niet hebben gebogen, die meer willen weten van Christus en Zijn wet, velen die vurig hopen dat Jezus zal komen om een eind te maken aan de heerschappij van zonde en dood. En er zijn velen die onbewust Baal hebben aanbeden, maar aan wiens hart Gods Geest nog steeds werkt.

Zij hebben de persoonlijke hulp nodig van hen die God en Zijn Woord hebben leren kennen. In een tijd als deze moet ieder kind van God werkzaam zijn in het helpen van anderen. Wanneer degenen die de Bijbelse Waarheid begrijpen, mannen en vrouwen opzoeken die naar licht verlangen, zullen Gods engelen hen vergezellen. En waar engelen zijn, behoeft niemand bang te zijn voorwaarts te gaan. Als gevolg van de getrouwe inspanning van deze toegewijde werkers zullen velen van de afgodendienst bekeerd worden

PROFETEN EN KONINGEN

tot het dienen van de levende God. Velen zullen niet langer eer bewijzen aan menselijke instellingen, maar onbevreesd de zijde van God en Zijn wet kiezen.

Veel hangt af van de onvermoeide ijver van hen die trouw en waarachtig zijn, wat Hij door de gehoorzamen wil volvoeren; daarom stelt satan alles in het werk om Gods plan te dwarsbomen. Hij maakt dat sommigen hun hoge en heilige zending uit het oog verliezen, en zich tevreden stellen met de genoegens van dit leven. Hij brengt hen ertoe het zich gemakkelijk te maken, of, ter wille van grotere wereldse voordelen, te verhuizen uit plaatsen waar ze een invloed ten goede hadden kunnen zijn. Anderen brengt hij ertoe ontmoedigd hun plicht te verzaken, als gevolg van tegenwerking of vervolging. Maar al deze personen worden door God in teder medelijden aanschouwd. Aan elk kind van God wiens stem door de vijand van zielen tot zwijgen is gebracht, wordt de vraag gesteld: *“Wat maakt gij hier?”* Ik heb u bevolen in de gehele wereld te gaan en het Evangelie te prediken, om een volk te bereiden voor de dag van God. Waarom bent u hier? Wie heeft u gezondend?”

De vreugde die Christus voorgesteld was, de vreugde die Hem ondersteunde in Zijn lijden, was het zien van verlore zondaars. Dit moet de blijdschap zijn van elk van Zijn volgelingen, om hen aan te sporen. Zij die zelfs in geringe mate beseffen wat verlossing betekent voor hen en voor hun medemensen, zullen tot op zekere hoogte de behoeften van de mensheid verstaan. Hun harten zullen met ontferming bewogen worden als ze de morele en geestelijke armoede zien van duizenden die leven onder de dreiging van een naderende ondergang, waarbij lichamelijk lijden in het niet verzinkt.

Aan gezinnen zowel als aan personen wordt de vraag gesteld: *“Wat maakt gij hier?”* In vele kerken zijn gezinnen goed onderricht in de waarheden van Gods Woord, en ze zouden hun invloed kunnen vergroten door te verhuizen naar plaatsen waar ze dienst kunnen doen. God vraagt naar christelijke gezinnen om te gaan naar de donkere hoeken der aarde, en op verstandige en volhardende wijze te werken voor hen die in geestelijke duisternis leven. Het gehoor geven aan deze oproep eist zelfopoffering. Terwijl velen wachten tot elke hinderpaal uit de weg is geruimd, gaan zielen ten onder zonder hoop en zonder God. Ter wille van werelds voordeel, ter wille van het verkrijgen van wetenschappelijke kennis zijn mensen bereid zich te wagen in streken waar besmettelijke ziekten heersen, en verdragen ze beproevingen en ontberingen. Waar zijn zij die evenveel willen doen om anderen te vertellen van de Heiland?

Als mensen die geestelijk sterk staan, onder moeilijke omstandigheden en zware druk ontmoedigd en wanhopig worden; als ze bij tijden niets meer verwachten van het leven, is dit niet vreemd of nieuw. Laten zij eraan denken dat één van de grootste profeten vluchtte voor de woede van een vrouw om zijn leven te redden. Als een vermoeide, uitgeputte vluchteling, door bittere teleurstellingen ontmoedigd, wenste hij te sterven. Maar juist toen alle hoop verdwenen was, en zijn levenswerk tot mislukking gedoemd scheen, leerde hij één van de kostbaarste lessen in dit leven. In het uur van zijn grootste zwakte leerde hij de noodzaak en de mogelijkheid om God te vertrouwen onder de moeilijkste omstandigheden.

Zij die geneigd zijn toe te geven aan wanhoop en moedeloosheid, terwijl ze hun leven wijden aan onzelfzuchtige arbeid, kunnen moed putten uit de ervaring van Elia. Gods zorg, Zijn liefde, Zijn macht, staan in het bijzonder ten dienste van Zijn knechten, wiens ijver niet begrepen of op prijs wordt gesteld, wiens raadgevingen en vermaningen genegeerd worden, en wiens pogingen om een hervorming tot stand te brengen worden beantwoord met haat en tegenstand.

PROFETEN EN KONINGEN

In tijden van de grootste zwakte richt satan zijn felste aanvallen op de ziel. Op deze wijze hoopte hij Gods Zoon te overwinnen; want hierdoor had hij tal van overwinningen over de mens behaald. Als de wilskracht verzwakt en het geloof wankelt, geven velen die lang het recht hebben verdedigd, toe aan de verleiding. Vermoeid door veertig jaren van dwalen en ongeloof liet Mozes een ogenblik de Almachtige los. Hij faalde op de grens van het Beloofde Land. Dit was ook het geval met Elia. Hij die zijn vertrouwen in Jehova had bewaard in de jaren van droogte en hongersnood; die onbevreesd voor Achab had gestaan; die heel die zware dag op de Karmel als enige getuige van de ware God voor het volk Israël had gestaan, liet in een ogenblik van zwakte toe dat vrees voor de dood zijn geloof in God beheerste.

Zo is het ook nu. Als we door twijfel zijn omringd, verslagen door de gebeurtenissen, of getroffen door armoede of zorgen, tracht satan ons vertrouwen in God aan het wankelen te brengen. Hij houdt ons dan onze fouten voor ogen, en brengt ons in verzoeking God te wantrouwen, en Zijn liefde in twijfel te trekken. Hij hoopt de ziel te ontmoedigen, en onze verbinding met God te verbreken.

Zij die vooraan staan in de strijd en door de Heilige Geest worden gedrongen een bijzonder werk te doen, zullen vaak een terugslag ervaren als de druk wordt weggenomen. Moedeloosheid kan het sterkste geloof aan het wankelen brengen en de standvastige wil verzwakken. Maar God begrijpt dit, en Hij blijft liefhebben en zorgen. Hij leest de drijfveren en bedoelingen van het hart. Geduldig te wachten, te vertrouwen als alles duister schijnt, is de les die de leiders in Gods werk moeten leren. God zal hen niet alleen laten in dagen van tegenspoed. Niets is naar het uiterlijk gezien, hulpelozer, en toch machtiger dan de ziel die beseft dat hij niets kan, en volkomen op God vertrouwt.

Niet alleen voor mensen op plaatsen van grote verantwoordelijkheid is de les van Elia bestemd, om opnieuw te leren hoe men God in tijden van beproeving moet vertrouwen. Hij die de kracht was van Elia, is in staat elk van Zijn kinderen te sterken, hoe zwak ze ook mogen zijn. Van een ieder verwacht Hij trouw, en aan ieder schenkt Hij kracht naarmate deze nodig is. In eigen kracht is de mens machteloos; maar in Gods kracht kan hij het kwaad overwinnen en anderen helpen overwinnen. Satan kan niemand overwinnen die God tot zijn sterkte heeft gemaakt. *“Gewisselijk, in den HEERE zijn gerechtigheden en sterkte; tot Hem zal men komen;”* (Jesaja 45:24).

Medegelovige, satan kent uw zwakte; klem u daarom vast aan Jezus. Door in Gods liefde te blijven, kunt u aan elke beproeving weerstand bieden. Alleen de gerechtigheid van Christus kan u de kracht geven om weerstand te bieden aan de vloed van het kwaad die de wereld overstroomt. Breng geloof in uw leven. Geloof verlicht elke last, neemt elke vermoeidheid weg. Voorzieningen die u nu raadselachtig schijnen, kunt u oplossen door een voortdurend vertrouwen in God. Wandel door geloof op de weg die Hij heeft aangegeven. Beproevingen zullen komen, maar ga steeds voorwaarts. Ze zullen uw geloof sterken en u geschikt maken om te dienen. De geschiedenissen van de Bijbel zijn vermeld niet alleen om ze te lezen en ons te verbazen, maar opdat hetzelfde geloof dat werkte in Gods dienstknechten van vroeger, ook in ons kan werken. De Heere zal op niet minder duidelijke wijze werken waar harten vol geloof het kanaal van Zijn macht willen zijn.

Evenals tot Petrus wordt tot ons gezegd: *“de satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe; Maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoudt;”* (Lukas 22:31-32). Christus zal nooit hen verlaten waarvoor Hij is gestorven. Het is mogelijk dat wij Hem verlaten, en door de verzoeking worden overwonnen; maar Christus kan niemand waarvoor

PROFETEN EN KONINGEN

Hij de prijs van Zijn leven heeft betaald wegzenden. Als ons geestesoog verlicht zou worden, zouden we zien hoe zielen gebukt gaan onder druk en beladen zijn door verdriet, beladen als een wagen onder zijn last van schoven, en op het punt in moedeloosheid onder te gaan. We zouden zien hoe engelen zich spoeden naar deze beproefde mensen om hen te helpen, terwijl ze de machten van het kwaad, waardoor ze zijn omringd, verdrijven en hun voeten stellen op vaste grond. De strijd tussen de beide legers zijn even werkelijk als de veldslagen die door de legers van deze wereld worden gestreden, en de eeuwige bestemming hangt af van de uitslag van deze geestelijke strijd. In het visioen van de profeet Ezechiël was een hand zichtbaar onder de vleugels van de cherubs. Dit moet Gods dienstknechten leren dat Gods kracht succes geeft. Zij die door God worden gebruikt als Zijn boodschappers, moeten niet menen dat Zijn werk afhankelijk is van hen. Sterfelijke wezens behoeven deze verantwoordelijkheid niet te torsen. Hij die slaapt noch slumert, die gedurig aan het werk is om Zijn plannen werkelijkheid te maken, zal Zijn werk voorwaarts doen gaan. Hij zal de plannen van goddeloze mensen verhinderen, en de raad van hen die onheil beraadslagen over Zijn volk, teniet doen. Hij Die Koning der koningen en Heer der heren is, zit tussen de cherubs; en onder het geweld en de strijd der volken beschermt Hij nog steeds Zijn kinderen. Wanneer de koninkrijken omvergeworpen worden, wanneer de pijlen der vergelding het hart van Zijn vijanden doorboren, zal Zijn volk veilig zijn in Zijn handen.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 15 “In de geest en de kracht van Elia”

In de eeuwen die verstreken zijn sinds de tijd van Elia, heeft het verslag van zijn levenswerk inspiratie en bemoediging gebracht aan hen die geroepen zijn om op te komen voor het recht te midden van afval. En voor ons, “*op dewelke de einden der eeuwen gekomen zijn*” (1 Korinthe 10:11), heeft het vooral betekenis. De geschiedenis herhaalt zich. De hedendaagse wereld kent zijn Achabs en zijn Izebels. We leven in een tijd van afgoderij, evenals dat het geval was met Elia. Misschien staat er geen afgodstempel; er is misschien geen beeld waarop het oog valt; toch volgen duizenden de goden van deze wereld, — rijkdom, eer, genot, en de aangename fabelen, waardoor mensen de ingevingen volgen van het onbekeerde hart. Talloos velen hebben een onjuiste voorstelling van God en Diens eigenschappen, en dienen evenzeer een afgod als de aanbidders van Baal. Velen onder hen die voorgeven christenen te zijn, gaan samen met invloeden die lijnrecht tegengesteld zijn aan God en Zijn Waarheid. Op deze wijze worden ze afgewend van God, om de mens te verheerlijken.

In onze tijd overheerst een geest van ontrouw en afval, — een geest van erkende verlichting op grond van het kennen van de Waarheid, maar in werkelijkheid van blinde aanmatiging. Menselijke meningen worden verheven en daar geplaatst waar God en Zijn wet moesten staan. Satan verleidt mannen en vrouwen tot ongehoorzaamheid, met de belofte dat ze in ongehoorzaamheid de vrijheid zullen ervaren die hen maakt tot goden. Er is een geest zichtbaar van vijandschap tegen het duidelijke woord van God, van afgodische verheffing van menselijke wijsheid boven Goddelijke openbaring. De mensen hebben hun geest zó laten verduisteren en verwarren door gelijkvormigheid aan wereldse gewoonten en invloeden, dat ze alle vermogen om onderscheid te maken tussen licht en duisternis, tussen Waarheid en dwaling, hebben verloren. Ze zijn zó ver afgedwaald van de rechte weg, dat ze de meningen van enkele wijsgeren betrouwbaarder achten dan de waarheden van de Bijbel. De smekingen en beloften van Gods Woord, de dreigementen tegen ongehoorzaamheid en afgoderij, — dit alles schijnt niet in staat te zijn hun harten te verzachten. Een geloof als wat Paulus, Petrus en Johannes aanspoorde, zien ze als ouderwets, mystiek, en minderwaardig voor het verstand van moderne denkers.

In het begin heeft God Zijn wet aan de mensheid gegeven als middel tot het verkrijgen van geluk en eeuwig leven. Satans enige hoop om Gods plan te dwarsbomen bestaat uit het streven, mannen en vrouwen ertoe te brengen deze wet ongehoorzaam te zijn; en zijn aanhoudend streven heeft ertoe geleid de leer ervan te verdraaien en de betekenis ervan te verkleinen. Zijn meesterwerk van bedrog is geweest om te trachten Gods wet te veranderen, en daardoor mensen ertoe te brengen de geboden te overtreden, terwijl ze voorgeven deze te gehoorzamen.

Een schrijver heeft de poging, Gods wet te veranderen, vergeleken met een misdrijf uit de oudheid om een wegwijzer op een belangrijke kruising anders te plaatsen. De verwarring en moeilijkheden die daarvan het gevolg waren, bleken vaak enorm te zijn.

Door God was een wegwijzer geplaatst voor hen die door deze wereld reizen. Een arm van de wegwijzer wees op vrijwillige gehoorzaamheid aan de Schepper, als de weg naar geluk en leven, terwijl de andere arm ongehoorzaamheid noemde als de weg naar ellende en dood. De weg naar geluk was even duidelijk aangegeven als de weg naar de vrijstad in het

PROFETEN EN KONINGEN

oude Israël. Maar op een tijdstip dat onzalig was voor het mensdom, heeft de grote vijand van al het goede de wegwijzer omgekeerd, en zijn tallozen de verkeerde weg ingeslagen.

De Heere had de Israëlieten door Mozes onderricht: *“Gij zult evenwel mijn sabbatten onderhouden; want dit is een teken tussen Mij en tussen ulieden, bij uw geslachten; opdat men weet, dat Ik de HEERE ben, Die u heilige. Onderhoudt dan den sabbat, dewijl hij ulieden heilig is! Wie hem ontheiligt, zal zekerlijk gedood worden; want een ieder, die op denzelven [enig] werk doet, die ziel zal uitgeroeid worden uit het midden harer volken. Zes dagen zal men het werk doen; doch op den zevenden dag is de sabbat der rust, een heiligheid des HEEREN! Wie op de sabbatdag arbeid doet, zal zekerlijk gedood worden. Dat dan de kinderen Israëls de sabbat houden, de sabbat onderhoudende in hun geslachten, tot een eeuwig verbond. Hij zal tussen Mij en tussen de kinderen Israëls een teken in eeuwigheid zijn; dewijl de HEERE, in zes dagen, den hemel en de aarde gemaakt, en op den zevenden dag gerust en Zich verkwikt heeft.”* (Exodus 31:13-17).

Met deze woorden omschreef de Heere duidelijk gehoorzaamheid als de weg tot de stad van God; maar de mens der zonde heeft de wegwijzer veranderd, door deze te plaatsen in de verkeerde richting. Hij heeft een valse sabbat ingesteld, en mannen en vrouwen doen denken dat ze door op die dag te rusten, het gebod van de Schepper gehoorzaamden.

God heeft gezegd dat de zevende dag de sabbat des Heeren is. Toen de hemelen en de aarde voltooid waren, heeft Hij deze dag verheven als een gedenkteken aan Zijn scheppingswerk. Door te rusten op de zevende dag van al het werk, dat Hij gemaakt had, heeft God de zevende dag gezegend en die geheiligd. (zie Genesis 2:1-3).

Ten tijde van de uittocht uit Egypte werd de instelling van de sabbat opnieuw voor het volk van God geplaatst. Toen ze nog in slavernij leefden, hadden hun slavendrijvers hen trachten te dwingen op de sabbat te werken, door de hoeveelheid werk die wekelijks werd geëist, te vergroten. Telkens opnieuw werden de voorwaarden verzaamd en werd er meer geëist. Maar de Israëlieten werden uit de slavernij verlost, en gebracht naar een plaats waar ze ongehinderd al Gods geboden konden houden. Op de Sinaï werd de wet verkondigd; en een afschrift van deze wet door *“den vinger Gods”* (Exodus 31:18), geschreven op twee stenen tafelen, werd aan Mozes overhandigd. En in de veertigjarige woestijnreis werden de Israëlieten steeds herinnerd aan Gods rustdag, door het ontbreken van het manna op elke zevende dag, en de wonderlijke bewaring voor verderf van het dubbel deel dat op de dag der voorbereiding was gevallen.

Voor ze het Beloofde Land binnentrokken, kregen de Israëlieten van Mozes de raad om de sabbat te vieren en te heiligen. (zie Deuteronomium 5:12). De Heere had bepaald dat door een getrouwe viering van de sabbat Israël steeds eraan zou worden herinnerd dat ze verantwoording schuldig waren aan Hem als hun Schepper en hun Verlosser. Wanneer ze de sabbat in de juiste geest zouden vieren, zou afgoderij onmogelijk zijn; maar als de eisen van dit gebod van de decaloog opzij geschoven werden als niet langer bindend, zou de Schepper worden vergeten, en zouden mensen andere goden gaan dienen. *“Daartoe ook gaf Ik hun Mijn sabbatten, om een teken te zijn tussen Mij en tussen hen, opdat zij zouden weten, dat Ik de HEERE ben, Die hen heilige.”* *“Daarom dat zij Mijn rechten verwierpen, en in Mijn inzettingen niet wandelden, en Mijn sabbatten ontheiligden; want hun hart wandelde hun dregoden na.”*

En in zijn oproep om tot Hem terug te keren, vestigde Hij hun aandacht opnieuw op de belangrijkheid de sabbat te heiligen. *“Ik ben de HEERE, uw God”*, zei Hij, *“wandelt in Mijn inzettingen, en onderhoudt Mijn rechten, en doet dezelve. En heiligt Mijn sabbatten, en zij*

PROFETEN EN KONINGEN

zullen tot een teken zijn tussen Mij en tussen ulieden, opdat gij weet, dat Ik, de HEERE, uw God ben.” (Ezechiël 20:12,16,19-20).

Toen hij de aandacht van Juda vestigde op de zonden die ten slotte oorzaak waren dat ze in Babylonische ballingschap werden weggevoerd, zei de Heere: *“Mijn sabbaten hebt gij ontheiligt”. “Daarom heb Ik mijn gramschap over hen uitgegoten; door het vuur Mijner verbolgenheid heb Ik hen verteerd; hun weg heb Ik op hun hoofd gegeven”* (Ezechiël 22:8,31).

Bij het herstel van Jeruzalem, in de dagen van Nehemia, werd de strenge vraag gesteld aan hen, die de sabbat ontheiligden: *“Deden niet uw vaders alzo, en onze God bracht al dit kwaad over ons en over deze stad? En gijlieden maakt de hittige gramschap nog meer over Israël, ontheiligende den sabbat.”* (Nehemia 13:18).

Tijdens zijn aardse dienst legde Christus de nadruk op de bindende verplichting van de sabbat; in al Zijn leerstellingen toonde Hij eerbied voor de instelling die van Hem afkomstig was. In Zijn dagen was de sabbat zó vervormd, dat de viering ervan het karakter van zelfzuchtige en partijdige mensen openbaarde in plaats van Gods karakter. Christus schoof de valse leer terzijde van hen die voorgaven God te kennen terwijl ze van Hem een verkeerde voorstelling gaven. Hoewel Hij met ongenadige vijandschap werd achtervolgd door de rabbi's, wilde Hij niet de schijn wekken dat Hij instemde met hun eisen, maar bleef de sabbat vieren zoals God dit in Zijn wet had geboden.

In woorden die niet mis te verstaan waren, getuigde Hij van Zijn eerbied voor de wet des Heeren. *“Meent niet, dat Ik gekomen ben, om de wet of de profeten te ontbinden;”* zei Hij, *“Ik ben niet gekomen, om [die] te ontbinden, maar te vervullen. Want voorwaar zeg Ik u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet een jota noch een tittel van de wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied. Zo wie dan een van deze minste geboden zal ontbonden, en de mensen alzo zal geleerd hebben, [die] zal de minste genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen; maar zo wie [dezelve] zal gedaan en geleerd hebben, die zal groot genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen.”* (Mattheüs 5:17-19). In het christelijk tijdperk heeft de grote vijand van het menselijk geluk de sabbat van het vierde gebod gemaakt tot een voorwerp van zijn speciale aanvallen. Satan zegt: *“Ik zal God tegenwerken. Ik zal mijn volgelingen macht geven Gods gedenkteken, de sabbat van de zevende dag, terzijde te schuiven. Zo zal ik de wereld laten zien dat de dag die door God is gezegend en geheiligd, veranderd is. De mensen zullen die dag vergeten. Ik zal de herinnering eraan wegnemen. In plaats daarvan zal ik een dag aanwijzen die nooit een teken tussen God en Zijn volk kan zijn. Ik zal hen die deze dag aanvaarden, ertoe brengen de heiligheid van de zevende dag over te brengen naar de eerste dag”*.

“Door mijn plaatsvervanger zal ik mijzelf verheffen. De eerste dag zal naar voren gebracht worden, en de protestantse wereld zal deze namaaksabbat als echt aanvaarden. Door het verachten van de sabbat die door God is ingesteld, zal ik maken dat Zijn wet wordt geminacht. De woorden “Een teken tussen Mij en u, van geslacht tot geslacht”, zal ik doen dienen ten gunste van mijn sabbat”.

“Zo zal heel de wereld van mij worden. Ik zal de vorst van deze aarde worden. Ik zal hen die onder mij staan, dusdanig beheersen, dat Gods sabbat een voorwerp van minachting wordt. Een teken? — Ik zal het vieren van de sabbat op de zevende dag maken tot een bewijs van ontrouw aan de machthebbers der wereld. Menselijke wetten zullen zo drukkend worden gemaakt dat mannen en vrouwen de sabbat op de zevende dag niet langer durven vieren. Uit

PROFETEN EN KONINGEN

vrees voor gebrek aan eten en kleding zullen ze samengaan met de wereld in het overtreden van Gods wet. Dan zal de aarde volledig onder mijn heerschappij staan”.

Door de instelling van een valse sabbat meende de vijand tijden en wet te veranderen. Maar is hij er werkelijk in geslaagd Gods wet te veranderen? De woorden in Exodus 31 geven hierop het antwoord. Hij die gisteren en heden Dezelfde is, heeft van de zevende dag gezegd: *“Tussen Mij en U”* is deze *“een teken, van geslacht tot geslacht”*. Het is *“een teken in eeuwigheid”* (Exodus 31:13,17). De veranderde wegwijzer wijst in de verkeerde richting, maar God is niet veranderd. Hij is nog steeds de machtige God van Israël. *“Ziet, de volken zijn geacht als een druppel van een emmer, en als een stofje van de weegschaal; ziet, Hij werpt de eilanden henen als dun stof! En de Libanon is niet genoegzaam om te branden, en zijn gedierte is niet genoegzaam ten brandoffer. Alle volken zijn als niets voor Hem; en zij worden bij Hem geacht minder dan niet, en ijdelheid.”* (Jesaja 40:15-17). En Hij is nog even naijverig op Zijn wet als in de dagen van Achab en Elia.

Maar welk een minachting toont men voor deze wet! Zie hoe de wereld leeft in open opstand tegen God. Dit is werkelijk een weerspanning geslacht, vol ondankbaarheid, formalisme, onoprechtheid, hoogmoed en afval. De mensen veronachtzamen de Bijbel en haten de Waarheid. Jezus ziet hoe Zijn wet wordt verworpen, Zijn liefde wordt veracht, Zijn gezanten onverschillig worden voorbijgegaan. In barmhartigheid heeft Hij gesproken, maar men heeft dit niet erkend; Hij heeft gewaarschuwd, maar men slaat er geen acht op. De tempel van de menselijke ziel is gemaakt tot een plaats van onheilige handel. Zelfzucht, nijd, hoogmoed, boosheid — dit alles wordt gekoesterd. Velen zien er niet tegen op te spotten met Gods Woord. Zij die dit Woord geloven zoals het daar staat, worden uitgelachen. Er is een toenemende minachting voor wet en orde, die rechtstreeks terug te leiden is naar een schending van de duidelijke geboden van Jehova. Geweld en misdaad zijn het resultaat van het zich afwenden van de weg der gehoorzaamheid. Zie de ellende en jammer van velen die in de tempels der afgoden aanbidden, en tevergeefs zoeken naar geluk en vrede.

Zie hoe vrijwel overal het sabbatsgebod wordt veronachtzaamd. Zie ook de brutale goddeloosheid van hen die, terwijl ze wetten uitvaardigen om de veronderstelde heiligheid van de eerste dag der week te beschermen, terzelfder tijd wetten uitvaardigen waardoor de handel in sterke dranken wordt gelegaliseerd. Ze achten hun wijsheid groter dan Gods Woord en trachten de gewetens van de mensen te binden, terwijl ze hun goedkeuring schenken aan een kwaad dat de mens, die naar Gods beeld geschapen is, verlaagt en ontardt. Satan zelf is de bron van zulk een handelwijze. Hij weet heel goed dat Gods vloek zal rusten op hen, die de daden van mensen plaatsen boven Gods daden; en hij doet alles wat hij kan om mensen te leiden op de brede weg, die naar de ondergang leidt. Mensen hebben zo lang menselijke meningen en instellingen vereerd, dat bijna de hele wereld de afgoden volgt. En hij die getracht heeft Gods wet te veranderen, gebruikt elk kunstmatig bedrog om mannen en vrouwen ertoe te brengen zich tegen God en Zijn teken, waardoor gelovigen gekenmerkt worden, te keren. Maar de Heere zal Zijn wet niet altijd laten vertreden en behandelen met onverschilligheid. Er komt een tijd dat *“De hoge ogen de mensen zullen vernederd worden, en de hoogheid der mannen zal nedergebogen worden; en de HEERE alleen zal in dien dag verheven zijn.”* (Jesaja 2:11). Het ongeloof mag dan al de eisen van Gods wet bespotten, minachten en loochenen. De geest van wereldgezindheid mag velen besmetten en de enkelingen beheersen; het werk van God mag dan al stand houden door grote inspanningen en het voortdurend brengen van offers; maar ten slotte zal de Waarheid heerlijk triomferen.

PROFETEN EN KONINGEN

In de afsluiting van Gods werk op aarde zal Zijn wet opnieuw worden verheerlijkt. De valse godsdienst kan de overhand hebben, ongerechtigheid kan toenemen, de liefde van velen kan verkoelen, men kan het kruis van Golgotha uit het oog verliezen en een duisternis kan als een lijkwade over de wereld liggen; heel de macht van de gangbare mening kan zich keren tegen de Waarheid; het ene plan na het andere kan gemaakt worden om Gods volk uit te roeien; maar in het uur van het grootste gevaar zal de God van Elia mensen oproepen om een boodschap te prediken die niet gestild kan worden. In de dichtbevolkte steden, in plaatsen waar de mensen tot het uiterste zijn gegaan in hun vijandschap tegen God, zal de stem die op strenge wijze berispt, gehoord worden. Vrijmoedig zullen mensen die door God zijn geroepen, het samengaan van kerk en wereld veroordelen. Ernstig zullen ze mannen en vrouwen oproepen om zich af te keren van het vieren van een menselijke instelling tot het heiligen van de ware sabbat. *“Vreest God, en geeft Hem heerlijkheid, want de ure Zijns oordeels is gekomen”*, zullen ze aan ieder volk verkondigen; *“en aanbidt Hem, Die den hemel, en de aarde, en de zee, en de fonteinen der wateren gemaakt heeft. ... Indien iemand het beest aanbidt en zijn beeld, en ontvangt het merkteken aan zijn voorhoofd, of aan zijn hand, die zal ook drinken uit den wijn des toorn Gods, die ongemengd ingeschonken is, in den drinkbeker Zijns toorns;”* (Openbaring 14:7-10).

God zal Zijn verbond niet ontwijden, noch veranderen wat over Zijn lippen is gekomen. Zijn Woord zal voor altijd bestaan, even onveranderlijk als Zijn troon. In het oordeel zal dit verbond naar voren worden gebracht, duidelijk geschreven met Gods vinger; en de wereld zal staan voor de rechtbank van Oneindige Gerechtigheid om geoordeeld te worden.

Evenals in de tijd van Elia wordt ook nu de scheidslijn tussen hen die Gods geboden houden en de aanbidders van valse goden, duidelijk getrokken. *“Hoe lang hinkt gij op twee gedachten?”* had Elia gevraagd. *“Zo de HEERE God is, volgt Hem na, en zo het Baal is, volgt hem na!”* (1 Koningen 18:21). En de boodschap voor onze dagen luidt: *“Zij is gevallen, zij is gevallen, het grote Babylon . . . Gaat uit van haar, Mijn volk, opdat gij aan haar zonden geen gemeenschap hebt, en opdat gij van haar plagen niet ontvangt. Want haar zonden zijn [de ene op de andere] gevolgd tot de hemel toe, en God is haar ongerechtigheden gedachtig geworden”* (Openbaring 18:2,4-5).

De tijd is niet ver meer dat elke ziel op de proef zal worden gesteld. De viering van de valse sabbat zal ons opgedrongen worden. De strijd zal zijn tussen Gods geboden en de geboden van mensen. Zij die geleidelijk hebben toegegeven aan wereldse eisen, en aan wereldse gebruiken gelijkvormig zijn geworden, zullen zich dan buigen voor de machten die er zijn, om zich niet bloot te stellen aan spot, belediging, bedreiging met de gevangenis, en dood. In die tijd zal het kostbare goud gescheiden worden van de slakken. Ware godsvrucht zal duidelijk te onderscheiden zijn van vormendienst en schijn. Menige ster die we om haar helderheid hebben bewonderd, zal dan uitgaan in duisternis. Zij die de versierselen van het heiligdom hebben gedragen, maar niet met Christus' gerechtigheid zijn bekleed, zullen dan naakt gevonden worden.

Onder de bewoners der aarde, verspreid in alle landen, zijn mensen die de knie niet voor Baal hebben gebogen. Evenals de sterren des hemels die alleen in het duister zichtbaar zijn, zullen deze getrouwen helder schijnen wanneer duisternis de aarde zal bedekken en donkerheid de volken. In het heidens Afrika, in de katholieke landen van Europa en Zuid-Amerika, in China, in India, in de eilanden der zee, en in de donkere delen der aarde, heeft God een overblijfsel bewaard dat dan in het duister zal lichten, om aan een afvallige wereld

PROFETEN EN KONINGEN

de veranderende macht van gehoorzaamheid aan Zijn wet te tonen. Reeds nu zijn ze zichtbaar in ieder volk, onder elke tong en elke natie; en in het uur van de grootste afval, als satan zich tot het uiterste inspant om te maken dat op straffe des doods *“aan allen, kleinen en groten, en rijken en armen, en vrijen en dienstknechten, een merkteken geve aan hun rechterhand of aan hun voorhoofden”* (Openbaring 13:16) van trouw aan een valse rustdag, zullen deze getrouwen, die vlekkeloos zijn als kinderen van God, *“onder welke gij schijnt als lichten in de wereld”* (Filippenzen 2:15). Hoe duisterder de nacht, des te stralender zullen ze lichten. Welk een wonderlijk werk zou Elia gedaan hebben als hij Israël had geteld in de tijd dat Gods oordelen op het afgedwaalde volk vielen! Hij had slechts één getrouwe kunnen tellen, die de kant van de Heere had gekozen. Maar toen hij zei: *“Ik alleen ben overgebleven, en zij zoeken mijn ziel, om die weg te nemen”*, verraste het Woord des Heeren hem: *“Ik heb in Israël doen overblijven zeventuizend, alle knieën, die zich niet gebogen hebben voor Baäl”* (1 Koningen 19:14,18). Laat daarom niemand trachten om Israël nu te tellen, maar laat iedereen een vlesens hart bezitten, een hart vol ontferming, een hart dat evenals het hart van Christus uitgaat naar de redding van een verlorengaanse wereld.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 16 Josafat

Toen Josafat op vijfendertigjarige leeftijd koning werd, had hij steeds het voorbeeld voor ogen gehad van de goede koning Asa, die gedaan had wat recht is in de ogen des Heeren. Gedurende een voorspoedige regering van vijftwintig jaar trachtte Josafat te *“wandelde in al den weg van zijn vader Asa; hij week niet daarvan”* (1 Koningen 15:11; 22:43).

In zijn streven om verstandig te regeren, trachtte Josafat zijn onderdanen ertoe te brengen afgodische gebruiken af te wijzen. Een groot deel van het volk waarover hij heerste, slachtte en offerde op de hoogten.

De koning verwoestte niet dadelijk al deze heiligdommen; maar reeds bij het begin van zijn regering trachtte hij Juda te bewaren voor de zonden die het noordelijke rijk onder de regering van Achab kenmerkten, en waarvan hij een tijdgenoot was. Josafat zelf was trouw aan God. Hij *“zocht de Baals niet. Maar hij zocht den God zijns vaders, en wandelde in Zijn geboden, en niet naar het doen van Israël.”* (2 Kronieken 17:3-4). Op grond van zijn oprechtheid was de Heere met hem en bevestigde zijn koninkrijk.

“en gans Juda gaf Josafat geschenken; en hij had rijkdom en eer in menigte. En zijn hart verhief zich in de wegen des HEEREN;” (vers 5-6). Met verloop van tijd werden hervormingen bewerkt, en nam de koning de hoogten en de gewijde palen weg uit Juda. *“Ook deed hij uit het land weg de overige schandjongens, die in de dagen van zijn vader Asa overgebleven waren.”* (1 Koningen 22:47). Op deze wijze werden de inwoners van Juda geleidelijk bevrijd van vele gevaren die dreigden hun geestelijke ontwikkeling te vertragen.

In het hele koninkrijk moest het volk onderricht worden in de wet van God. Hun veiligheid lag in het begrijpen van deze wet; door hun leven daarnaar in te richten zouden ze zowel aan God als aan mensen trouw zijn. Josafat, die dit beseftte, ondernam stappen dat zijn volk onderricht zou worden in de Heilige Schriften. De vorsten in verschillende delen van het rijk moesten schikkingen treffen voor de trouwe dienst van priesters om te onderrichten. Bij koninklijk besluit trokken deze leraars, die onder directe leiding van de vorsten hun werk deden, door alle steden van Juda, en onderwezen het volk. En omdat velen trachtten Gods geboden te verstaan, en de zonde na te laten, vond een opleving plaats.

Aan deze verstandige voorziening voor de geestelijke noden van zijn onderdanen dankte Josafat veel van zijn voorspoed als heerser. In gehoorzaamheid aan Gods geboden schuilt groot loon. In het leven naar de eisen van God schuilt een veranderende kracht, die vrede en goede wil brengt onder de mensen. Als de leer van Gods Woord het leven van iedere man en iedere vrouw zou beheersen, als verstand en hart onder invloed van zijn remmende macht zou worden gebracht, zou het kwaad dat nu in het openbare en sociale leven bestaat, niet bestaan. Uit elk gezin zou een invloed merkbaar zijn die mannen en vrouwen tot geestelijke en morele reuzen zou maken, zodat naties en enkelingen daarvan de voordelen zouden ondervinden.

Vele jaren heerste Josafat in vrede, zonder dat hij gehinderd werd door de omliggende volken. *“En een verschrikking des HEEREN werd over alle koninkrijken der landen, die rondom Juda waren, dat zij niet krijgden tegen Josafat.”* Van de Filistijnen ontving hij schatting en geschenken; van de Arabieren grote kudden schapen en geiten. *“Alzo nam Josafat toe, en werd ten hoogste groot; daartoe bouwde hij in Juda burchten en schatsteden.*

PROFETEN EN KONINGEN

..., en krijgslieden, kloeke helden ... Dezen waren in den dienst des konings; behalve degenen, die de koning in de vaste steden door gans Juda gezet had.” (2 Kronieken: 17:10, 12-19). Overvloedig gezegend met “rijkdom en eer” kon hij een machtige invloed voor waarheid en recht uitoefenen.

Enkele jaren na zijn troonsbestijging stemde Josafat, die nu op het toppunt stond van zijn voorspoed, toe in het huwelijk van zijn zoon Joram met Atalia, een dochter van Achab en Izebel. Door deze verbintenis werd tussen de rijken van Juda en Israël een band gesmeed die niet naar Gods wil was en die in een tijd van nood onheil bracht aan de koning en aan vele van zijn onderdanen.

Bij een zekere gelegenheid bezocht Josafat de koning van Israël in Samaria. Bijzondere eer werd bewezen aan de koninklijke gast uit Jeruzalem; en voor hij vertrok, werd hij overgehaald om met de koning van Israël te strijden tegen de Syriërs. Achab koesterde de hoop dat hij, door zijn leger te voegen bij het leger van Juda, de stad Ramot in Gilead, één der vroegere vrijsteden, kon heroveren, waarop naar zijn mening Israël terecht aanspraak kon maken.

Hoewel Josafat in een ogenblik van zwakte had beloofd dat hij de koning van Israël in zijn strijd tegen de Syriërs zou bijstaan, bracht zijn gezonde verstand hem ertoe eerst Gods wil te vragen. “Vraag toch als heden naar het woord des HEEREN”, verzocht hij Achab. In antwoord hierop riep Achab vierhonderd van de valse profeten te Samaria bijeen, en vroeg hen: “Zullen wij tegen Ramoth in Gilead ten strijde trekken, of zal ik het nalaten? En zij zeiden: Trek op, want God zal hen in de hand des konings geven.”

Nog niet voldaan wilde Josafat meer zekerheid aangaande Gods wil. “Is hier niet nog een profeet des HEEREN?” vroeg hij. “Laten wij het dan door hem vragen”. “Er is nog een man, om door hem den HEERE te vragen;”, antwoordde Achab, “maar ik haat hem, want hij profeteert over mij niets goeds, maar altijd kwaad; deze is Micha, de zoon van Jimla.” (2 Kronieken 18:4-7). Josafat hield aan, dat de man Gods geroepen zou worden; en toen hij voor hen verscheen en van Achab te horen kreeg dat hij alleen de waarheid moest spreken, zei Micha: “Ik zag het ganse Israel verstrooid op de bergen, gelijk schapen, die geen herder hebben; en de HEERE zeide: Dezen hebben geen heer; een iegelijk kere weder naar zijn huis in vrede.” (vers 16).

De woorden van de profeet hadden de beide vorsten moeten overtuigen dat God hun plannen niet zou zegenen; maar geen van beide wilde acht slaan op de waarschuwing. Achab had zijn plannen gemaakt, en was besloten deze werkelijkheid te maken. Josafat had zijn erewoord gegeven: “wij zullen met u zijn in deze krijg”; (vers 3), en omdat hij deze belofte had gegeven, schrok hij ervoor terug deze niet te houden en zijn krachten terug te trekken. Dus trokken de koning van Israël en de koning van Juda op naar Ramot in Gilead.

In de slag die volgde werd Achab door een pijl getroffen, en tegen de avond stierf hij. Tegen zonsondergang ging een luide kreet door het leger: “een ieder kere naar zijn stad, en een ieder naar zijn land” (1 Koningen 22:36). Zo ging het woord van de profeet in vervulling.

Uit deze rampzalige strijd keerde Josafat terug naar Jeruzalem. Toen hij de stad naderde, kwam de profeet Jehu hem tegemoet met het verwijt: “Zoudt gij den goddeloze helpen, en die den HEERE haten, liefhebben? Nu is daarom over u van het aangezicht des HEEREN grote toornigheid. Evenwel goede dingen zijn bij u gevonden; want gij hebt de bossen uit het land weggedaan, en uw hart gericht om God te zoeken.” (2 Kronieken 19:2-3).

PROFETEN EN KONINGEN

De laatste jaren van Josafats regering werden voornamelijk besteed aan het versterken van de nationale en geestelijke verdediging van Juda.

“en hij toog wederom uit door het volk, van Ber-seba af tot het gebergte van Efraim toe, en deed hen wederkeren tot den HEERE, hunner vaderen God.” (vers 4).

Een van de belangrijke stappen die de koning nam was het instellen en handhaven van goede rechtbanken. Hij stelde rechters in het land aan in al de versterkte steden van Juda, van stad tot stad; en hij gaf hen opdracht: *“Ziet wat gij doet, want gij houdt het gericht niet den mens, maar den HEERE; en Hij is bij u in de zaak van het gericht. Nu dan, de verschrikking des HEEREN zij op ulieden; neemt waar, en doet het; want bij den HEERE, onzen God, is geen onrecht, noch aanneming van personen, noch ontvangst van geschenken.”* (vers 6-7). De rechtspraak werd verbeterd door het oprichten van een Hoge Raad in Jeruzalem, waar Josafat Levieten, priesters en familiehoofden van Israël aanstelde, *“over het gericht des HEEREN, en over rechtsgeschillen”* (vers 8). De koning vermaande deze rechters om trouw te zijn. *“Doet alzo in de vreze des HEEREN, met getrouwheid en met een volkomen hart.”*, zei hij tot hen, *“En [in] alle geschil, hetwelk van uw broederen, die in hun steden wonen, tot u zal komen, tussen bloed en bloed, tussen wet en gebod, en inzettingen en rechten, zo vermaant hen, dat zij niet schuldig worden aan den HEERE, en een grote toornigheid over u en over uw broederen zij; doet alzo, en gij zult niet schuldig worden.”* (vers 9-10).

“En ziet, Amarja, den hoofdpriester, is over u in alle zaak des HEEREN; en Zebadja, de zoon van Ismael, de vorst van het huis van Juda, in alle zaak des konings; ook zijn de amblieden, de Levieten, voor uw aangezicht; weest sterk en doet het, en de HEERE zal met den goede zijn.” (vers 11). Door zijn bescherming van de rechten en vrijheden van zijn onderdanen legde Josafat de nadruk op de zorg, die de God van het recht, Die over alles heerst, betoont aan elk lid van het menselijk geslacht. *“God staat in de vergadering der goden, Hij oordeelt in het midden der goden”*. En zij, die aangewezen zijn om als rechters onder Hem dienst te doen, *“Doet recht den arme en den wees; rechtvaardigt den verdrukte en den arme. Verlost den arme en den behoeftige, rukt [hem] uit der goddelozen hand.”* (Psalm 82:3-4). Aan het eind van Josafats regering werd het rijk van Juda aangevallen door een leger, waarvoor de inwoners van het land reden hadden om bevreesd te zijn. *“de kinderen Moabs, en de kinderen Ammons, en het hen [anderen] benevens de Ammonieten, kwamen tegen Josafat ten strijde.”* (2 Kronieken 20:1). De koning werd van deze inval op de hoogte gesteld door een boodschapper, die met het onrustbarend nieuws kwam: *“Daar komt een grote menigte tegen u van gene zijde der zee, uit Syrie, en zie, zij zijn te Hazezon-Thamar, hetwelk is Engedi.”* (vers 2). Josafat was een moedig en dapper man. Jarenlang had hij zijn legers en versterkte steden gereedgemaakt. Hij was toegerust voor de strijd met onverschillig welke vijand; toch stelde hij in dit uur van crisis zijn vertrouwen niet op vlees. Niet door goed geoefende legers en versterkte steden, maar door een levend geloof in de God van Israël kon hij hopen de overwinning te behalen over deze heidenen, die zich beroemden op hun macht om Juda in de ogen der volken te vernederen.

“Josafat nu vreesde, en stelde zijn aangezicht, om den HEERE te zoeken; en hij riep een vasten uit in gans Juda. En Juda werd vergaderd, om van den HEERE [hulp] te zoeken; ook kwamen zij uit alle steden van Juda, om den HEERE te zoeken.” (vers 3-4). Terwijl hij in de voorhof van de tempel stond voor zijn volk, stortte Josafat zijn ziel uit in gebed tot de Heere, en deed een beroep op Gods beloften, onder het belijden van Israëls hulpeloosheid. *“O HEERE, God onzer vaderen”*, smeekte hij, *“zijt Gij niet de God in den hemel? Ja, Gij*

PROFETEN EN KONINGEN

zijt de Heerser over alle koninkrijken der heidenen; en in Uw hand is kracht en sterkte, zodat niemand zich tegen U stellen kan. Hebt Gij niet, onze God, de inwoners dezes lands van voor het aangezicht van Uw volk Israel verdreven, en dat aan het zaad van Abraham, Uw liefhebber, tot in eeuwigheid gegeven? Zij nu hebben daarin gewoond, en zij hebben U daarin een heiligdom gebouwd voor Uw Naam, zeggende: Indien over ons [enig] kwaad komt, het zwaard des oordeels, of pestilentie, of honger, wij zullen voor dit huis, en voor Uw aangezicht staan, dewijl Uw Naam in dit huis is; en wij zullen uit onze benauwdheid tot U roepen, en Gij zult verhoren en verlossen.”

“En nu, zie de kinderen Ammons, en Moab, en die van het gebergte Seir, door dewelken Gij Israel niet toeliet te trekken, als zij uit Egypteland togen, maar zij weken van hen, en verdelgden hen niet; Zie dan, zij vergelden het ons, komende om ons uit Uw erve, die Gij ons te erven gegeven hebt, te verdrijven. O, onze God, zult Gij geen recht tegen hen oefenen? want in ons is geen kracht tegen deze grote menigte, die tegen ons komt, en wij weten niet, wat wij doen zullen; maar onze ogen zijn op U.” (vers 6-12).

Vol vertrouwen kon Josafat tot de Heere zeggen: *“onze ogen zijn op U.”* Jaren lang had hij het volk geleerd te vertrouwen in Hem, De in het verleden zo vaak tussenbeide was gekomen om Zijn uitverkorenen van de ondergang te redden; en toen het koninkrijk in gevaar was, stond Josafat niet alleen. Geheel Juda stond voor het aangezicht des Heeren, zelfs hun kleine kinderen, hun vrouwen en hun zonen. Samen vastten en baden zij; samen smeekten zij de Heere om hun vijanden te verwarren, opdat de Naam des Heeren verheerlijkt zou worden.

“O God! zwijg niet, houd U niet als doof, en zijt niet stil, o God! Want zie, Uw vijanden maken getier, en Uw haters steken het hoofd op. Zij maken listiglijk een heimelijken aanslag tegen Uw volk, en beraadslagen zich tegen Uw verborgen. Zij hebben gezegd: Komt, en laat ons hen uitroeien, dat zij geen volk meer zijn; dat aan den naam Israëls niet meer gedacht worde. Want zij hebben in het hart tezamen beraadslaagd; tegen U hebben zij een verbond gemaakt; De tenten van Edom en der Ismaëlieten, Moab en de Hagarenen; Gebal, en Ammon, en Amalek,. . . Doe hun als Midian, als Sisera, als Jabin aan de beek Kison;. . . Laat hen beschaamd en verschrikt wezen tot in eeuwigheid, en laat hen schaamrood worden, en omkomen; Opdat zij weten, dat Gij alleen met Uw Naam zijt de HEERE, de Allerhoogste over de ganse aarde.” (Psalm 83).

Toen het volk zich samen met de koning voor God vernederde en Hem om hulp vroeg, kwam de Geest des Heeren op Jachaziël, een Leviet uit de zonen van Asaf, en deze zei:

“Merkt op, geheel Juda, en gij, inwoners van Jeruzalem, en gij, koning Josafat! Alzo zegt de HEERE tot ulieden: Vreest gijlieden niet, en wordt niet ontzet vanwege deze grote menigte; want de strijd is niet uwe, maar Gods. Trekt morgen tot hen af; ziet, zij komen op bij den opgang van Ziz; en gij zult hen vinden in het einde des dals, voor aan de woestijn van Jeruel. Gij zult in dezen [strijd] niet te strijden hebben; stelt uzelf, staat en ziet het heil des HEEREN met u, o Juda en Jeruzalem! Vreest niet, en ontzet u niet, gaat morgen uit, hun tegen, want de HEERE zal met u wezen.”

“Toen neigde zich Josafat met het aangezicht ter aarde; en gans Juda en de inwoners van Jeruzalem vielen neder voor het aangezicht des HEEREN, aanbiddende den HEERE. En de Levieten uit de kinderen der Kahathieten, en uit de kinderen der Korahieten, stonden op, om den HEERE, den God Israëls, met luider stem ten hoogste te prijzen.”

PROFETEN EN KONINGEN

“En zij maakten zich des morgens vroeg op, en togen uit naar de woestijn van Thekoa; en als zij uittogen, stond Josafat en zeide: Hoort mij, o Juda, en gij, inwoners van Jeruzalem! Geloof in den HEERE, uw God, zo zult gij bevestigd worden; geloof aan Zijn profeten, en gij zult voorspoedig zijn. Hij nu beraadslaagde zich met het volk, en hij stelde den HEERE zangers, die de heilige Majesteit prijzen zouden, voor de toegerusten uitgaande en zeggende: Looft den HEERE, want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid!” (2 Kronieken 20:14-21). Deze zangers gingen voor het leger uit, terwijl ze hun stem verhieven om God te prijzen voor de belofte van de overwinning.

Het was een eigenaardige manier om tegen het leger van de vijand ten strijde te trekken — God te prijzen onder gezang, en de God van Israël te verheffen. Dit was hun strijdlied. Ze bezaten de heilige feestdos. Als God tegenwoordig meer lof ontving, zouden moed en hoop steeds meer toenemen. En zou dat geen steun betekenen voor de dappere strijders die de waarheid nu verdedigen?

“Ter tijd nu, als aanhieven met een vreugdegeroep en lofzang, stelde de HEERE achterlagen tegen de kinderen Ammons, Moab, en die van het gebergte Seir, die tegen Juda gekomen waren; en zij werden geslagen. Want de kinderen Ammons en Moab stonden op tegen de inwoners van het gebergte Seir, om te verbannen en te verdelgen; en als zij met de inwoners van Seir een einde gemaakt hadden, hielpen zij de een den ander ten verderve.”.

“Als nu Juda tot den wachttoren in de woestijn gekomen was, wendden zij zich naar de menigte; en ziet, het waren dode lichamen, liggende op de aarde, en niemand was ontkomen.” (vers 22-24).

God was de sterkte van Juda in deze crisis, zoals Hij ook nu de sterkte is van Zijn volk. We moeten geen vertrouwen stellen in vorsten, of mensen stellen in de plaats van God. We moeten eraan denken dat mensen feilbaar zijn en kunnen dwalen, en dat Hij, Die alle macht bezit, onze vaste burcht is. In elke moeilijke omstandigheid moeten we eraan denken, dat de slag Hem aangaat. Zijn hulpbronnen zijn onuitputtelijk, en schijnbare onmogelijkheden zullen de overwinning alleen maar groter maken.

“Verlos ons, o God onzes heils, en verzamel ons, en red ons van de heidenen, dat wij Uw heiligen Naam loven, en dat wij ons Uws lofs roemen.” (1 Kronieken 16:35). Met buit beladen keerden de legers van Juda “om wederom met blijdschap tot Jeruzalem te komen; want de HEERE had hen verblijd over hun vijanden. En zij kwamen te Jeruzalem, met luiten, en met harpen, en met trompetten, tot het huis des HEEREN.” (2 Kronieken 20:27-28). Ze hadden reden tot blijdschap. Gehoorzaam aan het bevel: “stelt uzelf, staat, . . . Vreest niet, en ontzet u niet,” (vers 17), hadden ze hun gehele vertrouwen gesteld in God, en Hij had laten zien dat Hij hun sterkte en hun Verlosser was. Nu konden ze de geïnspireerde liederen van David bewust zingen:

“God is ons een Toevlucht en Sterkte; Hij is krachtelijk bevonden een Hulp in benauwdheden ... Die de oorlogen doet ophouden tot aan het einde der aarde, de boog verbreekt, en de spies aan twee slaat, de wagenen met vuur verbrandt. Laat af, en weet, dat Ik God ben; Ik zal verhoogd worden onder de heidenen, Ik zal verhoogd worden op de aarde. De HEERE der heirscharen is met ons; de God van Jakob is ons een Hoog Vertrek.” (Psalm 46).

“Gelijk Uw Naam is, o God! alzo is Uw roem tot aan de einden der aarde; Uw rechterhand is vol van gerechtigheid. Laat de berg Sion blijde zijn; laat de dochteren van Juda zich verheugen, om Uwer oordelen wil. ... Want deze God is onze God eeuwiglijk en altoos; Hij zal ons geleiden tot den dood toe.” (Psalm 48:11-12,15).

PROFETEN EN KONINGEN

Dank zij het geloof van Juda's vorst en zijn legers “werd een verschrikking Gods over alle koninkrijken dier landen, als zij hoorden, dat de HEERE tegen de vijanden van Israël gestreden had. Alzo was het koninkrijk van Josafat stil; en zijn God gaf hem rust rondom henen.” (2 Kronieken 20:29-30).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 17

De ondergang van het huis van Achab gebaseerd op 1 Koningen 21 - 2 Koningen 1

De noodlottige invloed die Izebel van het begin af over Achab had uitgeoefend, bleef het verdere van zijn leven hem bij, en droeg vrucht in daden van schande en geweld, die in de gewijde geschiedenis nauwelijks huns gelijke hebben. *“Doch er was niemand geweest gelijk Achab, die zichzelf verkocht had, om te doen dat kwaad is in de ogen des HEEREN, dewijl Izebel, zijn huisvrouw, hem ophitste.”* (1 Koningen 21:25).

Achab had van nature een gierige aard, en hij had de ingevingen van zijn zondige hart gevolgd, hiertoe gesteund en versterkt door Izebel, tot hij volkomen was beheerst door de geest van zelfzucht. Hij kon het niet hebben dat zijn wensen werden gedwarsboomd; hij meende recht te hebben op alles wat hij wenste te bezitten.

Deze overheersende trek bij Achab, die op rampzalige wijze het lot van het koninkrijk onder zijn opvolgers bepaalde, komt tot uiting in een voorval dat plaatsvond toen Elia nog een profeet was in Israël. Dicht bij het paleis was een wijngaard, die toebehoorde aan Naboth, een inwoner van Jizreël. Achab wilde deze wijngaard bezitten, en hij stelde voor hem te kopen of te ruilen voor een ander stuk grond. *“Geef mij uw wijngaard”* zei hij tot Naboth, *opdat hij mij zij tot een kruidhof, dewijl hij nabij mijn huis is; en ik zal u daarvoor geven een wijngaard, die beter is dan die; [of], zo het goed in uw ogen is, zal ik u in geld deszelfs waarde geven.”*

Naboth stelde zijn wijngaard op hoge prijs, omdat deze van zijn vaders was geweest, en weigerde er afstand van te doen. *“Dat late de HEERE verre van mij zijn”*, zei hij tegen Achab, *“dat ik u de erve van mijner vaders geven zou”*. Volgens de Levitische wet mocht het land niet blijvend verkocht of verruild worden; iedere Israëliet moest de erfenis van de stam zijner vaders zelf behouden. (Numeri 36:7).

De weigering van Naboth maakte de zelfzuchtige vorst ziek *“Toen kwam Achab in zijn huis, gemelijk en toornig over het woord dat Naboth, de Jizreeliet, tot hem gesproken had... En hij legde zich neder op zijn bed, en keerde zijn aangezicht om, en at geen brood”*.

Izebel hoorde de bijzonderheden al gauw, en verontwaardigd dat iemand het verzoek van de koning zou weigeren, gaf ze Achab de verzekering dat hij niet langer ontstemd hoefde te zijn. *“Zoudt gij nu het koninkrijk over Israël regeren?”* zei zij. *“Sta op, eet brood, en uw hart zij vrolijk; ik zal u den wijngaard van Naboth, den Jizreeliet, geven.”*

Het kon Achab niet schelen hoe zijn vrouw het gewenste doel zou bereiken, en Izebel begon direct met de uitvoering van haar goddeloos plan. Ze schreef brieven in de naam van de koning, verzegelde ze met zijn zegel, en zond ze aan de oudsten en edelen van de stad waar Naboth woonde, met de woorden: *“Roept een vasten uit en zet Naboth in de hoogste plaats des volks. En zet tegenover hem twee mannen, zonen Belials, die tegen hem getuigen, zeggende: Gij hebt God en den koning gezegend; en voert hem uit, en stenigt hem, dat hij sterve.”*

Het bevel werd opgevolgd. *“De mannen zijner stad, die oudsten en die edelen,... deden gelijk als Izebel tot hen gezonden had; ... als geschreven in de brieven die zij tot hen gezonden had”*. Toen ging Izebel naar de koning en zei dat hij moest opstaan om de wijngaard in bezit te nemen. En Achab volgde blindelings haar advies, zonder te denken aan de gevolgen, en ging heen om het begeerde land in bezit te nemen.

PROFETEN EN KONINGEN

De koning zou echter niet ongestoord genieten van hetgeen hij door bedrog en bloedvergieten had verkregen. *“Doch het woord des HEEREN geschiedde tot Elia, den Thisbiet, zeggende: Maak u op, ga henen af, Achab, den koning van Israël, tegemoet, die in Samaria is; zie hij is in den wijngaard van Naboth, waarhenen hij afgegaan is, om dien erfelijk te bezitten. En gij zult tot hem spreken, zeggende: Alzo zegt de HEERE: Hebt gij doodgeslagen, en ook een erfelijke bezitting ingenomen?”* En de Heere onderrichtte Elia verder dat hij over Achab een verschrikkelijk oordeel moest uitspreken.

De profeet haastte zich Gods bevel uit te voeren. De schuldige heerser gaf uiting aan zijn vrees bij het zien van de gestrengte boodschapper van Jehova met de woorden: *“Hebt gij mij gevonden, o mijn vijand?”*

Zonder aarzelen antwoordde de boodschapper des Heeren: *“Ik heb [u] gevonden, overmits gij uzelf verkocht hebt, om te doen dat kwaad is in de ogen des HEEREN. Zie, Ik zal kwaad over u brengen, en uw nakomelingen wegdoen;”* Er zou geen genade meer bewezen worden. Het huis van Achab zou volkomen worden uitgeroeid, *“gelijk het huis van Jerobeam, de zoon van Nebat, en gelijk het huis van Baesa, de zoon van Ahia, om de terging, waarmee gij [Mij] getergd hebt”*, luidde Gods woord, *“en dat gij Israël hebt doen zondigen”*

Van Izebel zei de Heere: *“De honden zullen Izebel eten, aan den voorwal van Jizreel. Die van Achab sterft in de stad, zullen de honden eten; en die in het veld sterft, zullen de vogelen des hemels eten.”* Toen de koning deze verschrikkelijke boodschap hoorde, *“dat hij zijn klederen scheurde, en een zak om zijn vlees legde, en vastte; hij lag ook neder in den zak, en ging langzaam.”*

“En het woord des HEEREN geschiedde tot Elia, den Thisbiet, zeggende: Hebt gij gezien, dat Achab zich vernedert voor Mijn aangezicht? Daarom dewijl hij zich vernedert oor Mijn aangezicht, zo zal Ik dat kwaad in zijn dagen niet brengen; in de dagen zijns zoons zal Ik dat kwaad over zijn huis brengen.”

Binnen drie jaar werd Achab door de Syriërs gedood. Ahazia, zijn opvolger, *“deed wat kwaad was in de ogen des HEEREN; want hij wandelde in de weg van zijn vader, en in de weg van zijn moeder, en in de weg van Jerobeam, de zoon van Nebat, die Israël zondigen deed. Hij diende de Baal, en boog zich voor hem, en vertoornde de HEERE, de God Israëls, naar alles wat zijn vader gedaan had”*. Maar het oordeel volgde spoedig op de zonden van de opstandige koning. Een rampzalige oorlog met Moab, en toen een voorval waardoor zijn leven werd bedreigd, getuigde van Gods toorn jegens hem. Ahazia *“viel door het traliewerk van zijn opperzaal, die te Samaria was”, en werd krank.* Bevreesd voor de mogelijke gevolgen van zijn val zond Ahazia boden om Baal-Zebub, de god van Ekron, te raadplegen, of hij al dan niet zou herstellen. Verondersteld werd dat deze god door zijn priesters inlichtingen over de toekomst kon geven. Tal van mensen gingen er heen om hem te vragen; maar de voorspellingen die gedaan werden en de verschafte inlichtingen kwamen van de vorst der duisternis.

De dienstknechten van Ahazia ontmoetten een man Gods, die hen beval terug te keren naar de koning met de boodschap: *“Is het, omdat er geen God in Israël is, dat gijlieden heengaat, om Baal-Zebub, den god van Ekron, te vragen? Daarom nu zegt de HEERE alzo: Gij zult niet afkomen van dat bed, waarop gij geklommen zijt, maar gij zult den dood sterven.”* Toen hij deze boodschap had gebracht, vertrok de profeet.

De verbaasde knechten haastten zich terug naar de koning, en verhaalden hem de woorden van de man Gods. De koning vroeg: *“Hoedanig was de gestalte des mans,”* Zij

PROFETEN EN KONINGEN

antwoordde: *“Hij was een man met een harig [kleed], en met een lederen gordel gegord om zijn lenden.”*. *“Het is Elia, de Tisbiet”* riep Ahazia uit. Hij wist dat de onheilsboodschap zeker zou uitkomen, als de vreemdeling, die zijn knechten hadden ontmoet, Elia was geweest. Omdat hij vurig wenste dat dit oordeel, indien mogelijk, afgewend zou worden, besloot hij de profeet te laten roepen.

Tweemaal zond Ahazia een groep soldaten om de profeet te intimideren en tweemaal viel Gods toorn op hen en werden ze gedood. De derde groep soldaten verootmoedigde zich voor God; en hun aanvoerder viel bij het naderen van Gods boodschapper ter aarde op zijn knieën, en smeekte hem: *“Gij, man Gods, laat toch mijn ziel en de ziel van uw knechten, van deze vijftigen, dierbaar zijn in uw ogen!”*

“Toen sprak de Engel des HEEREN tot Elia: Ga af met hem; vrees niet voor zijn aangezicht. En hij stond op, en ging met hem af tot den koning. En hij sprak tot hem: Zo zegt de HEERE: Daarom, dat gij boden gezonden hebt, om Baal-Zebub, den god van Ekron, te vragen (is het, omdat er geen God in Israël is, om Zijn woord te vragen?); daarom, van dat bed, waarop gij geklommen zijt, zult gij niet afkomen, maar gij zult den dood sterven.”

Tijdens de regering van zijn vader had Ahazia de wondere werken van de Allerhoogste gezien. Hij had de ontzagwekkende bewijzen gezien die God aan het afvallig Israël gegeven had aangaande de wijze waarop Hij degenen aanziet die de bindende eisen van Zijn wet terzijde stellen. Ahazia had gehandeld alsof deze vreeswekkende werkelijkheid niet meer was dan een sprookje. In plaats van zich te verootmoedigen voor de Heere, had hij de Baäls nagevolgd, en ten slotte had hij deze uiterst goddeloze daad gedaan. Opstandig, niet bereid zich te bekeren, stierf Ahazia naar het woord van de Heere dat Elia had gesproken.

Het verhaal van koning Ahazia's zonde en de straf daarop bevat een waarschuwing die niemand ongestraft over het hoofd kan zien. Tegenwoordig bewijzen mensen geen hulde aan heidense goden, en toch aanbidden duizenden in satans tempels evenals dat het geval was met de koning van Israël. De geest van afgoderij bestaat ook nu, hoewel deze door de invloed van wetenschap en beschaving aantrekkelijker en verfijnder vormen heeft aangenomen dan in de dagen waarin Ahazia de god van Ekron om raad vroeg. Elke dag levert verdere bewijzen dat geloof in het vaste profetische Woord afneemt, terwijl in plaats daarvan bijgeloof en duivelse kunsten de geest van talloos velen boeien.

In onze tijd zijn de mysteriën van de heidense erediensdiensten vervangen door geheime genootschappen en seances, de verborgenheden en wonderen van spiritistische mediums. De bekendmakingen van deze mediums worden gretig aanvaard door duizenden die weigeren het licht van Gods Woord en Zijn Geest aan te nemen. Aanhangers van het spiritisme mogen spottend spreken over de vroegere toverkunst, maar de grote verleider lacht triomfantelijk als ze zich aan zijn kunsten in een andere vorm overgeven.

Velen schrikken vol ontzetting terug bij de gedachte de geesten te raadplegen, terwijl ze door aangename vormen van spiritisme worden aangetrokken. Anderen worden meegesleept door de leerstellingen van de Christian Science, en door de mystiek van de theosofie en andere oosterse godsdiensten.

De apostelen van bijna alle vormen van spiritisme geven voor, dat ze de macht bezitten om te genezen. Ze schrijven deze krachten toe aan magnetisme, elektriciteit, de zogenaamde “sympathetische middelen”, of sluimerende krachten in de geest van de mens. En er zijn heel wat mensen, zelfs in deze christelijke tijd, die naar deze genezers gaan, in plaats van te vertrouwen in de macht van de levende God en de bekwaamheid van erkende doktoren. De moeder roept uit bij het ziekbed van haar kind: “Ik kan niets meer doen. Is er

PROFETEN EN KONINGEN

geen dokter die de macht bezit mijn kind te genezen?” Ze hoort van de wonderbare genezingen die een helderziende of een genezer verricht, en vertrouwt haar kind toe aan zijn zorg, waarbij ze het als het ware plaatst in de handen van satan, alsof hij naast haar stond. In vele gevallen wordt het latere leven van het kind beheerst door een duivelse macht, die onmogelijk te verbreken schijnt.

God had reden om mishaagd te zijn over de goddeloosheid van Ahazia. Wat had Hij niet gedaan om de harten van het volk van Israël te winnen, en hen ertoe te brengen in Hem te vertrouwen? Eeuwenlang had Hij het volk bewijzen gegeven van goedheid en liefde die hun gelijke niet hadden. Van het begin af had Hij laten zien, dat Hij vreugde had over de mensenkinderen. (Spreuken 8:31). Hij was een hulp geweest voor hen die Hem zochten in oprechtheid. Toch had de koning van Israël, door zich af te wenden van God om de hulp in te roepen van de ergste vijand van zijn volk, aan de heidenen verkondigd dat hij meer vertrouwen stelde in hun afgoden dan in de God des hemels. Op gelijke wijze ontieren mannen en vrouwen Hem als ze zich afkeren van de Bron van kracht en wijsheid om hulp en raad te vragen bij de machten der duisternis.

Als Gods toorn ontbrandde over de daad van Ahazia, hoe moet Hij dan wel denken over hen die een soortgelijke weg volgen, terwijl ze veel meer licht bezitten?

Zij die zich overgeven aan de toverkunsten van satan, kunnen zich wel beroemen op zegeningen die ze ontvangen; maar wil dit zeggen dat hun weg verstandig of veilig is? Wat zegt het dat hun leven verlengd wordt? Wat baat het om tijdelijk gewin te verkrijgen? Zal dit tenslotte meer waard zijn dan Gods gunst te bezitten? Al dit schijnbare voordeel zal ten slotte een onherstelbaar verlies blijken te zijn. We kunnen niet ongestraft een scheidsmuur afbreken die God heeft opgericht om Zijn volk te beschermen tegen de macht van satan.

Omdat Ahazia geen zoon had, werd hij opgevolgd door Joram, zijn broer, die twaalf jaar lang over de tien stammen regeerde. Tijdens deze jaren leefde zijn moeder Izebel nog, en deze bleef een verkeerde invloed uitoefenen over de zaken van het koninkrijk. Afgodische gebruiken werden door velen van het volk nog steeds beoefend. Joram zelf *“deed dat kwaad was in de ogen des HEEREN; doch niet gelijk zijn vader en gelijk zijn moeder; want hij deed het opgerichte beeld van Baal weg, hetwelk zijn vader gemaakt had. Evenwel hing hij de zonden van Jerobeam, de zoon van Nebat aan, die Israël deed zondigen; hij week daarvan niet af”* (2 Koningen 3:2-3).

Tijdens de regering van Joram over Israël stierf Josafat, en diens zoon, die ook Joram heette, besteeg de troon van het rijk van Juda. Door zijn huwelijk met de dochter van Achab en Izebel was Joram van Juda nauw verbonden met de koning van Israël; en in zijn regering volgde hij Baal na, *“gelijk als het huis van Achab deed. ... Ook maakte hij hoogten op de bergen van Juda; en hij deed de inwoners van Jeruzalem hoereren, ja. Hij dreef Juda daartoe”* (2 Kronieken 21:6,11). De koning van Juda zou zijn vreselijke afval niet ongestraft kunnen bedrijven. De profeet Elia was nog niet opgenomen, en hij kon niet zwijgen toen het rijk van Juda dezelfde weg volgde die het rijk van het noorden aan de rand van de ondergang had gebracht. De profeet zond aan Joram een brief, waarin de goddeloze koning de verschrikkelijke woorden las: *“Alzo zegt de HEERE, de God van uw vader David: Omdat gij in de wegen van uw vader Josafat, en in de wegen van Asa, den koning van Juda, niet gewandeld hebt; Maar hebt gewandeld in den weg der koningen van Israël, en hebt Juda en de inwoners van Jeruzalem doen hoereren, achterevolgens het hoereren van het huis van Achab; en ook uw broederen, van uws vaders huis, gedood hebt, die beter waren dan gij;*

PROFETEN EN KONINGEN

Zie, de HEERE zal [u] plagen met een grote plage aan uw volk, en aan uw kinderen, en aan uw vrouwen, en aan al uw have. Gij zult ook in grote krankheden zijn". (vers 12-15).

Als vervulling van deze profetie wekte de Heere tegen Joram de strijd lust op der Filistijnen en der Arabieren, die naast de Kuzieten wonen, zodat zij tegen Juda optrokken, het binnendrongen en al de have die zich in het koninklijk paleis bevond, ja zelfs zijn zonen en zijn vrouwen, wegvoerden, zodat hem geen zoon overbleef dan Joachaz, zijn jongste zoon. *"En na dit alles plaagde hem de HEERE in zijn ingewand met een krankheid, daar geen genezen aan was. Dit geschiedde van jaar tot jaar, zodat, wanneer de tijd van het einde der twee jaren uitging, zijn ingewanden met de krankheid uitgingen, dat hij stierf van boze krankheden;"* (vers 18-19), *"en Ahazia, zijn zoon, (Joachaz) werd koning in zijn plaats".* (2 Koningen 8:24).

Joram, de zoon van Achab, regeerde nog in Israël toen zijn neef Ahazia op de troon van Juda kwam. Ahazia regeerde slechts één jaar, en in die tijd *"wandelde ook hij in de wegen van het huis van Achab"*, en *"hij deed dat kwaadwas in de ogen des HEEREN"*, beïnvloed door zijn moeder Athalia, die *"want zijn moeder was zijn raadgeefster, om goddelooslijk te handelen"*. (2 Kronieken 22:3-4).

Izebel, zijn grootmoeder, leefde ook nog, en nu sloot hij overmoedig een verbond met Joram van Israël, zijn oom.

Ahazia uit Juda kwam op tragische wijze om. De nog levende leden van Achabs huis *"waren zijn raadgevers, na den dood zijns vaders, hem ten verderve."* (vers 4). Terwijl Ahazia zijn oom in Jizreël bezocht, kreeg de profeet Elisa van God opdracht een van de zonen der profeten te zenden naar Ramot in Gilead om Jehu te zalven tot koning over Israël. De verenigde legers van Israël en Juda waren in die tijd in strijd met de Syriërs van Ramot in Gilead. Joram was in de strijd gewond en was teruggekeerd naar Jizreël, terwijl hij Jehu als aanvoerder van de verbonden legers had achtergelaten.

Toen hij Jehu zelfde, zei de boodschapper van Elisa: *"Zo zegt de HEERE, de God Israëls: Ik heb u gezalfd tot koning over het volk des HEEREN, over Israël."* En toen gaf hij Jehu ernstig een speciale opdracht van de hemel. *"En gij zult het huis van Achab, uw heer, slaan, opdat Ik het bloed van Mijn knechten, de profeten, en het bloed van alle knechten des HEEREN, wreke van de hand van Izebel. En het ganse huis van Achab zal omkomen"* (2 Koningen 9:6-8).

Nadat hij door het leger tot koning was uitgeroepen, spoedde Jehu zich naar Jizreël, waar hij begon met het uitvoeren van het vonnis over hen, die moedwillig hadden verkozen in de zonde te volharden en anderen tot zonde te verleiden. Joram van Israël, Ahazia uit Juda, en koningin Izebel, samen met *"al de overgeblevenen van het huis van Achab te Jizreel, en al zijn groten, en zijn bekenden, en zijn priesteren;"*, werden gedood. *"Alle profeten van Baal, al zijn dienaren, en al zijn priesters"*, die in het centrum van de Baälsdienst bij Samaria woonden, werden met het zwaard gedood. De afgodsbeelden werden afgebroken en verbrand en de tempel van Baal werd verwoest.

"Alzo verdelgde Jehu Baal uit Israël". (2 Koningen 10:11,19,28).

Het bericht van deze algemene executie bereikte Athalia, de dochter van Izebel, die nog steeds een leidende positie in het rijk van Juda bekleedde. Toen ze *"zag, dat haar zoon dood was, zo maakte zij zich op, en bracht al het koninklijke zaad van het huis van Juda om."* In deze massamoord werden alle afstammelingen van David, die verkiesbaar waren voor de troon, uitgeroeid, op één na, een baby, die Joas heette, en door de vrouw van Jojada,

PROFETEN EN KONINGEN

de hogepriester, in de gebouwen van de tempel werd verborgen. Zes jaar lang bleef het kind verborgen, *“en Athalia regeerde over het land”* (2 Kronieken 22:10,12).

Aan het eind van deze tijd kwamen alle Levieten en geheel Juda met Jojada samen om het kind Joas te kronen en te zalven en hem uit te roepen tot koning. Zij klaptten in de handen en riepen: *“de koning leve! Toen nu Athalia hoorde de stem des volks, dat toeliiep en den koning roemde, kwam zij tot het volk in het huis des HEEREN.”* (2 Kronieken 23:11-12). En daar zag ze de koning staan *“bij zijn pilaar, aan de ingang; en de oversten en de trompetten waren bij den koning; en al het volk des lands was blijde, en blies met de trompetten; en de zangers waren er met muzikale instrumenten, en gaven te kennen, dat men lofzingen zou; toen verscheurde Athalia haar klederen, en zij riep: Verraad, verraad! Maar de priester Jojada bracht de oversten der honderden, die over het heir gesteld waren, uit, en zeide tot hen: Brengt ze uit tot buiten de ordeningen, en die haar volgt, zal met het zwaard gedood worden;”* (vers 13-14).

Zo kwam het laatste lid van Achabs huis om het leven. Het vreselijk kwaad dat door zijn huwelijk met Izebel was veroorzaakt, bleef bestaan tot al zijn nakomelingen waren omgebracht. Zelfs in het land van Juda, waar de aanbidding van de ware God nooit geheel terzijde was gezet, had Athalia velen verleid tot afgoderij. Direct na de terechtstelling van de onboetvaardige koningin *“ging al het volk in het huis van Baal, en braken dat af; en zijn altaren en zijn beelden verbraken zij, en Matthan, den priester van Baal, sloegen zij dood voor de altaren.”* (vers 17). Er volgde een hervorming. Zij die een aandeel hadden gehad in het uitroepen van Joas tot koning, hadden plechtig beloofd dat zij Gods volk zouden zijn. En nu de boze invloed van Izebels dochter was weggenomen uit het rijk van Juda, en de priesters van Baal waren gedood en hun tempel was verwoest, verheugde zich heel het volk in het land; en de stad het land rust”. (vers 21).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 18 De roeping van Elisa

God had Elia geboden iemand anders in zijn plaats tot profeet te zalven. “*Elisa, de zoon van Safat, . zult gij tot profeet zalven in uw plaats*” (1 Koningen 19:16), had Hij gezegd; en gehoorzaam aan het gebod ging Elia heen om Elisa te zoeken. Wat was, terwijl hij naar het noorden reisde alles veranderd, vergeleken met korte tijd daarvoor! Toen was de grond als perkament, de landerijen werden niet bewerkt, want in drie en een half jaar was er dauw noch regen gevallen. Nu was alles groen, alsof de tijd van droogte en hongersnood ingehaald moest worden.

De vader van Elisa was een welgestelde boer, wiens huishouden behoorde tot de weinigen die in een tijd van bijna algemene afval de knie voor Baal niet gebogen hadden. In hun huis werd God geëerd, en trouw aan het geloof van het oude Israël was de dagelijkse leefregel. In deze omgeving bracht Elisa zijn jeugd door. In de stilte van het buitenleven werd hij met het leren over God, de natuur en de discipline van nuttig werken opgeleid in eenvoud en gehoorzaamheid aan zijn ouders en aan God, waardoor hij voorbereid werd op de hoge positie die hij later zou bekleden. De roeping tot het profetisch ambt bereikte Elisa, toen hij met de knechten van zijn vader op het land aan het ploegen was. Hij deed het werk dat voor de hand lag. Hij bezat de bekwaamheden van leider onder de mensen, en de nederigheid van iemand die bereid is te dienen. Hoewel hij een rustige en zachtmoedige geest bezat, was hij toch energiek en doelbewust. Hij bezat oprechtheid, trouw en liefde en vrees voor God; en in de eenvoudige dagelijks leefwijze kreeg hij vastbeslotenheid en karakteradel en nam steeds toe in genade en kennis. Terwijl hij thuis werkte met zijn vader, leerde hij samen te werken met God.

Door trouw te zijn in kleine dingen werd Elisa voorbereid op grotere verantwoordelijkheden. Van dag tot dag kreeg hij door nuttige bezigheden geschiktheid voor groter, belangrijker werk. Hij leerde dienen; en door dit te leren, leerde hij tevens hoe hij moest onderrichten en voorgaan Deze les geldt voor iedereen. Niemand kan weten welk doel God heeft met Zijn tucht; maar ieder kan ervan verzekerd zijn dat trouw in kleine dingen het bewijs van geschiktheid voor grotere verantwoordelijkheid is. Elke daad in het leven is een openbaring van het karakter; en alleen wie zich in kleine dingen een arbeider toont “*die zich niet beschaamd wordt*” (2 Timoteüs 2:15), kan door God geëerd worden met belangrijker diensten.

Hij die meent dat het er niet toe doet hoe hij de kleine opdrachten verricht, bewijst dat hij niet geschikt is voor een verhevener positie. Hij kan menen dat hij ten volle geschikt is voor een grotere taak, maar God ziet verder dan alleen het oppervlak. Na het toetsen en de beoordeling staat achter zijn naam geschreven: “*Gij zijt in de weegschalen gewogen; en gij zijt te licht bevonden*” Daniël 5:27). Zijn ontrouw valt terug op hemzelf. Hij verkrijgt niet de genade, de macht, de sterkte van karakter, die alleen verkregen worden door onvoorwaardelijke overgave.

Omdat velen geen aandeel hebben in een bepaald godsdienstig werk, menen ze dat hun leven nutteloos is, dat ze niets doen voor het bevorderen van Gods Koninkrijk. Hoe blij zouden ze iets groots ondernemen, als ze daartoe de kans kregen! Maar omdat ze alleen in kleine dingen kunnen dienen, menen ze zich te rechtvaardigen door niets te doen. Hierin dwalen zij. Iemand kan God werkelijk dienen in de gewone dagelijkse plichten — in het vellen van bomen, het bewerken van de grond, of in het ploegen. De moeder die haar

PROFETEN EN KONINGEN

kinderen opvoedt in de leer van Christus, werkt evengoed voor God als de predikant op de kansel.

Velen verlangen naar een bijzonder talent om daarmee een machtig werk te doen, terwijl hun plicht die naast hen ligt, en die het leven kleurrijk zou maken, uit het oog wordt verloren. Zulke mensen moeten de taak opnemen die voor hen ligt. Succes hangt meer af van energie en bereidheid dan van talent. Niet het bezit van machtige gaven stelt ons in staat een aanvaardbare dienst te verlenen, maar de getrouwe vervulling van de dagelijkse plichten, de tevreden geest, de onverstoorbare, oprechte belangstelling in het welzijn van anderen. In het nederigste werk kan ware grootheid gevonden worden. De gewone dingen zijn bekoorlijk in Gods oog als ze in liefde en trouw worden verricht.

Toen Elia, door God geleid bij het zoeken naar een opvolger, langs het veld kwam waar Elisa aan het ploegen was, wierp hij de mantel van toewijding over de schouders van de jongeman. Tijdens de hongersnood was het gezin van Safat bekend geworden met het werk en de zending van Elia; en nu maakte Gods Geest duidelijk in het hart van Elisa wat de daad van de profeet wilde zeggen. Voor hem was het een teken dat God hem had geroepen als de opvolger van Elia.

“En hij verliet de runderen, en liep Elia na, en zeide: Dat ik toch mijn vader en mijn moeder kusse, daarna zal ik u navolgen.”. “Ga, keer weder”, zei Elia, “want wat heb ik u gedaan?” Dit was geen afwijzing maar een geloofsproef. Elisa moest de kosten overwegen, — hij moest zelf beslissen of hij de roeping wilde aannemen of verwerpen. Als zijn verlangens uitgingen naar zijn huis en zijn gemakken, mocht hij thuisblijven. Maar Elisa begreep wat de roep betekende. Hij wist dat God hem had geroepen, en aarzelde niet te gehoorzamen. Hij wilde voor geen enkel werelds gewin de kans laten voorbijgaan om Gods boodschapper te worden of het voorrecht prijsgeven samen te werken met zijn dienaar. Hij *“nam een juk runderen, en slachtte het, en met het gereedschap der runderen zood hij hun vlees, hetwelk hij aan het volk gaf; en zij aten. Daarna stond hij op, en volgde Elia na, en diende hem.”* (1 Koningen 19:20-21). Zonder aarzelen verliet hij een tehuis waar men van hem hield, om de profeet te vergezellen in diens onzeker leven.

Als Elisa aan Elia had gevraagd wat er van hem werd verwacht, — wat zijn werk zou zijn — zou hij als antwoord hebben gekregen: God weet het; Hij zal het u bekendmaken. Als u God wilt dienen, zal Hij elke vraag van u beantwoorden. U kunt met mij meegaan als u er zeker van bent dat God u heeft geroepen. U moet er zeker van zijn dat God achter mij staat, en dat het Zijn stem is die u hoort. Als u alles ondergeschikt maakt aan Gods gunst, kom dan.

De jongeman die aan Jezus de vraag stelde: *“Goede Meester! wat zal ik goeds doen, opdat ik het eeuwige leven hebbe?”*, kreeg een soortgelijk antwoord van Christus, als het geval was met Elisa, toen deze werd geroepen. *“Zo gij volmaakt wilt zijn”*, antwoordde Christus, *“ga heen, verkoop wat gij hebt, en geef het den armen, en gij zult een schat hebben in de hemel; en kom herwaarts, volg Mij.”* (Mattheüs 19:16,21).

Elisa gaf gehoor aan de oproep om te dienen, zonder achterom te zien naar de genoegens en gemakken die hij achter zich liet. Toen de jongeman de woorden van de Heiland hoorde *“ging hij bedroefd weg, want hij had vele goederen”* (vers 22). Hij was niet bereid het offer te brengen. Zijn liefde voor zijn goederen was groter dan zijn liefde voor God. Door zijn weigering alles op te geven voor Christus liet hij zien dat hij onwaardig was een plaats te bekleden in de dienst van de Meester.

De oproep om alles te leggen op het altaar van het dienen, komt tot iedereen. Ons wordt niet gevraagd te dienen zoals het geval was met Elisa, ook behoeven we niet alles te

PROFETEN EN KONINGEN

verkopen wat we bezitten; maar God vraagt ons om het dienen van Hem voorop te plaatsen in ons leven, om geen dag te laten voorbijgaan zonder iets te doen waardoor Zijn werk op aarde zal vooruitgaan. Hij verwacht niet van iedereen dezelfde dienst. Iemand kan geroepen worden om te dienen in een ander land; een ander kan gevraagd worden met zijn goederen het Evangelie te steunen. God aanvaardt het offer van elk van hen. Toewijding van het leven en alles wat ermee samenhangt, is noodzakelijk. Zij die zich op deze wijze toewijden, zullen de roep van de hemel horen en gehoor eraan geven. Aan iedereen die deelgenoot wordt aan Zijn genade, wijst de Heere een werk voor anderen. Als enkelingen moeten we op onze plaats staan en zeggen: *“Hier ben ik, zend mij”*. Hetzij iemand evangeliedienaar is of arts, hetzij hij koopman is of boer, geleerde of werktuigkundige, de verantwoordelijkheid rust op hem. Zijn taak is anderen de blijde boodschap van hun zaligheid te brengen. Alles wat hij doet, moet hierop gericht zijn.

In het begin werd een grote taak geëist van Elisa; zijn opleiding bestond uit alledaagse dingen. Van hem wordt gezegd dat hij water goot over de handen van zijn meester Elia. Hij was bereid alles te doen wat de Heere zei, en bij elke stap leerde hij lessen van nederigheid en dienstbaarheid. Als de persoonlijke bediende van de profeet bleef hij voortgaan trouw te zijn in kleine dingen, terwijl hij met een voornemen, dat dagelijks sterker werd, zich wijdde aan de zending waartoe God hem had geroepen.

Het leven van Elisa, nadat hij Elia was gevolgd, was niet zonder verzoeken. Hij kende tal van beproevingen; maar in elke omstandigheid vertrouwde hij op God. Hij kwam in de verleiding te denken aan het tehuis dat hij had verlaten, maar hij gaf niet toe aan deze verleiding. Hij had zijn hand aan de ploeg geslagen, en was vastbesloten niet terug te keren, en door beproeving en verzoeking toonde hij zich het in hem gestelde vertrouwen waard.

De dienst van het Evangelie omvat veel meer dan alleen het prediken van het Woord. Het betekent de opleiding van jongemannen, zoals Elia Elisa heeft opgeleid, hen te roepen uit hun gewone plichten, en hen verantwoordelijkheid te doen dragen in Gods werk, — eerst kleine verantwoordelijkheden, met het toenemen van hun kracht en ervaring grotere verantwoordelijkheid. In het evangeliewerk zijn mannen van gebed en geloof, die kunnen zeggen: *“Hetgeen van den beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, en onze handen getast hebben, van het Woord des levens;— ... Hetgeen wij [dan] gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u,”* (1 Johannes 1:1,3). Jonge, onervaren werkers moeten opgeleid worden door deze ervaren dienaars van God in het werk. Zo zullen ze leren lasten te dragen.

Zij die op zich nemen deze jonge werkers op te leiden, doen een edel werk. De Heere Zelf werkt met hen samen. En de jongemannen tot wie het woord van wijding wordt gesproken, die het voorrecht hebben samen te werken met oprechte, godvruchtige werkers, moeten hun kansen waarnemen. God heeft hen geëerd door hen te kiezen voor Zijn dienst, en hen daar te plaatsen waar ze beter bekwaam gemaakt kunnen worden; en ze moeten nederig, getrouw, gehoorzaam en offervaardig zijn. Als ze zich onderwerpen aan Gods tucht, Zijn aanwijzingen uitvoeren en Zijn dienaars kiezen als hun raadgevers, zullen ze zich ontwikkelen tot rechtvaardige, doelbewuste mannen met hoogstaande beginselen, aan wie God verantwoordelijkheden kan toevertrouwen.

Wanneer het Evangelie in zuiverheid wordt verkondigd, zullen mannen van achter de ploeg en uit het zakenleven, dat hen voornamelijk in beslag neemt, worden geroepen om opgeleid te worden onder leiding van ervaren mannen. Wanneer ze leren succesvol te werken, zullen ze de Waarheid met kracht prediken. Bergen van moeilijkheden zullen op de

PROFETEN EN KONINGEN

wonderlijkste wijze door Gods voorzienigheid worden weggenomen en in zee geworpen. De boodschap die zoveel betekent voor hen die op de aarde wonen, zal gehoord en begrepen worden. De mensen zullen weten wat Waarheid is. Het werk zal steeds verder voorwaarts gaan, tot heel de aarde is gewaarschuwd; dan zal het einde komen.

Elia en Elisa hebben enkele jaren na de roeping van Elisa samengewerkt. De jongere man werd van dag tot dag meer voorbereid op zijn werk. Elia was Gods werktuig geweest om geweldige zonden weg te doen. De afgodendienst, die, gesteund door Achab en de heidense Izebel, het volk had verleid, was een duidelijk halt toegeroepen. De profeten van Baal waren gedood. Het hele volk van Israël was diepbewogen, en velen waren teruggekeerd tot de eredienst van God. Als opvolger van Elia moest Elisa door zorgvuldig, geduldig onderricht trachten Israël op veilige wegen te leiden. Zijn samenwerking met Elia, de grootste profeet sedert de dagen van Mozes, bereidde hem voor op het werk dat hij spoedig alleen moest opnemen. In deze jaren van gezamenlijk dienen moest Elia van tijd tot tijd schandelijke zonden streng bestraffen. Toen de goddeloze Achab de wijngaard van Nabot nam, voorzegde de stem van Elia zijn ondergang en de ondergang van heel zijn huis. En toen Ahazia na de dood van zijn vader Achab zich afwendde van de levende God tot Baal-Zebub, de god van Ekron, werd opnieuw de stem van Elia gehoord in ernstige afkeuring.

De scholen der profeten, door Samuel opgericht, waren in de tijd van Israëls afval verlopen. Elia richtte deze scholen weer op, en trof voorzieningen voor jonge mannen zodat zij een opleiding konden krijgen, die hen ertoe zou brengen de wet te verheerlijken en deze groot te maken. Drie van deze scholen, één te Gilgal, één in Betel, en één in Jericho, worden in de Bijbel genoemd. Kort voor Elia werd opgenomen naar de hemel, bezochten hij en Elisa deze opleidingscentra. De lessen die de profeet van God hen bij vroegere bezoeken had gegeven, herhaalde hij nu. Vooral onderrichtte hij hen omtrent hun grote voorrecht om hun trouw aan de God des hemels te handhaven. Hij doordrong hen ook van het belang dat eenvoud elke trek van hun opleiding moest kenmerken. Alleen op deze wijze konden ze door de hemel worden gevormd, en uitgaan om te werken in de weg des Heeren. Het hart van Elia was verblijd toen hij zag wat door deze scholen tot stand was gekomen. Het werk van hervorming was niet volkomen, maar hij zag door het hele koninkrijk de Waarheid van het Woord des Heeren: *“Ook heb Ik in Israël doen overblijven zeven duizend, alle knieën, die zich niet gebogen hebben voor Baal,”* (1 Koningen 19:18). Toen Elisa de profeet vergezelde op zijn dienstreis van school tot school, werden zijn geloof en vastbeslotenheid opnieuw op de proef gesteld. In Gilgal, en later nog eens in Betel en Jericho, verzocht de profeet hem terug te gaan. *“Blijf toch hier”,* zei Elia, *“want de HEERE heeft mij naar Beth-el gezonden”* (2 Koningen 2:2). Maar toen hij in zijn jeugd achter de ploeg ging, had Elisa geleerd niet te kort te schieten of zich te laten ontmoedigen; en nu hij zijn hand in ander opzicht aan de ploeg had geslagen, wilde hij zich niet van zijn doel laten afhouden. Hij wilde zich niet laten scheiden van zijn meester, zolang hij gelegenheid had zich beter te bekwamen voor zijn werk. Zonder dat Elia het wist, was de openbaring dat hij opgenomen zou worden, bekendgemaakt aan zijn discipelen in de scholen der profeten, en in het bijzonder aan Elisa. En nu bleef de trouwe dienaar van de man Gods dicht bij hem. Telkens als hem werd gezegd terug te keren, luidde zijn antwoord: *“Zo waarachtig als de HEERE leeft en uw ziel leeft, ik zal u niet verlaten”*.

“En zij beiden gingen heen”, tot *“zij beiden stonden aan de Jordaan. Toen nam Elia zijn mantel, en wond [hem] samen, en sloeg het water, en het werd herwaarts en derwaarts verdeeld; en zij beiden gingen er door op het droge. Het geschiedde nu, als zij overgekomen*

PROFETEN EN KONINGEN

waren, dat Elia zeide tot Elisa: *Begeer wat ik u doen zal, eer ik van bij u weggenomen worde.*” (vers 8-9).

Elia vroeg niet om wereldse eer, of een vooraanstaande plaats onder de groten der aarde. Hij verlangde naar een grote mate van de Geest, Die God zo ruimschoots had geschonken aan de man die op het punt stond opgenomen te worden. Hij wist dat alleen de Geest, Die op Elia had gerust, hem in staat kon stellen in Israël de plaats in te nemen waarvoor God hem had geroepen, en daarom vroeg hij: *“Dat toch twee delen van uw geest op mij zijn”* (vers 9).

Op deze vraag antwoordde Elia: *“Gij hebt een harde zaak begeerd; indien gij mij zult zien, als ik van bij u weggenomen worde, het zal u alsoz geschieden; doch zo niet, het zal niet geschieden. En het gebeurde, als zij voortgingen, gaande en sprekende, ziet, zo was er een vurige wagen met vurige paarden, die tusschen hen beiden scheiding maakten. Alzo voer Elia met een onweder ten hemel.”* (vers 10-11).

Elia was een voorbeeld van de heiligen die op aarde leven bij de wederkomst van Christus en die veranderd zullen worden in een oogwenk, bij de laatste bazuin, (1 Korinthe 15:51-52) zonder de dood te kennen. Als vertegenwoordiger van degenen die op deze wijze veranderd zullen worden mocht Elia met Mozes staan naast de Heiland op de berg der verheerlijking, nabij het einde van Christus' werk op aarde. In deze verheerlijkte mannen zagen de discipelen in het klein een voorstelling van het Koninkrijk der verlostten. Ze zagen Jezus, bekleed met het licht van de hemel; ze hoorden de *“stem uit de wolk”* (Lukas 9:35), die Hem erkende als de Zoon van God; ze zagen Mozes, als voorstelling van hen die bij de wederkomst uit de dood worden opgewekt; en ook Elia was er, als beeld van hen die aan het einde van de wereldgeschiedenis van sterfelijkheid in onsterfelijkheid zullen worden veranderd en naar de hemel zullen worden opgenomen zonder de dood te smaken.

In de woestijn had Elia, toen hij zich eenzaam en moedeloos voelde, gezegd dat hij genoeg had van het leven, en hij had gebeden of hij mocht sterven. Maar in Zijn barmhartigheid had de Heere niet aan zijn wens voldaan. Er wachtte Elia nog een groot werk; en als zijn werk was gedaan, zou hij niet moedeloos en eenzaam sterven. Hij zou niet afdalen in het graf, maar opstijgen met Gods engelen naar Gods heerlijkheid.

“En Elisa zag het, en hij riep: Mijn vader, mijn vader, wagen Israëls en zijn ruiteren! En hij zag hem niet meer; en hij vatte zijn klederen en scheurde ze in twee stukken. Hij hief ook Elia's mantel op, die van hem afgevallen was, en keerde weder, en stond aan den oever van de Jordaan. En hij nam den mantel van Elia, die van hem afgevallen was, en sloeg het water, en zeide: Waar is de HEERE, de God van Elia? Ja, Dezelve? En hij sloeg het water, en het werd herwaarts en derwaarts verdeeld, en Elisa ging er door. Als nu de kinderen der profeten, die tegenover te Jericho waren, hem zagen, zo zeiden zij: De geest van Elia rust op Elisa; en zij kwamen hem tegemoet, en bogen zich voor hem neder ter aarde.” (2 Koningen 2:12-15).

Als de Heere het in Zijn voorzienigheid juist acht om hen die Hij wijsheid heeft geschonken, van Zijn werk te ontheffen, helpt en sterkt Hij hun opvolgers, als ze tot Hem willen gaan om hulp en in Zijn wegen willen wandelen. Ze kunnen zelfs verstandiger zijn dan hun voorgangers; want ze kunnen voordeel putten uit hun ervaring, en wijsheid opdoen van hun fouten.

Van nu af stond Elisa in de plaats van Elia. Hij die in het minste getrouw was geweest, zou zich ook in het grote getrouw bewijzen.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 19 Het water gezond gemaakt

In oude tijden was de Jordaanvallei *“geheel bevochtigd... als de hof des HEEREN”*. In deze mooie vallei koos Lot zijn woonplaats, *“en sloeg tenten tot aan Sodom toe”* op. (Genesis 13:10,12). In de tijd dat de steden der vlakte werden verwoest, werd heel de omgeving een woestenijs, en sindsdien is het een deel geweest van de woestijn van Juda.

Een gedeelte van de vruchtbare vallei was overgebleven, met zijn levengevende bronnen en stromen, om het hart der mensen te verblijden. In deze vallei, die rijk was aan korenvelden en bossen van dadelpalmen en andere vruchtbomen, had het leger van Israël gelegerd nadat het de Jordaan was overgestoken, en hier had het de eerste vruchten van het beloofde land genuttigd. Vóór het volk stonden de muren van Jericho, een heidense vesting, het middelpunt van de aanbidding van Asjera, de laagste en meest ontaardende van alle Kanaänitische vormen van afgoderij. Al spoedig werden de muren neergeworpen en de inwoners gedood; en ten tijde van de val werd de plechtige uitspraak gedaan ten aanhoren van geheel Israël: *“Vervloekt zij die man voor het aangezicht des HEEREN, die zich opmaken en deze stad Jericho bouwen zal; dat hij ze grondveste op zijn eerstgeborenen zoon, en haar poorten stelle op zijn jongsten zoon!”* (Jozua 6:26).

Vijf eeuwen gingen voorbij. De plaats lag woest, door God vervloekt.

Zelfs de bronnen die het verblijf in dit deel van de vallei zo aantrekkelijk hadden gemaakt, leden onder de verderfelijke invloed van de vloek. Maar in de dagen van Achabs afval, toen door Izebels invloed de eredienst van Asjera werd hersteld, werd Jericho, de vroegere zetel van deze eredienst, herbouwd, hoewel de bouwer een ontzagwekkende prijs betaalde. Hiel, de Betheliet grondvestte het *“op Abiram, zijn eerstgeborenen zoon heeft hij haar gegrondvest, en op Segub, zijn jongsten [zoon], heeft hij haar poorten gesteld; naar het woord des HEEREN,”* (1 Koningen 16:34).

Niet ver van Jericho, te midden van vruchtbare boomgaarden, was één der scholen der profeten; en daarheen ging Elisa na de hemelvaart van Elia. Onderweg daarheen kwamen de mannen van de stad naar de profeet en zeiden: *“Zie toch, de woning dezer stad is goed, gelijk als mijn heer ziet; maar het water is kwaad, en het land onvruchtbaar.”* (2 Koningen 2:19).

Vroeger was de bron helder en levengevend geweest, en had een belangrijk aandeel gehad in de watervoorziening van de stad en haar omgeving, maar nu was ze niet langer geschikt voor gebruik.

In antwoord op de vraag van de mannen van Jericho zei Elisa: *“Breng mij een nieuwe schaal, en legt er zout in”*. Toen deze hem gebracht was, *“ging hij naar de waterwel, wierp het zout daarin en zeide: Zo zegt de HEERE: Ik heb dit water gezond gemaakt; er zal geen dood of onvruchtbaarheid meer van worden”* (vers 21).

Het gezond maken van de wateren van Jericho vond plaats, niet door de wijsheid van mensen, maar door Gods wonderlijke tussenkomst. Zij die de stad hadden herbouwd, hadden geen recht op Gods gunst; toch achtte Hij Die *“Zijn zon opgaan over bozen en goeden, en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.”* (Mattheüs 5:45), dit het juiste moment om door dit bewijs van medeleven Zijn bereidheid te tonen om Israël te genezen van zijn geestelijke kwalen.

Het herstel was blijvend; *“Alzo werd dat water gezond, tot op dezen dag, naar het woord van Elisa, dat hij gesproken had.”* (2 Koningen 2:22). Sedert die tijd heeft het water

PROFETEN EN KONINGEN

gestroomd en dat deel der vallei tot een oase van schoonheid gemaakt. Tal van geestelijke lessen kunnen geleerd worden uit het verhaal van het gezond maken van het water. De nieuwe schaal, het zout, de waterwel, deze alle zijn in hoge mate symbolisch.

Door het zout te werpen in de bittere bron, onderwees Elisa dezelfde geestelijke les die de Heiland eeuwen later meedeelde aan Zijn discipelen, toen Hij zei: *“Gij zijt het zout der aarde”* (Mattheüs 5:13). Het zout, dat zich vermengde met de verontreinigde bron, zuiverde het water en bracht leven en zegeningen, waar dit voorheen vloek en dood had gebracht. Als God Zijn kinderen vergelijkt met zout, wil Hij hen onderwijzen dat het Zijn bedoeling is hen te maken tot voorwerpen van Zijn genade, zodat zij werktuigen kunnen worden in het redden van anderen. Gods doel bij het kiezen van een volk voor heel de wereld was niet alleen om hen aan te nemen als Zijn zonen en dochters, maar om door hen aan de wereld de genade te verkondigen die zaligheid brengt.

Toen de Heere Abraham riep, was dat niet alleen om hem te maken tot Zijn vriend, maar ook tussenpersoon van de bijzondere voorrechten die de Heere aan de volkeren wilde schenken.

De wereld heeft bewijzen van oprecht christendom nodig. Het gif der zonde werkt in het hart van de maatschappij. Steden en dorpen zijn diep gezonken in zonde en zedelijk verderf. De wereld is vol ziekte, lijden en onrecht. Ver en nabij zijn zielen in armoede en zorg, neergedrukt door schuldgevoel, en op het punt onder te gaan door gebrek aan een reddende invloed. Het Evangelie der Waarheid wordt hen gedurig voor ogen gehouden, en toch gaan ze ten onder omdat het voorbeeld van hen die een reuk ten leven moesten zijn, een reuk des doods is. Hun zielen drinken bitterheid, omdat de bronnen vergiftigd zijn, terwijl deze moesten zijn als waterbronnen, springende tot in het eeuwige leven.

Zout moet gemengd worden met de materie waaraan het wordt toegevoegd; het moet deze doordringen, erin opgaan, zodat het wordt bewaard voor verderf. Zo moeten door persoonlijk contact en omgang met anderen, mensen in aanraking komen met de reddende kracht van het Evangelie. Mensen worden niet als een menigte, maar als enkelingen gered. Persoonlijke invloed is een kracht. Deze moet samenwerken met de invloed van Christus, verheffen waar Christus dat doet, juiste beginselen meedelen, en de voortgang van het werelds verderf een halt toeroepen. Deze invloed moet de genade meedelen die alleen Christus kan schenken. Ze moet het leven van anderen opheffen en veraangename door de kracht van een rein voorbeeld dat samengaat met oprecht geloof en oprechte liefde.

Van de tot dusver verontreinigde bron te Jericho zei God: *“Ik heb dit water gezond gemaakt; er zal geen dood of onvruchtbaarheid meer van worden”*. De verontreinigde stroom is een beeld van de ziel die van God is gescheiden. Zonde maakt niet alleen een scheiding tussen God en de mens, maar vernietigt in de menselijke ziel beide het verlangen en de mogelijkheid om Hem te kennen. Door de zonde is de gehele mens het spoor bijster, het verstand is verdorven, de verbeelding is onrein; de hoedanigheden van de ziel zijn ontaard. Er is een gebrek aan zuivere godsdienst, aan heiligheid van hart. De veranderende macht van God heeft het karakter niet veranderd. De ziel is zwak, en door gebrek aan zedelijke kracht om te overwinnen, verdorven en ontaard.

Voor het hart dat gereinigd is, is alles veranderd. Een veranderd karakter getuigt voor de wereld van een inwonende Christus. Gods Geest brengt nieuw leven in de ziel, onderwerpt de gedachten en verlangens aan de wil van Christus; en de inwendige mens wordt vernieuwd naar Gods beeld. Zwakke en dwalende mannen en vrouwen laten aan de

PROFETEN EN KONINGEN

wereld zien dat de verlossende macht der genade het gebrekkige karakter kan ontwikkelen tot evenredigheid en overvloedig vrucht dragen.

Het hart dat Gods Woord aanvaardt, is niet als een poel die verdampt, of als een gebroken kruik die zijn schat verliest. Het is als een bergstroom, gevoed door bronnen die nooit opdrogen, waarvan de koele heldere wateren van rots op rots neerklaten, en de vermoeiden, de dorstigen, de zwaar belosten verfrist. Het is als een rivier die altijd stroomt, en die, naarmate ze verder gaat, steeds dieper en breder wordt, tot haar levengedend water zich over heel de aarde verspreidt. De stroom die murmelend haar weg zoekt, laat achter zich haar spoor van groen en vruchtbaarheid. Het gras aan de oevers is van een frisser groen, de bomen hebben een rijker gebladerte, de bloemenweelde is groter. Als de aarde kaal en verbrand ligt onder de verschroeiende hitte van de zomer, kenmerkt een strook van groen de loop van de rivier.

Zo is het ook met het ware kind van God. De godsdienst van Christus openbaart zich als een levengedend, alles doordringend beginsel, als een levende, werkende, geestelijke kracht. Als het hart openstaat voor de hemelse invloed van Waarheid en liefde, zullen deze beginselen daaruit voortstromen en zijn als waterstromen in de woestijn, waardoor vruchtbaarheid verschijnt in plaats van onvruchtbaarheid en droogte.

Wanneer zij die door het kennen van Bijbelse waarheden zijn gereinigd en geheiligd, van harte deelnemen aan het werk van het redden van zielen, zullen ze werkelijk een reuk ten leven worden. En als ze dagelijks drinken uit de onuitputtelijke Bron van genade en kennis, zullen ze bemerken dat hun eigen harten tot overvloedens gevuld worden met de Geest van hun Meester, en dat door hun belangeloze dienst velen lichamelijk, verstandelijk en geestelijk worden verrijkt. De vermoeiden worden verfrist, de zieken krijgen hun gezondheid terug, en zij die door zonden zijn terneergedrukt, worden van hun lasten ontheven. In verre landen worden lofliederen gehoord van hen wiens harten zijn afgewend van de zonde tot het dienen van gerechtigheid.

“Geeft, en u zal gegeven worden” (Lukas 6:38); want het Woord van God is een “fontein der hoven, put der levende wateren, die uit Libanon vloeien!” (Hooglied 4:15).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 20 Een profeet van vrede

Elisa's werk als profeet verschilde in enkele opzichten veel van Elia's werk. Elia moest boodschappen van veroordeling en straf brengen; hij moest onbevreesd vermanen en koning en volk oproepen zich af te wenden van hun boze wegen. Elisa had een vreedzamer boodschap; hij moest het werk dat Elia was begonnen, opbouwen en versterken; hij moest het volk onderrichten in de weg des Heeren. De Geest der inspiratie schildert hem als iemand die persoonlijk met de mensen in aanraking kwam; omgeven door de zonen der profeten; terwijl hij door zijn wonderen en dienst genezing en blijdschap bracht.

Elisa was een man met een zachte en vriendelijke geest; maar dat hij ook streng kon zijn, blijkt uit zijn handelwijze toen hij op weg naar Beth-El werd bespot door goddeloze jongeren, die uit de stad kwamen. Deze jongeren hadden gehoord van Elia's hemelvaart, en ze maakten dit plechtig voorval het onderwerp van hun spot, toen ze tot de profeet zeiden: *“Kaalkop, ga op, kaalkop, ga op!”* Bij het horen van hun spottende woorden keerde de profeet zich om, en gedreven door de Geest van de Almachtige sprak hij een vloek over hen uit. Het ontzagwekkend oordeel dat volgde, kwam van God *“Toen kwamen er twee beren uit het woud, en verscheurden van dezelve twee en veertig kinderen”* (2 Koningen 2:23,24).

Als Elisa zich ongestraft had laten bespotten, zou hij later steeds door het gespuis zijn bespot en belasterd, en zou zijn zending om te onderrichten en te redden in een tijd van nationale gevaren gedoemd zijn geweest tot mislukking. Dit ene voorval van vreselijke gestrengheid was voldoende om zijn verdere leven respect af te dwingen. Vijftig jaar lang ging hij in en uit de poorten van Beth-El en door het land van stad tot stad, door groepen werkeloze, ruwe, losbandige jongeren; maar niemand bespote hem, of ging achteloos voorbij aan zijn eigenschappen als profeet van de Allerhoogste. Zelfs goedheid moet een grens kennen. Gezag moet streng gehandhaafd worden, anders zullen velen er spottend en verachtelijk tegenover staan. Zogenaamde tederheid, vleierij en toegeeflijkheid jegens jongeren, zoals ouders en gezagdragers tonen, is een van de grootste onheilen waardoor ze getroffen kunnen worden. In ieder gezin zijn vastbeslotenheid, duidelijke eisen en strakke lijnen nodig.

Eerbied, waarin de jongeren die Elisa bespotten zo tekort schoten, is een eigenschap die zorgvuldig Naam lichtzinnig of gedachteloos genoemd worden. Engelen bedekken hun gelaat als ze deze Naam uitspreken. Hoe groot moet dan wel de eerbied zijn waarmee wij, gevallen en zondige schepselen, deze Naam op onze lippen nemen! Eerbied moet getoond worden voor Gods vertegenwoordigers, — voor evangeliëdienaren, leraars en ouders, die in Zijn plaats moeten spreken en handelen. Door hun eerbied te bewijzen, wordt God geëerd. Voorkomendheid is ook één van de geestelijke kenmerken die door ieder beoefend moet worden. Hierdoor kunnen naturen, die zonder deze eigenschap hard en ruw zouden worden, verzacht worden. Zij die belijden volgelingen te zijn van Christus, terwijl ze toch ruw, onvriendelijk en onhoffelijk zijn, hebben niets van Jezus geleerd. Al hoeft men niet te twifelen aan hun oprechtheid, en wordt hun eerlijkheid niet betwijfeld, oprechtheid en eerlijkheid kunnen een gebrek aan vriendelijkheid en voorkomendheid niet goedmaken.

De vriendelijkheid waardoor Elisa een machtige invloed over het leven van velen in Israël kon uitoefenen, komt tot uiting in de geschiedenis van zijn vriendschappelijke betrekkingen met een gezin dat in Sunem woonde. Op zijn tochten door het koninkrijk begaf Elisa zich op zekere dag naar Sunem. Daar woonde een welgestelde vrouw, *“dewelke hem*

PROFETEN EN KONINGEN

aanhield om brood te eten. Voorts geschiedde het, zo dikwijls hij doortrok, week hij daarin, om brood te eten.” De huisvrouw bemerkte dat Elisa een “*man Gods heilig is*”, en ze zei tegen haar man: “*Laat ons toch een kleine opperkamer van een wand maken, en laat ons daar voor hem zetten een bed, en tafel, en stoel, en kandelaar; zo zal het geschiede*” (2 Koningen 4:8-10). Hier kwam Elisa dikwijls, dankbaar voor de rust die hij er vond. God beantwoordde deze vriendelijkheid van de vrouw. In het huis waren geen kinderen; nu beloonde de Heere haar gastvrijheid door haar een zoon te geven.

Jaren gingen voorbij. Het kind was oud genoeg om mee te gaan met de maaiers naar het land. Op zekere dag werd hij bevangen door de warmte, en zei tegen zijn vader: “*Mijn hoofd, mijn hoofd!*” De vader gaf een knecht opdracht hem naar huis te brengen, naar zijn moeder; “*En hij zat op haar knieën tot aan den middag toe; toen stierf hij. En zij ging op, en legde hem op het bed van den man Gods; daarna sloot zij voor hem toe, en ging uit.*” (vers 20-21).

In haar wanhoop besloot de Sunemitische naar Elisa te gaan om hulp. De profeet was op dat moment op de berg Karmel. Vergezeld door een knecht, ging de vrouw onmiddellijk op reis. “*En het geschiedde, als de man Gods haar van tegenover zag, dat hij tot Gehazi, zijn jongen zeide: Zie, daar is de Sunamietische. Nu loop toch haar tegemoet, en zeg tot haar: Is het wel met u? Is het wel met uw man? Is het wel met uw kind?*” (vers 25-26). De knecht deed wat hem was opgedragen, maar eerst toen ze bij Elisa was gekomen, openbaarde de vrouw de oorzaak van haar verdriet. Toen hij van haar verlies hoorde, gebod Elisa Gehazi: “*Gord uw lenden, en neem mijn staf in uw hand, en ga henen; zo gij iemand vindt, groet hem niet; en zo u iemand groet, antwoord hem niet; en leg mijn staf op het aangezicht van den jongen.*” (vers 29).

Maar de moeder was niet tevreden eer Elisa zelf met haar meekwam.

“*[Zo] [waarachtig] [als] de HEERE leeft en uw ziel leeft, ik zal u niet verlaten!*”, zei ze. “*Hij stond dan op, en volgde haar na. Gehazi nu was voor hun aangezicht doorgegaan; en hij legde den staf op het aangezicht van den jongen; doch er was geen stem, noch opmerking. Zo keerde hij weder hem tegemoet, en bracht hem boodschap, zeggende: De jongen is niet ontwaakt.*” (vers 30-31).

Toen ze het huis bereikt hadden, ging Elisa naar de kamer waar het dode kind lag, “*sloot de deur voor hen beiden toe, en bad tot de HEERE. En hij klom op, en legde zich neder op het kind, en leggende zijn mond op deszelfs mond, en zijn ogen op zijn ogen, en zijn handen op zijn handen, breidde zich over hem uit. En het vlees des kinds werd warm. Daarna kwam hij weder, en wandelde in het huis eens herwaarts, en eens derwaarts, en klom [weder] op, en breidde zich over hem uit; en de jongen niesde tot zevenmaal toe; daarna deed de jongen zijn ogen open.*” (vers 34-35). Elisa riep Gehazi en gaf hem opdracht de moeder naar hem toe te sturen. “*En hij riep ze, en zij kwam tot hem; en hij zeide: Neem uw zoon op. Zo kwam zij, en viel voor zijn voeten, en boog zich ter aarde, en zij nam haar zoon op, en ging uit.*” (vers 36-37).

Op deze wijze werd het geloof van deze vrouw beloond. Christus, de grote Levengever, had haar haar zoon teruggegeven. Op gelijke wijze zullen zijn getrouwen beloond worden wanneer bij Zijn komst de dood zijn prikkel verloren heeft en het graf beroofd wordt van de overwinning waarop het aanspraak maakt. Dan zal Hij aan Zijn dienstknechten de kinderen teruggeven die hun door de dood zijn ontnomen. “*Zo zegt de HEERE: Er is een stem gehoord in Rama, een klage, een zeer bitter geweest; Rachel weent over haar kinderen; zij weigert zich te laten troosten over haar kinderen, omdat zij niet zijn.*”

PROFETEN EN KONINGEN

Zo zegt de HEERE: Bedwing uw stem van gewezen, en uw ogen van tranen; want er is loon voor uw arbeid,... want zij zullen uit des vijands land wederkomen. En er is verwachting voor uw nakomelingen, spreekt de HEERE; want [uw] kinderen zullen wederkomen tot hun landpale.” (Jeremia 31:15-17).

Jezus brengt in ons verdriet over de doden troost met een boodschap vol hoop: *“[Doch] Ik zal hen van het geweld der hel verlossen, Ik zal ze vrijmaken van den dood: o dood! waar zijn uw pestilentien? hel! waar is uw verderf?” (Hosea 13:14). “en Ik ben dood geweest; en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid.” (Openbaring 1:18). “Want de Heere Zelf zal met een geroep, met de stem des archangels, en met de bazuin Gods nederdalen van den hemel; en die in Christus gestorven zijn, zullen eerst opstaan; Daarna wij, die levend overgebleven zijn, zullen te zamen met hen opgenomen worden in de wolken, den Heere tegemoet, in de lucht; en alzo zullen wij altijd met den Heere wezen.” (1 Thessalonicenzen 4:16-17).*

Evenals de Heiland der wereld, waarvan hij een type was, combineerde Elisa tijdens zijn werk onder de mensen het genezen met onderwijzen. Trouw, onvermoeibaar in zijn lange en succesvolle arbeid, streefde Elisa ernaar het belangrijke opvoedingswerk te bevorderen en te sterken, dat door de scholen der profeten werd gedaan. In Gods voorzienigheid werden zijn woorden van onderricht tot ernstige groepen jonge mannen, die bijeen waren, bevestigd door het werk van de Heilige Geest, en bij tijden door andere onmiskenbare bewijzen van zijn gezag als dienstknecht van God.

Bij gelegenheid van één van zijn bezoeken aan de school te Gilgal maakte hij de vergiftige groente gezond. Er was honger in het land *“en de zonen der profeten zaten voor zijn aangezicht; en hij zeide tot zijn jongen: Zet den groten pot aan, en zied moes voor de zonen der profeten. Toen ging er een uit in het veld, om moeskruiden te lezen, en hij vond een wilden wijnstok, en las daarvan, zijn kleeft vol wilde kolokwinten, en kwam, en sneed ze in den moespot; want zij kenden ze niet. Daarna schepten zij voor de mannen op om te eten; en het geschiedde, als zij aten van dat moes, dat zij riepen en zeiden: Man Gods, de dood is in den pot! En zij konden het niet eten. Maar hij zeide: Brengt dan meel; en hij wierp het in den pot; en hij zeide: Schep voor het volk op, dat zij eten. Toen was er niets kwaads in den pot.” (2 Koningen 4:38-41).*

Ook spijzigde Elisa honderd mannen met een geschenk, hem gebracht door een man *“van Baäl-Salisa”, “broden der eerstelingen, twintig gerstebroden, en groene aren in haar hulzen;” (vers 42), in een tijd toen er honger was in het land. Bij hem waren mensen die dringend voedsel nodig hadden. Toen het geschenk kwam, zei hij tot de knecht: “Geef dit aan het volk, dat zij eten. Doch zijn dienaar zeide: Wat zou ik dat aan honderd mannen voorzetten? En hij zeide: Geef aan het volk, dat zij eten; want alzo zegt de HEERE: Men zal eten en overhouden. Zo zette hij het hun voor, en zij aten, en zij hielden over, naar het woord des HEEREN.” (vers 42-44).* Welk een minzaamheid was het van de kant van Christus om door Zijn boodschapper dit wonder te doen, om de honger te stillen! Sedert die tijd heeft de Heere Jezus telkens weer, hoewel niet altijd op zulk een opmerkelijke manier, gewerkt om aan de menselijke behoeften te voldoen. Als we een beter geestelijk onderscheidingsvermogen bezaten, zouden we eerder dan nu het geval is, Gods weldadige handelwijze met de mensenkinderen ontdekken.

Gods genade op het weinige maakt dit voldoende. Gods hand kan het honderdvoudig vermenigvuldigen. Uit Zijn overvloed kan Hij een tafel bereiden in de wildernis. Door de aanraking van Zijn hand kan Hij de schamele voorraad ruimschoots toereikend maken voor

PROFETEN EN KONINGEN

allen. Zijn macht vermenigvuldigde de broden en het graan in de handen van de profetenzonen. Tijdens het aardse werk van Christus, toen Hij een soortgelijk wonder verrichtte door de menigten te voeden, werd hetzelfde ongeloof geopenbaard als getoond werd door de dienaar van de profeet Elisa. *“Wat zou ik dat aan honderd mannen voorzetten?”* vroeg hij. En toen Jezus zijn discipelen opdracht gaf de scharen te voeden, antwoordden zij: *“Wij hebben niet meer dan vijf broden, en twee vissen, tenzij dan dat wij heengaan en spijs kopen voor al dit volk”* (Lukas 9:13). Wat betekent dit voor zovelen?

De les geldt voor Gods kinderen in alle tijden. Als de Heere opdracht geeft een werk te doen, moet niemand stilstaan om te vragen naar de redelijkheid van het bevel of naar de mogelijke resultaten van de pogingen om te gehoorzamen. De voorraad in hun handen mag te weinig schijnen om aan de behoefte te voldoen; maar in de handen van de Heere zal het meer dan voldoende blijken. De dienstknecht *“Zo zette hij het hun voor, en zij aten, en zij hielden over, naar het woord des HEEREN.”*

Een sterker bewustzijn van Gods verhouding met hen die Hij gekocht heeft met het bloed van Zijn Zoon, een groter geloof in de vooruitgang van Zijn werk op aarde, — dit is de grote behoefte van de gemeente in onze tijd. Laat niemand tijd verkwisten door te klagen over de schaarste van zijn zichtbare hulpbronnen. Naar het uiterlijk mag het weinig betekenen; maar energie en vertrouwen in God zullen hulpbronnen vormen. De gave die Hem onder dankzegging en met een bede voor Zijn zegen wordt gebracht, zal Hij vermenigvuldigen, zoals Hij het voedsel heeft vermenigvuldigd, dat aan de zonen der profeten en aan de hongerige menigte werd gebracht.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 21 Naäman

“Naäman nu, de krijgsoverste van den koning van Syrië, was een groot man voor het aangezicht zijns heren, en van hoog aanzien; want door hem had de HEERE den Syriërs verlossing gegeven; zo was deze man een strijdbaar held, [doch] melaats.” (2 Koningen 5:1). Benhadad, koning van Aram, had de legers van Israël verslagen in de slag waarin Achab het leven had verloren. Sedert die tijd hadden de Syriërs Israël aanhoudend overvallen; en op één van hun tochten hadden ze een jong meisje meegenomen, die nu in dienst was bij Naämans vrouw. Als slavin, ver van haar land, was dit meisje evenwel één van Gods getuigen, waardoor ze onbewust het doel vervulde waarvoor Israël door God als Zijn volk was verkoren. Toen ze in dat heidens gezin haar werk deed, ging haar medeleven uit naar haar heer; en toen ze dacht aan de wonderbare genezingen die door Elisa tot stand gebracht waren, zei ze tegen haar meesteres: *“Och, of mijn heer ware voor het aangezicht van den profet, die te Samaria is, dan zou hij hem van zijn melaatsheid ontledigen.”* (vers 3).

Ze wist dat de macht van de hemel op Elisa rustte, en ze geloofde dat Naäman door die macht genezen kon worden.

De houding van deze slavin, de wijze waarop zij zich gedroeg in dat heidens gezin, is een krachtig getuigenis van de macht van een vroege opvoeding thuis. Er bestaat geen hogere taak dan die van vaders en moeders bij de zorg en opvoeding van hun kinderen. Ouders hebben te maken met de grondslagen van gewoonten en van het karakter. Door hun voorbeeld en onderricht wordt de toekomst van hun kinderen in grote mate bepaald. Gelukkig zijn die ouders waarvan het leven een juiste weergave is van Gods Woord, zodat de beloften en geboden van God in het kind dankbaarheid en eerbied wekken; de ouders, wiens tederheid en rechtvaardigheid en verdraagzaamheid het kind opmerkzaam maken op Gods liefde, rechtvaardigheid en verdraagzaamheid; en die, door het kind te leren hen lief te hebben, te vertrouwen en te gehoorzamen, het ook leren zijn hemelse Vader lief te hebben, te vertrouwen en te gehoorzamen. Ouders die het kind zulk een gave meedelen hebben het een schat gegeven die kostbaarder is dan alle schatten van alle tijden, — een schat die eeuwig blijft. We weten niet op welk gebied onze kinderen eenmaal zullen werken en dienen. Het kan zijn dat zij hun leven zullen doorbrengen in de kring van het gezin; wellicht brengen zij hun leven door in het gewone leven van alledag, of gaan ze als leraars van het Evangelie naar heidenlanden; maar allen zijn geroepen om zendelingen te zijn van God, dienaars van barmhartigheid voor de wereld. Ze moeten een opleiding ontvangen die hen zal helpen naast Christus te staan in onzelfzuchtig dienen.

De ouders van dat Hebreeuwse meisje wisten niet, toen ze haar over God vertelden, welke bestemming haar wachtte. Maar ze waren trouw aan hun roeping; en in het huis van de overste van het Syrische leger getuigde hun kind van de God, die ze had leren eren.

Naäman hoorde van zijn vrouw wat het meisje had gezegd; en toen hij van de koning verlof had gekregen, ging hij heen om te zoeken naar gezondheid, terwijl hij met zich nam *“tien talenten zilver, zes duizend sikkelen goud en tien wisselklederen”* (vers 5). Ook had hij een brief van de koning van Aram voor de koning van Israël bij zich, waarin geschreven stond: *“zie, ik heb mijn knecht Naäman tot u gezonden, dat gij hem ontledigt van zijn melaatsheid. En het geschiedde, als de koning van Israël den brief gelezen had, dat hij zijn klederen scheurde, en zeide: Ben ik dan God, om te doden en levend te maken, dat deze tot*

PROFETEN EN KONINGEN

mij zendt, om een man van zijn melaatsheid te ontledigen? Want voorwaar, merkt toch, en ziet, dat hij oorzaak tegen mij zoekt.” (vers 6-7).

Elisa kreeg van dit alles bericht, en hij stuurde een boodschap aan de koning: *“Waarom hebt gij uw klederen gescheurd? Laat hem nu tot mij komen, zo zal hij weten, dat er een profeet in Israël is.”*

“En Naäman kwam met zijn paarden en met zijn wagen en stond voor de deur van het huis van Elisa”. Door een boodschapper liet de profeet hem zeggen: *“Ga heen en was u zevenmaal in de Jordaan, en uw vlees zal wederkomen, en gij zult rein zijn”* (vers 8-9).

Naäman had verwacht dat hij een wonderbaarlijke manifestatie van macht uit de hemel zou aanschouwen. *“Zie, ik zeide bij mijzelf”*, zei hij, *“Hij zal zekerlijk uitkomen, en staan, en den Naam des HEEREN, Zijns Gods, aanroepen, en zijn hand over de plaats strijken, en den melaatse ontledigen.”* (vers 11). Toen hem werd gezegd dat hij zich in de Jordaan moest baden, werd zijn hoogmoed gekwetst, en geërgerd en teleurgesteld riep hij uit: *“Zijn niet Abana en Farpar, de rivieren van Damascus, beter dan alle wateren van Israël?”* *“Zo wendde hij zich, en toog weg met grimmigheid”* (vers 12)

De hoogmoedige geest van Naäman kwam in opstand tegen het volgen van een handelwijze die Elisa hem voorgeschreven had. De rivieren, door de Syrische overste genoemd, waren verfraaid door omringende bossen, en velen gingen naar deze aangename stromen om hun afgoden te aanbidden. Voor Naäman zou het geen grote zelfvernedering hebben betekend af te dalen in één van deze rivieren. Maar hij kon alleen genezing vinden door te gehoorzamen aan de duidelijke aanwijzingen van de profeet. Alleen bereidwillige gehoorzaamheid zou het gewenste resultaat hebben.

De dienstknechten van Naäman smeekten hem gehoor te geven aan Elisa's aanwijzingen. *“[zo] die profeet tot u een grote zaak gesproken had, zoudt gij ze niet gedaan hebben? Hoeveel te meer, naardien hij tot u gezegd heeft: Was u, en gij zult rein zijn?”*, hielden ze aan. Het geloof van Naäman werd op de proef gesteld, terwijl zijn trots streed om de boventoon. Maar het geloof behaalde de overwinning, en de hooghartige Syriër verootmoedigde zich, en boog zich onderworpen voor de geopenbaarde wil van God. Zevenmaal dompelde hij zich onder in de Jordaan, zoals de profeet had gezegd En zijn geloof werd beloond; *“en zijn vlees kwam weder, gelijk het vlees van een kleinen jongen; en hij werd rein.”* (vers 14).

Dankbaar keerde hij terug naar de man Gods, *“hij en zijn ganse heir”*, met de bekentenis: *“Zie, nu weet ik, dat er o geen God is op de gehele aarde, dan in Israël”* (vers 15).

Volgens het gebruik van die tijd vroeg Naäman nu of Elisa een kostbaar geschenk wilde aannemen. Maar de profeet weigerde dit. Hij wilde geen betaling nemen voor een zegen die God genadig had geschonken. *“Zo waarachtig als de HEERE leeft, voor Wiens aangezicht ik sta”*, zei hij, *“ik neem niets aan”*. De Syriër drong er bij hem op aan, maar hij bleef weigeren.

“En Naäman zeide: Zo niet; laat toch uw knecht gegeven worden een last aarde van een juk muil dieren; want uw knecht zal niet meer brandoffer of slachtoffer aan andere goden doen, maar den HEERE. In deze zaak vergeve de HEERE uw knecht: wanneer mijn heer in het huis van Rimmon zal gaan, om zich daar neder te buigen, en hij op mijn hand leunen zal en ik mij in het huis van Rimmon nederbuigen zal; als ik mij [alzo] nederbuigen zal in het huis van Rimmon, de HEERE vergeve toch uw knecht in deze zaak. En hij zeide tot hem: Ga in vrede.” (vers 17-19).

PROFETEN EN KONINGEN

Gehazi, de knecht van Elisa, had in de afgelopen jaren gelegenheid gehad om de geest van zelfverloochening, die het levenswerk van zijn heer kenmerkte, te ontwikkelen. Hij had het voorrecht ontvangen een edele vaandeldrager te worden in het leger des Heeren. De beste hemelse gaven waren lange tijd binnen zijn bereik geweest; toch had hij zich ervan afgewend en in plaats daarvan de minderwaardige aardse rijkdom begeerd. Nu bracht het verborgen verlangen van zijn hebzuchtige geest hem ertoe te bezwijken voor een overweldigende verleiding. *“Zie”, overdacht hij bij zichzelf, “mijn heer heeft Naäman, dien Syriër belet, dat men uit zijn hand niet genomen heeft, wat hij gebracht had; ... ik zal hem nalopen, en zal wat van hem nemen!”* (vers 20).

En zo gebeurde het dat Gehazi in het geheim Naäman achterna ging. *“En toen Naäman zag, dat hij hem naliep, viel hij van den wagen af, hem tegemoet, en hij zeide: Is het wel? En hij zeide: Het is wel”*. Toen sprak Gehazi een bewuste leugen. Hij zei: *“mijn heer heeft mij gezonden, om te zeggen: Zie, nu straks zijn tot mij twee jongelingen uit de zonen der profeten, van het gebergte van Efraim gekomen; geef hun toch een talent zilvers en twee wisselklederen.”* (vers 21-22). Aan dit verzoek gaf Naäman met graagte gehoor, en hij drong Gehazi twee talenten zilver op, in plaats van één, en twee bovenklederen, terwijl hij dienaren opdracht gaf de schat terug te dragen. Toen Gehazi het huis Elisa naderde, zond hij de knechten weg, en verborg het zilver en de klederen. Toen dit gebeurd was, ging hij naar binnen en stond voor zijn heer; om straf te ontgaan, uitte hij een tweede leugen. In antwoord op de vraag van de profeet: *“Van waar Gehazi?”* antwoordde hij: *“Uw knecht is noch herwaarts noch derwaarts gegaan”* (vers 25).

Toen kwam een strenge aanklacht, waaruit bleek dat Elisa alles wist. *“Ging niet mijn hart mede”*, vroeg hij, *“als die man zich omkeerde van op zijn wagen u tegemoet? Was het tijd, om dat zilver te nemen, of om klederen te nemen, en olijfbomen, en wijngaarden, en schapen, en runderen, en knechten, en dienstmaagden? Daarom zal u de melaatsheid van Naäman aankleven, en uw zaad in eeuwigheid! Toen ging hij uit van voor zijn aangezicht, melaats [wit] als sneeuw”* (vers 26-27).

Voor hen, die hoge en heilige voorrechten hebben gekregen, zijn het plechtige lessen die door dit voorval worden onderwezen. De vloek van Gehazi was, dat hij een struikelblok plaatste op de weg van Naäman, op wie een wonderlijk licht had geschinen en die zo gunstig stond tegenover het dienen van de levende God. Voor het bedrog van Gehazi was geen verontschuldiging. Tot de dag van zijn dood bleef hij melaats, door God vervloekt, en geschuwd door zijn medemensen.

“Een vals getuige zal niet onschuldig zijn; en die leugen blaast, zal niet ontkomen.” (Spreuken 19:5). Mensen mogen menen dat ze hun boze daden voor menselijke ogen kunnen verbergen, maar God kunnen ze niet bedriegen. *“maar alle dingen zijn naakt en geopend voor de ogen Desgenen, met Welken wij te Zijn profeet de woorden bekend die Gehazi tot Naäman had gesproken, alsook de verdere bijzonderheden van het voorval tussen beide mannen.*

De waarheid is van God; bedrog in al haar ontelbare gedaanten is van satan; en wie in enig opzicht afwijkt van het rechte spoor der waarheid, levert zich over in de macht van de boze. Zij die van Christus hebben geleerd, zullen niet deelnemen aan *“de onvruchtbare werken der duisternis”* (Efeze 5:11). Zowel in hun woorden als in hun leven zullen ze eenvoudig, recht door zee en waar zijn; want ze maken zich gereed voor de omgang met die heiligen in wiens mond geen bedrog wordt gevonden. (zie Openbaring 14:5).

PROFETEN EN KONINGEN

Eeuwen nadat Naäman was teruggekeerd naar zijn Syrische tehuis, genezen naar lichaam en geest, haalde de Heiland zijn groot geloof aan als een voorbeeld voor allen die voorgeven God te dienen. *“En er waren vele melaatsen in Israël, ten tijde van de profeet Elisa”,* zei de Heiland; *“en geen van hen werd gereinigd, dan Naäman, de Syriër”* (Lukas 4:27). God ging aan de vele melaatsen in Israël voorbij, omdat hun ongeloof de deur toesloot van de mogelijkheid hen goed te doen. Een heidense edelman die trouw was aan zijn overtuiging van wat goed was en die zich bewust was van zijn behoefte aan hulp, had in Gods oog meer aanspraak op Zijn zegeningen dan de beproefden in Israël die de voorrechten die God hun had geschonken, hadden veronachtzaamd en veracht. God werkt voor hen die Zijn zegeningen op prijs stellen, en gehoor geven aan het licht dat van de hemel komt. Tegenwoordig zijn er in ieder land mensen die van harte oprecht zijn en op wie het licht van de hemel valt. Als ze getrouw volgen wat ze zien als hun plicht, zullen ze meer licht ontvangen, tot ze, evenals Naäman, zullen moeten erkennen, dat er op heel de aarde geen God is buiten de levende God, de Schepper.

Iedere oprechte ziel, die *“in duisternis wandelt, en geen licht heeft”*, krijgt de uitnodiging: *“dat hij betrouwe op de Naam des HEEREN, en steune op zijn God”*. *“Ja, van ouds heeft men het niet gehoord, noch met oren vernomen, en geen oog heeft het gezien, behalve Gij, o God! [wat] Hij doen zal dien, die op Hem wacht. Gij ontmoet den vrolijke, en die gerechtigheid doet dengen, die Uwer gedenken op Uw wegen;”* (Jesaja 50:10; 64:4-5).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 22 De laatste jaren van Elisa

Elisa, die tot het ambt van profeet was geroepen tijdens de regering van Achab, had tijdens zijn leven heel wat veranderingen zien plaatsvinden in het koninkrijk van Israël. Het ene oordeel na het andere had de Israëlieten getroffen tijdens de regering van Hazaël de Arameeër, die gezalfd was om de gesel te zijn van het afvallige volk. De strenge hervormingsmaatregelen, ingesteld door Jehu, hadden als gevolg gehad dat het gehele huis van Achab was omgebracht. In de aanhoudende oorlogen met de Arameeërs had Joahaz, de opvolger van Jehu, enkele steden ten oosten van de Jordaan verloren. Een tijd lang had het geleken alsof de Arameeërs het gehele koninkrijk zouden overwinnen. Maar de hervorming, door Elia begonnen en voortgezet door Elisa, had velen ertoe gebracht God te zoeken. De altaren van Baal werden verlaten, en langzaam maar zeker ging Gods plan in vervulling in het leven van hen die gekozen hadden Hem met hun hele hart te dienen.

Omdat Hij het dwalende Israël liefhad, stond God toe dat de Arameeërs hen tuchtigden. Uit medelijden met hen wiens morele kracht zwak was, wekte hij Jehu op om de goddeloze Izebel en het gehele huis van Achab om te brengen. Opnieuw werden door een genadige voorziening de priesters van Baal en Asjera terzijde gezet en werden hun heidense altaren afgebroken. In zijn wijsheid had God voorzien dat, wanneer verleidingen waren weggenomen, sommigen het heidendom zouden loslaten en zich tot Hem zouden wenden; daarom stond Hij toe dat de ene ramp na de andere hen trof. Zijn oordelen waren gemengd met genade; en toen Zijn doel was bereikt, keerde Hij het getij ten gunste van hen die geleerd hadden Hem te zoeken. Terwijl de invloeden voor het goede en het kwade met elkaar streden om de boventoon, en satan alles deed wat in zijn macht lag om de verwoesting die hij bewerkt had tijdens de regering van Achab en Izebel te voltooien, bleef Elisa doorgaan met getuigen. Hij ontmoette tegenstand, maar niemand kon zijn woorden tegenspreken. In heel het koninkrijk werd hij geëerd en geëerbiedigd. Velen kwamen tot hem om raad. Toen Izebel nog leefde, zocht Joram, de koning van Israël, hem om raad; en eens, toen hij in Damascus was, werd hij opgezocht door boden van Benhadad, de koning van Aram, die van hem wilde weten of de ziekte waaraan hij toen leed, dodelijk zou zijn. Aan allen getuigde de profeet getrouw in een tijd waarin aan alle kanten de Waarheid werd verdraaid, en waarin de meerderheid van het volk openlijk in opstand tegen God leefde.

En God liet Zijn uitverkoren boodschapper nooit in de steek. Bij een zekere gelegenheid zocht de koning van Aram tijdens een inval Elisa om te brengen, vanwege zijn bezigheid de koning van Israël op de hoogte te stellen van de plannen van de vijand. De Aramese koning had overlegd met zijn dienaren: *“Mijn legering zal zijn in de plaats van zulk een.”* (2 Koningen 6:8). Dit plan werd door de Heere aan Elisa geopenbaard, die aan de koning van Israël de boodschap zond: *“Wacht u, dat gij door die plaats niet trekt, want de Syriërs zijn daarheen afgekomen. Daarom zond de koning van Israël henen aan die plaats, waarvan hem de man Gods gezegd en hem gewaarschuwd had, en wachtte zich aldaar, niet eenmaal, noch tweemaal.”* (vers 9-10).

“Toen werd het hart des konings van Syrië onstuimig over dezen handel; en hij riep zijn knechten, en zeide tot hen: Zult gij mij dan niet te kennen geven, wie van de onzen zij voor den koning van Israël? En een van zijn knechten zeide: Neen, mijn heer koning! Maar Elisa, de profeet, die in Israël is, geeft den koning van Israël te kennen de woorden, die gij in uw binnenste slaapkamer spreekt.” (vers 11-12). Vastbesloten om de profeet te bestrijden,

PROFETEN EN KONINGEN

beval de koning: *“Gaat heen, en ziet, waar hij is, dat ik zende en hem halen late.”* (vers 13). De profeet was in Dothan; en toen hij dit wist, zond de koning daarheen paarden en wagens, een sterk leger; *“welke des nachts kwamen, en omsingelden de stad. En de dienaar van den man Gods stond zeer vroeg op, en ging uit; en ziet, een heir omringde de stad met paarden en wagenen.”* (vers 14-15).

Verschrikt zocht de knecht Elisa op om het hem te vertellen. *“Ach, mijn heer”,* riep hij, *“hoe zullen wij doen?”* (vers 15).

“Vrees niet”, luidde het antwoord van de profeet, *“want die bij ons zijn, zijn meer, dan die bij hen zijn”*. En opdat de knecht dit zelf zou ontdekken, bad Elisa tot de Heere: *“open toch zijn ogen, dat hij zie. En de HEERE opende de ogen van de jongen, dat hij zag; en ziet, de berg was vol vurige paarden en wagens rondom Elisa”* (vers 16-17). Tussen de dienstknecht van God en het leger gewapende strijders was een beschermende ring van hemelse engelen. Ze waren neergedaald in macht, niet om te verderven of om hulde af te dwingen, maar om de zwakke en hulpeloze dienaars van God te omringen en hen te dienen.

Wanneer Gods volk in het nauw is en er schijnbaar geen ontkoming voor hen bestaat, moet alleen de Heere hun toevlucht zijn.

Toen het leger van de Aramese soldaten onbeschaamd optrok, onbewust van de onzichtbare hemelse legers, bad Elisa tot de Heere: *“Sla toch dit volk toch met verblindheden. En Hij sloeg hen met verblindheden, naar het woord van Elisa. Toen zeide Elisa tot hen: Dit is de weg niet, en dit is de stad niet; volgt mij na, en ik zal u leiden tot de man, dien gij zoekt; en hij leidde hen naar Samaria”* (vers 18-19).

“En het geschiedde, als zij te Samaria gekomen waren, dat Elisa zeide: HEERE, open de ogen van dezen, dat zij zien! En de HEERE opende hun ogen, dat zij zagen; en ziet, zij waren in het midden van Samaria. En de koning van Israël zeide tot Elisa, als hij hen zag: Zal ik hen slaan? Zal ik hen slaan, mijn vader? Doch hij zeide: Gij zult hen niet slaan; zoudt gij ook slaan, die gij met uw zwaard en met uw boog gevangen hadt? Zet hun brood en water voor, dat zij eten en drinken, en tot hun heer trekken.” (vers 20-22).

Een tijd lang na dit voorval was Israël bevrijd van de aanvallen der Arameeërs. Maar later, onder de energieke leiding van een doelbewuste koning, Hazaël, (Kleinzoon van de Hazaël die gezalfd was tot roede van Israël), omsingelde het Aramese leger de stad Samaria en belegerde het. Nooit had Israël het zo benauwd gehad als tijdens deze belegering. De zonden der vaders werden werkelijk bezocht aan de kinderen en kindskinderen. De verschrikkingen van een aanhoudende hongersnood dreef de koning van Israël tot wanhopige maatregelen, toen Elisa tegen de volgende dag bevrijding beloofde.

Toen het de volgende dag begon te dagen, deed de Heere het leger der Arameeërs een geluid horen van wagens en paarden, zodat ze verschrikt opsprongen en in de schemering vluchtten met achterlating van hun tenten-, hun paarden, hun ezels, de hele legerplaats zoals die was, met overvloed aan voedsel. Ze vluchtten om hun leven te redden, en stopten niet voor ze de Jordaan overgestoken hadden.

Tijdens de nacht hadden vier melaatsen buiten de stadspoort, wanhopig van honger, besloten het Aramese leger op te zoeken en zich toe te vertrouwen aan de genade van de belegeraars, in de hoop hun medeleven op te wekken en voedsel te krijgen. Wat waren ze verbaasd toen ze bij het naderen van het kamp niemand zagen. Zonder dat iemand hen tegenhield of hinderde, *“zo gingen zij in een tent, en aten en dronken, en namen van daar zilver, en goud, en klederen, en gingen henen, en verborgen het; daarna keerden zij weder, en kwamen in een andere tent, namen van daar ook, en gingen henen, en verborgen het.”*

PROFETEN EN KONINGEN

Toen zeiden zij, de een tot den ander: Wij doen niet recht; deze dag is een dag van goede boodschap, en wij zwijgen stil. Indien wij vertoeven tot den lichten morgen, zo zal ons de ongerechtigheid vinden;” (2 Koningen 7:8-9).

Haastig keerden zij terug naar de stad met het blijde nieuws. De buit was groot; zo overvloedig waren de voorraden, dat die dag “*twee maten gerst een sikkel*” kostten en “*een maat meelbloem werd voor een sikkel*” (vers 16, 1), zoals Elisa de dag daarvoor had voorgezegd. Opnieuw werd Gods Naam onder de heidenen verhoogd, volgens het woord des Heeren, door Zijn profeet in Israël.

Zo bleef de man Gods van jaar tot jaar werken, terwijl hij het volk in getrouwe dienst tot zich trok en in gevaarlijke tijden als een verstandig raadsman naast de koning stond. De lange jaren van afgodische afval van koning en volk hadden hun rampzalig werk gedaan; de duistere schaduw van afval was nog overal aanwezig, maar toch waren er hier en daar enkelen, die standvastig hadden geweigerd de knie te buigen voor Baäl. Toen Elisa zijn hervormingswerk voortzette, werden velen afgekeerd van het heidendom, en leerden zich verblijden in het dienen van de ware God. De profeet was bemoedigd door deze wonderen van Goddelijke genade, en hij werd geïnspireerd door een groot verlangen om allen die van harte oprecht waren, te bereiken. Waar hij maar was, trachtte hij een leraar van gerechtigheid te zijn.

Van menselijk standpunt bezien was het uitzicht op een geestelijk herstel van het volk even hopeloos als nu het geval is voor Gods dienaars die in de donkere hoeken der aarde werkzaam zijn. Maar Christus’ gemeente is Gods werktuig voor de verkondiging van de Waarheid; God heeft haar macht gegeven voor een speciaal werk; en als ze trouw is aan God, gehoorzaam aan Zijn geboden, zal in haar de uitnemendheid van Gods kracht werkzaam zijn. Als ze trouw is aan haar overeenkomst, kan geen enkele macht voor haar bestaan. De machten van de vijand zullen evenmin weerstand kunnen bieden als af de wervelwind kan weerstaan.

Voor de gemeente wacht het morgenrood van een heldere, heerlijke dag, als ze het kleed van Christus’ gerechtigheid zal dragen en zich losmaakt van alle betrekkingen met de wereld.

God roept Zijn getrouwen op, die in Hem geloven, om hen die ongelovig en wanhopig zijn, te bemoedigen. Wend u tot de Heere, gij gevangenen van de hoop. Zoek uw kracht bij God, de levende God. Toon een onwankelbaar nederig geloof in Zijn macht en bereidheid om te redden. Als we in geloof beslag leggen op Zijn kracht, zal Hij het meest hopeloze, ontmoedigende vooruitzicht op wonderlijke wijze veranderen. Dit zal Hij doen tot eer van Zijn Naam.

Zolang Elisa van plaats tot plaats door het rijk van Israël kon reizen, bleef hij een daadwerkelijke belangstelling tonen in de bouw van de scholen der profeten. Waar hij ook was, was God met hem, deed hem de juiste woorden spreken en gaf hem macht om wonderen te verrichten.

Bij een zekere gelegenheid zeiden de profeten tot Elisa; “*Zie nu, de plaats, waar wij wonen voor uw aangezicht, is voor ons te eng. Laat ons toch naar de Jordaan gaan en elk vandaar een timmerhout halen, dat wij daar een plaats maken om er te wonen.*” (2 Koningen 6:1-2).

Elisa ging met hen mee naar de Jordaan, bemoedigde hen door zijn aanwezigheid, gaf hen onderricht, en deed zelfs een wonder om hen te helpen bij hun werk. Terwijl één van hen een stam velde, viel het ijzer in het water; en hij slaakte een kreet en riep: “*Ach, mijn heer,*

PROFETEN EN KONINGEN

want het was geleend! En de man Gods zeide: Waar is het gevallen? En toen hij hem de plaats gewezen had, sneed hij een hout af, en wierp het daarheen, en deed het ijzer boven zwemmen. En hij zeide: Neem het tot u op. Toen stak hij zijn hand uit, en nam het” (vers 5-7).

Zó veel succes had zijn werk gehad en zó algemeen verbreid was zijn invloed, dat zelfs de jeugdige koning Joas, een afgodendienaar met weinig eerbied voor God, hem, toen hij op zijn sterfbed lag, erkende als een vader in Israël, en toegaf dat zijn tegenwoordigheid onder hen meer waarde had in tijden van benauwdheid dan het bezit van een leger van paarden en wagens. De Bijbel zegt: *“Elisa nu was krank geweest van zijn krankheid, van dewelke hij stierf; en Joas, de koning van Israël, was tot hem afgekomen, en had geweend over zijn aangezicht, en gezegd: Mijn vader, mijn vader, wagen Israëls en zijn ruiteren!”* (2 Koningen 13:14). Voor menige benauwde ziel die hulp nodig had, was de profeet een verstandige, medelevende vader geweest. En bij deze gelegenheid wendde hij zich niet af van de goddeloze jongeman voor hem, die zo weinig de plaats die hij innam, verdiende, en die toch zo dringend behoefte had aan raad. In Zijn voorzienigheid gaf God de koning een kans om de fouten uit het verleden goed te maken, en zijn koninkrijk vast te stellen. De Aramese vijand, die nu het gebied ten oosten van de Jordaan bezet had, zou teruggeslagen worden. Opnieuw zou Gods macht geopenbaard worden ten behoeve van het dwalende Israël.

De stervende profeet gebood de koning: *“Neem een boog en pijlen”*. Joas gehoorzaamde. Toen zei de profeet: *“Leg uw hand aan de boog”*. Joas legde er zijn hand aan. *“en Elisa leide zijn handen op des konings handen. En hij zeide: Doe het venster open tegen het oosten.”*, — in de richting van de steden over de Jordaan, die in het bezit van de Arameeërs waren. Toen de koning het tralievenster had geopend, gebood Elisa hem te schieten. Terwijl de pijl wegvloog, werd de profeet geïnspireerd om te zeggen: *“Het is een pijl der verlossing des HEEREN, en een pijl der verlossing tegen de Syriërs; want gij zult de Syriërs slaan in Afek, tot verdoens toe.”*

Nu stelde de profeet het geloof van de koning op de proef. Hij gebood Joas de pijlen op te nemen en zei: *“Sla tegen de aarde”*. Driemaal sloeg de koning op de grond, toen hield hij op. *“Gij zoudt vijfmaal of zesmaal geslagen hebben”*, riep Elisa teleurgesteld uit; *“dan zoudt gij de Syriërs tot verdoens toe geslagen hebben; doch nu zult gij de Syriërs driemaal slaan”* (vers 15-19).

De les geldt voor allen die een vertrouwenspositie bekleden. Als God de weg baant voor het vervullen van een bepaalde taak, en de verzekering geeft van succes, moet het verkoren werktuig alles doen wat mogelijk is om het beloofde resultaat te bereiken. Naarmate het enthousiasme en de volharding waarmee het werk wordt verricht, zal het succes zijn. God kan voor Zijn volk alleen wonderen doen als ze hun aandeel met onvermoeide ijver verrichten. Hij vraagt mensen die toegewijd zijn aan Zijn werk, mensen met zedelijke moed, met een brandende liefde voor zielen, en met een onwankelbare ijver. Zulke werkers zullen geen enkele taak te inspannend vinden, geen enkel vooruitzicht te hopeloos; ze zullen doorwerken zonder zich te laten afschrikken, tot een schijnbare nederlaag is veranderd in een heerlijke overwinning. Zelfs geen gevangensmuren, met daarachter het lot van de martelaar, zal hen afbrengen van hun doel om met God te werken aan het bouwen van Zijn Koninkrijk.

Met de raad en de bemoediging aan Joas eindigde het werk van Elisa. Hij op wie in volle mate de geest was gedaald die op Elia had gerust, was trouw gebleken tot het einde.

PROFETEN EN KONINGEN

Nooit had hij geaarzeld. Nooit had hij het vertrouwen in de macht van de Almachtige verloren. Hoewel de weg die voor hem lag, soms geblokkeerd leek, was hij altijd in geloof voorwaarts gegaan, en God had zijn vertrouwen beloond, en de weg voor hem geopend.

Het was Elia niet beschoren zijn meester op een vurige wagen te volgen. De Heere stond toe dat een slepende ziekte hem trof. In de lange uren van zwakte en lijden legde zijn geloof beslag op Gods beloften, en altijd zag hij om zich heen hemelse boden van vertroosting en vrede. Zoals hij op de hoogte van Dothan de beschermende legers van de hemel had gezien, met de vurige wagens en ruiters van Israël, was hij zich nu bewust van de tegenwoordigheid van medelevende engelen, en dit ondersteunde hem. Heel zijn leven had hij een sterk geloof getoond; en naarmate hij was gegroeid in het kennen van Gods voorzieningen en Zijn barmhartige goedheid, was zijn geloof gerijpt tot een blijvend vertrouwen in zijn God; en toen de dood hem riep, was hij gereed om te rusten van zijn arbeid. *“Kostelijk is in de ogen des HEEREN de dood Zijner gunstgenoten.”* (Psalm 116:15). *“De rechtvaardige vertrouwt [zelfs] in zijn dood.”* (Spreuken 14:32). Met de Psalmist kon Elisa vol vertrouwen zeggen: *“Maar God zal mijn ziel van het geweld des grafs verlossen, want Hij zal mij opnemen”*. (Psalm 49:16). En vol blijdschap kon hij getuigen: *“Want ik weet: mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan;”* (Job 19:25). *“[Maar] ik zal Uw aangezicht in gerechtigheid aanschouwen, ik zal verzadigd worden met Uw beeld, als ik zal opwaken.”* (Psalm 17:15).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 23 “Ninevé, die grote stad”

Onder de steden van de oude wereld ten tijde van het verdeelde Israël was Ninevé, de hoofdstad van het Assyrische rijk, een van de grootste. Gesticht spoedig na de verstrooiing bij de torenbouw van Babel, op de vruchtbare oevers van de Tigris, was de stad tot bloei gekomen in de loop der eeuwen, tot het “*een grote stad Gods, van drie dagreizen*” (Jona 3:3) was geworden.

Tijdens haar tijdelijke voorspoed was Ninevé een middelpunt van misdaad en goddeloosheid. De Bijbel kenmerkt het als “*de bloedstad, die gans vol leugen, . . . de roof houdt niet op*”! (Nahum 3:1) In beeldspraak vergeleek de profeet de Ninevieten met een wrede, verscheurende leeuw. “*Over wien*”, vroeg hij, “*is uw boosheid niet geduriglijk gegaan?*” (vers 19).

Toch was Ninevé, hoe slecht het ook was geworden, niet volledig in de macht van het kwaad. Hij Die “*alle mensenkinderen*” (Psalm 33:13) en “*Zijn oog ziet al het kostelijke*” (Job 28:10) zag in die stad menigeen die verlangde naar iets beters en hogers en die, als ze de kans kregen de levende God te leren kennen, hun boze daden zouden wegdoen om Hem te aanbidden. Daarom openbaarde God in Zijn wijsheid Zich aan hen op onmiskenbare wijze om hen zo mogelijk tot bekering te leiden.

Het werktuig dat voor dit werk werd gekozen was de profeet Jona, de zoon van Amitthai. Het woord des Heeren kwam tot hem: “*Maak u op, ga naar de grote stad Ninevé, en predik tegen haar; want hunlieder boosheid is opgeklommen voor Mijn aangezicht*” (Jona 1:2).

Toen de profeet aan de moeilijkheden en schijnbare onmogelijkheden van deze opdracht dacht, was hij geneigd de wijsheid van deze roeping in twijfel te trekken. Van menselijk standpunt gezien leek het dat er niets te winnen was met het verkondigen van een boodschap in die trotse stad. Hij vergat voor een moment dat de God Die hij diende, alwijs en almachtig is. Terwijl hij aarzelde en twijfelde, overweldigde satan hem met moedeloosheid. De profeet werd bevangen door grote angst en hij “*maakte zich op om te vluchten naar Tarsis*” (vers 3). Hij ging naar Jafo, waar hij een schip vond dat naar Tarsis zou gaan, betaalde de vrachtprijs daarvan en ging scheep met hen. Jona had een zware verantwoordelijkheid te dragen gekregen door de opdracht die hem was gegeven; toch was Hij, Die hem geboden had te gaan, in staat Zijn dienstknecht te ondersteunen en hem succes te verzekeren. Als de profeet zonder vragen te stellen had gehoorzaamd, zouden hem heel wat bittere teleurstellingen bespaard zijn gebleven en zou hij overvloedig zijn gezegend. Toch liet de Heere Jona in het uur van zijn wanhoop niet alleen. Door een reeks van beproevingen en vreemde omstandigheden zou het vertrouwen van de profeet in God en Diens oneindige macht worden hersteld.

Als Jona rustig had nagedacht toen de opdracht hem voor de eerste maal werd gegeven, had hij kunnen weten hoe dwaas het zou zijn van zijn kant om een poging te wagen de verantwoordelijkheid te ontlopen die hem werd opgelegd. Maar hij kreeg niet lang gelegenheid ongestoord zijn dwaze vlucht te vervolgen. “*Maar de HEERE wierp een groten wind op de zee; en er werd een grote storm in de zee, zodat het schip dacht te breken. Toen vreesden de zeelieden, en riepen een iegelijk tot zijn god, en wierpen de vaten, die in het schip waren, in de zee, om [het] van dezelve te verlichten; maar Jona was nedergegaan aan de zijden van het schip, en lag neder, en was met een diepen slaap bevangen.*” (vers 4-5).

PROFETEN EN KONINGEN

Terwijl de matrozen hun heidense goden om hulp smeekten, zocht de kapitein van het schip, die bovenmate bevreesd was, Jona op en zei: *“Wat is u, gij hardslapende? Sta op, roep tot uw God, misschien zal die God aan ons gedenken, dat wij niet vergaan.”* (vers 6).

Maar de gebeden van de man die van het pad der plicht was afgeweken, brachten geen hulp. De matrozen, onder de indruk dat het vreemde geweld van de storm wees op de toorn van hun goden, stelden als laatste toevlucht voor, het lot te werpen, *“opdat wij mogen weten”*, zeiden zij, *“om wiens wil ons dit kwaad overkomt.”* Zij wierpen het lot en het viel op Jona. Toen zeiden zij tot hem: *“Verklaar ons nu, om wiens wil ons dit kwaad [overkomt]. Wat is uw werk en van waar komt gij? Welk is uw land en van welk volk zijt gij?”* (vers 8).

En hij zeide tot hen: *“Ik ben een Hebreër; en ik vreze de HEERE, de God des hemels, Die de zee en het droge gemaakt heeft.”* (vers 9).

“Toen vreesden die mannen met grote vreze, en zeiden tot hem: Wat hebt gij dit gedaan? Want de mannen wisten, dat hij van des HEEREN aangezicht vlood; want hij had het hun te kennen gegeven. Voorts zeiden zij tot hem: Wat zullen wij u doen, opdat de zee stil worde van ons? Want de zee werd hoe langer hoe onstuimiger. En hij zeide tot hen: Neemt mij op, en werpt mij in de zee, zo zal de zee stil worden van ulieden; want ik weet, dat deze grote storm ulieden om mijnentwil over [komt].” (vers 10-12).

“Maar de mannen roeiden, om [het] [schip] weder te brengen aan het droge, doch zij konden niet; want de zee werd hoe langer hoe onstuimiger tegen hen. Toen riepen zij tot den HEERE, en zeiden: Och HEERE! laat ons toch niet vergaan om dezès mans ziel, en leg geen onschuldig bloed op ons; want Gij, HEERE! hebt gedaan, gelijk als het U heeft behaagd. En zij namen Jona op, en wierpen hem in de zee. Toen stond de zee [stil] van haar verbolgenheid. Dies vreesden de mannen den HEERE [met] grote vreeze; en zij slachtten den HEERE slachtoffer, en beloofden geloften.”

“En de HEERE beschikte een grote vis, om Jona in te slokken; en Jona was in het ingewand van de vis drie dagen en drie nachten.” (vers 10-17).

“En Jona bad tot de HEERE, zijn God, uit het ingewand van de vis. En hij zeide: Ik riep uit mijn benauwdheid tot den HEERE, en Hij antwoordde mij; uit den buik des grafs schreide ik, [en] Gij hoordet mijn stem. Want Gij hadt mij geworpen [in] de diepte, in het hart der zeeën, en de stroom omving mij; al Uw baren en Uw golven gingen over mij henen. En ik zeide: Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen; nochtans zal ik den tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen. De wateren hadden mij omgeven tot de ziel toe, de afgrond omving mij; het wier was aan mijn hoofd gebonden. Ik was nedergedaald tot de gronden der bergen; de grendelen der aarde waren om mij henen in eeuwigheid; maar Gij hebt mijn leven uit het verderf opgevoerd, o HEERE, mijn God! Als mijn ziel in mij overstelpt was, dacht ik aan den HEERE, en mijn gebed kwam tot U, in den tempel Uwer heiligheid. Die de valse ijdelheden onderhouden, verlaten hunlieder weldadigheid. Maar ik zal U offeren met de stem der dankzegging; wat ik beloofd heb, zal ik betalen. Het heil is des HEEREN.” (Jona 2:1-9).

Eindelijk had Jona geleerd dat *“Het heil is des HEEREN”* (Psalm 3:9). Met berouw en erkenning van Gods reddende genade kwam bevrijding. Jona werd bevrijd van de gevaren van de machtige diepte, en op het droge geworpen. Opnieuw kreeg de dienstknecht van God de opdracht om Ninevé te waarschuwen. *“En het woord des HEEREN geschiedde ten anderen male tot Jona, zeggende: Maak u op, ga naar de grote stad Ninevé; en predik tegen haar de prediking, die Ik tot u spreek.”* (Jona 3:1-2). Ditmaal bleef hij geen vragen stellen of twijfelen, maar hij gehoorzaamde zonder aarzelen. *“Toen maakte zich Jona op, en ging naar Ninevé, naar het woord des HEEREN.”* (vers 3).

PROFETEN EN KONINGEN

Toen Jona de stad binnenging, begon hij dadelijk de boodschap te prediken: *“Nog veertig dagen, dan zal Ninevé worden omgekeerd!”* (vers 4) Hij ging van straat tot straat, terwijl hij deze waarschuwing deed horen.

De boodschap was niet tevergeefs. De boodschap die in de straten van de goddeloze stad weerklonk, ging van mond tot mond, tot alle inwoners de alarmerende aankondiging hadden vernomen. Gods Geest maakte dat de boodschap doordrong in ieder hart, zodat velen beefden vanwege hun zonden en in diepe ootmoed zich bekeerden.

“En de lieden van Ninevé geloofden aan God; en zij riepen een vasten uit, en bekleedden zich met zakken, van hun grootste af tot hun kleinste toe. Want dit woord geraakte tot den koning van Ninevé, en hij stond op van zijn troon, en deed zijn heerlijk overkleed van zich; en hij bedekte zich met een zak, en zat neder in de as. En hij liet uitroepen, en men sprak te Ninevé, uit bevel des konings en zijner groten, zeggende: Laat mens noch beest, rund noch schaap, iets smaken, laat ze niet weiden, noch water drinken. Maar mens en beest zullen met zakken bedekt zijn, en zullen sterk tot God roepen; en zij zullen zich bekeren, een iegelijk van zijn bozen weg, en van het geweld, dat in hun handen is. Wie weet, God mocht Zich wenden, en berouw hebben; en Hij mocht Zich wenden van de hittigheid Zijns toorns, dat wij niet vergingen!” (vers 5-9),

Toen koning en edelen, alsmede het gewone volk, groot en klein, zich bekeerden op de prediking van Jona (Mattheüs 12:41), en eensgezind riepen tot de God des hemels, schonk Hij hun genade. *“En God zag hun werken, dat zij zich bekeerden van hun bozen weg; en het berouwde God over het kwaad, dat Hij gesproken had hun te zullen doen, en Hij deed het niet.”* (vers 10). Hun ondergang werd afgewend; de God van Israël werd verheven en geëerd in heel de heidenwereld, en men had eerbied voor Zijn wet. Pas vele jaren later zou Ninevé ten prooi vallen aan de omringende volkeren, omdat ze God vergaten en zichzelf roemden. (zie hoofdstuk 31).

Toen Jona Gods bedoeling om de stad te sparen, die zich, ondanks haar boosheid, had bekeerd in zak en as, leerde kennen, had hij de eerste moeten zijn om zich te verblijden over Gods verbazingwekkende genade; maar in plaats daarvan liet hij zijn gedachten stilstaan bij de mogelijkheid dat men hem als een valse profeet zou beschouwen. Door te staan op zijn reputatie verloor hij de oneindig grotere waarde van de zielen in die slechte stad uit het oog. De ontferming die God jegens het boetvaardige Ninevé betoonde, *“verdroot Jona [met] groot verdriet, en zijn [toorn] ontstak.”* *“Och HEERE! Was dit mijn woord niet”,* vroeg hij aan de Heere, *“als ik nog in mijn land was? Daarom kwam ik het voor, vluchtende naar Tarsis; want ik wist, dat Gij een genadig en barmhartig God zijt, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwaad.”* (Jona 4:1-2). Opnieuw gaf hij toe aan de neiging vragen te stellen en te twijfelen, en weer werd hij overweldigd door ontmoediging. Terwijl hij de belangen van anderen uit het oog verloor, en het gevoel had dat hij liever wilde sterven dan te zien hoe de stad gespaard zou blijven, riep hij in zijn ontevredenheid uit: *“Nu dan, HEERE, neem toch mijn ziel van mij; want het is mij beter te sterven dan te leven”*. *“Is uw toorn billijk ontstoken?”* vroeg de Heere. *“Jona nu ging ter stad uit, en zette zich tegen het oosten der stad; en hij maakte zich aldaar een verdek, en zat daaronder in de schaduw, totdat hij zag, wat van de stad zou worden. En God, de HEERE, beschikte een wonderboom, en deed hem opschieten boven Jona, opdat er schaduw mocht zijn over zijn hoofd, om hem te redden van zijn verdriet. En Jona verblijdde zich over den wonderboom [met] grote blijdschap.”* (vers 5-6).

PROFETEN EN KONINGEN

Toen leerde de Heere Jona een les door een voorbeeld. Hij *“beschikte een worm des anderen daags in het opgaan van den dageraad; die stak den wonderboom, dat hij verdorpe. En het geschiedde, als de zon oprees, dat God een stillen oostenwind beschikte; en de zon stak op het hoofd van Jona, dat hij amechtig werd; en hij wenste zijner ziel te mogen sterven, en zeide: Het is mij beter te sterven dan te leven.”* (vers 7-8).

Weer sprak God tot Zijn profeet: *“Is uw toorn billijk ontstoken over de wonderboom?”* En Jona zei: *“Billijk is mijn toorn ontstoken ter dode toe. En de HEERE zeide: Gij verschoont den wonderboom, aan welken gij niet hebt gearbeid, noch dien groot gemaakt; die in een nacht werd, en in een nacht verging; En Ik zou die grote stad Ninevé niet verschonen? waarin veel meer dan honderd en twintig duizend mensen zijn, die geen onderscheid weten tussen hun rechterhand, en hun linkerhand; daartoe veel vee?”* (vers 9-11).

Verward, verootmoedigd, en niet in staat Gods doel te verstaan in het sparen van Ninevé, had Jona toch aan de opdracht die hij gekregen had om die grote stad te waarschuwen, voldaan; en ofschoon de voorspelde gebeurtenis niet plaatsvond, was de waarschuwingsboodschap evenwel van God. En het doel wat God ermee voor had, was bereikt. De heerlijkheid van Zijn barmhartigheid werd onder de heidenen geopenbaard. Zij, die lange tijd *“in duisternis en de schaduw des doods zaten, gebonden met verdrukking en ijzer;”*, riepen *“tot de HEERE in de benauwdheid”*, en *“Hij voerde hen uit de duisternis en de schaduw des doods, en Hij brak hun banden”*. *“Hij zond Zijn woord uit, en heelde hen, en rukte hen uit hun kuilen”* (Psalm 107:10,13,14,20).

Christus noemde tijdens Zijn werk op aarde het goede wat tot stand gekomen was door de prediking van Jona in Ninevé, en vergeleek de inwoners van die heidense stad met het belijdende volk van God in Zijn dagen. *“De mannen van Ninevé,”* zei Hij, *“zullen opstaan in het oordeel met dit geslacht, en zullen hetzelfde veroordelen; want zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jonas; en ziet, meer dan Jonas is hier!”* (Mattheüs 12:41)

Christus was gekomen in de jachtige wereld, vol met lawaai van handeldrijven en woordentwist, waar de mensen trachtten zichzelf boven ieder ander te bevoordelen; en boven het rumoer werd Zijn stem gehoord als de bazuin van God: *“Want wat zou het den mens baten zo hij de gehele wereld won, en zijner ziele schade leed? Of wat zal een mens geven, tot lossing van zijn ziel?”* (Markus 8:36-37). Want wat zou een mens kunnen geven in ruil voor zijn leven?

Zoals de prediking van Jona een teken was voor de Ninevieten, was Christus' prediking een teken voor Zijn generatie Maar welk een tegenstelling bij het horen van het Woord! Toch bleef de Heiland doorwerken, ondanks onverschilligheid en minachting, tot Hij Zijn zending had volbracht. De les geldt voor Gods boodschappers in onze tijd, waarin de steden der volkeren een even grote behoefte hebben aan het kennen van de eigenschappen en plannen van de ware God, als het geval was met de Ninevieten vroeger. Christus' gezanten moeten de mensen wijzen op een betere wereld, die grotendeels uit het oog is verloren. Volgens de leer van de Heilige Schriften is de enige stad die blijft bestaan, de stad waarvan God de Ontwerper en Bouwmeester is. Met het geloofsoog kan men de poort van de hemel zien, bestraald door Gods heerlijkheid. Door Zijn dienstknechten roept de Heere Jezus de mensen op met geheiligde eerezucht te streven naar het bezit van de onverderfelijke erfenis. Hij dringt bij hun erop aan schatten weg te leggen bij Gods troon.

Haastig en zeker komt een vrijwel algemene schuld op de inwoners der steden, door de gestadige toename van bewuste boosheid. Het verderf dat overheerst is met geen

PROFETEN EN KONINGEN

mensenpen te beschrijven. Elke dag brengt nieuwe berichten van strijd, omkoperij en bedrog; elke dag brengt een ziekmakend verslag van geweld en wetteloosheid, van onverschilligheid ten opzichte van het menselijk lijden, van wrede, duivelse vernietiging van het menselijk leven. Elke dag getuigt van de toename van waanzin, moord, en zelfmoord. Van eeuw tot eeuw heeft satan ernaar gestreefd de mensen in onkunde aangaande de weldadige plannen van Jehova te laten. Hij heeft getracht de grote beginselen van Gods wet buiten hun gezichtsveld te houden, — de beginselen van gerechtigheid, barmhartigheid en liefde, die in die wet naar voren worden gebracht. De mensen beroemen zich op de geweldige vooruitgang en verlichting van de tijd waarin we nu leven; maar God ziet de aarde vol ongerechtigheid en geweld. De mensen leren dat Gods wet is afgeschaft, dat de Bijbel niet betrouwbaar is; en als gevolg gaat een stroom van kwaad, zoals niet geweest is sedert de dagen van Noach en van het avallige Israël, over de wereld. Zielenadel, zachtmoedigheid en vroomheid worden geruild voor het toegeven aan de begeerte naar verboden zaken. Het sombere verslag van misdaden, begaan ter wille van gewin, is voldoende om het hart tot stilstand te brengen en de ziel te vullen met afschuw. Onze God is een God van barmhartigheid. Lankmoedig en vol ontferming behandelt Hij de overtreders van Zijn wet. En toch kan de grote Heerser van het heelal in onze dagen, waarin mannen en vrouwen zoveel gelegenheid hebben om Gods wet, geopenbaard in de Bijbel, te leren kennen, niet met voldoening zien op de slechte steden, waarin geweld en misdaad de boventoon voeren. Het eind van Gods verdraagzaamheid van hen die volharden in gehoorzaamheid, nadert snel.

Moet men zich verbazen over een plotselinge en onverwachte verandering in de handelwijze van de Opperste Heerser met de inwoners van een gevallen wereld? Moet men verrast zijn, als straf volgt op de overtredingen en de toenemende misdaad? Moet men verrast zijn dat God ondergang en verderf brengt over hen die hun kwalijk gewonnen schatten hebben verkregen door bedrog en leugen? Ondanks het feit dat steeds meer licht omtrent Gods eisen hun pad heeft beschenen, hebben velen geweigerd Zijn heerschappij te erkennen, en verkozen om onder de zwarte banier te blijven van de aanstichter van alle opstand tegen het gezag des hemels. Gods verdraagzaamheid is heel groot geweest, — zo groot, dat we ons verbazen, als we bedenken hoe Zijn heilige wet is geschonden. De Almachtige heeft een beperkende macht betoond over Zijn eigen kenmerken. Maar voorzeker zal Hij opstaan om de goddelozen te straffen, die zo uitdagend de rechtvaardige eisen van de Tien Geboden hebben getrotseerd.

God geeft aan de mensen een proeftijd; maar er komt een tijd dat Gods geduld is uitgeput, en Gods oordelen zullen niet uitblijven. De Heere heeft lang geduld met de mensen en met de steden, terwijl Hij barmhartig waarschuwt om hen te redden voor Gods toorn; maar de tijd komt dat het smeken om genade niet langer gehoord zal worden, en het opstandig element, dat voortgaat met het verwerpen van het licht der Waarheid, zal uitgedelgd worden, uit barmhartigheid voor henzelf en voor hen die anders door hun voorbeeld beïnvloed zouden worden.

De tijd is nabij dat er op aarde een smart zal zijn die door geen menselijke balsem geheeld kan worden. Gods Geest trekt zich terug. Rampen op zee en land volgen elkaar steeds sneller op. Hoe vaak horen we van aardbevingen en orkanen, van verwoestingen door vuur en overstromingen, met grote verliezen van levens en bezittingen! Schijnbaar zijn deze rampen grillige uitbarstingen van ongebreidelde, onbeheerste natuurkrachten, waarover de mens absoluut geen zeggenschap heeft; maar in al deze dingen zijn Gods bedoelingen te

PROFETEN EN KONINGEN

ontdekken. Ze vormen middelen waardoor Hij mannen en vrouwen tracht wakker te schudden om zich bewust te worden van hun gevaarlijke toestand.

Gods boodschappers in de grote steden moeten niet moedeloos worden over de slechtheid, het onrecht, de ontaarding, waarmee ze te maken hebben terwijl ze trachten de blijde Boodschap van zaligheid te brengen. De Heere wil zulke werkers bemoedigen met dezelfde boodschap die Hij de apostel Paulus gaf in het goddeloze Korinthe: *“Zijt niet bevreesd, maar spreek en zwijg niet; want Ik ben met u en niemand zal de hand aan u leggen om u kwaad te doen; want Ik heb veel volk in deze stad”* (Handelingen 18:9-10).

Laten zij die werken om zielen te redden eraan denken dat, hoewel er velen zijn die geen acht zullen slaan op de raadgevingen in Gods Woord, toch niet de gehele wereld zich zal afkeren van Licht en Waarheid, van de uitnodiging van een geduldige, verdraagzame Heiland. In elke stad, al schijnt deze vol geweld en misdaad, zijn mensen die door een juist onderricht kunnen leren om volgelingen te worden van Jezus. Duizenden kunnen op deze wijze bereikt worden door de reddende Waarheid, en ertoe gebracht worden Christus als een persoonlijke Verlosser te aanvaarden.

Gods boodschap voor de inwoners der aarde luidt nu: *“Daarom, zijt ook gij bereid; want in welke ure gij het niet meent, zal de Zoon des mensen komen”* (Mattheüs 24:44). De overheersende toestanden in de maatschappij, vooral in de grote steden der wereld, verkondigen luidkeels dat het uur van Gods oordeel is gekomen, en dat het einde aller dingen nabij is. We staan op de drempel van de grootste crisis aller tijden. In snelle opeenvolging zullen Gods oordelen elkaar volgen, — branden, overstromingen, aardbevingen en oorlogen met bloedvergieten. We moeten in deze dagen niet verbaasd zijn door grote en beslissende gebeurtenissen; want de engel der genade kan niet veel langer de onboetvaardigen beschermen.

“Want ziet, de HEERE zal uit Zijn plaats uitgaan, om de ongerechtigheid van de inwoners der aarde over hen te bezoeken; en de aarde zal haar bloed ontdekken, en zal haar doodgeslagenen niet langer bedekt houden.” (Jesaja 26:21). De storm van Gods toorn steekt op; en alleen zij die gehoor geven aan de genadevolle uitnodiging, zoals het geval was met de inwoners van Ninevé bij de prediking van Jona, en die geheiligd worden door gehoorzaamheid aan de wetten van de Goddelijke Heerser, kunnen bestaan. Alleen de rechtvaardige zal met Christus geborgen zijn in God tot de verwoesting voorbij is. De taal van de ziel moet zijn:

“Buiten U, waar zou ik gaan?
Hulpeloos hangt mijn ziel U aan;
Laat mij naar mijn smeekgebeên,
Machtig Helper, niet alleen;
Als de laatste lichtstar dooft,
‘k Neerzink zonder tegenweer,
Dek dan met uw vleug’len, Heer,
Gij mijn arm en weerloos hoofd”.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 24 De Assyrische Ballingschap

De laatste jaren van het gedoemde rijk van Israël werden gekenmerkt door geweld en bloedvergieten zoals niet eerder was gezien, zelfs niet in de ergste tijden van twist en onrust onder het huis van Achab.

Gedurende meer dan twee eeuwen hadden de heersers van het tienstammen rijk wind gezaaid; nu oogstten ze storm. De ene koning na de andere werd vermoord om plaats te maken voor andere eierzuchtige heersers. *“Zij hebben koningen gemaakt, maar niet uit Mij”*, had God gezegd van deze goddeloze overweldigers; *“zij hebben vorsten gesteld, maar Ik heb het niet gekend”* (Hosea 8:4). Elk beginsel van recht werd terzijde geschoven; zij, die als getuigen van Goddelijke genade voor de volkeren der aarde hadden moeten staan, *“hebben trouwelooslijk gehandeld tegen de HEERE”* (Hosea 5:7) en met elkaar.

Door strenge berispingen had God getracht het onboetvaardig volk tot een besef van het naderend gevaar van volkomen verdelging te brengen. Door Hosea en Amos zond Hij de tien stammen de ene boodschap na de andere, die aandrongen op volledige en algehele bekering, en dreigden met rampen als gevolg van aanhoudende overtredingen. *“Gij hebt goddeloosheid geploegd”*, zei Hosea, *“verkeerdheid gemaaid; en de vrucht der leugen gegeten, want gij hebt vertrouwd op uw weg, op de veelheid uwer helden. Daarom zal er een groot gedruis ontstaan onder uw volken, en al uw vestingen zullen verstoord worden, ... Israëls koning is in den dageraad ten enenmale uitgerooid.”* (Hosea 10:14-15).

(De profeet Hosea verwijst dikwijls naar Efraïm, een voorganger in afval onder de tien stammen van Israël, als een zinnebeeld van het afvallige volk).

Van Efraïm getuigde de profeet: *“Vreemden verteren zijn kracht, en hij merkt het niet; ook is de grauwigheid op hem verspreid, en hij merkt het niet.”*, *“Israël heeft het goede verstoten”*. *“Verpletterd met recht”*, niet langer in staat de rampzalige afloop van hun boze weg te overzien, zouden de tien stammen binnenkort *“omzwervende zijn onder de heidenen”*. (Hosea 7:9; 8:3; 5:11; 9:17). Enkele van de leiders in Israël waren zich pijnlijk bewust dat ze hun gezag verloren hadden, en verlangden dat ze het zouden terugkrijgen. Maar in plaats van de gebruiken waardoor het rijk was verzwakt, los te laten, volhardden ze in ongerechtigheid, en stelden zich gerust met de gedachte dat ze, als de gelegenheid daartoe kwam, politieke macht zouden krijgen, die ze begeerden door zich te verbinden met de heidenen. *“Als Efraïm zijn krankheid zag, en Juda zijn gezwel, zo toog Efraïm naar Assur”*. *“Want Efraim is als een botte duif, zonder hart; zij roepen Egypte aan, zij gaan henen tot Assur.”*. *“Zij maken verbond met Assur”*. (Hosea 5:13; 7:11; 12:2). Door de man Gods die bij het altaar te Betel was verschenen, door Elia en Elisa, door Amos en Hosea had de Heere de tien stammen herhaaldelijk het kwaad van ongehoorzaamheid voorgehouden. Maar ondanks berispingen en smekingen was Israël steeds dieper gezonken in afval. *“Israël is onbandig, als een onbandige koe”*, had God gezegd; *“Want Mijn volk blijft hangen aan de afkering van Mij; zij”* (Hosea 4:16; 11:7).

Er waren tijden waarin de oordelen van God zwaar drukten op het weerspannige volk. *“Daarom heb Ik hen behouden door de profeten; Ik heb ze gedood door de redenen Mijns monds; en uw oordelen zullen voortkomen [aan] het licht. Want Ik heb lust tot weldadigheid, en niet tot offer; en tot de kennis Gods, meer dan tot brandofferen. Maar zij hebben het verbond overtreden als Adam; daar hebben zij trouwelooslijk tegen Mij gehandeld.”* (Hosea 6:5-7). *“Hoort des HEEREN woord, gij kinderen Israëls!”*, luidde de

PROFETEN EN KONINGEN

boodschap die hen ten slotte werd gebracht: *“dewijl gij de wet uws Gods vergeten hebt, zal Ik ook uw kinderen vergeten. Gelijk zij meerder geworden zijn, alzo hebben zij tegen Mij gezondigd; Ik zal hunlieder eer in schande veranderen. . . . Ik zal zijn wegen over hem bezoeken, en zijn handelingen hem vergelden.”* (Hosea 4:1;6-9). De ongerechtigheid in Israël gedurende de laatste halve eeuw voor de Assyrische ballingschap was gelijk aan die in de dagen van Noach. en aan elke tijd waarin de mensen God hebben verworpen, om zich geheel over te geven aan het doen van het kwaad. Het plaatsen van de natuur boven de God der natuur, de aanbidding van het schepsel boven de Schepper heeft altijd de grofste zonden tot gevolg gehad. Toen het volk van Israël daarom door het aanbidden van Baal en Asjera eer bewees aan de krachten der natuur, verbraken zij hun verbinding met alles wat verheffend en veredelend is, en werden een gemakkelijke prooi voor de verleiding. Toen de beveiliging van de ziel werd afgebroken, hadden de misleide aanbidders geen afweer meer tegen de zonde, en gaven zich over aan de zondige hartstochten van het menselijk hart.

De profeten verhieven hun stem tegen de duidelijke verdrinking, het schreeuwend onrecht, de ongewenste weelde en overdaad, het schaamteloos feestvieren en drinken, tegen de losbandigheid en liederlijkheid van hun tijd; maar hun protesten, hun veroordeling van de zonde waren vergeefs. *“Zij haten in de poort degenen, die bestraft”,* had Amos gezegd, *“en hebben een gruwel van dien, die oprechtelijk spreekt. . . zij benauwen den rechtvaardige, nemen zoengeld, en verstoten de nooddruftigen in de poort.”* (Amos 5:10,12).

Dit waren enkele van de gevolgen van de verering der gouden kalveren, die Jerobeam had opgericht. De eerste afwijking van vormen van aanbidding, vastgesteld door God, hadden geleid tot de inleiding van ernstiger afgoderij, tot vrijwel alle inwoners van het land zich hadden overgegeven aan de aanlokkelijke vormen van natuurvergoding. Israël vergat zijn Maker en handelde *“diep verdorven”* (Hosea 9:9).

De profeten bleven protesteren tegen deze misbruiken, en smeekten om te doen wat goed was. *“Zaaït u tot gerechtigheid, maait tot weldadigheid”,* drong Hosea aan; *“braakt u een braakland; dewijl het tijd is den HEERE te zoeken, totdat Hij kome, en over u de gerechtigheid regene.”*; *“Gij dan, bekeer u tot uw God, bewaar weldadigheid en recht, en wacht geduriglijk op uw God.”*; *“Bekeer u, o Israël! tot den HEERE, uw God, toe; want gij zijt gevallen om uw ongerechtigheid. . . zeg tot Hem: Neem weg alle ongerechtigheid, en geef het goede,”* (Hosea 10:12;12:7;14:2,3).

De zondaars kregen heel wat kansen zich te bekeren. In het uur van hun diepste afval en grootste nood betekende Gods boodschap voor hen een boodschap van vergiffenis en hoop. *“Het heeft uw bedorven, o Israël!”*, zei God, *“want in Mij is uw hulp. Waar is uw koning nu? Dat hij u behoude in al uw steden! En uw richters, waar gij van zeidet: Geef mij een koning en vorsten?”* (Hosea 13:9-10).

“Komt, laat ons wederkeren tot de HEERE”, smeekte de profeet, *“want Hij heeft verscheurd en Hij zal ons genezen; Hij heeft geslagen, en Hij zal ons verbinden. Hij zal ons na twee dagen levend maken, op de derden dage zal Hij ons doen verrijzen, en wij zullen voor Zijn aangezicht leven. Dan zullen wij kennen, wij zullen vervolgen, om den HEERE te kennen; Zijn uitgang is bereid als de dageraad; en Hij zal tot ons komen als een regen, als de spade regen [en] vroege regen des lands.”* (Hosea 6:1-3).

Aan hen die het plan der eeuwen uit het oog hadden verloren, dat verlossing biedt voor zondaars in satans macht, bood de Heere herstel en rust. *“Ik zal hunlieder afkerigheid genezen. Ik zal hen vrijwillig liefhebben”,* had Hij gezegd; *“want Mijn toorn is van hem gekeerd. Ik zal Israël zijn als de dauw; hij zal bloeien als de lelie, en hij zal zijn wortelen*

PROFETEN EN KONINGEN

uitslaan als de Libanon. Zijn scheuten zullen zich uitspreiden, en zijn heerlijkheid zal zijn als des olijffbooms, en hij zal een reuk hebben als de Libanon. Zij zullen wederkeren, zittende onder zijn schaduw; zij zullen ten leven voortbrengen [als] koren, en bloeien als de wijnstok; zijn gedachtenis zal zijn als de wijn van Libanon.

Efraim! wat heb Ik meer met de afgoden te doen? Ik heb [hem] verhoord, en zal op hem zien; Ik zal [hem] zijn als een groenende denneboom; uw vrucht is uit Mij gevonden..

Wie is wijs? die versta deze dingen; [wie] is verstandig? die bekenne ze; want des HEEREN wegen zijn recht, en de rechtvaardigen zullen daarin wandelen, maar de overtreders zullen daarin vallen.” (Hosea 14:5-10).

Op het voordeel van het zoeken naar God werd sterk de nadruk gelegd. “Zoekt Mij, en leeft”, zei de Heere. “Maar zoekt Beth-El niet, en komt niet te Gilgal, en gaat niet over [naar] Ber- Seba; want Gilgal zal voorzeker gevankelijk worden weggevoerd, en Beth-El zal worden tot niet.”

“Zoekt het goede, en niet het boze, opdat gij leeft; en alzo zal de HEERE, de God der heirscharen, met ulieden zijn, gelijk als gij zegt. Haat het boze, en hebt lief het goede, en bestelt het recht in de poort, misschien zal de HEERE, de God der heirscharen, aan Jozefs overblijfsel genadig zijn.” (Amos 5:4-5;14-15).

Het merendeel van hen die deze uitnodigingen hoorden, weigerde erdoor gebaat te worden. De woorden van Gods boodschappers waren zozeer in strijd met de zondige begeerten van de onboetvaardigen, dat de afgodische priester te Bethel bericht zond aan de koning van Israël, met de woorden: “Amos heeft een verbintenis tegen u gemaakt, in het midden van het huis Israëls; het land zal al zijn woorden niet kunnen verdragen.” (Amos 7:10). Door Hosea sprak de Heere: “Terwijl Ik Israël genees, zo wordt Efraims ongerechtigheid ontdekt, mitsgaders de boosheden van Samaria;”. “Dies zal de hovaardij van Israël in zijn aangezicht getuigen; dewijl zij zich niet bekeren tot den HEERE, hun God, noch Hem zoeken in alle deze.” (Hosea 7:1,10). Geslachten lang had de Heere geduld gehad met Zijn dwalende kinderen; en zelfs nu, met hun tartende opstand voor ogen, verlangde Hij ernaar Zich aan hen te openbaren als de God Die bereid was hen te redden.

“Wat zal Ik u doen, o Efraïm!,” riep Hij uit, “wat zal Ik u doen, o Juda! dewijl uw weldadigheid is als een morgenwolk, en als een vroegkomende dauw, die henegaat.” (Hosea 6:4).

Het kwaad waardoor het land was overspoeld, was ongeneeslijk geworden; en over Israël werd het dreigende vonnis uitgesproken: “Efraim is vergezeld met de afgoden; laat hem varen.” “De dagen der bezoeking zijn gekomen, de dagen der vergelding zijn gekomen; die van Israël zullen het gewaar worden”. (Hosea 4:17; 9:7). De tien stammen van Israël zouden nu de vruchten plukken van de afval, die vorm had aangenomen door de oprichting van de vreemde altaren te Bethel en Dan. Gods boodschap aan hen luidde: “Uw kalf, o Samaria! heeft [u] verstoten; Mijn toorn is tegen hen ontstoken; hoe lang zullen zij de reinigheid niet verdragen? Want dat is ook uit Israël; een werkmeester heeft het gemaakt, en het is geen God, maar het zal [tot] stukken worden, het kalf van Samaria.” “De inwoners van Samaria zullen verschrikt zijn over het kalf van Beth-Aven; want zijn volk zal over hetzelfde treuren, mitsgaders zijn Chemarim (die zich over hetzelfde verheugden), over zijn heerlijkheid, omdat zij van hetzelfde is weggevaaren. Ja, datzelfde zal naar Assur gevoerd worden, [tot] een geschenk voor den koning Jareb; Efraim zal schaamte behalen, en Israël zal beschaamd worden vanwege zijn raadslag.” (Hosea 8:5-6;10:5-6).

PROFETEN EN KONINGEN

“Ziet, de ogen des Heeren HEEREN zijn tegen dit zondig koninkrijk, dat Ik het van den aardbodem verdelge; behalve dat Ik het huis Jakobs niet ganselijk zal verdelgen, spreekt de HEERE. Want ziet, Ik geef bevel, en Ik zal het huis Israëls onder al de heidenen schudden, gelijk als [zaad] geschud wordt in een zee; en niet een steentje zal er ter aarde vallen. Alle zondaars Mijns volks zullen door het zwaard sterven; die daar zeggen: Het kwaad zal tot ons niet genaken, noch [ons] voorkomen.”

“de elpenbenen huizen zullen vergaan, en de grote huizen een einde nemen, spreekt de HEERE.” *“Want de Heere HEERE der heirscharen is het, Die het land aanroert, dat het versmelte, en allen, die daarin wonen, treuren;”, “uw zonen en uw dochteren zullen door het zwaard vallen, en uw land zal door het snoer uitgedeeld worden; en gij zult in een onrein land sterven, en Israël zal voorzeker uit zijn land gevankelijk worden weggevoerd.”* *“omdat Ik u [dan] dit doen zal, zo schik u, o Israël! om uw God te ontmoeten.”* (Amos 9:8-10;3:15;9:5;7:17;4:12). Voor een tijd werden deze oordelen tegengehouden, en tijdens de lange regering van Jerobeam II behaalden de legers van Israël duidelijke overwinningen; maar deze tijd van schijnbare voorspoed bewerkte geen verandering in de harten der onboetvaardigen, en ten slotte werd verkondigd: *“Jerobeam zal door het zwaard sterven, en Israël zal voorzeker uit zijn land gevankelijk worden weggevoerd.”* (Amos 7:11).

De duidelijkheid van deze uitspraak ging aan koning en volk voorbij, zo ver waren ze gekomen in onboetvaardigheid. Amazia, voorganger onder de afgodische priesters te Bethel, die zich ergerde aan de duidelijke woorden van de profeet tegen koning en volk, zei tot Amos: *“Gij ziener! ga weg, vlied in het land van Juda, en eet aldaar brood, en profeteer aldaar. Maar te Beth- El zult gij voortaan niet meer profeteren; want dat is des konings heiligdom, en dat is het huis des koninkrijks.”*

Hierop antwoordde de profeet beslist: *“Daarom zegt de HEERE alzo: .. en Israël zal voorzeker uit zijn land gevankelijk worden weggevoerd.”* (Amos 7:12,17).

De woorden die tot de afvallige stammen waren gericht, gingen letterlijk in vervulling; toch kwam de ondergang van het koninkrijk geleidelijk. In zijn oordelen was de Heere barmhartig, en toen Pul, de koning van Assyrië, optrok tegen het land, werd Menahem, de koning van Israël, niet gevankelijk weggevoerd, maar mocht op de troon blijven als vazal van het Assyrische wereldrijk. *“Menahem gaf aan Pul duizend talenten zilvers, opdat zijn hand met hem zoude zijn, om het koninkrijk in zijn hand te sterken. Menahem nu bracht dit geld op van Israël, van alle geweldigen van vermogen, om den koning van Assyrië te geven, voor elk man vijftig zilveren sikkels;”* (2 Koningen 15:19-20). Toen de Assyriërs de tien stammen op deze wijze hadden vernederd, trokken ze voor een tijd terug naar hun land.

In plaats van zich te bekeren van het kwaad, dat hij in zijn rijk bewerkt had, volhardde Menahem in *“de zonden van Jerobeam, den zoon van Nebat, die Israël zondigen deed.”* Pekahia en Pekah, zijn opvolgers, deden ook *“dat kwaad was in de ogen des HEEREN”*. (2 Koningen 15:18,24,28). In de dagen van Pekah, die twintig jaar regeerde, viel Tiglath-Pilneser, koning van Assyrië, Israël binnen en voerde tal van ballingen mee uit de stammen die in Galilea en oostelijk van de Jordaan woonden. *“De Rubenieten, de Gadieten en de halve stam van Manasse”*, samen met inwoners van Gilead, Galilea en het gehele land Naftali, werden verstrooid onder de heidenen, in landen, ver verwijderd van Palestina. (1 Kronieken 5:26).

Het noordelijk koninkrijk heeft zich nooit van deze vreselijke slag hersteld. Het zwakke overblijfsel behield de bestuursvorm, hoewel het niet langer de macht ervan bezat.

PROFETEN EN KONINGEN

Nog slechts één heerser, Hosea, zou Pekah opvolgen. Spoedig zou het koninkrijk voor altijd verdwijnen. Maar in deze tijd van verdriet en zorg dacht God nog aan Zijn genade, en gaf het volk opnieuw een kans zich af te wenden van hun afgoderij. In het derde jaar van Hosea's regering begon de goede koning Hizkia in Juda te regeren, en zo spoedig mogelijk bracht hij belangrijke hervormingen aan in de tempeldienst te Jeruzalem. Een viering van het Pascha werd voorbereid, en op dit feest werden niet alleen de stammen Juda en Benjamin uitgenodigd, waarover Hizkia tot koning was gezalfd, maar ook de noordelijke stammen. Een bekendmaking ging uit door *“gans Israël van Ber-seba tot Dan, zou laten doorgaan, opdat zij zouden komen om het pascha den HEERE, den God Israëls, te houden in Jeruzalem; want zij hadden het in lang niet gehouden, gelijk het geschreven was.”*.

“De lopers dan gingen henen met de brieven van de hand des konings en zijner vorsten, door gans Israël en Juda, en naar het gebod des konings, zeggende: Gij, kinderen Israëls, bekeert u tot den HEERE, den God van Abraham, Izak en Israël, zo zal Hij Zich keren tot de ontcomenen, die ulieden overgebleven zijn uit de hand der koningen van Assyrië. En zijt niet als uw vaders en als uw broeders, die tegen den HEERE, den God hunner vaders, overtreden hebben; waarom Hij hen tot verwoesting overgegeven heeft, gelijk als gij ziet. Verhardt nu ulieder nek niet, gelijk uw vaders; geeft den HEERE de hand, en komt tot Zijn heiligdom, hetwelk Hij geheiligd heeft tot in eeuwigheid, en dient den HEERE, uw God; zo zal de hitte Zijns toorns van u afkeren. Want als gij u bekeert tot den HEERE, zullen uw broederen en uw kinderen barmhartigheid vinden voor het aangezicht dergenen, die hen gevangen hebben, zodat zij in dit land zullen wederkomen; want de HEERE, uw God, is genadig en barmhartig, en zal het aangezicht van u niet afwenden, zo gij u tot Hem bekeert.” (2 Kronieken 30:5-9).

“Zo gingen de lopers door, van stad tot stad, door het land van Efraim en Manasse, tot Zebulon toe; doch zij belachten hen, en bespotten hen. Evenwel verootmoedigden zich sommigen van Aser, en Manasse, en van Zebulon, en kwamen te Jeruzalem.” (vers 10-13). Israël had in deze uitnodiging een oproep tot bekering en terugkeer tot God moeten zien. Maar het overblijfsel van de tien stammen, dat nog woonde in het gebied van het vroeger bloeiende tienstammenrijk, behandelde de koninklijke boodschappers uit Juda met onverschilligheid, zelfs met verachting.

Ongeveer twee jaar later werd Samaria belegerd door de Assyrische legers onder Salmaneser; en tijdens de belegering kwamen talloos velen ellendig om door gebrek en ziekte, zowel als door het zwaard. Stad en volk vielen, en het verbroken overblijfsel van de tien stammen werd gevankelijk weggevoerd, en verstrooid in de provincies van het Assyrische rijk.

De ondergang die het noordelijk rijk trof, was een rechtstreeks oordeel van God. De Assyriërs waren slechts de werktuigen die God gebruikte om Zijn plannen uit te voeren. Door Jesaja, die kort voor de val van Samaria begon te profeteren, wees de Heere naar de Assyrische legers als *“de roede Mijns toorns”*. *“Mijn grimmigheid is een stok in hun hand”*, zei Hij (Jesaja 10:5).

Zwaar hadden de kinderen Israëls *“gezondigd tegen de HEERE, hun God”*, en *“zij hadden kwade dingen gedaan”*. *“Zo hoorden zij niet . . . Daartoe verwierpen zij Zijn inzettingen, en Zijn verbond, dat Hij met hun vaders gemaakt had, en Zijn getuigenissen, die Hij tegen hen betuigd had,”*. *“Ja, zij verlieten al de geboden des HEEREN, huns Gods, en maakten zich gegoten beelden, twee kalveren; en maakten bossen, en bogen zich voor alle heir des hemels, en dienden Baal.”* Omdat zij hardnekkig hadden geweigerd zich te bekeren,

PROFETEN EN KONINGEN

vernederde de Heere hen, en “*gaf ze in de hand der rovers, totdat Hij hen van Zijn aangezicht weggeworpen had.*”, overeenkomstig de duidelijke waarschuwingen die Hij hen gezonden had door zijn dienstknechten, de profeten.

Zo werd Israël uit zijn land in ballingschap weggevoerd naar Assur, “*Daarom dat zij de stem des HEEREN, huns Gods, niet waren gehoorzaam geweest, maar Zijn verbond overtreden hadden; [en] al wat Mozes, de knecht des HEEREN, geboden had, dat hadden zij niet gehoord, noch gedaan*”. (2 Koningen 17:7,11,14-16,20,23;18:12).

Met de verschrikkelijke oordelen waardoor de tien stammen werden getroffen, had de Heere een verstandige en barmhartige bedoeling. Wat Hij niet langer door hen kon doen in het land van hun vaders, zou Hij trachten te bereiken door hen te verstrooien onder de heidenen. Zijn plan voor de zaligheid van allen die vergiffenis wilden verkrijgen door de Heiland van het mensdom, moest nog in vervulling gaan; en in de beproevingen die Israël troffen, bereidde Hij de weg waardoor Zijn eer onder de volkeren der aarde geopenbaard zou worden. Niet alle weggevoerden waren onboetvaardig. Onder hen waren enkelen die trouw waren gebleven aan God, en anderen die zich voor Hem hadden vernederd. Door hen, “*kinderen des levenden Gods*” (Hosea 1:10), wilde Hij velen in het Assyrische rijk bekendmaken met de eigenschappen van Zijn karakter en de zegen van Zijn wet.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 25

“Uitgeroeid, omdat het zonder kennis is” (SV)

Gods gunsten jegens Israël waren altijd geschonken op voorwaarde dat ze gehoorzaam zouden zijn. Aan de voet van de Sinaï hadden ze met Hem een verbond aangegaan als eigendom boven alle volken. Plechtig hadden ze beloofd het pad van gehoorzaamheid te bewandelen. *“Al wat de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen!”*, hadden ze gezegd. En toen enkele dagen later Gods wet van de Sinaï was verkondigd en verdere aanwijzingen in de vorm van wetten en oordelen door Mozes waren gebracht, hadden de Israëlieten opnieuw eenstemmig beloofd: *“Al deze woorden, die de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen”*. Bij de bevestiging van het verbond had het volk nog eens verklaard: *“Alles wat de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen en gehoorzamen”* (Exodus 19:5,8;24:3,7).

God had Israël tot Zijn volk verkozen, en zij hadden Hem als hun Koning verkoren.

Tegen het einde van de reis door de woestijn waren de voorwaarden van het verbond herhaald. Te Baäl-Peor, aan de grens van het beloofde land, waar velen ten prooi vielen aan sluwe verleidingen, vernieuwden degenen die trouw gebleven waren, hun trouwbetuigingen. Mozes had hen gewaarschuwd voor de verleidingen waaraan ze in de toekomst zouden blootstaan; en ze werden ernstig vermaand zich afgezonderd te houden van de omliggende volken, en alleen God te aanbidden.

“Nu dan, Israël!”, had Mozes onderwezen, *“hoor naar de inzettingen en naar de rechten, die ik ulieden lere te doen; opdat gij leeft, en henen inkomt, en erft het land, dat de HEERE, uwer vaderen God, u geeft. Gij zult tot dit woord, dat ik u gebiede, niet toedoen, ook daarvan niet afdoen; opdat gij bewaart de geboden van den HEERE, uw God, die ik u gebiede. ... Behoudt ze dan, en doet ze; want dat zal uw wijsheid en uw verstand zijn voor de ogen der volken, die al deze inzettingen horen zullen, en zeggen: Dit groot volk alleen is een wijs en verstandig volk!”*. (Deuteronomium 4:1-6).

De Israëlieten hadden nadrukkelijk opdracht gekregen Gods geboden niet uit het oog te verliezen, omdat ze in het houden ervan kracht en zegen zouden vinden. *“Alleenlijk wacht u, en bewaart uw ziel wel, dat gij niet vergeet de dingen, die uw ogen gezien hebben; en dat zij niet van uw hart wijken, al de dagen uws levens;”*, had de Heere door Mozes gezegd; *“en gij zult ze aan uw kinderen en uw kindskinderen bekend maken.”* (vers 9). De ontzagwekkende tonelen, verbonden aan de wetgeving op de Sinaï, mochten nooit vergeten worden. De waarschuwingen die Israël had gekregen tegen de afgodische gebruiken die onder de omliggende heidense volken heersten, waren duidelijk en onomwonden geweest. *“Wacht u dan wel voor uw zielen;”*, luidde de raad, *“... Opdat gij u niet verderft, en maakt u iets gesnedens, de gelijkenis van enig beeld,”* (vers 15,16), *“Dat gij ook uw ogen niet opheft naar den hemel, en aanziet de zon, en de maan, en de sterren, des hemels ganse heir; en wordt aangedreven, dat gij u voor die buigt, en hen dient; dewelke de HEERE uw God, aan alle volken onder den gansen hemel heeft uitgedeeld.”* (vers 19). *“Wacht u, dat gij het verbond des HEEREN, uws Gods, hetwelk Hij met u gemaakt heeft, niet vergeet, dat gij u een gesneden beeld zoudt maken, de gelijkenis van iets, dat de HEERE, uw God, u verboden heeft.”* (vers 23).

Mozes besprak het kwaad dat het gevolg zou zijn van een afdwalen van Gods geboden. Hij riep hemel en aarde als getuigen, toen hij verklaarde dat indien het volk, nadat het lange tijd in het land der belofte had gewoond, verdorven vormen van aanbidding zou

PROFETEN EN KONINGEN

invoeren en zich zou buigen voor een gesneden beeld en zou weigeren terug te keren tot het aanbidden van de ware God, de toorn des Heeren zou ontsteken en ze gevankelijk weggevoerd zouden worden om onder de heidenen verstrooid te worden. *“gij voorzeker haast zult omkomen van dat land, waar gij over de Jordaan naar toe trekt, om dat te erven;”*, waarschuwde hij hen; *“gij zult uw dagen daarin niet verlengen, maar ganselijk verdelgd worden. En de HEERE zal u verstrooien onder de volken; en gij zult een klein volksken in getal overblijven onder de heidenen, waar de HEERE u henen leiden zal. En aldaar zult gij goden dienen, die des mensen handenwerk zijn, hout en steen, die niet zien, noch horen, noch eten, noch rieken.”* (vers 26-28).

Deze profetie, die gedeeltelijk ten tijde van de richteren in vervulling ging, had een verdere en letterlijke vervulling in de ballingschap van Israël naar Assyrië, en van Juda naar Babylon.

De afval van Israël was geleidelijk gegaan. Van geslacht tot geslacht had satan herhaalde pogingen in het werk gesteld om het uitverkoren volk ertoe te brengen de geboden, inzettingen en verordeningen, die ze beloofd hadden altijd te houden, te doen vergeten. Hij wist, dat Israël zeker zou vergaan, als hij het volk ertoe zou kunnen brengen God te vergeten, en andere goden na te lopen, hen te dienen, en zich voor hen neer te buigen. (zie Deuteronomium 6:1;8:19).

De vijand van Gods gemeente op aarde had echter niet ten volle rekening gehouden met de medelijdende aard van Hem, Die *“de schuldige geenszins onschuldig houdt”*, maar Wiens heerlijkheid het toch is om *“barmhartig en genadig, lankmoedig, groot van weldadigheid en waarheid”* te zijn, *“Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid, en overtreding en zonde vergeeft”*. (Exodus 34:6-7). Ondanks het streven van satan om Gods plannen met Israël te dwarsbomen, openbaarde de Heere Zich genadig, zelfs in het donkerste uur van hun geschiedenis, toen het ernaar uitzag dat de machten van het kwaad de overwinning zouden behalen. Hij toonde Israël de dingen die dienden voor het welzijn van het volk. *“Ik schrijf hem de voortreffelijkheden Mijner wet voor;”*, had God door Hosea gezegd, *“[maar] die zijn geacht als wat vreemds.”*. *“Ik nochtans leerde Efraim gaan; Hij nam ze op Zijn armen, maar zij bekenden niet, dat Ik ze genas.”* (Hosea 8:12;11:3). Teder had de Heere hen behandeld, hen door Zijn profeten onderricht, regel op regel, gebod op gebod. (Jesaja 28:10,13).

Als Israël acht had geslagen op de boodschappen van de profeten, zou de vernedering die volgde, hun bespaard zijn gebleven. Omdat ze hadden volhard in zich af te wenden van Zijn wet, moest God hen wel in ballingschap voeren. *“Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is;”*, luidde Zijn boodschap tot hen door Hosea. *“dewijl gij de kennis verworpen hebt, heb Ik u ook verworpen, ... dewijl gij de wet uws Gods vergeten hebt,”* (Hosea 4:6). Altijd is het overtreden van Gods wet gevolgd door dezelfde resultaten. Toen in de dagen van Noach elk beginsel van goedgevoerd werd geschonden en de ongerechtigheid zo groot en algemeen verbreid werd dat God het niet langer kon dulden, klonk het besluit: *“Ik zal den mens, die Ik geschapen heb, verdelgen van den aardbodem,”* (Genesis 6:7). In de dagen van Abraham daagden de inwoners van Sodom openlijk God en Zijn wet uit; en er volgde een zelfde goddeloosheid, een zelfde verderf, een zelfde onbeteugelde hartstocht die de wereld voor de zondvloed had gekenmerkt. De inwoners van Sodom overschreden de grenzen van Gods verdraagzaamheid, en het vuur van Gods wraak werd voor hen ontstoken.

De tijd die voorafging aan de wegvoering van de tien stammen van Israël, was een soortgelijke tijd van ongehoorzaamheid en goddeloosheid. Gods wet werd beschouwd als

PROFETEN EN KONINGEN

van geen waarde, en hierdoor werden de sluizen van ongerechtigheid voor Israël geopend. *“want de HEERE heeft een twist met de inwoners des lands,”*, zei Hosea, *“omdat er geen trouw, en geen weldadigheid en geen kennis van God is in het land is. [Maar] vloeken en liegen, en doodslaan, en stelen, en overspel doen! zij breken door, en bloedschulden raken aan bloedschulden.”* (Hosea 4:1-2). De oordeelsprofetieën die Amos en Hosea verkondigden, gingen gepaard met voorzeggingen van toekomstige heerlijkheid. De tien stammen, die lang opstandig en onboetvaardig waren geweest, kregen geen belofte van volledig herstel in hun vroegere positie in Palestina. Tot het eind zouden ze omzwerven onder de volken. Maar door Hosea werd een profetie gegeven die hun het voorrecht voorhield dat ze deel mochten hebben aan het laatste herstel van Gods volk, tegen het einde van de geschiedenis van deze wereld, wanneer Christus zal komen als Koning der koningen en Heer der heren. De profeet zei, dat de tien stammen vele dagen *“zonder koning en zonder vorst”* zouden zijn, *“en zonder offer en zonder opgericht beeld, en zonder efod of terafim”*. *“Daarna”*, ging de profeet door, *“zullen zich de kinderen Israëls bekeren, en zoeken den HEERE, hun God, en David, hun koning; en zij zullen vrezende komen tot den HEERE en tot Zijn goedheid, in het laatste der dagen.”* (Hosea 3:4-5). In figuurlijke taal hield Hosea de tien stammen Gods plan voor, om elke berouwvolle ziel, die zich met Zijn gemeente op aarde zou willen verenigen, de zegeningen te schenken die aan Israël geschonken waren in de dagen toen ze aan Hem trouw waren in het beloofde land. De Heere zei met betrekking tot Israël als het volk dat Hij graag genadig wilde zijn: *“Daarom, ziet, Ik zal haar lokken, en zal haar voeren in de woestijn; en Ik zal naar haar hart spreken. En Ik zal haar geven haar wijngaarden van daar af, en het dal Achor, tot een deur der hoop; en aldaar zal zij zingen, als in de dagen harer jeugd, en als ten dage, toen zij optoog uit Egypteland. En het zal te dien dage geschieden, spreekt de HEERE, dat gij [Mij] noemen zult: Mijn Man; en Mij niet meer noemen zult: Mijn Baal! En Ik zal de namen der Baals van haar mond wegdoen; zij zullen niet meer bij hun namen gedacht worden.”* (Hosea 2:13-16).

In de laatste dagen van deze wereldgeschiedenis zal Gods verbond met het volk dat Zijn geboden bewaart, vernieuwd worden. *“En Ik zal te dien dage een verbond voor hen maken met het wild gedierte des velds, en met het gevogelte des hemels, en het kruipend gedierte des aardbodems; en Ik zal den boog, en het zwaard, en den krijg van de aarde verbreken, en zal hen in zekerheid doen nederliggen. En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid; ja, Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in gericht, en in goedertierenheid en in barmhartigheden. En Ik zal u Mij ondertrouwen in geloof; en gij zult den HEERE kennen.”*

“En het zal te dien dage geschieden, dat Ik verhoren zal, spreekt de HEERE; Ik zal den hemel verhoren, en die zal de aarde verhoren. En de aarde zal het koren verhoren, mitsgaders den most en de olie; en die zullen Jizreël verhoren. En Ik zal ze Mij op de aarde zaaien, en zal Mij ontfermen over Lo-Ruchama; en Ik zal zeggen tot Lo- Ammi: Gij zijt Mijn volk; en dat zal zeggen: O, mijn God!” (Hosea 2:17-22).

“En het zal geschieden te dien dage” zal *“het overblijfsel van Israël, en de ontkomenen van het huis Jakobs niet meer steunen zullen op dien, die ze geslagen heeft; maar zij zullen steunen op den HEERE, den Heilige Israëls, oprechtelijk.”* (Jesaja 10:20).

Uit alle geslacht en taal en volk en natie zullen mensen vol vreugde gehoor geven aan de boodschap: *“Vreest God en geeft Hem heerlijkheid, want de ure Zijns oordeel is gekomen”*. Dan zullen zij zich afwenden van alle afgoden, die hen aan de aarde binden, en Hem aanbidden, *“Die den hemel, en de aarde, en de zee, en de fonteynen der wateren*

PROFETEN EN KONINGEN

gemaakt heeft.” (Openbaring 14:6-7). Ze zullen zich losmaken van elke strik, en voor de wereld staan als bewijzen van Gods genade. Gehoorzaam aan Gods geboden, zullen ze door engelen en mensen erkend worden als degenen die *“die de geboden Gods bewaren en het geloof van Jezus.”* hebben. (vers 12).

“Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat de ploeger den maaier, en de druiventreder den zaadzaaiër genaken zal; en de bergen zullen van zoeten wijn druipen, en al de heuvelen zullen smelten. En Ik zal de gevangenis van Mijn volk Israël wenden, en zij zullen de verwoeste steden herbouwen en bewonen, en wijngaarden planten, en derzelver wijn drinken; en zij zullen hoven maken, en derzelver vrucht eten. En Ik zal ze in hun land planten; en zij zullen niet meer worden uitgerukt uit hun land, dat Ik hunlieden gegeven heb, zegt de HEERE, uw God.” (Amos 9:13-15).

PROFETEN EN KONINGEN

Een prediker van gerechtigheid Jesaja 49:24-25;42:17 Hoofdstuk 26 De roeping van Jesaja

De lange regering van Uzzia in het land van Juda en Benjamin werd gekenmerkt door een voorspoed, groter dan die van enige heerser sedert de dood van Salomo, bijna twee eeuwen geleden. Jarenlang heerste de koning verstandig. Onder de zegen van de hemel wonnen zijn legers enkele gebieden terug die in vroeger jaren verloren waren gegaan. Steden werden herbouwd en versterkt, en de positie van het volk onder de omringende naties werd veel machtiger. De handel bloeide op, en de rijkdommen van de volken stroomden Jeruzalem binnen. *“zo ging zijn naam tot verre toe uit, want hij werd wonderlijk geholpen, totdat hij sterk was.”* (2 Kronieken 26:15).

Deze uiterlijke voorspoed ging echter niet gepaard met een daarmee overeenkomstige herleving van geestelijke kracht. De tempeldiensten vonden plaats als vroeger, en velen kwamen bijeen om de levende God te aanbidden; maar trots en vormelijkheid namen langzamerhand de plaats in van nederigheid en oprechtheid. Van Uzzia wordt gezegd: *“Maar als hij sterk geworden was, verhief zich zijn hart tot verdervens toe, en hij overtrad tegen den HEERE, zijn God;”* (vers 16).

De zonde, die Uzzia zo noodlottig werd, was de zonde van aanmatiging. Met voorbijgaan aan een duidelijk gebod van Jehova, dat alleen de nakomelingen van Aaron dienst zouden doen als priesters, ging de koning het heiligdom binnen *“om te roken op het reukaltaar”* De hogepriester Azaria en zijn medepriesters stelden zich tegen hem, en deden een beroep op hem zijn plan niet te volvoeren. *“Gij hebt overtreden”,* zeiden ze, *“en het zal u niet tot eer zijn van den HEERE God”* (vers 18). Uzzia werd met toorn vervuld, omdat hij, de koning, op deze wijze werd bestraft. Maar hij zou het heiligdom niet verontreinigen tegen de verenigde protesten van de gezagsdragers. Terwijl hij daar opstandig en toornig stond, werd hij plotseling door Gods oordeel getroffen. Op zijn voorhoofd was de melaatsheid zichtbaar. Teleurgesteld vluchtte hij, om nooit meer de voorhof van de tempel te betreden. Tot op de dag van zijn dood, enkele jaren later, bleef Uzzia melaats — een levend voorbeeld van de dwaasheid om af te wijken van een duidelijk *“Aldus spreekt de HEERE”*.

Zijn verheven positie noch zijn lange dienst kon dienen als een verontschuldiging voor de zonde van aanmatiging, waarmee hij de laatste jaren van zijn regering bevleekte en waardoor Gods oordeel hem trof.

God is geen aannemer des persoons. *“Maar de ziel, die iets gedaan zal hebben met opgeheven hand, hetzij van inboorlingen of van vreemdelingen, die smaadt den HEERE; en diezelve ziel zal uitgeroeid worden uit het midden van haar volk;”* (Numeri 15:30). Het oordeel waardoor Uzzia werd getroffen, schijnt een remmende invloed gehad te hebben op zijn zoon. Jotham droeg een zware verantwoordelijkheid tijdens de laatste jaren van de regering van zijn vader, en volgde hem op na zijn dood. Van Jotham staat geschreven: *“Hij deed dat recht was in de ogen des HEEREN; naar alles wat zijn vader Uzzia gedaan had deed hij. Alleen werden de hoogten niet weggenomen; het volk offerde en rookte nog op de hoogten”* (2 Koningen 15:34-35). De regering van Uzzia naderde haar einde, en Jotham droeg reeds veel van de lasten van de staat, toen Jesaja, uit het koninklijk geslacht als jonge man tot het profetisch ambt werd geroepen. De tijden waarin Jesaja moest werken, waren bijzonder gevaarlijk voor Gods volk. De profeet zou zien hoe de verbonden legers van Israël

PROFETEN EN KONINGEN

en van Syrië Juda zouden binnenvallen; hij zou zien hoe het Assyrische leger de voornaamste steden van het koninkrijk zou belegeren. Tijdens zijn leven zou Samaria vallen en zouden de tien stammen verstrooid worden onder de volken. Juda zou telkens weer door de Assyrische legers worden binnengedrongen, en Jeruzalem zou een belegering moeten doorstaan die tot haar inneming zou hebben geleid als God niet op wonderbare wijze tussenbeide was gekomen. Reeds bedreigden ernstige gevaren de vrede van het zuidelijk koninkrijk. Gods bescherming werd teruggetrokken, en de Assyrische legermacht stond op het punt het land van Juda te overspoelen.

Maar de gevaren van buiten waren niet zo ernstig als de gevaren van binnen, al leken ze nog zo ernstig. De verdorvenheid van zijn volk was voor Gods dienstknecht een oorzaak van de grootste verslagenheid en diepste gedruktheid. Door hun afval en opstand vroegen degenen die als lichtdragers onder de volken hadden moeten zijn, om Gods oordelen. Veel van het kwaad dat de naderende ondergang van het noordelijk koninkrijk had veroorzaakt, en dat nog onlangs door Hosea en Amos in duidelijke bewoordingen was veroordeeld, verdierf steeds meer het koninkrijk van Juda. Vooral wat betreft de sociale toestand van het volk was het uitzicht erg somber. Door hun zucht naar gewin kochten de mensen het ene huis na het andere en de ene akker na de andere. (zie Jesaja 5:8). Het recht werd verdraaid, en aan de armen werd geen medelijden betoond. Van deze boosheden zei God: *“de roof des ellendigen is in uwe huizen. Wat is ulieden, dat gij Mijn volk verbrijzelt, en de aangezichten der ellendigen vermaalt?”* (Jesaja 3:14-15). Zelfs de oversten, die de hulpelozen moesten verdedigen, sloten hun oren voor de kreten van de armen en de behoeftigen, de weduwen en de wezen. (zie Jesaja 10:1-2). Samen met verdrukking en rijkdom kwamen hoogmoed en liefde voor vertoon, dronkenschap en brasserijen. En in de dagen van Jesaja wekte afgoderij niet langer verbazing. (Zie Jesaja 2:8-9,11-12;3:16,18-23;5:11-12,22).

Onrechtvaardige gebruiken hadden onder alle klassen zozeer de boventoon, dat de weinigen die trouw waren gebleven aan God, dikwijls op het punt stonden de moed te verliezen, en toe te geven aan moedeloosheid en wanhoop. Het zag ernaar uit dat Gods plannen met Israël zouden falen, en dat het opstandige volk een zelfde lot beschoren was als Sodom en Gomorra.

Met deze toestanden voor ogen behoeft het ons niet te verbazen dat Jesaja, toen hij in het laatste jaar van Uzzia's regering geroepen werd om aan Juda Gods boodschappen van waarschuwing en bestraffing te brengen, terugschrok voor de verantwoordelijkheid. Hij wist maar al te goed dat hij hardnekkige weerstand zou ontmoeten. Toen hij zich bewust was van zijn eigen onbekwaamheid om de situatie het hoofd te bieden, en dacht aan de weerspanning en het ongeloof van het volk, waarvoor hij moest werken, leek zijn taak hem hopeloos. Zou hij in wanhoop zijn zending opgeven en Juda ongestoord overlaten aan haar afgoderij? Zouden de goden van Ninevé de aarde beheersen en de God des hemels trotseren?

Dergelijke gedachten gingen door de geest van Jesaja, terwijl hij in de zuilengang van de tempel stond. Plotseling schenen de poort en het binnenste voorhangsel opgeheven of weggetrokken te worden, en mocht hij binnen in het Heilige der heiligen zien, waar zelfs de voeten van de profeet niet mochten binnengaan. Daar zag hij in visioen de Heere zitten op een hoge en verheven troon, terwijl Zijn zomen de tempel vulden. Aan beide zijden van de troon stonden serafs, hun gelaat bedekt in aanbidding, terwijl ze hun Maker dienden, en zich verenigden in de plechtige lofzang: *“Heilig, heilig, heilig is de HEERE der heerscharen! De*

PROFETEN EN KONINGEN

ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol” (Jesaja 6:3), tot de dorpels en zuilen en de cederen poort door het geluid schenen te beven, en het huis vervuld was met hun lofgezing.

Toen Jesaja deze openbaring van de heerlijkheid en majesteit van zijn Heer zag, werd hij overweldigd door een besef van Gods reinheid en heiligheid. Hoe scherp was de tegenstelling tussen de oneindige volmaaktheid van zijn Schepper en het zondige leven van degenen waaronder ook hijzelf, die lang geteld waren tot het uitverkoren volk van Israël en Juda!

“Wee mij!” riep hij uit, *“want ik verga!, dewijl ik ben een man van onreine lippen ben, en woon in het midden eens volks, dat onrein van lippen is, — want mijn ogen hebben de Koning, de HEERE der heerscharen gezien”* (Jesaja 6:5). Toen hij als het ware stond in het heldere licht van Gods tegenwoordigheid, in het Heilige der heiligen, besepte hij, dat hij onmogelijk de zending zou kunnen volbrengen, waartoe hij geroepen was, als hij dit moest doen in zijn eigen onvolmaaktheid en onbekwaamheid. Maar er werd een seraf gezonden om zijn verslagenheid weg te nemen, en hem geschikt te maken voor zijn grote opdracht. Een gloeiende kool van het altaar werd tegen zijn lippen gehouden met de woorden: *“Zie, deze heeft uw lippen aangeroerd; also is uw misdaad [van] [u] geweken, en uw zonde is verzoend.”*. Toen werd Gods stem gehoord, die zeide: *“Wie zal Ik zenden, en wie zal voor Ons henengaan?”* en Jesaja antwoordde: *“Zie, hier ben ik; zend mij henen”*. (vers 7-8).

De hemelse bezoeker gebood de wachtende boodschapper: *“Ga henen, en zeg tot dit volk: Horende hoort, maar verstaat niet, en ziende ziet, maar merkt niet. Maak het hart dezes volks vet, en maak hun oren zwaar, en sluit hun ogen, opdat het niet zie met zijn ogen, noch met zijn oren hore, noch met zijn hart versta, noch zich bekere, en Hij het geneze”* (vers 9-10). De taak van de profeet was duidelijk; hij moest zijn stem laten horen tegen het heersend kwaad. Maar hij zag er tegen op het werk te doen zonder enige verzekering van hoop. *“Hoelang, Heere?”* vroeg hij. Zal niemand van uw uitverkoren volk het ooit begrijpen, zich bekeren en genezen worden? Zijn diepe bezorgdheid voor het dwalende Juda zou niet vergeefs zijn. Zijn zending zou niet geheel en al zonder vrucht zijn. Toch konden de boosheden die zich gedurende vele geslachten hadden opgehoopt, niet tijdens zijn leven worden weggenomen. Heel zijn leven moest hij een geduldige, moedige leraar zijn, — een profeet van hoop zowel als van ondergang. Als Gods doel ten slotte was vervuld, zouden de volledige resultaten van zijn inspanningen, zowel als het werk van al Gods trouwe boodschappers, zichtbaar zijn. Een overblijfsel zou behouden worden. Om dit te bewerken, moesten de boodschappen van waarschuwing en uitnodiging aan het opstandige volk worden gebracht, zei de Heere, *“Totdat de steden verwoest worden, zodat er geen inwoner zij, en de huizen, dat er geen mens zij, en dat het land met verwoesting verstrooid worde. Want de HEERE zal die mensen verre wegdoen, en de verlating zal groot wezen in het binnenste des lands”*. (vers 11-12). De ernstige oordelen, die de onboetvaardigen zouden treffen, — oorlog, ballingschap, verdrukking, het verlies van macht en aanzien onder de volken, — dit alles zou komen, opdat degenen die in dit alles de hand van een toornig God zouden zien, ertoe zouden komen zich te bekeren.

De tien stammen van het noordelijk koninkrijk zouden spoedig onder de volken verstrooid worden en hun steden verwoest achtergelaten worden; de plunderende legers van vijandige volken zouden telkens weer het land overstromen; zelfs Jeruzalem zou ten slotte vallen, en Juda zou gevankelijk weggevoerd worden; toch zou het beloofde land niet voor altijd verlaten worden. De hemelse bezoeker gaf Jesaja de verzekering: *“Doch nog een tiende deel zal daarin zijn, en het zal wederkeren, en zijn om af te weide; [maar] gelijk de*

PROFETEN EN KONINGEN

eik, en gelijk de haageik, in dewelke na de afwerping [der] [bladeren] nog steunsel is, [alzo] zal het heilige zaad het steunsel daarvan zijn.” (vers 13).

Deze verzekering van de volledige vervulling van Gods plan bemoedigde het hart van Jesaja. Wat deed het ertoe dat aardse machten zich tegen Juda zouden keren? Wat deed het ertoe dat Gods boodschapper tegenstand en verzet zou ontmoeten? Jesaja had de Koning, de Heere der heerscharen, gezien; hij had het lied van de serafs gehoord: “*De ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol*” (vers 3); hij had de belofte dat God boodschappen tot het afgedwaald Juda gepaard zouden gaan met de overtuigende macht van de Heilige Geest; en de profeet was bemoedigd het werk te doen dat voor hem lag. Heel zijn lange en inspannende zending bleef de herinnering aan dit visioen hem bij. Ruim zestig jaar stond hij voor de kinderen van Juda als een profeet van hoop, terwijl hij steeds vrijmoediger werd in zijn voorspellingen aangaande de toekomstige overwinning van de gemeente.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 27 “Zie, hier is uw God!”

In Jesaja's dagen was het geestelijk onderscheidingsvermogen van de mens verduisterd door een onjuiste voorstelling van God. Satan had lange tijd getracht de mensen ertoe te brengen hun Schepper te beschouwen als de bron van zonde, van lijden en van dood. Degenen die op deze wijze waren verleid, beeldden zich in dat God hard en veeleisend was. Ze zagen Hem als een Wezen dat klaarstond om aan te klagen en te veroordelen, ongewillig de zondaar aan te nemen zolang er geen geldige reden was hem te helpen. De wet van liefde, waardoor de hemel wordt bestuurd, was door de aartsbedrieger voorgesteld als een beperking van het geluk van de mens, een pijnlijk juk dat ze graag zouden willen afwerpen. Hij leerde dat deze geboden niet gehoorzaamd konden worden en dat de straffen voor het overtreden willekeurig waren.

Door het ware karakter van God uit het oog te verliezen, hadden de Israëlieten geen verontschuldiging. God had zich dikwijls aan hen geopenbaard als *“een barmhartig en genadig God, lankmoedig, en groot aan goedertierenheid en waarheid”* (Psalm 86:15). *“Als Israël een kind was”,* getuigde Hij, *“toen heb Ik hem liefgehad, en Ik heb Mijn zoon uit Egypte uitgeroepen”* (Hosea 11:1). De Heere had liefderijk met Israël gehandeld toen Hij hen bevrijd had uit de Egyptische slavernij en hen leidde naar het beloofde land. *“In al hun benauwdheid was Hij benauwd, en de Engel Zijns aangezichts heeft hen behouden; door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen verlost; en Hij nam hen op, en Hij droeg hen al de dagen van ouds.”* (Jesaja 63:9).

“Zou Mijn aangezicht moeten medegaan, om u gerust te stellen?” (Exodus 33:14) luidde Zijn vraag tijdens de reis door de woestijn. Deze uitspraak ging gepaard met een machtige openbaring van Gods karakter, waardoor Mozes in staat was aan geheel Israël Gods goedheid bekend te maken en hen ten volle te onderrichten betreffende de eigenschappen van hun onzichtbare Koning. *“Als nu de HEERE voor zijn aangezicht voorbijging, zo riep Hij: HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid. Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft; Die [den] [schuldige] geenszins onschuldig houdt,”* (Exodus 34:6-7).

Op deze kennis van de verdraagzaamheid van de Heere en van Zijn oneindige liefde en barmhartigheid grondde Mozes zijn wonderbare smeekbede voor het leven van Israël, toen het volk aan de grens van het beloofde land weigerde voort te trekken zoals de Heere had geboden. Op het hoogtepunt van hun opstand had de Heere gezegd: *“Ik zal het met pestilentie slaan, en Ik zal het verstoten;”*; en Hij had voorgesteld om de nakomelingen van Mozes te maken *“tot een groter en sterker volk maken, dan dit is.”* (Numeri 14:12). Maar de profeet pleitte op Gods wonderbare voorzieningen en beloften ten opzichte van het uitverkoren volk. En als voornaamste smeekbede wees hij op Gods liefde voor de gevallen mens. (zie vers 17-19).

Genadig gaf de Heere ten antwoord: *“Ik heb hun vergeven naar uw woord.”*. En toen maakte Hij Mozes, in de vorm van een profetie, bekend met Zijn plannen betreffende de eindoverwinning van Israël: *“Zo waarachtig [als] Ik leef”,* zei Hij, *“zo zal de ganse aarde met de heerlijkheid des HEEREN vervuld worden!”* (vers 20-21). Gods heerlijkheid, Zijn karakter, Zijn barmhartige vriendelijkheid en tedere liefde, — datgene waarop Mozes een beroep had gedaan voor Israël — zou aan alle mensen geopenbaard worden. En deze belofte

PROFETEN EN KONINGEN

van Jehova zou dubbel zeker zijn; het werd bekrachtigd met een eed. Zo waar God leeft en heerst, zou Zijn heerlijkheid verkondigd worden *“vertelt onder de heidenen Zijn eer, onder alle volken Zijn wonderen”* (Psalm 96:3).

Met betrekking tot de toekomstige vervulling van deze profetie hoorde Jesaja de blinkende serafs zingen voor de troon: *“de ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol”* (Jesaja 6:3). De profeet, die vertrouwde op de zekerheid van deze woorden, zei later vrijmoedig van hen die zich neerbogen voor beelden van hout en steen: *“Zij zullen zien de heerlijkheid des HEEREN, het sieraad onzes Gods”* (Jesaja 35:2).

In onze dagen gaat deze profetie zienderogen in vervulling. De zendingsactiviteiten van Gods gemeente op aarde dragen rijke vruchten, en spoedig zal de evangelieboodschap aan alle volken zijn verkondigd. *“Tot prijs der heerlijkheid Zijner genade”* worden mannen en vrouwen uit elk geslacht, elke tong en elk volk gemaakt tot zonen van Hem, *“Opdat Hij zou betonen in de toekomstige eeuwen den uitnemenden rijkdom Zijner genade, door de goedertierenheid over ons in Christus Jezus.”* (Efeze 1:6; 7:2); *“Geloofd zij de HEERE God, de God Israëls, Die alleen wonderen doet. En geloofd zij de Naam Zijner heerlijkheid tot in eeuwigheid; en de ganse aarde worde met Zijn heerlijkheid vervuld”* (Psalm 72:18-19).

In het visioen dat Jesaja had in de tempelvoorhof, kreeg hij een helder beeld van het karakter van Israëls God. *“De Hoge en Verhevene, Die in eeuwigheid woont, en Wiens Naam Heilige is”*, was aan hem in grote majesteit verschenen; toch was aan de profeet de medelijdende aard van zijn Heer duidelijk gemaakt. Hij Die woont in de hoge en het heilige, woont ook *“bij dien, die van een verbrijzelden en nederigen geest is, opdat Ik levend make den geest der nederigen, en opdat Ik levend make het hart der verbrijzelden.”* (Jesaja 57:15). De engel die de lippen van Jesaja moest aanraken, had hem de boodschap gebracht: *“alzo is uw misdaad van u geweken, en uw zonde is verzoend”* (Jesaja 6:7). Toen de profeet zijn God had gezien, kreeg hij, evenals Saulus van Tarsen bij de poort van Damascus, niet alleen een besef van zijn eigen onwaardigheid; zijn ootmoedig hart kreeg ook de verzekering van vergeving, volkomen en vrij; en hij was als een veranderde man opgestaan. Hij had zijn Heer gezien. Hij had een flits opgevangen van de beminnelijkheid van Gods karakter. Hij kon getuigen van de verandering die tot stand was gekomen door het zien op de Oneindige Liefde. Van nu af was hij vervuld met een vurig verlangen om Israël bevrijd te zien van de last en de straf der zonde. *“Waar toe zoudt gij meer geslagen worden?”* vroeg de profeet. *“Komt dan, en laat ons tezamen rechten, zegt de HEERE; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol”*. *“Wast u, reinigt u, doet de boosheid uwer handelingen van voor Mijn ogen weg; laat af van kwaad te doen, leert goed doen”* (Jesaja 1:5,18/16-17).

De God, Die ze hadden voorgegeven te dienen, maar Wiens karakter ze niet hadden begrepen, werd hun voorgehouden als de grote Heelmeester van geestelijke kwalen. Wat deed het ertoe dat *het ganse hoofd ... krank”* is en *“het ganse hart ... mat”*? dat er van *“de voetzool af tot het hoofd toe is er niets geheels aan hetzelfde”* is, maar alleen *“wonden, en striemen en etterbuilen”*? (Jesaja 1:5-6). Hij die gedwaald had in het volgen van zijn eigen hart, kon genezing vinden door zich tot de Heere te wenden. *“Ik zie hun wegen, en Ik zal hen genezen”*, had de Heere gezegd, *“en Ik zal hen geleiden, en hun vertroosting wedergeven, . . . vrede, vrede, dengen, die verre zijn, en degenen, die nabij zijn, zegt de HEERE, en Ik zal hen genezen”* (Jesaja 57:18-19).

De profeet verheft God als de Schepper van alles. Zijn boodschap tot de steden van Juda luidde: *“Zie hier is uw God!”* *“Alzo zegt God, de HEERE, Die de hemel geschapen, en*

PROFETEN EN KONINGEN

dezelve uitgebreid heeft, Die de aarde uitgespannen heeft, en wat daaruit voortkomt”; “Ik ben de HEERE, Die alles doet”; “Ik formeer het licht, en schep de duisternis”; “Ik heb de aarde gemaakt, en Ik heb den mens daarop geschapen; Ik ben het! Mijn handen hebben de hemelen uitgebreid, en Ik heb al hun heir bevel gegeven”. “Bij wien dan zult gijlieden Mij vergelijken, dien Ik gelijk zij? zegt de Heilige. Heft uw ogen op omhoog, en ziet, Wie deze dingen geschapen heeft; Die in getal hun heir voortbrengt; Die ze alle bij name roept, vanwege de grootheid [Zijner] krachten, en [omdat] Hij sterk van vermogen is; er wordt er niet een gemist.” (Jesaja 40:9;42:5;44:24;45:7,12;40:25-26).

Tot hen die vreesden dat God hen niet zou aannemen als ze tot Hem zouden terugkeren, zei de profeet: *“Waarom zegt gij [dan], o Jakob! en spreekt, o Israel! mijn weg is voor den HEERE verborgen, en mijn recht gaat van mijn God voorbij? Weet gij het niet? Hebt gij niet gehoord, dat de eeuwige God, de HEERE, de Schepper van de einden der aarde, noch moede noch mat wordt? Er is geen doorgronding van Zijn verstand. Hij geeft den moeden kracht, en Hij vermenigvuldigt de sterkte dien, die geen krachten heeft. De jongen zullen moede en mat worden, en de jongelingen zullen gewisselijk vallen; Maar dien den HEERE verwachten, zullen de kracht vernieuwen; zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden; zij zullen lopen, en niet moede worden; zij zullen wandelen, en niet mat worden.” (Jesaja 40:27-31).*

Het hart vol oneindige liefde gaat uit naar hen die zich machteloos voelen om zich te bevrijden uit de greep van satan; en genadig biedt Hij hun kracht aan om voor Hem te leven. *“Vrees niet”,* zegt Hij, *“want Ik ben met u; zie niet verbaasd, want Ik ben uw God. Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u met de rechterhand Mijner gerechtigheid”. “Want Ik, de HEERE, uw God, grijp uw rechterhand aan, Die tot u zeg: Vrees niet, Ik help u. Vrees niet, gij wormpje Jakobs, gij volkje Israël! Ik help u, spreekt de HEERE, en uw Verlosser is de Heilige Israëls” (Jesaja 41:10,13-14).*

De inwoners van Juda hadden nergens recht op, maar God wilde hen toch niet opgeven. Door hen moest Zijn Naam verhoogd worden onder de heidenen. Velen, die Zijn eigenschappen nog niet kenden, moesten de heerlijkheid van Gods karakter nog ontdekken. Om Zijn genadige plannen duidelijk te maken, bleef Hij Zijn dienstknechten de profeten zenden met de boodschap: *“Bekeert u toch, een iegelijk van zijn bozen weg” (Jeremis 25:5). “Om Mijns Naams wil zal Ik Mijn toorn langer uitstellen,”* zei Hij door Jesaja, *“en om Mijns roems [wil] zal Ik, u ten goede, [Mij] bedwingen, opdat Ik u niet afhouwe. . . . Om Mijnentwil, om Mijnentwil zal Ik het doen, want hoe zou Hij ontheiligt worden? En Ik zal Mijn eer aan geen ander geven.” (Jesaja 48:9,11).*

De oproep tot bekering klonk op onmiskenbare wijze, en allen werden opgeroepen terug te keren. *“Zoekt den HEERE, terwijl Hij te vinden is”,* pleitte de profeet, *“roept Hem aan terwijl Hij nabij is. De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechtige man zijn gedachten; en hij bekere zich tot de HEERE, zo zal Hij Zich Zijner ontfermen, en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldig” (Jesaja 55:6-7).*

Hebt u, waarde lezer, uw eigen weg gekozen? Bent u ver van God afgedwaald? Hebt u genoeg gezocht in de vruchten der zonde, om slechts te ontdekken dat ze als as smaakten? En nu uw levensplannen doorkruist zijn, nu uw hoop is gestorven, zit u alleen en verlaten? De stem die zo lang tot uw hart heeft gesproken, wordt nu duidelijk en helder gehoord: *“Maakt u [dan] op, en gaat henen; want dit [land] zal de rust niet zijn; omdat het verontreinigd is, zal het [u] verderven, en dat [met] een geweldige verderving.” (Micha 2:10).* Keer terug tot het huis van uw Vader. Hij nodigt u uit met de woorden: *“Keer weder*

PROFETEN EN KONINGEN

tot Mij, want Ik heb u verlost” ”komt tot Mij, hoort, en uw ziel zal leven; want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, [en] [u] [geven] de gewisse weldadigheden van David.” (Jesaja 44:22;55:3).

Luister niet naar de suggestie van de vijand om op een afstand van Christus te blijven totdat u uzelf hebt verbeterd; tot u goed genoeg bent om tot God te komen. Als u wacht op dat ogenblik, zult u nooit komen. Als satan op uw vuile klederen wijst, herhaal dan de belofte van de Heiland: *“die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen”* (Johannes 6:37). Zeg de vijand dat het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden. Maakt het gebed van David tot het uwe: *“Ontzondig mij met hysop, en ik zal rein zijn; was mij, en ik zal witter zijn dan sneeuw”* (Psalm 51:9).

De aansporing van de profeet tot Juda om de levende God te aanschouwen en Zijn genadig aanbod te aanvaarden, waren niet tevergeefs. Sommigen schonken gehoor en keerden zich af van de afgoden tot het aanbidden van Jehova. Ze leerden in hun Maker liefde, barmhartigheid en medelijden zien. En in de donkere dagen die in de geschiedenis van Juda zouden aanbreken, als slechts een overblijfsel in het land zou achterblijven, zouden de woorden van de profeet vrucht blijven dragen in een bepaalde hervorming. *“Te dien dage zal de mens zien naar Dien, Die hem gemaakt heeft”* sprak Jesaja, *“en zijn ogen zullen op den Heilige Israëls zien. En hij zal niet aanschouwen de altaren, het werk zijner handen, ook hetgeen zijn vingers gemaakt hebben, zal hij niet aanzien, noch de bossen, noch de zonnebeelden.”* (Jesaja 17:7-8).

Velen zouden Hem, Die de voornaamste is onder tienduizend, aanschouwen. *“Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid”*, luidde Gods belofte aan hen. Hun zonden zouden vergeven worden. In die blijde dag van verlossing uit de afgoderij zouden ze uitroepen: *“Maar de HEERE zal aldaar bij ons heerlijk zijn, het zal zijn een plaats van rivieren, van wijde stromen; ... Want de HEERE is onze Rechter, de HEERE is onze Wetgever, de HEERE is onze Koning. Hij zal ons behouden.”* (Jesaja 33:17,21-22). De boodschappen van Jesaja tot hen die zich wilden afkeren van hun boze wegen, waren vol troost en bemoediging. Hoor het woord van de Heere door de mond van Zijn profeet:

“Gedenk aan deze dingen, o Jakob, en Israël! Want gij zijt Mijn knecht, Ik heb u geformeerd; gij zijt Mijn knecht, Israël, gij zult van Mij niet vergeten worden. Ik delg uw overtredingen uit als een nevel, en uw zonden als een wolk; keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost.”

“En te dienzelfden dage zult gij zeggen: Ik dank U, HEERE! dat Gij toornig op mij geweest zijt, [maar] Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij. Ziet, God is mijn Heil, ik zal vertrouwen en niet vrezen; want de Heere HEERE is mijn Sterkte en mijn Psalm, en Hij is mij tot Heil geworden.”

“Psalmzingt den HEERE, want Hij heeft heerlijk dingen gedaan; zulks zij bekend op den gansen aardbodem. Juich en zing vrolijk, gij inwoneres van Sion! Want de Heilige Israëls is groot in het midden van u.” (Jesaja 44:21-22;12:1-2,5-6).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 28 Achaz

De troonsbestijging van Achaz bracht Jesaja en zijn medeprofeten oog in oog met toestanden die meer verbijsterden dan ooit eerder in het rijk van Juda het geval was geweest. Velen die voorheen aan de verleidende invloed van afgodische gebruiken weerstand hadden geboden, werden nu overgehaald om deel te nemen aan de aanbidding van heidense goden. De vorsten in Israël bleken ontrouw aan het vertrouwen dat in hen was gesteld; valse profeten kwamen met boodschappen om te verleiden; zelfs enkele priesters onderwezen voor geld. Toch hielden de leiders van de afval vast aan een vorm van aanbidding van God, en beweerden dat ze gerekend werden tot Gods volk.

De profeet Micha, die in deze zorgvolle tijden getuigde, verkondigde dat zondaars in Sion bleven voortgaan Sion te bouwen *“met bloed, en Jeruzalem met onrecht”*, hoewel ze voorgaven dat ze op de Heere steunden en lasterlijk beweerden: *“Is de HEERE niet in het midden van ons? Ons zal geen kwaad overkomen”* (Micha 3:10-11)! De profeet Jesaja verhief zijn stem in strenge vermaning: *“Hoort des HEEREN woord, gij oversten van Sodom! neemt ter ore de wet onzes Gods, gij volk van Gomorra! Waartoe zal Mij zijn de veelheid uwer slachtoffers? zegt de HEERE; ... Wanneer gijlieden voor Mijn aangezicht komt te verschijnen, wie heeft zulks van uw hand geëist, dat gij Mijn voorhoven betreden zoudt?”* (Jesaja 1:10-12).

Gods woord zegt: *“Het offer der goddelozen is een gruwel, hoeveel te meer, als zij het met een schandelijk voornemen brengen!”* (Spreuken 21:27). De God des hemels is *“te rein van ogen dat Gij het kwade zoudt zien”*, en kan *“en de kweuling kunt Gij niet aanschouwen”*. (Habakuk 1:13). Hij keert Zich niet af van de zondaar omdat Hij niet wil vergeven, maar omdat de zondaar weigert gebruik te maken van de overvloedige voorzieningen der genade, kan God hem niet van zonde bevrijden. *“de hand des HEEREN is niet verkort, dat zij niet zou kunnen verlossen; en Zijn oor is niet zwaar geworden, dat het niet zou kunnen horen. Maar uw ongerechtigheden maken een scheiding tussen ulieden en tussen uw God, en uw zonden verbergen het aangezicht van ulieden, dat Hij niet hoort.”* (Jesaja 59:1-2).

Salomo had geschreven: *“Wee u, land! welks koning een kind is”* (Prediker 10:16). Zo ging het ook met het land van Juda. Door voortdurend te zondigen, waren haar vorsten als kinderen geworden. Jesaja vestigde de aandacht van het volk op de zwakheid van hun positie onder de volken op aarde; en hij liet zien dat dit het gevolg was van de boosheid der leiders. *“Want ziet”,* zei hij, *“de Heere, HEERE der heirscharen, zal van Jeruzalem en van Juda wegnemen den stok en den staf, allen stok des broods, en allen stok des waters; Den held en den krijgsman, den rechter en den profeet, en den waarzegger, en den oude; Den overste van vijftig, en den aanzienlijke, en den raadsman, en den wijze onder de werkmeesters, en dien, die kloek ter tale is. En Ik zal jongelingen stellen [tot] hun vorsten, en kinderen zullen over hen heersen;”. “Want Jeruzalem heeft aangestoten, en Juda is gevallen, dewijl hun tong en handelingen tegen den HEERE zijn, om de ogen Zijner heerlijkheid te verbitteren.”*. Uw leiders, ging de profeet verder, *“die u leiden, verleiden [u], en den weg uwer paden slokken zij in.”* (Jesaja 3:1-4,8,12). Tijdens de regering van Achaz was dit letterlijk waar; want van hem staat geschreven: *“Maar hij wandelde in de wegen der koningen van Israël; daartoe maakte hij ook gegotene beelden voor de Baals. Dezelve rookte ook in het dal des zoons van Hinnom; en hij brandde zijn zonen in het vuur, naar de gruwelen der heidenen, die de*

PROFETEN EN KONINGEN

HEERE voor het aangezicht der kinderen Israëls uit de bezitting verdreven had.”. (2 Kronieken 28:2-3).

Dit was werkelijk een tijd van grote gevaren voor het uitverkoren volk. Nog maar enkele jaren, dan zouden de tien stammen van het rijk van Israël verstrooid worden onder de heidense volkeren. En in het rijk van Juda zag het er ook somber uit. De machten van het goede werden steeds minder, terwijl de machten van het kwaad sterker werden. De profeet Micha, die deze toestand overzag, werd gedwongen uit te roepen: *“De goedertierene is vergaan uit het land, en er is niemand oprecht onder de mensen;... De beste van hen is als een doorn; de oprechtste is [scherper] dan een doornheg;”* (Micha 7:2,4). *“Zo niet de HEERE der heirscharen ons nog een weinig overblijfsel had gelaten, als Sodom zouden wij geworden zijn; wij zouden Gomorra gelijk zijn geworden.”* (Jesaja 1:9).

In elke eeuw heeft God geduld gehad met de opstandelingen, ter wille van hen die trouw gebleven waren, en uit Zijn oneindige liefde voor de dwalenden, en Hij heeft bij hen erop aangedrongen hun boze weg los te laten en tot Hem terug te keren. *“Want het is gebod op gebod, gebod op gebod, regel op regel, regel op regel, hier een weinig, daar een weinig.”* (Jesaja 28:10), heeft Hij door mannen die Hij had verkoren, de overtreders in de weg van het recht onderwezen.

Zo ging het ook tijdens de regering van Achaz. De ene uitnodiging na de andere werd aan het dwalend Israël gezonden om terug te keren tot hun trouw aan de Heere. De smeekbeden van de profeten waren liefderijk; en als ze voor het volk stonden, en ernstig een oproep deden tot bekering en hervorming, droegen hun woorden vrucht tot eer van God.

Door Micha klonk de wonderbare oproep: *“Hoort nu, wat de HEERE zegt: Maak u op, twist met de bergen, en laat de heuvelen uw stem horen. Hoort, gij bergen! den twist des HEEREN, mitsgaders gij sterke fondamenten der aarde! want de HEERE heeft een twist met Zijn volk, en Hij zal Zich met Israël in recht begeven. O Mijn volk! wat heb Ik u gedaan, en waarmede heb Ik u vermoeid? Betuig tegen Mij. Immers heb Ik u uit Egypteland opgevoerd, en u uit het diensthuis verlost; en Ik heb voor uw aangezicht henen gezonden Mozes, Aaron en Mirjam.”*

Mijn volk! gedenk toch wat Balak, de koning van Moab, beraadslaagde, en wat hem Bileam, de zoon van Beor, antwoordde; [en] [wat] [geschied] [is] van Sittim af tot Gilgal toe, opdat gij de gerechtigheden des HEEREN kent.” (Micha 6:1-5).

De God die wij dienen is lankmoedig; en *“Zijn barmhartigheden hebben geen einde”* (Klaagliederen 3:22). Zolang de genadetijd duurt, smeekt Zijn Geest de mens om de gave van het leven aan te nemen. *“[Zo] [waarachtig] [als] Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik lust heb in den dood des goddelozen! maar daarin [heb] [Ik] [lust], dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls?”* (Ezechiël 33:11). Satans speciale bedoeling is om mensen tot zonde te verleiden en hen daar hulpeloos en hopeloos achter te laten, bang om genade te vragen. Maar God nodigt: *“Of hij moest Mijn sterkte aangrijpen, hij zal vrede met Mij maken; vrede zal hij met Mij maken.”* (Jesaja 27:5). In Christus is elke voorziening getroffen, wordt iedereen bemoedigd.

In de tijd van afval in Juda en Israël stelden velen de vraag: *“Waarmede zal ik den HEERE tegenkomen, [en] mij bukken voor den hogen God? Zal ik Hem tegenkomen met brandofferen, met eenjarige kalveren? Zou de HEERE een welgevallen hebben aan*

PROFETEN EN KONINGEN

duizenden van rammen, aan tien duizenden van oliebeken? Zal ik mijn eerstgeborene geven [voor] mijn overtreding, de vrucht mijns buiks [voor] de zonde mijner ziel? Hij heeft u bekend gemaakt, o mens! wat goed is; en wat eist de HEERE van u, dan recht te doen, en weldadigheid lief te hebben, en ootmoediglijk te wandelen met uw God?”. (Micah 6:6-8).

Door nadruk te leggen op de waarde van werkelijke godsvrucht herhaalde de profet slechts de raad die Israël eeuwen geleden had gekregen.

Toen ze op het punt stonden het beloofde land binnen te gaan, had de Heere door Mozes gezegd: *“Nu dan, Israël! wat eist de HEERE, uw God van u dan den HEERE, uw God, te vrezen, in al Zijn wegen te wandelen, en Hem lief te hebben, en den HEERE, uw God, te dienen, met uw ganse hart en met uw ganse ziel; Om te houden de geboden des HEEREN, en Zijn inzettingen, die ik u heden gebiede, u ten goede.”* (Deuteronomium 10:12-13). Van tijd tot tijd werden door de dienstknechten van de Heere deze adviezen herhaald aan hen die gevaar liepen verstrikt te raken in de gewoonten van vormendienst en het vergeten van genadebetoon. Toen Christus tijdens Zijn leven op aarde door een wetgeleerde werd benaderd met de vraag: *“Meester, welke is het grote gebod in de wet?”* zei Hij tot hem: *“Gij zult liefhebben den Heere, uw God, met geheel uw hart, en met geheel uw ziel, en met geheel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede aan dit gelijk, [is:] Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten.”* (Mattheüs 22:36-40).

Deze duidelijke uitspraken van de profeten en van de Meester Zelf zouden als Gods stem tot iedere ziel door ons moeten aanvaard worden. We zouden geen enkele gelegenheid verloren moeten laten gaan om daden van barmhartigheid, van liefderijke voorzorg en christelijke voorkomendheid te betonen aan de belasten en verdrukten. Al zouden we anders niets kunnen doen, dan kunnen we woorden spreken van bemoediging en hoop tot hen die God niet kennen, en die het gemakkelijkst benaderd kunnen worden door het tonen van medeleven en liefde.

Rijk en overvloedig zijn de beloften voor hen die letten op gelegenheden om vreugde en zegen te brengen in het leven van anderen. *“En zo gij uw ziel opent voor den hongerige, en de bedrukte ziel verzadigt; dan zal uw licht in de duisternis opgaan, en uw donkerheid zal zijn als de middag. En de HEERE zal u geduriglijk leiden, en Hij zal uw ziel verzadigen in grote droogten, en uw beenderen vaardig maken; en gij zult zijn als een gewaterde hof, en als een springader der wateren, welker wateren niet ontbreken.”* (Jesaja 58:10-11).

De afgodische handelwijze van Achaz, met de ernstige oproepen van de profeten voor ogen, kon slechts één gevolg hebben. *“Daarom is een grote toorn des HEEREN over Juda en Jeruzalem geweest; en Hij heeft hen overgegeven ter beroering, ter verwoesting en ter aanfluiting, gelijk als gij ziet met uw ogen.”* (2 Kronieken 29:8). Het koninkrijk ging snel achteruit, en het bestaan werd spoedig bedreigd door binnenvallende legers. *“Toen toog Rezin, de koning van Syrië, op, met Pekah, den zoon van Remalia, den koning van Israël, naar Jeruzalem ten strijde; en zij belegerden Achaz,”* (2 Koningen 16:5).

Als Achaz en de oversten in zijn rijk trouwe dienstknechten waren geweest van de Allerhoogste, hadden ze geen vrees gekoesterd voor zulk een onnatuurlijk verbond als dat wat tegen hen was gevormd. Maar herhaaldelijke overtredingen hadden hun kracht weggenomen. Het hart van de koning, getroffen door een nameloze ontzetting voor de vergeldende oordelen van een vertoornd God, beefde, *“en ook het hart zijns volks, gelijk de bomen des wouds bewogen worden van de wind.”* (Jesaja 7:2). In deze crisis kwam Gods woord tot Jesaja, met de opdracht naar de bevende koning te gaan en te zeggen: *“Wacht u,*

PROFETEN EN KONINGEN

en zijt gerust, vrees niet, en uw hart worde niet week, vanwege die twee staarten dezer rokende vuurbranden;... Omdat de Syriër kwaad tegen u beraadslaagd heeft, [met] Efraim en den zoon van Remalia, zeggende: Laat ons optrekken tegen Juda, en het verdriet aandoen, en het onder ons delen, en den zoon van Tabeal koning maken in het midden van hen. Alzo zegt de Heere HEERE: Het zal niet bestaan, en het zal niet geschieden.”. De profeet zei, dat het rijk van Israël zowel als van Syrië spoedig zou ophouden te bestaan als rijk. “Indien gijlieden niet geloofd”, vervolgde hij, “zekerlijk, gij zult niet bevestigd worden” (Jesaja 7:4-7,9).

Voor Juda zou het goed zijn geweest als Achaz dit als een boodschap van de hemel had aanvaard. Maar hij verkoos te steunen op de arm van een mens en zocht hulp bij de heidenen. In wanhoop zond hij bericht aan Tiglath-Pilezer, koning van Assyrië: *“Ik ben uw knecht en uw zoon; kom op, en verlos mij uit de hand van de koning van Syrië, en uit de hand van de koning van Israël, die tegen mij opmaken”* (2 Koningen 16:7). Het verzoek ging vergezeld van een rijk geschenk uit de schatkamer van de koning en uit de tempel.

De hulp waarom hij vroeg, kwam, en koning Achaz kreeg tijdelijk verlichting, maar hoe hoog waren de kosten voor Juda! De aangeboden geschenken wekten de hebzucht van Assyrië, en deze verraderlijke natie dreigde spoedig Juda te overstromen en te plunderen. Achaz en zijn ongelukkige onderdanen werden nu geteisterd door de vrees dat ze volkomen in de hand van de wrede Assyriërs zouden vallen.

“De HEERE vernederde Juda” om haar voortdurende zonden. In deze tijd van kastijding zondigde Achaz, in plaats van zich te bekeren, nog verder tegen de Heere ... *“hij offerde de goden van Damascus,.. . En zeide: Omdat de goden der koningen van Syrië hen helpen, zal ik hun offeren, opdat zij mij [ook] helpen;”* (2 Kronieken 28:19,22-23).

Toen de afvallige koning het einde van zijn regering naderde, liet hij de deuren van de tempel sluiten. De heilige diensten werden onderbroken. Niet langer brandden de kandelaars voor het altaar. Niet langer werd voor de zonden van het volk geofferd. Niet langer steeg het welriekend reukwerk op ten tijde van het morgen en het avondoffer. De inwoners van de goddeloze stad verlieten de voorhoven van het huis van God, sloten de deuren en richtten brutaal op de hoeken van de straten in geheel Jeruzalem altaren op voor de aanbidding van heidense goden. Het heidendom leek de overwinning te hebben behaald; de machten der duisternis hadden vrijwel getriomfeerd.

Maar er waren in Juda nog enkelen die trouw waren gebleven aan de Heere, en die weigerden zich te laten meeslepen in afgoderij. Naar hen zagen Jesaja en Micha met hun metgezellen, toen ze de verwoesting aanschouwden die gedurende de laatste jaren van Achaz was veroorzaakt. Hun heiligdom was gesloten, maar de getrouwen hadden de verzekering: *“God is met ons”*. *“De HEERE der heirscharen, Dien zult gijlieden heiligen, en Hij zij uw vreze, en Hij zij uw verschrikking. Dan zal Hij ulieden tot een Heiligdom zijn”*. (Jesaja 8:10,13-14).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 29 Hizkia

In scherpe tegenstelling met de roekeloze regering van Achaz was de hervorming die tot stand kwam tijdens de voorspoedige regering van zijn zoon. Hizkia besteeg de troon met het vaste voornemen om alles te doen wat in zijn macht lag om Juda te bewaren voor het lot dat het rijk van het noorden had getroffen. De boodschappen van de profeten boden geen aanmoediging tot halfslachtige maatregelen. Alleen door een vastbesloten hervorming konden de dreigende oordelen worden afgewend.

In de crisis toonde Hizkia zich iemand die van de geboden kansen gebruik maakte. Zodra hij de troon had bestegen, begon hij plannen te maken en uit te werken. Eerst richtte hij zijn aandacht op het herstel van de tempeldiensten, die zo lang verwaarloosd waren; en voor dit werk vroeg hij ernstig om de medewerking van een groep priesters en Levieten die trouw gebleven waren aan hun heilige roeping. Omdat hij zeker was van hun trouwe ondersteuning, sprak hij vrijuit met hen over zijn wens onmiddellijke en verreikende hervormingen in te stellen. *“Onze vaders hebben overtreden”,* beled hij, *“en gedaan wat kwaad was in de ogen van des HEEREN, onzes Gods, en hebben Hem verlaten, en zij hebben hun aangezicht van den tabernakel des HEEREN omgewend, hebben de nek toegekeerd. ... Nu is het in mijn hart een verbond te maken met den HEERE, den God van Israëls, opdat de hitte Zijns toorns van ons afkere”* (2 Kronieken 29:6,10).

In enkele goedgekozen woorden besprak de koning de toestand zoals die voor hen lag, — de gesloten tempel en de afwezigheid van alle diensten op zijn terrein; de schandelijke afgoderij, die bedreven werd in de straten van de stad en in heel het koninkrijk; de afval van velen die aan God trouw zouden zijn gebleven als de leiders in Juda hun een goed voorbeeld hadden gegeven; en de achteruitgang van het rijk en het verlies van aanzien in de achting van omringende volken. Het noordelijk rijk viel steeds meer uiteen; velen kwamen om door het zwaard; anderen waren weggevoerd in ballingschap; spoedig zou Israël geheel in handen vallen van de Assyriërs en volkomen ten onder gaan; en ook Juda zou beslist door dit lot worden getroffen, tenzij God machtig zou werken door uitverkoren vertegenwoordigers.

Hizkia deed rechtstreeks een beroep op de priesters om samen met hem de noodzakelijke hervormingen in te voeren. *“Weest nu niet traag”,* spoorde hij hen aan, *“want de HEERE heeft u verkoren, dat gij voor Zijn aangezicht staan zoudt, om Hem te dienen; en opdat gij Hem dienaars en wierokers zoudt wezen.”* *“Heiligt nu uzelf, en heiligt het huis des HEEREN, des Gods uwer vaderen”* (vers 11,5).

Het was een tijd voor snelle handelingen. De priesters begonnen meteen. Ze kregen de medewerking van andere priesters die niet bij deze samenkomst aanwezig waren geweest, en begonnen van harte met het reinigen en heiligen van de tempel. Omdat er jaren van verwaarlozing en veronachtzaming aan waren voorafgegaan, ontmoetten ze heel wat moeilijkheden; maar de priesters en de Levieten werkten onvermoeibaar, en binnen opmerkelijk korte tijd konden ze berichten dat hun werk voltooid was. De poorten van de tempel waren hersteld en geopend; de heilige vaten waren bijeengebracht en op hun plaats gezet; alles was gereed voor het herstel van de heiligdomsdiensten.

In de eerste dienst die gehouden werd, zochten de oversten van de stad samen met koning Hizkia en de priesters en Levieten vergiffenis voor de zonden van het volk. Op het altaar werden zondoffers geplaatst *“om verzoening te doen voor het ganse Israëel.”* *“Als men*

PROFETEN EN KONINGEN

nu geëindigd had te offeren, bukten de koning en allen, die bij hem gevonden waren, en bogen zich neder.”. Opnieuw weergalmden de voorhoven van de tempel van woorden vol lof en aanbidding. De psalmen van David en van Asaf werden vol vreugde gezongen, toen de aanbidders beseften dat ze vrij waren van de slavernij van zonde en afval. *“Jehizkia nu en al het volk verblijdden zich over hetgeen God het volk voorbereid had; want deze zaak geschiedde haastelijk.”* (vers 24,29,36). God had werkelijk de harten van de oversten in Juda bereid om voor te gaan in een duidelijke hervormingsbeweging, opdat het getij van de afval tot stilstand gebracht zou worden. Door Zijn profeten had Hij aan Zijn uitverkoren volk de ene boodschap na de andere gezonden en een ernstig beroep op hen gedaan — boodschappen die door de tien stammen van het rijk van Israël veracht en verworpen waren, zodat ze zich nu in de handen van de vijand bevonden. Maar in Juda was een belangrijk overblijfsel, en de profeten bleven doorgaan met het doen van een beroep op hen. Hoor Jesaja aandringen: *“Bekeert u tot Hem, van Dewelke de kinderen Israëls diep afgeweken zijn”* (Jesaja 31:6). Hoor Micha vol vertrouwen zeggen: *“Maar ik zal uitzien naar den HEERE, ik zal wachten op de God mijns heils; mijn God zal mij horen. Verblijd u niet over mij, o mijn vijandin! Wanneer ik gevallen ben, zal ik weder opstaan; wanneer ik in duisternis zal gezeten zijn, zal de HEERE mij een licht zijn. Ik zal des HEEREN gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd; totdat Hij mijn twist twiste, en mijn recht uitvoere; Hij zal mij brengen aan het licht; ik zal [mijn] [lust] zien aan Zijn gerechtigheid.”* (Micha 7:7-9).

Deze en andere soortgelijke boodschappen, die Gods bereidheid toonden om hen te vergeven, en te aanvaarden die zich tot Hem hadden gewend met een volkomen hart, hadden menige vermoeide ziel hoop gebracht toen in de donkere jaren de tempelportalen gesloten bleven; en nu de leiders voorgingen in een hervorming, waren tal van mensen die genoeg hadden van de slavernij der zonde, bereid hieraan gehoor te geven.

Zij, die de voorhoven van de tempel binnengingen om vergiffenis te ontvangen en hun betuigingen van trouw aan de Heere te vernieuwen, kregen een wonderbare bemoediging uit de profetische gedeelten van de Schrift. De ernstige waarschuwingen tegen afgoderij, die Mozes gesproken had ten aanhoren van geheel Israël, waren gepaard gegaan met de profetieën van Gods bereidheid om hen die in tijden van afval Hem met hun gehele hart zouden zoeken te horen en te vergeven. *“Wanneer gij in angst zult zijn, .. dan zult gij u wederkeren tot de HEERE, uw God, en Zijn stem gehoorzaam zijn. Want de HEERE, uw God, is een barmhartig God; Hij zal u niet verlaten, noch u verderven; en Hij zal het verbond uwer vaderen, dat Hij hun gezworen heeft, niet vergeten.”* (Deuteronomium 4:30-31).

En in het profetisch gebed, bij de inwijding van de tempel, welks diensten Hizkia en zijn medewerkers nu herstelden, had Salomo gebeden: *“Wanneer Uw volk Israël zal geslagen worden voor het aangezicht des vijands, omdat zij tegen U gezondigd zullen hebben, en zich tot U bekeren, en Uw Naam belijden, en tot U in dit huis bidden en smeken zullen; Hoor Gij dan in den hemel, en vergeef de zonde van Uw volk Israël,”* (1 Koningen 8:33-34). Het zegel van Gods goedkeuring was op dit gebed geplaatst; want nadat het was beëindigd, *“daalde het vuur van den hemel, en verteerde het brandoffer en de slachtoffers, en de heerlijkheid des HEEREN vervulde het huis”* (2 Kronieken 7:1). Die nacht was de Heere aan Salomo verschenen om hem te zeggen dat zijn gebed was gehoord en dat barmhartigheid getoond zou worden jegens hen die daar zouden aanbidden. De genadige verzekering luidde: *“En Mijn volk, over dewelken Mijn Naam genoemd wordt, zich*

PROFETEN EN KONINGEN

verootmoedigt en bidt, en zij Mijn aangezicht zoeken, en zich bekeren van hun boze wegen; zo zal Ik uit den hemel horen, en hun zonden vergeven, en hun land genezen.” (vers 14).

Deze beloften gingen duidelijk in vervulling tijdens de hervorming onder Hizkia.

Het goede begin door het reinigen van de tempel werd gevolgd door een nog groter opwekking waaraan zowel Israël als Juda deelnamen. In zijn ijver om de tempeldiensten een ware zegen voor het volk te maken, had Hizkia het besluit genomen de vroegere gewoonte te herstellen en de Israëlieten bijeen te roepen voor het vieren van het Pascha. Lange jaren was het Pascha niet meer gevierd als een nationaal feest. De scheiding van het koninkrijk na de regering van Salomo had dit naar het leek onuitvoerbaar gemaakt. Maar de vreselijke oordelen die de tien stammen hadden getroffen, wekten in de harten van sommigen een verlangen naar betere dingen; en de opwekkende boodschappen van de profeten hadden hun uitwerking. Door koninklijke boden werd de uitnodiging voor het Pascha te Jeruzalem overal bekendgemaakt, *“van stad tot stad door het land van Efraïm en Manasse, tot Zebulon toe”*. De bringers van de genadige uitnodiging werden gewoonlijk afgewezen. De onboetvaardigen schoven het lichtzinnig opzij; toch waren er enkelen die God zochten om een betere kennis van Zijn wil, en die zich verootmoedigden en kwamen naar Jeruzalem.

In het land van Juda was de reactie algemeen; want op hen was Gods hand *“dat zij het gebod des konings en der oversten deden, naar het woord des HEEREN”* (2 Kronieken 30:10-12), een gebod dat in overeenstemming was met Gods wil, zoals deze geopenbaard was door Zijn profeten.

De gebeurtenis had de grootste betekenis voor de verzamelde menigte. De ontwijde straten van de stad waren gereinigd van de afgodische altaren, die er tijdens de regering van Achaz waren geplaatst. Op de aangewezen dag werd het Pascha gevierd, en de week werd door het volk doorgebracht met het offeren van vredeoffers en het leren van wat God van hen verwachtte. Dagelijks onderwezen de Levieten *“die verstand hadden”*; en zij die hun hart hadden bereid om God te zoeken, vonden vergeving. Grote blijdschap nam bezit van de vergaderde menigte; *“de Levieten nu en de priesters prezen de HEERE, dag op dag, met sterk luidende instrumenten”* (vers 22,21); allen verenigden zich in hun verlangen Hem te loven Die Zich zo genadig en barmhartig had getoond.

De zeven dagen, gewoonlijk bestemd voor het Pascha, gingen maar al te vlug voorbij, en de aanbidders besloten nog zeven dagen door te brengen met het onderricht in de wegen van de Heere. De priesters, die les gaven, gingen door met hun onderricht uit het boek der wet; dagelijks kwam het volk in de tempel bijeen om hun offerande van lof en dank te brengen; en toen het einde van de grote bijeenkomst naderde, was het duidelijk dat God wonderlijk gewerkt had in de bekering van het afgedwaalde Juda en in het tegenhouden van het getij van afgoderij dat allen bedreigd had te zullen meeslepen. De ernstige waarschuwingen van de profeten waren niet tevergeefs gesproken. *“Zo was er grote blijdschap te Jeruzalem; want van de dagen van Salomo, den zoon van David, den koning van Israël, was desgelijks in Jeruzalem niet geweest.”* (vers 26).

De tijd was voor de aanbidders aangebroken om terug te keren naar hun huizen. *“Toen stonden de Levietische priesteren op, en zegenden het volk; en hun stem werd gehoord; want hun gebed kwam tot Zijn heilige woning in den hemel.”* (vers 27). God had hen, die met gebroken hart hun zonden hadden beleden en die vastbesloten zich tot Hem hadden gewend om vergiffenis en hulp, verhoord en aanvaard.

Nu wachtte nog een belangrijk werk, waaraan allen die naar hun huizen terugkeerden, een werkzaam aandeel moesten hebben; en de vervulling van dit werk bewees de echtheid

PROFETEN EN KONINGEN

van de hervorming, die had plaatsgevonden. De Bijbel zegt: *“Als zij nu voleind hadden, togen alle Israëlieten, die er gevonden werden, uit, tot de steden van Juda, en braken de opgerichte beelden, en hieuwen de bossen af, en wierpen de hoogten en de altaren af, uit gans Juda en Benjamin, ook in Efraim en Manasse, totdat zij alles te niet gemaakt hadden; daarna keerden al de kinderen Israëls weder, een ieder tot zijn bezitting in hun steden.”*. (2 Kronieken 31:1). Hizkia en zijn medewerkers stelden verschillende hervormingen in voor de opbouw van de geestelijke en tijdelijke belangen van het koninkrijk.

“In geheel Juda” deed de koning *“dat goed, en recht, en waarachtig was, voor het aangezicht des HEEREN, zijns Gods. In alle werk, dat hij begon ... deed hij met zijn ganse hart, en had voorspoed”* (vers 20-21).

“Hij betrouwde op den HEERE, de God van Israëls;... hij week niet van Hem na te volgen, en hij hield Zijn geboden, die de HEERE aan Mozes geboden had. Zo was de HEERE met hem”. (2 Koningen 18:5-7).

De regering van Hizkia werd gekenmerkt door een reeks opmerkelijke voorzienigheden, die aan de omringende volken openbaarden dat de God van Israël met Zijn volk was. Het succes van de Assyriërs bij het veroveren van Samaria en het verstrooien van het overblijfsel van de tien stammen onder de volken tijdens de beginjaren van zijn regering bracht velen ertoe te twifelen aan de macht van de God der Hebreëen. Aangemoedigd door hun succes hadden de Ninevieten al lang de boodschap van Jona terzijde gesteld, en hadden de plannen van de hemel uitgedaagd door hun tegenstand. Enkele jaren na de val van Samaria verschenen de overwinnende legers opnieuw in Palestina, terwijl ze ditmaal hun krachten keerden tegen de versterkte steden van Juda, met een zekere mate van succes; maar voor een tijd trokken zij terug omdat er moeilijkheden waren in andere delen van hun rijk. Pas enkele jaren later, tegen het einde van de regering van Hizkia, zou ten aanschouwen van de volkeren der wereld worden aangetoond of de goden der heidenen ten slotte zouden overwinnen.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 30 De gezanten uit Babel

Tijdens zijn voorspoedige regering werd koning Hizkia plotseling getroffen door een dodelijke ziekte. Menselijk gesproken was hij niet meer te helpen. En het laatste spoor van hoop scheen verdwenen toen de profeet Jesaja tot hem kwam met het bericht: *“Alzo zegt de HEERE: Geef bevel aan uw huis; want gij zult sterven, en niet leven.”* (Jesaja 38:1).

Het uitzicht leek volkomen duister; toch kon de koning nog bidden tot Hem, Die tot dusver zijn *“Toevlucht en Sterkte; Hij is krachtig bevonden een Hulp in benauwdheden”* was geweest. (Psalm 46:2). *“Toen keerde hij zijn aangezicht om naar den wand, en hij bad tot den HEERE, zeggende: Och, HEERE, gedenk toch, dat ik voor Uw aangezicht in waarheid en met een volkomen hart gewandeld, en wat goed in Uw ogen is, gedaan heb. En Hizkia weende gans zeer.”* (2 Koningen 20:2-3).

Na de dagen van David was er geen koning geweest die zoveel had gedaan voor de herbouw van Gods koninkrijk in een tijd van afval en ontmoediging als Hizkia gedaan had. De stervende vorst had zijn God trouw gediend en het vertrouwen van het volk in de Heere als hun Opperheer versterkt. En evenals David kon hij nu smeken:

“Laat mijn gebed voor uw aangezicht komen; neig Uw oor tot mijn geschrei. Want mijn ziel is der tegenheden zat, en mijn leven raakt tot aan het graf” (Psalm 88:3-4). *“Want Gij zijt mijn Verwachting, Heere, HEERE! mijn Vertrouwen van mijn jeugd aan; Op U heb ik gesteund van de buik aan ... Verwerp mij niet in den tijd des ouderdoms. Verlaat mij niet, terwijl mijn kracht vergaat. ... O God, wees niet verre van mij; mijn God! haast U tot mijn hulp. ... o God, wees niet verre van mij; mijn God! ... verlaat mij niet, o God, totdat ik [dezen] geslachte verkondige Uw arm, allen nakomelingen Uw macht.”* (Psalm 71:5,6,9,12,18). Hij Wiens barmhartigheden niet ophouden, luisterde naar het gebed van Zijn dienstknecht. *“Het gebeurde nu, als Jesaja uit het middelloof [nog] niet gegaan was, dat het woord des HEEREN tot hem geschiedde, zeggende: Keer weder en zeg tot Hizkia, den voorganger Mijns volks: Zo zegt de HEERE, de God van uw vader David: Ik heb uw gebed gehoord, Ik heb uw tranen gezien; zie, Ik zal u gezond maken; aan den derden dag zult gij opgaan in het huis des HEEREN; En Ik zal vijftien jaren tot uw dagen toedoen, en zal u uit de hand des konings van Assyrië verlossen, mitsgaders deze stad; en Ik zal deze stad beschermen om Mijnentwil, en om Mijns knechts Davids wil.”* (2 Koningen 20:4-6).

Vol vreugde keerde de profeet terug met de woorden van zekerheid en hoop. Hij kreeg opdracht een klomp vijgen te leggen op de zieke plaats, en bracht de koning de boodschap van Gods barmhartigheid en beschermende zorg.

Evenals Mozes in het land Midjan, als Gideon in de tegenwoordigheid van de hemelse bode, als Elisa voor de hemelvaart van zijn meester, smeekte Hizkia om een teken dat de boodschap van God kwam. *“Welk is het teken, dat de HEERE mij gezond maken zal, en dat ik den derden dag in des HEEREN huis zal opgaan?”*

“Dit zal u het teken van de HEERE zijn”, antwoordde de profeet, *“dat de HEERE het woord, dat Hij gesproken heeft, doen zal: Zal de schaduw tien graden voorwaarts gaan, of tien graden achterwaarts keren? Toen zeide Hizkia: Het is der schaduw licht, tien graden nederwaarts te gaan; neen, maar dat de schaduw tien graden achterwaarts kere.”*

Alleen door Gods rechtstreekse tussenkomst kon de schaduw op de zonnewijzer tien treden teruggaan; en dit zou voor Hizkia het teken zijn, dat de Heere zijn gebed gehoord had. *“En Jesaja, de profeet, riep den HEERE aan; en Hij deed de schaduw tien graden*

PROFETEN EN KONINGEN

achterwaarts keren in de graden, dewelke zij nederwaarts gegaan was, in de graden van Achaz' [zonnewijzer].” (vers 8-11).

Toen hij zijn vroegere kracht weer terug had, erkende de koning van Juda in lofzangen de barmhartigheden van de Heere, en beloofde zijn verdere dagen te gebruiken in bereidwillige dienst van de Koning der koningen. Zijn dankbare erkenning van Gods medelijdende houding jegens hem betekent een inspiratie voor allen die hun jaren wensen door te brengen tot eer van hun Maker: *“Ik zeide: Vanwege de afsnijding mijner dagen, zal ik tot de poorten des grafs heengaan, ik word beroofd van het overige mijner jaren. Ik zeide: Ik zal den HEERE niet [meer] zien, den HEERE, in het land der levenden; ik zal de mensen niet meer aanschouwen met de inwoners der wereld. Mijn levenstijd is weggetogen, en van mij weggevoerd gelijk eens herders hut; ik heb mijn leven afgesneden, gelijk een wever [zijn] [web]; Hij zal mij afsnijden, [als] van den drom; van den dag tot den nacht zult Gij mij ten einde gebracht hebben. Ik stelde mij voor tot den morgenstond toe; gelijk een leeuw, alzo zal Hij al mijn beenderen breken; van den dag tot den nacht, zult Gij mij ten einde gebracht hebben. Gelijk een kraan [of] zwaluw, alzo piepte ik; ik kirde als een duif; mijn ogen verhieven zich omhoog; o HEERE! ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg. Wat zal ik spreken? Gelijk Hij het mij heeft toegezegd, alzo heeft Hij het gedaan; ik zal [nu] al zoetjes voortreden al mijn jaren, vanwege de bitterheid mijner ziel. Heere, bij deze dingen leeft men, en in dit alles is het leven van mijn geest; want Gij hebt mij gezond gemaakt en mij genezen.*

Zie, in vrede is mij de bitterheid bitter geweest; maar Gij hebt mijn ziel liefelijk omhelsd, dat zij in de groeve der vertering niet kwame; want Gij hebt al mijn zonden achter Uw rug geworpen. Want het graf zal U niet loven, de dood zal U [niet] prijzen; die in den kuil nederdalen, zullen op Uw waarheid niet hopen. De levende, de levende, die zal U loven, gelijk ik heden [doe]; de vader zal den kinderen Uw waarheid bekend maken.

De HEERE was [gereed] om mij te verlossen; daarom zullen wij op mijn snarenspeel spelen; al de dagen onzes levens, in het huis des HEEREN.” (Jesaja 38:10-20).

In de vruchtbare valleien van de Tigris woonde een oud volk, dat voorbestemd was de wereld te beheersen, hoewel het in die tijd onderworpen was aan Assyrië. Tot dit volk behoorden wijze mannen, die veel aandacht schonken aan de studie van de sterrenhemel; en toen zij merkten dat de schaduw op de zonnewijzer tien treden was teruggedaan, was hun verwondering groot. Hun koning, Merodach-Baladan, stuurde gezanten naar Hizkia, toen hij hoorde dat dit wonder gegeven was als teken voor de koning van Juda, dat de God des hemels hem het leven had verlengd, en wenste hem geluk met zijn herstel, terwijl hij zo mogelijk meer wilde weten van de God Die zulk een groot wonder kon doen.

Het bezoek van deze boden van de vorst van een vergelegen land schonk Hizkia een gelegenheid de levende God te verheffen. Hoe gemakkelijk zou het voor hem zijn geweest om hen te vertellen van God, de Onderhouder van alles wat geschapen is, door Wiens gunst zijn leven was gespaard toen alle hoop verdwenen was! Welk een geweldige veranderingen hadden er kunnen plaatsvinden als deze zoekers naar Waarheid uit de vlakten van Babel ertoe gebracht waren de opperheerschappij van de levende God te erkennen!

Maar hoogmoed en ijdelheid namen bezit van Hizkia's hart, en vol trots opende hij voor hebzuchtige ogen de schatten waarmee God Zijn volk had verrijkt. *“hij toonde hun zijn schathuis, het zilver, en het goud, en de specerijen, en de beste olie, en zijn ganse wapenhuis, en al wat gevonden werd in zijn schatten; er was geen ding in zijn huis, noch in zijn ganse heerschappij, dat Hizkia hun niet toonde.” (Jesaja 39:2).*

PROFETEN EN KONINGEN

Hij deed dit niet om God te verheerlijken, maar zichzelf te verheffen in de ogen van de vreemde vorsten. Hij dacht er niet bij na dat deze mannen vertegenwoordigers waren van een machtig volk, dat niet de liefde noch de vreze Gods in hun harten had, en dat het onverstandig was om hun bekend te maken met de stoffelijke rijkdommen van zijn volk.

Het bezoek van de gezanten aan Hizkia was een toets van zijn dankbaarheid en toewijding. De Bijbel zegt: *“Maar het is alzo, als de gezanten der vorsten van Babel, die tot hem gezonden hadden, om te vragen naar dat wonderteken, dat in het land geschied was, [bij] [hem] [waren], verliet hem God, om hem te verzoeken, om te weten al [wat] in zijn hart was.”* (2 Kronieken 32:31). Als Hizkia gebruik gemaakt had van de kans die hij kreeg om te getuigen van de macht, de goedheid, en het medelijden van de God van Israël, zou het verslag van de gezanten geweest zijn als een licht dat het duister doordringt. Maar hij verheerlijkte zich boven de Heere der heerscharen. *“Maar Jehizkia deed gene vergelding, naar de weldaad aan hem geschied, dewijl zijn hart verheven werd;”*.

Hoe rampzalig waren de gevolgen van dit alles! Aan Jesaja werd geopenbaard dat de gezanten bij hun terugkeer een verslag zouden geven van de rijkdommen die zij gezien hadden, en dat de koning van Babel met zijn raadslieden het plan zouden opvatten hun land te verrijken met de schatten van Jeruzalem. Hizkia had zwaar gezondigd; *“daarom werd over hem, en over Juda en Jeruzalem, een grote toornigheid.”* (vers 25)

“Toen kwam de profeet Jesaja tot den koning Hizkia, en zeide tot hem: Wat hebben die mannen gezegd, en van waar zijn zij tot u gekomen? En Hizkia zeide: Zij zijn uit verren lande tot mij gekomen, uit Babel. En hij zeide: Wat hebben zij gezien in uw huis? En Hizkia zeide: Zij hebben alles gezien, wat in mijn huis is; geen ding is er in mijn schatten, dat ik hun niet getoond heb. Toen zeide Jesaja tot Hizkia: Hoor het woord des HEEREN der heirscharen. Zie, de dagen komen, dat al wat in uw huis is, en wat uw vaders opgelegd hebben tot een schat tot op dezen dag, naar Babel weggevoerd zal worden; er zal niets overgelaten worden, zegt de HEERE. Daartoe zullen zij van uw zonen, die uit u zullen voortkomen, die gij gewinnen zult, nemen, dat zij hovelingen zijn in het paleis des konings van Babel. Maar Hizkia zeide tot Jesaja: Het woord des HEEREN, dat gij gesproken hebt, is goed.” (Jesaja 39:3-8).

Vol wroeging verootmoedigde Hizkia zich *“om de verheffing zijns harten, hij en de inwoners van Jeruzalem, zodat de grote toornigheid des HEEREN over hen niet kwam in de dagen van Jehizkia.”* (2 Kronieken 32:226). Maar het verkeerde zaad was gezaaid, en het zou op zijn tijd opkomen en een oogst van verwoesting en jammer dragen. In zijn laatste jaren zou de koning van Juda veel voorspoed kennen, omdat hij zich vast had voorgenomen het verleden goed te maken en de Naam van God, Die hij diende, te eren; toch werd zijn geloof ernstig op de proef gesteld, en hij moest leren dat hij alleen door volledig in de Heere te vertrouwen, kon hopen de overwinning te behalen over de machten der duisternis, die uit waren op zijn ondergang en de volkomen uitdelging van zijn volk.

Het verhaal van het falen van Hizkia om tijdens het bezoek van de gezanten trouw te zijn aan zijn zending, bevat voor allen een belangrijke les.

We moeten veel meer dan nu het geval is spreken over de kostbare betekenis van onze ervaringen, van Gods barmhartigheid en goedertierenheid, van de mateloze liefde van de Heiland. Als verstand en hart vol zijn van Gods liefde, zal het niet moeilijk zijn om anderen mee te delen wat het geestelijk leven vervult. Grote gedachten, een edel streven, een duidelijke voorstelling van de waarheid, onzelfzuchtige bedoelingen en een ernstig verlangen

PROFETEN EN KONINGEN

naar godsvrucht en heiligheid zullen tot uitdrukking komen in woorden die openbaren wat de aard van de ware schat is.

Zij met wie we dagelijks omgaan, hebben onze hulp, onze leiding nodig. Het is mogelijk dat ze in een dergelijke geestesgesteldheid verkeren dat een woord, op de juiste tijd gesproken, zal zijn als ingeslagen nagelen. Het kan zijn dat enkele van deze zielen morgen onbereikbaar voor ons zijn. Hoe is onze invloed op deze medereizigers?

Elke dag in ons leven is vol verantwoordelijkheden die wij moeten dragen. Elke dag maken onze woorden en daden een indruk op anderen, met wie we omgaan. Hoe noodzakelijk is het dat we een wacht plaatsen voor onze lippen, en erop letten waar we gaan! Een ondoordachte daad, een onvoorzichtige stap, en de hoge golven van een zware verzoeking kunnen een ziel meeslepen naar de ondergang. Wij kunnen de gedachten, die we in de geest van een ander hebben geplant, niet wegnemen. Als het verkeerde gedachten zijn geweest, bestaat de mogelijkheid dat we een reeks van omstandigheden in werking hebben gezet die we niet kunnen afremmen. Als we anderzijds door ons voorbeeld anderen helpen bij het vormen van juiste beginselen, geven we hun de kracht om het goede te doen. Op hun beurt oefenen zij dezelfde weldoende invloed uit over anderen. Op deze wijze worden honderden en duizenden geholpen door onze onbewuste invloed. De ware volgeling van Christus versterkt de goede bedoelingen van allen met wie hij in aanraking komt. Ten aanschouwen van een ongelovige wereld, die de zonde liefheeft, openbaart hij de macht van Gods genade en de volmaaktheid van zijn karakter.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 31 Verlost uit de macht van Assur

Toen in een tijd van ernstig nationaal gevaar, doordat de legers van Assur het land van Juda binnengevallen waren, het ernaar uitzag dat niets Jeruzalem kon redden van een volledige ondergang, bracht Hizkia de strijdkrachten uit zijn land bijeen om met onwankelbare moed weerstand te bieden aan de heidense verdrukkers, en te vertrouwen op de macht van Jehova om verlossing te brengen *“Zijt sterk, en hebt een goeden moed, vreest niet, en ontzet u niet, voor het aangezicht des konings van Assyrië, noch voor het aangezicht der ganse menigte, die met hem is;”*, bemoedigde Hizkia de mannen van Juda; *“want met ons is er meer, dan met hem. Met hem is een vreselijke arm, maar met ons is de HEERE, onze God, om ons te helpen, en om onze krijgen te krijgen.”* (2 Kronieken 32:7-8).

Niet zonder grond kon Hizkia zo vol zekerheid over de uitkomst spreken De trotse Assyriër, die een tijd door God werd gebruikt als roede van zijn toorn (zie Jesaja 10:5), om de volken te straffen, zou niet altijd het hoogste woord hebben. *“Vreest niet. . . voor Assur”*, was enkele jaren eerder de boodschap van Jesaja geweest tot hen die in Sion woonden; *“nog een klein weinig, ... Want de HEERE der heirscharen zal tegen hem een gesel verwekken, gelijk de slachting van Midian was aan de rots van Oreb; en [gelijk] Zijn staf over de zee was, denwelken Hij verheffen zal, naar de wijze der Egyptenaren. En het zal geschieden ten zelfden dage, dat zijn last zal afwijken van uw schouder, en zijn juk van uw hals”* (Jesaja 10:24-27).

In een andere profetische boodschap, gegeven in het jaar dat koning Achaz stierf, had de profeet gezegd: *“De HEERE der heirscharen heeft gezworen, zeggende: Indien niet, gelijk Ik gedacht heb, het alsoo geschiede, en gelijk Ik beraadslaagd heb, het bestaan zal! Dat Ik Assur in Mijn land zal verbreken, en hem op Mijn bergen vertreden; opdat zijn juk van hen afwijke, en zijn last van hun schouder wijke. Dit is de raadslag, die beraadslaagd is over dat ganse land; en dit is de hand, die uitgestrekt is over alle volken. Want de HEERE der heirscharen heeft het in Zijn raad besloten, wie zal het dan breken? en Zijn hand is uitgestrekt, wie zal ze dan keren?”* (Jesaja 14:24-27).

De macht van de verdrukker zou verbroken worden. Toch had Hizkia in de beginjaren van zijn regering schatting betaald aan Assur, naar de overeenkomst die door Achaz was gesloten. Intussen had de koning beraadslaagd met zijn oversten en zijn helden, en alles gedaan wat mogelijk was om het rijk te verdedigen. Hij had gezorgd voor een overvloedige watervoorraad binnen de muren van Jeruzalem, terwijl er buiten de stad weinig water zou zijn. *“en hij versterkte Millo [in] de stad Davids; en hij maakte geweer en schilden in menigte. En hij stelde krijgsoversten over het volk”* (2 Kronieken 32:3,5-6). Niets werd nagelaten wat gedaan kon worden in afwachting van een belegering.

Toen Hizkia de troon besteeg, hadden de Assyriërs reeds een groot deel van de kinderen Israëls uit het rijk van het noorden weggevoerd; en enkele jaren na zijn troonsbestijging, terwijl hij nog bezig was met het versterken van Jeruzalem, hadden de Assyriërs Samaria belegerd en ingenomen en de tien stammen verspreid in de vele provincies van het rijk van Assur. De grenzen van Juda waren slechts enkele kilometers verwijderd, en Jeruzalem lag op minder dan tachtig kilometer afstand; de rijke buit, die in de tempel te vinden was, zou de vijand in de verleiding brengen terug te keren. Maar de koning van Juda had zich voorgenomen alles te doen wat in zijn macht lag om de vijand weerstand

PROFETEN EN KONINGEN

te bieden; en toen hij alles gedaan had wat menselijk kunnen en vernuft tot stand kon brengen, verzamelde hij zijn legers, en vermaande hen moedig te zijn.

“de Heilige Israëls is groot in het midden van u.” (Jesaja 12:6), was de boodschap geweest van de profeet Jesaja aan Juda, en de koning sprak nu met onwankelbaar geloof: *“maar met ons is de HEERE, onze God, om ons te helpen, en om onze krijgen te krijgen.”* (2 Kronieken 32:8).

Niets geeft meer moed dan het zien van moed. De koning van Juda had zich gereedgemaakt voor de komende storm; nu stelde hij zijn vertrouwen in God, in het vaste vertrouwen dat de profetie tegen de Assyriërs in vervulling zou gaan. *“En het volk steunde op de woorden van Jehizkia”*. Het hinderde niet dat de legers van Assur, na hun overwinning op de grootste machten der aarde, en nadat ze Samaria in Israël hadden ingenomen, hun krachten zouden richten op Juda. Het deed er niet toe dat ze vol grootspraak zeiden: *“Gelijk als mijn hand gevonden heeft de koninkrijken der afgoden, ofschoon hun gesneden beelden beter zijn, dan [die] van Jeruzalem, en dan [die] van Samaria; 11 Gelijk als ik gedaan heb aan Samaria en aan haar afgoden, zou ik alzo niet kunnen doen aan Jeruzalem en aan haar afgoden?”* (Jesaja 10:10-11). Juda had niets te vrezen; want ze vertrouwden op de Heere.

Ten slotte kwam de lang verwachte crisis. De legers van Assur, die de ene overwinning na de andere hadden behaald, verschenen in Juda. De leiders, die zeker waren van de overwinning, verdeelden hun macht in twee legers; het ene zou het Egyptische leger in het zuiden tegemoet trekken, terwijl het andere leger Jeruzalem zou belegeren.

De enige hoop van Juda was nu gericht op God. Alle mogelijke hulp van Egypte was afgesneden, en er waren geen andere volken in de nabijheid om de helpende hand te bieden.

De Assyrische officieren, die zeker waren van de kracht van hun goed geoefende legers, troffen regelingen voor een ontmoeting met de oversten van Juda, en eisten onbeschaamd de overgave van de stad. Deze eis ging gepaard met godslasterlijke scheldpartijen tegen de God van de Hebreëen. Door de zwakheid en afval van Israël en Juda werd Gods Naam niet meer gevreesd onder de heidenen, maar was een voorwerp van aanhoudende smaad geworden. (Zie Jesaja 52:5).

“Zegt nu tot Hizkia”, zeide Rabsake, een van Sanheribs voornaamste officieren, *“Zo zegt de grote koning, de koning van Assyrië: Wat vertrouwen is dit, waarmede gij vertrouwt? Gij zegt (doch het is een woord der lippen): Er is raad en macht tot den oorlog; op wien vertrouwt gij nu, dat gij tegen mij rebelleert?”* (2 Koningen 18:19-20).

De officieren beraadslaagden buiten de poorten van de stad, maar binnen het gehoor van de schildwachten op de muur; en toen de vertegenwoordigers van de koning van Assur luidkeels hun eisen hadden voorgehouden aan de oversten van Juda, werd hun gevraagd in het Syrisch in plaats van in de joodse taal te spreken, zodat degenen die op de muur stonden, niet van het verloop van de bespreking op de hoogte zouden zijn. De maarschalk spotte met dit voorstel, sprak nog luider en ging door in de joodse taal:

“Hoort de woorden des groten konings, des konings van Assyrië! Alzo zegt de koning: Dat Hizkia u niet bedriege, want hij zal u niet kunnen redden. Daartoe, dat Hizkia u niet doe vertrouwen op den HEERE, zeggende: De HEERE zal ons zekerlijk redden; deze stad zal niet in de hand des konings van Assyrië gegeven worden. Hoort naar Hizkia niet; want alzo zegt de koning van Assyrië: Handelt met mij door een geschenk, en komt tot mij uit, en eet, een ieder [van] zijn wijnstok, en een ieder [van] zijn vijgeboom, en drinkt een ieder het water zijns bornputs; Totdat ik kom en u haal in een land, als ulieder land is, een land van koren en van most, een land van brood en van wijngaarden.”

PROFETEN EN KONINGEN

“Dat Hizkia ulieden niet verleide, zeggende: De HEERE zal ons redden; hebben de goden der volken, een ieder zijn land, gered uit de hand des konings van Assyrië? Waar zijn de goden van Hamath en Arpad? Waar zijn de goden van Sefarvaim? Hebben zij ook Samaria van mijn hand gered? Welke zijn ze onder al de goden dezer landen, die hun land uit mijn hand gered hebben, dat de HEERE Jeruzalem uit mijn hand zou redden?” (Jesaja 36:13-20). Op deze spottaal antwoordden de kinderen van Juda hem *“niet één woord”*. De bespreking was afgelopen. *“Met gescheurde klederen”* keerden de joodse afgevaardigden terug naar Hizkia en brachten hem de woorden van de maarschalk over. Toen de koning deze lasterlijke uitdaging hoorde, *“scheurde hij zijn klederen, en bedekte zich met een zak, en ging in het huis des HEEREN”* (Jesaja 36:21-22; 37:1).

Naar Jesaja werd een boodschapper gezonden om hem de uitslag van de bespreking mee te delen. *“Deze dag is een dag van benauwdheid, en der schelding, en der lastering”, liet de koning zeggen “Misschien zal de HEERE, uw God, horen al de woorden van Rabsake, denwelken zijn heer, de koning van Assyrie, gezonden heeft, om den levenden God te honen, en te schelden, met woorden, die de HEERE, uw God, gehoord heeft; hef dan een gebed op voor het overblijfsel, dat gevonden wordt.”* (2 Koningen 19:3-4). *“Maar de koning Jehizkia en de profeet Jesaja, de zoon van Amoz, baden daartegen, en zij riepen naar den hemel.”* (2 Kronieken 32:20).

God verhoorde de gebeden van Zijn dienstknechten. Jesaja kreeg de boodschap voor Hizkia; *“Zo zegt de HEERE: Vrees niet voor de woorden, die gij gehoord hebt, waarmede Mij de dienaars van den koning van Assyrie gelasterd hebben. Zie, Ik zal een geest in hem geven, dat hij een gerucht horen zal, en weder in zijn land keren; en ik zal hem door het zwaard in zijn land vellen.”* (2 Koningen 19:6-7).

Nadat de afgevaardigden van Assur afscheid hadden genomen van de oversten van Juda, bespraken ze de zaak met hun koning, die bij het deel van het leger was dat de weg naar Egypte afsloot. Toen hij het bericht vernam, schreef Sanherib een brief, *“om den HEERE, den God Israëls, te honen en om tegen Hem te spreken, zeggende: Gelijk de goden van de natien der landen, die hun volk uit mijn hand niet gered hebben, alzo zal de God van Jehizkia Zijn volk uit mijn hand niet redden.”* (2 Kronieken 32:17).

Deze grootsprekende bedreiging ging vergezeld van de boodschap: *“Laat u uw God niet bedriegen, op welken gij vertrouwt, zeggende: Jeruzalem zal in de hand des konings van Assyrië niet gegeven worden. Zie, gij hebt gehoord, wat de koningen van Assyrië aan alle landen gedaan hebben, die verbannende; en zoudt gij gered worden? Hebben de goden der volken, die mijn vaders verdorven hebben, dezelve gered, [als] Gozan, en Haran, en Rezef, en de kinderen van Eden, die in Telasser waren? Waar is de koning van Hamath, en de koning van Arpad, en de koning der stad Sefarvaim, Hena en Ivva?”* (2 Koningen 19:10-13).

Toen de koning van Juda de smadende brief kreeg, nam hij deze mee naar de tempel, *“en Hizkia breidde die uit voor het aangezicht des HEEREN.”*, en bad met sterk geloof om hulp van de hemel, opdat de volken der aarde zouden weten dat de God van de Hebreëen nog leefde en heerste. De eer van Jehova stond op het spel; alleen Hij kon uitkomst brengen.

“O HEERE, God Israëls”, bad Hizkia, “Die tussen de cherubbim woont! Gij zelf, Gij alleen zijt de God van alle koninkrijken op aarde; Gij hebt de hemel en de aarde gemaakt. O, HEERE, neig uw oor en hoor; doe, HEERE! Uw ogen open en zie, en hoor de woorden van Sanherib, die deze gezonden heeft, om den levenden God te honen. Waarlijk, HEERE, hebben de koningen van Assyrië die heidenen en hun land verwoest; en hebben hun goden in

PROFETEN EN KONINGEN

het vuur geworpen; want zij waren geen goden, maar het werk van mensenhanden, hout en steen; daarom hebben zij die verdorven. Nu dan, HEERE, onze God, verlos ons toch uit zijn hand; zo zullen alle koninkrijken der aarde weten, dat Gij, HEERE, alleen God zijt” (2 Koningen 19:14-19).

“O Herder Israëls! neem ter ore, Die Jozef als schapen leiddet; Die tussen de cherubim zit, verschijn blinkende. Wek Uw macht op voor het aangezicht van Efraim, en Benjamin, en Manasse, en kom tot onze verlossing.

O God! breng ons weder, en laat Uw aanschijn lichten, zo zullen wij verlost worden. O HEERE, God der heirscharen! hoe lang zult Gij roken tegen het gebed Uws volks? Gij spijst hen met tranenbrood, en drenkt hen met tranen uit een drieling. Gij hebt ons onzen naburen tot een twist gesteld, en onze vijanden spotten onder zich. O God der heirscharen! Breng ons weder, en laat Uw aangezicht lichten; zo zullen wij verlost worden.

Gij hebt een wijnstok uit Egypte overgebracht, hebt de heidenen verdreven, en hebt denzelven geplant; Gij hebt [de] [plaats] voor hem bereid, en zijn wortelen doen inwortelen, zodat hij het land vervuld heeft. De bergen zijn met zijn schaduw bedekt geweest, en zijn ranken waren [als] cederbomen Gods. Hij schoot zijn ranken uit tot aan de zee, en zijn scheuten tot aan de rivier. Waarom hebt Gij zijn muren doorgebroken, zodat allen, die den weg voorbijgaan, hem plukken? Het zwijn uit het woud heeft hem uitgewroet, en het wild des velds heeft hem afgeweid.

O God der heirscharen! keer toch weder; aanschouw uit den hemel, en zie, en bezoek dezen wijnstok, En den stam, dien Uw rechterhand geplant heeft, en dat om den zoon, [dien] Gij U gesterkt hebt! ... behoud ons in het leven, zo zullen wij Uw Naam aanroepen. O HEERE, God der heirscharen! Breng ons weder; laat Uw aanschijn lichten, zo zullen wij verlost worden.” (Psalm 80:2-20).

De smeekbeden van Hizkia voor Juda en voor de eer van hun Opperheerser kwamen overeen met Gods plannen. Salomo had in zijn wijdingsgebed bij de inwijding van de tempel tot de Heere gebeden dat Hij recht zou verschaffen dag aan dag, *“opdat alle volken der aarde mogen weten, dat de HEERE die God is, niemand meer”* (1 Koningen 8:60). Vooral zou de Heere Zijn gunst tonen als in tijden van oorlog of druk van een leger, de oversten van Israël het bedehuis zouden binnengaan om te smeken om verlossing. (zie 1 Koningen 8:33-34). Hizkia werd niet zonder hoop gelaten. Jesaja stuurde hem het bericht: *“Zo spreekt de HEERE, de God Israëls: Dat gij tot Mij gebeden hebt tegen Sanherib, den koning van Assyrië, heb Ik gehoord. Dit is het woord, dat de HEERE over hem gesproken heeft: De jonkvrouw, de dochter van Sion, veracht u, zij bespot u, de dochter van Jeruzalem schudt het hoofd achter u. Wien hebt gij gehoond en gelasterd? En tegen Wien hebt gij de stem verheven, en uw ogen omhoog opgeheven? Tegen den Heilige Israëls! Door middel uwer boden hebt gij den HEERE gehoond, en gezegd: Ik heb met de menigte mijner wagenen beklommen de hoogten der bergen, de zijden van den Libanon; en ik zal zijn hoge cederbomen, en zijn uitgelezen dennebomen afhouden; en zal komen in zijn uiterste herberg, in het woud zijns schonen velds. Ik heb gegraven en heb gedronken vreemde wateren; en ik heb met mijn voetzolen alle rivieren der belegerde plaatsen verdroogd. Hebt gij niet gehoord, dat Ik zulks lang te voren gedaan heb en dat van oude dagen af geformeerd heb? Nu heb Ik dat doen komen, dat gij zoudt zijn, om de vaste steden te verstoren tot woeste hopen. Daarom waren haar inwoners handeloos; zij waren verslagen en beschaamd; zij waren [als] het gras des velds, en de groene grasscheutjes, het hooi der daken, en het brandkoren, eer het over einde staat. Maar Ik weet uw zitten, en uw uitgaan, en uw inkomen,*

PROFETEN EN KONINGEN

en uw woeden tegen Mij. Om uw woeden tegen Mij, en dat uw woeling voor Mijn oren opgekomen is, zo Mijn gebit in uw lippen, en Ik zal u doen wederkeren door dien weg, door denwelken gij gekomen zijt.” (2 Koningen 19:20-28).

Het land van Juda was verwoest door het bezettingsleger; maar God had beloofd dat Hij op wonderlijke wijze in de noden van Zijn volk zou voorzien. Hizkia kreeg de boodschap: *“En dat zij u een teken, dat men [in] dit jaar eten zal, wat van zelf gewassen is; en in het tweede jaar, wat daarvan weder uitspruit; maar zaait in het derde jaar, en maait, en plant wijngaarden, en eet hun vruchten. Want het ontkomene, dat overgebleven is van het huis van Juda, zal wederom nederwaarts wortelen, en zal opwaarts vrucht dragen. Want van Jeruzalem zal het overblijfsel uitgaan, en het ontkomene van den berg Sion; de ijver van den HEERE der heirscharen zal dit doen.*

Daarom zo zegt de HEERE van den koning van Assyrië: Hij zal in deze stad niet komen, noch daar een pijl inschieten; ook zal hij [met] geen schild daarvoor komen, en zal geen wal daartegen opwerpen. Door den weg, dien hij gekomen is, door dien zal hij wederkeren; maar in deze stad zal hij niet komen, zegt de HEERE. Want Ik zal deze stad beschermen, om die te verlossen, om Mijnentwil, en om Davids, Mijns knechts wil.

Het geschiedde dan in dienzelven nacht, dat de Engel des HEEREN uitvoer, en sloeg in het leger van Assyrië honderd vijf en tachtig duizend. En toen zij zich des morgens vroeg opmaakten, ziet, die allen waren dode lichamen.” en die “alle strijdbare helden, en vorsten, en oversten in het leger des konings van Assyrië verdelgde.” (2 Kronieken 32:21)

Het bericht van dit vreselijk oordeel over het leger, dat uitgezonden was om Jeruzalem in te nemen, bereikte spoedig Sanherib, die nog steeds de weg tussen Egypte en Juda bewaakte. Met vrees vervuld trok de Assyrische koning zich haastig terug, *“met schaamte des aangezichts”*. Hij zou echter niet lang meer regeren. Overeenkomstig de profetie die over zijn plotseling einde was gegeven, werd hij door zijn zonen gedood, *“en zijn zoon Esar-Haddon werd koning in zijn plaats”*. (Jesaja 37:38).

De God der Hebreëen had gezegevierd over de trotse Assyriër De eer van Jehova werd gerechtvaardigd in de ogen der omliggende volken.

In Jeruzalem waren de harten van het volk vervuld met heilige vreugde. Hun ernstige smeekbeden om redding gingen gepaard met het belijden van zonde en met vele tranen. In hun grote nood hadden ze volkomen vertrouwd op Gods macht om hen te redden, en Hij had hen niet beschaamd. Nu weergalmden de voorhoven van de tempel van plechtige lofzangen. *“God is bekend in Juda, Zijn Naam is groot in Israël; En in Salem is Zijn hut, en Zijn woning in Sion. Aldaar heeft Hij verbroken de vurige pijlen van den boog, het schild, en het zwaard, en den krijg.*

Gij zijt doorluchtiger [en] heerlijker dan de roefbergen. De stouthartigen zijn beroofd geworden; zij hebben hun slaap gesluimerd; en geen van de dappere mannen hebben hun handen gevonden. Van Uw schelden, o God van Jakob! is samen wagen en paard in slaap gezonken. Gij, vreselijk zijt Gij; en wie zal voor Uw aangezicht bestaan, van den tijd Uws toorns af?

Gij deedt een oordeel horen uit den hemel; de aarde vreesde en werd stil, Als God opstond ten oordeel, om alle zachtmoedigen der aarde te verlossen. Want de grimmigheid des mensen zal U loffelijk maken; het overblijfsel der grimmigheden zult Gij opbinden. Doet geloften en betaalt ze den HEERE, uw God, gij allen, die rondom Hem zijt! Laat hen Dien, Die te vrezen is, geschenken brengen; Die den geest der vorsten als druiven afsnijdt; Die den koningen der aarde vreselijk is.” (Psalm 76).

PROFETEN EN KONINGEN

De opkomst en val van het rijk van Assur bevat tal van lessen voor de volken op aarde in deze tijd. De Inspiratie heeft de heerlijkheid van Assur op het hoogtepunt van haar macht vergeleken met een edele boom in Gods hof, die boven de andere bomen uitstak.

“Zie, Assur was een ceder op den Libanon, schoon van takken, schaduwachtig van loof, en hoog van stam, en zijn top was tussen dichte takken.

... en alle grote volken zaten onder zijn schaduw. Alzo was hij schoon in zijn grootheid [en] in de lengte zijner takken, omdat zijn wortel aan grote wateren was. De cederen in Gods hof verduisterden hem niet, de dennendebomen waren zijn takken niet gelijk, en de kastanjabomen waren niet gelijk zijn scheuten; geen boom in Gods hof was hem gelijk in zijn schoonheid. ... dat alle bomen van Eden, die in Gods hof waren, hem benijdden.” (Ezechiël 31:3-9).

Maar in plaats van hun bijzondere zegeningen te gebruiken tot zegen van het mensdom, werden de heersers van Assur de gesel van vele landen. Genadeloos volgden zij de vastgestelde gedragslijn van alle volken in het erkennen van de oppermacht van Ninevè's goden, die ze plaatsten boven de Allerhoogste, zonder rekening te houden met God of met hun medemensen. God had Jona met een boodschap tot hen gezonden, en een tijd lang hadden zij zich voor de Heere der heerscharen vernederd, en vergiffenis gezocht. Maar spoedig keerden zij zich weer tot het aanbidden van de afgoden en tot het veroveren van de wereld.

De profeet Nahum riep uit, terwijl hij sprak over de boosdoeners in Ninevè: *“Wee der bloedstad, die gans vol leugen, [en] verscheuring is! de roof houdt niet op. Er is het geklap der zweep, en het geluid van het bulderen der raderen; en de paarden stampen, en de wagens springen op. De ruiter steekt omhoog, zo het vlammeende zwaard, als de bliksemende spies, en er zal veelheid der verslagenen zijn, en een zware menigte der dode lichamen; ja, er zal geen einde zijn der lichamen, men zal over hun lichamen struikelen; . . . Ziet, Ik [wil] aan u, spreekt de HEERE der heerscharen,”* (Nahum 3:1-5).

Met onfeilbare juistheid houdt de Oneindige aantekening van de volkeren. Zolang Zijn genade wordt aangeboden, met oproepen tot bekering, blijft dit verslag open; maar als de maat die God heeft gesteld, vol is, volgt de voltrekking van Zijn toorn. Het verslag wordt gesloten. Goddelijk geduld eindigt. Genade wordt niet langer voor hen aangeboden.

“De HEERE is lankmoedig, doch van grote kracht, en Hij houdt [den] [schuldige] geenszins onschuldig. Des HEEREN weg is in wervelwind, en in storm, en de wolken zijn het stof Zijner voeten. Hij scheldt de zee, en maakt ze droog, en Hij verdroogt alle rivieren; Basan en Karmel kwelen, ook kweelt de bloem van Libanon. De bergen beven voor Hem, en de heuvelen versmelten; en de aarde licht zich op voor Zijn aangezicht, en de wereld, en allen, die daarin wonen. Wie zal voor Zijn gramschap staan, en wie zal voor de hittigheid Zijns toorns bestaan? Zijn grimmigheid is uitgestort als vuur, en de rotsstenen worden van Hem vermorzeld.” (Nahum 1:3-6). Zo werd Ninevè tot een woestijn, *“Dit is die stad, die opspringt van vreugde, die zeker woont, die in haar hart zegt: Ik ben het, en buiten mij is geen meer;”* (Sefanja 2:15), *“Waar is [nu] de woning der leeuwen, en die weide der jonge leeuwen? Alwaar de leeuw, de oude leeuw, [en] het leeuwenwelp wandelde, en er was niemand, die [hen] verschrikte.”* (Nahum 2:11).

Toen hij uitzag naar de tijd dat de trots van Assur zou worden vernederd, profeteerde Sefanja over Ninevè: *“En in het midden van haar zullen den kudden legeren, al het gedierte der volken; ook de roerdomp, ook de nachtuil zullen op haar granaatappelen vernachten;*

PROFETEN EN KONINGEN

een stem zal in het venster zingen, verwoesting zal in den dorpel zijn, als Hij haar cederwerk zal ontbloot hebben.” (Sefanja 2:14).

Groot was de heerlijkheid van het rijk van Assur; groot was ook zijn val. De profeet Ezechiël, die het beeld van een edele ceder verder uitwerkte, voorspelde duidelijk de val van Assur, door zijn trots en wreedheid. Hij zei: *“Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Omdat gij u verheven hebt over [uw] stam, ja, hij stak zijn top op boven het midden der dichte takken, en zijn hart verhief zich over zijn hoogte; Daarom gaf Ik hem in de hand van den machtigste der heidenen, [dat] die hem rechtschapen zou behandelen; Ik dreef hem uit om zijn goddeloosheid. En vreemden, de tirannigste der heidenen, roeiden hem uit en verlieten hem; zijn takken vielen op de bergen en in alle valleien, en zijn scheuten werden verbroken bij alle stromen des lands; en alle volken der aarde gingen af uit zijn schaduw, en verlieten hem. Alle vogelen des hemels woonden op zijn omgevallen stam, en alle dieren des velds waren op zijn scheuten; Opdat zich geen waterrijke bomen verheffen over hun stam,. . .*

Zo zegt de Heere HEERE: Ten dage, als hij ter helle nederdaalde, maakte Ik een treuren; Ik bedekte om zijnentwil den afgrond, en weerde de stromen van dien, en de grote wateren werden geschut; en Ik maakte den Libanon om zijnentwil zwart, en al het geboomte des velds was om zijnentwil bewonden. Van het geluid zijns vals deed Ik de heidenen beven,” (Ezechiël 31:10-16).

De trots van Assur en zijn val dienen als een les tot het einde. Aan de volken op aarde, die in deze tijd God aanmatigend en trots uitdagen, vraagt God: *“Wien zijt gij alzo gelijk in heerlijkheid en grootheid, onder de bomen van Eden? Ja, gij zult nedergevoerd worden met de bomen van Eden, tot het onderste der aarde;”* (vers 18).

“De HEERE is goed, Hij is ter sterkte in den dag der benauwdheid, en Hij kent hen, die op Hem betrouwen. En met een doorgaanden vloed zal Hij haar plaats te niet maken” (Nahum 1:7-8). Dit doet Hij met allen, die zich plaatsen boven de Allerhoogste.

“dan zal de hoogmoed van Assur nedergeworpen worden, en de scepter van Egypte zal wegwijken.” (Zacharia 10:11). Dit geldt niet alleen voor de volken die zich vroeger tegen God hebben gesteld, maar ook voor de volken die nu niet voldoen aan Gods plan. In de jongste dag, als de rechtvaardige Rechter van heel de aarde de volken zal *“schudden”*, terwijl degenen die vastgehouden hebben aan de Waarheid, de stad van God mogen binnengaan, zal de hemel weergalmen van de overwinningsliederen der verlostten. *“Er zal een lofzang bij ulieden zijn”*, zegt de profeet *“gelijk in de nacht”*, waarin men zich wijdt voor een feest, en er zal vreugde des harten zijn . . . *“En de HEERE zal Zijn heerlijke stem doen horen . . . Want door de stem des HEEREN zal Assur te morzel geslagen worden, [die] met de roede sloeg. En alwaar die gegrondveste staf doorgedaan zal zijn (op welken de HEERE dien zal hebben doen rusten), [daar] zal men met trommelen en harpen zijn”* (Jesaja 30:28-32).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 32 Hoop voor de heidenen

Gedurende zijn werk getuigde Jesaja duidelijk aangaande Gods plan met de heidenen. Andere profeten hadden gesproken over Gods plan, maar hun woorden waren niet altijd begrepen. Jesaja kon aan Juda de waarheid heel duidelijk maken, dat onder het Israël van God velen gerekend zouden worden die geen kinderen van Abraham zouden zijn naar het vlees. Deze leer stemde niet overeen met de opvatting van zijn tijd; toch verkondigde hij onbevreesd de boodschappen die God hem had gegeven, en bracht hoop aan menig verlangend hart dat uitzag naar de geestelijke zegeningen die aan Abrahams zaad waren beloofd.

De apostel der heidenen vestigt in zijn brief aan de Romeinen de aandacht op dit kenmerkende van Jesaja's boodschappen. Hij zegt: *“Jesaja verstout zich, en zegt: Ik ben gevonden van hen, die naar Mij niet vraagden; Ik ben gevonden van degenen, die Mij niet zochten”* (Romeinen 10:20; Jesaja 65:1).

Dikwijls schenen de Israëlieten niet in staat of wilden ze niet Gods bedoeling met de heidenen begrijpen. Toch waren ze juist hiervoor tot een bijzonder volk gemaakt, en als een onafhankelijke natie geplaatst tussen de volken der aarde. Hun vader Abraham, die voor het eerst de verbondsbelofte had gekregen, was opgeroepen om uit zijn familie te gaan naar andere streken, om een lichtdrager voor de heidenen te kunnen zijn. Hoewel de belofte, hem gedaan, inhield dat zijn nageslacht even talrijk zou zijn als het zand aan de oever van de zee, zou hij niet om zelfzuchtige redenen de grondlegger van een grote natie worden in het land Kanaän. Gods verbond met hem omvatte alle volken op aarde. *“Ik zal u zegenen”*, had de Heere gezegd, *“en uw naam groot maken; en wees een zegen! En Ik zal zegenen, die u zegenen, en vervloeken, die u vloekt; en in u zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden.”* (Genesis 12:2-3). Toen het verbond vernieuwd werd, kort voor de geboorte van Isaak, werd Gods plan met de mensheid opnieuw duidelijk gemaakt. *“In hem zullen alle volken der aarde gezegend worden”*, luidde Gods verzekering aangaande het kind der belofte. En later sprak de hemelse bezoeker nog eens: *“En in uw zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde,”* (Genesis 18:18;22:18).

De allesomvattende bewoording van dit verbond was bekend aan Abrahams kinderen en kleinkinderen. Om een zegen te zijn voor de volken, en Gods Naam bekend te maken op de gehele aarde, werden de Israëlieten bevrijd uit de Egyptische slavernij. Als ze zouden gehoorzamen aan Zijn eisen, zouden ze hoog boven andere volken staan in wijsheid en begrip; maar deze hoge plaats konden ze alleen handhaven opdat door hen Gods plan met alle volken op aarde in vervulling kon gaan.

De wonderbare voorzieningen, verbonden met Israëls bevrijding uit de Egyptische slavernij, en hun bezetting van het beloofde land, brachten vele heidenen ertoe de God van Israël te erkennen als de Opperheerser. *“Dan zullen Egyptenaars weten, dat Ik de HEERE ben”*, luidde de belofte, *“wanneer Ik mijn hand over Egypte uitstrekke, en de kinderen Israëls uit het midden van hen uitleide”* (Exodus 7:5). Zelfs de trotse Faraó was gedwongen de macht van Jehova te erkennen. *“Gaat heen, dient de HEERE”*, drong hij aan bij Mozes en Aaron, *“en zegent mij ook!”* (Exodus 12:31-32).

Het voorttrekkende leger van Israël ontdekte dat de wetenschap van het machtig werk van de God der Hebreëen hun was voorgegaan, en dat sommige heidenen hadden geleerd dat Hij alleen de ware God was. In het goddeloze Jericho getuigde een heidense vrouw: *“want*

PROFETEN EN KONINGEN

de HEERE, ulieder God, is een God boven in den hemel, en beneden op de aarde.” (Jozua 2:11). Het kennen van de Heere, dat ze op deze wijze te weten was gekomen, bleek haar behoud te zijn. *“Door het geloof is Rachab, de hoer, niet omgekomen met de ongehoorzamen”* (Hebreeën 11:31). Haar bekering was geen afzonderlijk geval van Gods barmhartigheid jegens afgodendienaars die Zijn Goddelijk gezag hadden erkend. In het midden van het land gaf een talrijk volk — de Gibeonieten — hun heidendom prijs, en verbond zich met Israëel, waardoor ze deelden in de zegeningen van het verbond.

God erkent geen onderscheid op grond van nationaliteit, ras of kaste. Hij is de Schepper van alle mensen. Allen zijn door deze schepping met elkaar verbonden, en allen zijn één door de verlossing. Christus is gekomen om elke scheidsmuur af te breken, om elke afdeling van de tempelvoorhof te openen, zodat iedere ziel vrije toegang kan hebben tot God. Zijn liefde is zo veelomvattend, zo diep, dat ze alles doordringt. Deze liefde heft mensen op uit satans invloed, die misleid zijn door zijn bedrog, en brengt hen binnen het bereik van Gods troon, de troon die omringd wordt door de boog der belofte. In Christus is geen Jood of Griek, slaaf of vrije.

In de jaren, volgend op de bezetting van het beloofde land, werden Gods weldadige plannen voor de zaligheid der heidenen vrijwel geheel uit het oog verloren, en was het noodzakelijk dat Hij opnieuw Zijn plannen naar voren bracht. De psalmist werd ertoe gebracht te zingen: *“Alle einden der aarde zullen het gedenken, en zich tot de HEERE bekeren; en alle geslachten der heidenen zullen voor Uw aangezicht aanbidden.”* *”Prinselijke gezanten zullen komen uit Egypte; Morenland zal zich haasten zijn handen tot God uit te strekken.”* *”Dan zullen de heidenen den Naam des HEEREN vrezen, en alle koningen der aarde Uw heerlijkheid. ... Dat zal geschreven worden voor het navolgende geslacht; en het volk, dat geschapen zal worden, zal den HEERE loven; Omdat Hij uit de hoogte Zijns heiligdoms zal hebben nederwaarts gezien; dat de HEERE uit den hemel op de aarde geschouwd zal hebben; Om het zuchten der gevangenen te horen, om los te maken de kinderen des doods; Opdat men den Naam des HEEREN vertelle te Sion, en Zijn lof te Jeruzalem; Wanneer de volken samen zullen vergaderd worden, ook de koninkrijken, om den HEERE te dienen.”* (Psalm 22:28; 68:32; 102:16,19-23).

Als Israëel had beantwoord aan het in hem gestelde vertrouwen, zouden alle volken op aarde gedeeld hebben in zijn zegeningen. Maar de harten van hen die een kennis van de reddende Waarheid bezaten, bleven onbewogen voor de behoeften van degenen die rondom hen leefden. Toen Gods bedoeling uit het oog werd verloren, zag men de heidenen als mensen die buiten het bereik van Zijn barmhartigheid vielen. Het licht van de Waarheid werd weerhouden, en duisternis had de overhand. De volken lagen onder een dek van onwetendheid; van Gods liefde was weinig bekend; dwaling en bijgeloof bloeiden.

Een dergelijk vooruitzicht wachtte Jesaja toen hij tot het profetisch ambt werd geroepen; toch liet hij zich niet ontmoedigen, want in zijn oren weerklonken de lofzangen van de engelen rondom Gods troon: *“De ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol”* (Jesaja 6:3). En zijn geloof werd versterkt door visioenen van glorierijke overwinningen door Gods gemeente, als *“de aarde zal vol van kennis des HEEREN zijn, gelijk de wateren [den] [bodem] der zee bedekken.”* (Jesaja 11:9). *“het bewindsel des aangezichts, waarmede alle volken bewonden zijn”* (Jesaja 25:7), zou ten slotte vernietigd worden. Gods Geest zou uitgestort worden op alle vlees. Zij die hongeren en dorsten naar gerechtigheid, zouden gerekend worden tot het Israëel Gods. *“Zij zullen uitspruiten tussen in het gras, als de wilgen aan de waterbeken”*, zei de profeet. *“Deze zal zeggen: Ik ben des HEEREN, en die zal zich*

PROFETEN EN KONINGEN

noemen met de naam Jakob; en gene zal met zijn hand schrijven: Ik ben des HEEREN, en zich toenoemen met de naam van Israël”. (Jesaja 44:4-5).

De profeet kreeg een openbaring van Gods weldadige bedoeling met het verstrooien van het onboetvaardige Juda onder de volken op aarde. *“Daarom zal Mijn volk, daarom zal het Mijn Naam in dien dag kennen,”* zei de Heere, *“dat Ik het Zelf ben, Die spreek: Zie hier ben Ik”* (Jesaja 52:6).

Niet alleen zouden ze zelf de les leren van gehoorzaamheid en vertrouwen; in de plaats van ballingschap zouden ze aan anderen de levende God bekendmaken. Velen onder de kinderen der vreemdelingen zouden Hem leren liefhebben als hun Schepper en Verlosser; ze zouden Zijn heilige Sabbat gaan vieren als gedenkteken van Zijn scheppingsmacht; en als Hij *“Zijn heilige arm”* zou ontbloten *“voor de ogen aller heidenen”* om Zijn volk uit hun gevangenschap te bevrijden, zouden *“al de einden der aarde”* Gods heil zien. (Jesaja 52:10).

Velen van deze bekeerlingen uit het heidendom zouden zich willen verenigen met de Israëlieten en met hen willen terugkeren naar Judea. Niemand van hen zou zeggen: *“De HEERE heeft mij gans en al van Zijn volk gescheiden;”* (Jesaja 56:3); want Gods woord luidde tot hen die zich aan Hem zouden overgeven en Zijn wet zouden onderhouden, dat ze van nu af gerekend zouden worden tot het geestelijk Israël — tot Zijn gemeente op aarde.

“En de vreemden, die zich tot den HEERE voegen, om Hem te dienen, en om den Naam des HEEREN lief te hebben, om Hem tot knechten te zijn; al wie den sabbat houdt, dat hij dien niet ontheilige, en die aan Mijn verbond vasthouden; Die zal Ik ook brengen tot Mijn heiligen berg, en Ik zal hen verheugen in Mijn bedehuis; hun brandoffers en hun slachtoffers zullen aangenaam wezen op Mijn altaar; want Mijn huis zal een bedehuis genoemd worden voor alle volken. De Heere HEERE, Die de verdrevenen van Israël vergadert, spreekt: Ik zal tot hem nog meer vergaderen, nevens hen, die tot hem vergaderd zijn.” (Jesaja 56:6-8).

De profeet mocht door de eeuwen zien naar de tijd van de komst van de beloofde Messias. Eerst zag hij alleen maar *“benauwdheid en duisternis, ... verduisterd door angst”* (Jesaja 8:22). Velen die verlangden naar het licht der Waarheid, werden op een dwaalspoor geleid door valse leraars, en verstrikt in de verwarrende mazen van filosofie en spiritisme; anderen stelden hun vertrouwen in een gedaante van godzaligheid, maar brachten geen ware heiligheid in de praktijk van het leven. Het uitzicht leek hopeloos; maar spoedig veranderde het beeld, en voor de ogen van de profeet ontvouwde zich een wonderbaar visioen. Hij zag de Zon der gerechtigheid opkomen, met genezing onder zijn vleugelen; en vol bewondering riep hij uit: *“gelijk als Hij het in den eersten tijd verachtelijk gemaakt heeft, naar het land van Zebulon aan, en naar het land van Nafthali aan, alzo heeft Hij het in het laatste heerlijk gemaakt, naar den weg zeewaarts aan [gelegen] over de Jordaan, aan Galilea der heidenen. Het volk, dat in duisternis wandelt, zal een groot licht zien;”* (Jesaja 8:23;9:1).

Dit heerlijke Licht der wereld zou zaligheid brengen aan elke natie, geslacht, taal en volk. Over het werk dat Hem wachtte, hoorde de profeet de eeuwige Vader zeggen: *“Het is te gering, dat Gij Mij een Knecht zoudt zijn, om op te richten de stammen van Jakob, en om weder te brengen de bewaarden in Israël; Ik heb U ook gegeven tot een Licht der heidenen, om Mijn heil te zijn tot aan het einde der aarde. ... In dien tijd des welbehagens heb Ik U verhoord, en ten dage des heils heb Ik U geholpen; en Ik zal U bewaren, en Ik zal U geven tot een verbond des volks, om het aardrijk op te richten, om de verwoeste erfenissen te doen beërven; Om te zeggen tot de gebondenen: Gaat uit; tot hen, die in duisternis zijn: Komt te voorschijn;!... Zie, deze zullen van verre komen; en zie, die van het noorden en van het westen, en geen uit het land van Sinim.”* (Jesaja 49:6,8-9,12).

PROFETEN EN KONINGEN

Toen hij nog verder in de toekomst zag, aanschouwde de profeet de letterlijke vervulling van deze heerlijke beloften. Hij zag de bringers van het blijde nieuws van de zaligheid gaan tot de einden van de aarde, tot elk geslacht en elk volk. Hij hoorde de Heere spreken over de evangeliegemeente: *“Ziet, Ik zal den vrede over haar uitstrekken als een rivier, en de heerlijkheid der heidenen als een overlopende beek”* Jesaja 66:12); en hij hoorde de opdracht: *“Maak de plaats uwer tenten wijd, en dat men de gordijnen uwer woningen uitbreide, verhinder het niet; maak uw koorden lang, en steek uw pinnen vast in. Want gij zult uitbreken ter rechterhand en ter linkerhand; en uw zaad zal de heidenen erven,”* (Jesaja 54:2-3).

De Heere zei tot de profeet dat Hij Zijn getuigen zou zenden *“tot de heidenen [naar] Tarsis, Pul, en Lud,.. . . naar Tubal en Javan, tot de ver gelegen eilanden”* (Jesaja 66:19). *“Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten desgenen, die het goede boodschap, die den vrede doet horen; desgenen, die goede boodschap brengt van het goede, die heil doet horen; desgenen, die tot Sion zegt: Uw God is Koning!”* (Jesaja 52:7).

De profeet hoorde de stem van God, die Zijn gemeente opriep tot het haar aangewezen werk, zodat de weg toebereid zou worden voor de komst van Zijn eeuwig Koninkrijk. De boodschap was niet mis te verstaan:

“Maak u op, word verlicht, want uw Licht komt, en de heerlijkheid des HEEREN gaat over u op. Want zie, de duisternis zal de aarde bedekken, en donkerheid de volken; doch over u zal de HEERE opgaan, en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden. En de heidenen zullen tot uw licht gaan, en koningen tot den glans, die u is opgegaan.

Hef uw ogen rondom op, en zie, die allen zijn vergaderd, zij komen tot u; uw zonen zullen van verre komen, en uw dochters zullen aan [uw] zijde gevoedsterd worden.”

“En de vreemden zullen uw muren bouwen, en hun koningen zullen u dienen; want in Mijn verbolgenheid heb Ik u geslagen, maar in Mijn welbehagen heb Ik Mij over u ontfermd. En uw poorten zullen steeds openstaan, zij zullen des daags of des nachts niet toegesloten worden; opdat men tot u inbrengt het heil der heidenen, en hun koningen [tot] [u] geleid worden.” (Jesaja 60:1-4,10-11).

“Wendt u tot Mij en laat u verlossen, alle einden der aarde, want Ik ben God en niemand meer.” (Jesaja 45:22).

Deze voorspellingen van een grote geestelijke opwekking in een tijd van dikke duisternis gaan nu in vervulling in de voortgang van de zending die reikt tot de onwetende delen der aarde. De vele zendelingen in de heidense landen zijn door de profeet vergeleken met banieren, opgeheven voor de leiding van hen die uitzien naar het licht der Waarheid.

“Want het zal geschieden ten zelve dage”, zegt Jesaja, *“dat de heidenen naar den Wortel van Isai, Die staan zal tot een banier der volken, zullen vragen, en Zijn rust zal heerlijk zijn. Want het zal geschieden te dien dage, dat de Heere ten anderen male Zijn hand aanleggen zal om weder te verwerven het overblijfsel Zijns volks... En Hij zal een banier oprichten onder de heidenen, en Hij zal de verdrevenen van Israël verzamelen, en de verstrooiden uit Juda vergaderen, van de vier einden des aardrijks.”* (Jesaja 11:10-12).

De dag der verlossing is nabij. *“Zijn ogen doorlopen de ganse aarde, om Zich sterk te bewijzen aan [degenen], welker hart volkomen is tot Hem;”* (2 Kronieken 16:9). Onder alle volken, geslachten en talen ziet Hij mannen en vrouwen die bidden om licht en kennis. Hun zielen zijn onvoldaan; lang hebben zij zich met as beziggehouden. (Zie Jesaja 44:20).

De vijand van alle gerechtigheid heeft hen op een dwaalspoor geleid, en ze tasten als blinden. Maar in hun hart zijn zij eerlijk, en verlangen naar een betere weg. Hoewel ze leven

PROFETEN EN KONINGEN

in het diepste van het heidendom, zonder iets te weten van Gods geschreven wet of van Zijn Zoon Jezus Christus, hebben ze op vele manieren getoond dat een Goddelijke macht werkt aan hun verstand en karakter.

Bij tijden zijn zij, die niets van God weten buiten hetgeen zij hebben ontvangen door de werking van Gods genade, vriendelijk geweest voor Zijn dienaars en hebben hen beschermd met gevaar voor eigen leven. De Heilige Geest plant de genade van Christus in het hart van menige edele zoeker naar Waarheid, wekt zijn sympathie in strijd met zijn natuur, in strijd met zijn vroegere opvoeding. Het licht *“hetwelk verlicht een ieder mens”* bij Zijn komen in de wereld, schijnt in zijn ziel; en als op dit Licht acht wordt geslagen, zal het zijn voeten leiden naar Gods koninkrijk. De profeet heeft gezegd: *“wanneer ik in duisternis zal gezeten zijn, zal de HEERE mij een licht zijn. ... Hij zal mij brengen aan het licht; ik zal [mijn] [lust] zien aan Zijn gerechtigheid.”* (Micha 7:8,9) Het verlossingsplan van God is ruim genoeg om heel de wereld te omvatten. God verlangt ernaar om in de verslagen mensheid de adem des levens te blazen En Hij zal geen enkele ziel teleurstellen die oprecht verlangt naar iets hogers en edelers dan de wereld hem kan bieden. Gedurig zendt Hij Zijn engelen tot hen die, hoewel ze omringd zijn door de meest ontmoedigende omstandigheden, in geloof bidden om een kracht, groter dan zij zelf bezitten, om van hen bezit te nemen en verlossing en vrede te brengen. Op verschillende manieren zal God Zich aan hen openbaren en voor hun voorzieningen openen waardoor hun vertrouwen gesterkt zal worden in Hem, Die Zich als losprijs heeft gegeven voor allen die *“hun hoop op God zouden stellen, en Gods daden niet vergeten, maar Zijn geboden bewaren;”* (Psalm 78:7).

“Zou ook een machtige de vangst ontnomen worden, of zouden de gevangenen eens rechtvaardigen ontkomen? Doch alzo zegt de HEERE: Ja, de gevangenen des machtigen zullen [hem] ontnomen worden, en de vangst des tirans zal ontkomen” (Jesaja 49:24-25). *“[Maar] die zich op gesneden beelden verlaten, die tot de gegoten beelden zeggen: Gij zijt onze goden; die zullen achterwaarts keren, [en] met schaamte beschaamd worden.”* (Jesaja 42:17). *“Welgelukzalig is hij, die den God Jakobs tot zijn Hulp heeft, wiens verwachting op den HEERE, zijn God is;”* (Psalm 146:5). *“Keert gijlieden weder tot de sterkte, gij gebondenen, die daar hoopt!”* (Zacharia 9:12). Tot allen in de heidenlanden die van harte eerlijk zijn — de *“oprechten”* in het oog van God *“gaat het Licht op in de duisternis”* (Psalm 112:4). God heeft gezegd: *“En Ik zal de blinden leiden door den weg, [dien] zij niet geweten hebben, Ik zal ze doen treden door de paden, [die] zij niet geweten hebben; Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken, en het kromme tot recht; deze dingen zal Ik hun doen, en Ik zal hen niet verlaten.”* (Jesaja 42:16).

PROFETEN EN KONINGEN

Nationale Vergelding (Jeremia 30:11) Hoofdstuk 33 Manasse en Josia

Het rijk van Juda, al was dit voorspoedig in de tijd van Hizkia, zakte weer diep tijdens de lange regering van de goddeloze Manasse, toen het heidendom opleefde en velen uit het volk werden verleid tot afgoderij. *“Zo deed Manasse Juda en de inwoners te Jeruzalem dwalen, dat zij erger deden dan de heidenen, die de HEERE voor het aangezicht der kinderen Israëls verdelgd had.”* (2 Kronieken 33:9).

Het heerlijke licht van vroegere geslachten werd gevolgd door het duister van bijgeloof en dwaling. Ernstig kwaad ontstond en bloeide — dwingelandij, verdrukking, haat tegen alles wat goed is. Het recht werd verdraaid; geweld had de overhand.

Toch waren er ook in deze boze dagen getuigen voor God en het recht. De beproevingen die Juda veilig had overleefd tijdens de regering van Hizkia, hadden in het hart van velen een sterkte van karakter ontwikkeld, dat nu diende als een burcht tegen het toenemend onrecht. Hun getuigenis voor waarheid en recht wekte de toorn op van Manasse en zijn vorsten, die trachtten zich te sterken in het kwaad door elke stem van afkeuring tot zwijgen te brengen. *“Daartoe vergoot Manasse ook zeer veel onschuldig bloed, totdat hij Jeruzalem van het ene einde tot het andere vervuld had;”* (2 Koningen 21:16). Eén van de eerste slachtoffers was Jesaja, die meer dan een halve eeuw voor Juda had gestaan als de boodschapper van Jehova. *“En anderen hebben bespottingen en geselen geproefd, en ook banden en gevangenis; Zijn gestenigd geworden, in stukken gezaagd, verzocht, door het zwaard ter dood gebracht; hebben gewandeld in schaapsvellen [en] in geitenvellen; verlaten, verdrukt, kwalijk gehandeld zijnde; (Welker de wereld niet waardig was) hebben in woestijnen gedood, en [op] bergen, en [in] spelonken, en [in] hollen der aarde.”* (Hebreeën 11:36-38).

Enkelen van degenen die vervolgd werden tijdens de regering van Manasse, kregen opdracht speciale boodschappen van bestraffing en van oordeel te prediken. De profeten zeiden, dat de koning van Juda meer kwaad had bedreven dan allen die voor hem geweest waren. Door deze goddeloosheid naderde zijn rijk een crisis; spoedig zouden de inwoners van het land weggevoerd worden naar Babel, om daar *“tot een roof en plundering worden al hun vijanden.”* (2 Koningen 11,14). Maar de Heere zou hen die in een vreemd land Hem als hun Koning zouden erkennen, niet geheel verlaten; ze zouden wel zwaar beproefd worden, maar Hij zou hen op Zijn tijd op Zijn wijze verlossing brengen. Zij die geheel en al op Hem zouden vertrouwen, zouden een veilige toevlucht vinden.

Getrouw bleven de profeten waarschuwen en vermanen; onbevreesd spraken zij tot Manasse en tot zijn volk; maar de boodschappen werden bespot; het afgedwaalde Juda wilde niet luisteren. Als voorproef van wat het volk zou overkomen als ze onboetvaardig bleven, stond de Heere toe dat hun koning door een troep Assyrische soldaten werd gevangengenomen, die hem boeiden en naar Babel, hun tijdelijke hoofdstad, voerden. Deze beproeving bracht de koning tot nadenken; *“En als hij hem benauwde, bad hij het aangezicht des HEEREN, zijns Gods, ernstelijk aan, en vernederde zich zeer voor het aangezicht van den God zijner vaderen, En bad Hem; en Hij liet Zich van hem verbidden, en hoorde zijn smeking, en Hij bracht hem weder te Jeruzalem, in zijn koninkrijk. Toen erkende Manasse, dat de HEERE God is.”* (2 Kronieken 33:11-13). Maar hoe merkwaardig deze bekering ook

PROFETEN EN KONINGEN

was, ze kwam te laat om het rijk te redden van de verderfelijke invloed van jaren van afgodische gebruiken. Velen waren gestruikeld en gevallen, om nooit weer op te staan.

Onder hen wiens levenservaring door de noodlottige afval van Manasse zodanig was gevormd dat er geen verandering meer mogelijk was, bevond zich zijn eigen zoon, die op tweeëntwintigjarige leeftijd de troon besteeg. Van koning Amon wordt geschreven: *“hij wandelde in al den weg, dien zijn vader gewandeld had, en hij diende de drekgoden, die zijn vader gediend had, en hij boog zich voor die neder. Zo verliet hij den HEERE, den God zijner vaderen,”* (2 Koningen 21:21-22); *“hij vernederde zich niet voor het aangezicht des HEEREN, gelijk Manasse, zijn vader, zich vernederd had; maar deze Amon vermenigvuldigde de schuld.”* De goddeloze koning zou niet lang regeren. Te midden van zijn gedurfde goddeloosheid werd hij, slechts twee jaar nadat hij koning was geworden, in het paleis door zijn eigen dienstknechten gedood; *“en het volk des lands maakte zijn zoon Josia koning in zijn plaats”* (2 Kronieken 33:23,25). Bij de troonsbestijging van Josia, die eenendertig jaar zou heersen, begonnen degenen die hun geloof zuiver hadden bewaard, te hopen dat de nederwaartse gang van het koninkrijk zou eindigen; want hoewel de nieuwe koning pas acht jaar was, vreesde hij God, en deed van het begin *“dat recht was in de ogen des HEEREN; en hij wandelde in al de weg van zijn vader David; en week niet af ter rechterhand noch ter linkerhand”* (2 Koningen 22:2).

Hoewel Josia uit een goddeloze koning was geboren, en omringd was door de verleiding om voort te gaan in de voetsporen van zijn vader, terwijl hij slechts weinig raadslieden had om hem te bemoedigen voort te gaan op de juiste weg, was hij toch trouw aan de God van Israël. Gewaarschuwd door de fouten van vroegere geslachten, koos hij te doen wat goed was, in plaats van af te dalen tot het lage peil van zonde en ontaarding, waarin zijn vader en grootvader waren gezonken. Hij *“week niet af ter rechterhand noch ter linkerhand”*. Als iemand die een verantwoordelijke positie zou bekleden, besloot hij gehoor te geven aan het onderricht dat gegeven was voor de leiding van Israëls vorsten; en zijn gehoorzaamheid maakte het mogelijk, dat God hem als een vat ter ere kon gebruiken.

Ten tijde van Josia's troonsbestijging, en reeds vele jaren eerder, vroegen vele gelovigen in Juda zich af, of Gods beloften aan het oude Israël ooit in vervulling zouden gaan. Van menselijk standpunt bezien was het vrijwel onmogelijk dat Gods plan met het uitverkoren volk Zijn doel zou bereiken. De afval uit vroegere eeuwen was met het verstrijken der jaren toegenomen; tien van de stammen waren verstrooid onder de heidenen; alleen de stammen van Juda en Benjamin waren overgebleven, en zelfs deze schenen nu aan de rand te staan van zedelijke en nationale ondergang. De profeten waren begonnen met de voorspelling van de totale verwoesting van hun prachtige stad, waar de tempel stond die door Salomo was gebouwd, en waar zich het middelpunt bevond van al hun aardse hoop op nationale grootheid. Was het mogelijk dat God op het punt stond Zijn erkend plan om verlossing te brengen aan hen die hun vertrouwen in Hem stelden, te laten varen? Konden degenen die aan God trouw gebleven waren, met het oog op de vervolging van de rechtvaardigen, en de schijnbare voorspoed van de goddelozen, hopen op betere tijden?

Deze bezorgde vragen werden onder woorden gebracht door de profeet Habakuk. Toen hij de toestand van de getrouwen zag in zijn dagen, uitte hij de last die op hem drukte in de vraag: *“HEERE! hoe lang schreeuw ik, en Gij hoort niet, [hoe] [lang] roep ik geweld, tot U, en Gij verlost niet! Waarom laat Gij mij ongerechtigheid zien, en aanschouwt de kwellung? Want verwoesting en geweld is tegen mij over, en er is twist, en men neemt gekijf op. Daarom wordt de wet onderlaten, en het recht komt nimmermeer voort; want de*

PROFETEN EN KONINGEN

goddeloze omringt den rechtvaardige; daarom komt het recht verdraaid voor.” (Habakuk 1:2-4).

God beantwoordde het hulpgeroep van Zijn getrouwe kinderen. Door het mondstuk dat Hij verkoren had, openbaarde Hij Zijn vastbeslotenheid om het volk dat zich van Hem had afgewend om de goden der heidenen te dienen, te kastijden. Binnen de levensspan van sommigen die in die tijd vragen stelden aangaande de toekomst, zou Hij op wonderlijke wijze de gang van zaken der heersende volken op aarde leiden, en de Babyloniërs doen opkomen. Deze Chaldeeën, *“schrikkelijk en vreselijk”* (vers 7), zouden plotseling het land van Juda binnenvallen als een door God aangewezen gesel. De vorsten van Juda en de voornaamsten van het volk zouden gevankelijk naar Babel worden weggevoerd; de steden en dorpen van Juda en de bebouwde velden zouden verwoest worden; niets zou gespaard blijven. Verzekerd dat zelfs in dit verschrikkelijk oordeel Gods plan met Zijn volk op één of andere wijze in vervulling zou gaan, boog Habakuk zich onderworpen voor de geopenbaarde wil van Jehova. *“Zijt Gij niet vanouds af de HEERE, mijn God, mijn Heilige?”* riep hij uit. En toen voegde de profeet eraan toe, terwijl hij in geloof verder zag dan de nabije dreigende toekomst, en beslag legde op de kostbare beloften die Gods liefde openbaren voor Zijn kinderen die op Hem vertrouwen: *“Wij zullen niet sterven!”* (vers 12). Met deze geloofsovertuiging liet hij zijn lot en dat van elke gelovige Israëliet, over in de handen van een medelijdend God.

Dit was niet de enige ervaring van Habakuk in het betonen van een sterk geloof. Toen hij eens nadacht over de toekomst, zei hij: *“Ik stond op mijn wacht, en ik stelde mij op de sterkte, en ik hield wacht op te zien, wat Hij in mij spreken zou”*. Genadig antwoordde de Heere hem: *“Schrijf het gezicht, en stel het duidelijk op tafelen, opdat daarin leze die voorbijloopt. Want het gezicht zal nog tot een bestemden tijd zijn, dan zal Hij het op het einde voortbrengen, en niet liegen; zo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewisselijk komen, Hij zal niet achterblijven. Ziet, zijn ziel verheft zich, zij is niet recht in hem; maar de rechtvaardige zal door zijn geloof leven.”* (Habakuk 2:1-4). Het geloof dat Habakuk en alle heiligen en rechtvaardigen in die dagen vol beproefing sterkte, was hetzelfde geloof dat nu Gods volk kracht geeft. De christelijke gelovige kan in de donkerste uren, onder de moeilijkste omstandigheden zijn hart richten op de Bron van alle licht en kracht. Van dag tot dag kan zijn hoop en moed, door geloof in God, vernieuwd worden. *“De rechtvaardige zal door zijn geloof leven”*.

In het dienen van God behoeft geen vertwijfeling, geen aarzeling, geen vrees te bestaan. De Heere zal overvloedig voldoen aan de verwachtingen van hen die in Hem hun vertrouwen stellen. Hij zal hun de wijsheid schenken al naar de verscheidene omstandigheden eisen.

Van de overvloedige voorziening die getroffen wordt voor elke beproefde ziel, getuigde de apostel Paulus op welsprekende wijze. Hij kreeg van God de verzekering: *“Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht”*. Dankbaar en vol vertrouwen antwoordde de beproefde dienstknecht van God: *“Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone. Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, in smaadheden, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden, om Christus’ wil; want als ik zwak ben, dan ben ik machtig.”* (2 Korinthe 12:9-10). Wij moeten het geloof, waarvan de profeten en apostelen hebben getuigd, — het geloof dat beslag legt op Gods beloften, en uitziet naar verlossing op de door Hem bepaalde manier en tijd, — koesteren en ontwikkelen.

PROFETEN EN KONINGEN

Het vaste woord der profetie zal ten slotte in vervulling gaan bij de heerlijke wederkomst van onze Heer en Heiland Jezus Christus als Koning der koningen en Heere der heren. De tijd van wachten kan wel lang schijnen; de ziel kan door ontmoedigende gebeurtenissen onder druk leven; velen in wie men vertrouwd heeft, kunnen onderweg afvallen; maar laten wij met de profeet, die trachtte Juda te bemoedigen in een tijd van afval zoals nooit eerder was gekend, vol vertrouwen uitroepen: *“De HEERE is in Zijn heilige tempel. Zwijg voor Zijn aangezicht, gij ganse aarde!”* (Habakuk 2:20).

Laten wij altijd denken aan de moedgevende boodschap: *“Want het gezicht zal nog tot een bestemden tijd zijn, dan zal Hij het op het einde voortbrengen, en niet liegen; zo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewisselijk komen, Hij zal niet achterblijven.... De rechtvaardige zal door zijn geloof leven”* (vers 3,4).

“HEERE! als ik Uw rede gehoord heb, heb ik gevreesd; Uw werk, o HEERE! behoud dat in het leven in het midden der jaren, maak het bekend in het midden der jaren; in den toorn gedenk des ontfermens. God kwam van Theman, en de Heilige van den berg Paran. Sela. Zijn heerlijkheid bedekte de hemelen, en het aardrijk was vol van Zijn lof. En er was een glans als des lichts, Hij had hoornen aan Zijn hand, en aldaar was Zijn sterkte verborgen.

Voor Zijn aangezicht ging de pestilentie, en de vurige kool ging voor Zijn voeten henen. Hij stond, en mat het land, Hij zag toe, en maakte de heidenen los, en de gedurige bergen zijn verstrooid geworden; de heuvelen der eeuwigheid hebben zich gebogen; de gangen der eeuw zijn Zijne.” (Habakuk 3:2-6).

“Gij toogt uit tot verlossing Uws volks, tot verlossing met Uw Gezalfde” (vers 13).

“Alhoewel de vijgeboom niet bloeien zal, en geen vrucht aan den wijnstok zijn zal, dat het werk des olijfbooms liegen zal, en de velden geen spijze voortbrengen; dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal, en dat er geen rund in de stallingen wezen zal; Zo zal ik nochtans in den HEERE van vreugde opspringen, ik zal mij verheugen in den God mijns heils. De Heere HEERE is mijn Sterkte;” (vers 17-19).

Habakuk was niet de enige die een boodschap kreeg van hoop en van toekomstige overwinning zowel als van een komend oordeel. Tijdens de regering van Josia kwam het woord des Heeren tot Sefanja, waarin duidelijk de resultaten van voortdurende afval werden beschreven, terwijl de aandacht van de ware gemeente werd gevestigd op het heerlijk vooruitzicht dat daarachter lag. Zijn profetieën van een komend oordeel over Juda hebben dezelfde kracht betreffende de oordelen waardoor een onboetvaardige wereld ten tijde van Jezus' wederkomst getroffen zal worden:

“De grote dag des HEEREN is nabij; hij is nabij, en zeer haastende; de stem van den dag des HEEREN; de held zal aldaar bitterlijk schreeuwen. Die dag zal een dag der verbolgenheid zijn; een dag der benauwdheid en des angstes, een dag der woestheid en verwoesting, een dag der duisternis en der donkerheid, een dag der wolk en der dikke donkerheid; Een dag der bazuin en des geklanks tegen de vaste steden en tegen de hoge hoeken.

En Ik zal de mensen bang maken, dat zij zullen gaan als de blinden; want zij hebben tegen den HEERE gezondigd; en hun bloed zal vergoten worden als stof, ... Noch hun zilver, noch hun goud zal hen kunnen redden ten dage der verbolgenheid des HEEREN; maar door het vuur Zijns ijvers zal dit ganse land verteerd worden; want Hij zal een voleinding maken, gewisselijk, een haastige, met al de inwoners dezes lands.” (Sefanja 1:14-18).

PROFETEN EN KONINGEN

“Doorzoek u zelf nauw, ja, doorzoek nauw, gij volk, dat met geen lust bevangen wordt! Eer het besluit bare (gelijk kaf gaat de dag voorbij), terwijl de hittigheid van des HEEREN toorn over ulieden nog niet komt; terwijl de dag van den toorn des HEEREN over ulieden nog niet komt. Zoekt den HEERE, alle gij zachtmoedigen des lands, die Zijn recht werken! Zoekt gerechtigheid, zoekt zachtmoedigheid, misschien zult gij verborgen worden in den dag van den toorn des HEEREN.” (Sefanja 2:1-3).

“Ziet, Ik zal te dien tijde al uw verdrukkers verdoen; en Ik zal de hinkenden behoeden, en de uitgestotenen verzamelen; en Ik zal ze stellen tot een lof, en tot een naam, in het ganse land, waar zij beschaamd zijn geweest. Te dier tijd zal Ik ulieden herwaarts brengen, ten tijde namelijk, als Ik u verzamelen zal; zekerlijk Ik zal ulieden zetten tot een naam en tot een lof, onder alle volken der aarde, als Ik uw gevangenissen voor uw ogen wenden zal, zegt de HEERE.” (Sefanja 3:19-20).

“Zing vrolijk, gij dochter Sions, juich, Israël; wees blijde, en spring op van vreugde van ganser harte, gij dochter Jeruzalems! De HEERE heeft uw oordelen weggenomen, Hij heeft uw vijand weggevaagd; de Koning Israëls, de HEERE, is in het midden van u, gij zult geen kwaad meer zien. Te dien dage zal tot Jeruzalem gezegd worden: Vrees niet, o Sion! laat uw handen niet slap worden. De HEERE uw God, is in het midden van u, een Held, [Die] verlossen zal; Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, Hij zal zwijgen in Zijn liefde, Hij zal Zich over u verheugen met gejuich.” (vers 14-17).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 34 Het Boek der Wet

De stilzwijgende hoewel toch machtige invloeden die in werking traden door de boodschappen der profeten aangaande de Babylonische ballingschap, speelden een belangrijke rol in de voorbereiding van de hervorming die in het achttiende jaar van Josia's regering plaatsvond. Deze hervormingsbeweging, waardoor het dreigend oordeel voor een tijd werd afgewend, kwam op geheel onverwachte wijze tot stand door de ontdekking en studie van een deel van de Heilige Schrift, dat jaren lang zoek was, omdat het op een verkeerde plaats had gelegen.

Bijna een eeuw geleden was tijdens de viering van het eerste Pascha onder Hizkia voorziening getroffen voor het dagelijks lezen in het openbaar van het boek der wet door de priesters, die onderricht gaven. Het onderhouden der wetten van Mozes, vooral de wetten uit het boek van het verbond, die deel uitmaken van een gedeelte van Deuteronomium, had de regering van Hizkia zo voorspoedig gemaakt. Maar Manasse had het gewaagd deze wetten opzij te zetten; en tijdens zijn regering was het wetboek dat in de tempel werd gebruikt, door zorgeloze onachtzaamheid verloren geraakt. Daarom bleef het volk jarenlang verstoken van dit onderricht.

Dit wetboek, dat lang zoek was geweest, werd door Hilkia, de hogepriester, in de tempel gevonden toen het gebouw uitvoerig werd hersteld op bevel van koning Josia, die het heilig bouwwerk wilde bewaren. De hogepriester gaf het kostbare boek aan Safan, een geleerde schrijver, die het las, en het toen naar de koning bracht, met het verslag hoe het gevonden was.

Josia was diep getroffen toen hij voor het eerst de vermaningen en waarschuwingen hoorde voorlezen, vermeld in dit oude handschrift. Nooit eerder had hij zo ten volle beseft hoe duidelijk God aan Israël leven en dood, zegen en vloek had voorgehouden, en hoe ze telkens weer waren opgeroepen de weg ten leven te kiezen, zodat ze een lof zouden zijn op aarde, een zegen voor alle volken. (zie Deuteronomium 30:19). *“Weest sterk en hebt goeden moed, en vreest niet,”* had Mozes Israël vermaand, *“want het is de HEERE, uw God, Die met u gaat; Hij zal u niet begeven, noch u verlaten”* (Deuteronomium 31:6).

In het boek stonden tal van verzekeringen dat God bereid was volkomen redding te brengen aan hen die geheel en al op Hem zouden vertrouwen. Zoals Hij hen op wonderbare wijze uit de Egyptische slavernij had bevrijd, zou Hij machtig werken om hen te vestigen in het land der belofte, en hen maken tot een hoofd der volken.

De bemoedigingen, gegeven als beloning van gehoorzaamheid, gingen gepaard met voorzeggingen van oordelen over de ongehoorzamen; en toen de koning de geïnspireerde woorden hoorde, zag hij in het beeld dat hem getekend werd, toestanden die gelijk waren aan de bestaande toestand in zijn koninkrijk. In verband met deze profetische schilderingen van het afdwalen van God, schrok hij op door de duidelijke uitspraken, dat de dag van verwoesting spoedig zou volgen, en dat er geen geneesmiddel zou zijn. De taal was duidelijk; de woorden konden niet misverstaan worden. En achterin het boek werden deze dingen nog eens extra duidelijk gemaakt in een samenvatting van Gods handelswijze met Israël en een herhaling van de toekomstige gebeurtenissen. Ten aanhoren van geheel Israël had Mozes gezegd:

“Neig de oren, gij hemel, en ik zal spreken; en de aarde hore de redenen mijns monds. Mijn leer druipe als een regen, mijn rede vloeie als een dauw; als een stofregen op

PROFETEN EN KONINGEN

de grasscheutjes, en als druppelen op het kruid. Want ik zal den Naam des HEEREN uitroepen; geeft onzen God grootheid! Hij is de Rotssteen, Wiens werk volkomen is; want al Zijn wegen zijn gerichte. God is waarheid, en is geen onrecht; rechtvaardig en recht is Hij.” (Deuteronomium 32:1-4).

“Gedenk aan de dagen van ouds; merk op de jaren van elk geslacht; vraag uw vader, die zal het u bekend maken, uw ouden, en zij zullen het u zeggen. Toen de Allerhoogste aan de volken de erfenis uitdeelde, toen Hij Adams kinderen vaneen scheidde, heeft Hij de landpalen der volken gesteld naar het getal der kinderen Israëls.

Want des HEEREN deel is Zijn volk, Jakob is het snoer Zijner erve. Hij vond hem in een land der woestijn, en in een woeste huilende wildernis; Hij voerde hem rondom, Hij onderwees hem, Hij bewaarde hem als Zijn oogappel.” (vers 7-10). Maar Israël “liet God varen, Die hem gemaakt heeft, en versmaadde den Rotssteen zijns heils. Zij hebben Hem tot ijver verwekt door vreemde [goden]; door gruwelen hebben zij Hem tot toorn verwekt. Zij hebben aan de duivelen geofferd, niet aan God; aan de goden, die zij niet kenden; nieuwe, die van nabij gekomen waren, voor dewelke uw vaders niet geschrikt hebben. Den Rotssteen, Die u gegeneerd heeft, hebt gij vergeten; en gij hebt in vergetenis gesteld den God, Die u gebaard heeft.

Als het de HEERE zag, zo versmaadde Hij hen, uit toornigheid tegen zijn zonen en zijn dochteren. En Hij zeide: Ik zal Mijn aangezicht van hen verbergen; Ik zal zien, welk hunlieder einde zal wezen; want zij zijn een gans verkeerd geslacht, kinderen, in welke geen trouw is. Zij hebben Mij tot ijver verwekt door hetgeen geen God is; zij hebben Mij tot toorn verwekt door hun ijdelheden; Ik dan zal hen tot ijver verwekken door diegenen, die geen volk zijn; door een dwaas volk zal Ik hen tot toorn verwekken” (vers 15-21).

“Ik zal kwaden over hen hopen; Mijn pijlen zal Ik op hen verschieten. Uitgeteerd zullen zij zijn van honger, opgegeten van den karbonkel en bitter verderf; en Ik zal de tanden der beesten onder hen schikken, met vurig venijn van slangen des stofs.” (vers 23-24).

“Want zij zijn een volk, dat door raadslagen verloren gaat, en er is geen verstand in hen. O, dat zij wijs waren; zij zouden dit vernemen, zij zouden op hun einde merken. Hoe zoude een enige duizend jagen, en twee tien duizend doen vluchten, ten ware, dat hunlieder Rotssteen hen verkocht, en de HEERE hen overgeleverd had? Want hun rotssteen is niet gelijk onze Rotssteen, zelfs onze vijanden rechters zijnde.” (vers 28-31).

Deze en soortgelijke uitspraken openbaarden aan Josia Gods liefde voor Zijn volk, en Zijn afschuw van de zonde. Toen de koning de profetieën las van een haastig oordeel over hen die volharden zouden in hun opstand, beefde hij voor de toekomst. De verdorvenheid van Juda was groot geweest; wat zou het resultaat zijn van hun gedurige afval?

Vroeger was de koning niet onverschillig geweest voor de toenemende afgoderij. In het achtste jaar van zijn regering, toen hij nog jong was, had hij zich geheel en al toegewijd aan het dienen van God. Vier jaar later had hij, op twintigjarige leeftijd, een ernstige poging gedaan de verleiding voor zijn onderdanen weg te nemen door “Juda en Jeruzalem van de hoogten en de bossen, en de gesneden en de gegoten beelden te reinigen. En men brak voor zijn aangezicht af de altaren der Baals; en de zonnebeelden, die omhoog boven dezelve waren, hieuw hij af; de bossen ook, en de gesneden en gegoten beelden verbrak, en vergruisde, en strooide hij op de graven dergenen, die hun geofferd hadden. En de beenderen der priesteren verbrandde hij op hun altaren; en hij reinigde Juda en Jeruzalem.” (2 Kronieken 34:3-5).

PROFETEN EN KONINGEN

Niet tevreden met een grondig werk in het land van Juda, had de jeugdige heerser zijn werk uitgebreid tot de delen van Palestina die voorheen door de tien stammen van Israël waren bewoond geweest, en waar nu nog slechts een zwak overblijfsel was gebleven. De Bijbel zegt: *“Daartoe in de steden van Manasse, en Efraim, en Simeon, ja, tot Nafthali toe, in haar woeste plaatsen rondom, Brak hij ook de altaren af en de bossen, en de gesneden beelden stampte hij, [die] vergruizende, en al de zonnebeelden hieuw hij af in het ganse land van Israël; daarna keerde hij weder naar Jeruzalem.”* (vers 6-7).

Op deze wijze had Josia van zijn jeugd af getracht voordeel te trekken uit zijn positie als koning om de beginselen van Gods heilige wet te verheffen. En nu ontdekte de koning, terwijl Safan de schrijver hem voorlas uit het boek der wet, in dit werk een schat van kennis, een machtige helper in het hervormingswerk dat hij zo graag tot stand zag komen in het land. Hij nam zich voor te wandelen in het licht van deze raadgevingen, en alles te doen wat in zijn macht lag om zijn volk bekend te maken met de leerstellingen in dit boek, en hen zo mogelijk ertoe te leiden eerbied en liefde voor de wet van de hemel te vormen.

Maar was het mogelijk de benodigde hervorming tot stand te brengen? Israël had bijna de grens van Gods verdraagzaamheid bereikt; spoedig zou God opstaan om hen die Zijn naam onteerd hadden te straffen. De toorn van de Heere was reeds ontstoken tegen het volk. Overweldigd door verdriet en ontmoediging scheurde Josia zijn klederen en boog zich in zielepijn neer voor God, terwijl hij vergeving smeekte voor de zonden van een boetvaardig volk.

In die tijd leefde de profetes Hulda in Jeruzalem, niet ver van de tempel. De koning, die vervuld was met angstige voorgevoelens, wendde zich tot haar om van de Heere te vragen hoe hij, zo mogelijk, met middelen die hem ter beschikking stonden, het dwalende Juda, dat op de rand van de ondergang stond, kon redden.

De ernst van de situatie, en de eerbied die hij koesterde voor de profetes, brachten hem ertoe de voornaamste mannen in zijn rijk te kiezen als zijn boden naar haar. *“Gaat henen, vraagt den HEERE voor mij, en voor het volk, en voor het ganse Juda”,* zei hij, *“over de woorden dezes boeks, dat gevonden is; want de grimmigheid des HEEREN is groot, dewelke tegen ons aangestoken is, omdat onze vaders niet gehoord hebben naar de woorden dezes boeks, om te doen naar al wat voor ons geschreven is.”* (2 Koningen 22:13).

Door Hulda deelde de Heere aan Josia mee, dat de ondergang van Jeruzalem niet afgewend kon worden. Zelfs al zou het volk zich voor hun God verootmoedigen, toch zouden ze hun straf niet kunnen ontgaan. Hun zinnen waren zo lang verdoofd door het zondigen, dat ze weer zouden terugvallen in dezelfde zondige leefwijze als het oordeel hen niet zou treffen. *“Zegt tot den man, die u tot mij gezonden heeft: Zo zegt de HEERE: Zie, Ik zal kwaad over deze plaats brengen, en voer haar inwoners, [namelijk] al de woorden des boeks, dat de koning van Juda gelezen heeft. Daarom dat zij Mij verlaten, en anderen goden gerookt hebben, opdat zij Mij tot toorn verwekten met al het werk hunner handen, zo zal Mijn grimmigheid aangestoken worden, tegen deze plaats, en niet uitgeblust worden”* (vers 15-17).

Maar omdat de koning zijn hart had verootmoedigd voor God, zou de Heere zijn aanmoedigen in het zoeken naar vergiffenis en genade erkennen. Hij kreeg de boodschap: *“Omdat uw hart week geworden is, en gij u voor het aangezicht des HEEREN vernederd hebt, als gij hoordet, wat Ik gesproken heb tegen deze plaats en derzelve inwoners, dat zij tot een verwoesting en vloek zullen worden, en dat gij uw klederen gescheurd en voor Mijn aangezicht geweend hebt; zo heb Ik [u] ook verhoord, spreekt de HEERE. Daarom zie, Ik zal*

PROFETEN EN KONINGEN

u verzamelen tot uw vaderen, en gij zult met vrede in uw graf verzameld worden, en uw ogen zullen al het kwaad niet zien, dat Ik over deze plaats brengen zal.” (vers 19-20).

De koning moest de gebeurtenissen uit de toekomst overlaten aan God; hij kon de eeuwige besluiten van Jehova niet veranderen. Maar toen de Heere de vergeldende oordelen des hemels had aangekondigd, had Hij de gelegenheid voor bekering en hervorming niet weggenomen; en Josia, die hierin een bereidheid van Gods kant zag om Zijn oordelen te mengen met genade, besloot alles te doen wat in zijn macht lag om duidelijke hervormingen tot stand te brengen. Dadelijk trof hij schikkingen voor een grote bijeenkomst, waar alle oudsten en bestuurders van Jeruzalem en Juda alsmede het gewone volk werden uitgenodigd. Deze allen kwamen met de priesters en de Levieten samen met de koning in de voorhof van de tempel. Aan deze grote vergadering las de koning zelf al de woorden van het boek des verbonds dat in het huis des Heeren gevonden was voor,“ (2 Koningen 23:2). De koninklijke lezer was diep ontroerd, en hij bracht zijn boodschap met diep gevoel. Zijn toehoorders waren diep bewogen. De intensiteit van het gevoel, dat zichtbaar was op het gelaat van de koning, de ernst van de boodschap, de waarschuwing voor de naderende oordelen — dit alles had zijn uitwerking, en velen namen zich voor samen met de koning te zoeken naar vergiffenis.

Nu stelde Josia voor dat de voornaamsten van het volk zich met het volk zouden verenigen om plechtig met God een verbond aan te gaan dat ze met elkaar zouden samenwerken om duidelijke veranderingen aan te brengen. *“De koning nu stond aan den pilaar, en maakte een verbond voor des HEEREN aangezicht, om den HEERE na te wandelen, en Zijn geboden, en Zijn getuigenissen, en Zijn inzettingen met ganser harte en met ganser ziele te houden, bevestigende de woorden dezes verbonds, die in dit boek geschreven zijn.”* Het antwoord was meer dan de koning had durven hopen: *“En het ganse volk stond in dit verbond.”* (vers 3).

In de hierop volgende hervorming richtte de koning zijn aandacht op de vernietiging van elk spoor van afgoderij dat nog over was. De inwoners van het land hadden zo lang de gewoonten en de omliggende volken gevolgd in het buigen voor beelden van hout en steen, dat het de macht van de mens te boven leek te gaan alle sporen van dit kwaad weg te nemen. Maar Josia volhardde in zijn inspanningen het land te reinigen. Hij ging de afgoderij gestreng te lijf door alle priesters van de hoogten te doden (vers 20); *“ook deed Josia weg de waarzeggers, en de duivelskunstenaars, en de terafim, en de drekgoden, en alle verfoeiselen, die in het land van Juda en in Jeruzalem gezien werden; opdat hij bevestigde de woorden der wet, die geschreven waren in het boek, dat de priester Hilkia in het huis des HEEREN gevonden had.”* (vers 24).

Toen het koninkrijk gescheurd werd, eeuwen geleden, en Jerobeam, de zoon van Nebat trachtte de harten van het volk af te wenden van de diensten in de tempel te Jeruzalem tot nieuwe vormen van aanbidding, waarmee hij de God die Israël had gediend, uitdaagde, had hij een ongewijd altaar gebouwd te Beth-El. Gedurende de inwijding van dit altaar, waar in latere jaren velen tot afgodische gebruiken zouden worden verleid, was plotseling een man Gods uit Juda verschenen, met woorden van veroordeling over de lasterlijke gang van zaken. Hij had tegen het altaar geroepen: *“Altaar, altaar, zo zegt de HEERE: Zie, een zoon zal aan het huis Davids geboren worden, wiens naam zal zijn Josia; die zal op u offeren de priesters der hoogten, die op u roken, en men zal mensenbeenderen op u verbranden.”* (1 Koningen 13:2). Deze aankondiging was gepaard gegaan met een teken, dat het woord van de Heere was.

PROFETEN EN KONINGEN

Drie eeuwen waren verstreken. Tijdens de hervorming, bewerkt door Josia, bevond de koning zich in Beth-El, waar dit oude altaar stond. De profetie, die zoveel jaren eerder in tegenwoordigheid van Jerobeam was geuit, zou nu letterlijk in vervulling gaan.

“Daartoe ook het altaar, dat te Beth-El was, [en] de hoogte, die Jerobeam, de zoon van Nebat, dewelke Israël zondigen deed, gemaakt had; tesamen dat altaar en die hoogte brak hij af; ja, hij verbrandde de hoogte, hij vergruisde ze tot stof, en hij verbrandde het bos. En als Josia zich omkeerde, zag hij de graven, die daar op den berg waren, en zond henen, en nam de beenderen uit de graven, en verbrandde ze op dat altaar, en verontreinigde dat; naar het woord des HEEREN, dat de man Gods uitgeroepen had, die deze woorden uitriep.

Verder zeide hij: Wat is dat voor een grafteken, dat ik zie? En de lieden der stad zeiden tot hem: Het is het graf van den man Gods, die uit Juda kwam, en deze dingen, die gij tegen dit altaar van Beth-El gedaan hebt, uitgeroepen heeft. En hij zeide: Laat hem liggen, dat niemand zijn beenderen verroere. Zo bevrijdden zij zijn beenderen, met de beenderen van den profet, die uit Samaria gekomen was.” (2 Koningen 23:15-18).

Op de zuidelijke helling van de Olijfberg, tegenover de prachtige tempel van Jehova op de berg Moria, bevonden zich de heiligdommen en de beelden die daar waren geplaatst door Salomo om zijn afgodische vrouwen te behagen. (Zie 1 Koningen 11:6-8). Ruim drie eeuwen hadden de grote, wanstaltige beelden gestaan op de “Berg der ergernis/overtreding”, als stomme getuigen van de afval van Israëls verstandigste koning. Ook deze werden weggedaan en vernietigd door Josia.

De koning trachtte het geloof van Juda in de God van hun vaders verder te versterken door een groot Pascha te vieren, overeenkomstig de aanwijzingen uit het boek der wet. Voorbereidingen werden getroffen door hen die leiding hadden over de heiligdomsdiensten, en op de grote dag van het feest werden tal van offeranden gebracht. *“Want gelijk dit pascha was er geen gehouden, van de dagen der richteren af, die Israël gericht hadden, noch in al de dagen der koningen van Israël, noch der koningen van Juda.” (2 Koningen 23:22).* Maar de ijver van Josia, hoewel deze door God werd aanvaard, kon de zonden van vroegere geslachten niet verzoenen; ook kon de vroomheid, die de volgelingen van de koning openbaarden, geen verandering van hart brengen bij velen, die hardnekkig weigerden zich af te keren van de afgoden tot de dienst van de levende God. Meer dan tien jaar na de viering van het Pascha bleef Josia regeren. Op negenendertigjarige leeftijd sneuvelde hij in de strijd tegen de legers van Egypte, en hij werd bijgezet in de graven zijner vaders. *“en gans Juda en Jeruzalem bedreven rouw over Josia. En Jeremia maakte een klaaglied over Josia; desgelijks alle zangers en zangeressen spraken in hun klaagliederen van Josia, tot op dezen dag; want zij gaven ze tot een inzetting in Israël; en ziet, zij zijn geschreven in de klaagliederen.” (2 Kronieken 35:24-25).* *“En voor hem was geen koning zijns gelijke, die zich tot den HEERE, met zijn ganse hart, en met zijn ganse ziel, en met zijn ganse kracht, naar al de wet van Mozes, bekeerd had; en na hem stond zijns gelijke niet op. Nochtans keerde zich de HEERE van den brand Zijns groten toorns niet af, waarmede Zijn toorn brandde tegen Juda, om al de tergingen, waarmede Manasse Hem getergd had.” (2 Koningen 23:25-26).* De tijd naderde snel, dat Jeruzalem volkomen vernietigd zou worden, en de inwoners van het land gevankelijk weggevoerd zouden worden naar Babel, om daar de lessen te leren die ze onder gunstiger omstandigheden niet hadden willen leren.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 35 Jeremia

Onder hen die hadden gehoopt op een blijvende geestelijke opleving als gevolg van de hervorming onder Josia, bevond zich Jeremia, door God tot het profetisch ambt geroepen in het dertiende jaar van Josia's regering, toen hij zelf nog een jongeman was. Als lid van de Levitische priesterschap was Jeremia van kind af opgeleid voor de heiligdomsdienst. In die gelukkige jaren van voorbereiding beseftte hij weinig dat hij van zijn geboorte af was overweldigd door een gevoel van zijn eigen onwaardigheid. *“Ach Heere HEERE!”* riep hij uit, *“zie, ik kan niet spreken, want ik ben jong”* (Jeremia 1:6).

God zag in de jeugdige Jeremia iemand die trouw zou zijn aan het in hem gestelde vertrouwen, en die het recht zou verdedigen ondanks tegenwerking. Als kind was hij trouw bevonden; nu moest hij, als een goed strijder van het kruis, ontberingen verdragen. *“Zeg niet: ik ben jong;”*, zei de Heere tot de boodschapper die Hij verkoren had, *“want overal, waarheen Ik u zenden zal, zult gij gaan, en alles, wat Ik u gebied zal, zult gij spreken. Vrees niet voor hun aangezicht, want Ik ben met u, om u te redden”*. “(vers 7-8). *“Gij dan, gord uw lendenen, en maakt u op, en spreek tot hen alles, wat Ik u gebieden zal; wees niet verslagen voor hun aangezicht, opdat Ik u voor hun aangezicht niet versla. Want zie, Ik stel u heden tot een vaste stad, en tot een ijzeren pilaar, en tot koperen muren tegen het ganse land; tegen de koningen van Juda, tegen haar vorsten, tegen haar priesteren, en tegen het volk van het land. En zij zullen tegen u strijden, maar tegen u niet vermogen; want Ik ben met u, spreekt de HEERE, om u uit te helpen.”* (vers 17-19).

Veertig jaar lang zou Jeremia voor het volk staan als een getuige voor waarheid en recht. In een ongeëvenaarde afval moest hij in leven en karakter de eredienst van de Ene ware God openbaren. Tijdens de vreselijke belegeringen van Jeruzalem zou hij de spreekbuis van de Heere zijn. Hij moest de ondergang van het huis van David voorzeggen, alsook de verwoesting van de prachtige tempel, die Salomo had gebouwd. En als hij gevangen gezet zou worden vanwege zijn onbevreesde uitspraken, moest hij toch nog onbevreesd zijn stem verheffen tegen de zonden van de vooraanstaanden. Veracht, gehaat, door mensen verworpen, zou hij ten slotte de letterlijke vervulling zien van zijn eigen profetieën van de naderende ondergang, en delen in de smart en jammer die zouden volgen op de verwoesting van de gedoemde stad.

Toch mocht Jeremia te midden van de algemene ondergang, waarin het volk zich met haast stortte, dikwijls verder zien dan de terneerdrukkende tonelen van het heden, naar de heerlijke verwachtingen van de toekomst, als Gods volk vrijgekocht zou worden uit het land van de vijand en weer geplant zou worden in Sion Hij voorzag de tijd dat de Heere Zijn verbondsverhouding zou vernieuwen met Zijn volk. *“hun ziel zal zijn als een gewaterde hof, en zij zullen voortaan niet meer treurig zijn.”* (Jeremia 31:12).

Over zijn roeping tot het profetisch ambt schreef Jeremia zelf: *“En de HEERE stak Zijn hand uit, en roerde mijn mond aan; en de HEERE zeide tot mij: Zie, Ik geef Mijn woorden in uw mond. Zie, Ik stel u te dezen dage over de volken en over de koninkrijken, om uit te rukken, en af te breken, en te verderven, en te verstoren; [ook] om te bouwen en te planten.”* (Jeremia 1:9-10).

Gode zij dank voor deze woorden: *“te bouwen en te planten”*. Met deze woorden werd Jeremia verzekerd van Gods plan om te herstellen en te genezen. De boodschappen in de komende jaren zouden streng zijn. Profetieën van spoedig naderende oordelen werden

PROFETEN EN KONINGEN

onbevreesd gepredikt. Uit de vlakten van Sinear zou onheil losbreken over alle inwoners van het land. *“Ik zal mijn oordelen tegen hen uitspreken over al hun boosheid, dat zij Mij verlaten hebben, en andere goden gerookt”*, had de Heere gezegd. (vers 16). Toch deed de profeet deze boodschappen gepaard gaan met beloften van vergiffenis voor allen die zich zouden afwenden van hun boosheid.

Als een verstandig bouwmeester trachtte Jeremia reeds aan het begin van zijn levenswerk de mannen van Juda aan te moedigen de grondslagen van hun geestelijk leven goed en solide te leggen, door zich werkelijk te bekeren. Lange tijd hadden zij gebouwd met materialen, door de apostel Paulus vergeleken met hout, stro, en stoppelen, en door Jeremia met droes. *“Men noemt ze een verworpen zilver;”* had hij gezegd van het onboetvaardig volk, *“want de HEERE heeft hen verworpen”* (Jeremia 6:30). Nu werden ze aangespoord om verstandig te gaan bouwen voor de eeuwigheid, door de afval van afgoderij en ongeloof weg te doen, en het zuivere goud, het verfijnde zilver, de kostbare stenen — geloof, gehoorzaamheid en goede werken — als funderingsmaterialen te gebruiken, welke alleen aanvaardbaar waren in Gods oog.

Door Jeremia sprak God tot Zijn volk: *“Bekeer u, gij afgekeerde Israëel! ... zo zal Ik Mijn toorn op ulieden niet doen vallen; want Ik ben goedertieren, spreekt de HEERE. Ik zal [den] [toorn]niet in eeuwigheid behouden. Alleen ken uw ongerechtigheid, dat gij tegen den HEERE, uw God, hebt overtreden . . . Bekeert u, gij afkerige kinderen! spreekt de HEERE, want Ik heb u getrouwd ... Keert weder, gij afkerige kinderen! Ik zal uw afkeringen genezen.”* (Jeremia 3:12-14, 22).

En behalve deze wonderbare smeebeden hield de Heere Zijn dwalend volk de woorden voor, waarmee ze tot Hem konden terugkeren. Ze moesten zeggen: *“Zie, [hier] zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE, onze God! Waarlijk, tevergeefs [verwacht] [men] [het] van de heuvelen [en] de menigte der bergen; waarlijk, in den HEERE, onzen God, is Israëls heil!... Wij liggen in onze schaamte, en onze schande overdekt ons, want wij hebben tegen den HEERE, onzen God, gezondigd, wij en onze vaders, van onze jeugd aan tot op dezen dag; en wij zijn der stem des HEEREN, onzes Gods, niet gehoorzaam geweest.”* (vers 22-23,25).

De hervorming onder Josia had het land gereinigd van de afgodische heiligdommen, maar de harten van de massa waren niet veranderd. Het zaad der waarheid dat opgekomen was en een overvloedige oogst had beloofd, was door doornen verstikt. Nog zulk een afdwaling zou noodlottig zijn: en de Heere trachtte het volk te brengen tot een besef van hun gevaarlijke toestand. Alleen als ze trouw zouden blijken aan de Heere, konden ze hopen op Gods gunst en op voorspoed.

Jeremia vestigde hun aandacht herhaaldelijk op de raadgevingen in het boek Deuteronomium. Meer dan andere profeten legde hij de nadruk op de leer van de Mozaïsche wet, en toonde aan hoe deze de rijkste geestelijke zegeningen zou kunnen brengen aan het volk en aan ieder mens. *“vraagt naar de oude paden, waar toch de goede weg zij, en wandelt daarin; zo zult gij rust vinden voor uw ziel;”* (Jeremia 6:16), pleitte hij.

Bij een zekere gelegenheid nam de profeet, op Gods bevel, plaats bij één van de voornaamste poorten van de stad, en drong daar aan op het belang van het heiligen van de Sabbat. De inwoners van Jeruzalem liepen gevaar de heiligheid van de Sabbat uit het oog te verliezen, en ze werden ernstig gewaarschuwd tegen het doen van dagelijkse bezigheden op die dag. Een zegen werd beloofd op voorwaarde van gehoorzaamheid. *“indien gij vlijtiglijk naar Mij zult horen, spreekt de HEERE, dat gij geen last door de poorten dezer stad op den*

PROFETEN EN KONINGEN

sabbatdag inbrengt, en gij den sabbatdag heiligt, dat gij geen werk daarop doet; Zo zullen door de poorten dezer stad ingaan koningen en vorsten, zittende op den troon van David, rijdende op wagenen en op paarden, zij en hun vorsten, de mannen van Juda en de inwoners van Jeruzalem; en deze stad zal bewoond worden in eeuwigheid.” (Jeremia 17:24-25).

Deze belofte van voorspoed als beloning van trouw ging gepaard met een profetie van de verschrikkelijke oordelen waardoor de stad getroffen zou worden als de inwoners ontrouw zouden zijn aan God en Diens wet. Als ze geen acht zouden slaan op de vermaningen om de Heere God hunner vaders te gehoorzamen en Zijn Sabbat te heiligen, zou de stad met haar paleizen volkomen door vuur worden vernietigd.

Op deze wijze kwam de profeet vastbesloten op voor de gezonde beginselen van de juiste leefwijze, die zo duidelijk in het boek der wet werden onderwezen. Maar de toestand die in het land van Juda overheerste, was zodanig, dat een verandering ten goede alleen mogelijk was door diep ingrijpende maatregelen; daarom spande hij al zijn krachten in ten behoeve van de onboetvaardigen. *“Braakt ulieden een braakland”*, smeekte hij, *“en zaait niet onder de doornen”*. *“Was uw hart van boosheid, o Jeruzalem! opdat gij behouden wordt”* (Jeremia 4:3,14).

Maar de grote massa van het volk sloeg geen acht op de oproep tot bekering en hervorming. Sedert de dood van de goede koning Josia waren de oversten van het volk ontrouw gebleken aan het in hen gestelde vertrouwen, en ze hadden velen op een dwaalspoor geleid. Joachaz, die door tussenkomst van de koning van Egypte op de troon was gekomen, was opgevolgd door Jojakim, een oudere zoon van Josia. Van het begin van Jojakims regering af had Jeremia weinig hoop, dat hij zijn geliefde land kon redden van het verderf, en zijn volk van de ballingschap. Toch mocht hij niet zwijgen terwijl volkomen ondergang het koninkrijk bedreigde. Zij die aan God trouw waren gebleven, moesten bemoedigd worden te volharden in goeddoen, en zondaars moesten zo mogelijk ertoe gebracht worden zich af te wenden van de zonde.

De crisis vroeg om een openbare en verstrekkende inspanning. God gaf Jeremia bevel in de voorhof van de tempel te gaan, en daar te spreken tot al het volk van Juda, dat in- en uitging. Hij mocht geen woord weglaten van de boodschappen die hij kreeg, zodat de zondaars in Sion ruimschoots de gelegenheid hadden om te luisteren, en zich af te wenden van hun boze wegen.

De profeet gehoorzaamde; hij stond in de poort van het huis des Heeren, en verhief daar zijn stem met te waarschuwen en te smeken. Door de Almachtige geïnspireerd, zei hij:

“Hooft des HEEREN woord, o gans Juda! gij, die door deze poorten ingaat, om den HEERE aan te bidden. Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Maakt uw wegen en uw handelingen goed, zo zal Ik ulieden doen wonen in deze plaats. Vertrouwt niet op valse woorden, zeggende: Des HEEREN tempel, des HEEREN tempel, des HEEREN tempel, zijn deze! Maar indien gij uw wegen en uw handelingen waarlijk zult goed maken; indien gij waarlijk zult recht doen tussen den man en tussen zijn naaste; De vreemdeling, wees en weduwe niet zult verdrukken, en geen onschuldig bloed in deze plaats vergieten; en andere goden niet zult nawandelen, ulieden ten kwade; Zo zal Ik u in deze plaats, in het land, dat Ik uw vaders gegeven heb, doen wonen van eeuw tot eeuw.” (Jeremia 7:2-7). Gods tegenzin om te straffen komt hier duidelijk naar voren. Hij wacht met Zijn oordelen om met de onboetvaardige te kunnen pleiten. Hij, *“doende weldadigheid, recht en gerechtigheid op de aarde,”* (Jeremia 9:24), smacht naar Zijn dwalende kinderen; op alle mogelijke manieren tracht Hij hen te onderrichten aangaande de weg naar het eeuwig leven. Hij had de

PROFETEN EN KONINGEN

Israëlieten uit de slavernij gevoerd opdat zij Hem, de Enige ware en levende God, zouden dienen. Hoewel ze lang hadden gedwaald in afgoderij, en Zijn waarschuwingen licht hadden opgenomen, toonde Hij nu Zijn bereidheid de kastijding uit te stellen en hen nog een kans te geven zich te bekeren. Hij maakte het feit duidelijk, dat de naderende ondergang alleen door een uiterst grondige hervorming van het hart kon worden afgewend. Tevergeefs zou het vertrouwen zijn, dat ze zouden stellen op de tempel en zijn diensten. Riten en ceremoniën konden de zonde niet verzoenen. Hoewel ze voorgaven het uitverkoren volk van God te zijn, kon alleen een hervorming van hart en leven hen redden van het onvermijdelijk gevolg van aanhoudend zondigen. Daarom klonk in de steden van Juda en in de straten van Jeruzalem de boodschap van Jeremia tot Juda: *“Hoort de woorden dezès verbonds”*, — de duidelijke geboden van de Heere, zoals ze in de Heilige Schrift staan — *“en doet dezelve”* (Jeremia 11:6). Deze boodschap predikte hij in de voorhof van de tempel in het begin van Jojakims regering.

In het kort werd een overzicht gegeven van Israëls geschiedenis sedert de dagen van de uittocht. Gods verbond met hen luidde: *“Hoort naar Mijn stem, zo zal Ik u tot een God zijn, en gij zult Mij tot een volk zijn; en wandelt in al den weg, dien Ik u gebieden zal, opdat het u welga.”*. Schaamteloos was dit verbond telkens weer verbroken. Het uitverkoren volk wandelde *“in de raadslagen”* van hun boos hart en *“ze zijn achterwaarts gekeerd, en niet voorwaarts”*. (Jeremia 7:23-24).

“Waarom” vroeg God, *“keert [dan] dit volk te Jeruzalem af [met] een altoosdurende afkering?”* (Jeremia 8:5). In de taal van de profeet was dit het geval, omdat ze de stem van de Heere hun God niet hadden gehoorzaamd, en hadden geweigerd zich te laten gezeggen. (zie Jeremia 5:3). *“de waarheid is ondergegaan, en uitgeroeid van hun mond.”* (Jeremia 7:28), klaagde hij. *“Zelfs een ooievaar aan den hemel weet zijn gezette tijden, en een tortelduif, en kraan, en zwaluw, nemen den tijd hunner aankomst waar; maar Mijn volk weet het recht des HEEREN niet.”* (Jeremia 8:7). *“Zou Ik hen om deze dingen niet bezoeken? Spreekt de HEERE; zou Mijn ziel zich niet wreken aan zulk een volk, als dit is?”* (Jeremia 9:9).

De tijd was aangebroken voor een ernstig onderzoek van het eigen hart. Zolang Josia geregeerd had, bestond er hoop voor het volk. Nu kon hij niet langer voor hen bemiddelen, omdat hij in de strijd was gevallen. De zonden van het volk waren zo groot geworden, dat de tijd voor bemiddeling vrijwel voorbij was *“Al stond Mozes en Samuël vóór Mij”*, had de Heere gezegd, *“zo zou [toch] Mijn ziel tot dit volk niet wezen; drijf ze weg van Mijn aangezicht, en laat ze uitgaan. En het zal geschieden, wanneer zij tot u zullen zeggen: Waarhelen zullen wij uitgaan? dat gij tot hen zult zeggen: Zo zegt de HEERE: Wie ten dood, ten dode; en wie tot het zwaard, ten zwaarde, en wie tot den honger, ten honger; en wie ter gevangenis, ter gevangenis!”* (Jeremia 15:1-2). Een weigering om acht te slaan op Gods aanbod van genade, dat Hij nu deed, zou over het onboetvaardige volk de oordelen brengen die het noordelijk rijk van Israël een eeuw geleden hadden getroffen. De boodschap tot hen luidde nu: *“Zo gijlieden naar Mij niet zult horen, dat gij wandelt in Mijn wet, die Ik voor uw aangezicht gegeven heb; Horende naar de woorden Mijner knechten, de profeten, die Ik tot u zende, zelfs vroeg op zijnde en zendende; doch gij niet gehoord hebt; Zo zal Ik dit huis stellen als Silo, en deze stad zal Ik stellen tot een vloek allen volken der aarde.”* (Jeremia 26:4-6).

PROFETEN EN KONINGEN

Zij die in de tempelvoorhof luisterden naar de woorden van Jeremia, begrepen heel goed de verwijzing naar Silo en naar de tijd toen in de dagen van Eli de Filistijnen Israël hadden verslagen en de ark van het verbond hadden weggevoerd.

De zonden van Eli hadden bestaan uit het feit, dat hij de ongerechtigheid van zijn zonen in hun heilige bediening, evenals de zonden die in het hele land heersten, niet zwaar opnam. Omdat hij verzuimd had deze zonden te bestraffen, was Israël door een vreselijke ramp getroffen. Zijn zonen waren in de strijd gevallen, Eli zelf had het leven verloren, Gods ark was uit het land van Israël weggevoerd, dertigduizend Israëlieten waren gedood — alles omdat de zonde niet bestraft en weggedaan was. Tevergeefs had Israël gemeend dat de aanwezigheid van de ark hen de overwinning over de Filistijnen zou bezorgen, ondanks hun zondige gewoonten. Op gelijke wijze meenden de inwoners van Juda, in de dagen van Jeremia, dat een strikte viering van de tempeldienst, die door God was ingesteld, hen zou bewaren voor een rechtvaardige straf op hun zondige leven.

Hoe belangrijk is deze les voor mannen die nu een verantwoordelijke positie in de kerk bekleden! Hoe ernstig wordt gewaarschuwd om de verkeerde dingen, waardoor de waarheid geweld wordt aangedaan, getrouw te bestraffen! Laat niemand die er aanspraak op maakt dat hij Gods wet moet beschermen, zich wijsmaken dat de eerbied die hij naar buiten toont voor de geboden, hem zal behoeden voor de voltrekking van het Goddelijk recht. Laat niemand weigeren zich te laten gezeggen als hij kwaad doet, of de dienstknechten van God beschuldigt dat ze te ijverig zijn in hun streven het kamp te reinigen van het kwaad doen. Een God Die de zonde haat, roept degenen op, die voorgeven Zijn wet te houden, om alle ongerechtigheid na te laten. Het veronachtzamen van bekering en bereidwillige gehoorzaamheid zal voor mannen en vrouwen in onze tijd even ernstige gevolgen hebben als het geval was met het oude Israël. Er is een grens, en als deze gepasseerd is, kunnen Gods oordelen niet langer weerhouden worden. De verwoesting van Jeruzalem in de dagen van Jeremia is een ernstige waarschuwing voor het geestelijk Israël, dat de raadgevingen en waarschuwingen, die ze door uitverkoren werktuigen krijgen, niet straffeloos in de wind geslagen kunnen worden.

De boodschap van Jeremia voor priesters en volk wekten de vijandschap op van velen. Luidruchtig ontkenden ze de woorden van Jeremia, en riepen uit: *“Waarom hebt gij in den Naam des HEEREN geprofeteerd, zeggende: Dit huis zal worden als Silo, en deze stad zal woest worden, dat er niemand wone? En het ganse volk werd vergaderd tegen Jeremia, in het huis des HEEREN.”* (vers 9). Priesters, valse profeten en volk keerden zich toornig tot de man die hen geen aangename dingen wilde spreken of bedrog profeteren. Op deze wijze werd Gods boodschap veracht, en werd Zijn dienstknecht met de dood bedreigd. Het bericht van wat Jeremia had gezegd, bereikte de vorsten van Juda, en ze haastten zich uit het paleis van de koning naar de tempel om zelf te horen waarover alles handelde. *“Toen spraken de priesters en de profeten tot de vorsten en tot al het volk, zeggende: Aan dezen man is een oordeel des doods, want hij heeft geprofeteerd tegen deze stad, gelijk als gij met uw oren gehoord hebt.”* (vers 11). Maar onbevreesd stond Jeremia voor de vorsten en het volk, terwijl hij zei: *“De HEERE heeft mij gezonden, om tegen dit huis en tegen deze stad te profeteren al de woorden, die gij gehoord hebt; Nu dan, maakt uw wegen en uw handelingen goed, en gehoorzaamt de stem des HEEREN, uws Gods; zo zal het den HEERE berouwen over het kwaad, dat Hij tegen u gesproken heeft. Doch ik, ziet, ik ben in uw handen; doet mij, als het goed, en als het recht is in uw ogen; Maar weet voorzeker, dat gij, zo gij mij doodt, gewisselijk onschuldig bloed zult brengen op u, en op deze stad, en op haar inwoners; want*

PROFETEN EN KONINGEN

in der waarheid, de HEERE heeft mij tot u gezonden, om al deze woorden voor uw oren te spreken.” (vers 12-15). Als de profeet bevreesd was geweest door de dreigende houding van hen die het gezag droegen, zou zijn boodschap geen uitwerking hebben gehad, en zou hij zijn leven verloren hebben; maar de moed die hij toonde bij het brengen van zijn ernstige waarschuwing dwong de eerbied af van het volk, en nam de vorsten van Israël voor hem in. Ze spraken met de priesters en de valse profeten, toonden aan hoe onverstandig het zou zijn om de uiterste maatregelen te nemen, die zij voorstonden, en hun woorden bewerkten een ommekeer in de gedachtengang van het volk. Zo verwekte God verdedigers voor Zijn dienstknecht.

De oudsten protesteerden ook gezamenlijk tegen het besluit van de priesters omtrent het lot van Jeremia. Ze haalden het geval aan van Micha, die over Jeruzalem oordelen had geprofeteerd, zeggende: *“Sion zal [als] een akker geploegd, en Jeruzalem [tot] [steen] hopen worden, en de berg dezès huizes tot hoogten des wouds.”*. En zij vroegen: *“Hebben ook Hizkia, de koning van Juda, en gans Juda hem ooit gedood? Vreesde hij niet den HEERE, en smeekte des HEEREN aangezicht, zodat het den HEERE berouwde over het kwaad, dat Hij tegen hen gesproken had? Wij dan doen een groot kwaad tegen onze zielen.”* (vers 18-19).

Door het pleiten van deze invloedrijke mannen werd het leven van de profeet gespaard, hoewel veel van de priesters en valse profeten, die de veroordelende waarheden van hem niet konden tegenspreken, graag hadden gezien dat hij ter dood was gebracht op grond van opruiing.

Van het moment van zijn roeping tot het eind van zijn dienstwerk stond Jeremia voor Juda als een wachttoren en een sterkte waartegen de boosheid van mensen niets kon uitrichten. *“Zij zullen wel tegen u strijden, maar u niet overmogen”*, had de Heere Zijn dienstknecht gewaarschuwd; *“want Ik ben met u, om u te behouden en om u uit te rukken, spreekt de HEERE. Ja, Ik zal u rukken uit de hand der bozen, en Ik zal u verlossen uit de handpalm der tirannen.”* (Jeremia 15:20-21).

Jeremia, die van nature verlegen en teruggetrokken was, verlangde naar de vrede en de rust van een teruggetrokken leven, waar hij geen getuige behoefde te zijn van de aanhoudende onboetvaardigheid van zijn geliefde volk. Zijn hart werd gepijnigd door de zielesmart over de ellende, veroorzaakt door de zonde. *“Ach, dat mijn hoofd water ware en mijn oog een springader van tranen”*, klaagde hij, *“zo zou ik dag en nacht bewenen de verslagenen van de dochter mijns volks! Och, dat ik in de woestijn een herberg der wandelaars had, zo zou ik mijn volk verlaten, en van hen trekken”* (Jeremia 9:1-2). Wrede spot moest hij ondergaan. Zijn gevoelige ziel werd gepijnigd door de pijlen van spot, op hem afgeschoten door degenen die zijn boodschappen verachtten en zich niet veel zorg maakten over hun bekering. *“Ik ben al mijn volk tot belaching geworden, hun snarenspeel den gansen dag.”* (Klaagliederen 3:14), zei hij. *“ik ben den gansen dag tot een belachen, een ieder van hen bespot mij. . . . al mijn vredegenoten nemen acht op mijn hinking; [zij] [zeggen]: Misschien zal hij overreed worden, dan zullen wij hem overmogen, en onze wraak van hem nemen.”* (Jeremia 20:7,10).

Maar de trouwe profeet werd dagelijks gesterkt om vol te kunnen houden. *“de HEERE is met mij als een verschrikkelijk Held;”*, sprak hij: *“daarom zullen mijn vervolgers struikelen, en niets vermogen; zij zijn zeer beschaamd geworden, omdat zij niet verstandelijk gehandeld hebben, het zal een eeuwige schande zijn, zij zal niet vergeten worden. . . Zingt*

PROFETEN EN KONINGEN

den HEERE, prijst den HEERE; want Hij heeft de ziel des nooddruftigen uit de hand der boosdoeners verlost.” (vers 11,13).

De ervaringen die Jeremia in zijn jeugd doormaakte, alsook wat hem in zijn latere leven overkwam, leerden hem de les *“Ik weet, o HEERE! dat bij den mens zijn weg niet is; het is niet bij een man, die wandelt, dat hij zijn gang richte.”* Hij leerde bidden: *“Kastijd mij, HEERE! doch met mate; niet in Uw toorn, opdat Gij mij niet te niet maakt.”* (Jeremia 10:23,24).

Toen hij de beker van beproeving en smart moest drinken, en verzocht werd om in zijn ellende te zeggen: *“Mijn sterkte is vergaan, en mijn hoop van den HEERE.”*, dacht hij terug aan Gods voorzieningen voor hem, en triomfantelijk kon hij uitroepen: *“Het zijn de goedertierenheden des HEEREN, dat wij niet vernield zijn, dat Zijn barmhartigheden geen einde hebben; Zij zijn allen morgen nieuw, Uw trouw is groot. De HEERE is mijn Deel, zegt mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen. De HEERE is goed dengenen, die Hem verwachten, der ziele, die Hem zoekt. Het is goed, dat men hope, en stille zij op het heil des HEEREN.”* (Klaagliederen 3:18,22-26).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 36 Een naderende ondergang

Tijdens de eerste jaren van Jojakims regering klonken onophoudelijk waarschuwingen van een naderende ondergang. Het Woord des Heeren, gesproken door de profeten, stond op het punt in vervulling te gaan. De Assyrische macht in het noorden, die lang oppermachtig was geweest, zou de volken niet langer beheersen. Het zuidelijk gelegen Egypte, waarop de koning van Juda vergeefs zijn vertrouwen stelde, zou spoedig een beslissende nederlaag lijden. Geheel onverwacht verrees in het Oosten een nieuwe wereldmacht, het rijk van Babel, en in korte tijd werden alle andere volken erdoor overschaduwd.

Binnen enkele jaren zou de koning van Babel gebruikt worden als een werktuig van Gods toorn over het onboetvaardige Juda. Telkens weer zou Jeruzalem belegerd en ingenomen worden door de overwinnende legers van Nebukadnezar. De ene groep na de andere — eerst slechts weinigen, maar later duizenden en tienduizenden — zouden gevankelijk weggevoerd worden naar het land Sinear, om daar als ballingen te vertoeven.

Jojakim, Jojachin, Zedekia, — al deze joodse koningen zouden achtereenvolgens schatplichtig worden aan de vorst van Babel en zouden op hun beurt in opstand komen. Steeds zwaarder straffen zouden worden opgelegd aan het opstandige volk, tot ten slotte het gehele land een woestheid zou worden, Jeruzalem verwoest en met vuur verbrand, de tempel die Salomo had gebouwd, vernietigd, en het rijk van Juda zou vallen, om nooit weer de vroegere plaats onder de volken op aarde in te nemen. Deze veranderlijke tijden, zo vol gevaar voor het volk van Israël, werden gekenmerkt door de vele boodschappen van de hemel bij monde van Jeremia. Zo gaf de Heere aan de kinderen van Juda ruimschoots gelegenheid zich los te maken van de banden met Egypte, waardoor ze verstrikt dreigden te worden, en de strijd met de vorsten van Babel te vermijden. Toen het dreigende gevaar naderbij kwam, onderwees hij het volk door een aantal gelijkenissen, die hij opvoerde, in de hoop dat ze zich bewust zouden worden van hun verplichting tegenover God, en hen tevens te bemoedigen vriendschappelijke betrekkingen met het bestuur van Babel te onderhouden.

Om de belangrijkheid van onvoorwaardelijke gehoorzaamheid aan Gods eisen duidelijk te maken, bracht Jeremia enkele Rechabieten in één van de vertrekken van de tempel, waar hij hun wijn voorzette en hen uitnodigde te drinken. Zoals te verwachten was, weigerden ze absoluut. *“Wij zullen geen wijn drinken”*, verklaarden ze beslist; *“want Jonadab, de zoon van Rechab, onze vader, heeft ons geboden, zeggende: gijlieden zult geen wijn drinken, gij, noch uw kinderen, tot in eeuwigheid”*. *“Toen geschiedde des HEEREN woord tot Jeremia, zeggende: Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Ga henen en zeg tot de mannen van Juda en tot de inwoners van Jeruzalem: Zult gijlieden geen tucht aannemen, dat gij hoort naar Mijn woorden? spreekt de HEERE. De woorden van Jonadab, den zoon van Rechab, die hij zijn kinderen geboden heeft, dat zij geen wijn zouden drinken, zijn bevestigd; want zij hebben geen wijn gedronken tot op dezen dag, maar het gebod huns vaders gehoord;”* (Jeremia 35:6,12-14).

Op deze wijze trachtte God de gehoorzaamheid van de Rechabieten duidelijk tegenover de ongehoorzaamheid en opstand van Zijn volk te stellen. De Rechabieten hadden het gebod van hun vader gehoorzaamd, en weigerden nu tot overtreding verleid te worden. Maar de mannen van Juda hadden niet geluisterd naar de woorden van de Heere, en zouden bijgevolg lijden onder Zijn zwaarste oordelen.

PROFETEN EN KONINGEN

“Ik heb tot ulieden gesproken, vroeg op zijnde en sprekende”, had de Heere gezegd, “maar gij hebt naar Mij niet gehoord. En Ik heb tot u gezonden al Mijn knechten, de profeten, vroeg op zijnde en zendende, om te zeggen: Bekeert u toch, een iegelijk van zijn bozen weg, en maakt uw handelingen goed, en wandelt andere goden niet na, om hen te dienen, zo zult gij in het land blijven, dat Ik u en uw vaderen gegeven heb; maar gij hebt uw oor niet geneigd, en naar Mij niet gehoord. Dewijl [dan] de kinderen van Jonadab, den zoon van Rechab, het gebod huns vaders, dat hij hun geboden heeft, bevestigd hebben, maar dit volk naar Mij niet hoort; Daarom alzo zegt de HEERE, de God der heirscharen, de God Israëls: Ziet, Ik zal over Juda en over alle inwoners van Jeruzalem brengen al het kwaad, dat Ik tegen hen gesproken heb; omdat Ik tot hen gesproken heb, maar zij niet gehoord hebben, en Ik tot hen geroepen heb, maar zij niet hebben geantwoord.” (vers 14-17).

Als het hart van de mens verzacht en onderworpen is door de dringende invloed van de Heilige Geest, zal hij acht slaan op raadgevingen; maar als hij zich afwendt van raadgevingen tot het hart wordt verhard, laat de Heere toe dat andere invloeden zich doen gelden. Als aan de Waarheid weerstand wordt geboden, wordt bedrog aanvaard, waardoor een strik wordt gespannen die leidt tot verderf.

God had Juda gesmeekt Hem niet tot toorn te verwekken, maar ze hadden geen gehoor gegeven. Ten slotte werd het vonnis over hen uitgesproken. Ze zouden weggevoerd worden naar Babel. De Chaldeeën zouden als een werktuig gebruikt worden, waardoor God Zijn ongezeglijk volk zou straffen. Het lijden van de inwoners van Juda zou in overeenstemming zijn met het licht dat ze hadden ontvangen, en met de waarschuwingen die ze hadden veracht en verworpen. God had lang gewacht met Zijn oordelen; nu zou Hij hun Zijn misnoegen tonen, als een laatste poging hen tegen te houden op hun boze weg.

Over het huis van Rechab werd een blijvende zegen uitgesproken. De profeet had gezegd: *“Omdat gijlieden het gebod van uw vader Jonadab zijt gehoorzaam geweest, en hebt al zijn geboden bewaard, en gedaan naar alles, wat hij ulieden geboden heeft; Daarom alzo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Er zal Jonadab, den zoon van Rechab, niet worden afgesneden een man, die voor Mijn aangezicht sta, al de dagen.”* (vers 18-19). Op deze wijze onderwees God Zijn volk dat trouw en gehoorzaamheid op Juda zouden terugvallen in zegeningen, zoals de Rechabieten gezegend werden omdat ze aan het gebod van hun vader gehoor gegeven hadden.

Deze les geldt ook voor ons. Als de eisen van een goed en verstandig vader, die de beste en meest succesvolle middelen gebruikte om zijn nakomelingen te beschermen tegen het kwaad van onmatigheid, de moeite waard waren om nauwgezet gehoorzaamd te worden, moet Gods gezag voorzeker nog meer geëerbiedigd worden, omdat Hij heiliger is dan de mens. Onze Schepper en Gebieder, Die oneindig is en machtig en verschrikkelijk in Zijn oordelen, tracht op alle mogelijke manieren de mens ertoe te brengen zijn zonden te zien en zich daarvan te bekeren. Bij monde van Zijn dienstknechten waarschuwt Hij voor het gevaar van ongehoorzaamheid; Hij doet een waarschuwing horen en bestraft op getrouwe wijze de zonde.

Zijn volk kent slechts voorspoed door Zijn barmhartigheid, door de waakzame zorg van uitverkoren werktuigen. Hij kan geen volk zegenen en beschermen dat Zijn raad verwerpt en Zijn vermaningen veracht. Een tijd lang kan Hij Zijn vergeldende oordelen weerhouden, maar Hij zal Zijn hand niet altijd terughouden om te straffen.

De kinderen van Juda werden gerekend tot hen, waarvan God had gezegd: *“Gij zult Mij een priesterlijk koninkrijk en een heilig volk zijn”* (Exodus 19:6). Nooit heeft Jeremia

PROFETEN EN KONINGEN

gedurende zijn dienstwerk de noodzakelijke belangrijkheid van een geheiligd hart in de verschillende levensverhoudingen uit het oog verloren, met name in de dienst van de Allerhoogste God.

Duidelijk voorzag hij de val van het rijk en de verstrooiing van de inwoners van Juda onder de volken; maar met het geloofsoog zag hij verder, naar de tijd van wederoprichting. In zijn oren klonk Gods belofte: *“Ik zal het overblijfsel Mijner schapen Zelf vergaderen uit al de landen, waarheen Ik ze verdreven heb; en Ik zal ze wederbrengen tot hun kooien ... Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik aan David een rechtvaardige [Spruit] zal verwekken; Die zal Koning zijnde regeren, en voorspoedig zijn, en recht en gerechtigheid doen op de aarde. In Zijn dagen zal Juda verlost worden, en Israël zeker wonen; en dit zal Zijn naam zijn, waarmede men Hem zal noemen: De HEERE: ONZE GERECHTIGHEID.”* (Jeremia 23:3,5-6).

Zo werden voorzeggingen van een naderend oordeel gemengd met beloften van een laatste en heerlijke verlossing. Wie zou verkiezen vrede te maken met God, en een heilig leven zou leiden te midden van de overheersende afval, zou kracht ontvangen voor iedere beproeving, en in staat zijn met grote kracht van Hem te getuigen. En in de toekomst zou de verlossing die voor hen bewerkstelligd werd, de bevrijding van de Israëlieten uit Egypte in roem verre overtreffen. De dagen zouden komen, zei de Heere door Zijn profeet, *“dat zij niet meer zullen zeggen: [Zo] [waarachtig] [als] de HEERE leeft, Die de kinderen Israëls uit Egypteland heeft opgevoerd. Maar: [Zo] [waarachtig] [als] de HEERE leeft, Die het zaad van het huis Israëls heeft opgevoerd, en Die het aangebracht heeft uit het land van het noorden, en uit al de landen, waarheen Ik ze gedreven had! want zij zullen wonen in hun land.”* (vers 7-8).

Deze heerlijke voorzeggingen uitte Jeremia gedurende de laatste jaren van de geschiedenis van het rijk van Juda, toen de Babyloniërs een wereldrijk werden en hun overwinnende legers zelfs tot voor de muren van Sion brachten.

Als aantrekkelijke muziek klonken deze beloften van verlossing in de oren van hen die vasthielden aan het aanbidden van Jehova. In de gezinnen van voornamen en eenvoudigen, waar de raadgevingen van een God, Die vasthoudt aan het verbond, nog steeds geëerbiedigd werden, werden de woorden van de profeet telkens weer herhaald. Zelfs de kinderen werden er diep door bewogen, en op hun jonge en ontvankelijke geest werd een blijvende indruk gemaakt.

Het nauwgezet waarnemen van de geboden van de Heilige Schrift gaf in de dagen van Jeremia's dienstwerk, Daniël en zijn metgezellen de kans om de ware God te verheffen voor de volkeren op aarde. Het onderricht dat deze Hebreeuwse kinderen in het ouderlijk huis hadden gekregen, maakte hen sterk in het geloof, en trouw in het dienen van de levende God, de Schepper van hemel en aarde. Toen in de beginjaren van Jojakim Nebukadnezar Jeruzalem voor de eerste maal belegerde en innam, en Daniël en zijn metgezellen, samen met anderen, uitgekozen om aan het hof in Babel te dienen, wegvoerde, werd het geloof van de Hebreeuwse gevangenen uitermate op de proef gesteld. Maar zij, die hadden geleerd hun vertrouwen te stellen in Gods beloften, vonden deze voldoende voor elke ervaring die ze tijdens hun verblijf in het land der vreemdelingschap moesten ervaren. De Schriften bleken voor hen een gids en een houvast.

Als vertolker van de betekenis der oordelen die reeds op Juda vielen, kwam Jeremia nobel op voor Gods gerechtigheid en Zijn barmhartige bedoelingen, zelfs onder de zwaarste straffen. De profeet was onvermoeid bezig. Omdat hij verlangde alle klassen te bereiken,

PROFETEN EN KONINGEN

breidde hij zijn invloedssfeer uit tot buiten Jeruzalem naar de omliggende gebieden, door herhaalde bezoeken aan verschillende delen van het koninkrijk.

Als hij voor zijn volk getuigde, wees Jeremia steeds naar de leerstellingen van het boek der wet, dat zo hoog geëerd en verheven was tijdens de regering van Josia. Hij legde opnieuw de nadruk op de betekenis van het handhaven van een verbondsverhouding met de barmhartige en medelijdende God, Die de tien geboden van de hoogten van Sinaï had gesproken. Jeremia's waarschuwende en pleitende woorden drongen tot alle delen van het koninkrijk door, en allen hadden gelegenheid Gods wil aangaande het volk te leren kennen.

De profeet maakte duidelijk, dat onze hemelse Vader Zijn oordelen laat komen, *“laat de heidenen weten, [dat] zij mensen zijn.”* (Psalm 9:21). *“zo gij met Mij [in] tegenheid wandelen zult, en Mij niet zult willen horen,, . . . zal Ik u onder de heidenen verstrooien; en een zwaard achter u uittrekken; en uw land zal woest, en uw steden zullen een woestijn zijn.”* (Leviticus 226:21,33).

In de dagen dat boodschappen van een naderende ondergang koning en volk bereikten, bracht de heerser, Jojakim, die een verstandig geestelijk leider had moeten zijn, en die had moeten voorgaan in het belijden van zonde, in hervorming en in goede werken, zijn tijd door met zelfzuchtig genot. *“Ik zal mij een zeer hoog huis bouwen”*, stelde hij voor; *“en doorluchtige opperzalen”* (Jeremia 22:14); en dit huis, gedekt met cederhout, bestreken met menie, werd gebouwd met geld en arbeid, verkregen door bedrog en verdrukking.

De toorn van de profeet werd gewekt, en hij werd ertoe gebracht een oordeel uit te spreken over de trouweloze vorst. *“Wee hem die zijn huis bouwt met ongerechtigheid, en zijn opperzalen met onrecht”*, sprak hij; *“die zijn naaste dienst om niet gebruikt, geeft hem zijn arbeidsloon niet . . . Zoudt gij regeren, omdat gij u mengt met den ceder? Heeft niet uw vader gegeten en gedronken, en recht en gerechtigheid gedaan, [en] het ging hem toen wel? Hij heeft de rechtzaak des ellendigen en nooddruftigen gericht, toen ging het [hem] wel; is dat niet Mij te kennen? spreekt de HEERE. Maar uw ogen en uw hart zijn niet dan op uw gierigheid, en op onschuldig bloed, om dat te vergieten, en op verdrukking en overlast, om [die] te doen.”*

“Daarom zegt de HEERE alzo van Jojakim, zoon van Josia, koning van Juda: Zij zullen hem niet beklagen: Och mijn broeder! of, och zuster! Zij zullen hem niet beklagen: Och, heer! Of, och zijn majesteit! Met een ezelsbegravenis zal hij begraven worden; men zal [hem] slepen en daarhenen werpen, verre weg van de poorten van Jeruzalem.” (vers 13-19).

Enkele jaren later zou Jojakim door dit verschrikkelijk oordeel getroffen worden; maar eerst stelde de Heere in Zijn barmhartigheid het onboetvaardig volk op de hoogte van Zijn vastgesteld doel. In het vierde jaar van Jojakims regering sprak Jeremia tot heel het volk van Juda en tot alle inwoners van Jeruzalem, en maakte duidelijk dat hij een aantal jaren, *“van het dertiende jaar van Josia ... tot op deze dag toe, (dit is het drieëntwintig jaar)”* (Jeremia 25:3) had getuigd van Gods wens om te redden, maar dat Zijn boodschappen waren veracht. En nu luidde het woord van de Heere tot hen:

“Daarom, zo zegt de HEERE der heirscharen; Omdat gij Mijn woorden niet hebt gehoord; Ziet, Ik zal zenden, en nemen alle geslachten van het noorden, spreekt de HEERE; en tot Nebukadrezar, den koning van Babel, Mijn knecht; en zal ze brengen over dit land, en over de inwoners van hetzelfde, en over al deze volken rondom; en Ik zal ze verbannen, en zal ze stellen tot een ontzetting, en tot een aanfluiting, en tot eeuwige woestheden. En Ik zal van hen doen vergaan de stem der vrolijkheid en de stem de vreugde, de stem des bruidegoms en de stem der bruid, het geluid der molens en het licht der lamp. En dit ganse land zal worden

PROFETEN EN KONINGEN

tot een woestheid, tot een ontzetting; en deze volken zullen den koning van Babel dienen zeventig jaren.” (vers 8-11).

Hoewel het vonnis van de ondergang duidelijk was bekendgemaakt, kon de ontzagwekkende betekenis ervan nauwelijks begrepen worden door de scharen die het hoorden. Om een diepere indruk te maken, trachtte de Heere de betekenis van deze woorden te verduidelijken. Hij gaf Jeremia bevel het lot van het volk te vergelijken met het drinken van een beker vol met de wijn van Gods toorn. Jeruzalem, de steden van Juda en zijn koningen zouden als eersten hieruit drinken. Anderen zouden deel hebben aan dezelfde beker, — *“Farao, de koning van Egypte, en zijn knechten, en zijn vorsten, en al zijn volk”*, en tal van andere volken op aarde, — tot Gods doel bereikt zou zijn. (Zie Jeremia 25).

Om de aard van de snel naderende oordelen nog verder te illustreren, moest de profeet met enigen van de oudsten van het volk en met de oudsten van de priesters naar het dal Ben-Hinnom gaan, en daar moest hij, nadat hij een overzicht had gegeven van de afval van Juda, een pottenbakkerskruik in stukken slaan, en namens Jehova zeggen, Wiens dienstknecht hij was: *“Alzo zal Ik dit volk en deze stad verbreken, gelijk als men een pottenbakkersvat verbreekt, dat niet weder geheeld kan worden;”*

De profeet deed wat hem gezegd was. Toen keerde hij terug naar de stad, stond in de voorhof van de tempel, en sprak ten aanhoren van geheel het volk: *“Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Ziet, Ik zal over deze stad, en over al haar steden, al het kwaad brengen, dat Ik over haar gesproken heb; omdat zij hun nek verhard hebben, om Mijn woorden niet te horen.”* (Zie Jeremia 19).

De woorden van de profeet wekten de toorn van de gezaghebbers, in plaats van te leiden tot belijdenis en bekering, en bijgevolg werd Jeremia van zijn vrijheid beroofd. De profeet bleef echter doorgaan met het brengen van de boodschappen van de hemel tot hen die bij hem stonden, al was hij gevangen en in het blok gezet. Vervolging kon zijn stem niet tot zwijgen brengen. Het woord der Waarheid was in zijn hart als brandend vuur, opgesloten in zijn gebeente; *“ik bemoeide mij om te verdragen, maar konde niet.”* (Jeremia 20:9).

In deze tijd gaf God Jeremia bevel de boodschappen die Hij wilde brengen aan degenen naar wiens zaligheid Hij verlangde, op te schrijven. *“Neem u een rol des boeks”,* gebod de Heere aan Zijn knecht, *“en schrijf daarop al de woorden, die Ik tot u gesproken heb, over Israël, en over Juda en over al de volken, van de dag aan, dat Ik tot u gesproken heb, van de dagen van Josia, tot op deze dag. Misschien zullen die van het huis van Juda horen al het kwaad, dat Ik hun gedenk te doen; opdat zij zich bekeren, een iegelijk van zijn bozen weg, en Ik hun ongerechtigheid en hun zonde vergeve.”* (Jeremia 36:2-3).

Gehoorzaam aan dit bevel riep Jeremia de hulp in van een trouwe vriend, Baruch, de schrijver, en dicteerde *“alle woorden des HEEREN, die Hij tot hem gesproken had”* (vers 4). Deze woorden werden nauwgezet geschreven op een rol perkament, en vormden een ernstige bestraffing van zonde, een waarschuwing voor de onvermijdelijke gevolgen van blijvende afval, en een dringend beroep om alle kwaad de rug toe te keren.

Toen het geschrift voltooid was, zond Jeremia, die nog steeds gevangen zat, Baruch met de boekrol naar de scharen die in de tempel bijeen waren ter gelegenheid van een nationale vastendag in het vijfde jaar van Jojakim, de zoon van Josia, koning van Juda, in de negende maand. *“Misschien zal hunlieder smeking voor des HEEREN aangezicht nedervallen,”*, sprak de profeet, *“en zij zullen zich bekeren, een iegelijk van zijn bozen weg; want groot is de toorn en de grimmigheid, die de HEERE tegen dit volk heeft uitgesproken.”* (vers 7). Baruch gehoorzaamde, en de rol werd voorgelezen ten aanhoren van heel het volk

PROFETEN EN KONINGEN

van Juda. Later werd de schrijver bij de vorsten geroepen om deze woorden aan hen voor te lezen. Ze luisterden met grote belangstelling, en beloofden aan de koning mee te delen wat zij gehoord hadden, maar gaven de schrijver de raad zich te verbergen, want ze waren bang dat de koning het getuigenis zou verwerpen, en zou trachten hen te doden, die de boodschap hadden klaargemaakt en gebracht.

Toen koning Jojakim van de vorsten hoorde wat Baruch had gelezen, gaf hij dadelijk bevel dat de boekrol bij hem moest worden gebracht en aan hem worden voorgelezen. Een van de hovelingen, Jehudi, nam de rol en begon de woorden van vermaning en waarschuwing voor te lezen. Het was winter, en de koning en zijn hof, de vorsten van Juda, zaten om een open vuur. Er was nog maar een klein gedeelte gelezen, toen de koning, in plaats van te beven over het gevaar wat hem en zijn volk boven het hoofd hing, de boekrol nam en deze in een aanval van razernij met een schrijversmes in stukken sneed en in het vuur wierp in het bekken, tot de gehele rol verteerd was. De koning en zijn vorsten *“verschrikten niet, en scheurden hun klederen niet”*. Enkele vorsten hadden echter bij de koning erop aangedrongen de rol niet te verbranden, maar hij luisterde niet naar hen. Toen het geschrift was verteerd, ontstak de toorn van de koning tegen Jeremia en Baruch, en hij gaf bevel dat zij gevangen genomen moesten worden; *“maar de HEERE had hen verborgen”*. (vers 23-26).

Door de aandacht van hen die in de tempel aanbaden, zowel als van vorsten en koning, te vestigen op de geschreven raadgevingen in de geïnspireerde boekrol, trachtte God goedgunstig de mannen van Juda te waarschuwen voor hun eigen bestwil. *“Misschien”,* zei Hij, *“zullen die van het huis van Juda horen al het kwaad, dat Ik hun gedenk te doen; opdat zij zich bekeren, een iegelijk van zijn bozen weg, en Ik hun ongerechtigheid en hun zonde vergeve.”* (vers 3). God beklagt de mensen die verward zijn in de blindheid van hun zonden; Hij tracht het verduisterd verstand te verlichten door het zenden van vermaningen en bedreigingen, die bedoeld zijn om de meest verhevenen ertoe te brengen hun onwetendheid te beseffen en hun fouten in te zien. Hij tracht de zelfvoldanen te helpen ontevreden te worden over hun ijdel streven en hen ertoe te brengen naar geestelijke zegeningen te zoeken door een nauw contact met de hemel.

Het is niet Gods plan om boodschappers te zenden die de zondaars behagen en vleien; Hij brengt geen boodschappen van vrede om de ongeheiligden te sussen in hun vleselijke voldaanheid. In plaats hiervan legt Hij zware lasten op het geweten van de zondaar, en doordringt zijn ziel met de scherpe pijlen van overtuiging. Dienende engelen houden hem de vreeswekkende oordelen van God voor ogen, om het besef aan hulp te verdiepen en hem te brengen tot de bange roep: *“wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?”* (Handelingen 16:30). Maar de hand die tot in het stof vernedert, die de zonde bestraft, en trots en eerzucht tot schande maakt, is ook de hand die de berouwvolle, geslagen zondaar opheft.

Met het diepste medelijden vraagt Hij die toegelaten heeft dat de straf komt: *“Wat wilt gij, dat Ik u doen zal?”*

Als de mens heeft gezondigd tegen een heilig en barmhartig God, kan hij niet beter doen dan zich van harte bekeren en zijn schuld belijden onder tranen en zielsverdriet. Dit eist God van hem; Hij is niet tevreden met minder dan een gebroken hart en een verbrijzelde geest. Maar koning Jojakim en zijn vorsten weigerden in hun hoogmoed en trots in te gaan op Gods uitnodiging. Ze wilden geen acht slaan op de waarschuwing om zich te bekeren. Het genadig aanbod, dat hun gedaan werd ten tijde van het verbranden van de heilige boekrol,

PROFETEN EN KONINGEN

was hun laatste kans. God had gezegd dat Hij een vreselijke vergelding op hun hoofd zou doen komen, als ze in die tijd zouden weigeren naar Zijn stem te horen. Zij weigerden, en Hij sprak Zijn eindoordeel uit over Juda; en vooral zou de man die zich vol trots tegen de Almachtige had verheven, door Zijn toorn worden getroffen.

“Daarom zegt de HEERE alzo van Jojakim, den koning van Juda: Hij zal geen hebben, die op Davids troon zitte; en zijn dood lichaam zal weggeworpen zijn, des daags in de hitte, en des nachts in de vorst. En Ik zal over hem, en over zijn zaad, en over zijn knechten hunlieder ongerechtigheid bezoeken; en Ik zal over hen, en over de inwoners van Jeruzalem, en over de mannen van Juda, al het kwaad brengen, dat Ik tot hen gesproken heb; maar zij hebben niet gehoord.” (Jeremia 36:30-31).

Met het verbranden van de boekrol was de zaak nog niet afgelopen. De geschreven woorden waren gemakkelijker weggedaan dan de bestraffing en waarschuwing die ze hadden bevat, en het snel naderend oordeel dat God over het opstandige Israël had uitgesproken. Maar zelfs de boekrol werd herschreven. *“Neem u weder een andere rol”*, had de Heere Zijn dienstknecht bevolen, *“en schrijf daarop al de eerste woorden, die geweest zijn op de eerste rol, die Jojakim, de koning van Juda, verbrand heeft.”* Het verslag der voorzeggingen aangaande Juda en Jeruzalem was tot as verteerd; maar de woorden leefden nog in het hart van Jeremia *“als een brandend vuur”* (Jeremia 20:9), en de profeet kon opnieuw bekendmaken wat door de toorn van de mens tevergeefs was vernietigd.

Jeremia nam een andere boekrol en gaf deze aan Baruch, *“die schreef daarop, uit den mond van Jeremia, al de woorden des boeks, dat Jojakim, de koning van Juda, met vuur verbrand had; en tot dezelve werden nog veel dergelijke woorden toegegaan.”* (Jeremia 36:28,32).

Menselijke toorn had getracht het werk van God en van de profeet teniet te doen; maar juist de middelen waarmee Jojakim had getracht de invloed van Gods dienstknecht te beperken, schonken verdere gelegenheden om Gods eisen duidelijk te maken.

Dezelfde geest die bestraffing tegenstaat en waardoor Jeremia werd vervolgd en gevangen gezet, bestaat nog. Velen weigeren acht te slaan op herhaalde waarschuwingen, terwijl ze liever luisteren naar valse leraars die hun ijdelheid strelen en hun boosheid over het hoofd zien. In de tijd van benauwdheid zullen zulke mensen geen veilige toevlucht of de hulp van de hemel kennen. Gods uitverkoren dienstknechten moeten moedig en geduldig de beproevingen en het lijden onder ogen zien, dat hun deel zal zijn door smaad, veronachtzaming en een onjuiste voorstelling. Ze moeten getrouw doorgaan met het werk dat God hen heeft opgedragen, en altijd eraan denken dat de profeten van ouds en de Heiland der wereld en Zijn apostelen ook smaad en vervolging hebben ondergaan ter wille van het Woord.

Het was Gods bedoeling dat Jojakim acht zou slaan op de raadgevingen van Jeremia, en zo de gunst van Nebukadnezar zou winnen, waardoor hij zich veel verdriet zou besparen. De jeugdige koning had trouw gezworen aan de vorst van Babel; en als hij zijn woord gestand had gedaan, zou hij de eerbied der heidenen hebben afgedwongen, waardoor kostbare mogelijkheden waren geschapen voor de bekering van zielen.

De koning van Juda minachtte echter de ongewone voorrechten die hij kreeg en volgde opzettelijk zijn eigen weg. Hij schond zijn erewoord jegens de vorst van Babel, en kwam in opstand. Hierdoor kwamen hij en zijn rijk in de grootste moeilijkheden. Tegen hem werden *“benden der Chaldeeën”* gezonden, *“en de benden der Syriërs, en de benden der Moabieten, en de benden der kinderen Ammons,”* (2 Koningen 24:2), en hij kon niet

PROFETEN EN KONINGEN

verhinderen dat het land door deze plundersaars werd afgelopen. Binnen enkele jaren eindigde zijn rampzalige regering smadelijk, door de hemel verworpen, onbemind door zijn volk, en veracht door de vorsten van Babel, wiens vertrouwen hij geschonden had, — dit alles als gevolg van zijn noodlottige vergissing zich af te wenden van Gods plannen, zoals deze bekendgemaakt waren door Zijn uitverkoren boodschapper. Jojachin, de zoon van Jojakim, bezette de troon slechts drie maanden en tien dagen, waarna hij zich overgaf aan de legers der Chaldeeën, die wegens de opstand van de vorst van Juda opnieuw de gedoemde stad belegerden. Bij deze gelegenheid voerde Nebukadnezar *“Jojachin weg naar Babel, mitsgaders des konings moeder, en des konings vrouwen, en zijn hovelingen; daartoe de machtigen des lands”*, in totaal enige duizenden, samen met *“timmerlieden en smeden”*. Ook nam de koning van Babel *“al de schatten van het huis des HEEREN, en de schatten van het huis des konings”* (2 Koningen 24:15-16,13).

Het rijk van Juda, van zijn macht beroofd, beide in mensen en in schatten, zou echter nog als een zelfstandige staat blijven bestaan. Aan het hoofd plaatste Nebukadnezar Mattanja, een jongere zoon van Josia, wiens naam hij veranderde in Zedekia.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 37 De laatste koning van Juda

In het begin van zijn regering werd Zedekia ten volle vertrouwd door de koning van Babel, en als een beproefde raadsman had hij de profeet Jeremia. Als hij een eerbare handelwijze zou hebben gevolgd jegens de Babyloniërs, en acht zou hebben geslagen op de boodschappen van de Heere door Jeremia, had hij de eerbied kunnen behouden van velen die een vooraanstaande plaats bekleedden, en zou hij gelegenheid hebben gehad hen een kennis van de ware God bij te brengen. Daardoor zouden de gevankelijk weggevoerden, die reeds in Babel waren, voordeel hebben gehad en vele voorrechten hebben verkregen; en de overgeblevenen in het land van Juda zouden gespaard gebleven zijn voor de vreselijke rampen die hen ten slotte overkwamen.

Door Jeremia werden Zedekia en geheel Juda, ook degenen die naar Babel waren weggevoerd, aangemaand zich rustig te onderwerpen aan de tijdelijke heerschappij van hun overwinnaars. Het was vooral van belang dat degenen, die weggevoerd waren, de vrede van het land zouden zoeken, waarheen ze waren gebracht. Dit was echter in strijd met de neigingen van het menselijk hart; en satan, die voordeel trok uit de omstandigheden, verwekte valse profeten onder het volk, zowel in Jeruzalem als in Babylon, die verklaarden dat het slavenjuk spoedig zou worden verbroken, en het vroeger aanzien van het volk zou worden hersteld.

Het gehoor geven aan zulke vleiende profetieën zou geleid hebben tot fatale daden van de koning en de ballingen en zou Gods barmhartige plannen voor hen verhinderd hebben. Om te verhinderen dat een opstand zou plaatsvinden, waardoor groot lijden het gevolg zou zijn, gaf de Heere aan Jeremia bevel zonder aarzelen de crisis het hoofd te bieden, door de koning van Juda te waarschuwen voor de onvermijdelijke gevolgen van een opstand. De gevangenen werden ook vermaand door geschreven mededelingen, zich niet te laten verleiden te geloven dat hun verlossing nabij was. *“Laat uw profeten en uw waarzeggers, die in het midden van u zijn, u niet bedriegen, en hoort niet naar uw dromers, die gij doet dromen.”*, zei hij nadrukkelijk. (Jeremia 29:8). In dit verband was sprake van Gods plan om Israël aan het eind van zeventig jaar van ballingschap, door Zijn boodschappers voorzegd, te herstellen.

Met welk een teder medelijden stelde God Zijn weggevoerd volk op de hoogte van Zijn plannen met Israël! Hij wist, dat als ze door valse profeten overgehaald zouden worden uit te zien naar een spoedige bevrijding, hun positie in Babel heel moeilijk zou worden. Elke demonstratie of opstand van hun kant zou de waakzaamheid en gestrengheid wekken van de Chaldeeuwse gezagsdragers, en zou een verdere beperking van hun vrijheid ten gevolge hebben. Lijden en ellende zou eruit voortvloeien.

Hij wilde dat zij zich rustig aan hun lot zouden onderwerpen en hun dienstbaarheid zo aangenaam mogelijk zouden maken; en Hij gaf hun de raad: *“Bouwt huizen en woont daarin, plant hoven en eet de vrucht daarvan . . . En zoekt den vrede der stad, waarhenen Ik u gevankelijk heb doen wegvoeren, en bidt voor haar tot den HEERE; want in haar vrede zult gij vrede hebben.”* (vers 5,7).

Onder de valse leraars in Babel waren twee mannen die voorgaven heilig te zijn, maar wiens leven verdorven was. Jeremia had het zondig leven van deze mannen veroordeeld, en hen gewaarschuwd voor het gevaar waarin zij verkeerden. Boos door deze vermaning trachtten zij het werk van de ware profeet tegen te staan, door het volk op te

PROFETEN EN KONINGEN

wekken zijn woorden te wantrouwen, en te handelen tegen Gods raad wat betreft hun onderwerping aan de koning van Babel. Door Jeremia getuigde de Heere dat deze valse profeten in de handen van Nebukadnezar zouden worden overgeleverd en voor zijn ogen zouden worden gedood. Niet lang hierna ging deze profetie letterlijk in vervulling.

Tot het einde toe zullen mensen opstaan om verwarring en opstand te zaaien onder hen die voorgeven de ware God te vertegenwoordigen. Zij die leugens voorzeggen, zullen de mensen aanmoedigen zonde te zien als iets onbelangrijks. Als de vreselijke gevolgen van hun boze daden openbaar worden, zullen ze trachten om zo mogelijk hen die hen getrouw gewaarschuwd hebben, aansprakelijk te stellen voor hun moeilijkheden, zoals de joden Jeremia de schuld gaven van hun tegenspoeden. Maar even zeker als de woorden van Jehova door Zijn profeet vroeger gerechtvaardigd werden, zullen Zijn boodschappen nu bevestigd worden.

Van het begin af had Jeremia dezelfde weg gevolgd toen hij de raad gaf zich te onderwerpen aan de Babyloniërs. Niet alleen Juda kreeg deze raad, maar ook vele van de omliggende volken. In het begin van Zedekia's regering bezochten gezanten van de vorsten van Edom, Moab, Tyrus en andere volken de koning van Juda, om te horen of naar zijn mening de tijd rijp was voor een gezamenlijke opstand, en of hij zich naast hen wilde scharen in de strijd tegen Babel. Terwijl deze gezanten op een antwoord wachtten, kwam Gods woord tot Jeremia: *“Maak u banden en jukken, en doe die aan uw hals; En zend ze tot den koning van Edom, en tot den koning van Moab, en tot den koning der kinderen Ammons, en tot den koning van Tyrus, en tot den koning van Sidon; door de hand der boden, die te Jeruzalem tot Zedekia, den koning van Juda, komen.”* (Jeremia 27:2-3).

Jeremia kreeg bevel de gezanten te onderrichten, dat ze aan hun vorsten moesten zeggen, dat God hen allen in de hand van Nebukadnezar de koning van Babel, gegeven had, en dat zij hem, zijn zoon en kleinzoon zouden dienen, tot de *“totdat ook de tijd zijns eigenen lands kome”* (vers 7).

Verder kregen de gezanten te horen dat ze hun vorsten moesten zeggen, dat als deze weigerden de Babylonische koning te dienen, zij gestraft zouden worden met *“het zwaard, en door den honger, en door de pestilentie”*, tot ze uitgeroeid zouden zijn. Vooral moesten zij zich afwenden van de leer der valse profeten, die een andere raad zouden kunnen geven. *“hoort niet naar uw profeten”*, sprak de Heere, *“en naar uw waarzeggers, en naar uw dromers, en naar uw guichelaars, en naar uw tovenaars, dewelke tot u spreken, zeggende: Gij zult den koning van Babel niet dienen. Want zij profeteren u valsheid, om u verre uit uw land te brengen, en dat Ik u uitstote, en gij omkomt. Maar het volk, dat zijn hals zal brengen onder het juk des konings van Babel, en hem dienen, datzelve zal Ik in zijn land laten, spreekt de HEERE, en het zal dat bouwen en daarin wonen.”* (vers 8-11).

De geringste straf die een barmhartig God zulk een opstandig volk kon opleggen, was onderwerping aan het gezag van Babel; maar als zij in opstand kwamen tegen dit besluit om dienstbaar te zijn, zouden ze de volle mate van Zijn straf ervaren.

De verbazing van de verzamelde raad van volken kende geen grenzen, toen Jeremia, met op zijn schouders het juk der dienstbaarheid, hun Gods wil bekendmaakte.

Tegen een vastbesloten oppositie hield Jeremia vastbesloten vol dat zij zich moesten onderwerpen. Onder hen die zich aanmatigden Gods raad tegen te spreken, was Hananja, één van de valse profeten, voor wie het volk was gewaarschuwd. In de mening dat hij de gunst van de koning en van het koninklijk hof zou winnen, verhief hij zijn stem in protest met de woorden, dat God hem woorden van bemoediging voor de joden had gegeven. Hij sprak:

PROFETEN EN KONINGEN

“Zo spreekt de HEERE der heirscharen, de God Israëls, zeggende: Ik heb het juk des konings van Babel verbroken. In nog twee volle jaren zal Ik tot deze plaats wederbrengen al de vaten van het huis des HEEREN, die Nebukadnezar, de koning van Babel, uit deze plaats heeft weggenomen, en dezelve [naar] Babel gebracht. Ook zal Ik Jechonia, den zoon van Jojakim, koning van Juda, en allen, die gevankelijk weggevoerd zijn van Juda, die te Babel gekomen zijn, tot deze plaats wederbrengen, spreekt de HEERE; want Ik zal het juk des konings van Babel verbreken.” (Jeremia 28:2-4).

Jeremia smeekte hen in de tegenwoordigheid van priesters en volk ernstig zich te onderwerpen aan de koning van Babel gedurende de tijd die de Heere had aangegeven. Hij haalde voor de mannen van Juda de profetieën van Hosea, Habakuk, Sefanja en anderen aan, wiens boodschappen van bestraffing en waarschuwing gelijk waren geweest aan de zijne. Hij herinnerde hen aan gebeurtenissen die plaatsgevonden hadden als vervulling van profetieën van straf voor onbeleden zonden. In het verleden waren Gods oordelen gekomen over de onboetvaardigen als nauwgezette vervulling van Zjn plannen, die door Zijn boodschappers waren geopenbaard.

“De profeet, die geprofeteerd zal hebben van vrede, als het woord van dien profeet komt, [dan] zal die profeet bekend worden, dat hem de HEERE in der waarheid gezonden heeft.” (vers 9). Als Israël het risico wilde nemen, zouden toekomstige ontwikkelingen met zekerheid bepalen wie de ware profeet was.

De woorden van Jeremia, die de raad inhielden zich te onderwerpen, wekten Hananja tot een gewaagde uitdaging van de betrouwbaarheid van de gebrachte boodschap. Hij nam het symbolische juk van de hals van Jeremia, verbrak het, en zei: *“Zo zegt de HEERE: Alzo zal Ik verbreken het juk van Nebukadnezar, den koning van Babel, in nog twee volle jaren, van den hals al der volken.*

En de profeet Jeremia ging zijns weegs.” (vers 11). Naar het scheen kon hij niet anders doen dan zich terugtrekken van het toneel van de strijd. Maar hij kreeg nog een boodschap. *“Ga henen”,* sprak de stem van God, *“en spreek tot Hananja, zeggende: Zo zegt de HEERE: Houten jukken hebt gij verbroken, nu zult gij in plaats van die ijzeren jukken maken. Want zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Ik heb een ijzeren juk gedaan aan den hals van al deze volken, om Nebukadnezar, den koning van Babel, te dienen, en zij zullen hem dienen; ...*

“En de profeet Jeremia zeide tot den profeet Hananja: Hoor nu, Hananja! de HEERE heeft u niet gezonden, maar gij hebt gemaakt, dat dit volk op leugen vertrouwt. Daarom, zo zegt de HEERE: Zie, Ik zal u wegwerpen van den aardbodem; dit jaar zult gij sterven, omdat gij een afval gesproken hebt tegen den HEERE.

Alzo stierf de profeet Hananja in datzelfde jaar, in de zevende maand.” (vers 13-17). De valse profeet had het ongeloof van het volk in Jeremia en in diens boodschap gesterkt. Op goddeloze wijze had hij gezegd dat hij de boodschapper van de Heere was, en als gevolg daarvan moest hij sterven. In de vijfde maand voorspelde Jeremia de dood van Hananja. en in de zevende maand werden zijn woorden juist bevonden, toen ze in vervulling gingen.

De onrust, veroorzaakt door de voorstellingen van de valse profeten, maakte dat Zedekia van verraad werd verdacht, en hij kon slechts door een snelle en besliste daad mogelijk maken, dat hij als leenman mocht blijven heersen. De gelegenheid voor zulk een daad bood zich aan kort na de terugkeer van de gezanten uit Jeruzalem naar de omliggende volken, toen de koning van Juda Seraja, een hofmaarschalk, vergezelde op een belangrijke

PROFETEN EN KONINGEN

zending naar Babel. Tijdens dit bezoek aan het Chaldeeuwse hof vernieuwde Zedekia zijn eed van trouw aan Nebukadnezar.

De vorst van Babel was door Daniël en andere Hebreeuwse ballingen bekendgemaakt met de macht en het oppergezag van de ware God; en toen Zedekia opnieuw beloofde trouw te blijven, liet Nebukadnezar hem deze belofte bekrachtigen door te zweren in de Naam van de God van Israël. Als Zedekia eerbied had gehad voor deze vernieuwing van de verbondseed, zou zijn trouw diepe indruk hebben gemaakt op de geest van velen die letten op het gedrag van hen die voorgaven eerbied te hebben voor de Naam en de eer van de God der Hebreëen.

Maar de koning van Juda dacht niet aan het grote voorrecht dat hij bezat, dat hij de Naam van de levende God kon eren. Van Zedekia wordt gezegd: *“En hij deed dat kwaad was in de ogen des HEEREN, zijns Gods; hij verootmoedigde zich niet voor het aangezicht van den profeet Jeremia, [sprekende] uit den mond des HEEREN. Daartoe werd hij ook afvallig tegen den koning Nebukadnezar, die hem beëdigd had bij God; en verhardde zijn nek, en verstokte zijn hart, dat hij zich niet bekeerde tot den HEERE, den God Israëls.”* (2 Kronieken 36:12-13). Terwijl Jeremia voortging met getuigen in het land van Juda, werd de profeet Ezechiël onder de ballingen in Babel geroepen om hen te waarschuwen en te vertroosten, alsook het Woord van de Heere dat door Jeremia gesproken was, te bevestigen. In de jaren die nog restten van Zedekia’s regering maakte Ezechiël heel duidelijk hoe dwaas het was te vertrouwen op de valse voorspellingen van hen die maakten dat de ballingen hoopten op een spoedige terugkeer naar Jeruzalem. Hij kreeg eveneens opdracht om door middel van een aantal symbolen en ernstige boodschappen de belegering en volkomen vernietiging van Jeruzalem te voorzeggen. In het zesde jaar van Zedekia’s regering openbaarde de Heere in een visioen aan Ezechiël enkele van de gruwelen die in Jeruzalem werden bedreven, zelfs binnen de poort van het huis des Heeren, in de binnenste voorhof. De vertrekken met de beelden, de afgoden, *“kruipende dieren en verfoeilijke beesten, en van alle drekgoden van het huis Israëls”* (Ezechiël 8:10). — dit alles ging in snelle opeenvolging aan de verbaasde blik van de profeet voorbij.

Zij die de geestelijke leiders van het volk hadden moeten zijn, *“de oudsten van het huis Israëls”*, ten getale van zeventig, offerden wierook voor de afgodische voorstellingen in de verborgen vertrekken van de tempelvoorhof. *“De HEERE ziet ons niet”*, zeiden de mannen van Juda geruststellend, terwijl ze met hun heidense gebruiken bezig waren, *“de HEERE heeft het land verlaten”* (vers 11-12), voegden ze er lasterlijk aan toe.

De profeet zou nog groter gruwelen aanschouwen. Bij een poort die van de buitenste naar de binnenste voorhof leidde, zag hij *“vrouwen, bewenende den Thammuz”*; en in de binnenste voorhof van het huis des Heeren *“tussen het voorhuis en tussen het altaar, waren omtrent vijf en twintig mannen; hun achterste [leden] waren naar den tempel des HEEREN, en hun aangezichten naar het oosten, en deze bogen zich neder naar het oosten voor de zon.”* (vers 13-16). En nu vroeg het heerlijk Wezen, dat bij Ezechiël was tijdens dit verbazingwekkend visioen van goddeloosheid in het heiligdom van Juda, aan de profeet: *“Hebt gij, mensenkind, dat gezien? Is er iets lichter geacht bij het huis van Juda, dan deze gruwelen te doen, die zij hier doen? Als zij het land met geweld vervuld hebben, zo keren zij zich, om Mij te vertoornen; want zie, zij steken de wijnranken aan hun neus. Daarom zal Ik ook handelen in grimmigheid, Mijn oog zal niet verschonen, en Ik zal niet sparen; hoewel zij voor Mijn oren met luider stem roepen, nochtans zal Ik hen niet horen.”* (vers 17-18).

PROFETEN EN KONINGEN

Door Jeremia had de Heere gezegd van de boze mensen die aanmatigend in Zijn Naam voor het volk waagden te staan: *“Want beiden, profeten en priesters, zijn huichelaars; zelfs in Mijn huis vind Ik hun boosheid,”* (Jeremia 23:11). In de verschrikkelijke aanklacht tegen Juda, vermeld in het laatste deel van de kronieken van Zedekia’s regering, werd deze aanklacht over de schending van het heiligdom herhaald.

“Ook maakten alle oversten der priesteren, en het volk, der overtredingen zeer veel, naar alle gruwelen der heidenen; en zij verontreinigden het huis des HEEREN, dat Hij geheiligd had te Jeruzalem.” (2 Kronieken 36:14). De dag van ondergang voor het rijk van Juda kwam snel naderbij. De Heere kon hun niet langer de hoop voorhouden dat zij Zijn zwaarste oordelen konden afwenden. *“zoudt gij enigszins onschuldig gehouden worden?”* vroeg Hij. *“Gij zult niet onschuldig gehouden worden,”* (Jeremia 25:29).

Zelfs deze woorden werden spottend aangehoord. *“de dagen zullen verlengd worden, en al het gezicht zal vergaan?”*, zeiden de onboetvaardigen. Maar bij monde van Ezechiël werd deze loochening van het vaste woord der profetie streng bestraft. *“Zeg tot hen”,* gebod de Heere, *“Ik zal dit spreekwoord doen ophouden, dat zij het niet meer ten spreekwoord gebruiken zullen in Israël. Maar spreek tot hen: De dagen zijn nabij gekomen, en het woord van ieder gezicht. Want geen ijdel gezicht zal er meer wezen, noch vleierende waarzegging, in het midden van het huis Israëls. Want Ik ben de HEERE, Ik zal spreken; het woord, de] [tijd] zal niet meer uitgesteld worden; want in uw dagen, o wederspanning huis, zal Ik een woord spreken, en hetzelfde doen, spreekt de Heere HEERE.”*

Opnieuw kwam het woord des Heeren tot Ezechiël: *“Mensenkind, zie, die van het huis Israëls zeggen: Het gezicht dat hij ziet, is voor vele dagen, en hij profeteert van tijden, die verre zijn. Daarom zeg tot hen: Alzo zegt de Heere HEERE: Geen Mijner woorden zullen meer uitgesteld worden; het woord, hetwelk Ik gesproken heb, dat zal gedaan worden, spreekt de Heere HEERE.”* (Ezechiël 12:21-28).

Onder degenen die het volk met haast naar de ondergang leidden, ging Zedekia vooraan. Hij vergat volkomen de raadgevingen van de Heere, die door de profeten waren gegeven, hij vergat de verschuldigde dankbaarheid aan Nebukadnezar, hij schond zijn plechtige eed van trouw, afgelegd in de Naam van de Heere, de God van Israël, en kwam weer in opstand tegen de profeten, tegen zijn weldoener, en tegen God. In de ijdele waan van zijn eigen wijsheid keerde hij zich om hulp tot de vroegere vijand van Israëls voorspoed, *“zendende zijn boden in Egypte, opdat men hem paarden en veel volks bestellen zou;”*.

“Zal hij gedijen?” vroeg de Heere aangaande hem, die aldus op laaghartige wijze een heilig vertrouwen had geschonden; *“Zal hij ontkomen, die zulke dingen doet? Ja, zal hij het verbond breken en ontkomen? [Zo] [waarachtig] [als] Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo hij niet in de plaats des konings, die hem koning gemaakt heeft, wiens eed hij veracht, en wiens verbond hij gebroken heeft, bij hem in het midden van Babel zal sterven! Ook zal Farao, door een groot heir en door menigte van [krijgs] vergadering, met hem in oorlog niets uitrichten ... Want hij heeft den eed veracht, brekende het verbond, daar hij, ziet, zijn hand gegeven had; dewijl hij al deze dingen gedaan heeft, zal hij niet ontkomen.”* (Ezechiël 17:15-18).

Voor de onheilige, goddeloze vorst was de dag van de laatste afrekening gekomen. *“Doe dien hoed weg”!* had de Heere bevolen, *“en hef dien kroon af”!* Pas als Christus Zelf Zijn rijk zou oprichten, zou Juda weer een koning hebben. *“Ik zal die [kroon] omgekeerd, omgekeerd, omgekeerd stellen;”*, had God gezegd aangaande de troon van het huis van

PROFETEN EN KONINGEN

David: *“ja, zij zal niet zijn, totdat hij kome, die [daartoe] recht heeft, en [dien] Ik dat geven zal.”* (Ezechiël 21:25-27.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 38 Gevankelijk weggevoerd naar Babel

In het negende jaar van Zedekia's regering trok Nebukadnezar, de koning van Babel, met zijn gehele leger op tegen Jeruzalem, en sloeg het beleg om de stad. (zie 2 Koningen 25:1). Het uitzicht voor Juda was hopeloos. "Ziet, Ik wil aan u", had de Heere door Ezechiël gezegd, "Ik, de HEERE, Mijn zwaard uit zijn schede getrokken heb; het zal niet meer wederkeren. .. alle hart zal versmelten, en alle handen zullen verslappen, en alle geest zal inkrimpen, en alle knieën [als] water henenvlieten; ... Ik zal over u Mijn gramschap uitgieten, Ik zal tegen u door het vuur Mijner verbolgenheid blazen; en Ik zal u overgeven in de hand van brandende mensen, smeders des verderfs." (Ezechiël 21:3,5,7,31).

De Egyptenaren trachtten de belegerde stad te hulp te komen; en om hen te weerhouden, braken de Chaldeeën voor een tijd het beleg om de hoofdstad van Juda op. Hoop kwam op in het hart van Zedekia, en hij zond een bode naar Jeremia met het verzoek om voor het Hebreeuwse volk tot God te bidden.

Het vreeswekkend antwoord was, dat de Chaldeeën zouden terugkeren en de stad zouden vernietigen. Het besluit was uitgegaan; het onboetvaardige volk kon Gods oordelen niet langer afwenden. "Bedriegt uw zielen niet", had de Heere Zijn volk gewaarschuwd. "De Chaldeeën . . . zullen niet weg trekken. Want al sloegt gijlieden het ganse heir der Chaldeeën, die tegen u strijden, en er bleven van hen [enige] verwonde mannen over, zo zouden zich die, een iegelijk in zijn tent, opmaken, en deze stad met vuur verbranden." (Jeremia 37:9-10). Het overblijfsel van Juda zou in ballingschap gaan, om daar op een moeilijke wijze de lessen te leren die ze onder gunstiger omstandigheden niet hadden willen leren. Op deze uitspraak van de heilige Wachter was geen beroep mogelijk.

Onder de rechtvaardigen die nog in Jeruzalem woonden en aan wie Gods plan duidelijk was gemaakt, waren enkelen die zich hadden voorgenomen de heilige ark, waarin de stenen tafelen met de tien geboden lagen, buiten het bereik van heiligschennende handen te brengen. Dit gebeurde.

Klagend en treurig verborgen zij de ark in een spelonk, waar deze voor het volk van Israëel en Juda verborgen zou blijven door hun zonden en nooit weer aan hen teruggegeven zou worden. Die heilige ark is nog steeds verborgen. Sedert dat ogenblik is zijn rust nooit verstoord.

Lange jaren had Jeremia als een getrouwe getuige van God voor het volk gestaan; en nu de gedoemde stad op het punt stond in de handen van de heidenen te vallen, beschouwde hij zijn werk als gedaan en trachtte heen te gaan, maar dit werd verhinderd door een zoon van één der valse profeten, die meldde dat Jeremia op het punt stond te gaan naar de Babyloniërs, waaraan de mannen van Juda, op zijn aanraden, zich hadden moeten onderwerpen. De profeet loochende deze onjuiste aanklacht, maar "de vorsten werden zeer toornig op Jeremia en sloegen hem; en zij stelden hem in het gevangenhuis," (vers 15).

De hoop, die was opgekomen in de harten van vorsten en volk, toen de legers van Nebukadnezar naar het zuiden trokken om de Egyptenaren te bestrijden, werd spoedig de bodem ingeslagen. Gods woord was geweest: "Zie, Ik wil aan u, o Farao"! De macht van Egypte was slechts een gebroken riet. "Al de inwoners van Egypte zullen weten, dat Ik de HEERE ben", had God gezegd, "omdat zij den huize Israëls een rietstaf geweest zijn". " (Ezechiël 29:3,6). "Ik zal de armen des konings van Babel sterken, maar Farao's armen zullen daarhenen vallen; en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben, als Ik Mijn zwaard in de

PROFETEN EN KONINGEN

hand des konings van Babel zal hebben gegeven, en hij datzelve over Egypteland zal hebben uitgestrekt.” (Ezechiël 30:25).

Terwijl de vorsten van Juda nog tevergeefs uitzagen naar Egypte om hulp, dacht koning Zedekia met verontruste voorgevoelens aan de profeet van God die in de gevangenis was geworpen. Na vele dagen liet de koning hem halen, en vroeg hem in stilte: *“Is er ook een woord van de HEERE?”* Jeremia gaf ten antwoord: *“Er is; ... Gij zult in de hand des konings van Babel gegeven worden”*

“Voorts zeide Jeremia tot den koning Zedekia: Wat heb ik tegen u, of tegen uw knechten, of tegen dit volk gezondigd, dat gijlieden mij in het gevangenhuis gesteld hebt? Waar zijn nu ulieder profeten, die u geprofeteerd hebben, zeggende: De koning van Babel zal niet tegen ulieden, noch tegen dit land komen. Nu dan, hoor toch, o mijn heer koning! laat toch mijn smeking voor uw aangezicht nedervallen, en breng mij niet weder [in] het huis van Jonathan, den schrijver, opdat ik aldaar niet sterve.”

“Toen gaf de koning Zedekia bevel; en zij bestelden Jeremia in het voorhof der bewaring, en men gaf hem des daags een bol broods uit de Bakkerstraat, totdat al het brood van de stad op was. Alzo bleef Jeremia in het voorhof der bewaring.” (Jeremia 37:17-21).

De koning durfde niet openlijk geloof te tonen in Jeremia. Hoewel hij door vrees werd gedreven om hem in het verborgen om inlichtingen te vragen, was hij te zwak om de afkeuring te trotseren van zijn vorsten en van het volk, door zich te onderwerpen aan Gods wil, zoals deze door de profeet was bekendgemaakt.

Uit de gevangenhof bleef Jeremia doorgaan met de raad te geven, zich te onderwerpen aan het gezag van Babel. Weerstand bieden zou een zekere dood betekenen. Gods boodschap aan Juda luidde: *“Wie in deze stad blijft, zal door het zwaard, door den honger of door de pestilentie sterven; maar wie tot de Chaldeeën uitgaat, die zal leven, want hij zal zijn ziel tot een buit hebben, en zal leven.”*. Duidelijk en zeker klonken deze woorden. In de Naam des Heeren sprak de profeet vrijmoedig: *“Deze stad zal zekerlijk gegeven worden in de hand van het heir des konings van Babel, datzelve zal ze innemen;”* (Jeremia 38:2-3). Ten slotte protesteerden de vorsten, woedend over de herhaalde raadgevingen van Jeremia, die in strijd waren met hun politiek van weerstand, fel bij de koning, met de beschuldiging dat de profeet een vijand was van het volk, en dat zijn woorden de handen van het volk hadden verzwakt en onheil over hen hadden gebracht, daarom zou hij ter dood gebracht moeten worden.

De lafhartige koning wist dat de beschuldigingen onjuist waren; maar om hen, die vooraanstaande en invloedrijke posities onder het volk bekleedden, gunstig te stemmen, deed hij alsof hij hun leugens geloofde, en gaf Jeremia in hun handen, om met hem te doen zoals het hun behaagde. De profeet werd geworpen *“in den kuil van Malchia, ... die in het voorhof der bewaring was, en zij lieten Jeremia af met zelen; in den kuil nu was geen water, maar slijk; en Jeremia zonk in het slijk”* (vers 6).

Maar God verwekte vrienden van hem, die de koning benaderden voor hem, en hij werd weer naar de gevangenhof gebracht.

Opnieuw liet de koning Jeremia in het geheim halen, en vroeg hem getrouw Gods plan met Jeruzalem mee te delen. Als antwoord vroeg Jeremia: *“Als ik [het] u verklaren zal, zult gij mij niet zekerlijk doden? En als ik u raad zal geven, gij zult [toch] naar mij niet horen.”*. De koning ging een geheime overeenkomst aan met de profeet. *“[Zo] [waarachtig] [als] de HEERE leeft, Die ons deze ziel gemaakt heeft:”,* beloofde Zedekia, *“Indien ik u zal doden, of indien ik u zal overgeven in de hand dezer mannen, die uw ziel zoeken!”*. Voor de

PROFETEN EN KONINGEN

koning bestond nog de gelegenheid bereidheid te tonen om te luisteren naar de waarschuwingen van Jehova, en op deze wijze de oordelen, die stad en volk reeds troffen, te verzachten door genade.

“Indien gij gewilliglijk tot de vorsten des koning van Babel zult uitgaan,”, luidde de boodschap aan de koning, *“zo zal uw ziel leven, en deze stad zal niet verbrand worden met vuur; en gij zult leven, gij en uw huis. Maar indien gij tot de vorsten des konings van Babel niet zult uitgaan, zo zal deze stad gegeven worden in de hand der Chaldeeën, en zij zullen ze met vuur verbranden; ook zult gij van hunlieder hand niet ontkomen.”*.

“Ik ben bevreesd voor de Joden die tot de Chaldeeën gevallen zijn”, antwoordde de koning, *“dat zij mij misschien in derzelver hand overgeven, en zij den spot met mij drijven”* Maar de profeet beloofde: *“Zij zullen u niet overgeven”*. En dringend voegde hij eraan toe: *“wees toch gehoorzaam aan de stem des HEEREN, naar dewelke ik tot u spreek; zo zal het u welgaan, en uw ziel zal leven.”* (vers 15-20).

Zo maakte God tot het laatst toe duidelijk dat Hij bereid was barmhartigheid te bewijzen aan hen die zich wilden onderwerpen aan Zijn rechtvaardige eisen. Als de koning had willen gehoorzamen, zou het leven van het volk gespaard zijn gebleven, en was de stad niet verbrand; maar hij meende dat hij te ver was gegaan om terug te keren op zijn schreden. Hij was bang voor de joden, bang voor spot, bang voor zijn leven. Na jaren van opstand tegen God vond Zedekia het te vernederend om tot zijn volk te zeggen: *“Ik aanvaard het woord van de Heere, zoals dat door de profeet Jeremia gesproken is; ik durf geen strijd voeren tegen de vijand met het oog op al deze waarschuwingen”*.

Onder tranen smeekte Jeremia Zedekia om zichzelf en zijn volk te redden. Diep ontroerd verzekerde hij hem dat hij zijn leven niet zou redden, en dat al zijn bezittingen in handen der Babyloniërs zouden vallen, tenzij hij acht zou slaan op Gods raad. Maar de koning had een verkeerde weg ingeslagen en wilde hierop niet terugkomen Hij besloot de raad van de valse profeten op te volgen, alsmede van de mannen die hij in werkelijkheid verachtte, en die zijn zwakheid bespotten, omdat hij zo geredelijk toegaf aan hun wensen. Hij offerde de edele vrijheid als man op en werd een kruipende slaaf van de openbare mening. Zonder de bedoeling opzettelijk te doen wat kwaad was, kon hij ook niet de moed opbrengen op te komen voor het recht. Hoewel hij overtuigd was van de waarde van het advies dat Jeremia hem gegeven had, bezat hij niet de morele ruggengraat om te gehoorzamen; en bijgevolg ging hij verder op de verkeerde weg.

De koning was zelfs te zwak om te erkennen aan zijn hovelingen en volk, dat hij een onderhoud had gehad met Jeremia, zozeer had vrees beslag gelegd op zijn ziel Als Zedekia moedig was opgestaan en had gezegd dat hij de woorden van de profeet geloofde, die reeds ten dele in vervulling waren gegaan, welk een verwoesting zou dan afgewend zijn! Hij had moeten zeggen: *“Ik zal gehoorzaam zijn aan de Heere, en de stad een volkomen verwoesting besparen. Ik durf de geboden van God niet te verwaarlozen uit vrees voor het verlies van menselijke gunsten. Ik heb de waarheid lief, ik haat de zonde, en ik wil de raad van de Machtige Israëls opvolgen”*. Dan had het volk eerbied gehad voor zijn moed en zij die wankelden tussen geloof en ongeloof, zouden gekozen hebben voor het recht. De onbevreesdheid en rechtvaardigheid van deze gedragslijn zou zijn onderdanen met bewondering en trouw hebben geïnspireerd. Hij zou overvloedig steun hebben gehad; en Juda zou bewaard gebleven zijn voor de onzegbare ellende van slachting, honger en vuur.

De zwakheid van Zedekia was een zonde waarvoor hij een ontzaglijke prijs heeft betaald. De vijand kwam als een niet te stuiten lawine en verwoestte de stad. De Hebreeuwse

PROFETEN EN KONINGEN

legers werden in verwarring teruggeslagen. Het volk was overwonnen. Zedekia werd gevangengenomen en zijn zonen werden voor zijn ogen gedood. De koning werd gevankelijk weggevoerd uit Jeruzalem, zijn ogen werden uitgestoken, en na zijn aankomst in Babel kwam hij ellendig om. De prachtige tempel, die meer dan vier eeuwen de top van de berg Sion had bekroond, werd door de Chaldeeën niet gespaard. *“zij verbrandden het huis Gods, en zij braken den muur van Jeruzalem af, en al de paleizen daarvan verbrandden zij met vuur, verdervende ook alle kostelijke vaten derzelve.”* (2 Kronieken 36:19). Ten tijde van de uiteindelijke verwoesting van Jeruzalem door Nebukadnezar hadden velen de verschrikkingen van de lange belegering overleefd, om nu om te komen door het zwaard. Van degenen die nog overbleven, werden enkelen, voornamelijk de overpriester en beambten en vorsten van het rijk, naar Babel gebracht en daar als verraders ter dood gebracht. Anderen werden gevankelijk weggevoerd om dienstbaar te zijn aan Nebukadnezar en diens zonen, *“tot het regeren des koninkrijks van Perzië; Opdat het woord des HEEREN vervuld zou worden, door den mond van Jeremia,”* (vers 20-21).

Over Jeremia staat geschreven: *“Maar van Jeremia had Nebukadnezar, de koning van Babel, bevel gegeven in de hand van Nebuzaradan, den overste der trawanten, zeggende: Neem hem, en stel uw ogen op hem, en doe hem niets kwaads; maar gelijk als hij tot u spreken zal, doe also met hem.”* (Jeremia 39:11-12). Toen hij door de beambten van Babel uit de gevangenis was bevrijd, verkoos Jeremia het lot te delen van het zwakke overblijfsel, enkele armen uit het land, door de Chaldeeën achtergelaten als wijngaardeniers en landbouwers. Gedalia werd door de Babyloniers aangesteld als stadhouder. Na slechts enkele maanden werd de pas benoemde stadhouder op verraderlijke wijze vermoord. De arme mensen, die heel wat moeilijkheden hadden doorgemaakt, werden ten slotte door hun leiders overgehaald om een toevlucht te zoeken in het land Egypte. Tegen deze stap verhief Jeremia zijn stem. *“Gaat niet in Egypte”* (Jeremia 42:19), smeekte hij. Maar op de geïnspireerde raad werd geen acht geslagen, en *“het ganse overblijfsel van Juda, ... de mannen, en de vrouwen en de kinderkens”* vluchtten naar Egypte.

“zij waren der stem des HEEREN niet gehoorzaam; en zij kwamen tot Tachpanhes.” (Jeremia 43:5-7).

De profetieën van ondergang, door Jeremia uitgesproken over het overblijfsel dat tegen Nebukadnezar in opstand was gekomen door te vluchten naar Egypte, waren gemengd met beloften van vergiffenis voor hen die zich zouden bekeren van hun dwaasheid en zouden gereed staan om terug te keren. Hoewel de Heere degenen die zich afkeerden van Zijn raad tot de verleidende invloeden van de Egyptische afgodendienst, niet zou sparen, zou Hij toch barmhartigheid tonen jegens hen die trouw en waar zouden blijken te zijn. *“Maar die van het zwaard ontkomen, zullen uit*

Egypteland wederkeren in het land van Juda, weinig in getal;”, had Hij gezegd; *“en het ganse overblijfsel van Juda, die in Egypteland gekomen zijn, om aldaar als vreemdelingen te verkeren, zullen weten, wiens woord bestaan zal, het Mijn of het hunne.”* (Jeremia 44:28). Het verdriet van de profeet over de absolute verdorvenheid van hen die het geestelijk licht van de wereld hadden moeten zijn, zijn verdriet over het lot van Sion en van het volk dat naar Babel was weggevoerd, komt tot uiting in de klaagliederen die hij heeft nagelaten als een gedenkteken aan de dwaasheid, zich af te wenden van de raad van Jehova tot menselijke wijsheid. Te midden van de verwoesting die had plaats gevonden kon Jeremia toch nog zeggen: *“Het zijn de goedertierenheden des HEEREN, dat wij niet vernield zijn,”*; en hij bad

PROFETEN EN KONINGEN

gedurig: *“Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken, en laat ons wederkeren tot den HEERE.”* (Klaagliederen 3:22,40).

Toen Juda nog een koninkrijk was onder de volken, had hij aan zijn God gevraagd: *“Hebt Gij dan Juda ganselijk verworpen? Heeft Uw ziel een walging van Sion?”* en hij had zich verstout te smeken: *“Versmaad ons niet, om Uws Naams wil”* (Jeremia 14:19,21). Het absolute geloof van de profeet in Gods eeuwig plan om orde te scheppen uit de verwarring, en aan de volken op aarde, aan het hele heelal Zijn eigenschappen van gerechtigheid en liefde te tonen, bracht hem nu ertoe vol vertrouwen te pleiten voor hen die zich van het kwaad zouden afkeren en gerechtigheid zouden doen.

Maar nu was Sion geheel woest; Gods volk was in ballingschap. Door verdriet overweldigd riep de profeet uit: *“Hoe zit die stad [zo] eenzaam, die vol volks was, zij is als een weduwe geworden, zij, die groot was onder de heidenen, een vorstin onder de landschappen, is cijnsbaar geworden. Zij weent steeds des nachts, en haar tranen [lopen] over haar kinnebakken; zij heeft geen trooster onder al haar liefhebbers; al haar vrienden hebben trouwelooslijk met haar gehandeld, zij zijn haar tot vijanden geworden. Juda is in gevangenis gegaan vanwege de ellende, en vanwege de veelheid der dienstbaarheid; zij woont onder de heidenen, zij vindt geen rust; al haar vervolgers achterhalen ze tussen de engten. De wegen Sions treuren, omdat niemand op het feest komt; al haar poorten zijn woest, haar priesters zuchten: haar jonkvrouwen zijn bedroefd, en zij zelve is in bitterheid. Haar tegenpartijders zijn ten hoofd geworden, haar vijanden zijn gerust; omdat haar de HEERE bedroefd heeft, vanwege de veelheid harer overtredingen; haar kinderkens gaan henen [in] de gevangenis voor het aangezicht des tegenpartijders.”* (Klaagliederen 1:1-5).

“Hoe heeft de Heere de dochter Sions in Zijn toorn bewolkt? Hij heeft de heerlijkheid van Israel van den hemel [op] de aarde nedergeworpen; en Hij heeft aan de voetbank Zijner voeten niet gedacht in den dag Zijns toorns. De Heere heeft al de woningen Jakobs verslonden, en heeft ze niet verschoond; Hij heeft de vastigheden der dochter van Juda afgebroken in Zijn verbolgenheid, Hij heeft gemaakt, dat zij de aarde raken; Hij heeft het koninkrijk en deszelfs vorsten ontheilgd. Hij heeft, in ontsteking des toorns, den gehelen hoorn Israëls afgehouden; Hij heeft Zijn rechterhand achterwaarts getrokken, toen de vijand kwam, en Hij is tegen Jakob ontstoken als een vlammend vuur, [dat] rondom verteert. Hij heeft Zijn boog gespannen als een vijand; Hij heeft zich [met] Zijn rechterhand gesteld als een tegenpartijder, dat Hij doodde al de begeerlijke dingen der ogen; Hij heeft Zijn grimmigheid in de tent der dochter Sions uitgestort als een vuur.” (Klaagliederen 2:1-4). *“Wat getuigen zal ik u brengen, wat zal ik bij u vergelijken, gij dochter Jeruzalems? Wat zal ik bij u vergelijken, dat ik u trooste, gij jonkvrouw, dochter Sions, want uw breuk is [zo] groot als de zee, wie kan u helen?”* (vers 13).

“Gedenk, HEERE, wat ons geschied is, aanschouw het, en zie onzen smaad aan. Ons erfdeel is tot de vreemdelingen gewend, onze huizen tot de uitlanders. Wij zijn wezen zonder vader, onze moeders zijn als de weduwen. . . . Onze vaders hebben gezondigd, en zijn niet [meer], en wij dragen hun ongerechtigheden. Knechten heersen over ons; er is niemand, die [ons] uit hun hand rukke. . . . Daarom is ons hart mat, om deze dingen zijn onze ogen duister geworden. . . . Gij, o HEERE, zit in eeuwigheid, Uw troon is van geslacht tot geslacht. Waarom zoudt Gij ons steeds vergeten? [Waarom] zoudt Gij ons [zo] langen tijd verlaten? HEERE, bekeer ons tot U, zo zullen wij bekeerd zijn; vernieuw onze dagen als van ouds.” (Klaagliederen 5:1-3,7-8,17,19-21).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 39 Licht in het duister

De donkere jaren van verwoesting en dood, die het eind van het rijk van Juda kenmerkten, zouden het moedigste hart tot wanhoop hebben gebracht, als Gods boodschappers niet door hun profetische uitspraken moed hadden gebracht. Door Jeremia in Jeruzalem, door Daniël aan het hof van Babel, door Ezechiël aan de oevers van de Chebar maakte de Heere genadig Zijn eeuwig plan duidelijk, en schonk zekerheid omtrent Zijn bereidheid om de beloften, door Mozes vermeld, aan Zijn uitverkoren volk in vervulling te doen gaan. Hij zou zeker doen wat Hij had gezegd te zullen doen voor degenen die trouw aan Hem zouden blijken. Het Woord van God is levend en blijft eeuwig. (zie 1 Petrus 1:23).

Tijdens de reis door de woestijn had de Heere ruimschoots voorziening getroffen dat Zijn kinderen de woorden van Zijn wet zouden gedenken. Na hun vestiging in Kanaän moesten Gods geboden dagelijks in de gezinnen worden herhaald; ze moesten duidelijk op de deurposten en poorten en op gedenkstroken worden geschreven. Ze moesten op muziek worden gezet, en door jong en oud worden gezongen. Priesters moesten deze heilige geboden in het openbaar onderwijzen, en de vorsten van het land moesten er dagelijks hun studie van maken. *“Overleg het dag en nacht”*, had de Heere aan Jozua geboden betreffende het boek der wet, *“opdat gij waarneemt te doen naar alles, wat daarin geschreven is; want alsdan zult gij uw wegen voorspoedig maken,”* (Jozua 1:8). Door Jozua werden de geschriften van Mozes aan geheel Israël onderwezen. *“Daar was niet een woord van al hetgeen Mozes geboden had, dat Jozua niet overluid las voor de gehele gemeente van Israël, en de vrouwen, en de kleine kinderen, en de vreemdelingen, die in het midden van hen wandelden.”* (Jozua 8:35). Dit was in overeenstemming met het duidelijk gebod van Jehova, dat een openbare voorlezing van de woorden van het boek der wet elke zeven jaar gedurende het Loofhuttenfeest moest plaatsvinden. *“Vergadert het volk, de mannen, en de vrouwen, en de kinderen, en uw vreemdelingen, die in uw poorten zijn; opdat zij horen, en opdat zij leren, en vrezen den HEERE, uw God, en waarnemen te doen alle woorden dezer wet. En dat hun kinderen, die het niet geweten hebben, horen en leren, om te vrezen den HEERE, uw God, al de dagen, die gij leeft op het land, naar hetwelk gij over de Jordaan zijt heengaande, om dat te erven.”* (Deuteronomium 31:12-13). Als deze raad in de komende eeuwen was opgevolgd, hoe heel anders zou dan het verhaal van Israël zijn geweest! Alleen als er eerbied voor Gods heilig Woord leefde in de harten van het volk, konden ze hopen op een vervulling van Gods plan. Eerbied voor Gods wet gaf Israël kracht gedurende de regering van David en de beginjaren van Salomo's regering; door geloof in het levende Woord vond een hervorming plaats in de dagen van Elia en Josia. En op deze Schriften van waarheid, de kostbaarste erfenis van Israël, deed Jeremia een beroep in zijn streven naar hervorming. Waar hij sprak, naderde hij het volk met de ernstige smeekbede: *“Hoort gijlieden de woorden dezes verbonds”* (Jeremia 11:2), woorden, die hun een helder begrip zouden geven van Gods plan, om alle volken een kennis van de reddende Waarheid bij te brengen.

Tijdens de laatste jaren van Juda's afval schenen de vermaningen van de profeten weinig uit te werken; en toen de legers der Chaldeeën voor de derde en laatste maal Jeruzalem belegerden, verdween de hoop uit ieders hart. Jeremia voorzegde een volkomen ondergang; en omdat hij de raad gaf zich over te geven, werd hij ten slotte in de gevangenis geworpen. Maar God liet het getrouwe overblijfsel dat nog in de stad woonde, niet achter in wanhoop. Terwijl Jeremia nog streng bewaakt werd door hen die zijn boodschappen

PROFETEN EN KONINGEN

bespotten, bereikten hem nieuwe openbaringen van Gods bereidheid om te vergeven en te redden; deze openbaringen zijn een blijvende bron van troost voor Gods gemeente geweest van die tijd tot nu toe. Jeremia hield vast aan Gods beloften, en illustreerde door een gelijkenis, die hij voordroeg aan de inwoners van de gedoemde stad, zijn sterk geloof in de definitieve vervulling van Gods plan met Zijn volk. In tegenwoordigheid van getuigen en met inachtneming van alle wettelijke vormen, kocht hij voor zeventien sikkelen zilver een voorvaderlijke akker in het naburige dorp Anathoth.

Van menselijk standpunt bezien was de aankoop van land in een gebied dat door de Babyloniërs was bezet, een dwaasheid. De profeet had zelf de verwoesting van Jeruzalem, de ontvolking van Judea en de volkomen ondergang van het koninkrijk voorspeld. Hij had een langdurige periode van ballingschap in het ver verwijderde Babel voorspeld. Omdat hij reeds op leeftijd was, kon hij niet verwachten persoonlijk voordeel te hebben van de aankoop die hij had gedaan. Zijn studie van de profetieën die in de Schriften waren vermeld, hadden in hem de vaste overtuiging geschapen dat het Gods plan was aan de kinderen der ballingschap hun voorvaderlijk bezit van het land der belofte terug te geven. Met het geloofsoog zag Jeremia de ballingen terugkeren aan het eind van de jaren van druk, om het land van hun vaders weer te bewonen.

Door de aankoop van het land in Anathoth wilde hij doen wat in zijn macht lag om anderen te vervullen met de hoop die in zijn hart zoveel troost had gebracht.

Nadat hij de stukken van overdracht had getekend, en gezorgd had voor de handtekeningen van getuigen, gebod Jeremia aan zijn schrijver Baruch: *“Neem deze brieven, dezen koopbrief, zo den verzegelden als dezen open brief, en doe ze in een aarden vat, opdat zij vele dagen mogen bestaan. Want zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Er zullen nog huizen, en velden, en wijngaarden in dit land gekocht worden.”* (Jeremia 32:14-15). Het uitzicht in de tijd van deze ongewone transactie was zo ontmoedigend, dat onmiddellijk na de afwikkeling van de aankoop en de regeling voor het bewaren van de stukken, het geloof van Jeremia, hoe sterk het ook was, zwaar op de proef werd gesteld. Had hij in zijn streven om Juda te bemoedigen, aanmatigend gehandeld? Had hij, in zijn verlangen vertrouwen te wekken in de beloften van Gods woord, aanleiding gegeven tot een ongegronde hoop? Zij die met God een verbondsverhouding waren aangegaan, hadden reeds lang geleden de voorzieningen, die voor hen waren getroffen, bespot. Zouden de beloften aan het uitverkoren volk ooit geheel in vervulling kunnen gaan?

Verslagen van geest, neergebogen door verdriet over het lijden van hen die geweigerd hadden zich te bekeren van hun zonden, had de profeet een beroep gedaan op God om verdere verlichting betreffende Gods plannen met het mensdom.

“Ach, Heere, HEERE!” bad hij, *“Zie, Gij hebt de hemelen en de aarde gemaakt, door Uw grote kracht en door Uw uitgestrekte arm; geen ding is U te wonderlijk. Gij, Die goedertierenheid doet aan duizenden, en de ongerechtigheid der vaders vergeldt in den schoot hunner kinderen na hen; Gij grote, Gij geweldige God, Wiens Naam is HEERE der heirscharen! Groot van raad en machtig van daad; want Uw ogen zijn open over alle wegen der mensenkinderen, om een iegelijk te geven naar zijn wegen, en naar de vrucht zijner handelingen. Gij, Die tekenen en wonderen gesteld hebt in Egypteland, tot op dezen dag, zo in Israëel, als onder [andere] mensen, en hebt U een Naam gemaakt, als Hij is te dezen dage! En hebt Uw volk Israëel uit Egypteland uitgevoerd, door tekenen en door wonderen, en door een sterke hand, en door een uitgestrekte arm, en door grote verschrikking. En hebt hun dit land gegeven, dat Gij hun vaders gezworen had hun te zullen geven, een land vloeiende*

PROFETEN EN KONINGEN

van melk en honig; Zij zijn er ook ingekomen en hebben het erfelijk bezeten, maar hebben Uwer stem niet gehoorzaamd, en in Uw wet niet gewandeld; zij hebben niets gedaan van alles, wat Gij hun geboden had te doen; dies hebt Gij hun al dit kwaad doen bejegenen.” (vers 17-23).

De legers van Nebukadnezar stonden op het punt de muren van Sion door bestorming te nemen. Duizenden kwamen om bij een laatste wanhopige verdediging van de stad. Vele duizenden stierven door honger en ziekten. Het lot van Jeruzalem was reeds bezegeld. De belegeringstorens van de vijand staken reeds boven de muren uit. “Zie, de wallen! zij zijn gekomen aan de stad”, bad de profeet tot God; “om die in te nemen, en de stad is gegeven in de hand der Chaldeeën, die tegen haar strijden; vanwege het zwaard en den honger en de pestilentie; en wat Gij gesproken hebt, is geschied, en zie, Gij ziet [het]. Evenwel hebt Gij tot mij gezegd, Heere HEERE! koop u dat veld voor geld, en doe [het] getuigen betuigen; daar de stad in der Chaldeeën hand gegeven is.”

Het gebed van de profeet werd genadig beantwoord. “Toen geschiedde des HEEREN woord tot Jeremia,” in dat duistere uur, toen het geloof van de bode der Waarheid als door vuur beproefd werd: “zeggende: Zie, Ik ben de HEERE, de God van alle vlees; zou Mij enig ding te wonderlijk zijn?” (vers 24-27). De stad zou spoedig in handen der Chaldeeën vallen; haar poorten en paleizen zouden met vuur verbrand worden; maar ondanks het feit dat haar verwoesting aanstaande was, en de inwoners van Jeruzalem gevankelijk zouden worden weggevoerd, zou toch het eeuwig plan van God met Israël in vervulling gaan. In verdere beantwoording van het gebed van Zijn knecht sprak de Heere betreffende hen op wie Zijn straffen vielen:

“Ziet, Ik zal hen vergaderen uit al de landen, waarhenen Ik hen zal verdreven hebben in Mijn toorn, en in Mijn grimmigheid, en in grote verbolgenheid; en Ik zal hen tot deze plaats wederbrengen, en zal hen zeker doen wonen. Ja, zij zullen Mij tot een volk zijn, en Ik zal hun tot een God zijn. En Ik zal hun enerlei hart en enerlei weg geven, om Mij te vrezen al de dagen, hun ten goede, mitsgaders hun kinderen na hen. En Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hun weldoe; en Ik zal Mijn vreze in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken. En Ik zal Mij over hen verblijden, dat Ik hun weldoe; en Ik zal hen getrouwelijk in dat land planten, met Mijn ganse hart en met Mijn ganse ziel.

“Want zo zegt de HEERE: Gelijk als Ik over dit volk gebracht heb al dit grote kwaad, also zal Ik over hen brengen al het goede, dat Ik over hen spreke. En er zullen velden gekocht worden in dit land, waarvan gij zegt: Het is woest, dat er geen mens noch beest in is; het is in der Chaldeeën hand gegeven. Velden zal men voor geld kopen, en de brieven onderschrijven, en verzegelen, en getuigen doen betuigen, in het land van Benjamin, en in de plaatsen rondom Jeruzalem, en in de steden van Juda, en in de steden van het gebergte, en in de steden der laagte, en in de steden van het zuiden; want Ik zal hun gevangenis wenden, spreekt de HEERE.” (vers 37-44). Als bevestiging van deze beloften van verlossing en herstel “geschiedde des HEEREN woord ten tweeden male tot Jeremia, als hij nog in het voorhof der bewaring was opgesloten, zeggende: Zo zegt de HEERE, Die het doet, de HEERE, Die dat formeert, opdat Hij het bevestige, HEERE is Zijn Naam; Roep tot Mij, en Ik zal u antwoorden, en Ik zal u bekend maken grote en vaste dingen, die gij niet weet. Want zo zegt de HEERE, de God Israëls, van de huizen dezer stad, en van de huizen der koningen van Juda, die door de wallen en door het zwaard zijn afgebroken: “ (Jeremia 33:1-4). “Zie, Ik zal haar de gezondheid en de genezing doen rijzen, en zal henlieden genezen, en zal hun

PROFETEN EN KONINGEN

openbaren overvloed van vrede en waarheid. En Ik zal de gevangenis van Juda en de gevangenis van Israël wenden, en zal ze bouwen als in het eerste. En Ik zal hen reinigen van al hun ongerechtigheid, [met] dewelke zij tegen Mij gezondigd hebben; en Ik zal vergeven al hun ongerechtigheden, [met] dewelke zij tegen Mij gezondigd en [met] dewelke zij tegen Mij overtreden hebben. En het zal Mij zijn tot een vrolijken naam, tot een roem, en tot een sieraad bij alle heidenen der aarde; die al het goede zullen horen, dat Ik hun doe; en zij zullen vrezen en beroerd zijn over al het goede, en over al den vrede, dien Ik hun beschikke.

“Alzo zegt de HEERE: In deze plaats (waarvan gij zegt: Zij is woest, dat er geen mens en geen beest in is), in de steden van Juda, en op de straten van Jeruzalem, die [zo] verwoest zijn, dat er geen mens, en geen inwoner, en geen beest in is, zal wederom gehoord worden, De stem der vrolijkheid en de stem der blijdschap, de stem des bruidegoms en de stem der bruid, de stem dergenen, die zeggen: Looft den HEERE der heirscharen, want de HEERE is goed, want Zijn goedertierenheid is in eeuwigheid! [de] [stem] dergenen, die lof aanbrengen ten huize des HEEREN; want Ik zal de gevangenis des lands wenden, als in het eerste, zegt de HEERE.

“Zo zegt de HEERE der heirscharen: In deze plaats, die [zo] woest is, dat er geen mens, zelfs tot het vee toe, in is, mitsgaders in al derzelver steden, zullen wederom woningen zijn van herderen, die de kudden doen legeren. In de steden van het gebergte, in de steden der laagte, en in de steden van het zuiden, en in het land van Benjamin, en in de plaatsen rondom Jeruzalem, en in de steden van Juda, zullen de kudden wederom onder de handen des tellers doorgaan, zegt de HEERE. Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik het goede woord verwekken zal, dat Ik tot het huis van Israël en over het huis van Juda gesproken heb.” (vers 6-14).

Op deze wijze werd Gods gemeente vertroost in een van de donkerste uren van haar lange strijd met de machten van het boze. Naar het scheen had satan getriomfeerd in zijn pogingen Israël te vernietigen; maar de Heere leidde de gebeurtenissen van het heden, en in de komende jaren zou Zijn volk de gelegenheid hebben de fouten van het verleden weer goed te maken. Zijn boodschap aan de gemeente luidde: *Gij dan, vrees niet, o Mijn knecht Jakob! ... ontzet u niet, Israël! want zie, Ik zal u uit verre [landen] verlossen, en uw zaad uit het land hunner gevangenis; en Jakob zal wederkomen, en stil en gerust zijn, en er zal niemand zijn, die [hem] verschrikke. Want Ik ben met u, spreekt de HEERE, om u te verlossen; . . . Ik zal u de gezondheid doen rijzen, en u van uw plagen genezen”* (Jeremia 30:10-11,17). In die blijde dag van herstel zouden de stammen van het gedeelde Israël weer als één volk worden verenigd, en zou de Heere erkend worden als Heerser over alle geslachten van Israël. *“Zij zullen Mij tot één volk zijn”*, had de Heere gezegd; *“Roept luide over Jakob [met] vreugde, en juicht vanwege het hoofd der heidenen; doet het horen, lofzingt, en zegt: O HEERE! behoud Uw volk, het overblijfsel van Israël. Ziet, Ik zal ze aanbrengen uit het land van het noorden, en zal hen vergaderen van de zijden der aarde; onder hen zullen zijn blinden en lammen, ...; een grote gemeente zullen zij herwaarts wederkomen. Zij zullen komen met geweën, en met smekingen zal Ik hen voeren; Ik zal hen leiden aan de waterbeken, in een rechten weg, waarin zij zich niet zullen stoten; want Ik ben Israël tot een Vader, en Efraim is Mijn eerstgeborene.”* (Jeremia 31:1,7,9). In het oog der volken vernederd moesten zij, die vroeger boven alle andere volken op aarde erkend waren als door de hemel begunstigd, in ballingschap de les van gehoorzaamheid leren, die zo noodzakelijk was voor hun toekomstig geluk. Zolang zij deze les niet geleerd hadden, kon God niet voor hen doen wat Hij had gewild *“Ik zal u kastijden met mate, en u niet gans*

PROFETEN EN KONINGEN

onschuldig houden.” (Jeremia 30:11), had Hij gezegd toen Hij Zijn plan duidelijk maakte hen te kastijden voor hun geestelijk welzijn. Toch zouden zij, die het voorwerp van Zijn tedere liefde waren geweest, niet voor altijd verworpen worden; ten aanschouwen van alle volken op aarde zou Hij zijn plan bekendmaken om schijnbare nederlagen te doen verkeren in overwinningen, om te redden in plaats van te vernietigen. De profeet kreeg de boodschap: “Hij, Die Israël verstrooid heeft, zal hem weder vergaderen, en hem bewaren als een herder zijn kudde. Want de HEERE heeft Jakob vrijgekocht, en Hij heeft hem verlost uit de hand desgenen, die sterker was dan hij. Dies zullen zij komen, en op de hoogte van Sion juichen, en toevloeien tot des HEEREN goed, tot het koren, en tot den most, en tot de olie, en tot de jonge schapen en runderen; en hun ziel zal zijn als een gewaterde hof, en zij zullen voortaan niet meer treurig zijn. . . .

“want Ik zal hunlieder rouw in vrolijkheid veranderen, en zal hen troosten, en zal hen verblijden naar hun droefenis. En Ik zal de ziel der priesteren [met] vettigheid dronken maken; en Mijn volk zal met Mijn goed verzadigd worden, spreekt de HEERE.”.

“Zo zegt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Dit woord zullen zij nog zeggen in het land van Juda, en in zijn steden, als Ik hun gevangenis wenden zal: De HEERE zegene u, gij woning der gerechtigheid, gij berg der heiligheid! En Juda, mitsgaders al zijn steden, zullen tesamen daarin wonen; de akkerlieden, en [die] met de kudde reizen. Want Ik heb de vermoeide ziel dronken gemaakt, en Ik heb alle treurige ziel vervuld.”.

“Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik met het huis van Israël en met het huis van Juda een nieuw verbond zal maken; Niet naar het verbond, dat Ik met hun vaders gemaakt heb, ten dage als Ik hun hand aangreep, om hen uit Egypteland uit te voeren, welk Mijn verbond zij vernietigd hebben, hoewel Ik hen getrouwd had, spreekt de HEERE; Maar dit is het verbond, dat Ik na die dagen met het huis van Israël maken zal, spreekt de HEERE: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven; en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn. En zij zullen niet meer, een iegelijk zijn naaste, en een iegelijk zijn broeder, leren, zeggende: Kent den HEERE! want zij zullen Mij allen kennen, van hun kleinste af tot hun grootste toe, spreekt de HEERE; want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven, en hunner zonden niet meer gedenken.” (Jeremia 31:10-14,23-25,31-34).

PROFETEN EN KONINGEN

In het land van de heidenen (Jesaja 43:10)

Hoofdstuk 40

Aan het hof van Babel

Onder het volk van Israël dat bij het begin van de zeventigjarige ballingschap gevankelijk naar Babel werd gebracht, bevonden zich gelovige vaderlanders, mannen, die trouw waren aan hun beginselen, die niet door zelfzucht bedorven zouden worden, maar God ten koste van alles zouden eren. In het land van hun ballingschap zouden deze mannen Gods plannen ten uitvoer brengen door de heidense volkeren de zegeningen te geven die het gevolg zijn van het kennen van de Heere. Ze zouden Zijn vertegenwoordigers zijn. Nooit zouden ze een compromis mogen aangaan met afgodendienaars; hun geloof en naam als aanbidders van de levende God moesten ze als een hoge eer vasthouden.

Dit hebben ze ook gedaan. Ze hebben God geëerd in voorspoed en in tegenspoed. En God heeft hen geëerd.

Het feit dat deze mannen, aanbidders van Jehova, gevankelijk naar Babel waren gebracht, en de vaten van Gods huis in de tempels van de goden van Babel waren geplaatst, werd triomfantelijk door de overwinnaars gezien als bewijs, dat hun godsdienst en gebruiken boven de godsdienst en gebruiken van de Hebreeën stonden. Toch schonk God juist door Israëls vernederingen, die het gevolg waren van hun afval van Hem, aan Babel het bewijs van Zijn oppermacht, van de heiligheid van Zijn geboden en de stellige gevolgen van gehoorzaamheid. En Hij gaf dit getuigenis door mensen die trouw aan Hem waren, en die daarom konden getuigen van God.

Onder degenen die trouw gebleven waren aan God, bevonden zich Daniël en zijn drie vrienden, — verheven voorbeelden van wat mensen kunnen worden als ze zich verbinden met de God van wijsheid en macht. Uit de betrekkelijke eenvoud van hun joods tehuis werden deze jongeren van koninklijke afkomst naar de prachtigste van alle steden en aan het hof van de machtigste vorst op aarde gebracht. Nebukadnezar beval *“Aspenaz, den overste zijner kamerlingen, dat hij voorbrengen zou [enigen] uit de kinderen Israëls, te weten, uit het koninklijk zaad, en uit de prinsen; Jongelingen, aan dewelke geen gebrek ware, maar schoon van aangezicht, en vernuftig in alle wijsheid, en ervaren in wetenschap, en kloek van verstand, en in dewelke bekwaamheid ware, om te staan in des konings paleis;... (Daniël 1:3-4).*

“Onder dezelve nu waren uit de kinderen van Juda: Daniel, Hananja, Misael en Azarja.” (vers 6). Omdat Nebukadnezar in deze jongeren de belofte van opmerkelijke bekwaamheid ontdekte, besloot hij dat ze zouden worden opgeleid voor belangrijke posities in zijn rijk. Om hen te bekwamen voor hun levenstaak, trof hij maatregelen dat ze de taal der Chaldeeën zouden leren, en drie jaar lang schonk hij hen de ongewone opvoedkundige voorrechten die alleen deel waren van vorsten uit zijn rijk.

De namen van Daniël en zijn vrienden werden veranderd in namen die Chaldeeuwse goden voorstelden. Hebreeuwse ouders hechtten grote betekenis aan de namen die ze hun kinderen gaven. Dikwijls wezen deze namen op karaktertrekken, die de ouders graag in hun kinderen zouden zien. De edele, onder wiens hoede de gevangen genomen jongeren waren geplaatst, noemde *“Daniel noemde hij Beltsazar, en Hananja Sadrach, en Misael Mesach, en Azarja Abed-nego.” (vers 7).*

De koning dwong de Hebreeuwse jongeren niet hun geloof op te geven in ruil voor de afgodendienst, hoewel hij hoopte dat ze geleidelijk hun geloof zouden prijsgeven. Door

PROFETEN EN KONINGEN

hun namen te geven die duiden op afgoderij, door hen dagelijks in aanraking te brengen met afgodische gebruiken en onder de invloed van verleidelijke vormen van heidense aanbidding, hoopte hij hen te verleiden de godsdienst van hun volk prijs te geven en de eredienst der Babyloniërs aan te nemen.

Reeds bij de aanvang van hun loopbaan kwam het tot een beslissende karaktertoets. Er was voor gezorgd dat ze van het voedsel en de wijn van de tafel des konings zouden gebruiken. Hierdoor meende de koning hen een bewijs te geven van zijn gunst en van zijn bezorgdheid voor hun welzijn. Maar het voedsel van de tafel des konings was gewijd aan de afgoden, omdat een deel ervan aan de afgoden was geofferd; en als iemand er iets van gebruikte, zou dit gezien worden als een eerbewijs aan de goden van Babel. Trouw aan Jehova maakte het voor Daniël en zijn vrienden onmogelijk zulk een eer te bewijzen. Zelfs het doen alsof ze het voedsel zouden gebruiken zou een verloochening van hun geloof betekenen. Dit te doen zou betekenen dat ze zich gelijkstelden met de heidenen, waardoor ze de beginselen van Gods wet zouden onteren.

Ze durfden evenmin de zenuwslopende gevolgen van luxe riskeren, alsook het verspillen van hun lichamelijke, verstandelijke en geestelijke vorming. Ze waren op de hoogte van de geschiedenis van Nadab en Abihu; het verslag van hun onmatigheid en de gevolgen daarvan was bewaard gebleven in de boekrollen van Mozes. Ze wisten dat ze hun lichamelijke en verstandelijke vermogens nadeel zouden berokkenen door het gebruik van wijn.

Daniël en zijn vrienden hadden van hun ouders gewoonten van strikte matigheid meegekregen. Ze hadden geleerd dat God hen aansprakelijk zou stellen voor hun bekwaamheden en dat ze nooit hun krachten moesten verzwakken. Deze opvoeding was voor Daniël en zijn vrienden een bescherming tegen de ontaardende invloeden aan het hof te Babel. Groot waren de verzoeken die hen omringden aan het verdorven en luxueuze hof, maar zij bleven onbesmet. Geen macht of invloed kon hen ertoe brengen de beginselen die ze al vroeg hadden geleerd door een studie van Gods Woord en werk, prijs te geven.

Als Daniël dat had gewild, zou hij in zijn omgeving een aanvaardbare verontschuldiging hebben gevonden voor het prijsgeven van deze strikte matigheid. Hij had kunnen redeneren dat hij afhankelijk was van de gunst van de koning, en onderworpen aan diens macht; dat er geen andere weg was dan het eten en de wijn van de koning te gebruiken; want als hij zou vasthouden aan Gods leer, zou hij de koning beledigen en misschien zijn positie, zelfs zijn leven verliezen. Als hij geen acht zou slaan op Gods gebod, zou hij de gunst van de koning blijven genieten en zeker zijn van intellectuele voordelen en vleiende wereldse vooruitzichten.

Maar Daniël aarzelde niet. Gods goedkeuring was hem meer waard dan de gunst van de machtigste aardse vorst — meer zelfs dan zijn leven. Hij nam zich voor standvastig te zijn in zijn oprechtheid, wat de gevolgen ook mochten zijn.

“Daniël nu nam voor in zijn hart, dat hij zich niet zou ontreinigen met de stukken van de spijs des konings, noch met den wijn zijns dranks;” (vers 8). In dit voornemen werd hij gesteund door zijn drie vrienden.

Toen ze dit besluit namen, handelden de Hebreeuwse jongeren niet aanmatigend, maar met een vast vertrouwen op God. Ze wilden niet opvallen, maar toch kozen ze dit liever dan God te onteren. Als ze in dit geval een compromis zouden sluiten door toe te geven aan de druk van de omstandigheden, zou hun afwijken van hun beginselen het gevoel van goeddoen en de afschuw voor het kwaad verzwakken. De eerste verkeerde stap zou gevolgd

PROFETEN EN KONINGEN

worden door een volgende, tot hun verbinding met de hemel verbroken zou zijn en ze door de verleiding meegesleept zouden zijn.

God had Daniël gunsten en barmhartigheid geschonken bij de overste der hovelingen, en het verzoek zich niet te verontreinigen was vol respect aangehoord. Toch aarzelde de hoveling om het toe te staan. *“Ik vreze”,* zei hij, *“mijn heer, den koning, die ulieder spijs, en ulieder drank verordend heeft; want waarom zou hij ulieder aangezichten droeviger zien, dan der jongelingen, die in gelijkheid met ulieden zijn? Alzo zoudt gij mijn hoofd bij den koning schuldig maken.”* (vers 10).

Daniël deed toen een beroep op de kamerdinaar die speciaal belast was met de zorg voor de Hebreeuwse jongeren, met het verzoek vrijgesteld te worden van spijs en wijn van de koning. Hij vroeg om een proeftijd van tien dagen, waarin de Hebreeuwse jongeren alleen eenvoudig voedsel zouden krijgen, terwijl hun metgezellen aten van de lekkernijen van de koning. Hoewel de kamerdinaar vreesde dat hij, door dit verzoek toe te staan, zich het ongenoegen van de koning op de hals zou halen, stemde hij toch toe; en Daniël wist dat hij zijn zaak had gewonnen. Aan het einde van de tiendaagse proeftijd bleek het resultaat het tegengestelde van de vrees van de hoveling. *“... hun gedaanten schoner waren, en zij vetter waren van vlees dan al de jongelingen, die de stukken van de spijs des konings aten.”* (vers 15). In hun uiterlijk overtroffen de Hebreeuwse jongeren duidelijk hun metgezellen. Als gevolg kregen Daniël en zijn vrienden toestemming hun eenvoudig dieet gedurende hun gehele opleiding te handhaven. Drie jaar lang leerden de Hebreeuwse jongeren de kennis en taal der Chaldeeën. In die tijd hielden ze vast in hun trouw aan God en rekenden gedurig op Zijn macht. Aan hun gewoonte van zelfverloochening paarden ze oprechtheid van voornemen, ijver en volharding. Ze waren niet door trots of eerzucht aan het hof van de koning gekomen, — in gezelschap van hen die God niet kenden en vreesden; ze waren ballingen in een vreemd land, daar gebracht door Oneindige Wijsheid. Van huiselijke invloeden en geheiligde banden gescheiden, trachtten ze zich waardig te gedragen, tot eer van hun vertreden volk en tot heerlijkheid van Hem in Wiens dienst ze stonden.

Goedkeurend zag de Heere de standvastigheid en zelfverloochening van deze jonge Hebreeën, met hun zuivere drijfveren, en Zijn zegen rustte op hen.

“Aan deze vier jongelingen nu gaf God wetenschap en verstand in alle boeken, en wijsheid; maar Daniel gaf Hij verstand in allerlei gezichten en dromen.” (vers 17). De belofte was in vervulling gegaan: *“Die Mij eren, zal Ik eren”* (1 Samuël 2:30). Terwijl Daniël zich met onwankelbaar vertrouwen vastklemde aan God, kwam de geest der profetie op hem. Terwijl hij onderricht ontving van mensen aangaande de plichten van het leven aan het hof, werd hij door God onderricht om de verborgenheden van de toekomst te lezen, en voor latere geslachten door symbolen en beelden gebeurtenissen uit de wereldgeschiedenis tot het einde van de tijd te vermelden.

Toen het moment kwam, dat de jongeren ondervraagd zouden worden, moesten ook de jonge Hebreeën, samen met de andere kandidaten, examen afleggen voor de dienst in het rijk. Maar *“er werd uit hen allen niemand gevonden, gelijk Daniel, Hananja, Misael en Azarja;”* (vers 19). Hun helder begrip, hun uitgebreide kennis, hun uitgelezen en duidelijke woorden getuigden van de meegedeelde kracht en vitaliteit van hun verstandelijke vermogens. *“[in] alle zaken van verstandige wijsheid, die de koning hun afvroeg, zo vond hij hen tienmaal boven al de tovernaars [en] sterrekijkers, die in zijn ganse koninkrijk waren.”* (vers 20). Daarom bleven ze bij de koning.

PROFETEN EN KONINGEN

Aan het hof te Babel waren vertegenwoordigers uit alle landen, mannen met rijke gaven, mannen die rijk gezegend waren met natuurlijke talenten, eigenaars van de grootste beschaving die de wereld te bieden had; toch hadden de jonge Hebreëen onder hen hun gelijken niet. In lichaamskracht en schoonheid, in verstandelijke vermogens en letterkundige wetenschappen hadden ze geen evenbeeld. Hun rechte houding, de vaste, verende gang, hun helder gelaat, hun onverzwakte zintuigen, de onbesmette adem — dit alles getuigde van goede gewoonten, het waren bewijzen van de adel waarmee de natuur hen eert die haar wetten gehoorzamen.

Bij het verkrijgen van de wijsheid der Babyloniërs waren Daniël en zijn vrienden verder dan hun medestudenten, maar deze kennis was geen toeval. Ze kregen hun kennis door een getrouw gebruik van hun krachten onder leiding van de Heilige Geest. Ze zochten contact met de Bron van alle wijsheid, en maakten het kennen van God de basis van hun ontwikkeling. In geloof baden ze om wijsheid, en ze leefden naar hun bidden. Ze stonden daar waar God hen kon zegenen. Ze vermeden alles waardoor hun krachten konden worden verzwakt, en maakten gebruik van elke gelegenheid om zich te ontwikkelen op elk terrein. Ze volgden leefregels die hun een helder verstand moesten bezorgen. Ze streefden naar kennis voor slechts één doel, — opdat ze God konden eren. Ze beseften dat ze, om als vertegenwoordigers van de ware godsdienst te midden van de valse godsdiensten van het heidendom dienst te kunnen doen, een helder verstand en een volmaakt christelijk karakter moesten bezitten. God Zelf was hun Leraar. Terwijl ze gedurig baden, ijverig studeerden en met de Onzienlijke in contact bleven, wandelden ze met God, zoals Henoeh dat vroeger had gedaan. Echt succes op welk gebied ook is niet het gevolg van toeval of voorval of voorbestemming. Het is het gevolg van Gods voorzienigheid, het loon van geloof en bescheidenheid, van deugd en volharding. Mooie verstandelijke eigenschappen en een hoge moraal zijn niet het gevolg van het toeval. God biedt mogelijkheden; succes is afhankelijk van het gebruik dat we ervan maken.

Terwijl God om Zijn welbehagen zowel *“het willen en het werken”* (Filippenzen 2:13) in Daniël en zijn vrienden werkte, streefden zij naar hun eigen zaligheid. Hier komt de uitwerking van het Goddelijk beginsel van samenwerking tot uiting, zonder welk geen echt succes mogelijk is. Menselijk pogen zal tot niets in staat zijn zonder Goddelijke kracht; en zonder menselijke inspanning bereikt Goddelijke kracht niets. Om Gods genade tot de onze te maken, moeten we ons deel doen. Zijn genade wordt gegeven om in ons het willen en het doen te volbrengen, nooit als een vervanging voor onze inspanningen. Zoals de Heere samenwerkte met Daniël en zijn vrienden, wil Hij samenwerken met allen die trachten Zijn wil te doen. En door het meedelen van Zijn Geest wil Hij elk waar voornemen sterken, elk edel besluit kracht geven. Zij die op de weg van gehoorzaamheid wandelen, zullen veel hinderpalen ontmoeten. Krachtige, bijna onmerkbare invloeden kunnen hen aan de wereld binden; maar de Heere is in staat elk werktuig waardoor Zijn uitverkorenen verslagen zouden kunnen worden, krachteloos te maken; in Zijn kracht kunnen ze elke verzoeking, elke moeilijkheid overwinnen.

God bracht Daniël en zijn vrienden in aanraking met de groten in Babel, zodat ze te midden van een volk van afgodendienaars Zijn karakter konden openbaren. Hoe werden ze geschikt gemaakt voor een positie van zoveel vertrouwen en eer? Trouw in kleine dingen gaf gestalte aan hun hele leven. Ze eerden God in de kleinste taken zowel als in de grote verantwoordelijkheden.

PROFETEN EN KONINGEN

Zoals God Daniël heeft geroepen om in Babel van Hem te getuigen, roept Hij ons op in deze wereld Zijn getuigen te zijn. Zowel in de kleinste als de grootste dingen van het leven wil Hij dat we aan anderen de beginselen van Zijn rijk openbaren. Velen wachten op een belangrijke taak, die hun gebracht zal worden, terwijl ze dagelijks gelegenheden laten voorbijgaan om trouw aan God te bewijzen. Dagelijks schieten ze tekort om met heel hun hart de kleine verplichtingen in het leven te volbrengen. Terwijl ze wachten op een belangrijk werk, waarin ze veronderstelde rijke talenten kunnen beoefenen, en op deze wijze hun eerzuchtige verlangens bevredigen, gaat hun tijd voorbij.

In het leven van de ware christen zijn geen onbelangrijke dingen; in het oog van de Almachtige is elke taak belangrijk. De Heere gaat nauwkeurig elke mogelijkheid om te dienen na. De ongebruikte bekwaamheden worden evenzeer ter verantwoording geroepen als de benutte mogelijkheden. We zullen geoordeeld worden naar wat we hadden moeten doen, maar niet hebben gedaan, omdat we onze krachten niet hebben gebruikt tot verheerlijking van God.

Een edel karakter is niet het resultaat van het toeval; het is niet te danken aan bijzondere gunsten of gaven van de Voorzienigheid. Het is het gevolg van zelfdiscipline, van het onderwerpen van de lagere aan de hogere natuur, van het overgeven van onze eigen natuur in het dienen van God en de mensen.

Door de trouw aan beginselen van matigheid, getoond door de Hebreeuwse jongeren, spreekt God tot de hedendaagse jeugd. Er is behoefte aan mensen die evenals Daniël de zaak van het recht durven en willen verdedigen. Reine harten, sterke handen, een onbevreesde houding zijn nodig; want de strijd tussen deugd en ondeugd eist onophoudelijke waakzaamheid. Satan nadert iedere ziel met verzoeken in allerlei verleidelijke vormen op het gebied van het toegeven aan de eelust.

Het lichaam is een uiterst belangrijk middel waardoor geest en ziel worden ontwikkeld voor de opbouw van het karakter. Daarom richt de vijand van zielen zijn verzoeken op het verzwakken en ontaarden van de lichamelijke krachten. Vaak betekent zijn succes hier de overgave van heel het wezen aan het kwaad. De neigingen van de lichamelijke natuur zullen zonder twijfel ondergang en dood teweegbrengen, tenzij ze onder de leiding van een hogere macht worden geplaatst. Het lichaam moet ondergeschikt gemaakt worden aan hogere krachten. De hartstochten moeten beheerst worden door de wil, die op zijn beurt weer onder Gods leiding moet staan. De koninklijke macht om te denken, geheiligd door Gods genade moet heerschappij voeren. Intellectuele macht, lichamelijk uithoudingsvermogen en de lengte van het leven zijn afhankelijk van onveranderlijke wetten. Door gehoorzaamheid aan deze wetten kan de mens zichzelf overwinnen, zijn hartstochten beheersen, de baas zijn over zijn neigingen, overwinnaar zijn over overheden en machten, over *“de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw”*, en over *“de geestelijke boosheden in de lucht”* (Efeze 6:12).

In de vroegere eredienst, die het Evangelie in zinnebeelden was, kon een offer waaraan een gebrek kleefde, niet op Gods altaar worden gebracht. Het offer, dat een voorstelling was van Christus, moest vlekkeloos zijn. Gods Woord wijst hierop als illustratie van hetgeen Gods kinderen moeten zijn — een levend offer, heilig en onbesmet. (Zie Romeinen 12:1; Efeze 5:27).

De Hebreeuwse vrienden kenden dezelfde hartstochten als wij; ondanks de verleidelijke invloed aan het hof te Babel bleven ze echter standvastig, omdat ze vertrouwden op een onuitputtelijke kracht. De heidenen zagen in hen een beeld van Gods

PROFETEN EN KONINGEN

goedheid en weldadigheid, alsmede van Christus' liefde. In hun leven zien we een voorbeeld van de overwinning van een vast beginsel over verzoeking, van reinheid over ontaarding, van toewijding en trouw over atheïsme en afgoderij.

De geest die in Daniël leefde, kan ook deel zijn van de hedendaagse jeugd; ze kunnen uit dezelfde Bron van kracht putten, dezelfde zelfbeheersing bezitten, dezelfde eigenschappen in hun leven openbaren, zelfs onder even ongunstige omstandigheden. Hoewel ze omringd worden door verleidingen om eigen lusten te bevredigen, vooral in onze grote steden, waar iedere vorm van zinnelijkheid aantrekkelijk en uitnodigend is, kunnen ze door Gods genade trouw blijven aan God. Door een krachtig voornemen en door steeds op hun hoede te zijn, kunnen ze weerstand bieden aan iedere verleiding die de ziel bestormt. Maar alleen zij die zich hebben voorgenomen het goede te doen omdat het goed is, zullen de overwinning behalen. Welk een geweldig levenswerk wachtte deze edele Hebreëen! Toen ze van hun ouderlijk huis afscheid namen, hadden ze niet de geringste voorstelling van de hoge bestemming die hun wachtte. Trouw en standvastig gaven ze zich over aan Gods leiding, zodat God door hen Zijn plannen in vervulling kon doen gaan.

De machtige Waarheden die door deze mannen werden geopenbaard, wil God openbaren in onze dagen door de hedendaagse jongeren. Het leven van Daniël en zijn vrienden is een demonstratie van hetgeen Hij wil doen voor hen die zich aan Hem overgeven en met heel hun hart trachten Zijn wil te volbrengen.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 41 De droom van Nebukadnezar Gebaseerd op Daniël 2

Kort nadat Daniël en zijn vrienden in dienst van de koning van Babel waren getreden, vonden gebeurtenissen plaats die aan een afgodisch volk de macht en trouw van Israëls God bekendmaakten. Nebukadnezar had een merkwaardige droom, waardoor zijn geest verontrust werd en het met zijn slaap gedaan was. Maar hoewel de koning diep onder de indruk was, kon hij zich bij het wakker worden met geen mogelijkheid de bijzonderheden herinneren.

In zijn verslagenheid riep hij de wijzen bijeen — *“de tovenaars, en de sterrenkijzers, en de guichelaars, en de Chaldeeën”* — en vroeg hun hulp. *“Ik heb een droom gedroomd”,* zei hij, *“en mijn geest is ontsteld om dien droom te weten”*. Na deze uitspraak, die zijn verslagenheid toonde, vroeg hij hun hem bekend te maken waardoor hij gerustgesteld zou worden.

Hierop antwoordden de wijzen: *“O koning, leef in eeuwigheid! Zeg uw knechten den droom, zo zullen wij de uitlegging te kennen geven”*. Ontevreden over dit ontwijkend antwoord en achterdochtig omdat ze niet bereid schenen hem te helpen, hoewel ze voorgaven dat ze de verborgenheden van mensen konden openbaren, eiste de koning niet alleen de verklaring van de droom, maar ook de droom zelf, waarbij hij hun rijkdom en eer beloofde maar ook dreigde met de dood. *“De zaak is mij ontgaan; indien gij mij den droom en zijn uitlegging niet bekend maakt, gij zult in stukken gehouwen worden, en uw huizen zullen tot een drekhoop gemaakt worden. Maar indien gijlieden den droom en zijn uitlegging te kennen geeft, zo zult gij geschenken en gaven, en grote eer van mij ontvangen;”*. Opnieuw gaven de wijzen ten antwoord: *“De koning zegge zijn knechten de droom, dan zullen wij de uitlegging te kennen geven”*.

Nebukadnezar, nu werkelijk achterdochtig en boos door de klaarblijkelijke verdorvenheid van de mannen waarin hij vertrouwen had gesteld, sprak: *“Ik weet vastelijk, dat gijlieden den tijd uitkoopt, dewijl gij ziet, dat de zaak mij ontgaan is. Indien gijlieden mij dien droom niet te kennen geeft, ulieder vonnis is enerlei; daarom hebt gij een leugenachtig en verdicht woord voor mij te zeggen bereid, totdat de tijd verandere; daarom zegt mij den droom, dan zal ik weten, dat gij mij deszelfs uitlegging zult te kennen geven.”*

Bevreesd voor de gevolgen van hun falen trachtten de tovenaars de koning aan te tonen dat zijn verzoek onredelijk was en dat hij meer van hen eiste dan ooit van iemand was gevraagd. *“Er is geen mens op de aardbodem”,* wierpen ze tegen, *“die des konings woord zou kunnen te kennen geven; daarom is er geen koning, grote of heerser, die zulk een zaak begeerd heeft van enigen tovenaars, of sterrenkijker, of Chaldeeër. Want de zaak die de koning begeert, is te zwaar; en er is niemand anders, die dezelve voor den koning te kennen [kan] geven, dan de goden, welker woning bij het vlees niet is.”* Toen werd de koning hierover erg boos en hij gaf bevel om alle wijzen van Babel te doden.

Daniël en zijn vrienden bevonden zich ook onder degenen die door de beampten van de koning werden gezocht. Toen ze hoorden dat ze op grond van dat besluit gedood zouden worden, *“Toen bracht Daniel een raad en oordeel in, aan Arioch, de koninklijke machthebber: “Waarom zou de wet van ‘s konings wege [zo] verhaast worden?”*. Arioch vertelde hem het verhaal over de verslagenheid van de koning over zijn merkwaardige droom, en van het falen der wijzen, in wie hij tot dusver ten volle zijn vertrouwen had gesteld. Toen hij dit hoorde, waagde Daniël zijn leven, door in tegenwoordigheid van de

PROFETEN EN KONINGEN

koning te naderen, en smeekte dat hem tijd zou worden geschonken, zodat hij zijn God zou kunnen vragen hem de droom en haar uitlegging bekend te maken.

De koning gaf aan dit verzoek gehoor. *“Toen ging Daniel naar zijn huis, en hij gaf de zaak zijn metgezellen, Hananja, Misael, en Azarja te kennen”*. Samen zochten ze wijsheid bij de Bron van licht en kennis. Hun geloof was sterk in het bewustzijn, dat God hen geplaatst had waar ze waren, om Zijn werk te doen en aan hun taak te beantwoorden. In tijden van verslagenheid en gevaar hadden ze zich steeds tot Hem gewend om leiding en bescherming, en Hij had Zich een altijd aanwezige Helper betoond. Nu wierpen ze zich opnieuw met nederige harten aan de voeten van de Rechter der aarde met de bede, dat Hij uitkomst zou geven in deze tijd van bijzondere nood. Hun smeken was niet vergeefs. De God, Die zij hadden geëerd, eerde hen. De Geest des Heeren rustte op hen en aan Daniël werd in een nachtgezicht de droom van de koning met zijn betekenis geopenbaard.

De eerste daad van Daniël was, God te danken voor de openbaring die hem was geschonken. *“De Naam Gods zij geloofd van eeuwigheid tot in eeuwigheid”*, riep hij uit, *“want Zijn is de wijsheid en de kracht. Want Hij verandert de tijden en stonden; Hij zet de koningen af, en Hij bevestigt de koningen; Hij geeft den wijzen wijsheid, en wetenschap dengenen, die verstand hebben; Hij openbaart diepe en verborgen dingen; Hij weet, wat in het duister is, want het licht woont bij Hem. Ik dank en ik loof U, o God mijner vaders! Omdat Gij mij wijsheid en kracht gegeven hebt, en mij nu bekend gemaakt hebt, wat wij van U verzocht hebben, want Gij hebt ons des konings zaak bekend gemaakt.”*

Daniël ging onmiddellijk naar Arioch, aan wie de koning bevel gegeven had de wijzen om te brengen, en zei: *“Breng de wijzen van Babel niet om, maar breng mij in voor de koning, en ik zal de koning de uitlegging te kennen geven”*. Haastig bracht de officier Daniël naar de koning met de woorden: *“Ik heb een man van de gevankelijk weggevoerden van Juda gevonden, die den koning de uitlegging zal bekend maken.”*

Zie de joodse gevangene kalm en zelfverzekerd in tegenwoordigheid van de heerser van het machtigste rijk op aarde staan. In zijn eerste woorden wees hij alle eer voor zichzelf af en verhief God als de Bron van alle wijsheid. Op de bezorgde vraag van de koning: *“Zijt gij machtig mij bekend te maken den droom, dien ik gezien heb, en zijn uitlegging?”* antwoordde hij: *“De verborgenheid, die de koning eist, kunnen de wijzen, de sterrenkijzers, de tovenaars, [en] de waarzeggers den koning niet te kennen geven; Maar er is een God in den hemel, Die verborgenheden openbaart, Die heeft den koning Nebukadnezar bekend gemaakt, wat er geschieden zal in het laatste der dagen; uw droom”*, ging Daniël verder, *“en de gezichten uws hoofds op uw leger, zijn deze: Gij, o koning! op uw leger zijnde, klommen uw gedachten op, wat hierna geschieden zou; en Hij, Die verborgen dingen openbaart, heeft u te kennen gegeven, wat er geschieden zal. Mij nu, mij is de verborgenheid geopenbaard, niet door wijsheid, die in mij is boven alle levenden; maar daarom, opdat men den koning de uitlegging zou bekend maken, en opdat gij de gedachten uws harten zoudt weten.*

“Gij, o koning! zaagt, en ziet, er was een groot beeld (dit beeld was treffelijk, en deszelfs glans was uitnemend), staande tegen u over; en zijn gedaante was schrikkelijk. Het hoofd van dit beeld was van goed goud; zijn borst en zijn armen van zilver; zijn buik en zijn dijnen van koper; Zijn schenkelen van ijzer; zijn voeten eensdeels van ijzer, en eensdeels van leem. [Dit] zaagt gij, totdat er een steen afgehouden werd zonder handen, die sloeg dat beeld aan zijn voeten van ijzer en leem, en vermaalde ze. Toen werden tesamen vermaald het ijzer, leem, koper, zilver en goud, en zij werden gelijk kaf van de dorsvloeren des zomers, en de wind nam ze weg, en er werd geen plaats voor dezelve gevonden; maar de steen, die het

PROFETEN EN KONINGEN

beeld geslagen heeft, werd tot een groten berg, alzo dat hij de gehele aarde vervulde. Dit is de droom;”, sprak Daniël vol vertrouwen; en de koning, die met de grootste oplettendheid naar elke bijzonderheid luisterde, wist dat het dezelfde droom was waarover hij zich zo verontrust had. Zo werd zijn geest voorbereid om de verklaring te aanvaarden. De Koning der koningen stond op het punt grote waarheden bekend te maken aan de heerser van Babel. God wilde openbaren dat Hij macht heeft over de koninkrijken dezer wereld, — macht om koningen aan te stellen en koningen af te zetten. De geest van Nebukadnezar moest opgeschrikt worden, zo dit mogelijk was, om zich bewust te worden van zijn verantwoording ten opzichte van God. De gebeurtenissen in de toekomst, die tot het einde zouden reiken, werden hem geopenbaard.

“Gij, o koning! Zijt een koning der koningen”, ging Daniël door “want de God des hemels heeft u een koninkrijk, macht, en sterkte, en eer gegeven; En overal, waar mensenkinderen wonen, heeft Hij de beesten des velds en de vogelen des hemels in uw hand gegeven; en Hij heeft u gesteld tot een heerser over al dezelve; gij zijt dat gouden hoofd.

“En na u zal een ander koninkrijk opstaan, lager dan het uwe; daarna een ander, het derde koninkrijk van koper, hetwelk heersen zal over de gehele aarde. En het vierde koninkrijk zal hard zijn, gelijk ijzer; aangezien het ijzer alles vermaalt en verzwakt; gelijk nu het ijzer, dat zulks alles verbreekt, [alzo] zal het vermalen en verbreken.

“En dat gij gezien hebt de voeten en de tenen, ten dele van pottenbakkersleem, en ten dele van ijzer, dat zal een gedeeld koninkrijk zijn, doch daar zal van des ijzers vastigheid in zijn, ten welken aanzien gij gezien hebt ijzer vermengd met modderig leem; En de tenen der voeten, ten dele ijzer, en ten dele leem; dat koninkrijk zal ten dele hard zijn, en ten dele broos. En dat gij gezien hebt ijzer vermengd met modderig leem, zij zullen zich [wel] door menselijk zaad vermengen, maar zij zullen de een aan den ander niet hechten, gelijk als zich ijzer met leem niet vermengt.

“Doch in de dagen van die koningen zal de God des hemels een Koninkrijk verwekken, dat in der eeuwigheid niet zal verstoord worden; en dat Koninkrijk zal aan geen ander volk overgelaten worden; het zal al die koninkrijken vermalen, en te niet doen, maar zelf zal het in alle eeuwigheid bestaan. Daarom hebt gij gezien, dat uit den berg een steen zonder handen afgehouden is geworden, die het ijzer, koper, leem, zilver en goud vermaalde; de grote God heeft den koning bekend gemaakt, wat hierna geschieden zal; de droom nu is gewis, en zijn uitlegging is zeker.” Nebukadnezar herriep het bevel de wijzen te doden. Hun leven werd gespaard dank zij Daniëls contact met Hem, Die verborgenheden openbaart. *“Toen maakte de koning Daniel groot, en hij gaf hem vele grote geschenken, en hij stelde hem tot een heerser over het ganse landschap van Babel, en een overste der overheden over al de wijzen van Babel. Toen verzocht Daniel van den koning; en hij stelde Sadrach, Mesach en Abed-nego over de bediening van het landschap van Babel; maar Daniel [bleef] aan de poort des konings.”*

In de verslagen van de menselijke geschiedenis lijkt het alsof de groei van de volken, de opkomst en ondergang van wereldrijken, afhankelijk is van de wil en macht van de mens; het vormen van de gebeurtenissen schijnt tot op zekere hoogte bepaald te worden door zijn macht, eerzucht of grillen. Maar in Gods Woord wordt het gordijn opzij geschoven en zien we boven, achter de door al het spel en tegenspel van menselijke belangen, macht en hartstochten de werktuigen van Hem, Die vol barmhartigheid is, en Die in stilte de raadsbesluiten van Zijn wil volbrengt.

PROFETEN EN KONINGEN

In woorden vol onvergelykelijke schoonheid en tederheid hield de apostel Paulus de geleerden van Athene Gods doel voor ogen bij de schepping en het aanwijzen van de woonplaatsen van rassen en volkeren. *“De God, Die de wereld gemaakt heeft en al wat daarin is”,* sprak de apostel, *“... En heeft uit een bloede het ganse geslacht der mensen gemaakt, om op den gehelen aardbodem te wonen, bescheiden hebbende de tijden te voren geordineerd, en de bepalingen van hun woning. Opdat zij den Heere zouden zoeken, of zij Hem immers tasten en vinden mochten”* (Handelingen 17:24,26-27).

God heeft duidelijk gemaakt dat ieder, die dat wil, *“onder den band des verbonds”* (Ezechiël 20:37) kan komen. Bij de schepping was het Zijn bedoeling dat de aarde bewoond zou worden door wezens wiens bestaan een zegen voor henzelf en voor elkaar zou zijn, alsook een eer voor hun Maker. Allen die dit wensen, kunnen een plaats vinden in dit plan. Van hen wordt gezegd: *“Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen.”* (Jesaja 43:21).

In Zijn wet heeft God de beginselen bekendgemaakt die ten grondslag liggen aan alle ware voorspoed, zowel van volken als van enkelingen. Tot de Israëlieten zei Mozes van deze wet: *“Dat zal uw wijsheid en uw verstand zijn”* (Deuteronomium 4:6). *“Want dat is geen vergeefs woord voor ulieden; maar het is uw leven;”* (Deuteronomium 32:47). De zegeningen die op deze wijze aan Israël werden beloofd, gelden op gelijke voorwaarden en in gelijke mate voor elk volk en ieder mens onder de ganse hemel. Honderden jaren vòòr bepaalde volkeren op het toneel verschenen, had de Alwetende door de eeuwen heen gezien en de opkomst en ondergang van wereldrijken voorzegd. God sprak tot Nebukadnezar dat het rijk van Babel zou vallen en dat een tweede rijk zou opkomen, dat ook zijn proeftijd zou krijgen. Omdat het de ware God niet zou verheffen, zou de heerlijkheid daarvan verdwijnen, en zou een derde rijk de plaats ervan innemen. Ook dit zou vergaan, en een vierde rijk, hard als ijzer, zou de volkeren op aarde onderwerpen.

Als de heersers van Babel — het rijkste van alle rijken — altijd de vreze des Heeren voor ogen hadden gehouden, zouden ze wijsheid en macht ontvangen hebben waardoor ze aan Hem verbonden waren gebleven en sterk waren gebleven. Maar ze hadden slechts hun toevlucht tot God genomen als ze in het nauw zaten en verslagen waren. In zulke tijden, waarin ze geen hulp bij hun eigen wijzen konden vinden, zochten ze hulp bij mannen als Daniël, — mannen waarvan ze wisten dat dezen de levende God eerden, en die door Hem werden geëerd. Aan deze mannen verzochten ze een oplossing van de verborgenheden der Voorzienigheid; want hoewel de heersers van het trotse Babel mannen van groot intellect waren, had hun zonde een dermate scheiding tussen God en hen gebracht, dat ze de openbaringen en waarschuwingen aangaande de toekomst, die hun gegeven waren, niet konden begrijpen.

In de geschiedenis van de volkeren kan de onderzoeker van Gods Woord de letterlijke vervulling ontdekken van de Goddelijk voorzeggingen. Babel, ten slotte verstrooid en verbroken, verdween van het toneel, omdat haar heersers zich onafhankelijk van God hadden gevoeld toen ze voorspoed hadden, en de heerlijkheid van hun rijk hadden toegeschreven aan menselijk kunnen. Het Medo-Perzische rijk werd door Gods toorn getroffen, omdat daar Gods wet werd vertreden. De vreze Gods was niet te vinden in de harten van de overgrote meerderheid der mensen. Goddeloosheid, lastering en verderf hadden de overhand. De rijken die hen opvolgden waren nog verdorvener, en daalden steeds verder af op moreel gebied. De macht, uitgeoefend door aardse heersers, komt van God, en hun succes is afhankelijk van het gebruik dat ze ervan maken. Tot ieder luidt het woord van

PROFETEN EN KONINGEN

de Goddelijke Wachter: *“Ik zal u gorden, hoewel gij Mij niet kendet”* (Jesaja 45:5). En tot een ieder zijn de woorden gericht, gesproken tot Nebukadnezar: *“breek uw zonden af door gerechtigheid, en uw ongerechtigheid door genade te bewijzen aan de ellendigen, of er verlenging van uw vrede mocht wezen.”* (Daniël 4:27).

Deze dingen te begrijpen — te begrijpen dat *“gerechtigheid een volk verhoogt”* (Spreuken 14:34); dat *“door gerechtigheid wordt de troon bevestigd”* (Spreuken 16:12), *“door weldadigheid ondersteunt hij zijn troon”* (Spreuken 20:28); te beseffen dat Zijn macht te herkennen is in het uitwerken van deze beginselen, betekent het verstaan van de wijsbegeerte der geschiedenis.

Dit alles wordt duidelijk uiteengezet in Gods Woord. Hier wordt getoond dat de kracht der volkeren en mensen niet ligt in de kansen of mogelijkheden waardoor ze onoverwinnelijk worden; dit alles ligt niet in de grootheid waarop ze zich beroemen. Die wordt uitgemeten naarmate de trouw waarmee ze aan Gods plannen beantwoorden.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 42

De brandende oven

Gebaseerd op Daniël 3

De droom van het grote beeld, waardoor aan Nebukadnezar gebeurtenissen werden getoond die reikten tot het einde, was gegeven opdat hij zou begrijpen welk aandeel hij had in de wereldgeschiedenis, en de manier waarop zijn rijk het Koninkrijk des hemels kon steunen. In de verklaring van de droom was hem duidelijk de oprichting van Gods eeuwig Koninkrijk voorgehouden. *“In de dagen van die koningen”*, had Daniël gezegd, *“zal de God des hemels een Koninkrijk verwekken, dat in eeuwigheid niet zal verstoord worden; en dat Koninkrijk zal aan geen ander volk overgelaten worden; het zal al die koninkrijken vermalen, en teniet doen, maar zelf zal het in alle eeuwigheid bestaan . . De droom nu is gewis, en zijn uitlegging is zeker”* (Daniël 2:44,45).

De koning had Gods macht erkend door tot Daniël te zeggen: *“het is de waarheid, dat uwlieder God een God der goden is, ... en Die de verborgenheden openbaart”* (vers 47). Gedurende enige tijd was Nebukadnezar beïnvloed door de vreze Gods; maar zijn hart was nog niet rein van wereldse eerezucht en verlangen naar zelfverheffing. De voorspoed tijdens zijn regering vervulde hem met trots. Met verloop van tijd hield hij op God de eer te geven en keerde met vernieuwde ijver en dweepzucht terug tot het aanbidden van zijn afgoden.

De woorden: *“Gij zijt dat gouden hoofd”* (vers 38), hadden diepe indruk gemaakt op de geest van de vorst. De wijzen in zijn rijk, die hiervan gebruik wilden maken en zijn terugkeer tot afgoderij wensten, stelden voor dat hij een soortgelijk beeld zou maken als dat van zijn droom, en het daar zou plaatsen waar iedereen het gouden hoofd zou zien, waardoor zijn rijk was voorgesteld.

Gevleid door dit voorstel, besloot hij het ten uitvoer te brengen, en zelfs nog verder te gaan. In plaats van het beeld te maken zoals hij het in zijn droom had gezien, zou hij het nog mooier maken. Zijn beeld zou niet bestaan uit materialen die steeds mindere waarde hadden, maar geheel bestaan uit goud, — als symbool van Babel als een eeuwig, onverwoestbaar, almachtig koninkrijk, dat alle andere rijken in stukken zou breken, maar zelf voor eeuwig zou bestaan.

De gedachte aan het vestigen van een rijk en bestuur dat eeuwig zou blijven, sprak de machtige vorst, wiens wapenen de volkeren op aarde geen weerstand konden bieden, sterk aan. Met een ijver, ontstaan uit mateloze eerezucht en zelfzuchtige trots, raadpleegde hij zijn wijzen omtrent de uitvoering van dit plan. Hij vergat de opmerkelijke voorzienigheid, verbonden aan de droom van het grote beeld; hij vergat ook dat de God van Israël door Zijn knecht Daniël de betekenis van dat beeld duidelijk had gemaakt, en dat dank zij deze uitleg de groten in zijn rijk gespaard waren voor een smadelijke dood; hij vergat alles, behalve het verlangen zijn macht en oppergezag te vestigen, en besloot, samen met zijn raadsliden, dat hij met alle hem ter beschikking staande middelen zou trachten Babel boven alles te plaatsen, waardig voor algemene verbondenheid.

De symbolische voorstelling waardoor God aan de koning en het volk Zijn plannen voor de volkeren der aarde had duidelijk gemaakt, zou nu dienen tot verheerlijking van menselijke macht. Daniëls uitleg werd verworpen en vergeten; de Waarheid werd op onjuiste wijze verklaard en misbruikt. Het symbool, door God bedoeld om aan de menselijke geest belangrijke gebeurtenissen uit de toekomst duidelijk te maken, werd gebruikt om de verbreiding te verhinderen van de kennis die God aan de wereld wilde meedelen. Zo trachtte

PROFETEN EN KONINGEN

satan door de raadslagen van eerzuchtige mensen Gods plannen met het mensdom te dwarsbomen. De vijand van de mens wist dat waarheid, niet vermengd met dwaling, een machtige kracht is tot zaligheid; maar wanneer ze gebruikt wordt tot zelfverheffing en het in de hand werken van menselijke plannen, wordt ze een macht ten kwade.

Uit zijn schatkamer bracht Nebukadnezar middelen te voorschijn om een groot gouden beeld te bouwen, uiterlijk gelijk aan het beeld dat hij in zijn droom had gezien, met uitzondering van de grondstof waaruit het werd vervaardigd. Hoewel ze gewend waren aan prachtige voorstellingen van hun goden, hadden de Chaldeeën nooit eerder zoiets indrukwekkends gemaakt als dit schitterende beeld, zestig ellen hoog en zes ellen breed. En het is niet te verbazen dat in een land waar afgoderij algemeen was, het prachtige beeld van onschatbare waarde in de vlakte Dura, dat de heerlijkheid, de pracht en macht van Babel moest voorstellen, gewijd zou worden als voorwerp van aanbidding. Hiertoe werden voorbereidingen getroffen, en een bevel werd gegeven dat op de dag van inwijding allen hun trouw zouden bewijzen aan de macht van Babel door zich voor het beeld te buigen.

De vastgestelde dag brak aan, en een grote menigte uit alle volken, natiën en talen verzamelde zich in de vlakte Dura. In overeenstemming met het gebod van de koning vielen allen bij het geluid van de muziek ter aarde, en aanbaden het gouden beeld. Op die dag, rijk aan gebeurtenissen, schenen de machten der duisternis een duidelijke overwinning te behalen; de aanbidding van het gouden beeld zou duidelijk maken dat allen voorgoed verbonden bleven met de bestaande vormen van afgoderij, erkend als de staatsgodsdienst van het land. Satan hoopte op deze wijze te verhinderen, dat Gods doel om de aanwezigheid van de Israëlitische ballingen in Babel tot een zegen te stellen voor alle heidense volken, werkelijkheid zou worden.

Maar God had anders besloten. Niet iedereen had de knie gebogen voor het afgodisch teken van menselijke macht. Te midden van de aanbeddende menigte waren drie mannen die vast besloten waren de God des hemels geen oneer aan te doen. Hun God was Koning der koningen en Heer der heren; voor geen ander zouden ze zich buigen.

Nebukadnezar, die vol was van zijn triomf, kreeg te horen dat zich onder zijn onderdanen enkelen bevonden die zijn bevel ongehoorzaam waagden te zijn. Enkele van de wijzen, afgunstig op de eer die de getrouwe vrienden van Daniël was bewezen, berichtten nu de koning de schandelijke schending van zijn wens. *“O koning, leef in der eeuwigheid!”* riepen ze uit. *“Er zijn Joodse mannen, die gij over de bediening van het landschap van Babel gesteld hebt, Sadrach, Mesach en Abed-nego; deze mannen hebben, o koning! op u geen acht gesteld; uw goden eren zij niet, en zij bidden het gouden beeld niet aan, hetwelk gij opgericht hebt.”*

De koning beval dat de mannen voor hem gebracht zouden worden. *“Is het met opzet”,* vroeg hij, *“dat gijlieden mijn goden niet eert, en het gouden beeld, dat ik opgericht heb, niet aanbidt?”* Hij trachtte hen door dreigingen ertoe te brengen zich te verenigen met de menigte. Hij wees op de brandende oven en herinnerde hen aan de straf die hen te wachten stond, als ze zouden volharden in hun weigering zijn wil te doen. Maar vastbesloten getuigden deze Hebreëen van hun verbondenheid met de God des hemels en van hun geloof in Zijn macht om te redden. Het buigen voor het beeld werd door allen gezien als een daad van aanbidding. Deze eerbewijzen konden ze alleen aan God brengen.

Toen de drie Hebreëen voor de koning stonden, was deze ervan overtuigd dat zij iets bezaten dat andere wijzen uit zijn rijk misten. Ze waren getrouw geweest in het volbrengen van hun plichten. Hij zou ze nog een kans geven. Als ze slechts hun bereidheid wilden tonen

PROFETEN EN KONINGEN

zich met de menigte te buigen in aanbidding voor het beeld, zou alles goed zijn; *“maar zo gijlieden het niet aanbidt”*, voegde hij eraan toe, *“ter zelfder ure zult gijlieden geworpen worden in het midden van den oven des brandenden vuurs”*. Toen strekte hij zijn hand uitdagend omhoog en zei: *“Wie is de God, Die ulieden uit mijn handen verlossen zou?”*

De dreigementen van de koning waren vergeefs. Hij kon de mannen niet afbrengen van hun trouw aan de Bestuurder van het heelal. Uit de geschiedenis van hun vaderen hadden ze geleerd dat ongehoorzaamheid aan God oneer, onheil en dood als gevolg heeft, en dat de vreze des Heeren het begin van wijsheid, de grondslag van alle ware voorspoed is. Rustig zeiden ze, met het oog gericht op de oven: Koning Nebukadnezar, *“Wij hebben niet nodig u op deze zaak te antwoorden. Zal het zo zijn, onze God, Dien wij eren, is machtig ons te verlossen uit den oven des brandenden vuurs, en Hij zal [ons] uit uw hand, o koning! verlossen.”*. Hun geloof groeide, toen ze zeiden dat God verheerlijkt zou worden door hen te bevrijden, en met een triomfantelijke zekerheid, het resultaat van een onwankelbaar vertrouwen in God, voegden ze eraan toe: *“Maar zo niet, u zij bekend, o koning! dat wij uw goden niet zullen eren, noch het gouden beeld, dat gij hebt opgericht, zullen aanbidden.”*.

De woede van de koning kende geen grenzen. *“vol grimmigheid”*, *“en de gedaante zijns aangezichts veranderde tegen Sadrach, Mesach en Abed-nego”*, vertegenwoordigers van een veracht en gevangen volk. Hij gaf bevel dat de oven zevenmaal heter gestookt moest worden dan normaal, en gebood de sterkste mannen van zijn leger de aanbidders van Israëls God te binden, als voorbereiding voor hun terechtstelling.

“Toen werden die mannen gebonden in hun mantels, hun broeken, en hun hoeden, en hun [andere] klederen, en zij wierpen hen in het midden van den oven des brandenden vuurs. Daarom dan, dewijl het woord des konings aandreef, en de oven zeer heet was, zo hebben de vonken des vuurs die mannen, die Sadrach, Mesach en Abed-nego opgeheven hadden, gedood.”

Maar de Heere had de Zijnen niet vergeten. Toen Zijn getuigen in de vuuroven waren geworpen, openbaarde de Heiland Zich persoonlijk aan hen, en samen wandelden ze in het midden van het vuur. In tegenwoordigheid van de Heer van hitte en kou verloren de vlammen hun kracht om te verteren. Van zijn koninklijke zetel zag de koning toe, in de verwachting dat de mannen die hem getrotseerd hadden, volkomen verdelgd zouden worden. Maar zijn gevoelens van triomf veranderden plotseling. De edelen, die dichtbij stonden, zagen zijn gelaat verbleken, terwijl hij van de troon stapte en gespannen in de vlammen staarde. Opgeschrikt wendde de koning zich tot zijn vorsten met de woorden: *“Hebben wij niet drie mannen in het midden des vuurs, gebonden zijnde, geworpen? . . .*

Ziet, ik zie vier mannen, los wandelende in het midden des vuurs, en er is geen verderf aan hen; en de gedaante des vierden is gelijk eens zoons der goden.” Hoe wist die heidense koning waarop de Zoon van God geleeke? De Hebreeuwse ballingen die vertrouwensposities in Babel bekleedden, hadden in leven en karakter hem de Waarheid voorgehouden. Toen hun een verklaring van hun geloof was gevraagd, hadden ze deze zonder aarzeling gegeven. Duidelijk en eenvoudig hadden ze de beginselen van gerechtigheid voorgehouden, en op deze wijze anderen om hen heen onderwezen omtrent de God, die ze aanbaden. Ze hadden gesproken over Christus, de Verlosser, Die komen zou; en in de gedaante van de vierde in het vuur herkende de koning Gods Zoon.

Nu daalde Nebukadnezar van zijn troon, terwijl hij zijn grootheid en waardigheid vergat, en ging naar de deur van de oven, terwijl hij riep: *“gij knechten des allerhoogsten Gods! gaat uit en komt hier!”*

PROFETEN EN KONINGEN

Toen traden Sadrach, Mesach en Abed-nego voor de grote menigte en lieten zien dat ze ongedeerd waren. De aanwezigheid van hun Heiland had hen beschermd en alleen hun banden waren verbrand. *“Toen vergaderden de stadhouders, de overheden, en de landvoogden, en de raadsheren des konings, deze mannen beziende, omdat het vuur over hun lichamen niet geheerst had, en dat het haar huns hoofds niet verbrand was, en hun mantels niet veranderd waren, ja, dat de reuk des vuurs daardoor niet gegaan was.”*

Vergeeten was het grote gouden beeld, met zoveel praal opgericht. In tegenwoordigheid van de levende God vreesden de mensen en beefden. *“Geloofd zij de God van Sadrach, Mesach en Abed-nego!”* moest de vernederde koning erkennen, *“Die Zijn engel gezonden, en Zijn knechten verlost heeft, die op Hem vertrouwd hebben, en des konings woord veranderd, en hun lichamen overgegeven hebben, opdat zij geen god eerden noch aanbaden, dan hun God.”*

De gebeurtenissen van die dag brachten Nebukadnezar ertoe een besluit uit te vaardigen *“dat alle volk, natie en tong, die lastering spreekt tegen den God van Sadrach, Mesach en Abed-nego, in stukken gehouwen worde, en zijn huis tot een drek hoop gesteld worde; want er is geen ander God, Die also verlossen kan.”*, gaf hij op als verklaring voor dit besluit.

In deze en soortgelijke woorden trachtte de koning van Babel onder alle volken zijn overtuiging te verbreiden, dat de macht en het gezag van de God der Hebreëen de voornaamste aanbedding eiste. En God verheugde Zich over de poging van de koning om Hem te eerbiedigen en een koninklijke belijdenis van trouw door heel zijn rijkgebied bekend te maken. De koning deed terecht in het openbaar belijdenis, en het was juist, dat hij de God des hemels plaatste boven alle andere goden; maar door zijn onderdanen te dwingen een soortgelijke belijdenis af te leggen en eenzelfde eerbied te tonen, ging Nebukadnezar zijn recht als tijdelijk heerser te buiten. Hij had evenmin het recht om — hetzij burgerlijk of moreel — mensen met de dood te dreigen omdat ze God niet aanbaden, dan hij gemachtigd was allen tot de vuurdood te veroordelen die het gouden beeld weigerden te aanbidden. God dwingt de mens nooit te gehoorzamen. Hij laat iedereen vrij om te kiezen wie hij dienen wil.

Door de bevrijding van Zijn getrouwe dienstknechten verklaarde de Heere, dat Hij achter de verdrukte staat, en alle aardse machten die in opstand komen tegen het gezag van de hemel, bestraft. De drie Hebreëen toonden aan heel het volk te Babel hun geloof in Hem, Die ze aanbaden. Ze vertrouwden op God. In het uur van hun beproeving dachten ze aan de belofte: *“Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen; wanneer gij door het vuur zult gaan, zult gij niet verbranden, en de vlam zal u niet aansteken.”* (Jesaja 43:2). En op wonderbare wijze was hun geloof in het levende Woord beloond ten aanschouwen van allen. Het bericht van hun wonderlijke verlossing werd naar vele landen verbreid door de vertegenwoordigers van de verschillende volken die door Nebukadnezar waren uitgenodigd voor de inwijding van het beeld. Door de trouw van Zijn kinderen werd God over heel de aarde verheerlijkt.

De lessen die geleerd kunnen worden uit de ervaring van de Hebreeuwse jongelingen in de vlakte van Dura zijn van groot belang. In onze dagen zullen vele van Gods dienstknechten vernedering en smaad moeten lijden van hen die, beziel met de geest van satan, vol nijd en godsdienstige dweeppzucht tegen hen zijn, hoewel Gods knechten onschuldig zijn. Vooral zal de haat van de mensen gericht zijn tegen hen die de Sabbat van het vierde gebod heiligen; en ten slotte zal een wereldwijd gebod hen des doods schuldig verklaren.

PROFETEN EN KONINGEN

De tijd van benauwdheid voor Gods volk zal een geloof eisen dat onwankelbaar is. Zijn kinderen moeten duidelijk maken, dat alleen Hij recht heeft op hun aanbidding, en dat geen enkele overweging, zelfs niet het verlies van het leven, hen ertoe kan brengen in het minst toe te geven aan valse aanbidding. Voor hen die getrouw zijn, zullen de geboden van zondige, sterfelijke mensen in het niet verzinken naast het Woord van de eeuwige God. De Waarheid zal gehoorzaamd worden, al heeft dit gevangenis, verbanning of dood ten gevolge.

Zoals in de tijd van Sadrach, Mesach en Abed-nego, zal in de tijd van afsluiting van de geschiedenis van deze aarde door de Heere een machtig werk worden verricht voor hen die onwankelbaar het recht verdedigen. Hij Die met de drie Hebreëën midden in de brandende vuuroven wandelde, zal met Zijn volgelingen zijn, waar ze zich ook mogen bevinden. Zijn altijddurende aanwezigheid zal vertroosten en ondersteunen. Te midden van de tijd van benauwdheid — een benauwdheid zoals niet geweest is sinds er een volk is geweest — zullen Zijn uitverkorenen onwankelbaar stand houden. Satan kan met al zijn legerscharen zelfs niet de zwakste van Gods kinderen verderven. Engelen, die voortreffelijk zijn in kracht, zullen hen beschermen, en ter wille van hen zal Jehova Zich openbaren als een God der goden, Die in staat is om diegenen die hun vertrouwen in Hem stellen, volkomen te redden.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 43

Ware grootheid

Gebaseerd op Daniël 4

Hoewel Nebukadnezar was opgeklommen tot het hoogtepunt van wereldse macht, en door God zelfs een “*koning der koningen*” (Ezechiël 26:7) was genoemd, had hij toch van tijd tot tijd de heerlijkheid van zijn koninkrijk en de pracht van zijn regering toegeschreven aan de gunst des Heeren. Dit was het geval geweest na zijn droom over het grote beeld. Zijn geest was diep onder de indruk van dit gezicht bij de gedachte, dat het rijk van Babel, hoe groot het ook was, ten slotte zou verdwijnen en dat andere rijken zouden heersen, tot uiteindelijk alle aardse machten zouden worden opgevolgd door een Koninkrijk, door de God des hemels opgericht, en dat nooit zou vergaan.

De hoge voorstelling van Gods plannen met de volkeren verloor Nebukadnezar later uit het oog; toen zijn hoogmoedige geest echter werd vernederd voor de ogen van de menigte in de vlakte Dura, had hij opnieuw erkend dat Gods Koninkrijk een eeuwig Koninkrijk is en dat Zijn heerschappij is van geslacht tot geslacht. Hoewel hij door geboorte en opvoeding een afgodendienaar was en aan het hoofd stond van een afgodisch volk, had hij een aangeboren gevoel voor recht en gerechtigheid, en kon God hem gebruiken als werktuig om de opstandigen te straffen en Gods plannen in vervulling te doen gaan. Als “*tirannigste der heidenen*” (Ezechiël 28:7) zou Nebukadnezar na jaren van volhardende en vermoeiende arbeid Tyrus innemen; ook Egypte viel ten prooi aan zijn overwinnende legers; en terwijl het ene volk na het andere werd gevoegd aan het rijk van Babel, werd zijn droom als de grootste heerser uit de geschiedenis steeds groter. Het is niet te verwonderen dat de succesvolle vorst, die zo eerzuchtig en hooghartig was, in de verleiding zou komen het pad der nederigheid, waardoor alleen ware grootheid mogelijk is, te verlaten. In de perioden die lagen tussen zijn veldtochten, besteedde hij veel tijd en zorg aan het versterken en verfraaien van zijn hoofdstad, tot Babel de voornaamste heerlijkheid was van zijn rijk, “de gouden stad”, “de lof van heel de aarde”. Zijn hartstocht als bouwmeester, zijn duidelijk succes in het maken van Babel tot één van de wereldwonderen, gaf voedsel aan zijn hoogmoed, tot hij groot gevaar liep zijn naam als een verstandig heerser te verliezen, en God hem niet langer kon gebruiken als werktuig om de Goddelijke plannen te volbrengen. In Zijn barmhartigheid gaf God de koning weer een droom om hem te waarschuwen voor het gevaar dat hij liep, en de strik die zijn ondergang zou worden. In een nachtelijk gezicht zag Nebukadnessar een grote boom midden op de aarde, waarvan de top tot in de wolken reikte en de takken zich uitstrekten tot de einden der aarde. Grote kudden vee en dieren uit de bergen en heuvels zochten bescherming in zijn schaduw, en de vogelen des hemels bouwden hun nesten in zijn takken. “*Zijn loof was schoon en zijn vrucht vele, en er was spijs aan denzelven voor allen; ... alle vlees werd daarvan gevoed*”.

Terwijl de koning naar de prachtige boom keek, zag hij “*een wachter, namelijk een heilige*”, die de boom naderde en met luide stem riep:

“Houwt dien boom af, en kapt zijn takken af; stroopt zijn loof af, en verstrooit zijn vruchten, dat de dieren van onder hem wegzwerfen, en de vogelen van zijn takken; Doch laat den stam [met] zijn wortelen in de aarde, en met een ijzeren en koperen band in het tedere gras des velds; en laat hem in de dauw des hemels nat gemaakt worden, en zijn deel zij met het gedierte in het kruid der aarde. Zijn hart worde veranderd, dat het geens mensen [hart] meer zij, en hem worde eens beesten hart gegeven, en laat zeven tijden over hem

PROFETEN EN KONINGEN

voorbijgaan. Deze zaak is in het besluit der wachters, en deze begeerte is in het woord der heiligen; opdat de levenden bekennen, dat de Allerhoogste heerschappij heeft over de koninkrijken der mensen, en geeft ze aan wien Hij wil, ja, zet daarover den laagste onder de mensen.”

Ernstig verontrust door de droom, die klaarblijkelijk een voorspelling was van een ramp, verhaalde de koning deze aan de geleerden, de bezweerders, de Chaldeeën en de waarzeggers; maar hoewel de droom duidelijk werd verteld, had geen van de wijzen hiervoor een verklaring.

Opnieuw kreeg dit afgodisch volk een getuigenis van het feit, dat alleen zij die God liefhebben en vrezen, de verborgenheden van het Koninkrijk des hemels kunnen begrijpen. In zijn verslagenheid zond de koning om zijn dienaar Daniël, iemand die hooggeacht werd om zijn oprechtheid, standvastigheid en ongeëvenaarde wijsheid.

Toen Daniël in antwoord op het bevel van de koning in diens tegenwoordigheid stond, zei Nebukadnezar: *“Beltsazar, gij overste der tovenaars! dewijl ik weet, dat de geest der heilige goden in u is, zo zeg de gezichten mijns drooms, dien ik gezien heb, te weten zijn uitlegging.”* Nadat hij de droom had verteld, zei Nebukadnezar: *“Beltsazar! zeg de uitlegging van dien, dewijl als de wijzen mijns koninkrijks mij de uitlegging niet hebben kunnen bekend maken; maar gij kunt wel, dewijl de geest der heilige goden in u is.”*

Daniël begreep de betekenis van de droom, en deze ontzette hem. Hij was voor een ogenblik verbijsterd en zijn gedachten verontrustten hem. Toen de koning de aarzeling en verwarring van Daniël zag, uitte hij zijn medeleven voor zijn dienaar. *“Beltsazar”,* zei hij, *“laat u de droom en zijn uitlegging niet beroeren”*.

“Mijn heer!”, antwoordde Daniël, *“de droom [wedervare] uw hateren, en zijn uitlegging uw wederpartijders!”* De profeet was zich bewust dat God op hem de ernstige taak had gelegd om aan Nebukadnezar het oordeel waardoor de koning getroffen zou worden vanwege zijn hoogmoed en aanmatiging bekend te maken. Daniël moest de droom verklaren in woorden die de koning kon begrijpen; en hoewel de verschrikkelijke betekenis hem een ogenblik sprakeloos had doen aarzelen, moest hij toch de Waarheid zeggen, wat de gevolgen voor hem ook zouden zijn.

Toen maakte Daniël het besluit van de Almachtige bekend. *“De boom, dien gij gezien hebt”,* zei hij, *“die groot en sterk geworden was, en wiens hoogte tot aan den hemel reikte, en die over het ganse aardrijk gezien werd; En wiens loof schoon, en wiens vruchten vele waren, en waar spijs aan was voor allen, onder wien het gedierte des velds woonde, en in wiens takken de vogelen des hemels nestelden; Dat zijt gij, o koning! die groot en sterk zijt geworden; want uw grootheid is zo gewassen, dat zij reikt aan den hemel, en uw heerschappij aan het einde des aardrijks. Dat nu de koning, een wachter, namelijk een heilige gezien heeft, van den hemel afkomende, die zeide: Houwt dezen boom af, en verderft hem; doch laat den stam [met] zijn wortelen in de aarde, en met een ijzeren en koperen band in het tedere gras des velds, en in de dauw des hemels nat gemaakt worden, en dat zijn deel zij met het gedierte des velds, totdat er zeven tijden over hem voorbijgaan; Dit is de beduiding, o koning! en dit is een besluit des Allerhoogsten, hetwelk over mijn heer, den koning komen zal: Te weten, men zal u van de mensen verstoten, en met het gedierte des velds zal uw woning zijn, en men zal u het kruid, als den ossen, te smaken geven; en gij zult van den dauw des hemels nat gemaakt worden, en er zullen zeven tijden over u voorbijgaan, totdat gij bekent, dat de Allerhoogste heerschappij heeft over de koninkrijken der mensen, en geeft ze, wien Hij wil. Dat er ook gezegd is, dat men den stam [met] de wortelen van dien*

PROFETEN EN KONINGEN

boom laten zou; uw koninkrijk zal u bestendig zijn, nadat gij zult bekend hebben, dat de Hemel heerst.”

Nadat hij getrouw de droom had uitgelegd, drong Daniël bij de trotse vorst erop aan zich te bekeren en terug te keren tot God, opdat hij door goeddoen de dreigende ondergang zou afwenden. *“O koning”, pleitte de profeet, “laat mijn raad u behagen, en breek uw zonden af door gerechtigheid, en uw ongerechtigheid door genade te bewijzen aan de ellendigen, of er verlenging van uw vrede mocht wezen.”*

Gedurende enige tijd maakte de waarschuwing en de raad van de profeet diepe indruk op Nebukadnezar; maar het hart dat niet veranderd is door Gods genade, verliest spoedig de indrukken van de Heilige Geest. Zelfzucht en eerezucht leefden nog steeds in het hart van de koning, en deze trekken kwamen later weer te voorschijn. Niettegenstaande het onderricht, dat hem zo genadig was gegeven, en de waarschuwingen uit het verleden liet Nebukadnezar zich opnieuw beheersen door een geest van jaloezie tegen de rijken, die zijn regering zouden opvolgen. Zijn bestuur, dat steeds tot op zekere hoogte rechtvaardig en barmhartig was geweest, werd drukkend. Hij verhardde zijn hart en gebruikte de gaven, hem door God geschonken tot eigen eer, door zich te verheffen boven de God De hem leven en macht had geschonken.

Het oordeel van God werd nog maandenlang uitgesteld. Maar in plaats van zich te bekeren door deze lankmoedigheid, gaf de koning toe aan zijn hoogmoed, tot hij het geloof in de uitlegging van de droom had verloren, en spotte met zijn vroegere vrees.

Een jaar nadat hij de waarschuwing had gekregen, wandelde Nebukadnezar in zijn paleis, en terwijl hij met trots dacht aan zijn macht als heerser en aan zijn succes als bouwer, riep hij uit: *“Is dit niet het grote Babel, dat ik gebouwd heb tot een huis des koninkrijks, door de sterkte mijner macht, en ter ere mijner heerlijkheid?”*

Terwijl deze hoogmoedige woorden nog op zijn lippen zweefden, kondigde een stem uit de hemel aan, dat het tijdstip van het door God aangekondigde oordeel was aangebroken. Hij hoorde het besluit van Jehova: *“U, o koning Nebukadnezar! wordt gezegd: Het koninkrijk is van u gegaan. En men zal u van de mensen verstoten, en uw woning zal bij de beesten des velds zijn; men zal u gras te smaken geven, als den ossen, en er zullen zeven tijden over u voorbijgaan, totdat gij bekent, dat de Allerhoogste over de koninkrijken der mensen heerschappij heeft, en dat Hij ze geeft, aan wien Hij wil.”*

In een oogwenk was het verstand, dat God hem had gegeven, verdwenen; het oordeel dat volgens de koning volmaakt was, de wijsheid waarop hij zich had beroemd, werd weggenomen, en de eens zo machtige heerser was een waanzinnige. Niet langer kon zijn hand de scepter voeren. Hij had geen acht geslagen op de waarschuwingen; nu werd zijn macht, die zijn Schepper hem had gegeven, van hem genomen, hij werd uit de gemeenschap der mensen verstoten en at gras als de runderen, en door de dauw des hemels werd zijn lichaam bevochtigd, totdat zijn haar lang werd als de veren der arenden en zijn nagels als die der vogels.

Zeven jaar lang was Nebukadnezar een voorwerp van ontzetting voor al zijn onderdanen; zeven jaar lang werd hij voor de ogen van heel de wereld vernederd. Toen kreeg hij zijn verstand terug, en terwijl hij nederig opzag tot de God des hemels, erkende hij Gods hand, Die hem had gekastijd. In een openbare bekendmaking erkende hij zijn schuld en Gods grote barmhartigheid door hem te genezen. *“Ten einde dezer dagen nu”* zei hij, *“hief ik, Nebukadnezar, mijn ogen op ten hemel, want mijn verstand kwam weer in mij; en ik loofde den Allerhoogste, en ik prees en verheerlijkte den Eeuwigelevende, omdat Zijn heerschappij is*

PROFETEN EN KONINGEN

een eeuwige heerschappij, en Zijn Koninkrijk is van geslacht tot geslacht; En al de inwoners der aarde zijn als niets geacht, en Hij doet naar Zijn wil met het heir des hemels en de inwoners der aarde, en er is niemand, die Zijn hand afslaan, of tot Hem zeggen kan: Wat doet Gij?

Ter zelfder tijd kwam mijn verstand weder in mij; ook kwam de heerlijkheid mijns koninkrijks, mijn majesteit en mijn glans weder op mij; en mijn raadsheren en mijn geweldigen zochten mij, en ik werd in mijn koninkrijk bevestigd; en mij werd groter heerlijkheid toegevoegd.”

De eens zo trotse vorst was een nederig kind van God geworden; de heerszuchtige, onverdraagzame heerser een verstandig en medelevend koning. Hij die de God des hemels had uitgedaagd en gelasterd, erkende nu de macht van de Allerhoogste, en zocht oprecht de vreze des Heeren en het geluk van zijn onderdanen te bevorderen. Onder de bestraffende hand van Hem, Die Koning der koningen en Heer der heren is, had Nebukadnezar eindelijk de les geleerd die alle vorsten moesten leren, — dat ware grootheid bestaat in ware goedheid. Hij erkende Jehova als de levende God met de woorden: *“Nu prijs ik, Nebukadnezar, en verhoog, en verheerlijk den Koning des hemels, omdat al Zijn werken waarheid, en Zijn paden gericht zijn; en Hij is machtig te vernederen degenen, die in hoogmoed wandelen.”*

Gods bedoeling, dat het grootste koninkrijk op aarde zijn lof zou verkondigen, was in vervulling gegaan. De openbare bekendmaking waarin Nebukadnezar Gods barmhartigheid, goedheid en gezag erkende, was zijn laatste daad die in de gewijde geschiedenis van hem staat vermeld.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 44

De onzichtbare wachter

Gebaseerd op Daniël 5

Tegen het einde van Daniëls leven vonden grote veranderingen plaats in het land waarheen hij en zijn Hebreeuwse metgezellen meer dan zestig jaar geleden als ballingen waren gebracht. Nebukadnezar, de *“tirannigste der heidenen”* (Ezechiël 28:7), was gestorven en Babel, *“de roem der ganse aarde”* (Jeremia 51:41), werd bestuurd door de onverstandige leiding van zijn opvolgers, en viel geleidelijk maar zeker uiteen.

Door de dwaasheid en zwakheid van Belsazar, de kleinzoon van Nebukadnezar, zou het trotse Babel spoedig vallen. Belsazar, die reeds op jeugdige leeftijd deelde in het koninklijk gezag, ging prat op zijn heerlijkheid, en verhief zijn hart tegen de God des hemels. Vele malen had hij de gelegenheid gehad Gods wil te kennen, en zijn verantwoordelijkheid te beseffen hieraan gehoorzaam te zijn. Hij wist van de verbanning van zijn grootvader, op Gods bevel uit de gemeenschap der mensen; hij was op de hoogte met Nebukadnezars bekering en wonderbaar herstel. Maar Belsazar liet toe dat liefde voor vermaak en zelfverheerlijking de lessen die hij nooit had mogen vergeten, vervaagde. Hij verwaarloosde de kansen die hem genadig werden geschonken, en misbruikte de middelen in zijn bereik om de Waarheid beter te leren kennen. Hetgeen Nebukadnezar eindelijk had gewonnen ten koste van onzegbaar lijden en smaad, negeerde Belsazar onverschillig.

Het duurde niet lang eer er een ommekeer kwam. Babel werd belegerd door Cyrus, een neef van Darius de Meder en bevelhebber van de verenigde legers van de Meden en Perzen. Maar binnen de schijnbaar onoverwinnelijke vesting, met zijn massieve muren en koperen poorten, beschermd door de rivier de Eufraat, voorzien van overvloedige voorraden, voelde de losbandige vorst zich veilig en bracht de tijd door met lichtzinnigheid en feesten.

In zijn trots en aanmatiging richtte Belsazar *“een groten maaltijd voor zijn duizend geweldigen, en hij dronk wijn voor die duizend.”* Alle attracties die rijkdom en macht konden bieden, voegden luister toe aan het toneel. Knappe vrouwen spreidden hun aantrekkelijkheden ten toon onder de gasten die bij dit koninklijk feestmaal aanwezig waren. Er waren mannen van ontwikkeling en beschaving. Vorsten en staatslieden dronken wijn als water en veroorzaakten een braspertij onder de bedwelmende invloed ervan.

De koning zelf, wiens verstand onttroond was door schaamteloze bedwelmings, en wiens lagere hartstochten nu de overhand hadden, ging voor in deze losbandige orgie. Naarmate het feest verder ging, gaf hij bevel dat de gouden en zilveren vaten die Nebukadnezar uit de tempel te Jeruzalem had meegenomen, binnengebracht zouden worden, *“opdat de koning en zijn geweldigen, zijn vrouwen en zijn bijwijven uit dezelve dronken”*

De koning wilde bewijzen dat voor hem niets te heilig was. *“Toen bracht men voor de gouden vaten... en de koning en zijn geweldigen, zijn vrouwen, en zijn bijwijven dronken daaruit. Zij dronken den wijn, en prezen de gouden, en de zilveren, de koperen, de ijzeren, de houten en de stenen goden.”*

Belsazar wist niet, dat een hemelse Getuige aanwezig was op zijn afgodisch feest; dat een Goddelijke Wachter ongemerkt neerzag op het toneel van godslastering, de lasterlijke taal hoorde, en de afgoderij aanschouwde. Maar spoedig maakte de Gast, Die niet uitgenodigd was, Zijn aanwezigheid kenbaar. Toen het feestvieren zijn hoogtepunt had bereikt, verscheen een bloedloze hand, die op de wanden van het paleis woorden schreef die

PROFETEN EN KONINGEN

gloeiden als vuur, — woorden, die wel onbekend waren voor die grote menigte, maar geladen waren met ondergang voor de koning en zijn verslagen gasten.

Er daalde een zwijgen neer op de feestvierende menigte, terwijl mannen en vrouwen dodelijk verschrikt toezagen hoe de hand geheimzinnige letters op de wanden schreef. Als in een panorama ging aan hun geest hun zondig leven voorbij; het kwam hun voor alsof ze stonden voor de rechterstoel van de eeuwige God, Wiens macht ze zojuist hadden uitgedaagd. Waar enkele ogenblikken tevoren vrolijkheid en lasterlijke spot hadden geheerst, zag men nu verbleekte gezichten en hoorde men kreten van schrik. Wanneer God de mensen doet vrezen, kunnen ze de diepte van hun angst niet verbergen.

De angstigste van allen was Belsazar. Hij was in de eerste plaats verantwoordelijk voor de opstand tegen God, die deze nacht haar hoogtepunt had bereikt in het rijk van Babel. In tegenwoordigheid van de onzichtbare Wachter Die de vertegenwoordiger was van de God, Wiens macht was uitgedaagd en Wiens Naam was gelasterd, was de koning verlamd van schrik. Zijn geweten was wakker geschud, *“de banden zijner lendenen werden los, en zijn knieën stieten tegen elkander aan.”* Belsazar had zich goddeloos tegen de God des hemels verheven en zijn vertrouwen gesteld in zijn eigen kracht, zonder eraan te denken, dat iemand zou durven zeggen: *“Waarom handelt gij alzo?”* Maar nu besepte hij dat hij rekenschap moest geven van zijn rentmeesterschap, dat hem was toevertrouwd, en hij begreep dat hij voor zijn verspilde kansen en uitdagende houding geen verontschuldiging kon inbrengen.

Tevergeefs trachtte de koning de vurige letters te lezen. Hier was een geheim dat hij niet kon doorgronden, een Macht die hij niet kon begrijpen of tegenspreken. In wanhoop wendde hij zich tot de geleerden van zijn rijk om hulp. Zijn luide kreet weerklonk in de menigte, terwijl hij de bezweerders, de Chaldeeën en de waarzeggers opriep het geschrift te lezen: *“Alle man, die dit schrift lezen, en deszelfs uitlegging mij te kennen zal geven, die zal met purper gekleed worden, met een gouden keten om zijn hals, en hij zal de derde heerser in dit koninkrijk zijn.”* Maar zijn beroep op zijn raadgevers was tevergeefs, ondanks de rijke beloning. Hemelse wijsheid kan niet gekocht of verkocht worden. *“Toen kwamen al de wijzen des konings in; maar zij konden dit schrift niet lezen, noch den koning deszelfs uitlegging bekend maken.”* Ze waren evenmin in staat de geheimzinnige lettertekens te lezen, als de geleerden uit een vroegere generatie in staat waren geweest de dromen van Nebukadnezar te verklaren.

Toen dacht de koningin-moeder aan Daniël, die ruim een halve eeuw daarvoor aan koning Nebukadnezar de droom van het grote beeld en zijn betekenis had meegedeeld. *“O koning, leef in eeuwigheid!”* zei ze. *“laat u uw gedachten niet verschrikken, en uw glans niet veranderd worden. Er is een man in uw koninkrijk, in wien de geest der heilige goden is, want in de dagen uws vaders is bij hem gevonden licht, en verstand, en wijsheid, gelijk de wijsheid der goden is; daarom stelde hem de koning Nebukadnezar, uw vader, tot een overste der tovenaars, der sterrenkijzers, der Chaldeeën, [en] der waarzeggers, uw vader, o koning! Omdat een voortreffelijke geest, en wetenschap, en verstand van een, die dromen uitlegt, en der aanwijzing van raadselen, en van een, die knopen ontbindt, gevonden werd in hem, in Daniel, dien de koning den naam van Beltsazar gaf; laat nu Daniel geroepen worden, die zal de uitlegging te kennen geven. Toen werd Daniël voor de koning gebracht”.* Belsazar trachtte zijn waardigheid te herstellen en zei tot de profeet: *“Zijt gij die Daniel, een uit de gevankelijk weggevoerden van Juda, die de koning, mijn vader, uit Juda gebracht heeft? Ik heb toch van u gehoord, dat de geest der goden in u is, en dat er licht, en verstand, en voortreffelijke wijsheid in u gevonden wordt. Nu, zo zijn voor mij ingebracht de*

PROFETEN EN KONINGEN

wijzen [en] de sterrekijkers, om dit schrift te lezen, en deszelfs uitlegging mij bekend te maken; maar zij kunnen de uitlegging dezer woorden niet te kennen geven. Doch van u heb ik gehoord, dat gij uitleggingen kunt geven, en knopen ontbinden; nu, indien gij dit schrift zult kunnen lezen, en deszelfs uitlegging mij bekend maken, gij zult met purper bekleed worden, met een gouden keten om uw hals, en gij zult de derde heerser in dit koninkrijk zijn.”

Voor die dodelijk verschrikte menigte stond Daniël, onbewogen door de beloften van de koning, in de rustige waardigheid van een dienaar van de Allerhoogste, niet om vleiende woorden te spreken, maar om een boodschap van ondergang te verklaren. *“Heb uw gaven voor uzelfen”,* zei hij, *“en geef uw vereringen aan een ander; ik zal nochtans het schrift voor den koning lezen, en de uitlegging zal ik hem bekend maken.”*

De profeet herinnerde Belsazar eerst aan dingen waarvan hij op de hoogte was, maar waarvan hij de lessen van nederigheid, die hem hadden kunnen redden, niet had geleerd. Hij sprak over de zonde en val van Nebukadnezar en over Gods handelwijze met hem, — de heerschappij en heerlijkheid die hem waren geschonken, Gods oordeel voor zijn hoogmoed, en de daarop volgende erkenning van de macht en barmhartigheid van de God van Israël; en toen bestrafte hij in duidelijke en nadrukkelijke woorden Belsazar voor zijn grote goddeloosheid. Hij hield de koning zijn zonden voor ogen, en toonde hem de lessen die hij had kunnen leren, maar die hij had verworpen. Belsazar had de geschiedenis van zijn grootvader niet ter harte genomen en geen acht geslagen op de gebeurtenissen die voor hem zo veelbetekenend waren. Hij had gelegenheid gehad de ware God te kennen en te gehoorzamen, maar hij had er niet op gelet, en nu zou hij de gevolgen van zijn opstand moeten dragen.

“En gij, Belsazar, zijn zoon!”, sprak de profeet, *“hebt uw hart niet vernederd, alhoewel gij dit alles wel geweten hebt. Maar gij hebt u verheven tegen den Heere des hemels, en men heeft de vaten van Zijn huis voor u gebracht, en gij, en uw geweldigen, uw vrouwen, en uw bijwijven hebben wijn uit dezelve gedronken, en de goden van zilver en goud, koper, ijzer, hout en steen, die niet zien, noch horen, noch weten, hebt gij geprezen; maar dien God, in Wiens hand uw adem is, en bij Wien al uw paden zijn, hebt gij niet verheerlijkt. Toen is dat deel der hand van Hem gezonden, en dit schrift getekend geworden.”*

Hij wendde zich tot de boodschap aan de wand, door de hemel gezonden, en las: *“MENE, MENE, TEKEL UPHARSIN”*. De hand die de letters had geschreven, was niet langer te zien, maar deze vier woorden straalden nog steeds met schrikkelijke helderheid; en nu luisterden de mensen met ingehouden adem, terwijl de bejaarde profeet sprak:

“Dit is de uitlegging dezer woorden: MENE; God heeft uw koninkrijk geteld, en Hij heeft het voleind. TEKEL; gij zijt in weegschalen gewogen; en gij zijt te licht gevonden. PERES; uw koninkrijk is verdeeld, en het is den Meden en den Perzen gegeven.”

In die laatste nacht van waanzinnige dwaasheid hadden Belsazar en zijn vorsten de mate van hun schuld en de schuld van het rijk der Chaldeeën vol gemaakt. Gods weerhoudende hand kon niet langer het naderend onheil afwenden. Door tal van voorzieningen had God getracht hen eerbied bij te brengen voor Zijn wet. *“Wij hebben Babel gemeesterd,”* had Hij gezegd van degenen wiens oordeel nu reikte tot aan de hemel, *“maar zij is niet genezen”* (Jeremia 51:9). Door de vreemde verdorvenheid van het menselijk hart vond God het ten slotte noodzakelijk het onafwendbaar vonnis ten uitvoer te brengen. Belsazar zou vallen, en zijn koninkrijk zou overgaan in andere handen.

PROFETEN EN KONINGEN

Toen de profeet zweeg, gaf de koning opdracht hem de beloofde beloning te brengen, en dus werd Daniël bekleed *“met purper”* en men hing hem een gouden keten om de hals, en men riep over hem uit, dat hij de derde heerser in het koninkrijk zou zijn.

Meer dan honderd jaar geleden had God voorzeggd dat de nacht van genot, waarin de koning met zijn raadsheren zou wedijveren in het lasteren van God, plotseling zou veranderen in een tijd van vrees en verwoesting. En nu volgden belangrijke gebeurtenissen elkaar op in snelle opeenvolging, precies zoals in de geschriften der profeten was voorzeggd, jaren voor het treurspel ontstond.

Terwijl hij nog in de feestzaal was, omringd door hen wiens ondergang verzegeld was, kreeg de koning van boodschappers bericht dat de stad was ingenomen door de vijand, waarvoor hij zich zo veilig had gevoeld; *“De loper zal den loper tegemoet lopen,... en [dat] de krijgslieden verbaasd zijn.”* (Jeremia 51:31-32). Terwijl hij en zijn edelen dronken uit de heilige vaten van Jehova, marcheerden de Meden en Perzen, nadat ze de loop van de Eufraat hadden omgelegd, het hart van de onbeschermd stad binnen. Het leger van Cyrus stond nu onder de muren van het paleis; de stad vol vijandelijke soldaten *“als met kevers”*; (vers 14) en hun triomfkreten waren te horen boven de wanhoopskreten van de verraste feestvierders.

“In diezelfde nacht werd Belsazar, de koning der Chaldeeën, gedood”, en besteed een vreemde vorst de troon.

De Hebreeuwse profeten hadden duidelijk de wijze beschreven waarop Babel zou vallen. Toen God hen in visioenen de toekomst had onthuld, hadden ze uitgeroepen: *“Hoe is Sesach [zo] veroverd, en de roem der ganse aarde ingenomen! Hoe is Babel geworden tot een ontzetting onder de heidenen!”* (Jeremia 51:41). *“Hoe is de hamer der ganse aarde [zo] afgehouden en verbroken! Hoe is Babel geworden tot een ontzetting onder de heidenen.”* (Jeremia 50:23). *“De aarde is bevende geworden van het geluid der inneming van Babel, en het gekrijt is gehoord onder de volken.”* (vers 46).

“Schielijk is Babel gevallen en verbroken” (Jeremia 51:8). *“Want de verstoorder komt over haar, over Babel, en haar helden zullen gevangen worden; hunlieder bogen zijn verbroken; want de HEERE, de God der vergelding, zal [hun] zekerlijk betalen. En Ik zal haar vorsten, en haar wijzen, haar landvoogden, en haar overheden, en haar helden dronken maken; en zij zullen een eeuwigen slaap slapen, en niet opwaken, spreekt de Koning, Wiens Naam is HEERE der heirscharen.”* (vers 56-57).

“Ik heb u een strik gesteld, dies zijt gij ook gevangen, o Babel! dat gij het niet wist; gij zijt gevonden, en ook gegrepen, omdat gij u tegen den HEERE [in] [strijd] gemengd hebt. De HEERE heeft Zijn schatkamer opengedaan, en de instrumenten Zijner gramschap voortgebracht; want dat is een werk van den HEERE, den HEERE der heirscharen, in het land der Chaldeeën.” (Jeremia 50:24-25).

“Zo zegt de HEERE der heirscharen: De kinderen Israëls en de kinderen van Juda zijn tesamen verdrukt geweest; en allen, die hen gevangen hadden, hebben hen vast gehouden; zij hebben hen geweigerd los te laten. [Maar] hun Verlosser is sterk, HEERE der heirscharen is Zijn Naam; Hij zal hun twist zekerlijk twisten, opdat Hij het land in rust brenge, maar de inwoners van Babel beroere.” (vers 33-34).

Zo werd *“Die brede muur van Babel zal ten enenmale ontbloot worden, en haar hoge poorten zullen met vuur aangestoken worden;”* (Jeremia 51:58). Zo deed God *“den hoogmoed der stouten doen ophouden”* en werd *“de hovaardij der tirannen”* (Jesaja 13:11) vernederd. Zo werd Babel *“het sieraad der koninkrijken, de heerlijkheid, de hovaardigheid der Chaldeeën”* als Sodom en Gomorra, — een plaats die voor altijd vervloekt zou zijn.

PROFETEN EN KONINGEN

“Daar zal geen woonplaats zijn in der eeuwigheid”, had de pen der Inspiratie voorzeggd, “en zij zal niet bewoond worden van geslacht tot geslacht; en de Arabier zal daar geen tent spannen, en de herders zullen er niet legeren. Maar daar zullen nederliggen de wilde dieren der woestijnen, en hun huizen zullen vervuld worden met schrikkelijke gedierten, en daar zullen de jonge struisen wonen, en de duivelen zullen er huppelen. En wilde dieren der eilanden zullen in zijn verlaten plaatsen elkander toeroepen, mitsgaders de draken in de wellustige paleizen;” (vers 19-22). “En Ik zal hen stellen tot een erve der nachtuilen, en [tot] waterpoelen; en Ik zal hen met een bezem des verderfs uitvagen, spreekt de HEERE der heirscharen.” (Jesaja 14:23). Tot de laatste heerser van Babel, evenals in beeld tot de eerste heerser, was het vonnis van de Goddelijke wachter gericht: “o koning Nebukadnezar! wordt gezegd: Het koninkrijk is van u gegaan.” (Daniël 4:31).

“Daal af, en zit in het stof, gij jonkvrouw, dochter van Babel! zit op de aarde, er is geen troon [meer], . . . Zit stilzwijgende, en ga in de duisternis, gij dochter der Chaldeeën! want gij zult niet meer genoemd worden koningin der koninkrijken. Ik was op Mijn volk zeer toornig, Ik ontheiligde Mijn erve, en Ik gaf hen over in uw hand; [doch] gij beweest hun geen barmhartigheden, . . . En gij zeidet: Ik zal koningin zijn in eeuwigheid; tot nog toe hebt gij deze dingen niet in uw hart genomen, gij hebt aan het einde daarvan niet gedacht.

“Nu dan, hoor dit, gij weelderige! die zo zeker woont, die in haar hart zegt: Ik ben het, en niemand meer dan ik: ik zal geen weduwe zitten, noch de beroving van kinderen kennen. Doch deze beide dingen zullen u in een ogenblik overkomen, op een dag, de beroving van kinderen en weduwschap; volkomenlijk zullen zij u overkomen, vanwege de veelheid uwer toverijen, vanwege de menigte uwer bezweringen. Want gij hebt op uw boosheid vertrouwd; gij hebt gezegd: Niemand ziet mij; uw wijsheid en uw wetenschap heeft u afkerig gemaakt; en gij hebt in uw hart gezegd: Ik ben het, en niemand meer dan ik. Daarom zal er over u een kwaad komen, gij zult den dageraad daarvan niet weten; en een verderf zal er op u vallen, hetwelk gij niet zult kunnen verzoenen; want er zal snellijk een onstuimige verwoesting over u komen, dat gij het niet weten zult.

“Sta nu met uw bezweringen, en met de veelheid uwer toverijen, waarin gij gearbeid hebt van uw jeugd af; of gij misschien voordeel kondet doen, of gij misschien u [kondet] sterken. Gij zijt moede geworden in de veelheid uwer raadslagen; laat nu opstaan, die den hemel waarnemen, die in de sterren kijken, die naar de nieuwe manen voorzeggan; en laat ze u verlossen van die dingen, die over u komen zullen. Ziet, zij zullen zijn als stoppelen, het vuur zal ze verbranden, zij zullen zichzelf niet kunnen rukken uit de macht der vlam . . . niemand zal u verlossen” (Jesaja 47:1-15). Elk volk, dat op het toneel der geschiedenis is verschenen, kan zijn plaats op aarde innemen opdat bepaald kan worden of het al dan niet voldoet aan de plannen van de Wachter en de Heilige. De profetie heeft de opkomst en ondergang van de grote wereldrijken — Babel, Medo-Perzië, Griekenland en Rome — nagegaan. In elk van deze, evenals bij kleinere volken, heeft de geschiedenis zich herhaald. Elk rijk heeft zijn proeftijd gehad; elk heeft gefaald, zijn heerlijkheid is verdwenen, zijn macht vergaan.

Hoewel volkeren Gods beginselen hebben verworpen en hierdoor hun eigen ondergang hebben bewerkstelligd, is door de eeuwen heen een Goddelijke, overheersende leiding duidelijk aan het werk geweest. De profeet Ezechiël zag dit in het wonderlijk schouwspel gedurende zijn ballingschap in het land der Chaldeeën, toen voor zijn verbaasde

PROFETEN EN KONINGEN

blik de symbolen werden getoond die te kennen gaven dat een alles overheersende Macht te maken heeft met de aangelegenheden van aardse heersers.

Aan de oevers van de rivier Chebar zag Ezechiël een stormwind uit het noorden, *“een stormwind kwam van het noorden af, een grote wolk, en een vuur [daarin] vervangen, en een glans was rondom die [wolk]; en uit het midden daarvan was als de verf van Hasmal, uit het midden des vuurs.”* (Ezechiël 1:4). Een aantal raderen, met elkaar verbonden, werd voortbewogen door vier levende wezens. Hoog boven dit alles was, *“de gelijkenis eens troons, als de gedaante van een saffiersteen; en op de gelijkenis als de gedaante eens mensen, daarboven op zijnde.”* (vers 26). *“Want er werd gezien aan de cherubs de gelijkenis van eens mensen hand onder hun vleugelen.* (Ezechiël 10:8). De raderen waren zo ingewikkeld samengesteld, dat het op het eerste gezicht in verwarring geleek; toch bewogen ze zich voort in volmaakte harmonie. Hemelse wezens, ondersteund en geleid door de hand onder de vleugelen van de cherubs, bestuurden deze raderen; daarboven, op de troon van lazursteen, zat de Eeuwige; en rondom de troon was een regenboog, het teken van Gods barmhartigheid.

Zoals de raderen geleid werden door een hand onder de vleugelen van de cherubs, staat het ingewikkelde patroon van menselijke gebeurtenissen onder Gods leiding. Te midden van het gewoel der volkeren houdt Hij, Die boven de cherubs zit, het gebeuren op deze aarde in handen.

De geschiedenis der volkeren spreekt ons aan. Aan ieder volk en ieder mens heeft God een plaats gewezen in Zijn groot plan. Mensen en volken worden heden getoetst met het paslood in de hand van Hem, Die geen vergissingen begaat. Allen bepalen hun eigen bestemming door de keus die ze doen, en God leidt alles om Zijn doel in vervulling te doen gaan. De profetieën, die de grote IK BEN in Zijn Woord heeft gegeven, en die schakel met schakel verbinden in de keten der gebeurtenissen van de eeuwigheid uit het verleden met de eeuwigheid in de toekomst, zeggen ons waar we nu zijn in het tijdverloop, en wat we in de toekomst kunnen verwachten. Alles wat de profetie heeft voorgezegd en wat tot nu toe is uitgekomen, kunnen we nagaan in de geschiedenis, en we kunnen er zeker van zijn dat alles wat nog moet gebeuren, op zijn tijd werkelijkheid zal worden.

Nu vertellen de tekenen der tijden dat we op de drempel staan van grote en ernstige gebeurtenissen. Alles in onze wereld is in opschudding. We zien de profetieën van de Heiland aangaande de gebeurtenissen die Zijn komst voorafgaan, in vervulling treden: *“Gij zult horen van oorlogen en van geruchten van oorlogen ... Want het [ene] volk zal tegen het [andere] volk opstaan, en het [ene] koninkrijk tegen het [andere] koninkrijk, en er zullen nu hongersnoden, en pestilentiën, en aardbevingen zijn in verscheidene plaatsen”* (Mattheüs 24:6-7).

Onze tijd is van de grootste betekenis voor allen die leven. Heersers en staatslieden, mannen die posities van vertrouwen en gezag bekleden, denkende mannen en vrouwen uit alle klassen, houden zich bezig met de dingen die om ons heen plaatsvinden. Ze letten op de verhoudingen die tussen de volken bestaan. Ze zien de intensiteit die bezit neemt van alle aardse elementen, en ze erkennen dat er iets groots en beslissends staat te gebeuren, — dat de wereld zich bevindt aan de rand van een enorme crisis. De Bijbel, de Bijbel alleen geeft een juist beeld van deze dingen. Hier worden de laatste grote tonelen in de wereldgeschiedenis geopenbaard, gebeurtenissen die hun schaduwen reeds werpen en waarvan het naderen de aarde doet beven, zodat de harten der mensen bezwijken van vrees. *“Ziet, de HEERE maakt het land ledig, en Hij maakt het woest; en Hij keert deszelfs gestaltenis om, en Hij verstroot*

PROFETEN EN KONINGEN

zijn inwoners. . . , Want het land is bevekt vanwege zijn inwoners; want zij overtreden de wetten, zij veranderen de inzettingen, zij vernietigen het eeuwig verbond. Daarom verteert de vloek het land, en die daarin wonen, zullen verwoest worden; daarom zullen de inwoners des lands verbrand worden, en er zullen weinig mensen overblijven.” (Jesaja 24:1-6).

“Ach, die dag! want de dag des HEEREN is nabij, en zal als een verwoesting komen van den Almachtige. ... De granen zijn onder hun kluiten verrot, de schathuizen zijn verwoest, de schuren zijn afgebroken, want het koren is verdord. O, hoe zucht het vee, de runderkudden zijn bedwelmd, want zij hebben geen weide, ook zijn de schaapskudden verwoest.”. “De wijnstok is verdord, de vijgenboom is flauw; de granaatappelboom, ook de palmboom en appelboom; alle bomen des velds zijn verdord; ja de vrolijkheid is verdord van de mensenkinderen.” (Joël 1:15-18,12). “mijn hart maakt getier in mij, ik kan niet zwijgen; want gij, mijn ziel! hoort het geluid der bazuin [en] het krijgsgeschrei. Breuk op breuk wordt er uitgeroepen; want het ganse land is verstoord;” (Jeremia 4:19-20). “O wee! want die dag is zo groot, dat zijns gelijke niet geweest is; en het is een tijd van benauwdheid voor Jakob; nog zal hij daaruit verlost worden.” (Jeremia 30:7).

“Want Gij, HEERE! zijt mijn Toevlucht! De Allerhoogste hebt gij gesteld tot uw Vertrek; U zal geen kwaad wedervaren, en geen plage zal uw tent naderen.” (Psalm 91:9-10).

“o dochter Sions ... aldaar zal u de HEERE verlossen uit de hand uwer vijanden. Nu zijn wel vele heidenen tegen u verzameld, die daar zeggen: Laat ze ontheilgd worden, en laat ons oog schouwen aan Sion. Maar zij weten de gedachten des HEEREN niet, en verstaan Zijn raadslag niet;” (Micha 4:10-12).

In het uur van het grootste gevaar zal God Zijn gemeente niet in de steek laten. Hij heeft uitkomst beloofd. “Ziet, Ik zal de gevangenis der tenten Jakobs wenden,” heeft Hij gezegd, “en Mij over hun woningen ontfermen;” (Jeremia 30:18). Dan zal Gods plan vervuld zijn, en zullen de beginselen van Zijn Koninkrijk door allen onder de zon worden geëerbiedigd.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 45

In de leeuwenkuil

Gebaseerd op Daniël 6

Toen Darius de Meder de troon besteede die vroeger door de heersers van Babel was bezet, begon hij dadelijk met een reorganisatie van het bestuur. Hij stelde over het koninkrijk honderd en twintig stadhouders aan; *“En over dezelve drie vorsten, van dewelke Daniel de eerste zou zijn, denwelken die stadhouders zelfs zouden rekenschap geven, opdat de koning geen schade leed. Toen overtrof deze Daniel die vorsten en die stadhouders, daarom dat een voortreffelijke geest in hem was; en de koning dacht hem te stellen over het gehele koninkrijk.”*

De eer die aan Daniël werd betoond, wekte de afgunst op van de leidende mannen in het koninkrijk, en ze zochten naar een gelegenheid om hem aan te klagen. Ze konden echter niets vinden, *“dewijl hij getrouw was, en geen vergrijping noch misdaad in hem gevonden werd.”*

Daniël's vlekkeloos gedrag vergrootte de afgunst van zijn vijanden. *“Wij zullen tegen deze Daniël geen gelegenheid vinden”,* moesten ze erkennen, *“tenzij wij tegen hem [iets] vinden in de wet zijns God”*

Daarop bedachten de bestuurders en vorsten na een beraadslaging een plan waardoor ze hoopten de ondergang van de profeet te bewerkstelligen. Ze besloten om de koning te vragen een gebod uit te vaardigen waarbij niemand in het gehele rijk iets aan een god of een mens mocht vragen, uitgezonderd aan Darius de koning, en dit gedurende dertig dagen. Overtreding van dit gebod moest gestraft worden door de overtreder in de leeuwenkuil te werpen.

Dus maakten de vorsten zulk een gebod gereed en legden dit voor aan Darius om het te ondertekenen. Door een beroep te doen op zijn ijdelheid, haalden ze hem over met de gedachte, dat de uitvoering van deze wet zijn naam en gezag veel groter zou maken. Onwetend van de sluwe bedoeling van de vorsten merkte de koning niets van hun vijandschap in dit gebod, en terwijl hij bezweek voor hun vleierij, tekende hij het bevel.

De vijanden van Daniël verlieten de tegenwoordigheid van Darius, verheugd over de strik die ze voor Gods dienstknecht hadden gespannen. In deze samenzwering speelde satan een belangrijke rol. De profeet stond in hoog aanzien in het koninkrijk, en boze engelen vreesden dat zijn invloed hun heerschappij over de heersers teniet zou doen. Deze satanische krachten hadden de nijd en afgunst der vorsten opgewekt; zij hadden het plan voor Daniël's ondergang bedacht; en de vorsten die zich beschikbaar stelden als werktuigen van het kwaad, voerden het uit.

De vijanden van de profeet rekenden op Daniël's trouw aan zijn beginselen voor het succes van hun plan. En ze hadden zich niet vergist in zijn karakter. Al spoedig ontdekte hij hun boosaardigheid in het uitvaardigen van deze wet, maar hij veranderde zijn leefwijze niet in het minst. Waarom zou hij nu ophouden met bidden, terwijl hij het juist het nodigest had? Liever zou hij zijn leven prijsgeven dan zijn hoop op Gods hulp. Rustig verrichtte hij zijn taak als rijksbestuurder; en tegen het uur van het gebed ging hij naar zijn kamer, en met geopende vensters naar Jeruzalem, zoals hij gewend was, legde hij zijn smeekbede voor aan de God des hemels. Hij trachtte niet zijn daad te verbergen. Hoewel hij zich bewust was van de gevolgen van zijn trouw aan God, aarzelde hij niet. Hij wilde ter wille van hen die uit waren op zijn ondergang, het niet doen voorkomen alsof zijn verbinding met de hemel was

PROFETEN EN KONINGEN

verbroken. In alle gevallen waar de koning recht had om te gebieden, wilde Daniël gehoorzaam zijn; maar de koning en zijn wet konden hem niet afbrengen van zijn trouw aan de Koning der koningen.

Op deze wijze maakte de profeet vrijmoedig, en toch rustig en nederig, bekend dat geen aardse macht het recht heeft zich te plaatsen tussen de ziel en God. Omgeven door afgodendienaars was hij een getrouwe getuige voor deze waarheid. Zijn onwankelbare trouw aan het goede was een helder schijnend licht in de zedelijke duisternis van dat heidense hof. Nog steeds vormt Daniël voor de wereld een waardig voorbeeld van christelijke onbevreesdheid en trouw.

Een hele dag lang sloegen de vorsten Daniël gade. Driemaal zagen ze hem naar zijn kamer gaan, en driemaal hoorden ze, hoe hij zijn stem verhief in ernstig smeken tot God. De volgende morgen legden ze hun klacht voor aan de koning. Daniël, zijn meest geëerde en vertrouwde staatsman, had het koninklijk gebod genegeerd *“Hebt gij niet een gebod getekend,”*, zeiden ze hem, *“dat alle man, die in dertig dagen van enigen god of mens [iets] verzoeken zou, behalve van u, o koning! in den kuil der leeuwen zou geworpen worden?”*

“Het is een vaste rede, naar de wet der Meden en Perzen,”, antwoordde de koning, *“die niet mag wederroepen worden”*.

Triomfantelijk lichtten ze Darius nu in over het gedrag van zijn meest vertrouwde raadsman. *“Daniel, een van de gevankelijk weggevoerden uit Juda”*, riepen ze uit, *“heeft, o koning! op u geen acht gesteld, noch op het gebod dat gij getekend hebt; maar hij bidt op drie tijden ‘s daags zijn gebed.”*

Toen de vorst deze woorden hoorde, doorzag hij dadelijk de strik die voor zijn getrouwe dienaar was gespannen. Hij zag dat niet ijver voor de eer van de koning, maar afgunst jegens Daniël achter het voorstel voor deze wet verscholen lag. Ten zeerste mishaaagd over zijn aandeel in het kwaad dat gesticht was, gaf hij zich tot zonsondergang de moeite hem te redden. De vorsten, die dit streven van de koning hadden verwacht, naderden hem met de woorden: *“Weet, o koning! dat der Meden en der Perzen wet is, dat geen gebod noch ordonnantie, die de koning verordend heeft, mag veranderd worden.”* Hoewel het verbod overhaast was uitgevaardigd, was het onveranderlijk, en moest worden uitgevoerd.

“Toen beval de koning, en zij brachten Daniel voor, en wierpen [hem] in den kuil der leeuwen; [en] de koning antwoordde en zeide tot Daniel: Uw God, Dien gij geduriglijk eert, Die verlosse u!” Een steen werd gelegd op de mond van de kuil en de koning zelf *“verzegelde denzelven met zijn ring, en met den ring zijner geweldigen, opdat de wil aangaande Daniel niet zou veranderd worden. Toen ging de koning naar zijn paleis, en overnachtte nuchteren, en liet geen vreugdespel voor zich brengen; en zijn slaap week verre van hem.”*

God verhinderde Daniëls vijanden niet hem in de leeuwenkuil te werpen; Hij liet toe dat boze engelen en slechte mensen zover hun plannen volvoerden; maar dit deed Hij om de bevrijding van Zijn dienstknecht in een helderder licht te stellen, terwijl de nederlaag van de vijanden van waarheid en recht des te volkomener zou zijn. *“Want de grimmigheid des mensen zal U loffelijk maken;”*, had de Psalmist getuigd. Door de moed van deze ene man, die liever het recht verkoos dan omzichtigheid, zou satan verslagen worden en zou Gods naam verheven en geëerd worden.

De volgende morgen vroeg haastte koning Darius zich naar de kuil, en riep met droeve stem: *“O Daniel, gij knecht des levenden Gods! heeft ook uw God, Dien gij geduriglijk eert, u van de leeuwen kunnen verlossen?”*

PROFETEN EN KONINGEN

De stem van de profeet klonk: *“O koning, leef in eeuwigheid! Mijn God heeft Zijn engel gezonden, en Hij heeft den muil der leeuwen toegesloten, dat zij mij niet beschadigd hebben, omdat voor Hem onschuld in mij gevonden is; ook heb ik, o koning! tegen u geen misdaad gedaan.”*

“Toen werd de koning bij zichzelf zeer vrolijk, en zeide, dat men Daniel uit den kuil trekken zou. Toen Daniel uit den kuil opgetrokken was, zo werd er geen schade aan hem gevonden, dewijl hij in zijn God geloofd had.

“Toen beval de koning, en zij brachten die mannen voor, die Daniel overluid beschuldigd hadden, en zij wierpen in den kuil der leeuwen hen, hun kinderen, en hun vrouwen; en zij kwamen niet op den grond des kuils, of de leeuwen heersten over hen, zij vermorzelden ook al hun beenderen.”

Weer werd een bekendmaking uitgevaardigd door een heidense vorst, waarin de God werd verheven als de ware God. *“Toen schreef de koning Darius aan alle volken, natien en tongen, die op de ganse aarde woonden: Uw vrede worde vermenigvuldigd! Van mij is een bevel gegeven, dat men in de ganse heerschappij mijns koninkrijks beve en siddere voor het aangezicht van den God van Daniel; want Hij is de levende God, en bestendig in eeuwigheden, en Zijn koninkrijk is niet verderfelijk, en Zijn heerschappij is tot het einde toe. Hij verlost en redt, en Hij doet tekenen en wonderen in den hemel en op de aarde; Die heeft Daniel uit het geweld der leeuwen verlost.”*

De vijandige tegenstand tegen Gods dienstknecht was nu volkomen gebroken. *“Deze Daniel nu had voorspoed in het koninkrijk van Darius, en in het koninkrijk van Kores, den Perziaan.”* En door de omgang met hem moesten deze heidense vorsten erkennen dat zijn God de levende God was, Die tot in eeuwigheid blijft, en dat Zijn koningschap onverderfelijk is. Uit de geschiedenis van Daniël's bevrijding kunnen we leren dat in tijden van beproeving en duisternis Gods kinderen zich evenzo moeten gedragen als in tijden waar hun uitzicht helder is en hun omgeving alles is wat ze wensen. Daniël in de leeuwenkuil was dezelfde die voor de koning stond als eerste onder de rijksbestuurders en als profeet van de Allerhoogste. Iemand wiens hart op God is gericht, zal in tijden van zijn zwaarste beproeving dezelfde zijn als in tijden van voorspoed, terwijl het licht en de gunst van God en mensen op hem rusten. Het geloof klemt zich vast aan het onzienlijke, en legt beslag op dingen van eeuwige waarde.

De hemel is heel nabij degenen die lijden om wille van de gerechtigheid. Christus vereenzelvt Zijn belangen met de belangen van Zijn getrouw volk; Hij lijdt in de persoon van Zijn heiligen; en wie Zijn uitverkorenen aantast, raakt Hem aan. De kracht die gereed staat te verlossen van lichamelijk kwaad, is ook in staat voor grotere gevaren te bewaren, zodat de dienstknecht van God zijn oprechtheid kan handhaven onder alle omstandigheden, en door Gods genade kan overwinnen.

De ervaring van Daniël als staatsman in de koninkrijken Babel en Medo-Perzië openbaren de waarheid dat een zakenman niet noodzakelijk een handige, omzichtige man hoeft te zijn, maar dat hij iemand kan zijn die op elke stap die hij doet, door God kan worden onderricht. Daniël, eerste minister in het grootste wereldrijk, was tegelijkertijd een profeet van God, die licht van de hemel ontving. Hoewel hij een man was van gelijke bewegingen als wij, beschrijft de geïnspireerde pen hem als onberispelijk. Zijn zakelijke bezigheden bleken smetteloos, wanneer ze aan een nauwgezet onderzoek door zijn vijanden werden onderworpen. Hij was een voorbeeld van wat elke zakenman kan zijn als zijn hart bekeerd en toegewijd is, en als zijn drijfveren in Gods oog juist zijn.

PROFETEN EN KONINGEN

Absolute instemming met de eisen van God brengt zowel tijdelijke als geestelijke zegeningen. Daniël, die onwankelbaar was in zijn trouw jegens God, en standvastig in zijn zelfbeheersing, had door zijn edel voorkomen en oprechtheid “*genade en barmhartigheid*” (Daniël 1:9) gewonnen van de heidense beambte, die over hem was geplaatst. Dezelfde eigenschappen kenmerkten hem later. Al spoedig klom hij op tot de waardigheid van eerste minister van het koninkrijk Babel. Tijdens de regering van elkaar opvolgende vorsten, tijdens de ineenstorting van het rijk en de oprichting van een ander wereldrijk waren zijn wijsheid en staatsmanschap dusdanig, en was zijn tact, zijn voorkomendheid, zijn werkelijke goedheid, zijn trouw aan zijn beginselen zo volkomen, dat zelfs zijn vijanden gedwongen waren te erkennen, dat ze in hem geen grond voor een aanklacht konden vinden, omdat hij in alles getrouw was.

Geëerd door mensen met de verantwoordelijke taak om te besturen en met de geheimen van grote wereldrijken, werd Daniël eveneens door God geëerd als Zijn vertegenwoordiger, en kreeg hij vele openbaringen aangaande de toekomst. Zijn wonderbare profetieën, zoals deze staan vermeld in de hoofdstukken zeven tot twaalf van het boek dat zijn naam draagt, werden zelfs niet geheel door de profeet begrepen; maar voordat zijn levenswerk werd afgesloten, kreeg hij de blijde belofte dat hij in de eindtijd — in de laatste dagen van de wereldgeschiedenis — zou opstaan. Het werd hem niet vergund alles te begrijpen wat God aangaande het Goddelijk plan had geopenbaard “*sluit deze woorden toe, en verzegel dit boek,*”, werd hem betreffende zijn profetische geschriften geboden; ze zouden verzegeld blijven “*tot de tijd van het einde*”. “*Ga henen, Daniël*”, sprak de engel nog eens tot de getrouwe boodschapper van God; “*want deze woorden zijn toegesloten en verzegeld tot den tijd van het einde.*” “*Maar gij, ga henen tot het einde, want gij zult rusten, en zult opstaan in uw lot, in het einde der dagen.*” (Daniël 12:4,9,13). Naarmate wij het einde van de wereldgeschiedenis naderen, eisen de profetieën van Daniël onze bijzondere aandacht, omdat ze betrekking hebben op de tijd waarin wij leven. De boodschappen van het laatste boek van het Nieuwe Testament moeten hiermee worden verbonden. Satan heeft velen ertoe gebracht te geloven dat de geschriften van Daniël en van Johannes op Patmos niet te begrijpen zijn. Maar de belofte is duidelijk, dat een bijzondere zegen wordt beloofd aan hen die deze profetieën bestuderen. “*De verstandigen zullen het verstaan*” (vers 10), was gezegd van de visioenen van Daniël, die in de eindtijd zouden worden ontsloten; en van de openbaring die Christus aan Zijn dienstknecht Johannes gaf om Gods volk door de eeuwen heen te leiden, luidt de belofte: “*Zalig is hij, die leest, en zijn zij, die horen de woorden dezer profetie, en die bewaren, hetgeen in dezelve geschreven is;*” (Openbaring 1:3). Uit de opkomst en ondergang van volken, zoals dit wordt geschilderd in de boeken Daniël en De Openbaring moeten we leren hoe waardeloos uiterlijke en wereldse heerlijkheid is. Hoe volledig is Babel, met al haar pracht en praal — een pracht zoals onze wereld sedertdien niet meer heeft gezien — een pracht en heerlijkheid die voor de mensen uit die tijd zo blijvend was — van het toneel verdwenen! Het is vergaan “*als een bloem van het gras*” (Jacobus 1:10). Zo zijn ook Medo-Perzië en de wereldrijken Griekenland en Rome verdwenen.

Zo vergaat alles wat niet gegrond is in God. Alleen wat samengaat met Zijn plannen, en wat Zijn karakter openbaart, blijft bestaan. Zijn beginselen zijn de enige vaste beginselen die onze wereld kent.

Een zorgvuldige bestudering van de uitwerking van Gods plannen in de geschiedenis der volkeren en in het openbaren van de toekomst zal ons helpen zichtbare en onzichtbare dingen op hun juiste waarde te schatten, en ons leren wat het ware doel van het leven is. Zo

PROFETEN EN KONINGEN

kunnen we, als we de tijdelijke dingen zien in het licht der eeuwigheid, leven voor datgene wat waar, edel en blijvend is. En terwijl we in dit leven de beginselen leren van het Koninkrijk van onze Heer en Heiland, dat zalige Koninkrijk dat voor eeuwig zal bestaan, kunnen we voorbereid worden op Zijn komst om dit Koninkrijk met Hem te beërven.

PROFETEN EN KONINGEN

Na de ballingschap (Zacharia 3:2) Hoofdstuk 46 De terugkeer uit de ballingschap

De komst van het leger van Cyrus voor de muren van Babel was voor de joden een teken dat hun bevrijding uit de ballingschap naderde. Meer dan een eeuw voor de geboorte van Cyrus had God hem met name genoemd, en ervoor gezorgd dat een verslag zou worden geschreven van hetgeen hij zou doen bij het overrompelen van Babel, en de voorbereidingen die hij zou treffen om de Israëlieten te bevrijden. Door Jesaja was gezegd:

“Alzo zegt de HEERE tot Zijn gezalfde, tot Cores, wiens rechterhand Ik vat, om de volken voor zijn aangezicht neder te werpen; ... om voor zijn aangezicht de deuren te openen, en de poorten zullen niet gesloten worden: Ik zal voor uw aangezicht gaan, en Ik zal de kromme wegen recht maken; de koperen deuren zal Ik verbreken, en de ijzeren grendelen zal Ik in stukken slaan. En Ik zal u geven de schatten, die in de duisternissen zijn, en de verborgene rijkdommen; opdat gij moogt weten, dat Ik de HEERE ben, Die [u] bij uw naam roept, de God van Israël;” (Jesaja 45:1-3; Cores = Cyrus)

In de onverwachte inval van het Perzische leger in het hart van de hoofdstad van Babel door de bedding van de rivier, die was omgeleid, en door de poorten in de rivier die zorgeloos onbeschermd waren opengelaten, hadden de joden overvloedig bewijs van de letterlijke vervulling van Jesaja's profetie over de plotselinge ondergang van hun verdrukkers. Dit had voor hen een onmiskenbaar bewijs moeten zijn dat God het gebeuren der volken te hunne behoefte leidde; want onafscheidelijk verbonden met de profetie over Babels verovering en val waren de woorden:

“Die van Cores zegt: Hij is Mijn herder, en hij zal al Mijn welgevallen volbrengen; zeggende ook tot Jeruzalem: Word gebouwd; en [tot] den tempel: Word gegrond.”

“Ik heb hem verwekt in gerechtigheid, en al zijn wegen zal Ik recht maken; hij zal Mijn stad bouwen, en hij zal Mijn gevangenen loslaten, niet voor prijs, noch voor geschenk, zegt de HEERE der heirscharen.” (Jesaja 44:28; 45:13).

Dit waren echter niet de laatste profetieën waar de ballingen hun hoop op konden bouwen betreffende een spoedige bevrijding. De geschriften van Jeremia stonden tot hun beschikking, en hierin was duidelijk aangegeven hoeveel tijd er zou verlopen alvorens Israël uit Babel zou terugkeren. *“Maar het zal geschieden, als de zeventig jaren vervuld zijn, [dan] zal Ik over den koning van Babel, en over dat volk, spreekt de HEERE, hun ongerechtigheid bezoeken, mitsgaders over het land der Chaldeeën, en zal dat stellen tot eeuwige verwoestingen.”* (Jeremia 25:12). Het overblijfsel van Juda zou genade worden bewezen, in antwoord op hun vurig gebed. *“En Ik zal van ulieden gevonden worden, spreekt de HEERE, en Ik zal uw gevangenis wenden, en u vergaderen uit al de volken, en uit al de plaatsen, waarhenen Ik u gedreven heb, spreekt de HEERE; en Ik zal u wederbrengen tot de plaats, van waar Ik u gevankelijk heb doen wegvoeren.”* (Jeremia 29:14).

Daniël en zijn vrienden hadden dikwijls deze en soortgelijke profetieën bestudeerd omtrent Gods bedoeling met Zijn volk. En nu de snelle ontwikkeling van de gebeurtenissen duidelijk te kennen gaf dat God aan het werk was in het wereldgebeuren, schonk Daniël speciale aandacht aan de beloften die aan Israël waren gegeven. Zijn geloof in de profetieën bracht hem ertoe de gebeurtenissen, vermeld door de profeten, verder te bestuderen. *“Zekerlijk, als zeventig jaren te Babel zullen vervuld zijn,”* had de Heere gezegd, *“zal Ik ulieden bezoeken, en Ik zal Mijn goed woord over u verwekken, u wederbrengende tot deze*

PROFETEN EN KONINGEN

plaats. Want Ik weet de gedachten, die Ik over u denk, spreekt de HEERE, gedachten des vredes, en niet des kwaads, dat Ik u geve het einde en de verwachting. Dan zult gij Mij aanroepen, en henegaan, en tot Mij bidden; en Ik zal naar u horen. En gij zult Mij zoeken en vinden, wanneer gij naar Mij zult vragen met uw ganse hart.” (vers 10-13).

Korte tijd voor de val van Babel had Daniël, toen hij over deze profetieën nadacht en God zocht om een beter begrip van de tijd, een aantal gezichten gekregen over de opkomst en ondergang van koninkrijken. Van het eerste gezicht, vermeld in Daniël zeven, was een verklaring gegeven; toch begreep de profeet nog niet alles. *“mijn gedachten verschrikken mij zeer,”*, schreef hij over zijn ervaring in die tijd, *“en mijn glans veranderde aan mij; doch ik bewaarde dat woord in mijn hart.”* (Daniël 7:28).

In een ander gezicht werd verder licht gegeven op de gebeurtenissen die komen zouden; en het was aan het slot van dit gezicht, dat Daniël een heilige hoorde spreken met een andere heilige, en de vraag werd gehoord: *“Tot hoelang zal dat gezicht van het gedurig [offer] en [van] den verwoestenden afval zijn,”* Het antwoord luidde: *“Tot twee duizend en driehonderd avonden [en] morgens; dan zal het heiligdom gerechtvaardigd worden.”* (Daniël 8:13,14). Dit antwoord vulde hem met verwarring. Ernstig zocht hij de betekenis van dit gezicht. Hij begreep niet in welke verhouding de zeventigjarige ballingschap, waarover Jeremia had gesproken, stond ten opzichte van de drieëntwintighonderd jaar die, volgens de hemelse bode, zouden verlopen voordat Gods heiligdom gereinigd kon worden. De engel Gabriël gaf hem een gedeeltelijke verklaring; toen de profeet echter de woorden hoorde: *“Het gezicht... sluit dit gezicht toe, want er zijn nog vele dagen toe.”*, werd hij ziek.

“Toen werd ik, Daniel, zwak, en was [enige] dagen krank;”, schrijft hij. *“daarna stond ik op, en deed des konings werk; en ik was ontzet over dit gezicht; maar niemand merkte het.”* (vers 26,27).

Terwijl hij nog steeds zorg droeg over Israël, bestudeerde Daniël opnieuw de profetieën van Jeremia. Deze waren heel duidelijk — zo duidelijk, dat hij het getuigenis van het geschrift, dat het getal van de jaren, *“van dewelke het woord des HEEREN tot den profeet Jeremia geschied was, in het vervullen der verwoestingen van Jeruzalem, zeventig jaren was.* (Daniël 9:2), begreep. Vol geloof in het vaste woord der profetie smeekte Daniël de Heere om een spoedige vervulling van deze beloften. Hij smeekte dat Gods eer zou worden gespaard. In zijn smeekbede vereenzelvigde hij zich met hen die niet aan Gods plan hadden beantwoord, en beleed hun zonden als de zijne. *“En ik stelde mijn aangezicht tot God, den Heere,”*, zegt de profeet, *“[om] [Hem] te zoeken [met] het gebed, en smekingen, met vasten, en zak, en as. Ik bad dan tot den HEERE, mijn God, en deed belijdenis,”* (vers 3-4). Hoewel Daniël lange tijd in dienst was van God, en door Hem als “zeer bemind” werd gezien, naderde Hij God nu als zondaar, waarbij hij wees op de grote nood van het volk dat hij liefhad. Zijn gebed was welsprekend in zijn eenvoud, en kwam uit het hart. Hoor hem smeken:

“Och Heere! Gij grote en verschrikkelijke God, Die het verbond en de weldadigheid houdt dien, die Hem liefhebben en Zijn geboden houden. Wij hebben gezondigd, en hebben onrecht gedaan, en goddelooslijk gehandeld, en gerebelleerd, met af te wijken van Uw geboden, en van Uw rechten. En wij hebben niet gehoord naar Uw dienstknechten, de profeten, die in Uw Naam spraken tot onze koningen, onze vorsten en onze vaders, en tot al het volk des lands.

“Bij U, o Heere! is de gerechtigheid, maar bij ons de beschaamdheid der aangezichten, gelijk het is te deze dage; bij de mannen van Juda, en de inwoners van

PROFETEN EN KONINGEN

Jeruzalem, en geheel Israël, die nabij en die verre zijn, in al de landen, waar Gij ze henen gedreven hebt, zij tegen U overtreden hebben. . .

“Bij den Heere, onzen God, zijn de barmhartigheden en vergevingen, alhoewel wij tegen Hem gerebelleerd hebben.”

“O Heere! naar al Uw gerechtigheden, laat toch Uw toorn en Uw grimmigheid afgekeerd worden van Uw stad Jeruzalem, Uw heiligen berg; want om onzer zonden wil en om onzer vaderen ongerechtigheden, zijn Jeruzalem en Uw volk tot versmaadheid bij allen, die rondom ons zijn. “En nu, o onze God! hoor naar het gebed Uws knechts, en naar zijn smekingen; en doe Uw aangezicht lichten over Uw heiligdom, dat verwoest is; om des HEEREN wil. Neig Uw oor, mijn God! en hoor, doe Uw ogen op, en zie onze verwoestingen, en de stad, die naar Uw Naam genoemd is; want wij werpen onze smekingen voor Uw aangezicht niet neder op onze gerechtigheden, maar op Uw barmhartigheden, die groot zijn.

“O Heere, hoor! o Heere, vergeef! o Heere, merk op en doe het, vertraag het niet! Om Uws Zelfs wil, o mijn God! Want Uw stad, en Uw volk is naar Uw Naam genoemd.”
(vers 4-9;16-19).

God luisterde naar de ernstige smeekbede van de profeet. Nog vóór hij zijn gebed om vergiffenis en herstel had geëindigd, verscheen de machtige engel Gabriël opnieuw bij hem, en vestigde zijn aandacht op het gezicht, dat hij gezien had vóór Babel was gevallen en Belsassar was gedood.

Toen schetste de engel hem in bijzonderheden de periode van zeventig weken, die zouden beginnen *“van den uitgang des woords, om te doen wederkeren, en om Jeruzalem te bouwen, tot”* (vers 25).

Daniëls gebed was opgezonden, *“in het eerste jaar van Darius”* (vers 1), de vorst der Meden, wiens generaal, Cyrus, Babel had ingenomen. God eerde de regering van Darius. De engel Gabriël werd tot hem gezonden om hem te helpen en te sterken. (zie Daniël 11:1). Na zijn dood, omstreeks twee jaar na de inneming van Babel, volgde Cores of Cyrus hem op, en het begin van zijn regering vormde het eind van de zeventig jaren die verstreken waren sinds de eerste Hebreëen door Nebukadnezar uit het land Juda naar Babel waren gebracht.

De bevrijding van Daniël uit de leeuwenkuil was door God gebruikt om een gunstige indruk te maken op de geest van Cyrus de Grote. De degelijke eigenschappen van de Godsman als staatsman met een ruime blik bracht de Perzische vorst ertoe hem te eerbiedigen en ontzag te hebben voor zijn oordeel. En nu, op het tijdstip, door God vastgesteld om de tempel in Jeruzalem te herbouwen, bewoog Hij Cyrus als Zijn werktuig om de profetieën te aanvaarden die op hem betrekking hadden, en die Daniël zo goed kende, zodat hij het joodse volk hun vrijheid zou schenken.

Toen de koning de woorden las die meer dan honderd jaar tevoren hadden gezegd hoe Babel zou worden ingenomen; toen hij de boodschap las die de Heerser van het heelal tot hem had gericht: *“Ik zal u gorden, hoewel gij Mij niet kent. Opdat men wete, van den opgang der zon en van den ondergang, dat er buiten Mij niets is, Ik ben de HEERE, en niemand meer.”*; toen hij de verklaring van de eeuwige God voor ogen had: *“Om Jakobs, Mijns knechts wil, en Israëls, Mijns uitverkorenen; ja, Ik riep u bij uw naam, Ik noemde u toe, hoewel gij Mij niet kendet.”*; toen hij las: *“Ik heb hem verwekt in gerechtigheid, en al zijn wegen zal Ik recht maken; hij zal Mijn stad bouwen, en hij zal Mijn gevangenen loslaten, niet voor prijs, noch voor geschenk, zegt de HEERE der heirscharen.”* (Jesaja 45:6,4,13), was hij diep bewogen en nam zich voor deze Goddelijke opdracht te vervullen.

PROFETEN EN KONINGEN

Hij zou de joodse ballingen vrijlaten; hij zou hen helpen de tempel des Heeren te herbouwen.

In een bekendmaking die hij *“door zijn ganse koninkrijk”* uitvaardigde, maakte Cyrus zijn wens bekend voorzieningen te treffen voor de terugkeer der Hebreëen en voor de herbouw van hun tempel. *“De HEERE, de God des hemels, heeft mij alle koninkrijken der aarde gegeven; en Hij heeft mij bevolen Hem een huis te bouwen te Jeruzalem, hetwelk in Juda is. Wie is onder ulieden van al Zijn volk? Zijn God zij met hem, en hij trekke op naar Jeruzalem, dat in Juda is, en hij bouwe het huis des HEEREN, des Gods van Israël; Hij is de God, Die te Jeruzalem [woont]. En al wie achterblijven zou in enige plaatsen, waar hij als vreemdeling verkeert, dien zullen de lieden zijner plaats bevorderlijk zijn met zilver, en met goud, en met have, en met beesten; benevens een vrijwillige gave, voor het huis Gods, Die te Jeruzalem [woont].”* (Ezra 1:1-4).

Verder gaf hij bevel aangaande de tempelbouw: *“Het huis Gods te Jeruzalem, dat huis zal gebouwd worden, ter plaatse, waar zij offeranden offeren, en de fondamenteen daarvan zullen zwaar zijn; zijn hoogte van zestig ellen, en zijn breedte van zestig ellen; Met drie rijen van groten steen, en een rij van nieuw hout; en de onkosten zullen uit des konings huis gegeven worden. Daartoe zal men ook de gouden en zilveren vaten van het huis Gods, die Nebukadnezar uit den tempel, die te Jeruzalem was, heeft weggevoerd, en naar Babel gebracht, wedergeven, dat zij gaan naar den tempel, die te Jeruzalem is, aan zijn plaats, en men zal ze afvoeren ten huize Gods.”* (Ezra 6:3-5).

Berichten van deze wet bereikten de uithoeken van het rijk van de koning, en overal onder de kinderen der verstrooiing heerste grote blijdschap. Velen hadden evenals Daniël de profetieën bestudeerd en God gesmeekt om Zijn beloofde tussenkomst voor Sion. Nu waren hun gebeden beantwoord; en met diepe vreugde konden ze zingen:

“Als de HEERE de gevangenen Sions wederbracht, waren wij gelijk degenen, die dromen. Toen werd onze mond vervuld met lachen, en onze tong met gejuich; toen zeide men onder de heidenen: De HEERE heeft grote dingen aan dezen gedaan.

“De HEERE heeft grote dingen bij ons gedaan; [dies] zijn wij verblijd.” (Psalm 126:1-3).

“Toen maakten zich op de hoofden der vaderen van Juda en Benjamin, en de priesteren en de Levieten, benevens een iegelijk, wiens geest God verwekte,”; — dit was een overblijfsel van omstreeks vijftigduizend mensen uit de joden in de landen van hun ballingschap, die besloten hadden gebruik te maken van de wonderbare kans die hun was geboden — *“dat zij optrokken om te bouwen het huis des HEEREN, die te Jeruzalem [woont].”* Hun vrienden lieten hen niet met lege handen trekken. *“Allen nu, die rondom hen waren, sterkten hunlieder handen met zilveren vaten, met goud, met have, en met beesten, en met kostelijkheden”*. Hieraan en aan tal van vrijwillige gaven werden toegevoegd *“de vaten van het huis des HEEREN, die Nebukadnezar uit Jeruzalem had uitgevoerd, . . . En Kores, de koning van Perzië, bracht ze uit door de hand van Mithredath, den schatmeester... Alle vaten van goud en van zilver waren vijf duizend en vierhonderd;”* (Ezra 1:5-11), om te gebruiken in de tempel, die herbouwd zou worden.

Op Zerubbabel (Ook bekend als Sesbassar), een afstammeling van koning David, legde Cyrus de verantwoordelijkheid als gouverneur van het gezelschap dat naar Juda terugkeerde; en met hem ging Jozua de hogepriester. De lange tocht door de woeste vlakten werd veilig volbracht, en de blijde mensen, dankbaar aan God voor Zijn vele

PROFETEN EN KONINGEN

barmhartigheden, begonnen dadelijk met het herstel van wat afgebroken en verwoest was. De familiehoofden gingen voor bij het schenken van hun gaven om de onkosten voor de bouw van de tempel te voldoen; en het volk dat hun voorbeeld volgde, gaf overvloedig van hun geringe bezittingen (zie Ezra 2:68-70).

Zo spoedig mogelijk werd een altaar opgericht op de plaats van het vroegere altaar in de voorhof van de tempel. Voor de diensten, verbonden met de inwijding van dit altaar had het volk zich *“als enig man”* verzameld. Daar waren ze bijeen om de geheiligde diensten te herstellen, die onderbroken waren bij de verwoesting van Jeruzalem door Nebukadnezar. Alvorens ze vertrokken naar hun woonplaatsen, die ze trachtten te herstellen, *“hielden”* zij *“het feest der loofhutten”* (Ezra 3:1-6).

De oprichting van het brandofferaltair bemoedigde het getrouwe overblijfsel. Van harte namen ze deel aan de noodzakelijke voorbereidingen voor de herbouw van de tempel en kregen nieuwe moed bij het zien van de vorderingen van maand tot maand. Jarenlang hadden ze de zichtbare tekenen van Gods aanwezigheid moeten missen. En nu, omringd door de droevige herinneringen aan de afval van hun vaders, verlangden ze naar een blijvend teken van Gods vergiffenis en goedkeuring. Meer dan het terugkrijgen van persoonlijke bezittingen en vroegere voorrechten, waardeerden ze Gods zegeningen. Op wonderbare wijze had Hij voor hen gewerkt, en ze voelden de zekerheid van Zijn aanwezigheid bij hen; toch verlangden ze naar grotere zegeningen. Vol blijde verwachting zagen ze uit naar de tijd, dat ze in de herbouwde tempel de heerlijkheid van God zouden aanschouwen.

De werklieden die bezig waren met de voorbereiding van de bouwmaterialen, vonden in de puinhopen enkele van de reusachtige stenen die in de tijd van Salomo daar waren gebracht. Deze stenen waren gereed voor het gebruik, en er werd gezorgd voor veel nieuw materiaal; spoedig was het werk zover gevorderd, dat de hoeksteen moest worden gelegd. Dit vond plaats in tegenwoordigheid van vele duizenden, die samengekomen waren om de voortgang van het werk gade te slaan en uitdrukking te geven aan hun vreugde, dat ze er een aandeel in hadden. Toen de hoeksteen op zijn plaats werd gelegd, zong het volk, begeleid door de trompetten van de priesters en de cymbalen van de zonen van Asaf beurtzangen van lof en prijs aan de Heere: *“dat Hij goedig is, dat Zijn weldadigheid tot in eeuwigheid is over Israël.”* (vers 11).

Het huis dat herbouwd zou worden, was het onderwerp geweest van veel voorzeggingen aangaande Gods zegeningen die Hij Sion wilde bewijzen, en allen die bij de steenlegging aanwezig waren, zouden van ganser harte moeten hebben ingestemd bij deze gelegenheid. Toch werd tussen de muziek en het vreugdebetoon een wanklank gehoord. *“Maar velen van de priesteren, en de Levieten, en hoofden der vaders, die oud waren, die het eerste huis gezien hadden, dit huis in zijn grondlegging voor hun ogen zijnde, weenden met luider stem;”* (vers 12)

Het was natuurlijk dat droefheid de harten van deze bejaarde mensen zou vervullen, bij het denken aan de gevolgen van hun langdurige onboetvaardigheid. Als zij en hun tijdgenoten God hadden gehoorzaamd en Zijn plannen met Israël hadden volvoerd, zou de tempel die Salomo had gebouwd, niet zijn verwoest en was de ballingschap niet noodzakelijk geweest. Maar door ondankbaarheid en ontrouw waren ze verstrooid onder de heidenen.

Nu waren de toestanden veranderd. In tedere ontferming had God Zijn volk weer opgezocht, en hen in staat gesteld terug te keren naar hun eigen land. Droefheid over de fouten uit het verleden had plaats moeten maken voor gevoelens van grote blijdschap. God had het hart van Cyrus bewogen om hen te helpen bij de herbouw van de tempel, en dit had

PROFETEN EN KONINGEN

diepe dankbaarheid moeten brengen. Maar sommigen zagen Gods voorzienigheid niet. In plaats van zich te verblijden, koesterden ze ontevreden en moedeloze gedachten. Ze hadden de heerlijkheid gezien van Salomo's tempel, en ze klaagden over de minderwaardigheid van het gebouw dat nu werd opgericht.

Het morren en klagen, en de ongunstige vergelijkingen hadden een terneerdrukkende invloed op de geest van velen, en verzwakte de handen van de werklieden. Ze begonnen zich af te vragen of ze zouden doorgaan met de oprichting van een gebouw dat reeds bij het begin zo hevig blootstond aan kritiek en oorzaak was van al dat klagen.

Er waren echter velen onder de aanwezigen wiens geloof groter en uitzicht breder was, en die niet ontevreden zagen naar de mindere heerlijkheid van deze tempel. *“maar velen verhieven de stem met gejuich [en] met vreugde. Zodat het volk niet onderkende de stem van het gejuich der vreugde, van de stem des geweens van het volk; want het volk juichte met groot gejuich, dat de stem tot van verre gehoord werd.”* (vers 12-13).

Als degenen die niet blij waren bij de grondlegging van de tempel, de gevolgen van hun kleingelovigheid op die dag hadden voorzien, zouden ze ontzet zijn geweest. Ze beseften niet het gewicht van hun afkeurende woorden en hun teleurstelling; ze beseften niet dat hun ontevredenheid de voltooiing van het huis des Heeren zou vertragen.

De pracht van de eerste tempel en de indrukwekkende diensten waren een bron van trots geweest voor Israël, voordat ze in ballingschap werden gevoerd; maar hun eredienst had vaak de eigenschappen gemist die God het voornaamste vond. De heerlijkheid van de eerste tempel, de pracht van de dienst in deze tempel kon hen niet aanbevelen bij God; want datgene wat alleen waarde heeft in Zijn oog, offerden ze niet. Ze brachten Hem niet het offer van een verslagen en nederige geest.

Als de vitale beginselen van Gods Koninkrijk uit het oog worden verloren, worden vormen talrijk en buitensporig. Wanneer de karaktervorming wordt verwaarloosd, als het verfraaien van de ziel ontbreekt, als de eenvoud van godsvrucht wordt veracht, eisen trots en liefde voor vertoon fraaie kerkgebouwen, prachtige versieringen en indrukwekkende diensten. Maar in dit alles wordt God niet geëerd. Hij stelt Zijn gemeente niet op prijs wegens haar uitwendige voorrechten, maar wegens de oprechte vroomheid, die haar onderscheidt van de wereld. Hij stelt haar op prijs naar de mate in groei van haar leden in het kennen van Christus, naar de mate van hun groei in geestelijk opzicht. Hij zoekt naar de beginselen van liefde en goedheid. Alle schoonheid van kunst kan niet worden vergeleken met de schoonheid van aard en karakter, dat tot uiting komt in Christus' vertegenwoordigers.

Een gemeente kan de armste in het land zijn. Ze kan alle aantrekkelijkheid van uiterlijk vertoon missen; maar als de leden de beginselen van Christus' karakter bezitten, zullen engelen in hun erediensten aanwezig zijn. De lof en dank uit dankbare harten zal opstijgen tot God als een welriekend reukwerk.

“Looft den HEERE, want Hij is goed; want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid.

Dat [zulks] de bevrijden des HEEREN zeggen, die `Hij van de hand der wederpartijders bevrijd heeft.” (Psalm 107:1-2).

“Zingt Hem, psalmzingt Hem, spreekt aandachtelijk van al Zijn wonderen.

Roemt u in den Naam Zijner heiligheid; het hart dergenen, die den HEERE zoeken, verblijde zich.” (Psalm 105:2-3).

PROFETEN EN KONINGEN

*“Want Hij heeft de dorstige ziel verzadigd, en de hongerige ziel met goed vervuld;”
(Psalm 107:9).*

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 47 “Gods profeten stonden hen terzijde”

Niet ver van de Israëlieten, die bezig waren met het herbouwen van de tempel, woonden de Samaritanen, een gemengd ras dat ontstaan was uit de huwelijken van heidense kolonisten uit de Assyrische provincies met de overgeblevenen van de tien stammen in Samaria en Galilea. In latere jaren gaven de Samaritanen voor, de ware God te aanbidden, maar in hun hart en gebruiken waren ze afgodendienaars. Weliswaar zeiden ze, dat hun afgoden bedoeld waren om hen te herinneren aan de levende God, de Bestuurder van het heelal; toch was het volk geneigd om beelden te aanbidden.

In de tijd van de herbouw werden deze Samaritanen bekend als de tegenstanders van Juda en Benjamin. Toen ze hoorden dat *“de kinderen der gevangenis den HEERE, den God Israëls, den tempel bouwden; Zo kwamen zij aan tot Zerubbabel, en tot de hoofden der vaderen,”* met de wens mee te mogen helpen met de bouw. *“Laat ons met ulieden bouwen”, stelden ze voor, “want wij zullen uw God zoeken, gelijk gijlieden ook hebben wij Hem geofferd sinds de dagen van Esar- Haddon, den koning van Assur, die ons herwaarts heeft doen optrekken.”* Maar dit voorrecht werd hun ontnomen. *“Het betaamt niet, dat gijlieden en wij onzen God een huis bouwen;”,* zeiden de leiders van Israël, *“maar wij alleen zullen het den HEERE, den God Israëls, bouwen, gelijk als de koning Kores, koning van Perzië, ons geboden heeft.”* (Ezra 4:1-3). Slechts een overblijfsel had verkozen terug te keren uit Babel, en nu ze een werk op zich genomen hadden, dat schijnbaar hun krachten te boven ging, kwamen hun naaste burens met het aanbod hen te helpen. De Samaritanen zeiden, dat ze de ware God dienden, en uitten de wens te delen in de voorrechten en zegeningen, verbonden met de tempeldienst. *“want wij zullen uw God zoeken, gelijk gijlieden”,* zeiden ze. *“Laat ons met ulieden bouwen”*. Wanneer echter de joodse leiders dit aanbod hadden aangenomen, zouden ze een deur hebben geopend voor afgoderij. Ze doorzagen de onoprechtheid van de Samaritanen. Ze beseften dat hulp, verkregen door een verbond met deze mannen, niets zou zijn, vergeleken met de zegeningen, die hun deel zouden zijn als ze de duidelijke geboden van Jehova zouden opvolgen. Wat betreft de verhouding tussen Israël en de omliggende volkeren had God door Mozes gezegd: *“gij zult geen verbond met hen maken, noch hun genadig zijn. Gij zult u ook met hen niet vermaagschappen; . . . Want zij zouden uw zonen van Mij doen afwijken, dat zij andere goden zouden dienen; en de toorn des HEEREN zou tegen ulieden ontsteken, en u haast verdelgen.”* (Deuteronomium 7:2,4).

“Want gij zijt een heilig volk den HEERE, uw God; en u heeft de HEERE verkoren, om Hem tot een volk des eigendoms te zijn, uit al de volken, die op den aardbodem zijn.” (Deuteronomium 14:2).

Het resultaat van zulk een verbond met de omringende volkeren was duidelijk voorzeggend. *“En de HEERE zal u verstrooien onder alle volken, van het ene einde der aarde tot aan het andere einde der aarde;”,* had Mozes gezegd; *“en aldaar zult gij andere goden dienen, die gij niet gekend hebt, noch uw vaders, hout en steen. Daartoe zult gij onder dezelve volken niet stil zijn, en uw voetzool zal geen rust hebben; want de HEERE zal u aldaar een bevend hart geven, en bezwijking der ogen, en mattigheid der ziel. En uw leven zal tegenover u hangen; en gij zult nacht en dag schrikken, en gij zult van uw leven niet zeker zijn. Des morgens zult gij zeggen: Och, dat het avond ware; en des avonds zult gij zeggen: Och, dat het morgen ware; vermits den schrik uws harten, waarmede gij zult verschrikt zijn, en vermits het gezicht uwer ogen, dat gij zien zult. En de HEERE zal u naar Egypte doen*

PROFETEN EN KONINGEN

wederkeren” (Deuteronomium 28:64-67). *“Dan zult gij van daar den HEERE, uw God, zoeken, en vinden; als gij Hem zoeken zult met uw ganse hart en met uw ganse ziel.”* (Deuteronomium 4:29).

Zerubbabel en zijn metgezellen kenden deze en soortgelijke uitspraken van de Schrift, en tijdens de recente ballingschap hadden ze tal van bewijzen gehad voor de vervulling ervan. En nu hadden ze zich bekeerd van hun boze weg, waardoor de oordelen, zo duidelijk door Mozes voorzeggd, hen en hun vaders hadden getroffen; ze waren met heel hun hart teruggekeerd tot God en hadden hun verbondsverhouding met Hem vernieuwd, zodat ze hadden mogen terugkeren naar Judea, om te herstellen wat verwoest was. Zouden ze nu, bij het begin van hun nieuwe taak, een verbond met afgodendienaars aangaan?

“gij zult geen verbond met hen maken”, had God gezegd; en zij die zich onlangs opnieuw aan de Heere hadden gewijd bij het altaar, dat opgericht was vóór de puinhopen van de tempel, beseften dat de grenslijn tussen Gods volk en de wereld duidelijk aangegeven moet zijn. Ze weigerden een verbond aan te gaan met hen die, hoewel ze de eisen van Gods wet kenden, niet daaraan wilden gehoorzamen.

De beginselen uit het boek Deuteronomium, gegeven voor het onderricht van Israëel, moeten door Gods volk tot het einde toe gehoorzaamd worden. Ware voorspoed is afhankelijk van het bestaan van de verbondsverhouding met God. We kunnen ons niet veroorloven een compromis te sluiten met mensen die Hem niet vrezen.

Er is een gedurig gevaar dat belijdende christenen zullen menen dat ze, om invloed uit te oefenen op wereldse mensen, tot op zekere hoogte aan de wereld gelijkvormig moeten worden. Hoewel zulk een handelwijze schijnbaar grote voordelen biedt, eindigt het echter altijd in geestelijk verlies. Gods volk moet voor elke sluwe invloed, die ingang zoekt door vleiende verleidingen van de vijanden der waarheid, op zijn hoede zijn. Ze zijn pelgrims en vreemdelingen in deze wereld, en reizen op een weg die door gevaren is omgeven. Ze mogen geen acht slaan op de listige draaijerijen en verleidingen die hen willen overhalen tot een samengaan.

Niet de open en bekende vijanden van Gods werk zijn het meest te vrezen. Zij die evenals de tegenstanders van Juda en Benjamin met gladde woorden en mooie toespraken komen, met de schijnbare bedoeling om vriendschap te sluiten met Gods kinderen, hebben meer macht om te verleiden. Tegen hen moet elke ziel op zijn hoede zijn, om niet ongemerkt in een handig verborgen sluwe valstrik te vallen. Vooral in deze tijd, nu de geschiedenis van deze wereld haar einde nadert, eist de Heere van Zijn kinderen een waakzaamheid die niet mag afnemen. Hoewel echter de strijd onophoudelijk is, hoeft niemand alleen te strijden. Engelen helpen en beschermen degenen die ootmoedig wandelen voor God. Nooit zal onze Heer iemand in de steek laten die op Hem vertrouwt. Als Zijn kinderen Hem zoeken voor bescherming tegen het kwaad, verheft Hij vol medelijden en liefde een banier tegen de vijand. Raak hen niet aan, zegt Hij, want ze behoren Mij toe. Ik heb ze in Mijn handpalmen gegraveerd.

Onvermoeibaar in hun tegenstand verzwakten de Samaritanen de handen van het volk van Juda, *“en verstoorde hen in het bouwen; En zij huurden tegen hen raadslieden, om hun raad te vernietigen, al de dagen van Kores, koning van Perzië, tot aan het koninkrijk van Darius, den koning van Perzië.”* (Ezra 4:4-5). Door onjuiste berichten wekten ze achterdocht bij hen die daartoe licht geneigd waren. Maar gedurende tal van jaren werden de machten van het kwaad in toom gehouden en had het volk van Juda gelegenheid hun werk voort te zetten.

PROFETEN EN KONINGEN

Terwijl satan zijn best deed de hoogste machten in het Medo-Perzische rijk te beïnvloeden om Gods volk tegen te werken, werkten engelen ten behoeve van de ballingen. In deze strijd stelde heel de hemel belang. Door de profeet Daniël hebben we een glimp gekregen van deze machtige strijd tussen de machten van goed en kwaad. Drie weken lang streed Gabriël met de machten der duisternis, in zijn pogen de invloeden die in de geest van Kores aan het werk waren, tegen te staan; en eer de strijd eindigde, kwam Christus Zelf Gabriël te hulp. *“Doch de vorst des koninkrijks van Perzië stond tegenover Mij een en twintig dagen;”*, zei Gabriël; *“en ziet, Michael, een van de eerste vorsten, kwam om Mij te helpen, en Ik werd aldaar gelaten bij de koningen van Perzië.”* (Daniël 10:13). De hemel had alles gedaan wat mogelijk was ten behoeve van Gods volk. Eindelijk werd de overwinning behaald; de machten van de vijand werden in toom gehouden tijdens de regering van Kores en van zijn zoon Cambyses, die ongeveer zeven en een half jaar regeerde.

Dit was een tijd van wonderlijke gelegenheden voor de joden. De voornaamste krachten van de hemel werkten aan de harten van koningen, en het volk van God moest alles doen om het besluit van Kores ten uitvoer te brengen.

Ze hadden alles moeten doen om de tempel en zijn diensten te herstellen en zich weer te vestigen in hun eigen huizen. Maar op de dag van Gods heerkraft toonden velen zich onwillig. De tegenstand van hun vijanden was groot en hardnekkig, en geleidelijk verloren de bouwlieden de moed. Enkelen konden niet vergeten wat had plaatsgevonden bij het leggen van het fundament, toen velen uiting hadden gegeven aan hun gebrek aan vertrouwen in dit werk. En naarmate de Samaritanen brutaler werden, vroegen vele joden zich af of de tijd om te bouwen eigenlijk wel gekomen was. Dit gevoel nam hand over hand toe. Velen van de bouwlieden keerden ontmoedigd en verslagen terug naar hun huizen, om hun dagelijks werk te hervatten.

Gedurende de regering van Cambyses ging het werk aan de tempel langzaam voort. En tijdens het bestuur van de valse Smerdis (in Ezra 4:7 Artaxerxes genoemd) brachten de Samaritanen de gewetenloze bedrieger ertoe een wet uit te vaardigen, waarbij de joden verboden werd hun tempel en stad te herbouwen.

Meer dan een jaar werd de tempel verwaarloosd en bijna in de steek gelaten. Het volk woonde in hun huizen, en trachtte tijdelijk welvaart te verkrijgen; maar hun toestand was beklagenswaardig. Hoe hard ze ook werkten, het ging hun niet voor de wind. Zelfs de natuurelementen schenen tegen hen samen te spannen. Omdat ze de tempel woest lieten liggen, zond de Heere hen een verwoestende droogte. God had hen de vruchten van veld en tuin gegeven, koren en wijn en olie, als teken van Zijn gunst; maar omdat ze deze rijke gaven zo zelfzuchtig hadden gebruikt, werden de zegeningen hun onthouden.

Deze toestanden bestonden tijdens de eerste regeringsjaren van Darius Hystaspes. Zowel geestelijk als stoffelijk verkeerden de Israëlieten in een beklagenswaardige toestand. Ze hadden zo lang gemord en getwijfeld; zo lang hadden ze hun eigen belangen op de voorgrond geplaatst, terwijl ze onverschillig toezagen hoe de tempel des Heeren in puin lag, dat velen Gods doel met hun terugkeer in Judea uit het oog hadden verloren; en deze mensen zeiden: *“De tijd is niet gekomen, de tijd, dat des HEEREN huis gebouwd worde.”* (Haggai 1:2).

Maar zelfs dit donkere tijdstip was niet zonder hoop voor degenen die op God vertrouwden. De profeten Haggai en Zacharia werden geroepen om deze crisis het hoofd te bieden. In roerende getuigenissen openbaarden deze boodschappers aan het volk de ware oorzaak van hun moeilijkheden. Het gebrek aan tijdelijke welvaart was het gevolg van het

PROFETEN EN KONINGEN

feit, dat ze Gods belangen verwaarloosden, zeiden de profeten. Als de Israëlieten God hadden geëerd, als ze Hem de eerbied en het ontzag hadden gegeven waarop Hij recht had, door het bouwen van Zijn huis tot hun eerste taak te maken, zouden ze Zijn zegeningen en aanwezigheid hebben ervaren.

Tot hen die moedeloos waren geworden, richtte Haggai zich met de indringende vraag: *“Is het voor ulieden wel de tijd, dat gij woont in uw gewelfde huizen, en zal dit huis woest zijn? Nu dan, also zegt de HEERE der heirscharen: Stelt uw hart op uw wegen.”* Waarom hebt u zo weinig gedaan? Waarom hebt u gedacht aan uw eigen huizen, en geen zorg gehad voor Gods huis? Waar is de ijver die u vroeger hebt gehad voor het herstel van het huis des Heeren? Wat hebt u gewonnen door voor uzelf te werken? Het verlangen om aan gebrek te ontsnappen, heeft u ertoe gebracht de tempel te veronachtzamen, maar deze veronachtzaming heeft juist over u gebracht waarvoor u hebt gevreesd. *“Gij zaait veel, en gij brengt weinig in; gij eet, maar niet tot verzadiging; gij drinkt, maar niet tot dronken worden toe; gij kleedt u, maar niet tot uw verwarming, en wie loon ontvangt, die ontvangt dat loon in een doorgeboorden buidel.”*

En toen openbaarde de Heere in woorden die niet mis te verstaan waren, de oorzaak voor hun gebrek: *“Gij ziet om naar veel, maar ziet, gij bekommt weinig; en als gij het in huis gebracht hebt, zo blaas Ik daarin. Waarom dat? spreekt de HEERE der heirscharen; om Mijns huizes wil, hetwelk woest is, en dat gij loopt elk voor zijn eigen huis. Daarom onthouden zich de hemelen over u, dat er geen dauw is, en het land onthoudt zijn vruchten. Want Ik heb een droogte geroepen over het land, en over de bergen, en over het koren, en over den most, en over de olie, en over hetgeen de aardbodem zou voortbrengen; ook over de mensen, en over de beesten, en over allen arbeid der handen.”* *“Stelt uw hart op uw wegen.”*, drong de Heere aan. *“Klimt op het gebergte, en brengt hout aan, en bouwt dit huis, en Ik zal een welgevallen daaraan hebben, en verheerlijkt worden”* (vers 4-6, 9-11,7,8).

De boodschap van raad en vermaning die Haggai bracht, werd door de leiders en het volk van Israël ter harte genomen. Ze voelden dat God het ernstig met hen meende. Ze durfden de herhaalde instructies, dat hun welvaart, zowel tijdelijk als geestelijk, afhankelijk was van gehoorzaamheid aan Gods geboden, niet in de wind te slaan. Opgeschrikt door de waarschuwingen van de profeet hoorden Zerubbabel en Jozua met al het overblijfsel van het volk naar de stem van de Heere hun God en de woorden van de profeet Haggai.

Zodra Israël besloten had te luisteren, werden de vermanende woorden gevolgd door een bemoedigende boodschap. *“Toen sprak Haggai. . tot het volk, zeggende: Ik ben met ulieden, spreekt de HEERE. En de HEERE verwekte den geest van Zerubbabel,... en den geest van Josua ... en den geest van het ganse overblijfsel des volks; en zij kwamen en maakten het werk in het huis van den HEERE der heirscharen, hun God.”* (vers 12-14).

Binnen een maand, nadat het werk aan de tempel was hervat, kregen de bouwlieden weer een bemoedigende boodschap. *“Wees sterk, gij Zerubbabel”*, sprak de Heere door Zijn profeet; *“en wees sterk, gij Josua ... en wees sterk, al gij volk des lands! Spreekt den HEERE; en werkt, want Ik ben met u, spreekt den HEERE der heirscharen”* (Haggai 2: 5). Aan Israël had de Heere gezegd, toen ze bij de Sinaï waren: *“En Ik zal in het midden der kinderen Israëls wonen, en Ik zal hun tot een God zijn. En zij zullen weten, dat Ik de HEERE hun God ben, Die hen uit Egypteland uitgevoerd heb, opdat Ik in het midden van hen wonen zou; Ik ben de HEERE, hun God.”* (Exodus 29:45-46). En nu strekte God opnieuw Zijn hand uit om te redden, ondanks het feit, dat ze *“wederspanning”* waren geweest en Zijn Heilige Geest hadden bedroefd. (Jesaja 63:10). Als bewijs, dat Hij erkende dat ze met Hem

PROFETEN EN KONINGEN

samenwerkten, vernieuwde Hij Zijn verbond, dat Zijn Geest onder hen zou blijven; en Hij sprak tot hen: *“Vreest niet”*.

Ook nu zegt de Heere tot Zijn kinderen: *“Wees sterk ... en werkt; want Ik ben met u”*. De christen heeft altijd een krachtige Helper in zijn God. Het is mogelijk dat we niet weten hoe de Heere helpt; maar één ding weten we: Hij zal hen die hun vertrouwen in Hem hebben gesteld, nooit in de steek laten. Als christenen zouden beseffen hoe dikwijls de Heere voor hen de weg heeft geëffend, opdat de plannen van de vijand met hen niet in vervulling zouden gaan, zouden ze, terwijl ze voorwaarts strompelen, niet klagen. Hun geloofsoog zou gericht zijn op God, en geen enkele beproeving zou hen doen wankelen. Ze zouden Hem erkennen als hun wijsheid en kracht en Hij zou door hen tot stand brengen wat Zijn voornemen met hen is.

De ernstige smeekbeden en bemoedigingen van Haggai werden door Zacharia herhaald en verrijkt. God had hem verwekt om naast Haggai te staan en bij Israël erop aan te dringen het gebod om aan het werk te gaan en te bouwen ten uitvoer te brengen. De eerste boodschap van Zacharia was een verzekering dat Gods Woord nooit zal falen, en een belofte van zegen voor degenen die zouden luisteren naar het vaste profetische woord.

Hoewel de velden onbebouwd lagen, hun magere voorraad snel afnam, en ze omringd waren door onvriendelijke mensen, gingen de Israëlieten toch in geloof verder, in antwoord op de oproep van Gods boodschappers, en ze werkten hard om de verwoeste tempel te herstellen. Dit werk vroeg een vast vertrouwen in God. Terwijl het volk deed wat het kon en zocht naar een vernieuwing van Gods genade in hart en leven, kregen ze de ene boodschap na de andere van Haggai en Zacharia, met de belofte dat hun geloof rijk zou worden beloond; dat Gods Woord over de toekomstige heerlijkheid van de tempel, die ze nu bouwden, in vervulling zou gaan. Als de tijd gekomen zou zijn, zou de Wens van alle volkeren in dit gebouw verschijnen als de Leraar en Heiland van de mensen.

Op deze wijze werden de bouwlieden niet aan hun lot overgelaten; *“en met hen de profeten Gods die hen ondersteunden”* (Ezra 5:2); en de Heere der heirscharen zelf had gezegd: *“Weest sterk ... en werkt, want Ik ben met u”*

Met diep berouw, en bereid in geloof voorwaarts te gaan, kregen ze de belofte van tijdelijke welvaart. “[die] zal Ik van dezen dag af zegenen.”, had de Heere gezegd. (Haggai 2:20).

Zerubbabel, hun leidsman, die in al de jaren sedert de terugkeer uit Babel zo beproefd was, kreeg een uiterst belangrijke boodschap. De dag zou komen, had de Heere gezegd, dat alle vijanden van Zijn uitverkoren volk verslagen zouden zijn. *“Te dien dage, spreekt de HEERE der heirscharen, zal Ik u nemen, o Zerubbabel,... Mijn knecht, ... en Ik zal u stellen, als een zegelring; want u heb Ik verkoren, spreekt de HEERE der heirscharen”* (vers 24).

Nu zag de gouverneur van Israël de betekenis van de voorzienigheden die hem door teleurstellingen en verslagenheid hadden geleid; hij zag Gods bedoeling in dit alles.

Deze persoonlijke boodschap aan Zerubbabel is vermeld als bemoediging voor Gods kinderen in alle tijden. God heeft een bepaalde bedoeling door Zijn kinderen beproevingen te zenden. Hij leidt hen niet anders dan ze zelf zouden hebben gekozen als ze van het begin het eind konden zien en de heerlijkheid zouden ontdekken van Gods plannen met hen. Alles wat Hij door beproevingen en druk over hen laat komen, heeft het doel hen sterk te maken, zodat ze voor Hem kunnen lijden.

De boodschappen van Haggai en Zacharia wekten het volk op om alles in te spannen voor de herbouw van de tempel; maar terwijl ze aan het werk waren, werden ze ernstig

PROFETEN EN KONINGEN

gehinderd door de Samaritanen en anderen, die allerlei verhinderingen bedachten. Bij een zekere gelegenheid bezochten de provinciale bestuurders van het Medo-Perzische rijk Jeruzalem, en vroegen wie hen had toegestaan de stad te herbouwen. Als de joden in die tijd niet op Gods leiding hadden vertrouwd, zou dit onderzoek noodlottig zijn geweest voor hen. *“Doch het oog huns Gods was over de oudsten der Joden, dat zij hun niet beletten, totdat de zaak aan Darius kwam, en zij alsdan daarover een brief wederbrachten.”* (Ezra 5:5). De beampten kregen zulk een verstandig antwoord, dat ze besloten een brief te schrijven aan Darius Hystaspes, die toen koning van Medo-Perzië was, waarbij ze zijn aandacht vestigden op het oorspronkelijk bevel van Kores, die geboden had het huis van God te Jeruzalem te herbouwen, terwijl de onkosten uit de schatkist van de koning zouden worden voldaan.

Darius zocht naar dit bevel en vond het; daarop gaf hij bevel aan hen die inlichtingen hadden gevraagd, dat ze het werk van de herbouw van de tempel moesten laten voortgaan. *“Laat hen aan den arbeid van dit huis Gods”*, gebood hij; *“dat de landvoogd der Joden en de oudsten der Joden dit huis Gods bouwen aan zijn plaats.*

“Ook wordt van mij bevel gegeven”, gebood Darius, *“wat gijlieden doen zult aan de oudsten dezer Joden, om dit huis Gods te bouwen; te weten, dat uit des konings goederen, van den cijns aan gene zijde der rivier, de onkosten dezen mannen spoediglijk gegeven worden, opdat men hen niet belette. En wat nodig is, als jonge runderen, en rammen, en lammeren, tot brandofferen aan den God des hemels, tarwe, zout, wijn en olie, naar het zeggen der priesteren, die te Jeruzalem zijn, dat het hun dag bij dag gegeven worde, dat er geen feil zij; Opdat zij offeranden van liefelijken reuk aan den God des hemels offeren, en bidden voor het leven des konings en zijner kinderen.”* Verder gebood de koning dat zware straffen zouden toegepast worden op hen, die op enige wijze met dit besluit zouden knoeien; en hij eindigde met de merkwaardige woorden: *“De God nu, die Zijn Naam aldaar heeft doen wonen, werpe ter neder alle koningen en volken, die hun hand zullen uitstrekken, om te veranderen [en] te verderven dit huis Gods, dat te Jeruzalem is. Ik, Darius, heb het bevel gegeven, dat het spoediglijk gedaan worde.”* (Ezra 6:7-10,12).

Zo bereidde de Heere de weg voor de voltooiing van de tempel. Maandenlang, voordat dit besluit was uitgevaardigd, hadden de Israëlieten in geloof gewerkt, terwijl de profeten hen hielpen door boodschappen voor die tijd, waardoor Gods doel voor Israël de bouwers voor ogen werd gehouden. Twee maanden na de laatste boodschap van Haggai die opgeschreven staat, kreeg Zacharia een reeks gezichten betreffende Gods werk op aarde. Deze boodschappen, die in de vorm van gelijkenissen en symbolen werden gegeven, kwamen in een tijd van grote onzekerheid en spanning en hadden bijzondere betekenis voor de mannen, die voorwaarts gingen in de Naam van de God van Israël. Het kwam de leiders voor alsof de toestemming, dat de joden mochten herbouwen, zou worden ingetrokken; de toekomst zag er somber uit. God zag dat Zijn volk bemoedigd moest worden door een openbaring van Zijn oneindige ontferming en liefde. In een gezicht hoorde Zacharia de engel des Heeren de vraag stellen: *“HEERE der heirscharen! hoe lang zult Gij U niet ontfermen over Jeruzalem, en over de steden van Juda, op welke Gij gram geweest zijt, deze zeventig jaren? En de HEERE antwoordde den Engel, Die met mij sprak,”*, zegt Zacharia, *“goede woorden, troostelijke woorden.”*

“En de Engel, Die met mij sprak, zeide tot mij: Roep uit, zeggende: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Ik ijver over Jeruzalem en over Sion met een groten ijver. En Ik ben met een zeer groten toorn vertoornd tegen die geruste heidenen; want Ik was een weinig

PROFETEN EN KONINGEN

toornig, maar zij hebben ten kwade geholpen. Daarom zegt de HEERE alzo: Ik ben tot Jeruzalem wedergekeerd met ontfermingen; Mijn huis zal daarin gebouwd worden, spreekt de HEERE der heirscharen, en het richtsnoer zal over Jeruzalem uitgestrekt worden.”

De profeet moest nu voorzeggen: *“Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Mijn steden zullen nog uitgespreid worden vanwege het goede; want de HEERE zal Sion nog troosten, en Hij zal Jeruzalem nog verkiezen.”* (Zacharia 1:12-17).

Zacharia zag toen de machten, die Juda, Israël en Jeruzalem hadden verstrooid, gesymboliseerd door vier horens. Direct daarop zag hij vier smeden, die de middelen voorstelden, door de Heere gebruikt om Zijn volk en het huis van Zijn erediens te herstellen. (zie vers 18-21).

“Wederom hief ik mijn ogen op, en ik zag;”, zei Zacharia, *“en ziet, er was een man, en in zijn hand was een meetsnoer. En ik zeide: Waar gaat gij henen? En hij zeide tot mij: Om Jeruzalem te meten; om te zien, hoe groot haar breedte, en hoe groot haar lengte wezen zal. En ziet, de Engel, Die met mij sprak, ging uit; en een andere Engel ging uit, hem tegemoet. En hij zeide tot hem: Loop, spreek dezen jongeling aan, zeggende: Jeruzalem zal dorpsgewijze bewoond worden, vanwege de veelheid der mensen en der beesten, die in het midden derzelve wezen zal. En Ik zal haar wezen, spreekt de HEERE, een vurige muur rondom; en Ik zal tot heerlijkheid wezen in het midden van haar.”* (Zacharia 2:1-5). God had geboden dat Jeruzalem herbouwd moest worden; het visioen van het opmeten van de stad was een verzekering dat Hij Zijn bedroefde kinderen troost en kracht zou schenken, en de beloften van Zijn eeuwigdurend verbond in vervulling zou doen gaan. Zijn bescherming en zorg zouden volgens Zijn Woorden zijn als een vurige muur rondom, en door hen zou Zijn heerlijkheid aan alle mensen geopenbaard worden. Wat Hij voor Zijn volk deed, zou over heel de aarde bekend worden. *“Juich en zing vrolijk, gij inwoneres van Sion! Want de Heilige Israëls is groot in het midden van u.”* (Jesaja 12:6).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 48 Jozua en de engel

De gestadige voortgang van de bouwers aan de tempel verontrustte en alarmeerde de machten van het kwaad ten zeerste. Satan besloot alles in het werk te stellen om Gods volk te ontmoedigen en te verzwakken door hen hun onvolmaakt karakter voor ogen te houden. Als degenen die lang geleden als gevolg van hun zonden opnieuw ertoe gebracht waren Gods geboden te veronachtzamen, zouden ze weer in de slavernij der zonde raken.

Omdat Israël was uitverkoren om de kennis van God op aarde te bewaren, waren ze altijd het bijzondere mikpunt van satans vijandschap geweest; hij was vast besloten hun ondergang te bewerken. Zolang ze gehoorzaam waren, kon hij hen geen kwaad doen; daarom had hij gehoorzaam gedaan wat in zijn macht lag om hen te verleiden tot het kwaad. Doordat ze verstrikt waren in zijn verleidingen, hadden ze Gods wet overtreden en waren daardoor ten prooi gevallen aan hun vijanden.

Hoewel ze echter gevankelijk naar Babel werden gebracht, verliet God hen niet. Hij zond Zijn profeten tot hen met berispingen en waarschuwingen en wekte hen op, zodat ze hun schuld zagen. Toen ze zich voor God verootmoedigden, en met oprecht berouw tot Hem terugkeerden, zond Hij hun boodschappen van bemoediging, en beloofde dat Hij hen uit hun ballingschap zou verlossen, hen weer zou doen delen in Zijn gunst en hen weer terug zou brengen naar hun land. En nu het werk van opbouw was begonnen en een overblijfsel van Israël reeds teruggekeerd was naar Judea, was satan vast besloten de uitvoering van Gods plannen te verhinderen, en hiertoe trachtte hij de heidense volken te bewegen hen geheel en al uit te roeien.

Maar in deze bange tijd sterkte de Heere Zijn volk met *“goede woorden, troostelijke woorden”* (Zacharia 1:13). Door een indrukwekkend beeld van het werk van satan en het werk van Christus liet Hij de macht zien van hun Voorspraak om de aanklager van Zijn volk het zwijgen op te leggen.

In een gezicht ziet de profeet de hogepriester Jozua, *“bekleed met vuile klederen, als hij vóór het aangezicht des Engels stond”* (Zacharia 3:3), terwijl hij Gods barmhartigheid inroept voor zijn zwaar beproefd volk. Terwijl hij pleit op de vervulling van Gods beloften, staat satan klaar om hem te weerstaan. Hij wijst op de zonden van Israël als reden waarom ze Gods gunst niet meer deelachtig kunnen zijn. Hij eist hen op als zijn prooi en staat erop dat ze in zijn handen worden gegeven.

De hogepriester kan zichzelf en zijn volk niet verdedigen tegen satans beschuldigingen. Hij zegt niet dat Israël vrij van schuld is. Hij staat voor de engel in vuile klederen, als symbool van de zonden van het volk, waarvan hij de vertegenwoordiger is; hij belijdt hun zonde, maar wijst ook op hun berouw en ootmoed, terwijl ze vertrouwen op de barmhartigheid van een Verlosser, Die de zonden vergeeft. In geloof maakt hij aanspraak op Gods beloften.

Dan legt de Engel, Die Christus Zelf is, als Verlosser van zondaars de aanklager van Zijn volk het zwijgen op met de woorden: *“De HEERE schelde u, gij satan! ja, de HEERE schelde u, Die Jeruzalem verkiest; is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt?”* (vers 2). Lange tijd had Israël doorgebracht in de oven van beproeving. Door hun zonden waren ze haast verteerd in de vlammen, door satan en zijn engelen aangestoken om hen te verdedigen; maar nu had God Zijn hand uitgestoken om hen te verlossen.

PROFETEN EN KONINGEN

Wanneer de voorspraak voor Jozua is aanvaard, wordt bevel gegeven: *“Doet deze vuile klederen van hem weg”*; en tot Jozua zegt de Engel: *“Zie, ik neem uw ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wisselklederen aandoen. ... En zij dien reinen hoed op zijn hoofd, en zij togen hem klederen aan”* (vers 4-5). Zijn zonden en de zonden van het volk waren vergeven. Israël was bekleed met wisselklederen — de gerechtigheid van Christus was hun toegerekend. De hoed, op het hoofd van Jozua geplaatst, was één zoals de priesters droegen, en had als opschrift: *“De HEILIGHEID DES HEEREN!”* (Exodus 28:36), wat duidde op het feit dat hij nu dienst kon doen voor God in Diens heiligdom, zonder dat met zijn vorige zonden rekening werd gehouden.

Nu sprak de Engel tot Jozua: *“Zo zegt de HEERE der heirscharen: Indien gij in Mijn wegen zult wandelen, en indien gij Mij wacht zult waarnemen, zo zult gij ook Mijn huis richten, en ook Mijn voorhoven bewaren; en Ik zal u wandelingen geven onder dezen, die [hier] staan”* (Zacharia 3:7). Als hij gehoorzaam zou zijn, zou hij geëerd worden als de rechter, of heerser, over de tempel en zijn diensten; hij zou verkeren onder de engelen die aanwezig waren, terwijl hij nog op aarde was; en ten slotte zou hij deel uitmaken van de verheerlijkte schare rond de troon van God.

“Hoor nu toe, Josua, gij hogepriester! gij en uw vrienden, die voor uw aangezicht zitten, want zij zijn een wonderteken; want ziet, Ik zal Mijn Knecht, de SPRUITE, doen komen.” (vers 8). In deze Spruit, de komende Verlosser, lag Israëls hoop. Door geloof in de komende Verlosser hadden Jozua en zijn volk vergiffenis ontvangen. Door geloof in Christus deelden zij weer in Gods gunst. Uit hoofde van Zijn verdiensten zouden zij, als ze wandelden in Zijn wegen en Zijn geboden zouden bewaren, dienen ten wonderteken, geëerd door de volken op aarde als uitverkorenen van de hemel.

Zoals satan Jozua en zijn volk aanklaagde, heeft hij door de eeuwen heen hen aangeklaagd die Gods barmhartigheid en gunst zoeken. Hij is de *“verklager onze broederen”* (Openbaring 12:10), die hen dag en nacht aanklaagt voor onze God. Deze strijd wordt herhaald over elke ziel die uit de macht van het kwaad is verlost en wiens naam staat geschreven in het boek des levens van het Lam. Niemand wordt lid van Gods familie zonder eerst weerstand te moeten bieden aan de vijand. Maar Hij, Die vroeger Israëls hoop was, en Die hun verdediging, hun rechtvaardiging en verlossing was, is ook nu nog de toevlucht voor Zijn kerk.

Satans aanklachten tegen hen die de Heere zoeken zijn niet het gevolg van zijn ongenoegen over hun zonden. Hij verheugt zich over de gebreken in hun karakter, want hij weet dat hij alleen macht over hen heeft als ze Gods wet overtreden. Zijn aanklachten zijn uitsluitend het gevolg van zijn vijandschap tegen Christus. Door het verlossingsplan breekt Jezus de greep van satan op de mens en redt zielen uit zijn macht. Alle haat en vijandschap van de aartsopstandeling wordt gewekt als hij de bewijzen ziet van Christus' oppergezag; en met duivelse macht en sluwheid werkt hij om de kinderen der mensen, die de verlossing hebben aanvaard, aan Hem te ontworstelen. Hij brengt mensen tot twijfelen, zodat ze het vertrouwen in God kwijtraken en van Zijn liefde worden gescheiden; hij brengt hen in verleiding om Gods wet te overtreden, en maakt dan aanspraak op hen als zijn gevangenen, terwijl hij Christus het recht bestrijdt hen aan hem te ontnemen.

Satan weet dat zij die God om vergiffenis en genade vragen, deze zullen ontvangen; daarom houdt hij hen hun zonden voor om hen moedeloos te maken. Hij is steeds bezig om in hen die trachten aan God gehoorzaam te zijn iets te vinden tot aanklagen. Zelfs hun beste en meest aanvaardbare dienst tracht hij verdorven voor te stellen. Door talloze plannen, die

PROFETEN EN KONINGEN

uiterst sluw en wreed zijn, tracht hij zich te verzekeren van hun veroordeling. De mens kan in eigen kracht nooit aan de aanvallen van de vijand weerstand bieden. Hij staat in klederen, door zonde bevuurd, voor God, terwijl hij zijn schuld belijdt. Maar Jezus pleit als onze Voorspraak met succes voor allen die in berouw en geloof de zorg voor hun zielen aan Hem hebben toevertrouwd. Hij bepleit hun zaak en door de machtige argumenten van Golgotha wordt de aanklager het zwijgen opgelegd. Zijn volmaakte gehoorzaamheid aan Gods wet heeft Hem alle macht gegeven in de hemel en op de aarde, en Hij vraagt van zijn Vader barmhartigheid en verzoening voor de schuldige mens. Tot de aanklager van Zijn volk zegt Hij: *“De HEERE schelde u, gij satan”*. Dezen zijn gekocht met Mijn bloed, als brandhout uit het vuur gerukt. En tot hen, die in geloof op Hem zien, spreekt Hij: *“Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wisselklederen aandoen”* (Zacharia 3:2,4).

Allen die zich bekleed hebben met het kleed van Christus' gerechtigheid, zullen voor Hem staan als uitverkoren, getrouw en waar. Satan heeft geen macht hen te rukken uit de hand van de Heiland. Geen enkele ziel die berouwvol en gelovig Zijn bescherming heeft gezocht, zal door Christus in satans macht worden overgelaten. Zijn belofte luidt: *“Of hij moest Mijn sterkte aangrijpen, hij zal vrede met Mij maken; vrede zal hij met Mij maken.”* (Jesaja 27:5). De belofte aan Jozua geldt voor allen: *“Indien gij in Mijn wegen zult wandelen..Ik zal u wandelingen geven onder dezen, die [hier] staan.”* (Zacharia 3:7). Gods engelen zullen reeds in deze wereld naast hen gaan, en eenmaal zullen ze staan tussen de engelen die Gods troon omringen.

Het visioen van Zacharia over Jozua en de Engel heeft met name betrekking op de ervaring van Gods volk in de slotgebeurtenissen tijdens de Grote Verzoendag. De laatste gemeente zal grote beproevingen en verdrukkingen meemaken. Zij *“die de geboden Gods bewaren en het geloof van Jezus”* (Openbaring 14:12), zullen de woede van de draak en zijn scharen ondervinden. Satan telt de wereld als zijn onderdanen; hij heeft zelfs macht over vele belijdende christenen. Maar hier staat een kleine groep die weerstand biedt aan zijn oppergezag. Als hij hen van de aarde zou kunnen wegdoen, zou zijn overwinning volledig zijn. Zoals hij de heidense volken heeft beïnvloed om Israël uit te roeien, zal hij in de nabije toekomst de goddeloze machten op aarde aansporen Gods volk uit te roeien. Van de mensen zal worden geëist dat ze gehoorzaamheid bewijzen aan menselijke instellingen die in strijd zijn met Gods wet.

Zij die trouw zijn aan God, zullen worden bedreigd, aangeklaagd en vogelvrij verklaard. Ze zullen worden verraden door ouders en familie, door broeders en vrienden, tot de dood toe. (zie Lukas 21:16). Hun enige hoop is Gods barmhartigheid; hun enige verdediging is het gebed. Zoals Jozua pleitte bij de Engel, zal het overblijfsel met gebroken hart en onwankelbaar geloof pleiten op vergiffenis en verlossing door Jezus, hun Voorspraak. Ze zijn zich ten volle bewust van hun zondige leven, ze zien hun zwakheden en onwaardigheid; en ze staan bloot aan wanhoop.

De verzoeker staat gereed hen aan te klagen, zoals hij gereed stond bij Jozua. Hij wijst op hun vuile klederen, hun onvolkomen karakter. Hij houdt hen hun zwakheden en dwaasheid, hun zonde van ondankbaarheid, hun afwijken van Christus, Die als Verlosser is onteerd, voor ogen. Hij tracht hen af te schrikken met de gedachte, dat hun geval hopeloos is, dat de smet van hun zonde nooit afgewassen kan worden. Hij hoopt op deze wijze hun geloof te vernietigen, zodat ze vallen voor zijn verzoeken, en hun trouw aan God prijsgeven.

Satan weet precies met welke zonde hij Gods volk heeft trachten te verleiden, en hij houdt hen zijn beschuldigingen voor met de woorden, dat ze door hun zonden het recht op

PROFETEN EN KONINGEN

Gods bescherming hebben verbeurd, zodat hij het recht heeft hen te vernietigen. Hij noemt hen evenzeer onwaardig om te delen in Gods gunst als dat met hem het geval is. “Zijn dat de mensen”, zegt hij, “die mijn plaats en de plaats van mijn engelen in de hemel moeten innemen? Ze geven voor, Gods wet te gehoorzamen, maar hebben ze aan haar voorschriften voldaan? Hebben ze niet zichzelf meer liefgehad dan God? Hebben ze niet hun eigen belangen boven de dienst van God geplaatst? Hebben ze niet de dingen van deze wereld liefgehad? Zie naar de zonden die hun leven hebben gekenmerkt. Zie hun zelfzucht, hun kwaadaardigheid, hun haat jegens elkander. Zal God mij en mijn engelen uit Zijn tegenwoordigheid verbannen en hen belonen die schuldig zijn aan dezelfde zonden? Dat kunt U niet doen, Heer, als U rechtvaardig bent. Het recht eist, dat ze veroordeeld zullen worden”.

Maar hoewel Christus’ volgelingen hebben gezondigd, hebben ze zich toch niet volledig door satanische werktuigen laten beheersen. Ze hebben berouw gehad over hun zonden, en hebben nederig en berouwvol de Heere gezocht; en Gods Voorspraak pleit voor hen. Hij Die het meest gekwetst is door hun ondankbaarheid, Die hun zonde, maar ook hun berouw kent, zegt: “*De HEERE schelde u*”, satan Ik heb Mijn leven gegeven voor deze zielen. Ze zijn in Mijn handpalmen. Ze mogen een onvolmaakt karakter bezitten; het kan zijn dat ze te kort geschoten zijn in hun pogen; maar ze hebben berouw gehad, en Ik heb hen vergeven en hen aangenomen.”

Satans aanvallen zijn krachtig, zijn verleidingen sluw; maar Gods oog rust op Zijn volk. Hun beproeving is zwaar, de vlammen van de oven dreigen hen te verteren; maar Jezus zal ze daaruit leiden als goud, beproefd in het vuur. Hun aardsgezindheid zal worden weggenomen, zodat het beeld van Christus door hen volkomen kan worden geopenbaard. Het kan soms lijken, alsof de Heere bij tijden de gevaren van Zijn gemeente, en het leed, haar aangedaan door haar vijanden, heeft vergeten. Maar dit is niet het geval. Niets in de wereld heeft voor God zoveel waarde als Zijn gemeente. Hij wil niet dat een wereldse gedragslijn haar zal besmetten. Hij laat niet toe dat Zijn gemeente door satans verzoeking wordt overwonnen. Hij zal degenen die Hem op onjuiste wijze voorstellen, straffen, maar Hij zal genadig zijn jegens allen die oprecht berouw hebben. Allen die hem aanroepen om kracht voor de groei van het christelijk karakter, zal Hij alle nodige hulp bieden.

In de eindtijd zal Gods volk zuchten en klagen over de gruwelen die in de wereld zijn. Onder tranen zullen zij de goddelozen waarschuwen voor het gevaar waarin ze zich bevinden door Gods wet te vertreden, en met onuitsprekelijk verdriet zullen ze zich berouwvol voor de Heere verootmoedigen. De goddelozen zullen spotten met hun verdriet en hun ernstige smekbeden belachelijk maken. Maar de zielenangst en verootmoediging van Gods volk is een onmiskenbaar bewijs dat ze kracht en adel van karakter, als gevolg van de zonde verloren, terugwinnen.

Omdat ze Christus naderen, omdat hun ogen gericht zijn op Zijn volkomen reinheid, zien ze zo helder de uitermate grootte van de zonde. Zachtmoedigheid en ootmoed zijn voorwaarden voor succes en overwinning. Een overwinningskroon wacht hen die zich buigen aan de voet van het kruis. Gods getrouwe, biddende kinderen worden als het ware door Hem omringd. Zelf weten ze niet hoe veilig ze zijn. Aangepord door satan trachten de oversten van deze wereld hen te verdelgen; maar als de ogen van Gods kinderen geopend konden worden, zoals dat het geval was met Elisa’s knecht in Dothan, zouden ze zien hoe Gods engelen om hen gelegerd zijn, die de machten der duisternis in toom houden.

Terwijl Gods volk zich voor Hem verootmoedigt, en smeekt om een rein hart, wordt geboden: “*Doet deze vuile klederen van hem weg*”, en de bemoedigende woorden worden

PROFETEN EN KONINGEN

gehoord: *“Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wisselklederen aandoen.”* (Zacharia 3:4). Het vlekkeloos gewaad van Christus’ gerechtigheid wordt gegeven aan de beproefde, verzochte, getrouwe kinderen van God. Het verachte overblijfsel wordt met heerlijke gewaden bekleed, om nooit meer door het verderf in de wereld te worden besmet. Hun namen blijven staan in het boek des levens van het Lam, dat de namen bevat van de getrouwen uit alle tijden. Ze hebben de verleidingen van de bedrieger weerstaan; het dreigen van de draak heeft hen niet afgebracht van hun trouw aan God. Nu zijn ze voor altijd veilig voor de listen van de verleider. Hun zonden zijn gelegd op de bewerker van zonde. Een reine tulband wordt op hun hoofd geplaatst.

Terwijl satan zijn beschuldigingen uit, plaatsen onzichtbare engelen op de getrouwen het zegel van de levende God. Deze zijn het, die met het Lam staan op de berg Sion, terwijl de Naam van de Vader geschreven staat op hun voorhoofd. Ze zingen het nieuw gezang voor de troon, dat gezang dat niemand kan leren dan de honderdvierenveertigduizend, die van de aarde gekocht zijn. *“Dezen zijn het, die het Lam volgen, waar Het ook heengaat; dezen zijn gekocht uit de mensen, tot eerstelingen Gode en het Lam. En in hun mond is geen bedrog gevonden; zij zijn onberispelijk”* (Openbaring 14:4-5). Nu is de algehele vervulling van de woorden van de Engel werkelijkheid geworden: *“Hoor nu toe, Josua, gij hogepriester! gij en uw vrienden, die voor uw aangezicht zitten, want zij zijn een wonderteken; want ziet, Ik zal Mijn Knecht, de SPRUITE, doen komen.”* (Zacharia 3:8). Christus wordt geopenbaard als de Verlosser en Bevrijder van Zijn volk. Nu zijn werkelijk de verlostten mensen *“die ten wonderteken dienen”*, terwijl de tranen en de vernedering van hun pelgrimstocht plaats maken voor vreugde en eer in tegenwoordigheid van God en het Lam.

“Te dien dage zal des HEEREN SPRUIT zijn tot sieraad en tot heerlijkheid, en de vrucht der aarde tot voortreffelijkheid en tot versiering dengenen, die het ontkomen zullen in Israël. En het zal geschieden, dat de overgeblevene in Sion, en de overgelatene in Jeruzalem zal heilig geheten worden, een iegelijk, die geschreven is ten leven te Jeruzalem;” (Jesaja 4:2-3).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 49

“Niet door kracht noch door geweld”

Onmiddellijk na het visioen van Jozua en de Engel kreeg de profeet een boodschap over het werk van Zerubbabel. *“De engel die met mij sprak, kwam weder”,* zegt Zacharia, *“en Hij wekte mij op, gelijk een man, die van zijn slaap opgewekt wordt. En Hij zeide tot mij: Wat ziet gij? En ik zeide: Ik zie, en ziet, een geheel gouden kandelaar, en een oliekruikje boven deszelfs hoofd, en zijn zeven lampen daarop; die lampen hadden zeven en zeven pijpen, dewelke boven zijn hoofd waren; En twee olijfbomen daarnevens, een ter rechterzijde van het oliekruikje, en een tot deszelfs linkerzijde.*

“En ik antwoordde, en zeide tot den Engel, Die met mij sprak, zeggende: Mijn Heere! wat zijn deze dingen?” ... Hij antwoordde mij: *“Dit is het woord des HEEREN tot Zerubbabel, zeggende: Niet door kracht noch door geweld, maar door Mijn Geest [zal] het] [geschieden], zegt de HEERE der heirscharen.”*

“Verder antwoordde ik, en zeide tot Hem: Wat zijn die twee olijfbomen, ter rechterzijde des kandelaars, en aan zijn linkerzijde? En andermaal antwoordende, zo zeide ik tot Hem: Wat zijn die twee takjes der olijfbomen, welke in de twee gouden kruiken zijn, die goud van zich gieten? . . . Toen zeide Hij: Deze zijn de twee olietakken, welke voor den Heere der ganse aarde staan.” (Zacharia 4:1-6;11-14).

In dit visioen worden de twee olijfbomen voor God voorgesteld alsof ze de gouden olie van zichzelf door de gouden toevoerbuisen in de oliehouder van de kandelaar ledigen. Hieruit worden de lampen van het heiligdom gevuld, zodat ze een helder, blijvend licht verspreiden. Op gelijke wijze delen de gezalfden die in Gods tegenwoordigheid staan, de volheid van Goddelijk licht, liefde en kracht mee aan Zijn volk, opdat die op hun beurt aan anderen licht, vreugde en verfrissing kunnen brengen. Zij die op deze wijze zijn verrijkt, moeten anderen rijk maken met de schatten van Gods liefde.

Bij de herbouw van Gods huis had Zerubbabel onder tal van moeilijkheden gewerkt. Van het begin af hadden tegenstanders de bevolking van het land ontmoedigd en hen afgeschrikt bij het bouwen, en hen *“met arm en geweld”* (Ezra 4:23) de arbeid doen staken. Maar de Heere was voor de bouwlieden tussenbeide gekomen, en nu sprak Hij door Zijn profeet tot Zerubbabel: *“Wie zijt gij, o grote berg? Voor het aangezicht van Zerubbabel zult gij worden tot een vlak veld; want hij zal den hoofdsteen voortbrengen [met] toeroepingen: Genade, genade zij denzelven!”* (Zacharia 4:7).

In heel de geschiedenis van Gods volk zijn grote bergen van moeilijkheden, die vaak onbeklimbaar leken, verschenen voor hen die hun best deden Gods plannen uit te voeren. Zulke hinderpalen zijn door de Heere toegelaten als beproeving van het geloof. Als we aan alle kanten zijn ingesloten, is dit meer dan ooit de tijd om in God en in de kracht van Zijn Geest te vertrouwen. Het beoefenen van een levend geloof betekent een toename van geestelijke kracht en het ontwikkelen van een onwankelbaar vertrouwen. Zo wordt de ziel een overwinnende kracht. Voor het geloof moeten de hinderpalen, door satan op het pad van de christen aangebracht, verdwijnen; want hemelse machten komen hem te hulp. *“Niets zal u onmogelijk zijn”* (Mattheüs 17:20).

De manier van de wereld is te beginnen met pracht en grootspreken. Gods handelwijze is om de dag van kleine dingen het begin te maken van de machtige overwinning van Waarheid en gerechtigheid. Soms oefent Hij Zijn helpers door teleurstellingen en schijnbare mislukkingen toe te laten. Het is Zijn bedoeling dat ze zullen

PROFETEN EN KONINGEN

leren om moeilijkheden te overwinnen. Dikwijls worden mensen in de verleiding gebracht terug te schrikken voor moeilijkheden en hinderpalen die voor hen liggen. Maar als ze het begin van hun vertrouwen tot het eind vasthouden, zal God de weg banen. Ze zullen succes boeken als ze tegen de moeilijkheden strijden. Voor de moedige geest en het onverschrokken geloof van een Zerubbabel zullen hoge bergen van moeilijkheden tot een vlakte worden; en hij die de grondslag heeft gelegd, *“zijn handen zullen het ook voleinden”*. *“want hij zal den hoofdsteen voortbrengen [met] toeroepingen: Genade, genade zij denzelven!”* (Zacharia 4:9,7). Menselijk streven en menselijke kracht hebben Gods gemeente niet gesticht, en ze zullen deze evenmin kunnen vernietigen. De gemeente is niet gegrond op de rots van menselijke kracht, maar op Christus Jezus, de Rots der eeuwen, *“en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen”* (Mattheüs 16:18). *“Vertrouwt niet op prinsen, op des mensen kind, bij hetwelk geen heil is”* (Psalm 146:3), wordt tot ons gezegd. *“In stilheid en in vertrouwen zou uw sterkte zijn”* (Jesaja 30:15). Gods heerlijk werk, gegrond op de eeuwige beginselen van gerechtigheid, zal nooit teniet worden gedaan. Het zal voortgaan van kracht tot kracht, *“Niet door kracht noch door geweld, maar door Mijn Geest [zal] [het] [geschieden], zegt de HEERE der heirscharen.”* (Zacharia 4:6).

De belofte: *“De handen van Zerubbabel hebben dit huis gegrondvest; zijn handen zullen het ook voleinden”* (vers 9), ging letterlijk in vervulling. *“En de oudsten der Joden bouwden en gingen voorspoediglijk voort, door de profetie van den profeet Haggai en Zacharia, den zoon van Iddo; en zij bouwden en voltrokken het, naar het bevel van den God Israëls, en naar het bevel van Kores, en Darius, en Arthahsasta, koning van Perzië. En dit huis werd volbracht op den derden dag der maand Adar; datzelve was het zesde jaar van het koninkrijk van den koning Darius.”*

Korte tijd later werd de herstelde tempel ingewijd. *“En de kinderen Israëls, de priesteren en Levieten, en de overige kinderen der gevangenis deden de inwijding van dit huis Gods met vreugde.”*; *“Ook hielden de kinderen der gevangenis het pascha, op den veertienden der eerste maand.”* (Ezra 6:14-19).

De tweede tempel verschildte in pracht met de eerste, en werd evenmin geheiligd door die zichtbare tekenen van Gods aanwezigheid waardoor de eerste tempel werd gekenmerkt. Er was geen manifestatie van bovennatuurlijke macht om de inwijding ervan te kenmerken. Er werd geen wolk van heerlijkheid gezien die de pasgebouwde tempel vulde. Geen vuur van de hemel daalde neer om het offer op het altaar te verteren. De schechina werd niet langer gezien tussen de cherubs in het Heilige der heiligen; de ark met het verzoendeksel en de stenen tafelen met de getuigenis waren er niet. Geen teken uit de hemel maakte aan de priester Gods wil duidelijk. En toch was dit het gebouw waarvan de Heere door de profeet Haggai had gezegd: *“De heerlijkheid van dit laatste huis zal groter worden, dan van het eerste”*. *“Ja, Ik zal al de heidenen doen beven, en zij zullen komen [tot] den Wens aller heidenen, en Ik zal dit huis met heerlijkheid vervullen, zegt de HEERE der heirscharen.”* (Haggai 2:10,8). Eeuwenlang hebben geleerde mannen getracht aan te tonen waarin Gods belofte aan Haggai is vervuld; in de komst van Jezus van Nazareth, de Wens van alle volkeren, Die door Zijn persoonlijke aanwezigheid de voorhoven van de tempel heiligde, hebben echter velen geweigerd iets van bijzondere betekenis te zien. Trots en ongelooft hebben hen verblind voor de ware betekenis van de woorden van de profeet.

De tweede tempel werd niet door de wolk van Gods heerlijkheid geëerd, maar door de aanwezigheid van Hem in Wie *“al de volheid der Godheid lichamelijk;”* (Kolossenzen 2:9) woont, *“is geopenbaard in het vlees,”* (1 Timotheüs 3:16).

PROFETEN EN KONINGEN

Door de eer dat Christus tijdens Zijn aardse dienstwerk persoonlijk aanwezig was, overtrof alleen in dit opzicht de tweede tempel de heerlijkheid van de eerste. De Wens der volken was werkelijk tot Zijn tempel gekomen, toen de Man van Nazareth onderwees en genas in de geheiligde voorhoven.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 50 In de dagen van koningin Esther

Tijdens de gunst, hun betoond door Kores, hadden bijna vijftigduizend ballingen gebruik gemaakt van het gebod dat hun terugkeer had aangekondigd. Dit was echter vergeleken met de honderdduizenden die in heel Medo-Perzië woonden, slechts een overblijfsel. Het merendeel der Israëlieten had gekozen te blijven in het land van hun ballingschap, in plaats van de moeilijkheden van de terugreis en het herstellen van hun verwoeste steden en huizen op zich te nemen.

Een aantal jaren ging voorbij, toen een tweede besluit, vrijwel even gunstig als het eerste, werd uitgevaardigd door Darius Hystaspes, de vorst die toen regeerde. Op deze wijze schonk God in Zijn barmhartigheid nog een gelegenheid voor de joden in het Medo-Perzische rijk om terug te keren naar het land hunner vaders. De Heere voorzag de moeilijke tijden die tijdens de regering van Xerxes — de Ahasveros uit het boek Ester — zouden komen, en niet alleen bewerkte Hij een verandering van gevoelens in de harten van gezaghebbende mannen, ook inspireerde Hij de profeet Zacharia om de ballingen te smeken terug te keren.

“Hui, hui, vliedt toch uit het Noorderland, spreekt de HEERE; want Ik heb ulieden uitgebreid naar de vier winden des hemels, spreekt de HEERE.”, zo luidde de boodschap tot de verstrooide stammen van Israël, die zich hadden gevestigd in vele landen, ver van hun vroeger tehuis. *“Hui, Sion! ontkomt gij, die woont [bij] de dochter van Babel!*

Want zo zegt de HEERE der heirscharen: Naar de heerlijkheid [over] [u], heeft Hij mij gezonden tot die heidenen, die ulieden beroofd hebben; want die ulieden aanraakt, die raakt Zijn oogappel aan. Want ziet, Ik zal Mijn hand over henlieden bewegen, en zij zullen hunnen knechten een roof wezen. Alzo zult gijlieden weten, dat de HEERE der heirscharen mij gezonden heeft.” (Zacharia 2:6-9).

Nog steeds was het Gods bedoeling, zoals dat van het begin af het geval was geweest, dat Zijn volk tot lof op aarde, tot eer van Zijn Naam zou dienen. In de lange jaren van ballingschap had Hij hun tal van gelegenheden geboden om Hem weer trouw te dienen. Sommigen hadden gekozen te luisteren en te leren; sommigen hadden redding te midden van verdrukking gevonden. Velen hiervan behoorden tot het overblijfsel dat zou terugkeren. Door God werden ze vergeleken met *“den opperste tak des hogen ceders”*, die geplant zou worden *“dewelke Ik op een hogen en verheven berg planten zal; op den berg der hoogte van Israël zal Ik hem planten”* Ezechiël 17:22-23). Zij, *“wiens geest God verwekte”* (Ezra 1:5), waren onder het besluit van Kores teruggekeerd. Maar God was blijven pleiten bij hen die vrijwillig waren gebleven in het land van hun ballingschap; en door tal van middelen maakte Hij het mogelijk dat ook zij konden terugkeren. Het merendeel echter van degenen die aan het besluit van Kores geen gehoor hadden gegeven, werden ook later niet beïnvloed, en zelfs toen Zacharia hen waarschuwde om zonder aarzelen te vluchten uit Babel, gaven ze hieraan geen gehoor. Intussen veranderden de toestanden in het Medo-Perzische rijk snel. Darius Hystaspes, onder wiens regering de joden opmerkelijke gunsten hadden gekregen, werd opgevolgd door Xerxes de Grote. Tijdens zijn regering werden die joden, die geen acht geslagen hadden op de waarschuwing om te vluchten, geconfronteerd met een verschrikkelijke crisis. Omdat ze geen gebruik hadden gemaakt van de uitweg die God had geboden, stonden ze nu oog in oog met de dood.

PROFETEN EN KONINGEN

Door Haman, de Agagiet, een gewetenloos man die een hoge positie bekleedde in Medo-Perzië, werkte satan in die tijd om Gods plannen te dwarsbomen. Haman koesterde een bittere haat jegens Mordechai, een jood. Mordechai had Haman niets gedaan, maar eenvoudig geweigerd hem goddelijke eer te bewijzen. Omdat hij het beneden zich achtte alleen Mordechai te treffen, maakte Haman plannen om alle joden, *“die in het ganse koninkrijk van Ahasveros waren, [namelijk] het volk van Mordechai, te verdelgen”* (Esther 3:6).

Misleid door onjuiste uitspraken van Haman werd Xerxes ertoe gebracht een besluit uit te vaardigen waarin de uitroeiing van alle joden, verstrooid onder de volken in alle delen van het rijk, werd bevolen. Een bepaalde dag was vastgesteld waarin de joden zouden worden uitgeroeid, terwijl hun bezittingen verbeurd verklaard zouden worden. De koning was zich niet bewust van de verstrekkende gevolgen die zouden voortvloeien uit de uitvoering van dit besluit. Satan zelf, die de verborgen aanstoker was van dit plan, trachtte de aarde te verlossen van hen die een kennis van de ware God bezaten.

“En in alle en een ieder landschap en plaats, waar het woord des konings en zijn wet aankwam, was een grote rouw onder de Joden, met vasten, en geweent, en misbaar; vele lagen in zakken en as.” (Esther 4:3). De wet der Meden en Perzen kon niet worden herroepen; er was schijnbaar geen hoop; alle Israëlieten waren gedoemd.

Maar de samenzweringen van de vijanden werden teniet gedaan door een Macht die heerst over de mensenkinderen. Onder Gods leiding was Ester, een jodin die de Allerhoogste vreesde, tot koningin gemaakt van het Medo-Perzische rijk. Mordechai was een naaste bloedverwant van haar. In hun benauwdheid besloten ze een beroep te doen op Xerxes ten behoeve van hun volk. Ester moest zich als middelares in tegenwoordigheid van de koning wagen. *“Wie weet”,* zei Mordechai, *“of gij [niet] om zulken tijd als deze is, tot dit koninkrijk geraakt zijt.”* (vers 14).

De nood van de tijd eiste dat Ester een snelle beslissing zou nemen; zowel zij als haar neef Mordechai beseften, dat als God niet machtig voor hen zou werken, al hun inspanningen vergeefs zouden zijn. Daarom nam Ester de tijd voor gemeenschap met God, de Bron van haar kracht. *“Ga”,* zei ze tegen Mordechai, *“vergader al de Joden, die te Susan gevonden worden, en vast voor mij, en eet of drinkt niet, in drie dagen, nacht noch dag; ik en mijn jonge dochters zullen ook alsoo vasten, en alsoo zal ik tot den koning ingaan, hetwelk niet naar de wet is. Wanneer ik dan omkome, zo kom ik om.”* (vers 16). De gebeurtenissen volgden in snelle opeenvolging, — de komst van Ester voor de koning, de opmerkelijke gunst die haar werd bewezen, de feestmaaltijd van de koning en de koningin met Haman als enige gast, de verontruste slaap van de koning, de openbare eer die aan Mordechai werd bewezen en de vernedering en val van Haman, bij het ontdekken van zijn goddeloze samenzwering, — alle delen van een bekende geschiedenis. God werkte op wonderbare wijze voor Zijn berouwvol volk; en een tegenbesluit werd uitgevaardigd door de koning, waarin hen werd toegestaan te strijden voor hun leven, welk bericht *“togen snellijk uit”* naar alle delen van het rijk werd gebracht door snelle boden. *“Bij de Joden was licht, en blijdschap, en vreugde, en eer; Ook in alle en een ieder landschap, en in alle en een iedere stad, ter plaatse, waar des konings woord en zijn wet aankwam, daar was bij de Joden blijdschap en vreugde, maaltijden en vrolijke dagen; en velen uit de volken des lands werden Joden, want de vreze der Joden was op hen gevallen.”* (Esther 8:14,16-17).

Op de dag, vastgesteld voor hun uitroeiing, *“de Joden vergaderden zich in hun steden, in al de landschappen van den koning Ahasveros, om de hand te slaan aan degenen, die hun verderf zochten; en niemand bestond voor hen, want hunlieder schrik was op al die volken gevallen.”* (Esther

PROFETEN EN KONINGEN

9:2). Machtige engelen waren door God gezonden om Zijn volk te beschermen, terwijl zij hun leven verdedigden.

Mordechai kreeg de ereplaats, die vroeger door Haman was bekleed. *“Mordechai was de tweede bij den koning Ahasveros, en groot bij de Joden, en aangenaam bij de menigte zijner broederen, zoekende het beste voor zijn volk, en sprekende voor den welstand van zijn ganse zaad.”* (Esther 10:3).

Zo zorgde God, dat Zijn volk opnieuw de gunst genoot van het Medo-Perzische hof, en maakte het mogelijk dat Zijn plan voor hun terugkeer naar hun eigen land uitgevoerd kon worden. Maar eerst verschillende jaren later, in het zevende jaar van Artaxerxes I, de opvolger van Xerxes de Grote, keerde een aanzienlijk aantal terug naar Jeruzalem, onder leiding van Ezra. De beproevingen waardoor Gods volk werd getroffen in de dagen van Ester, waren geen kenmerken van die tijd alleen. De schrijver van De Openbaring, die over de eeuwen heenzag naar de eindtijd, heeft gezegd: *“de draak vergrimde op de vrouw, en ging heen om krijg te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de geboden Gods bewaren, en de getuigenis van Jezus Christus hebben.”* (Openbaring 12:17).

Sommigen die in deze dagen leven, zullen deze woorden in vervulling zien gaan. Dezelfde geest die in het verleden mensen ertoe heeft gebracht de ware gemeente te vervolgen, zal in de toekomst leiden tot een soortgelijke handelwijze jegens hen die hun trouw aan God handhaven. Reeds nu worden voorbereidingen getroffen voor deze laatste grote strijd.

Het besluit dat ten slotte uitgevaardigd zal worden tegen het overgebleven volk van God, zal veel overeenkomst vertonen met het besluit, door Ahasveros tegen de joden uitgevaardigd. Ook nu zien de vijanden van de ware gemeente in het kleine aantal mensen dat de Sabbat viert, een Mordechai in de poort. De eerbied van Gods volk voor Zijn heilige wet is een aanhoudende aanklacht tegen hen die de vreze des Heeren hebben losgelaten en Zijn Sabbat vertreden.

Satan zal de haat opwekken tegen de minderheid die weigert in te stemmen met gangbare gebruiken en tradities. Invloedrijke en vooraanstaande mannen zullen samengaan met wetteloze en lasterlijke personen om samen te spannen tegen Gods volk. Rijkdom, talent, en opvoeding zullen zich verbinden om hen met smaad te overdekken. Vervolgende heersers, godsdienstige leiders en kerkleden zullen tegen hen samenspannen. Door woord en geschrift, door bedreigingen en bespotting zullen ze trachten hun geloof te vernietigen. Door onjuiste voorstellingen en boze aanklachten zullen mensen de hartstochten van het volk wekken. Omdat ze zich niet kunnen beroepen op een “Zo zegt de schrift” tegen de voorstanders van de Bijbelse Sabbat, zullen ze hun toevlucht nemen tot verdrukkende maatregelen om hun tekort te dekken. Om de volksgunst en medewerking te krijgen, zullen wetgevers toegeven aan de eis tot het instellen van zondagswetten. Maar zij die God vrezen, kunnen niet instemmen met een instelling die een schending is van één van Gods geboden. Op dit strijdperk zal de laatste grote slag in de strijd tussen Waarheid en dwaling worden gestreden. En omtrent de uitkomst worden we niet in het onzekere gelaten. Ook nu zal de Heere, evenals in de dagen van Ester en Mordechai, Zijn Waarheid en Zijn volk in het gelijk stellen.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 51 Ezra, de priester en schriftgeleerde

Omstreeks zeventig jaar na de terugkeer van de eerste groep onder leiding van Zerubbabel en Jozua, besteedde Artaxerxes Longimanus de troon van Medo-Perzië. De naam van deze koning is verbonden met de heilige geschiedenis door een reeks opmerkelijke voorzienigheden. Ezra en Nehemia leefden en werkten onder zijn regering. Hij vaardigde in het jaar 457 vóór Christus het derde en laatste bevel uit voor het herstel van Jeruzalem. Onder zijn regering keerde een aantal joden onder Ezra terug, werden de muren van Jeruzalem door Nehemia en zijn helpers hersteld, werd de tempeldienst hersteld en werden grote godsdienstige hervormingen ingevoerd door Ezra en Nehemia. Tijdens zijn lange regering toonde hij vaak zijn welgezindheid jegens Gods volk; en in zijn vertrouwde en geliefde joodse vrienden Ezra en Nehemia erkende hij mannen, door God aangewezen voor een bijzondere taak.

De ervaring van Ezra, tijdens zijn leven onder de joden die in Babel gebleven waren, was zó ongewoon, dat het de aandacht trok van koning Artaxerxes, met wie hij vrijmoedig sprak over de macht van de God des hemels, en over Gods plan om de joden weer in Jeruzalem te brengen. Ezra, die van Aäron afstamde, had een priesterlijke opleiding gehad; daarnaast was hij bekend met de geschriften van de geleerden, de waarzeggers en bezweerders van het Medo-Perzische rijk. Hij was echter niet tevreden met zijn geestelijke toestand. Hij wilde in volkomen harmonie leven met God; hij verlangde wijsheid om Gods wil te volbrengen. *“Want Ezra had zijn hart gericht, om de wet des HEEREN te zoeken en te doen”* (Ezra 7:10). Dit bracht hem ertoe ijverig een studie te maken van de geschiedenis van Gods volk, zoals deze vermeld stond in de geschriften van de profeten en de koningen. Hij onderzocht de geschiedkundige en dichterlijke boeken van de Bijbel om te ontdekken waarom de Heere had toegelaten dat Jeruzalem was verwoest en Zijn volk gevankelijk naar een heidens land was gebracht.

Aan de geschiedenis van Israëel van de tijd af dat de belofte aan Abraham was gegeven, schonk Ezra bijzondere aandacht. Hij bestudeerde het onderricht, bij de berg Sinaï en verder tijdens de lange woestijnreis gegeven. Toen hij steeds meer leerde omtrent Gods handelwijze met Zijn volk, en de heiligheid begreep van de wet, op de Sinaï gegeven, werd het hart van Ezra bewogen. Hij maakte een nieuwe en grondige bekering door, en besloot het verslag van de heilige geschiedenis goed meester te worden, om door deze kennis zegen en licht aan zijn volk te brengen.

Ezra deed zijn best een voorbereiding van zijn hart te krijgen voor het werk dat hem naar zijn overtuiging te wachten stond. Hij zocht God oprecht, om Hem te smeken dat hij een verstandige leraar in Israëel zou zijn. Naarmate hij leerde verstand en wil aan Gods leiding te onderwerpen, werden de beginselen van ware heiligmaking zijn deel, die in latere jaren een vormende invloed hadden, niet slechts op de jongeren aan wie hij les gaf, maar op alle anderen die hem terzijde stonden in zijn werk.

God had Ezra gekozen als werktuig ten goede voor Israëel, om het priesterschap te eren, omdat de heerlijkheid daarvan voor een groot deel verdwenen was tijdens de ballingschap. Ezra ontwikkelde zich tot een man van buitengewone kennis, en werd *“een vaardig schriftgeleerde in de wet van Mozes,”* (vers 6).

Deze eigenschappen maakten hem tot een uitnemend man in het Medo-Perzische rijk.

PROFETEN EN KONINGEN

Ezra werd Gods woordvoerder en onderrichtte de mensen om hem heen in de beginselen waardoor de hemel wordt bestuurd. De rest van zijn leven was zijn voornaamste werk, zowel aan het hof van de koning van Medo-Perzië als te Jeruzalem, het werk van een leraar. Naarmate hij aan anderen de waarheden doorgaf die hij had geleerd, nam zijn hoedanigheid om te werken toe. Hij werd een godvruchtig en ijverig man. Hij was Gods getuige in de wereld, dat de kracht van Bijbelse waarheden het dagelijks leven veredelt.

Het streven van Ezra om belangstelling te hernieuwen voor de studie van de Heilige Schriften, had succes door zijn nauwgezette, levenslange taak om de Heilige Schriften te bewaren en te vermenigvuldigen. Hij bracht alle exemplaren van de wet die hij maar kon vinden, bijeen en liet deze overschrijven en verdelen. Het zuivere Woord, dat op deze wijze werd vermenigvuldigd en in handen gelegd van vele mensen, schonk een kennis die van onschatbare waarde was.

Het geloof van Ezra, dat God een machtig werk voor Zijn volk zou doen, bracht hem ertoe Artaxerxes te vertellen van zijn verlangen terug te keren naar Jeruzalem om een belangstelling te doen herleven voor de studie van Gods Woord, en zijn broeders te helpen bij het herstel van de heilige stad. Toen Ezra sprak over zijn absoluut vertrouwen in de God van Israël als een God Die ruimschoots in staat was Zijn volk te beschermen en voor hen te zorgen, was de koning diep onder de indruk. Hij begreep heel goed dat de Israëlieten naar Jeruzalem wilden terugkeren om Jehova te dienen; maar het vertrouwen van de koning in Ezra was zó groot, dat hij hem zijn bijzondere gunst toonde door zijn verzoek toe te staan en hem rijke geschenken te geven voor de tempeldienst. Hij stelde hem aan als bijzondere vertegenwoordiger van het Medo-Perzische rijk, en gaf hem uitgebreide volmachten om de plannen die in zijn hart waren, ten uitvoer te brengen.

Het besluit van Artaxerxes Longimanus om Jeruzalem te herstellen en te bouwen, het derde bevel sinds het einde van de zeventigjarige ballingschap, is opmerkelijk voor de uitdrukkingen aangaande de God des hemels, voor het erkennen van wat Ezra had bereikt, en voor de vrijgevigheid van de giften voor het overblijfsel van Gods volk. Artaxerxes spreekt over Ezra als *“den priester, den schriftgeleerde”*, *“den schriftgeleerde der wet van den God des hemels”*. De koning, samen met zijn raadgevers, bood vrijwillig ruime gaven aan *“den God Israëls, Wiens woning te Jeruzalem is”*; en bovendien trof hij voorzieningen voor de vele onkosten, door bevel te geven dat ze betaald moesten worden *“uit het schathuis des konings”* (Ezra 7:11,12,15,20).

“Dewijl gij van voor den koning en zijn zeven raadsheren gezonden zijt”, sprak de koning tot Ezra, *“om onderzoek te doen in Judea, en te Jeruzalem, naar de wet uws Gods, die in uw hand is”*; waaraan hij toevoegde: *“Al wat naar het bevel van den God des hemels is, dat het vlijtiglijk gedaan worde, voor het huis van den God des hemels; want waartoe zou er grote toorn zijn over het koninkrijk des konings en zijner kinderen?”* (vers 14,23). Terwijl hij de Israëlieten toestemming gaf om terug te keren, trof Artaxerxes maatregelen voor het herstel van de leden der priesterschap in hun vroegere gebruiken en voorrechten. *“Ook laten wij ulieden weten, aangaande alle priesteren en Levieten”*, zei hij, *“zangers, poortiers, Nethinim en dienaars van het huis dezes Gods, dat men den cijns, ouden impost en tol hun niet zal vermogen op te leggen.”* Ook trof hij maatregelen voor het aanstellen van burgerlijke beambten om het volk op rechtvaardige wijze te besturen, in overeenstemming met de joodse wetten. *“En gij, Ezra, naar de wijsheid uws Gods, die in uw hand is, stel regeerders en richters, die al het volk richten, dat aan gene zijde der rivier is, allen, die de wetten Gods weten, en die ze niet weet, zult gijlieden [die] bekend maken. En al wie de wet uws Gods en*

PROFETEN EN KONINGEN

de wet des konings niet zal doen, over dien laat spoediglijk recht worden gedaan, hetzij ter dood, of tot uitbanning, of tot boete van goederen, of tot de banden.” (vers 24-26).

Op deze wijze, “naar de goede hand zijns Gods over hem”, had Ezra bij de koning erop aangedrongen ruimschoots voorzieningen te treffen voor de terugkeer van heel het volk van Israël, van de priesters en de Levieten, in het Medo-Perzische rijk, allen, die zich bereid verklaarden naar Jeruzalem te gaan. (vers 9,13). Opnieuw kregen de kinderen der ballingschap gelegenheid terug te keren naar het land waarmee de beloften aan het huis van Israël ten nauwste verbonden waren. Dit besluit veroorzaakte grote vreugde bij hen die samen met Ezra Gods plannen voor Zijn volk hadden bestudeerd. “Geloofd zij de HEERE, de God onzer vaders, Die alzulks in het hart des konings gegeven heeft,” riep Ezra uit, “om te versieren het huis des HEEREN, dat te Jeruzalem is. En heeft tot mij weldadigheid geneigd, voor het aangezicht des konings en zijner raadsheren, en aller geweldige vorsten des konings!” (vers 27-28). In de uitvaardiging van dit besluit door Artaxerxes bleek Gods voorzienigheid. Enkelen zagen dit, en maakten vol vreugde gebruik van het voorrecht om onder zulke gunstige omstandigheden terug te keren. Een algemene plaats van samenkomst was genoemd; en op de vastgestelde tijd kwamen degenen die verlangden naar Jeruzalem te gaan, bijeen voor de lange tocht. “En ik vergaderde hen aan de rivier, gaande naar Ahava,” zegt Ezra, “en wij legerden ons aldaar drie dagen” (Ezra 8:15).

Ezra had verwacht dat een groot aantal naar Jeruzalem zou terugkeren, maar het getal dat aan de oproep gehoor gaf, was teleurstellend klein. Velen die huizen en landerijen hadden verkregen, hadden geen lust deze bezittingen op te offeren. Ze hielden van gemak en comfort en waren tevreden met de plaats waar ze woonden. Hun voorbeeld bleek een hinderpaal voor anderen, die onder andere omstandigheden bereid zouden zijn geweest het lot te delen van hen die in geloof vooruit zagen.

Toen Ezra de vergadering overzag, was hij verbaasd dat hij niemand van de zonen van Levi zag. Waar waren de leden van de stam die afgezonderd was voor de heiligdomsdienst? Op de oproep: Wie is aan des Heeren zijde? hadden de Levieten als eersten gehoor moeten geven. Tijdens de ballingschap, en ook later, waren hun veel voorrechten geschonken. Ze hadden ten volle vrijheid om in de geestelijke behoeften van hun broeders in ballingschap te dienen. Er waren synagogen gebouwd, waarin de priesters voorgingen in de aanbidding van God, en de mensen onderrichtten. Het vieren van de Sabbat en het uitoefenen van de diensten, kenmerkend voor het joodse geloof, werden vrij toegestaan.

Maar met het verstrijken der jaren, na de ballingschap, waren de toestanden veranderd, en nieuwe verantwoordelijkheden rustten op de leiders in Israël. De tempel te Jeruzalem was herbouwd en ingewijd, en er waren meer priesters nodig voor het onderhouden van de diensten. Er was dringend behoefte aan Godsmannen om dienst te doen als leraars van het volk. En behalve dit alles liepen de joden, die in Babel waren achtergebleven, gevaar dat hun godsdienstvrijheid zou worden beperkt. Zowel door de profeet Zacharia als door de jongste ervaringen tijdens de angstige tijden van Ester en Mordechai waren de joden in Medo-Perzië duidelijk gewaarschuwd om terug te keren naar hun eigen land. De tijd was aangebroken dat het gevaarlijk was langer te midden van heidense invloeden te vertoeven. Met het oog op deze gewijzigde toestanden hadden de priesters in Babel snel van begrip moeten zijn om in het uitvaardigen van het besluit een bijzondere oproep te ontdekken voor hun terugkeer naar Jeruzalem.

PROFETEN EN KONINGEN

De koning en zijn vorsten hadden meer dan hun deel gedaan door het openen van de weg voor hun terugkeer. Ze hadden overvloedig voor middelen gezorgd; maar waar waren de mensen? De zonen van Levi ontbraken in een tijd waarin de invloed van een beslissing om hun broeders te vergezellen anderen ertoe gebracht zou hebben hun voorbeeld te volgen. Hun vreemde onverschilligheid is een treurige openbaring van de houding der Israëlieten in Babel ten opzichte van Gods plannen met Zijn volk.

Opnieuw richtte Ezra een oproep tot de Levieten, en nodigde hen dringend uit hem te vergezellen. Om nadruk te leggen op de belangrijkheid van een snelle handelwijze, zond hij met zijn brieven verschillende van zijn hoofden en leraren.

Terwijl de reizigers bij Ezra wachtten, haastten deze betrouwbare boodschappers zich terug met de bede: Breng ons *“dienaars voor het huis onzes Gods”* (vers 17). Aan deze oproep werd gehoor gegeven; sommigen die gearzeld hadden, namen ten slotte het besluit terug te keren. Alles tezamen werden veertig priesters en tweehonderd twintig tempelhorigen — mannen waarop Ezra kon vertrouwen als goede dienaars, leraars en helpers — naar het kamp gebracht.

Nu was alles gereed voor het vertrek. Voor hen lag een reis die verschillende maanden zou duren. De mannen hadden hun vrouwen en kinderen, hun bezittingen en grote schatten voor de tempel en zijn dienst meegenomen. Ezra was zich bewust dat vijanden onderweg in hinderlaag zouden liggen, gereed om hem en zijn gezelschap te beroven en te doden; toch had hij van de koning geen gewapende geleide gevraagd *“Want ik schaamde mij”*, zegt hij, *“van den koning een heir en ruiters te begeren, om ons te helpen van den vijand, op den weg; omdat wij tot den koning hadden gesproken, zeggende: De hand onzes Gods is ten goede over allen, die Hem zoeken, maar Zijn sterkte en Zijn toorn over allen, die Hem verlaten.”* (vers 22). In dit alles zagen Ezra en zij die hem vergezelden, een gelegenheid om Gods Naam groot te maken onder de heidenen. Geloof in de macht van de levende God zou sterker worden als de Israëlieten zelf onvoorwaardelijk geloof zouden openbaren in hun Goddelijke Leidsman. Daarom besloten ze volkomen op Hem te vertrouwen. Ze zouden niet vragen om een bescherming door soldaten. Ze zouden de heidenen geen kans geven de heerlijkheid waarop God alleen recht heeft, toe te schrijven aan de macht van mensen. Ze konden het zich niet veroorloven in de geest van hun heidense vrienden twijfel te doen ontstaan aan de oprechtheid van hun afhankelijkheid van God als Zijn volk. Ze zouden sterk worden, niet door rijkdom, of door de macht en invloed van afgodendienaars, maar door Gods gunst. Alleen door de wet des Heeren voor ogen te houden en ernaar te streven deze te gehoorzamen, zouden ze beschermd worden.

Deze wetenschap van de omstandigheden waaronder ze zouden blijven leven om door God te worden gezegend, schonk meer dan gewone ernst aan de wijdingsdienst die door Ezra en zijn gezelschap van getrouwen vlak voor hun vertrek werd gehouden. *“Toen riep ik aldaar een vasten uit aan de rivier Ahava,”*, zegt Ezra van dit gebeuren, *“opdat wij ons verootmoedigden voor het aangezicht onzes Gods, om van Hem te verzoeken een rechten weg, voor ons, en voor onze kinderkens, en voor al onze have.”* *“Alzo vastten wij; en verzochten zulks van onzen God; en Hij liet zich van ons verbidden.”* (vers 21,23).

Gods zegen maakte echter voorzichtigheid en voorzorg niet overbodig. Als bijzondere voorzorg in het beschermen van de schatten zonderde Ezra twaalf van de oversten der priesters af, mannen wiens trouw gebleken was, en woog voor hen *“het zilver, en het goud, en de vaten, zijnde de offering van het huis onzes Gods die de koning en zijn raadsheren, en zijn vorsten, en gans Israël, die er gevonden werden, geofferd hadden;”* Deze

PROFETEN EN KONINGEN

mannen kregen de ernstige opdracht als waakzame rentmeesters zorg te dragen voor de schatten die hun waren toevertrouwd. *“Gij zijt heilig den HEERE”*, zei Ezra; *“en deze vaten zijn heilig; ook dit zilver en dit goud, de vrijwillige gave, den HEERE, den God uwer vaders. Waakt en bewaart het, totdat gij het opweegt, in tegenwoordigheid van de oversten der priesteren en Levieten, en der vorsten der vaders van Israël, te Jeruzalem, in de kamers van des HEEREN huis.”* (vers 24-25,28-29).

De zorg, door Ezra getoond bij de voorzieningen voor het vervoer en de veiligheid van de schatten des Heeren, leert een les die de moeite van nauwgezette studie waard is. Alleen zij die betrouwbaar waren gebleken, werden uitgekozen; en ze kregen duidelijke voorschriften betreffende de verantwoordelijkheid die op hen rustte. Bij het aanwijzen van betrouwbare beampten als schatbewaarders van de goederen van de Heer, erkende Ezra de noodzaak en de waarde van orde en organisatie in verband met Gods werk.

Tijdens de weinige dagen die de Israëlieten bleven bij de rivier, werden alle voorzieningen getroffen voor de lange reis. Ezra schrijft: *“Alzo verreidsen wij van de rivier Ahava, op den twaalfden der eerste maand, om te gaan naar Jeruzalem; en de hand onzes Gods was over ons, en redde ons van de hand des vijands, en desgenen, die [ons] lagen legde op den weg.”* (vers 31). De reis duurde omstreeks vier maanden, omdat de menigte die Ezra vergezelde, waaronder vrouwen en kinderen, maar langzaam kon voorttrekken. Allen bleven echter veilig bewaard. Hun vijanden werden weerhouden hun kwaad te doen. Ze hadden een voorspoedige reis; en op de eerste dag van de vijfde maand in het zevende jaar van Artaxerxes bereikten ze Jeruzalem.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 52 Een geestelijke opleving

Ezra kwam op het juiste tijdstip in Jeruzalem. Er was grote behoefte aan de invloed van zijn tegenwoordigheid. Zijn komst bracht moed en hoop in het hart van velen die lange tijd onder grote moeilijkheden hadden gewerkt. Sedert de terugkeer van de eerste ballingen onder leiding van Zerubbabel en Jozua, ruim zeventig jaar daarvoor, was veel tot stand gebracht.

De tempel was voltooid en de muren van de stad waren gedeeltelijk hersteld. Toch lag er nog veel werk dat gedaan moest worden.

Onder hen die al eerder naar Jeruzalem waren teruggekeerd, bevonden zich velen die heel hun leven trouw waren gebleven aan God; maar een groot aantal van hun kinderen en kleinkinderen had de heiligheid van Gods wet uit het oog verloren. Er waren zelfs mannen die grote verantwoordelijkheden droegen, die in open zonde leefden. Hun leefwijze deed gedeeltelijk het werk door anderen gedaan om Gods werk te bevorderen teniet, want zo lang het openbaar overtreden van de wet onbestraft bleef, kon Gods zegen niet op het volk rusten.

Het was door Gods voorzienigheid dat de mensen die met Ezra waren teruggekeerd, bijzondere gelegenheden hadden gehad om de Heere te zoeken. Hun ervaringen op hun tocht uit Babel, onbeschermd door menselijke macht, had hun rijke geestelijke lessen geleerd. Velen waren sterk geworden in het geloof; en toen zij zich voegden onder de onverschilligen en moedelozen in Jeruzalem, was hun invloed een machtige factor bij de hervorming die korte tijd later plaatsvond.

Op de vierde dag na hun aankomst werden de zilveren en gouden schatten, samen met het gerei voor de dienst in het heiligdom, door de schatbewaarders afgedragen aan de tempeldienaars, in aanwezigheid van getuigen en met de uiterste nauwgezetheid. *“en het ganse gewicht werd ter zelfder tijd opgeschreven”* (Ezra 8:34).

De ballingen uit de gevangenschap die met Ezra waren teruggekeerd, *“offerden den God Israëls brandofferen”* als zondoffer en als bewijs van hun dankbaarheid voor de bescherming van heilige engelen gedurende de reis. *“Daarna gaven zij de wetten des konings aan des konings stadhouders en landvoogden aan deze zijde der rivier; en zij bevorderden het volk en het huis Gods.”* (vers 35,36). Korte tijd later kwamen enkele van de oversten van Israël met een ernstige klacht bij Ezra. Enkelen van *“het volk Israëls, en de priesters en en de Levieten”* hadden de geboden van God zozeer uit het oog verloren, dat ze zich door het huwelijk hadden vermengd met de omwonende volken. *“Want zij hebben uit hun dochteren genomen voor zichzelf en voor hun zonen”*, kreeg Ezra te horen, *“zodat zich vermengd hebben het heilig zaad met de volken dezer landen; ja, de hand der vorsten en overheden is de eerste geweest in deze overtreding.”* (Ezra 9:1,2). Bij zijn onderzoek naar de oorzaken die geleid hadden tot de Babylonische ballingschap, had Ezra ontdekt dat Israëls afval voornamelijk was te wijten aan hun vermenging met heidense volken. Hij had gezien dat ze voor vele verdrietige en vernederende ervaringen gespaard zouden zijn, als ze geluisterd hadden naar Gods gebod zich af te scheiden van de omwonende volken. Toen hij nu hoorde dat, ondanks de lessen uit het verleden, vooraanstaande mannen het hadden gewaagd de wetten te overtreden die gegeven waren als beveiliging tegen afval, was hij diep bewogen. Hij dacht eraan hoe God Zijn goedheid voor Zijn volk had getoond door hen terug te brengen in het land van hun vaders, en hij werd overweldigd door een rechtvaardige toorn, maar ook met de droefheid over hun ondankbaarheid. *“Als ik nu deze zaak hoorde,”*

PROFETEN EN KONINGEN

zegt hij, *“scheurde ik mijn kleet en mijn mantel; en ik trok van het haar mijns hoofds en mijns baards uit, en zat verbaasd neder. Toen verzamelden zich tot mij allen, die voor de woorden van den God Israëls beefden, om de overtreding der weggevoerden; doch ik bleef verbaasd zitten tot aan het avondoffer.”* (vers 3-4).

Toen de tijd van het avondoffer aangebroken was, stond Ezra op, scheurde opnieuw zijn mantel en zijn kleet, viel op zijn knieën en stortte zijn hart uit in smeekbeden tot God. Hij hief zijn handen op naar de hemel en riep uit: *“Mijn God, ik ben beschaamd en schaamrood, om mijn aangezicht tot U op te heffen, mijn God; want onze ongerechtigheden zijn vermenigvuldigd tot boven [ons] hoofd, en onze schuld is groot geworden tot aan den hemel.*

“Van de dagen onzer vaders af”, ging de smekeling door, “zijn wij in grote schuld tot op dezen dag; en wij zijn om onze ongerechtigheden overgegeven, wij, onze koningen [en] onze priesters, in de hand van de koningen der landen, in zwaard, in gevangenis, en in roof, en in schaamte des aangezichts, gelijk het is te dezen dage. En nu is er, als een klein ogenblik, een genade geschied van den HEERE, onzen God, om ons een ontkoming over te laten, en ons een nagel te geven in Zijn heilige plaats, om onze ogen te verlichten, o onze God, en om ons een weinig levens te geven in onze dienstbaarheid. Want wij zijn knechten; doch in onze dienstbaarheid heeft ons onze God niet verlaten; maar Hij heeft weldadigheid tot ons geneigd voor het aangezicht der koningen van Perzie, dat Hij ons [een] [weinig] levens gawe, om het huis onzes Gods te verhogen, en de woestigheden van hetzelfde op te richten, en om ons een tuin te geven in Juda en te Jeruzalem.

“En nu, wat zullen wij zeggen, o onze God! Na dezen? Want wij hebben Uw geboden verlaten, Die Gij geboden hadt door den dienst Uwer knechten, de profeten, zeggende: Het land, waar gijlieden inkomt, om dat te erven, is een vuil land, door de vuiligheid van de volken der landen, om hun gruwelen, waarmede zij dat vervuild hebben, van het ene einde tot het andere einde, met hun onreinigheid. Zo zult gij nu uw dochteren niet geven aan hun zonen, en hun dochteren niet nemen voor uw zonen, en zult hun vrede en hun best niet zoeken, tot in eeuwigheid; opdat gij sterk wordt, en het goede des lands eet, en uw kinderen doet erven tot in eeuwigheid. En na alles, wat over ons gekomen is, om onze boze werken, en om onze grote schuld, omdat Gij, o onze God! belet hebt, [dat] [wij] [niet] te onder zijn vanwege onze ongerechtigheid, en hebt ons een ontkoming gegeven, als deze is; Zullen wij nu wederkeren, om Uw geboden te vernietigen, en ons te verzwageren met de volken dezer gruwelen? Zoudt Gij niet tegen ons toornen tot verterens toe, dat er geen overblijfsel noch ontkoming zij?

O HEERE, God van Israel! Gij zijt rechtvaardig; want wij zijn overgelaten ter ontkoming, als het is te dezen dage. Zie, wij zijn voor Uw aangezicht in onze schuld; want er is niemand, die voor Uw aangezicht zou kunnen bestaan, om zulks.” (vers 6-15).

De smart van Ezra en zijn metgezellen over het kwaad dat verraderlijk was ingeslopen in het hart van Gods werk, leidde tot bekering. Velen van hen die gezondigd hadden, waren diep ontroerd. *“want het volk weende met groot geweent.”* (Ezra 10:1). In beperkte mate begonnen ze in te zien, hoe afschuwelijk de zonde is, en zagen ze de afschuw waarmee God deze zonden ziet. Ze beseften de heiligheid van de wet, op Sinaï gegeven, en velen beefden bij de gedachte aan hun zonden.

Een van hen die aanwezig waren, Sechanja, erkende dat de woorden, door Ezra gesproken, juist waren. *“Wij hebben overtreden tegen onzen God”,* zei hij, *“en wij hebben vreemde vrouwen van de volken des lands [bij] [ons] doen wonen; maar nu, er is hope voor*

PROFETEN EN KONINGEN

Israël, dezen aangaande.”. Sechanja stelde voor, dat allen die gezondigd hadden, met God een verbond zouden sluiten om hun zonden los te laten, en volgens de wet behandeld zouden worden. “*Sta op*”, zei hij tot Ezra, “want deze zaak komt u toe; en wij zullen met u zijn; wees sterk en doe het.

“Toen stond Ezra op, en deed de oversten der priesteren, de Levieten en gans Israël zweren, te zullen doen naar dit woord; en zij zwoeren.” (vers 2-5).

Dit was het begin van een wonderbare hervorming. Met eindeloos geduld en zeer veel wijsheid en nauwgezette overwegingen voor de rechten en het welzijn van ieder persoonlijk, trachtten Ezra en zijn metgezellen de boetvaardige Israëlieten op de goede weg te leiden. Bovenal was Ezra een leraar van de wet; en terwijl hij persoonlijk aandacht schonk aan het onderzoeken van elk geval, trachtte hij het volk te doordringen van de heiligheid van deze wet, en de zegeningen die hun deel konden zijn door gehoorzaamheid. Waar Ezra werkte, ontstond een herleving in het bestuderen van de Heilige Schriften. Er werden leraars aangesteld om het volk te onderrichten; de wet des Heeren werd groot en heerlijk gemaakt. De boeken der profeten werden onderzocht, en de gedeelten die de komst van de Messias voorspelden, brachten hoop en bemoediging in menig verdrietig en moedeloos hart. Meer dan tweeduizend jaar zijn verstreken sedert Ezra “*zijn hart gericht, om de wet des HEEREN te zoeken en te doen,*” (Ezra 7:10), maar in dit lange tijdsbestek is de invloed van zijn godvruchtig voorbeeld niet verminderd. Door de eeuwen heen heeft het bericht van zijn toegewijd leven velen beziel met het voornemen de wet des Heeren te onderzoeken en deze te volbrengen.

De drijfveren van Ezra waren verheven en geheiligd; in alles wat hij deed, werd hij gedreven door een diepe liefde voor zielen. Het medeleven en de tederheid, door hem jegens zondaars geopenbaard, of dit opzettelijk was geweest of door onkunde, zou een voorbeeld moeten zijn voor allen die een hervorming willen bewerkstelligen. Waar het gaat om de juiste grondbeginselen moeten Gods dienstknechten standvastig zijn als een rots; toch moeten ze ook medeleven en verdraagzaamheid openbaren. Evenals Ezra moeten ze overtreders onderwijzen aangaande de weg des levens, door het brengen van beginselen die de grondslag vormen van goeddoen.

In deze tijd, waarin satan door tal van middelen tracht de ogen van mannen en vrouwen te verblinden voor de bindende eisen van Gods wet, is er behoefte aan mensen die anderen kunnen doen “*beven voor het gebod onzes Gods*” (Ezra 10:3). Er is behoefte aan ware hervormers, die de overtreders kunnen wijzen op de grote Wetgever, en die hun leren: “*De wet des HEEREN is volmaakt, bekerende de ziel*” (Psalm 19:8). Er is behoefte aan mensen die ervaren zijn in de Schriften; mensen die door woord en daad Gods wet hoog houden; mensen die trachten het geloof te sterken.

Er zijn leraars nodig die de harten zullen bezielen met eerbied en liefde voor de Bijbel.

De algemeen verbreide ongerechtigheid van onze tijd kan in grote mate toegeschreven worden aan een gebrek bij het bestuderen en gehoorzamen van de Schriften; want als Gods Woord terzijde wordt gezet, wordt de kracht ervan om de verkeerde neigingen van het hart te weerhouden, verworpen. Mensen zaaien in het vlees, om in het vlees verderf te oogsten. Door het veronachtzamen van de Bijbel is een afkeer ontstaan tegen Gods wet. De gedachte dat mensen niet langer gehoorzaam behoeven te zijn aan Gods geboden, heeft de kracht van zedelijke verplichtingen verzwakt, en de weg gebaad voor het onrecht in deze wereld. Wetteloosheid, verdeeldheid en verderf nemen toe als een overstroming. Overal is

PROFETEN EN KONINGEN

nijd, achterdocht, huichelarij, vervreemding, wedijver, twist, het verloochenen van heilige dingen en het toegeven aan hartstochten zichtbaar. Het gehele stelsel van godsdienstige beginselen en leerstellingen, dat de grondslag zou moeten vormen voor het sociale leven, schijnt een wankele massa, op het punt ineen te storten. In de laatste dagen van deze wereldgeschiedenis spreekt nog steeds de stem die op de Sinaï is gehoord: *“Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben”* (Exodus 20:3). De mens heeft zijn wil tegenover Gods wil geplaatst, maar hij kan Gods gebod niet tot zwijgen brengen. De menselijke geest kan niet ontkomen aan zijn verplichtingen jegens een hogere macht. Mening en veronderstellingen mogen dan al de overhand hebben; mensen mogen proberen om de wetenschap tegenover de openbaring te plaatsen en op deze wijze Gods wet teniet te doen; maar steeds krachtiger wordt het gebod gehoord: *“Den Heere, uw God, zult gij aanbidden en Hem alleen dienen”* (Mattheüs 4:10).

Er bestaat niet zoiets als het verzwakken of bekrachtigen van de wet van God. Deze is onveranderlijk. Deze wet is altijd heilig, rechtvaardig en goed geweest, en zal dat altijd blijven. Er is geen verandering of tenietdoen mogelijk. De wet eren of ontoren is slechts een menselijke wijze van spreken.

De laatste grote strijd tussen Waarheid en dwaling zal de wetten van mens en Gods wet als uitgangspunt hebben. Wij staan nu voor deze laatste strijd, een strijd die niet gaat tussen kerken die elkaar het oppergezag bestrijden, maar tussen de godsdienst van de Bijbel, en de godsdiensten van fabeltjes en overleveringen. De machten die zich hebben verenigd in hun strijd tegen de Waarheid, zijn nu werkzaam. Gods heilig Woord, dat aan ons ten koste van zoveel lijden en bloedvergieten is overgeleverd, wordt weinig gewaardeerd. Er zijn slechts weinigen die het als gedragsregel aanvaarden.

Het ongeloof neemt op alarmerende wijze toe, niet alleen in de wereld, maar ook in de kerken. Velen zijn ertoe gekomen de leerstellingen die de steunpilaren vormen van het christelijk geloof te verwerpen.

De grote feiten van de schepping, zoals deze door geïnspireerde schrijvers worden geleerd; de zondeval; het verzoeningswerk; de eeuwige duur van de wet, — al deze dingen worden vrijwel verworpen door een groot deel van de christelijke wereld. Duizenden die prat gaan op hun kennis, zien het als een teken van zwakte om onvoorwaardelijk geloof te hechten aan de Bijbel, en ze zien het als een bewijs van hun kennis dat ze kritiek hebben op de Bijbel, en ze vergeestelijken en ontzenuwen de belangrijkste waarheden in dit Boek.

Christenen moeten zich voorbereiden op het feit, dat spoedig een overweldigende gebeurtenis over de wereld zal losbarsten, en deze voorbereiding moeten ze maken door ijverig het Woord van God te bestuderen, en te trachten hun leven in overeenstemming te brengen met Zijn voorschriften. De geweldige beslissingen voor de eeuwigheid eisen van ons meer dan een denkbeeldige godsdienst, een godsdienst die bestaat uit woorden en vormendienst, terwijl de Waarheid erbuiten wordt gehouden. God vraagt naar een ervaring en een hervorming. Alleen de woorden van de Bijbel zouden van de kansel gehoord mogen worden. De Bijbel is echter krachteloos gemaakt en het gevolg is te zien in een achteruitgang van het geestelijk leven. In tal van predikaties wordt niet de Goddelijke manifestatie gehoord waardoor het geweten wordt wakker geschud en de ziel nieuw leven ontvangt. De toehoorders kunnen niet zeggen: *“Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak op den weg, en als Hij ons de Schriften opende?”* (Lukas 24:32). Velen vragen naar de levende God, en verlangen naar Zijn tegenwoordigheid. Laat Gods Woord tot het hart

PROFETEN EN KONINGEN

spreken. Laten degenen die alleen maar overlevering en menselijke meningen hebben gehoord, de stem van Hem ontdekken, Die de ziel eeuwig leven kan bieden.

Van de aartsvaders en de profeten is een helder licht gekomen. Van Sion zijn heerlijke dingen gesproken. Zo is het Gods bedoeling dat het licht zal schijnen door Zijn volgelingen in deze tijd. Als de gelovigen uit oudtestamentische tijden zulk een duidelijk getuigenis brachten van hun trouw, moeten dan zij die door de eeuwen heen zoveel licht hebben ontvangen, niet nog duidelijker van de macht der Waarheid getuigen? De heerlijkheid van de profetieën bestraalt hun pad. Schaduw en werkelijkheid hebben elkaar ontmoet in de dood van Gods Zoon. Christus is uit de dood verrezen en roept over dit geopende graf: *“Ik ben de Opstanding en het Leven”* (Johannes 11:25). Hij heeft Zijn Geest in de wereld gezonden om ons alles in herinnering te brengen. Door een wonderbare macht heeft Hij Zijn geschreven Woord in de loop der eeuwen bewaard.

De hervormers, aan wiens protest wij de naam “protestanten” te danken hebben, voelden dat God hen had geroepen om het licht van het Evangelie aan de wereld te brengen; en om dit te kunnen doen, waren ze bereid hun bezittingen, hun vrijheid, ja zelfs hun leven op te offeren. Ondanks vervolging en dood werd het Evangelie overal gepredikt Gods Woord werd aan de mensen gebracht, en alle standen, hoog en laag, rijk en arm, geleerd en onwetend, bestudeerden het met de grootste belangstelling. Zijn wij, die in deze laatste fase van de grote strijd leven, even getrouw aan onze opdracht als de hervormers uit de middeleeuwen aan de hunne?

“Blaast de bazuin te Sion, heiligt een vasten, roept een verbodsdag uit. Verzamelt het volk, heiligt de gemeente, vergadert de oudsten, verzamelt de kinderkens, en die de borsten zuigen; de bruidegom ga uit zijn binnenkamer, en de bruid uit haar slaapkamer. Laat de priesters, des HEEREN dienaars, wenen tussen het voorhuis en het altaar, en laat hen zeggen: Spaar Uw volk, o HEERE! en geef Uw erfenis niet over tot een smaadheid.”.
“bekeert u tot Mij met uw ganse hart, en dat met vasten en met geweën, en met rouwklage. En scheurt uw hart en niet uw klederen, en bekeert u tot den HEERE, uw God; want Hij is genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwade. Wie weet, Hij mocht Zich wenden en berouw hebben; en Hij mocht een zegen achter Zich overlaten” (Joël 2:15-17, 12-14).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 53 Een man die zijn kansen waarnam

Nehemia, een van de Hebreeuwse ballingen, bekleedde een invloedrijke plaats aan het Perzische hof. Als schenker van de koning had hij vrij tot hem toegang. Uit hoofde van zijn positie en door zijn bekwaamheid en trouw was hij de vriend en raadsman van de vorst geworden. Hoewel hij deelde in de koninklijke gunst en omringd was door pracht en praal, vergat hij echter niet zijn God of zijn volk. Met diepe belangstelling trok zijn hart naar Jeruzalem; zijn hoop en vreugde hielden gelijke tred met de voorspoed daarvan. Het was Gods bedoeling om door deze man, voorbereid aan het Perzische hof voor het werk dat hem te wachten stond, een zegen te brengen aan Zijn volk in het land van hun vaders.

Van boden uit Judea hoorde de Hebreeuwse patriot dat er dagen van beproeving voor Jeruzalem, de uitverkoren stad, waren aangebroken. De ballingen die teruggekeerd waren, leden verdrukking en smaad. De tempel en delen van de stad waren herbouwd; maar het herstellingswerk werd gehinderd, de tempeldiensten werden verstoord en het volk leefde steeds in spanning omdat de muren van de stad nog grotendeels in puin lagen. Overweldigd door verdriet, kon Nehemia eten noch drinken; hij *“weende en bedreef rouw, [enige] dagen”*. In zijn droefheid wendde hij zich tot de Goddelijke Helper. *“Ik was vastende en biddende”*, zei hij, *“voor het aangezicht van de God des hemels”*. Eerlijk beledigde hij zijn zonden en de zonden van zijn volk. Hij smeekte God om Israëls zaak gestand te doen, hun moed en kracht te herstellen en hen te helpen de woeste plaatsen in Juda te herbouwen. Terwijl Nehemia bad, groeiden zijn geloof en zijn moed. Tal van heilige argumenten kwamen in hem op. Hij wees op de oneer die op God geworpen zou worden als Zijn volk, nu ze tot Hem waren teruggekeerd, zwak en verdrukt zou blijven, en hij drong bij de Heere erop aan Zijn belofte waar te maken: *“En gij zult u tot Mij bekeren, en Mijn geboden houden, en die doen; al waren uw verdrevenen aan het einde des hemels, Ik zal hen vandaar verzamelen, en zal ze brengen tot de plaats, die Ik verkoren heb, om Mijn Naam aldaar te doen wonen.”* Mozes had deze belofte aan Israël doorgegeven eer ze het land Kanaän binnentrokken; en in de loop der eeuwen was deze belofte ongewijzigd gebleven. Nu was Gods volk berouwvol en gelovig tot Hem teruggekeerd, en zou Zijn belofte niet falen.

Dikwijls had Nehemia zijn ziel uitgestort voor zijn volk. Maar nu, terwijl hij bad, kwam een heilig voornemen in hem op. Hij besloot dat, als hij toestemming van de koning zou krijgen en de nodige hulp om aan uitrustingen en voorraden te komen het op zich te nemen de muren van Jeruzalem te herbouwen en Israëls nationale kracht te doen herleven. Hij vroeg de Heere hem genade te schenken in de ogen van de koning, zodat zijn plannen uitgevoerd konden worden *“en doe het toch uw knecht heden wel gelukken”*, smeekte hij, *“en geef hem barmhartigheid voor het aangezicht dezes mans.”*

Vier maanden lang wachtte Nehemia op een gunstige gelegenheid om zijn verzoek voor te leggen aan de koning. In deze tijd trachtte hij zich opgewekt voor te doen in tegenwoordigheid van de koning, hoewel hij in zijn hart bedroefd was. In deze zalen vol pracht en luxe moest alles opgewekt en gelukkig zijn. Smart mocht geen schaduw werpen op het gelaat van vorstelijke dienaars. Maar als Nehemia alleen was, ongezien door de mensen, waren zijn gebeden, schuldbelijdenissen en tranen talrijk, en werden deze door God en de engelen gehoord en aanschouwd.

Ten slotte kon de man, die zijn vaderland zo lief had, zijn verdriet niet langer verbergen. Slapeloze nachten en dagen vol zorg lieten hun spoor achter op zijn gelaat. De

PROFETEN EN KONINGEN

koning, die voor zijn veiligheid bezorgd was, kon de uitdrukkingen op de gezichten lezen en de gevoelens doorzien, en hij zag dat een verborgen last zijn schenker drukte. *“Waarom is uw aangezicht treurig”*, vroeg hij, *“zo gij toch niet krank zijt? Dit is niet dan treurigheid des harten.”* De vraag ontstelde Nehemia. Zou de koning niet boos zijn, dat de gedachten van zijn hoveling zich bezighielden met zijn verdrukt volk, hoewel hij naar het oog zich bezighield met zijn werk? Zou hij de overtreder niet ter dood veroordelen? Zou het plan dat hij koesterde, om de kracht van Jeruzalem te herstellen, teniet gedaan worden? *“Toen vreesde ik gans zeer”*, schrijft hij. Met bevende lippen en ogen vol tranen maakte hij de oorzaak van zijn verdriet bekend. *“De koning leve in eeuwigheid!”*, zei hij. *“Hoe zou mijn gezicht niet treurig zijn, daar de stad, de plaats der begravenissen mijner vaderen, woest is, en haar poorten met vuur verteerd zijn?”* Het bericht over de toestand van Jeruzalem wekte het medeleven van de vorst, zonder zijn vooroordeel wakker te schudden. Een volgende vraag bood Nehemia de gelegenheid waarnaar hij zo lang had uitgezien: *“Wat verzoekt gij nu?”* Maar de godsman durfde geen antwoord te geven eer hij raad had gevraagd bij Eén, machtiger dan Artaxerxes. Op hem rustte een heilige taak, waarvoor hij de hulp nodig had van de koning; en hij was zich bewust hoeveel afhing van de wijze, waarop hij zijn verzoek naar voren bracht, om de goedkeuring en hulp van de koning te verkrijgen. *“Toen bad ik”*, zei hij, *“tot God van den hemel”*. In dat korte gebed kwam Nehemia in tegenwoordigheid van de Koning der koningen, en verzekerde zich van een macht die harten kan wenden als waterbekken.

Een mogelijkheid om te bidden zoals Nehemia deed in dit uur van benauwdheid staat open voor de christen onder omstandigheden waarin andere vormen van bidden onmogelijk zijn. Mensen die zwoegen in de drukte van het leven en bijna verpletterd worden door hun zorgen, kunnen God smeken om hulp. Reizigers te land en ter zee kunnen, als ze in gevaar verkeren, zich toevertrouwen aan de bescherming van God. In tijden van plotselinge moeilijkheden of gevaren kan het hart roepen tot Hem, Die beloofd heeft Zijn getrouwe gelovigen te hulp te komen als ze Hem aanroepen. Onder elke omstandigheid, te allen tijde kan de ziel die terneergedrukt is onder zorg en smart, of heftig wordt aangevallen door de verleiding, zekerheid, steun en hulp vinden in de nimmer falende liefde en macht van een God, Die vasthoudt aan het verbond.

In dat korte moment van bidden tot de Koning der koningen verzamelde Nehemia zijn moed om Artaxerxes te spreken over zijn verlangen om gedurende enige tijd vrij te worden gesteld van zijn werk aan het hof; en hij vroeg toestemming de verwoeste plaatsen van Jeruzalem te herbouwen, en het weer een sterke en verdedigde stad te maken. Belangrijke gevolgen voor het joodse volk waren afhankelijk van dit verzoek. En Nehemia zegt: *“En het behaagde den koning, dat hij mij zond”*.

Toen hij de gevraagde hulp had gekregen, trof Nehemia met zorg de benodigde voorbereidingen, noodzakelijk om zijn onderneming tot een succes te maken. Hij verwaarloosde niets wat kon bijdragen tot het bereiken van het doel. Zelfs zijn eigen landslieden maakte hij het doel van zijn zending niet bekend. Hoewel hij wist dat velen zich zouden verheugen over zijn succes, vreesde hij dat sommigen door er lucht aan te geven, de afgunst van zijn vijanden zouden opwekken, waardoor de onderneming kon mislukken.

Zijn bede tot de koning was zó gunstig ontvangen, dat Nehemia werd aangemoedigd verdere hulp te vragen. Om waardigheid en gezag aan zijn zending te geven, vroeg hij om een militair geleide, dat hem werd gegeven. Hij kreeg brieven van de koning voor de stadhouders van de provincies over de Eufraat, voor het gebied dat hij moest doortrekken op

PROFETEN EN KONINGEN

weg naar Judea, en ook voor de houtvester van de koning in Libanon, waarin werd geboden hem zoveel timmerhout te geven als hij nodig zou hebben. Om geen aanleiding te geven dat hij buiten zijn opdracht was gegaan, zorgde Nehemia ervoor dat alle opdrachten en voorrechten die hij kreeg, duidelijk omlijnd waren.

Dit voorbeeld van verstandig vooruitzien en beslist handelen zou een les voor alle christenen moeten zijn. Gods kinderen moeten niet alleen in geloof bidden, maar ze moeten ijverig en voorzichtig handelen. Ze komen met veel moeilijkheden in aanraking en hinderen zelfs vaak Gods werk voor hen, omdat ze menen dat voorzorgen en nauwgezette maatregelen weinig met godsdienst te maken hebben. Nehemia meende niet, dat hij klaar was, toen hij voor God had geweend en gebeden. Hij deed zijn smeekbeden samengaan met heilige ijver, doordat hij ernstige, biddende pogingen in het werk stelde voor het succes van zijn onderneming. Weldoordachte plannen en goed overdenken is nu even noodzakelijk voor het uitvoeren van geheiligde ondernemingen als in de tijd van het herbouwen van Jeruzalems muren. Nehemia vertrouwde niet op onzekerheid. De middelen die hij niet bezat, kreeg hij van hen die in staat waren te geven. De Heere is nog steeds bereid te werken aan de harten van mensen die Zijn goederen bezitten, om de zaak van de Waarheid te helpen. Zij die voor Hem werken, moeten de middelen gebruiken van mensen die God daartoe bereid maakt. Deze gaven kunnen de weg openen waardoor het licht van de Waarheid kan gaan tot vele landen die nog in het duister zijn. Het kan zijn, dat de gevers niet in Christus geloven, en Zijn Woord niet kennen; maar daarom mogen hun gaven niet geweigerd worden.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 54 De bouwers aan de muur

Nehemia volbracht zijn reis naar Jeruzalem veilig. De brieven van de koning voor de stadhouders der provincies langs zijn reisroute verschaften hem een eervolle ontvangst en de benodigde hulp. Geen vijand waagde het de beambte kwaad te doen, die door de macht van de Perzische koning was beschermd en met opmerkelijke eerbied door de bestuurders van de provincies werd behandeld. Zijn aankomst te Jeruzalem echter met een gewapend geleide, waaruit bleek dat hij met een belangrijke opdracht was gekomen, wekte de afgunst van de heidense stammen die in de omgeving van de stad woonden, en die zo vaak hun vijandschap jegens de joden hadden getoond door hen te benadelen en te beledigen. Leiders in deze boze aangelegenheid waren zekere stamhoofden, *“Sanballat, de Horoniet, en Tobia, de Ammonietische knecht, en Gesem, de Arabier”*. Van het begin af sloegen deze leiders met kritische ogen elke beweging van Nehemia gade, en met alle hun te hulp staande middelen trachtten ze zijn plannen te dwarsbomen, en zijn werk te hinderen.

Nehemia bleef dezelfde voorzichtigheid in acht nemen die tot dusver zijn handelingen had gekenmerkt. Omdat hij wist dat bittere en vastbesloten vijanden klaar stonden hem tegen te werken, hield hij de aard van zijn zending voor hen verborgen tot een studie van de situatie hem in staat zou stellen zijn plannen vorm te geven. Op deze wijze hoopte hij zich van de medewerking van zijn volk te verzekeren en hen aan het werk te zetten eer de tegenstand van zijn vijanden voelbaar zou worden.

Nehemia koos enkele mannen die hij als betrouwbaar kende, en deelde hun de omstandigheden mee die hem ertoe hadden gebracht naar Jeruzalem te komen, alsmede het doel dat hij wilde bereiken en de plannen die hij voorstelde te verwerkelijken. Direct was hun belangstelling in zijn onderneming gewekt en beloofden ze hun medewerking.

De derde nacht na zijn aankomst stond Nehemia midden in de nacht op, en met enkele betrouwbare metgezellen ging hij op weg om zelf de verwoesting van Jeruzalem in oenschouw te nemen. Op zijn muilnier gezeten ging hij van het ene deel van de stad naar het andere deel, terwijl hij de verbroken muren en poorten van de stad van zijn vaders bezag. Pijnlijke overdenkingen vervulden het hart van de joodse patriot, toen hij bedroefd de vervallen versterkingen van zijn geliefd Jeruzalem zag. Herinneringen aan de grootheid van Israëls verleden waren in scherpe tegenstelling met de blijken van zijn vernedering.

In het verborgen en zwijgend volbracht Nehemia zijn rondgang langs de muren. *“De overheden wisten niet, waar ik heengegaan was”*, zegt hij, *“en wat ik deed; want ik had tot nog toe den Joden, en den priesteren, en den edelen, en overheden, en den anderen, die het werk deden, niets te kennen gegeven.”* De rest van de nacht bracht hij door in gebed, want hij wist dat de volgende dag een ernstige poging zou moeten worden gedaan zijn ontmoedigde en verdeelde landslieden wakker te schudden en te verenigen.

Nehemia had een koninklijke opdracht, waarin de inwoners werd opgedragen hem te helpen bij het herbouwen van de muren van de stad, maar vertrouwde niet op uitoefenen van gezag. Hij wilde liever het vertrouwen en de sympathie van het volk winnen, in het bewustzijn dat éénheid van hart zowel als van hand noodzakelijk was voor het grote werk dat voor hem lag. Toen hij de volgende morgen het volk bijeen had geroepen, bracht hij dusdanige bewijsredenen, dat hun sluimerende energie werd gewekt en ze zich verenigden.

De toehoorders van Nehemia wisten niets van zijn nachtelijke tocht, en hij vertelde het hun ook niet. Maar het feit, dat hij dit onderzoek had gedaan, hielp ten eerste mee aan

PROFETEN EN KONINGEN

zijn succes, want hij kon over de staat van de muren spreken met een nauwkeurigheid en juistheid die zijn toehoorders verbaasd deed staan. De indruk, die op hem was gemaakt bij het zien van de zwakte en de verwoesting van Jeruzalem, schonk diepe ernst en kracht aan zijn woorden.

Nehemia hield het volk voor, hoe ze een smaad waren onder de heidenen, — hoe hun godsdienst werd onteerd, hun God werd gelasterd. Hij vertelde dat hij in een vergelegen land van hun verdrukking had vernomen, dat hij Gods gunst voor hen had ingeroepen, en dat hij, terwijl hij bad, had besloten om aan de koning toestemming te vragen hen te helpen. Hij had God niet alleen gevraagd dat de koning toestemming zou geven, maar hem ook zou bekleden met gezag, en hem de hulp die hij voor zijn werk nodig had, zou geven; en zijn gebed werd op een dusdanige wijze beantwoord dat hieruit Gods plannen bleken.

Dit alles vertelde Nehemia, en nadat hij hun had getoond dat zowel het gezag van de Perzische koning als het gezag van Israëls God achter hem stond, vroeg Nehemia het volk zonder omwegen of ze gebruik wilden maken van deze kansen en aan het werk wilden gaan om de muur te bouwen. Deze oproep drong door in hun hart. De gedachte hoe Gods gunst jegens hen openbaar was geworden, maakte hen beschaamd over hun vrees, en met nieuwe moed riepen ze eenparig: *“Laat ons op zijn, dat wij bouwen; en zij sterkten hun handen ten goede.”* Nehemia ging met heel zijn hart op in deze onderneming, die hij op zich had genomen. Zijn hoop, zijn energie, zijn enthousiasme werkten aanstekelijk en inspireerden anderen met eenzelfde moed en verheven doelstelling. Op zijn beurt werd iedere man een Nehemia, en hielp hart en hand van zijn naaste sterken.

Toen Israëls vijanden hoorden wat de joden van plan waren, lachten ze hen uit en zeiden: *“Wat is dit voor een ding, dat gijlieden doet? Wilt gijlieden tegen den koning rebelleren?”* Maar Nehemia gaf ten antwoord: *“God van den hemel, Die zal het ons doen gelukken, en wij, Zijn knechten, zullen ons opmaken en bouwen; maar gijlieden hebt geen deel, noch gerechtigheid, noch gedachtenis in Jeruzalem.”*

Bij de eersten die de ijverige en vurige geest van Nehemia overnamen, behoorden de priesters. Door hun invloedrijke positie konden deze mannen veel doen om het werk te bevorderen of tegen te houden; en hun gerede samenwerking bij het begin droeg in belangrijke mate bij aan het succes. Het merendeel van de edelen en oversten van Israël voldeed op lofwaardige wijze aan hun plicht, en deze getrouwe mannen worden eervol vermeld in Gods boek. Er waren enkelen, de aanzienlijken uit Thekoa, *“brachten hun hals niet tot den dienst huns Heeren.”* De herinnering aan deze trage werkers is met schande beladen, en is als waarschuwing vermeld voor alle latere geslachten.

In elke godsdienstige beweging zijn mensen, die weliswaar niet loochenen dat het Gods werk is, maar die zich toch op een afstand houden en weigeren mee te helpen. Deze mensen zouden er goed aan doen te bedenken dat de hemelse boeken, — waarin niets wordt weggelaten, waarin geen vergissingen staan, hen eenmaal zullen veroordelen. Hierin is elke verwaarloosde gelegenheid om voor God te werken, vermeld; hierin wordt ook elke daad van geloof en liefde voor eeuwig bewaard.

Gezien de inspirerende invloed van Nehemia's aanwezigheid wierp het voorbeeld van de edelen van Thekoa weinig gewicht in de schaal. Het volk was algemeen bezielde met vaderlandsliefde en ijver. Bekwame en invloedrijke mannen deelden de verschillende groepen burgers in afdelingen, waarvan elke leider zich aansprakelijk stelde voor de bouw van een bepaald gedeelte van de muur. En van sommigen wordt gezegd, dat ze bouwden *“tegenover zijn huis”*.

PROFETEN EN KONINGEN

De werklust van Nehemia nam niet af, nu het werk begonnen was. Met onophoudelijke waakzaamheid hield hij toezicht over het bouwen, gaf aanwijzingen aan de bouwers, lette op de vertragingen, en voorzag in noodgevallen.

Over heel de afstand van die muur van omstreeks vijf kilometer was zijn invloed gedurig merkbaar. Met de juiste woorden bemoedigde hij de vreesachtigen, wekte de tragen op en prees de ijverigen. En steeds hield hij zijn vijanden in het oog, die van tijd tot tijd in de verte samenkwamen, en besprekingen hielden alsof ze kwaad in de zin hadden, om dan de werklieden te naderen om te trachten hun aandacht af te leiden.

Tijdens zijn drukke bezigheden vergat Nehemia niet de Bron van zijn kracht. Gedurig richtte hij zijn hart tot God, Die over het geheel toezicht hield. *“De God van den hemel”*, riep hij uit, *“Die zal het ons doen gelukken”*; en deze woorden, die weerklonken, beroerden de harten van alle bouwers aan de muur.

Maar het herstel van de versterkingen van Jeruzalem ging niet ongehinderd voorwaarts. Satan was bezig tegenstand op te wekken en moedeloosheid te brengen. Sanballat, Tobia en Gesem, zijn voornaamste werktuigen in dit alles, gingen nu aan het werk om de herbouw te verhinderen. Ze trachtten verdeeldheid te zaaien onder de werklieden. Ze maakten het werk van de bouwers belachelijk, noemden de onderneming een onmogelijkheid en voorspelden mislukking.

“Wat doen deze amechtige joden?” riep Sanballat spottend uit. *“Zullen zij het in een dag voleinden? Zullen zij de steentjes uit de stofhopen levend maken, daar zij verbrand zijn?”* Tobia voegde er nog verachtelijker aan toe: *“Al is het, dat zij bouwen, zo er een vos opkwame, hij zou hun stenen muur wel verscheuren.”* Al spoedig kregen de bouwers met meer daadwerkelijke tegenstand te maken. Ze waren gedwongen aanhoudend op hun hoede te zijn tegen de samenzweringen van hun tegenstanders, die, onder het mom van vriendelijkheid, op verschillende manieren verwarring, verslagenheid en wantrouwen trachtten te zaaien. Ze deden hun best de moed van de joden te vernietigen; ze smeedden samenzweringen om Nehemia in hun macht te krijgen; en halfslachtige joden werden bereid gevonden dit verraderlijk ondernemen te steunen. Het bericht deed de ronde dat Nehemia samenspande tegen de vorst van Perzië, met de bedoeling zich te laten uitroepen als koning over Israël, en dat allen die hem terzijde stonden, verraders waren.

Nehemia echter bleef opzien tot God om leiding en hulp, en *“want het hart des volks was om te werken.”* Het werk ging door tot de bressen waren gesloten en de hele muur was gebouwd tot de helft van de bedoelde hoogte. Toen de vijanden van Israël zagen hoe nutteloos hun pogingen waren, werden ze razend. Tot nu toe hadden ze geen openlijk geweld durven gebruiken, want ze wisten dat Nehemia en de zijnen op bevel van de koning handelden, en ze vreesden dat daadwerkelijke tegenstand tegen hem het ongenoegen van de vorst zou wekken. Maar nu werden ze in hun boosheid schuldig aan dezelfde misdaad waarvan ze Nehemia hadden beschuldigd. Ze kwamen samen om raad te plegen, en *“maakten allen tezamen een verbintenis, dat zij zouden komen om tegen Jeruzalem te strijden,”*

In dezelfde tijd dat de Samaritanen plannen smeedden tegen Nehemia en diens werk, trachtten enkele van de leiders onder de joden, ontevreden geworden, hem te ontmoedigen door de moeilijkheden, verbonden aan het werk, te overdrijven. *“De kracht der dragers is vervallen”*, zeiden ze, *“en des stofs is veel, zodat wij aan den muur niet zullen kunnen bouwen.”*

PROFETEN EN KONINGEN

Ook van andere zijde kwam ontmoediging. De joden die bij hen woonden en die geen deel hadden aan het werk, verzamelden uitspraken en berichten van hun vijanden en gebruikten deze om de moed te verzwakken en ontevredenheid te veroorzaken.

Maar spot en smaad, tegenstand en bedreigingen schenen Nehemia alleen slechts te bezielen met meer vastberadenheid, en hem te wekken tot groter waakzaamheid. Hij besepte de gevaren van deze strijd met hun vijanden, maar zijn moed was onwankelbaar. *“Maar wij baden tot onze God”,* zegt hij, *“en zetten wacht tegen hen, dag en nacht, hunnenthalve.”* *“Daarom zette ik in de benedenste plaatsen achter den muur, [en] op de hoogten, en ik zette het volk naar de geslachten, met hun zwaarden, hun spiesen en hun bogen. En ik zag toe, en maakte mij op, en zeide tot de edelen, en tot de overheden, en tot het overige des volks: Vreest niet voor hun aangezicht; denkt aan dien groten en vreselijken HEERE, en strijdt voor uw broederen, uw zonen en uw dochteren, uw vrouwen en uw huizen.*

“Daarna geschiedde het, als onze vijanden hoorden, dat het ons bekend was geworden, en God hun raad te niet gemaakt had, zo keerden wij allen weder tot den muur, een iegelijk tot zijn werk. En het geschiedde van dien dag af, dat de helft mijner jongens doende waren aan het werk, en de helft van hen hielden de spiesen, en de schilden, en de bogen, en de pantsiers; en de oversten waren achter het ganse huis van Juda. Die aan den muur bouwden, en die den last droegen, [en] die oplaadden, waren een ieder met zijn ene hand doende aan het werk, en de andere hield het geweer. En de bouwers hadden een iegelijk zijn zwaard aan zijn lenden gegord, en bouwden”

Naast Nehemia stond een hoornblazer, en op verschillende delen van de muur stonden priesters met heilige trompetten. Het volk was overal aan het werk, maar bij het naderen van gevaar op enig punt werd een sein gegeven dat ze zich zonder aarzelen moesten terugtrekken. *“Alzo waren wij doende aan het werk; en de helft van hen hielden de spiesen, van het opgaan des dageraads tot het voortkomen der sterren toe.”*

Zij die in steden en dorpen buiten Jeruzalem hadden gewoond, moesten nu binnen de muren wonen, zowel om het werk te bewaken als gereed te zijn voor hun taak als het dag werd. Hierdoor zou nodeloze vertraging worden tegengegaan, en tevens zou de mogelijkheid worden ontnomen aan de vijanden om de werklieden aan te vallen onderweg naar hun werk of hun huizen.

Nehemia en de zijnen schrokken niet terug voor ontberingen of vermoeiend werk. Zowel overdag als ‘s nachts kwamen ze niet uit de kleren, zelfs niet tijdens de korte perioden van slaap; evenmin legden ze hun wapens af. De tegenstand en ontmoediging die de bouwers in de dagen van Nehemia ontmoetten van verklaarde vijanden en zogenaamde vrienden, kenmerkt de ervaringen van hen die in deze tijd voor God werken. Christenen worden op de proef gesteld niet alleen door de boosheid, verachting en wreedheid van vijanden, maar ook door de tegenstrijdigheid, laksheid en verraderlijkheid van zogenaamde vrienden en helpers. Verachting en smaad is hun deel. En dezelfde vijand die verachtelijk maakt, gebruikt bij andere gelegenheden wrede en gewelddadiger methoden.

Satan maakt gebruik van elk ongeheiligd middel om zijn doel te bereiken. Onder degenen die zeggen dat ze Gods werk ondersteunen, bevinden zich mensen die zich aansluiten bij zijn vijanden, en die op deze wijze zijn werk blootstellen aan de aanvallen van zijn bitterste vijanden. Zelfs zij die wensen dat Gods werk zal vooruitgaan, verzwakken de handen van Zijn dienstknechten door het luisteren naar, het doorgeven van, en gedeeltelijk geloof schenken aan laster, grootspraak en dreigementen van Zijn tegenstanders. Satan werkt met opmerkelijk succes door zijn werktuigen; en allen die toegeven aan hun invloed, komen

PROFETEN EN KONINGEN

te staan onder een betoverende macht die de wijsheid van de wijzen en het verstand van de voorzichtigen teniet doet. Maar, evenals Nehemia, moet Gods volk zijn vijanden niet vrezen noch verachten. Terwijl ze hun vertrouwen stellen in God, moeten ze gestadig voorwaarts gaan, Zijn werk onzelfzuchtig doen en de zaak die ze verdedigen aan Zijn voorzienigheid toevertrouwen.

Onder grote ontmoediging maakte Nehemia God tot zijn sterkte en vertrouwen. En Hij, Die de sterkte was van Zijn dienstknecht, is in alle eeuwen de toeverlaat van Zijn volk geweest. Tijdens elke crisis kan Zijn volk vol vertrouwen uitroepen: *“Zo God vóór ons is, wie zal tegen ons zijn?”* (Romeinen 8:31). Hoe sluw de hinderlagen van satan en zijn werktuigen ook mogen zijn, God kan ze ontdekken en hun raadslagen verijdelen. De uiting van het geloof in onze tijd zal dezelfde zijn als de uitspraak van Nehemia: *“onze God zal voor ons strijden”*; want God staat achter het werk, en niemand is in staat uiteindelijk succes te verhinderen.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 55 Een aanklacht tegen afpersing

De muur van Jeruzalem was nog niet voltooid toen de aandacht van Nehemia werd gevestigd op de jammerlijke toestand van de armen onder het volk.

Door de onveilige toestand in het land was het bewerken van de grond ten dele verwaarloosd. Daarbij rustte Gods zegen niet op hun land, als gevolg van de zelfzuchtige handelwijze van sommigen die naar Judea waren teruggekeerd, en was er gebrek aan koren. Om eten te hebben voor hun gezinnen waren de armen verplicht op onderpand te kopen tegen buitensporige prijzen. Tevens werden ze gedwongen geld te lenen tegen hoge rente om de drukkende belastingen die hun door de Perzische koningen waren opgelegd, te betalen. Ten overvloede hadden de meer welgestelden onder de joden voordeel van dit alles getrokken en zich op deze wijze verrijkt.

De Heere had door Mozes aan Israëel geboden, dat ieder derde jaar een tiende bijeengebracht moest worden ten behoeve van de armen; en verdere voorzieningen waren getroffen door elk zevende jaar het land braak te laten liggen, zodat hetgeen er vanzelf op groeide, bestemd was voor de behoeftigen.

Getrouwheid in deze offers voor het helpen van de armen en andere weldadige doeleinden zou het volk hebben geholpen altijd te denken aan de Waarheid dat alles van God is, en dat zij gelegenheid hadden middelen van zegen te zijn. Het was Gods bedoeling dat de Israëlieten zouden leren onzelfzuchtig te zijn, waardoor ze een edel karakter zouden ontwikkelen. Ook had God door Mozes onderwezen; *“Indien gij Mijn volk, dat bij u arm is, geld leent, zo zult gij tegen hetzelfde niet zijn, als een woekeraar; gij zult op hetzelfde geen woeker leggen.”* (Exodus 22:25). *“Gij zult aan uw broeder niet woekeren, met woeker van geld, met woeker van spijs, met woeker van enig ding, waarmede men woekert.”* Verder had Hij gezegd: *“Wanneer er onder u een arme zal zijn, een uit uw broederen, in een uwer poorten, in uw land, dat de HEERE, uw God, u geven zal, zo zult gij uw hart niet verstijven, noch uw hand toesluiten voor uw broeder, die arm is; Maar gij zult hem uw hand mildelijk opendoen, en zult hem rijkelijk lenen, genoeg voor zijn gebrek, dat hem ontbreekt.”* *“Want de arme zal niet ophouden uit het midden des lands; daarom gebiede ik u, zeggende: Gij zult uw hand mildelijk opendoen aan uw broeder, aan uw bedrukten en aan uw armen in uw land.”* (Deuteronomium 23:19;15:7-8;11).

In de tijd die volgde na de terugkeer van de ballingen uit Babel, hadden de rijke joden in strijd met deze geboden gehandeld. Als de armen verplicht waren geld te lenen om de belasting voor de koning te betalen, hadden de welgestelden hun tegen hoge woeker geld geleend. Door het land van de armen als onderpand te nemen, hadden ze geleidelijk de onfortuinlijke schuldenaars tot de diepste armoede gebracht. Velen waren gedwongen geweest hun zonen en dochters te verkopen als slaven; en het zag er niet naar uit dat hun toestand zou verbeteren, er leek geen uitweg om hun kinderen of land los te kopen, er was geen vooruitzicht op betere tijden, maar wel op steeds toenemende zorgen, met blijvend gebrek en blijvende dienstbaarheid. Toch behoorden ze tot hetzelfde volk, kinderen van het hetzelfde verbond, als hun beter gesitueerde broeders.

Eindelijk bracht het volk zijn zorgen bij Nehemia. *“Ziet”,* zeiden ze, *“wij onderwerpen onze zonen en onze dochteren tot dienstknechten; ja, er zijn enige van onze dochteren onderworpen, dat zij in de macht onzer handen niet zijn; en anderen hebben onze akkers en onze wijngaarden.”* Toen Nehemia van deze wrede verdrukking hoorde, werd hij

PROFETEN EN KONINGEN

diep verontwaardigd. *“Toen ik nu hun geroep en deze woorden hoorde, ontstak ik zeer.”*, zegt hij. Hij zag in dat hij duidelijk voor het recht moest opkomen, wilde hij erin slagen een eind te maken aan de drukkende last van veeleisendheid. Met kenmerkende geestkracht en vastbeslotenheid zette hij zich aan het werk om verlichting te brengen in het lot van zijn broeders. Het feit dat de verdrukkers rijke mensen waren, wiens steun dringend nodig was bij het herbouwen van de stad, beïnvloedde Nehemia niet in het minst. Scherp bestrafte hij de edelen en oversten; en toen hij een grote menigte mensen bijeenvergaderd had, hield hij hun Gods eisen omtrent deze dingen voor ogen.

Hij vestigde hun aandacht op gebeurtenissen die tijdens de regering van koning Achaz hadden plaatsgevonden. Hij herhaalde de boodschap die God toen aan Israël had gezonden om hen te bestraffen voor hun wreedheid en verdrukking. De kinderen van Juda waren door hun afgoderij overgeleverd in de macht van hun nog afgodischer broeders, het volk van Israël.

Deze laatsten hadden hun vijandschap botgevierd door in de strijd duizenden mannen van Juda te doden, terwijl ze alle vrouwen en kinderen gevangen genomen hadden, met de bedoeling hen in slavernij te houden of hen als slaven aan de heidenen te verkopen.

Vanwege de zonden van Juda was God niet tussenbeide gekomen om de strijd te verhinderen; maar door de profeet Oded had Hij de wrede plannen van het overwinnende leger bestraft: *“Daartoe denkt gij nu de kinderen van Juda en Jeruzalem u tot slaven en slavinnen te onderwerpen; zijt gij het niet alleenlijk? Bij ulieden zijn schulden tegen den HEERE, uw God.”* (2 Kronieken 28:10). Oded waarschuwde het volk van Israël dat Gods toorn tegen hen was ontbrand, en dat ze door hun onrechtvaardigheid en verdrukking Zijn oordelen over zich zouden brengen. Bij het horen van deze woorden lieten de gewapende mannen de gevangenen en de buit over aan de vorsten en heel de vergadering. Toen namen leidende mannen van de stam van Efraïm de gevangenen en hielpen hen: *“en kleedden van den roof al hun naakten; en zij kleedden hen, en schoeiden hen, en spijsden hen, en drenkten hen, en zalfden hen, en voerden ze op ezelen, allen die zwak waren, en brachten hen te Jericho, de Palmstad, bij hun broederen;”* (vers 15).

Nehemia en anderen hadden enkele joden vrijgekocht die aan de heidenen waren verkocht, en nu stelde hij dit gedrag tegenover de houding van hen die ter wille van werelds gewin hun broeders tot slaven maakten. *“De zaak is niet goed, die gijlieden doet”*, zei hij tot hen *“zoudt gij niet wandelen in de vreze onzes Gods, om de versmading der heidenen, onze vijanden?”* Nehemia liet zien dat hij, bekleed met gezag door de Perzische koning, grote geldsommen had kunnen eisen voor eigen gewin. Maar in plaats daarvan had hij zelfs niet genomen waarop hij recht had, maar ruimschoots gegeven om de nood van de armen te verlichten. Hij drong bij de joodse oversten, die aan uitbuiting schuldig waren geweest, erop aan om een eind te maken aan dit zondig gebruik; om aan de armen hun land terug te geven, alsmede de woeker die ze van hen hadden genomen, en hen te lenen zonder een onderpand te eisen.

Deze woorden werden in tegenwoordigheid van de gehele vergadering gesproken. Als de oversten zichzelf hadden willen rechtvaardigen, hadden ze daartoe de gelegenheid. Maar ze hadden geen verontschuldiging. *“Wij zullen het wedergeven”*, zeiden ze, *“en van hen niets zoeken; wij zullen alzo doen, als gij zegt.”* Toen hij dit hoorde, liet Nehemia hen in tegenwoordigheid van de priesters een eed afleggen dat zij dienovereenkomstig zouden doen *“En de ganse gemeente zeide: Amen! En zij prezen de HEERE. En het volk deed naar dit woord.”*

PROFETEN EN KONINGEN

Dit bericht leert een belangrijke les *“Want de geldgierigheid is een wortel van alle kwaad,”* (1 Timotheüs 6:10). In deze generatie is het streven naar gewin een alles verterende hartstocht. Dikwijls wordt rijkdom door bedrog verkregen. Velen kampen met armoede en zijn gedwongen hard te werken voor een klein loon, zodat ze niet in staat zijn zelfs de eenvoudigste levensbehoeften aan te schaffen. Zwoegen en ontberingen, zonder hoop op verbetering, maakt hun lasten ondragelijk. Zorgelijk en gedrukt weten ze niet waarheen ze zich moeten wenden om hulp. En dit alles gebeurt opdat de rijken hun buitensporigheden kunnen bevredigen of hun lusten kunnen botvieren!

Liefde voor geld en liefde voor praal hebben deze wereld tot een hol van rovers gemaakt. De Bijbel schildert gierigheid en verdrukking zoals deze in de tijd kort voor Jezus' wederkomst zullen kenmerken.

“Welaan nu, gij rijken”, zegt Jakobus. *“gij hebt schatten vergaderd in de laatste dagen. Ziet, het loon der werklieden, die uw landen gemaaid hebben, welke van u verkort is, roept; en het geschrei dergenen, die geoogst hebben, is gekomen tot in de oren van den Heere Sebaoth. Gij hebt lekkerlijk geleeft op de aarde, en wellusten gevolgd; gij hebt uw harten gevoed als in een dag der slachting. Gij hebt veroordeeld, gij hebt gedood den rechtvaardige; [en] hij wederstaat u niet.”* (Jakobus 5:1,3-6). Zelfs onder hen die voorgeven te leven in de vreze des Heeren, zijn mensen die hetzelfde doen als de oversten in Israël. Omdat ze het kunnen doen, eisen ze meer dan recht is, en worden op deze wijze verdrukkens. En omdat gierigheid en verraad zichtbaar zijn in het leven van hen die zich christenen noemen, omdat de gemeente in haar ledenlijsten de namen handhaaft van hen die hun bezittingen op onrechtvaardige wijze hebben verkregen, wordt het christendom geminacht. Buitensporigheid, overvragen, en uitzuigerij verderven het geloof van velen en doden hun geestelijk leven. De gemeente is in grote mate verantwoordelijk voor de zonden van haar leden. Ze keurt het kwaad goed als ze niet haar stem ertegen verheft.

De gebruiken van de wereld mogen geen maatstaf vormen voor de christen. Hij mag haar scherpe praktijken, haar overvragen, haar uitbuiten niet navolgen. Elke onrechtvaardige daad jegens een medemens is een schending van de gulden regel. Elk nadeel, aangedaan aan Gods kinderen, wordt Christus aangedaan in de persoon van Zijn kinderen. Elke poging om voordeel te trekken uit de onkunde, zwakheid of het ongeluk van een ander, wordt opgetekend als bedrog in de hemelse boeken. Wie God werkelijk vreest, zal liever dag en nacht werken en droog brood eten dan toe te geven aan de hartstocht naar gewin, waardoor de weduwe en de wees worden verdrukt of aan de vreemdeling zijn recht wordt ontnomen. De minste afwijking van rechtschapenheid breekt de scheidsmuur af en baant de weg voor groter onrecht. Naarmate iemand eigen voordeel zoekt ten koste van een ander, wordt zijn hart ongevoelig voor de invloed van Gods Geest. Gewin dat ten koste hiervan wordt verkregen, betekent een ontzaglijk verlies.

We zijn allen schuldenaars in Gods oog; maar we hadden niets om deze schuld te voldoen. Toen heeft Gods Zoon, Die medelijden met ons had, de prijs betaald voor onze verlossing. Hij is arm geworden, opdat wij door Zijn armoede rijk zouden worden. Door daden van vrijgevigheid jegens de armen kunnen we aantonen dat we werkelijk dankbaar zijn voor de barmhartigheid die ons is bewezen. *“Laat ons goed doen aan allen”,* zegt de apostel Paulus, *“maar meest aan de huisgenoten des geloofs.”* (Galaten 6:10). En deze woorden stemmen in met die van de Heiland: *“Want de armen hebt gij altijd met u, en wanneer gij wilt, kunt gij hun weldoen;”* (Marcus 14:7). *“Alle [dingen] dan, die gij wilt, dat*

PROFETEN EN KONINGEN

u de mensen zouden doen, doet gij hun ook alzo; want dat is de wet en de profeten.”
(Mattheüs 7:12).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 56 Samenzweringen van de heidenen

Sanballat en de zijnen durfden geen openlijke strijd riskeren met de joden; maar met toenemende boosheid bleven ze voortgaan hen in het geheim te ontmoedigen, hen in verlegenheid te brengen en nadeel te berokkenen. De muren van Jeruzalem naderden met spoed hun voltooiing. Als de muur klaar zou zijn en de poorten hersteld waren, zouden deze vijanden van Israël geen kans meer hebben de stad binnen te dringen. Daarom trachtten ze alles te doen wat ze konden om het werk tot stilstand te brengen. Ten slotte bedachten ze een plan, waardoor ze hoopten Nehemia ertoe te brengen zijn werk in de steek te laten en hem in hun macht te krijgen, om hem gevangen te nemen of te doden.

Onder het voorwendsel een overeenkomst tussen beide partijen te sluiten, trachtten ze een bespreking te hebben met Nehemia, en ze nodigden hem uit met hen samen te komen in een dorp in het dal Ono.

Nehemia was echter door de Heilige Geest gewaarschuwd betreffende hun werkelijke bedoeling, en weigerde *“Ik zond boden tot hen”*, schrijft hij, *“om te zeggen: Ik doe een groot werk, zodat ik niet zal kunnen afkomen; waarom zou dit werk ophouden, terwijl ik het zou nalaten, en tot ulieden afkomen?”* Maar de verleiders hielden aan. Viermaal zonden ze een soortgelijke boodschap, en elke keer kregen ze hetzelfde antwoord.

Toen ze merkten dat dit plan niet werkte, namen ze hun toevlucht tot een meer gewaagde list. Sanballat zond Nehemia een boodschapper met een open brief waarin stond: *“Het is onder de volken gehoord, en Gasmu zegt: Gij en de Joden denkt te rebelleren, daarom bouwt gij den muur, en gij zult hun ten koning zijn; naar dat deze zaken zijn. Dat gij ook profeten hebt besteld, om van u te Jeruzalem uit te roepen, zeggende: Hij is koning in Juda. Nu zal het van den koning gehoord worden, naar dat deze zaken zijn; kom dan nu, en laat ons tezamen raadslaan.”*

Als de berichten die hier genoemd werden, werkelijk de ronde hadden gedaan, zou er aanleiding zijn geweest om te vrezen, want al spoedig zouden ze zijn doorgedrongen tot de koning, die op grond van de minste verdenking de strengste maatregelen zou kunnen nemen. Maar Nehemia was overtuigd, dat de brief onjuist was, alleen geschreven om hem angst aan te jagen en hem in een val te lokken. Deze gevolgtrekking werd versterkt door het feit dat het een open brief was, blijkbaar bedoeld dat het volk van de inhoud kennis zou nemen, waardoor ze opgeschrikt en bang gemaakt zouden worden.

Zonder verwijl zond hij het volgende antwoord: *“Er is van al zulke zaken, als gij zegt, niets geschied; maar gij versiert ze uit uw hart.”* Nehemia was niet onbekend met satans plannen. Hij wist dat deze pogingen bedoeld waren om de handen van de bouwers te verzwakken en op deze wijze hun inspanningen teniet te doen.

Telkens weer had satan de nederlaag geleden; en nu legde hij met nog meer sluwheid een gevaarlijke strik voor Gods dienstknecht. Sanballat en zijn metgezellen huurden mannen, die deden alsof ze vrienden waren van Nehemia, om hem verkeerde raad te geven alsof dit Gods woord zou zijn. De voornaamste in dit werk van ongerechtigheid was Semaja, iemand die tevoren door Nehemia geacht was. Deze man sloot zich op in een vertrek bij de tempel, alsof hij bang was dat zijn leven gevaar liep. In die tijd was de tempel beschermd door muren en poorten, maar de poorten van de stad waren nog niet hersteld. Onder de schijn dat hij zich zorgen maakte over de veiligheid van Nehemia, gaf Semaja hem de raad zich te verschuilen in de tempel. *“Laat ons samenkomen in het huis Gods”*, stelde hij voor; *“in het midden des*

PROFETEN EN KONINGEN

tempels, en laat ons de deuren des tempels toesluiten; want zij zullen komen om u te doden, ja, bij nacht zullen zij komen, om u te doden.”

Als Nehemia deze verraderlijke raad had opgevolgd, zou hij zijn geloof in God hebben prijsgegeven, en in de ogen van het volk zou hij lafhartig en verachtelijk zijn geweest. Met oog op het belangrijke werk dat hij op zich had genomen, en het vertrouwen dat hij voorgaf te hebben in Gods macht, zou het absoluut onbestaanbaar voor hem zijn geweest zich te verbergen alsof hij bang zou zijn. Dit bericht zou zich spoedig onder het volk verspreid hebben, ieder zou op eigen veiligheid zijn bedacht, en de stad zou onverdedigd zijn achtergebleven om een prooi te worden van de vijanden. Die ene onverstandige daad van Nehemia zou in feite betekend hebben dat alles verloren was.

Nehemia had niet veel tijd nodig om de ware aard en bedoeling van zijn raadgever te ontdekken. *“Want ik merkte, en ziet, God had hem niet gezonden;”,* zegt hij, *“maar hij sprak deze profetie tegen mij, omdat Tobia en Sanballat hem gehoord hadden. Daarom was hij gehoord, opdat ik zou vrezende, en also doen, en zondigen; opdat zij iets zouden hebben tot een kwaden naam, opdat zij mij zouden honen.”*

De schandelijke raad, door Semaja gegeven, werd ondersteund door meer dan één van de vooraanstaande mannen die, hoewel ze voorgaven vrienden te zijn van Nehemia, in het geheim met zijn vijanden verbonden waren. Hun strik werd echter tevergeefs gelegd. Het onbevreesde antwoord van Nehemia luidde: *“Zou een man, als ik, vlieden? En wie is er, zijnde als ik, die in den tempel zou gaan, dat hij levend blijve? Ik zal er niet ingaan.”*

Niettegenstaande het samenzwerven van vijanden, zowel openlijk als in het geheim, ging het bouwen gestadig voorwaarts, en binnen twee maanden na de aankomst van Nehemia te Jeruzalem was de stad omgeven door een muur, en konden de bouwers op de muren lopen en neerzien op hun verslagen en verbaasde vijanden. *“En het geschiedde, als al onze vijanden [dit] hoorden, zo vreesden al de heidenen, die rondom ons waren, en zij vervielen zeer in hun ogen;”,* schrijft Nehemia, *“want zij merkten, dat dit werk van onzen God gedaan was.”*

Toch was zelfs dit bewijs van Gods leiding niet voldoende om ontevredenheid, opstand en verraad onder de Israëlieten te voorkomen. *“Ook schreven in die dagen edelen van Juda vele brieven, die naar Tobia gingen; en die van Tobia kwamen tot hen. Want velen in Juda hadden hem gezworen, omdat hij was een schoonzoon van Sechanja,”* Hier zijn de nadelige gevolgen zichtbaar van huwelijksverbintenissen met afgodendienaars. Een gezin in Juda was met de vijanden van God verbonden, en deze verbintenis bleek een strik. Vele anderen hadden hetzelfde gedaan. Evenals de menigte van allerlei slag die met Israël uit Egypte was opgetrokken, vormden ze een bron van moeilijkheden. Ze dienden God niet van ganser harte; en als Gods werk een offer van hen vroeg, waren ze bereid hun plechtige eed van samenwerking en steun geweld aan te doen.

Enkelen die tot de voornaamste samenzweerders tegen de joden behoorden, gaven nu de wens te kennen vriendschap met hen te willen sluiten. De edelen in Juda, die verstrikt waren door heidense huwelijken, en die een verraderlijke briefwisseling hadden onderhouden met Tobia, en gezworen hadden hem te zullen dienen, stelden hem voor als een bekwaam en vooruitziend man; een verbintenis met hem zou een groot voordeel betekenen voor de joden. Tegelijkertijd verrieden ze hem Nehemia's plannen en daden. Op deze wijze werd Gods werk blootgesteld aan de aanvallen van hun vijanden, en werd gelegenheid geboden Nehemia's woorden en daden op onjuiste wijze te verklaren en het werk te hinderen.

PROFETEN EN KONINGEN

Toen de armen en verdrukten een beroep hadden gedaan op Nehemia om hun onrecht te herstellen, was hij hun onbevreesd te hulp gekomen, en had de kwaaddoeners ertoe gebracht de smaad, die op hen rustte, weg te nemen. Maar het gezag, dat hij ten behoeve van zijn verdrukte landgenoten had uitgeoefend, gebruikte hij niet voor zichzelf. Zijn inspanningen waren door sommigen ondankbaar en verraderlijk opgenomen, maar hij gebruikte zijn macht niet om de verraders te straffen. Kalm en onzelfzuchtig ging hij door het volk te dienen, en vertraagde zijn werk niet en ook zijn belangstelling verminderde niet.

Satans aanvallen zijn altijd gericht tegen degenen die getracht hebben Gods werk te bevorderen. Hoewel hij dikwijls is afgeslagen, heeft hij steeds met nieuwe kracht zijn aanvallen herhaald, en tot dusver ongebruikte middelen aangewend. Maar in het verborgen werkt hij door mensen die voorgeven vrienden te zijn van Gods werk, en deze werkwijze is het meest te duchten. Openlijke tegenstand kan fel en wreedaardig zijn, maar deze betekent veel minder gevaar voor Gods werk dan de verborgen vijandschap van mensen die voorgeven God te dienen, terwijl ze in hun hart dienstknechten zijn van satan. Dezulken hebben het in hun macht om alle mogelijke voordelen te plaatsen in handen van hen die hun kennis zullen gebruiken om Gods werk te hinderen en Zijn dienstknechten nadeel te berokkenen.

Elk plan dat de vorst der duisternis kan bedenken, zal gebruikt worden om Gods dienstknechten ertoe te brengen een verbond te sluiten met satans werktuigen. Telkens weer zullen ze worden opgeroepen om hun taak in de steek te laten; maar evenals Nehemia moeten ze vastberaden antwoorden: *“Ik doe een groot werk, zodat ik niet zal kunnen afkomen;”* Gods arbeiders kunnen veilig met hun werk doorgaan en door hun inspanningen de leugens, die door boosaardige laster bedoeld zijn nadeel te bezorgen, weerleggen. Evenals de bouwers aan de muren van Jeruzalem moeten ze weigeren zich van hun werk te laten afhouden door bedreigingen, spot of leugen. Geen moment mogen ze hun waakzaamheid laten verslappen, want gedurig liggen hun vijanden op de loer. Steeds moeten zij zich in gebed tot God richten en *“zetten wacht tegen hen, dag en nacht, hunnenthalve.”*

Naarmate het einde nadert, zal satan Gods werkers trachten te verleiden met groter kracht. Hij zal mensen gebruiken om hen die *“bouwen aan de muur”*, te bespotten en te belasteren. Maar als de bouwers zouden afkomen om aan de aanvallen van hun vijanden weerstand te bieden, zou dit het werk slechts vertragen. Ze moeten trachten de plannen van hun tegenstanders teniet te doen; maar ze moeten niet toestaan dat iets hun aftrekt van hun werk. De Waarheid is krachtiger dan de dwaling, en het recht zal over het onrecht zegevieren.

Ook moeten ze niet toelaten, dat hun vijanden hun vriendschap en sympathie winnen en hen op deze wijze afbrengen van hun plicht. Wie door een ondoordachte daad Gods werk blootstelt aan smaad, of de handen van Zijn medewerkers verzwakt, laadt op zijn karakter een smet die niet licht wordt weggenomen, en hij plaatst een ernstige hinderpaal op de weg naar toekomstige bruikbaarheid.

“Wie de wet verlaten, prijzen de goddelozen” (Spreuken 28:4). Als degenen die zich met de wereld verenigen, terwijl ze voorgeven rein te zijn, streven naar eenheid met hen die altijd Gods werk hebben tegengestaan, moeten we voor hen dezelfde vrees en afkeer hebben als het geval was met Nehemia. Zulke raadgevingen worden ingegeven door de vijand van het goede. Het zijn de woorden van opportunisten, en we moeten er nu even goed weerstand aan bieden als vroeger. Elke invloed die ertoe leidt het geloof van Gods volk in zijn macht om leiding te geven, teniet te doen, moet krachtig worden weerstaan.

PROFETEN EN KONINGEN

In Nehemia's vastbesloten toewijding aan Gods werk en zijn even vast vertrouwen op God lag de oorzaak voor het falen van zijn vijanden om hem in hun macht te krijgen. Iemand die onverschillig is, vormt een gemakkelijke prooi voor verleiding; maar als het leven een hoogstaand doel heeft, zal het kwaad geen houvast vinden. Het geloof van hem die gestadig voorwaarts gaat, verzwakt niet; want overal om zich heen ontdekt hij Oneindige Liefde, Die alle dingen doet samenwerken ten goede. Gods waarachtige dienstknechten arbeiden met een vastberadenheid die niet faalt, omdat ze steeds vertrouwen op de troon der genade.

God heeft Goddelijke hulp beschikbaar voor elk noodgeval waarin menselijke krachten tekort schieten. Hij schenkt de Heilige Geest om in elke moeilijkheid hulp te bieden, om onze hoop en zekerheid te sterken, om onze geest te verlichten en onze harten te reinigen. Hij verschaft gelegenheden en opent wegen om te werken. Als Zijn volk let op de aanwijzingen van Zijn voorzienigheid en klaarstaat om met Hem samen te werken, zullen ze geweldige resultaten zien.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 57 Onderwezen in de wet van God

De dag van het bazuingeschal was aangebroken. Velen waren in Jeruzalem bijeengekomen. Het toneel was in treurige zin belangwekkend. De muur van Jeruzalem was herbouwd en de poorten waren gesloten; maar een groot deel van de stad lag nog in puin.

Op een houten verhoging in één van de breedste straten, aan alle kanten omringd door de droeve overblijfselen van de vergane glorie van Juda, stond Ezra, nu een bejaard man. Rechts en links stonden zijn broeders, de Levieten. Hij zag van de verhoging neer op een zee van hoofden.

Uit alle omringende landen hadden de Israëlieten zich verzameld. *“Ezra loofde de Here, de grote God, en het gehele volk antwoordde, terwijl het de handen omhoog hief: Amen, Amen. En zij knielden en bogen zich voor de Here neder met het gelaat ter aarde.”*

Toch was zelfs hier een bewijs van de zonde van Israël. Door hun huwelijk met andere volken was de Hebreeuwse taal bedorven, en was er grote zorg nodig van de zijde van de spreker om de wet te verklaren in de taal van het volk, zodat iedereen deze kon begrijpen. Bepaalde priesters en Levieten hielpen Ezra bij het uitleggen van de wet. *“Zij lazen namelijk uit het boek, uit de wet Gods, duidelijk voor en gaven uitlegging, zodat men het voorgelezene begreep.”*

“En de oren des gansen volks waren naar het wetboek.” Ze luisterden oplettend en eerbiedig naar de woorden van de Allerhoogste. Toen de wet werd verklaard, waren ze van hun zonde overtuigd en treurden over hun overtredingen. Maar deze dag was een feestdag, een dag van verblijden, een heilige samenroeping, een dag waarop de Heere had geboden dat het volk deze vol vreugde zou vieren; en met het oog hierop werd hun gezegd dat ze hun droefheid moesten bedwingen, en zich verblijden over Gods grote barmhartigheid jegens hen. *“Deze dag is den HEERE, uw God, heilig;”* zei Nehemia. *“bedrijft [dan] geen rouw, en weent niet”* *“Gaat, eet het vette, en drinkt het zoete, en zendt delen dengenen, voor welken niets bereid is, want deze dag is onzen Heere heilig; zo bedroeft u niet, want de blijdschap des HEEREN, die is uw sterkte.”*

Het eerste deel van de dag was bestemd voor godsdienstoefeningen, en het volk bracht het verdere deel van de tijd door in vreugdevolle herinnering aan Gods zegeningen, en in het genieten van de overvloed waarin Hij had voorzien. Ook voor de armen werd gezorgd, omdat ze niets hadden kunnen bereiden. Er was grote blijdschap, omdat de woorden van de wet waren voorgelezen en begrepen.

De volgende dag werd het voorlezen en het uitleggen van de wet voortgezet. En op de vastgestelde tijd — de tiende dag van de zevende maand — vond op Gods bevel de plechtige dienst van de Grote Verzoendag plaats. Van de vijftiende tot de tweeëntwintigste dag van dezelfde maand vierden volk en oversten opnieuw het Loofhuttenfeest. In al hun steden en in Jeruzalem werd geboden: *“Gaat uit op het gebergte, en haalt takken van olijfbomen, en takken van [andere] olieachtige bomen, en takken van mirtebomen, en takken van palmbomen, en takken van [andere] dichte bomen, om loofhutten te maken, als er geschreven is. Alzo ging het volk uit en haalden ze, en maakten zich loofhutten, een iegelijk op zijn dak, en in hun voorhoven, en in de voorhoven van Gods huis, ... en er was zeer grote blijdschap. En men las in het wetboek Gods dag bij dag, van den eersten dag tot den laatsten dag. En zij hielden het feest zeven dagen,”*

PROFETEN EN KONINGEN

Terwijl het volk van dag tot dag luisterde naar het voorlezen van de wet, was het overtuigd van zijn zonden en van de zonden van hun volk uit vroegere geslachten. Ze zagen dat God Zijn beschermende zorg had weggenomen door hun afwijken van Hem, en dat de kinderen van Abraham daardoor in vreemde landen verstrooid waren; en ze namen zich voor Zijn barmhartigheid te zoeken, en te beloven in Zijn wegen te wandelen. Alvorens ze deze plechtige dienst hielden op de tweede dag na het eind van het Loofhuttenfeest, scheidde ze zich af van de heidenen in hun midden.

Toen het volk zich voor de Heere verootmoedigde, zijn zonde beled en om vergiffenis smeekte, bemoedigden de leiders hen te geloven dat God, naar Zijn belofte, hun gebeden had gehoord. Ze moesten niet alleen treuren en wenen en berouw hebben, maar ze moesten ook geloven dat God hen had vergeven. Ze moesten hun geloof tonen door te spreken over Zijn barmhartigheden, en Hem prijzen voor Zijn goedheid. “*Staat op*”, zeiden ze, “*looft den HEERE, uw God, van eeuwigheid tot in eeuwigheid*”

Toen klonk uit de verzamelde menigte, terwijl ze met opgeheven handen stonden, het lied:

“En men love den Naam Uwer heerlijkheid, die verhoogd is boven allen lof en prijs! Gij zijt die HEERE alleen, Gij hebt gemaakt den hemel, den hemel der hemelen, en al hun heir, de aarde en al wat daarop is, de zeeën en al wat daarin is, en Gij maakt die allen levend; en het heir der hemelen aanbidt U.”

Toen dit loflied gezongen was, vertelden de leiders van de vergadering de geschiedenis van Israël, en lieten zien hoe groot Gods goedheid jegens hen was geweest en hoe ondankbaar zij waren geweest. Toen verenigde heel de vergadering zich in een verbond om al Gods geboden te bewaren. Ze hadden de straf voor hun zonde gedragen; nu erkenden ze de rechtvaardigheid van Gods handelwijze met hen, en ze beloofden Zijn wet te gehoorzamen. En om dit te maken tot een “*vast verbond*”, dat in blijvende vorm bewaard zou worden als herinnering aan de verplichting die ze op zich hadden genomen, werd het op schrift gesteld en door de priesters, de Levieten en vorsten getekend. Het moest dienen als herinnering aan hun verplichtingen en als bescherming tegen verzoeking. Het volk verplichtte zich onder ede “*dat zij zouden wandelen in de wet Gods, die gegeven is door de hand van den knecht Gods, Mozes; en dat zij zouden houden, en dat zij zouden doen al de geboden des HEEREN, onzes Heeren, en Zijn rechten en Zijn inzettingen;*”

De eed, toen afgelegd, hield ook een belofte in zich niet door het huwelijk te vermengen met het volk van het land.

Eer de dag van het vasten eindigde, openbaarde het volk nog verder hun voornemen terug te keren tot de Heere, door de belofte af te leggen de Sabbat niet langer te ontheiligen. Nehemia oefende bij deze gelegenheid niet zijn gezag uit, zoals hij dat later zou doen, om heidense handelaars tegen te houden binnen Jeruzalem te komen; maar in een streven het volk te beschermen voor het toegeven aan verleiding, verplichtte hij hen door een plechtig verbond om niet de Sabbat te overtreden door van deze handelaars te kopen, in de hoop dat dit de kooplieden zou ontmoedigen, zodat er een eind aan hun handel zou komen.

Ook werden voorzieningen getroffen om de openbare erediensten van God te onderhouden. Behalve de tienden beloofde de vergadering jaarlijks een bepaalde som voor de heiligdomsdienst bijeen te brengen. “*Ook wierpen wij de loten,*” schrijft Nehemia, “*over het offer van het hout, dat men brengen zou ten huize onzes Gods,... de eerstelingen onzes lands en de eerstelingen van alle vrucht van al het geboomte, jaar op jaar, zouden brengen ten huize des HEEREN; En de eerstgeborenen onzer zonen en onzer beesten, gelijk het in de*

PROFETEN EN KONINGEN

wet geschreven is; en dat wij de eerstgeborenen onzer runderen en onzer schapen zouden brengen ten huize onzes Gods”.

Israël was tot God teruggekeerd met diepe smart over hun afdwalingen. Ze hadden onder tranen en geklaag hun schuld beleden. Ze hadden erkend dat God rechtvaardig met hen had gehandeld, en hadden zich verplicht Zijn heilige wet te gehoorzamen. Nu moesten ze geloof tonen in Zijn beloften. God had hun berouw aanvaard; nu moesten ze zich verheugen over de zekerheid dat hun zonden waren vergeven en dat ze weer deelden in Gods gunst.

De inspanningen van Nehemia om de eredienst van de ware God te herstellen waren met succes bekroond. Zolang het volk zich hield aan de eed die ze hadden afgelegd, zolang ze aan Gods Woord gehoorzaamden, zou God Zijn belofte waarmaken door rijke zegeningen over hen uit te gieten. Voor de degenen die overtuigd zijn van zonde en gebukt gaan onder een gevoel van hun onwaardigheid, schuilen lessen van geloof en bemoediging in dit bericht. De Bijbel vermeldt onverbloemd de gevolgen van Israëls afvalligheid; maar er wordt ook gesproken over de diepe verootmoediging en het berouw, de oprechte toewijding en de vrijgevigheid waardoor hun terugkeer tot de Heere werd gekenmerkt.

Elke oprechte terugkeer tot de Heere brengt blijvende vreugde in het leven. Als een zondaar zich openstelt voor de invloed van de Heilige Geest, ziet hij zijn eigen schuld en onreinheid in tegenstelling met de heiligheid van Hem, Die de harten doorzoekt. Hij ziet zich veroordeeld als overtreder. Maar om deze reden hoeft hij niet toe te geven aan wanhoop; er is reeds gezorgd dat hij vergiffenis kan krijgen. Hij kan zich verblijden over het feit dat zijn zonden zijn vergeven, dat hij deelt in de liefde van een hemelse Vader, die gaarne vergeeft. Het is tot heerlijkheid van God om zondige, berouwvolle mensen te omringen met Zijn liefde, hun wonden te helen, hen te reinigen van zonden en hen te bekleden met de klederen des heils.

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 58 Hervorming

Plechtig en in het openbaar had het volk van Juda beloofd Gods wet te gehoorzamen. Maar toen de invloed van Ezra en Nehemia tijdelijk was verdwenen, verlieten velen de Heere. Nehemia was teruggekeerd naar Perzië. Gedurende zijn afwezigheid van Jeruzalem waren zonden ingeslopen waardoor het volk werd verdorven. Afgodendienaars hadden niet slechts vaste voet gekregen in de stad, maar door hun aanwezigheid besmetten ze zelfs de voorhoven van de tempel. Door onderlinge huwelijken was er vriendschap ontstaan tussen Eljasib de hogepriester en Tobia de Ammoniet, een bittere vijand van Israël. Als resultaat van deze ongeheiligde verbintenis had Eljasib Tobia toestemming gegeven een kamer in te richten bij de tempel, waar voorheen de tienden en gaven van het volk werden bewaard. Vanwege de wreedheid en verraderlijkheid der Ammonieten en Moabieten jegens Israël had God door Mozes gezegd dat ze voor altijd buiten de vergadering van Zijn volk gehouden zouden worden. (Zie Deuteronomium 23:3-6). In strijd met dit woord had de hogepriester de offergaven, opgeborgen in dit vertrek van Gods huis, daaruit verwijderd om ruimte te maken voor deze vertegenwoordiger van een verboden volk. Groter verachting voor God dan het betonen van zulk een gunst aan de vijand van God en Zijn Waarheid was niet mogelijk. Toen Nehemia terugkeerde uit Perzië, hoorde hij van deze heiligschennis *“en het mishaaide mij zeer”*, zegt hij, *“zo wierp ik al het huisraad van Tobia buiten, uit de kamer. Voorts gaf ik bevel, en zij reinigden de kameren; en ik bracht daar weder in de vaten van Gods huis, met het spijsoffer en den wierook”*.

Niet alleen was de tempel verontheiligd, maar ook de offeranden waren misbruikt. Dit had als gevolg gehad dat de vrijgevigheid van het volk was afgenomen. Ze hadden hun ijver en vurigheid verloren, en waren traag in het brengen van hun tienden. De schatkamer van het huis des Heeren was slecht voorzien; vele van de zangers en anderen die aan de tempeldienst verbonden waren, hadden niet voldoende verzorging gekregen en hadden Gods werk in de steek gelaten om elders te werken.

Nehemia ging aan het werk om deze misstanden te verbeteren. Hij riep degenen die de dienst van het huis des Heeren hadden verlaten, terug en *“herstelde ze in hun stand”*. Dit schonk het volk nieuw vertrouwen, en *“toen bracht gans Juda de tienden van het koren, en van den most, en van de olie, in de schatten.”* Betrouwbare mannen werden aangesteld als schatbewaarders over de voorraden; *“en hun werd opgelegd aan hun broederen uit te delen.”*

Nog een gevolg van het feit, dat ze met afgodendienaars waren verbonden, was het veronachtzamen van de Sabbat, het teken dat de Israëlieten van alle andere volkeren onderscheidde als aanbidders van de ware God. Nehemia ontdekte, dat heidense handelaars en kooplieden uit naburige landen naar Jeruzalem waren gekomen en vele Israëlieten ertoe hadden gebracht op Sabbat handel te drijven. Sommigen konden niet overgehaald worden hun beginselen prijs te geven; maar anderen zondigden en verbonden zich met de heidenen in het streven de gewetensbezwaren van hen die trouw waren gebleven, tot zwijgen te brengen. Velen waagden het openlijk de Sabbat te schenden. *“In dezelfde dagen”*, zegt Nehemia, *“zag ik in Juda, die persen traden op den sabbat, en die garven inbrachten, die zij op ezels laadden; als ook wijn, druiven en vijgen, en allen last, dien zij te Jeruzalem inbrachten op den sabbatdag;... Daar waren ook Tyriërs binnen, die vis aanbrachten, en alle koopwaren, die zij op den sabbat verkochten aan de kinderen van Juda en te Jeruzalem.”*

PROFETEN EN KONINGEN

Deze dingen hadden verhinderd kunnen worden, als de oversten hun gezag hadden uitgeoefend; maar het verlangen hun eigen belangen te bevorderen, had hen ertoe gebracht de ongelovigen te begunstigen. Onbevreesd bestrafte Nehemia hen voor het verwaarlozen van hun plicht. *“Wat voor een boos ding is dit,” vroeg hij streng, “dat gijlieden doet, en ontheiligt den sabbatdag? Deden niet uw vaders alzo, en onze God bracht al dit kwaad over ons en over deze stad? En gijlieden maakt de hittige gramschap nog meer over Israël, ontheiligende den sabbat. Het geschiedde nu, als de poorten van Jeruzalem schaduw gaven, voor den sabbat, dat ik bevel gaf, en de deuren werden gesloten; en ik beval, dat zij ze niet zouden opendoen tot na den sabbat; en ik stelde van mijn jongens aan de poorten, [opdat] [er] geen last zou inkomen op den sabbatdag.*

De handelaars en verkopers die niet van plan waren hun plannen op te geven, overnachtten enige malen buiten Jeruzalem, in de hoop gelegenheden te vinden om handel te drijven, hetzij met de inwoners van de stad of met mensen daarbuiten. Nehemia waarschuwde hen dat ze gestraft zouden worden als ze dit bleven doen. *“Waarom vernacht gijlieden tegenover den muur?” vroeg hij; “Zo gij het weder doet, zal ik de hand aan u slaan”. “Van dien tijd af kwamen zij niet op den Sabbat”*

Ook gaf hij de Levieten opdracht de poorten te bewaken, daar hij wist dat zij meer eerbied zouden afdwingen dan het gewone volk. Ook was door hun nauwe verbondenheid met de dienst van God te verwachten, dat ze meer ijver zouden tonen in het nadruk leggen op het gehoorzamen aan Gods wet. Nu vestigde Nehemia zijn aandacht op het gevaar, dat Israël opnieuw dreigde door hun huwelijken en omgang met afgodendienaars. *“Ook zag ik in die dagen Joden”, schrijft hij, “die Asdodische, Ammonietische [en] Moabietische vrouwen [bij] [zich] hadden doen wonen. En hun kinderen spraken half Asdodisch, en zij konden geen Joods spreken, maar naar de taal eens iegelijken volks.”*

Deze ongewettigde verbintenissen waren oorzaak van grote verwarring in Israël; want sommige van deze mensen bekleedden vooraanstaande posities en waren heersers van wie het volk terecht raad en een juist voorbeeld mocht verwachten. Omdat Nehemia voorzag dat de ondergang van het volk het gevolg zou zijn als dit bleef voortgaan, sprak hij ernstig met de overtreders. Hij wees op het geval van Salomo, hij herinnerde hen eraan dat er onder alle volkeren geen koning was geweest als deze man, aan wie God grote wijsheid had geschonken; toch hadden afgodische vrouwen zijn hart afgetrokken van God, en zijn voorbeeld had Israël verdorven.

“Zouden wij dan naar ulieden horen”, sprak Nehemia streng, “dat gij al dit grote kwaad zoudt doen?” “Indien gij uw dochteren hun zonen zult geven, en indien gij van hun dochteren voor uw zonen of voor u zult nemen!”

Toen hij hun Gods geboden en bedreigingen voorhield, alsmede de vreselijke oordelen waardoor Israël in het verleden voor deze zonden was gestraft, werd hun geweten wakker, en er begon een hervormingswerk dat Gods dreigende toorn afwendde en Zijn goedkeuring en zegen bracht. Sommigen bekleedden een heilig ambt, en pleitten voor hun heidense vrouwen met de woorden dat ze er niet van konden scheiden. Er werd echter geen onderscheid gemaakt; rang of positie werd niet in ogenschouw genomen. Als iemand van de priesters of oversten weigerde zich los te maken van de afgodendienaars, werd hij terstond ontslagen uit de dienst des Heeren. Een kleinzoon van de hogepriester, die getrouwd was met een dochter van Sanballat, werd niet alleen uit zijn ambt ontzet, maar zelfs uit Israël verbannen. *“Gedenk aan hen, mijn God”, bad Nehemia, “omdat zij het priesterdom hebben verontreinigd, ja, het verbond des priesterdoms en der Levieten”*

PROFETEN EN KONINGEN

Alleen in het oordeel zal bekend worden, hoeveel zielesmart deze nodige gestrengheid aan de getrouwe werker voor God heeft gekost. Steeds was er strijd met opstandige elementen, en alleen door vasten, gebed en verootmoediging was voortgang mogelijk.

Velen die met afgodendienaars waren gehuwd, verkozen met hen in ballingschap te gaan, en dezen, samen met anderen die uit de vergadering waren verdreven, voegden zich bij de Samaritanen. Sommigen die voorheen vooraanstaande plaatsen hadden bekleed in Gods werk, vonden hun weg daarheen en verenigden zich na verloop van tijd geheel met hen. De Samaritanen, die deze band wilden versterken, beloofden meer van de joodse godsdienst en gebruiken te aanvaarden; en de afvalligen, vastbesloten om hun gewezen broeders te overtreffen, bouwden een tempel op de berg Gerizim, in tegenstelling met Gods huis in Jeruzalem. Hun godsdienst bleef een mengsel van jodendom en heidendom, en hun aanspraak op het feit dat ze Gods volk waren, vormde een bron van verdeeldheid, wedijver en vijandschap tussen beide volken van geslacht tot geslacht. In het hervormingswerk dat in onze tijd moet plaatsvinden, is er behoefte aan mannen die evenals Ezra en Nehemia, de zonde niet zullen vergoelijken of verontschuldigen of ervoor terugschrikken Gods eer te rechtvaardigen. Zij op wie de last van dit werk drukt, zullen niet zwijgen als er verkeerd wordt gehandeld, en evenmin zullen zij de zonde met de mantel van misplaatste liefde bedekken. Ze zullen bedenken dat God de persoon niet aanziet, en dat gestrengheid jegens enkelen barmhartigheid voor velen kan betekenen. Ze zullen ook eraan denken dat in hem die het kwaad berispt, altijd de geest van Christus merkbaar moet zijn.

In hun arbeid verootmoedigden Ezra en Nehemia zich voor God, beleden hun zonden en de zonden van hun volk, en smeekten om vergiffenis alsof ze zelf schuldig waren. Volhardend werkten, baden en leden ze. Het was niet de openlijke vijandigheid van de heidenen die hun werk het meest bemoeilijkte, maar de verborgen tegenstand van zogenaamde vrienden, die door hun invloed te laten gelden voor het dienen van het kwaad, de last van Gods dienstknechten vele malen zwaarder maakten. Deze verraders verschaften aan de vijanden van God materiaal dat ze in hun strijd tegen Gods volk konden gebruiken. Hun boze hartstochten en opstandige wil waren gedurig in strijd met de duidelijke eisen van God.

Het succes van Nehemia's inspanningen laat zien waartoe gebed, geloof en wijs, energiek handelen in staat is. Nehemia was geen priester; hij was geen profeet; hij maakte geen aanspraak op een eervolle titel. Hij was een hervormer, geroepen voor een belangrijke tijd. Het was zijn bedoeling zijn volk met God te herenigen. Door dit doel bezielde gaf hij alle kracht om het te verwerklijken. Hoogstaande, onkreukbare oprechtheid kenmerkte zijn inspanningen. Als hij in aanraking kwam met het kwaad en met tegenstand tegen het goede, bepaalde hij zijn houding zo vastbesloten, dat het volk werd aangemoedigd met nieuwe ijver en moed aan het werk te gaan. Ze moesten zijn trouw, zijn vaderlandsliefde en diepe liefde voor God wel zien, en daarom waren ze bereid hem te volgen waar hij voorging.

Ijver voor een door God aangewezen taak is een belangrijk deel van ware godsdienst. De mensen, als Gods werktuigen waarmee ze Zijn wil kunnen volbrengen, moeten de omstandigheden waarnemen. Direct en vastbesloten handelen op de juiste tijd zal heerlijke overwinningen ten gevolge hebben, terwijl uitstel en nalatigheid resulteren in falen en het ontoren van God. Als de leiders van Gods werk geen ijver tonen, als ze onverschillig en besluiteloos zijn, zal de gemeente zorgeloos, traag en genotzoekend zijn; maar als ze bezielde

PROFETEN EN KONINGEN

zijn met een heilig voornemen om God volkomen te dienen, zal het volk eensgezind, vol hoop en vuur zijn.

Gods woord bevat overvloedig duidelijke en treffende tegenstellingen. Zonde en heiligheid worden naast elkaar genoemd, opdat we bij het zien ervan het ene haten en het andere navolgen. De bladzijden die de haat, het bedrog en verraad van Sanballat en Tobia beschrijven, noemen ook de edelheid, de toewijding en zelfopoffering van Ezra en Nehemia. Het wordt aan ons overgelaten om te beslissen wie we navolgen. De vreeswekkende gevolgen van het overtreden van Gods geboden staan tegenover de zegeningen die het gevolg zijn van gehoorzaamheid. Wij moeten zelf beslissen of we de gevolgen van het één willen lijden of de vreugde van het andere willen smaken.

Het werk van herstel en hervorming door de teruggekeerde ballingen, onder leiding van Zerubbabel, Ezra en Nehemia vormt een beeld van een werk van geestelijk herstel dat moet plaats vinden in de laatste dagen van deze wereldgeschiedenis. Het overblijfsel van Israël was een zwak volk, blootgesteld aan de plunderingen van hun vijanden; maar God wilde door hen op aarde een kennis van Hemzelf en Zijn wet in leven houden. Ze waren de verdedigers van de ware eredienst, de bewaarders van de wet. Ze ondervonden verschillende dingen bij de herbouw van de tempel en de muren van Jeruzalem, en hadden met krachtige tegenstand te maken. De lasten van de leiders in dit werk waren zwaar; maar deze mannen trokken voorwaarts in onwankelbaar vertrouwen, in een ootmoedige geest en in vast vertrouwen op God, in het geloof dat Hij Zijn werk zou doen triomferen. Evenals koning Hizkia hing Nehemia *“den HEERE aan; hij week niet van Hem na te volgen, en hij hield Zijn geboden ... Zo was de HEERE met hem”* (2 Koningen 18:6,7).

Het geestelijk herstel waarvan het werk in de dagen van Nehemia een beeld was, wordt door Jesaja als volgt beschreven: *“En zij zullen de oude verwoeste plaatsen bouwen, de vorige verstoringsen weder oprichten, en de verwoeste steden vernieuwen,”* (Jesaja 61:4) *“En die uit u [voortkomen], zullen bouwen de oude verwoeste plaatsen; de fondamenten, van geslacht tot geslacht [verwoest], zult gij oprichten; en gij zult genaamd worden: Die de bressen toemuurt, die de paden weder opmaakt, om te bewonen.”* (Jesaja 58:12).

Hier beschrijft de profeet een volk dat in een tijd van algemene afval van waarheid en recht, de beginselen die de grondslag vormen van Gods Koninkrijk tracht te herstellen. Ze zijn herstellende van de bres die gemaakt is in Gods wet — de muur die Hij geplaatst heeft rondom Zijn uitverkorenen als hun bescherming, en gehoorzaamheid aan deze geboden van recht, waarheid en reinheid zal hun volmaakte beveiliging zijn. In woorden die niet mis te verstaan zijn, wijst de profeet op het bijzondere werk van dit overblijfsel dat de muur bouwt. *“Indien gij uw voet van den sabbat afkeert, [van] te doen uw lust op Mijn heiligen dag; en [indien] gij den sabbat noemt een verlustiging, opdat de HEERE geheiligd worde, Die te eren is; en [indien] gij dien eert, dat gij uw wegen niet doet, [en] uw eigen lust niet vindt, noch een woord [daarvan] spreekt; Dan zult gij u verlustigen in den HEERE, en Ik zal u doen rijden op de hoogten der aarde, en Ik zal u spijzigen met de erve van uw vader Jakob; want de mond des HEEREN heeft [het] gesproken.”* (Jesaja 58:13-14).

In de eindtijd zal elke Goddelijke instelling hersteld worden. De bres, in de wet gemaakt in de tijd dat de Sabbat werd veranderd door de mens, zal hersteld worden. Gods laatste volk, dat in de wereld leeft als hervormers, moet laten zien dat Gods wet de grondslag vormt van alle blijvende hervormingen, en dat de Sabbat van het vierde gebod blijft bestaan als een gedenkteken aan de schepping, een blijvende herinnering aan Gods macht. Op duidelijke wijze moeten zij de noodzaak aantonen van gehoorzaamheid aan al Gods

PROFETEN EN KONINGEN

geboden. Gedrongen door de liefde van Christus moeten ze met Hem samenwerken in het herbouwen van de verwoeste plaatsen. Ze moeten de herstellende van de bressen, de herbouwers van de straten zijn.

PROFETEN EN KONINGEN

Licht in de avondstond (Daniël 7:27)

Hoofdstuk 59

De komst van een Bevrijder

In de lange eeuwen van *“benauwdheid en duisternis”*, hij zal verduisterd zijn door angst, en voortgedreven door donkerheid.” (Jesaja 8:22) die de geschiedenis van het mensdom heeft gekenmerkt van de dag af dat onze stamouders hun tehuis in het paradijs hebben verloren, tot de tijd dat Gods Zoon als Verlosser van zondaars kwam, was de hoop van het gevallen mensdom gericht op de komst van een Verlosser, Die mannen en vrouwen zou bevrijden van de macht van zonde en dood.

De eerste aanduiding hiervan werd Adam en Eva gegeven, toen het vonnis door God werd uitgesproken over de slang, en God Zich richtte tot satan: *“En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen.”* (Genesis 3:15. Het zondige mensenpaar werd met hoop vervuld, toen het deze woorden hoorde; want in de profetie over het verbreken van satans macht beluisterden zij een belofte van bevrijding uit de ellende, veroorzaakt door de zonde. Hoewel zij moesten lijden door de macht van hun tegenstander, omdat ze onder zijn verleidende invloed waren gekomen en het duidelijke gebod van God hadden overtreden, behoefden ze toch niet toe te geven aan wanhoop. Gods Zoon had aangeboden hun zonde te verzoenen door Zijn eigen bloed. Ze kregen een proeftijd, waarin ze, door geloof in de macht van Christus om te redden, opnieuw kinderen van God konden worden. Omdat satan erin geslaagd was de mens af te brengen van het pad van gehoorzaamheid, werd hij de *“god dezer eeuw”* (2 Korinthe 4:4). De heerschappij die Adam had gekregen, was overgegaan naar de overweldiger.

Maar Gods Zoon had voorgesteld naar deze aarde te komen om de straf voor de zonde te betalen en op deze wijze niet alleen de mens te verlossen, maar ook het verloren rijksgedebied te herwinnen. Van dit herstel profeteerde Micha: *“En gij Schaapstoren, gij Ofel der dochter Sions! Tot u zal komen, ja, daar zal komen de vorige heerschappij, het koninkrijk der dochteren van Jeruzalem.”* (Micha 4:8). Paulus noemde het *“onze erfenis, tot de verkregene verlossing”* (Efeze 1:14). En de Psalmist had hetzelfde herstel van het oorspronkelijk bezit van de mens in gedachten, toen hij zei: *“De rechtvaardigen zullen de aarde erfelijk bezitten, en in eeuwigheid daarop wonen.”* (Psalm 37:29).

Deze hoop op verlossing door de komst van Gods Zoon als Verlosser en Koning is nooit uit het hart van de mens verdwenen. Van het begin af zijn er mensen geweest wiens geloof over de tijd waarin ze leefden, reikte naar de werkelijkheden van de toekomst. Adam, Set, Henoeh, Methusalah, Noach, Sem, Abraham, Isaak en Jakob, — door deze en andere geloofshelden heeft de Heere de kostbare openbaringen van Zijn wil bewaard. Op deze wijze kregen de Israëlieten, het uitverkoren volk door wie de beloofde Verlosser aan de wereld gegeven zou worden, van God een kennis aangaande Zijn wet, en van de zaligheid, die hun deel zou worden door het verzoenend offer van Zijn geliefde Zoon.

De hoop van Israël was samengevat in de belofte, gedaan in de tijd waarin Abraham werd geroepen, en later herhaaldelijk doorgegeven aan zijn nakomelingen: *“En in u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden”* (Genesis 12:3).

Toen Gods plan voor de verlossing van het mensdom aan Abraham werd ontvouwd, bescheen de Zon der gerechtigheid zijn hart, en de duisternis werd verdreven. En toen de Heiland ten slotte Zelf onder de mensen leefde en sprak, getuigde Hij bij de joden van de

PROFETEN EN KONINGEN

hoop, die bij de aartsvader levend was op verlossing door de komst van een Verlosser: *“Abraham, uw vader, heeft met verheuging verlangd, opdat hij Mijn dag zien zou; en hij heeft [hem] gezien, en is verblijd geweest.”* (Johannes 8:56).

Deze zalige hoop werd gehoord in de zegen, die de stervende aartsvader Jakob uitsprak over zijn zoon Juda:

“Juda! gij zijt het, u zullen uw broeders loven; uw hand zal zijn op den nek uwer vijanden; voor u zullen zich uws vaders zonen nederbuigen.”

“De schepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Denzelven zullen de volken gehoorzaam zijn.” (Genesis 49:8,10).

En opnieuw werd de komst van de Verlosser der wereld voorspeld aan de grens van het Beloofde Land door Bileam:

“Ik zal hem zien, maar nu niet; ik aanschouw Hem, maar niet nabij. Er zal een ster voortkomen uit Jakob, en er zal een scepter uit Israël opkomen; die zal de palen der Moabieten verslaan, en zal al de kinderen van Seth verstoren.” (Numeri 24:17).

Gods plan om Zijn Zoon te zenden als Verlosser van het mensdom werd door Mozes aan Israël voorgehouden. Kort voor zijn dood zei deze godsman: *“Een Profeet, uit het midden van u, uit uw broederen, als mij, zal u de HEERE, uw God, verwekken; naar Hem zult gij horen;”* Mozes had Israël duidelijk onderricht aangaande het werk van de komende Messias *“Een Profeet zal Ik hun verwekken uit het midden hunner broederen, als u”*, had de Heere gezegd tot Zijn dienstknecht; *“en Ik zal Mijn woorden in Zijn mond geven, en Hij zal tot hen spreken alles, wat Ik Hem gebieden zal.”* (Deuteronomium 18:15,18). In de tijd van de aartsvaders vormden de offerdiensten, verbonden aan de aanbidding van God, een gedurige herinnering aan de komst van de Zaligmaker; dit was ook het geval met heel de tempeldienst tijdens Israëls geschiedenis. In de dienst van de tabernakel, en later van de tempel, die daarvan de plaats innam, werd het volk dagelijks door zinnebeeld en schaduw onderricht in de grote Waarheden die betrekking hadden op de komst van Christus als Verlosser, Priester en Koning; en eenmaal elk jaar werd hun aandacht gericht op de slotgebeurtenissen van de grote strijd tussen Christus en satan, de volledige reiniging van het heelal van zonde en zondaars. De offeranden en gaven van de Mozaïsche eredienst wezen steeds naar een betere dienst, de hemelse. Het aardse heiligdom was *“een afbeelding voor dien tegenwoordigen tijd”*, waar gaven en offers werden gebracht; de beide afdelingen waren *“de voorbeeldingen der dingen, die in de hemelen zijn”* (Hebreeën 9:9,23); want Christus, onze grote Hogepriester, doet nu dienst als *“Een Bedienaar des heiligdoms, en des waren tabernakels, welken de Heere heeft opgericht, en geen mens.”* (Hebreeën 8:2). Van de dag waarop de Heere tot de slang in het paradijs had gezegd: *“En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad;”* (Genesis 3:15) heeft satan geweten dat hij nooit absolute heerschappij kan hebben over de inwoners van deze wereld. Toen Adam en zijn zonen begonnen met het brengen van de ceremoniële offeranden, door God ingesteld als beeld van de komende Verlosser, zag satan in deze zinnebeelden een beeld van de gemeenschap tussen de aarde en de hemel. In de lange eeuwen die volgden, heeft hij steeds getracht deze gemeenschap te verstoren. Onvermoeid heeft hij getracht God op onjuiste wijze voor te stellen, en de zinnebeelden die heen wijzen op de Heiland, te verdraaien, en bij het merendeel van de mensen heeft hij succes gehad.

Terwijl God de mensen wilde leren dat Zijn liefde de drijfveer was om de Gave te zenden die hen met Zich verzoent, heeft de aartsvijand van de mens getracht God voor te stellen als Iemand Die plezier heeft in hun ondergang. Zo zijn de offeranden en de

PROFETEN EN KONINGEN

instellingen, die door God zijn bedoeld om Zijn liefde te openbaren, verdraaid om dienst te doen als middelen waardoor zondaars vergeefs de hoop hebben gekoesterd om door gaven en goede werken de toorn van een beledigde God te verzoenen. Tegelijkertijd heeft satan getracht de boze neigingen en hartstochten in de mens wakker te roepen en te sterken, zodat ze door herhaalde overtredingen steeds verder zouden afdwalen van God en onlosmakelijk met de banden der zonde geketend zouden worden.

Toen Gods geschreven woord door de Hebreeuwse profeten werd gegeven, bestudeerde satan ijverig de boodschappen die betrekking hadden op de Messias. Nauwlettend onderzocht hij de woorden die op niet mis te verstane wijze het werk van Christus onder de mensen als lijdend offer en als een overwinnende koning beschreven. In de boekrollen van de Oud Testamentische geschriften las hij dat er Iemand zou komen Die *“als een lam ... ter slachting geleid”* zou worden, Die *“alzo verdorven”* zou zijn, dat Zijn gestalte niet meer *“dan van [andere] der mensenkinderen”* was. De beloofde Verlosser van de mens zou *“veracht, en de onwaardigste onder de mensen, een Man van smarten, en verzocht in krankheid”* zijn, *“van God geslagen en verdrukt”* (Jesaja 53:7;52:14;53:3,4); toch zou Hij tevens Zijn grote macht uitoefenen om de *“de ellendigen des volks richten; hij zal de kinderen des nooddriftigen verlossen, en den verdrukker verbrijzelen.”* (Psalm 72:4). Deze profetieën deden satan beven en vrezen; toch gaf hij zijn plannen niet op om indien mogelijk Gods barmhartige voorzieningen voor de verlossing van de gevallen mens te dwarsbomen. Hij besloot de ogen der mensen te verblinden, voor zover dat mogelijk zou zijn, zodat ze de ware betekenis van de Messiaanse voorzeggingen niet zouden verstaan, en opdat op deze wijze de weg zou worden gebaad voor het verwerpen van Christus bij Diens komst.

In de eeuwen die aan de zondvloed voorafgingen, was satan erin geslaagd over heel de wereld een opstand tegen God teweeg te brengen. En zelfs de les, door de zondvloed geleerd, werd al spoedig vergeten. Door sluwe insinuaties bracht satan de mensen stap voor stap ertoe weer in opstand te komen. Opnieuw scheen hij succes te hebben: maar Gods plannen met de gevallen mens konden niet zonder meer terzijde geschoven worden. Door het nageslacht van Abraham, uit de geslachtslijn van Sem, zou een kennis van Gods weldadige plannen bewaard blijven voor latere generaties. Van tijd tot tijd stonden door God geroepen boodschappers der Waarheid op om de aandacht te vestigen op de betekenis van de offerdiensten, vooral op Gods belofte van de komst van Hem naar Wie alle instellingen van de offerdienst wezen. Op deze wijze zou de wereld bewaard worden voor volledige afval. Gods plan ging niet in vervulling zonder de meest vastberaden tegenstand. Op alle mogelijke manieren werkte de vijand van Waarheid en recht om de nakomelingen van Abraham ertoe te brengen hun hoge en heilige roeping te vergeten en zich af te wenden tot de aanbidding van de afgoden. En maar al te dikwijls hadden zijn pogingen succes. Eeuwenlang voor de eerste komst van Christus bedekte duisternis de aarde en donkerheid de volken. Satan wierp zijn duivelse schaduw over het pad van de mensen, om te verhinderen dat ze kennis kregen van God en van de toekomst. Talloos velen zaten in de schaduw van de dood. Hun enige hoop op het verdrijven van deze schaduw was dat God Zich zou openbaren.

In profetisch vergezicht had David, de door God gezalfde, voorzien dat de komst van Christus zou zijn *“gelijk het licht des morgens, [wanneer] de zon opgaat, des morgens zonder wolken,”* (2 Samuël 23:4). En Hosea zegt: *“Zijn uitgang is bereid als de dageraad;”* (Hosea 6:3). Stil en rustig breekt de morgen aan over het aardrijk, verdrijft de duistere schaduwen en wekt de aarde tot leven Zo zou de Zon der gerechtigheid opgaan *“er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen”* (Maleachi 4:2).

PROFETEN EN KONINGEN

Het volk, dat *“in duisternis wandelt, zal een groot licht zien”*

De profeet Jesaja zag vol vervoering deze heerlijke bevrijding, toen hij uitriep: *“Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder; en men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vrededorst; Der grootheid dezer heerschappij en des vredes zal geen einde zijn op den troon van David en in zijn koninkrijk, om dat te bevestigen, en dat te sterken met gericht en met gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid toe. De ijver des HEEREN der heirscharen zal zulks doen.”* (Jesaja 9:1,5-6).

Later in Israëls geschiedenis, kort voor de eerste komst van Christus, werd algemeen verstaan dat naar de komst van de Messias werd verwezen in de profetie: *“Het is te gering, dat Gij Mij een Knecht zoudt zijn, om op te richten de stammen van Jakob, en om weder te brengen de bewaarden in Israël; Ik heb U ook gegeven tot een Licht der heidenen, om Mijn heil te zijn tot aan het einde der aarde.”* (Jesaja 49:6). *“En de heerlijkheid des HEEREN zal geopenbaard worden; en alle vlees te gelijk zal zien”* (Jesaja 40:5), had de profeet voorzeggd. Van dit licht der volken getuigde Johannes de Doper later zo vrijmoedig, toen hij uitriep: *“Ik ben de stem des roependen in de woestijn: Maakt den weg des Heeren recht, gelijk Jesaja, de profeet, gesproken heeft.”* (Johannes 1:23).

Aan Christus werd de profetische belofte gegeven: *“Alzo zegt de HEERE, de Verlosser van Israël, Zijn Heilige, tot de verachte ziel, tot Dien, aan Welken het volk een gruwel heeft ... Alzo zegt de HEERE: ... Ik zal U bewaren, en Ik zal U geven tot een verbond des volks, om het aardrijk op te richten, om de verwoeste erfenissen te doen beërven; Om te zeggen tot de gebondenen: Gaat uit; tot hen, die in duisternis zijn: Komt te voorschijn! . . . Zij zullen niet hongeren, noch dorsten, en de hitte en de zon zal hen niet steken; want hun Ontfermer zal ze leiden, en Hij zal hen aan de springaders der wateren zachtjes leiden.”* (Jesaja 49:7-10).

De getrouwen onder het volk der joden, die afstammelingen waren van de lijn waardoor een kennis van God was bewaard gebleven, sterkten hun geloof door deze en soortgelijke uitspraken te overdenken. Met grote vreugde lasen ze dat de Heere Iemand zou zalven *“om een blijde boodschap te brengen den zachtmoedigen; Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van harte, om den gevangenen vrijheid uit te roepen, en den gebondenen opening der gevangenis; Om uit te roepen het jaar van het welbehagen des HEEREN,”* (Jesaja 61:1-2). Toch was hun hart met droefheid vervuld als ze dachten aan het lijden dat Hij moest ondergaan om Gods plan in vervulling te doen gaan. Met diepe ootmoed lasen ze de woorden in de profetische boekrol:

“Wie heeft onze prediking geloofd, en aan wien is de arm des HEEREN geopenbaard? Want Hij is als een rijsje voor Zijn aangezicht opgeschoten, en als een wortel uit een dorre aarde; Hij had geen gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben. Hij was veracht, en de onwaardigste onder de mensen, een Man van smarten, en verzocht in krankheid; en [een] [iege]lijk was als verbergende het aangezicht voor Hem; Hij was veracht, en wij hebben Hem niet geacht.

Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze smarten heeft Hij gedragen; doch wij achtten Hem, dat Hij geplaagd, van God geslagen en verdrukt was.

Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf, die ons den vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden. Wij dwaalden allen als schapen, wij keerden ons een iegelijk naar zijn

PROFETEN EN KONINGEN

weg; doch de HEERE heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen. [Als] dezelve geëist werd, toen werd Hij verdrukt; doch Hij deed Zijn mond niet open; als een lam werd Hij ter slachting geleid, en als een schaap, 7dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders, also deed Hij Zijn mond niet open.

Hij is uit den angst en uit het gericht weggenomen; en wie zal Zijn leeftijd uitspreken? Want Hij is afgesneden uit het land der levenden; om de overtreding Mijns volks is de plage op Hem geweest. En men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld, en Hij is bij den rijke in Zijn dood geweest, omdat Hij geen onrecht gedaan heeft, noch bedrog in Zijn mond geweest is.” (Jesaja 53:1-9).

Van de lijdende Heiland had de Heere Zelf gezegd door Zacharia: ”Zwaard! ontwaak tegen Mijn Herder, en tegen den Man, Die Mijn Metgezel is” (Zacharia 13:7). Als Plaatsvervanger en Borg voor de zondige mens moest Christus lijden onder Gods gerechtigheid. Hij moest begrijpen wat gerechtigheid betekende. Hij moest weten wat het voor zondaars wil zeggen zonder Middelaar voor God te staan.

Door de Psalmist had de Verlosser van Zichzelf geprofeteerd: “De versmaadheid heeft mijn hart gebroken, en ik ben zeer zwak; en ik heb gewacht naar medelijden, maar er is geen; en naar vertroosters, maar heb ze niet gevonden. Ja, zij hebben mij gal tot mijn spijs gegeven; en in mijn dorst hebben zij mij edik te drinken gegeven.” (Psalm 69:221-22). Over de behandeling die Hij zou ondergaan, profeteerde Hij: “Want honden hebben mij omsingeld; een vergadering van boosdoeners heeft mij omgeven; zij hebben mijn handen en mijn voeten doorgraven. Al mijn beenderen zou ik kunnen tellen; zij schouwen het aan, zij zien op mij. Zij delen mijn klederen onder zich, en werpen het lot over mijn gewaad.” (Psalm 22:17-19).

Deze schilderingen van het bitter lijden en de wrede dood van Hem Die beloofd was, bevatten ondanks hun treurige inhoud toch rijke beloften; want van Hem, Die het de Heere behaagde te verbrijzelen en Hem ziek te maken, opdat Hij een schuldoffer zou zijn, had de Heere gezegd:

“zo zal Hij zaad zien, Hij zal de dagen verlengen; en het welbehagen des HEEREN zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan. Om den arbeid Zijner ziel zal Hij het zien, [en] verzadigd worden; door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, want Hij zal hun ongerechtigheden dragen. Daarom zal Ik Hem een deel geven van velen, en Hij zal de machtigen als een roof delen, omdat Hij Zijn ziel uitgestort heeft in den dood, en met de overtreders is geteld geweest, en Hij veler zonden gedragen heeft, en voor de overtreders gebeden heeft.” (Jesaja 53:10-12).

Liefde voor zondaars bracht Christus ertoe de prijs voor de verlossing te betalen. “Dewijl Hij zag, dat er niemand was, zo ontzette Hij Zich, omdat er geen voorbidder was;” niemand anders kon mannen en vrouwen vrijkopen uit de macht van de vijand; “daarom bracht Hem Zijn arm heil aan, en Zijn gerechtigheid ondersteunde Hem.” (Jesaja 59:16).

“Ziet, Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, [in] [Denwelken] Mijn ziel een welbehagen heeft! Ik heb Mijn geest op Hem gegeven; Hij zal het recht den heidenen voortbrengen.” (Jesaja 42:1).

In Zijn leven liet Hij Zich niet gelden. De eer die de wereld schenkt aan positie, aan rijkdom en talent, was vreemd aan Gods Zoon. De Messias zou geen van de middelen die mensen gebruiken om trouw te winnen of eerbetoon te eisen, voor Zichzelf benutten. Zijn zelfverloochening werd afgebeeld in de volgende woorden:

PROFETEN EN KONINGEN

“Hij zal niet schreeuwen, noch Zijn [stem] verheffen, noch Zijn stem op de straat horen laten. Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en de rokende vlaswiek zal Hij niet uitblussen” (vers 2-3).

De Heiland zou Zich onder de mensen gedragen op een wijze die een duidelijke tegenstelling vormde met de leraars van Zijn tijd. In Zijn leven zou geen luidruchtig dispuut, geen opzichtige eredienst, geen daad om toejuicing te ontvangen ooit worden gezien. De Messias zou Zich verbergen achter Zijn God, en God zou in het karakter van Zijn Zoon geopenbaard worden.

Zonder kennis van God zou het mensdom voor eeuwig verloren zijn. Zonder Gods hulp zouden mannen en vrouwen steeds dieper wegzinken. Leven en kracht moest door Hem, Die de wereld had geschapen, worden meegedeeld. De noden van de mens konden op geen andere wijze worden aangevuld.

Van de Messias werd verder voorgezegd: *“Hij zal niet verdonkerd worden, en Hij zal niet verbroken worden, totdat Hij het recht op aarde zal hebben besteld; en de eilanden zullen naar Zijn leer wachten.” “Hij maakte [hem] groot [door] de wet, en Hij maakte [hem] heerlijk.” (vers 4,21).* Hij zou de belangrijkheid en de bindende eisen der wet niet wegnemen, maar deze juist verheffen. Tegelijkertijd zou Hij Gods wetten bevrijden van de veeleisende lasten die door de mens daaraan waren verbonden, en waardoor velen ontmoedigd werden in het dienen van God op aanvaardbare wijze.

Van de zending van de Heiland had God gezegd: *“Ik, de HEERE, heb u geroepen in gerechtigheid, en Ik zal [u] bij uw hand grijpen; en Ik zal u behoeden, en Ik zal u geven tot een Verbond des volks, tot een Licht der heidenen. Om te openen de blinde ogen, om de gebondenen uit te voeren uit de gevangenis, [en] uit het gevangenhuis, die in duisternis zitten. Ik ben de HEERE, dat is Mijn Naam; en Mijn eer zal Ik geen anderen geven, noch Mijn lof den gesneden beelden. Ziet, de voorgaande dingen zijn gekomen, en nieuwe dingen verkondig Ik; eer dat zij uitspruiten, doe Ik ulieden die horen.” (vers 6-9).*

Door het beloofde Zaad zou de God van Israël Sion verlossing brengen. *“Want er zal een Rijsje voortkomen uit den afgehouden tronk van Isai, en een Scheut uit zijn wortelen zal Vrucht voortbrengen.” (Jesaja 11:1).* *“ziet, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren, en Zijn naam IMMANUEL heten. Boter en honig zal Hij eten, totdat Hij wete te verwerpen het kwade, en te verkiezen het goede.” (Jesaja 7:14-15).* *“En op Hem zal de Geest des HEEREN rusten, de Geest der wijsheid en des verstands, de Geest des raads en der sterkte, de Geest der kennis en der vreze des HEEREN. En Zijn rieken zal zijn in de vreze des HEEREN; en Hij zal naar het gezicht Zijner ogen niet richten; Hij zal ook naar het gehoor Zijner oren niet bestraffen. Maar Hij zal de armen met gerechtigheid richten, en de zachtmoedigen des lands met rechtmatigheid bestraffen; doch Hij zal de aarde slaan met de roede Zijnsmonds, en met den adem Zijner lippen zal Hij den goddeloze doden. Want gerechtigheid zal de gordel Zijner lendenen zijn; ook zal de waarheid de gordel Zijner lendenen zijn.” (Jesaja 11:2-5).* *“Want het zal geschieden ten zelve dage, dat de heidenen naar den Wortel van Isai, Die staan zal tot een banier der volken, zullen vragen, en Zijn rust zal heerlijk zijn.” (vers 10).*

“Ziet, een Man, Wiens naam is SPRUITE... Ja, Hij zal den tempel des HEEREN bouwen, en Hij zal het sieraad dragen, en Hij zal zitten, en heersen op Zijn troon; en Hij zal priester zijn op Zijn troon;” (Zacharia 6:12-13).

PROFETEN EN KONINGEN

Een Fontein zou geopend worden *“tegen de zonde en tegen de onreinheid”* (Zacharia 13:1); de mensen zouden de zegenrijke uitnodiging vernemen: *“O alle gij dorstigen! komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld, en zonder prijs, wijn en melk! Waarom weegt gijlieden geld uit voor hetgeen geen brood is, en uw arbeid voor hetgeen niet verzadigen kan? Hoort aandachtiglijk naar Mij, en eet het goede, en laat uw ziel in vettigheid zich verlustigen. Neigt uw oor, en komt tot Mij, hoort, en uw ziel zal leven; want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, [en] [u] [geven] de gewisse weldadigheden van David”*

Israël kreeg de belofte: *“Ziet, Ik heb hem [tot] een getuige der volken gegeven, een vorst en gebieder der volken. Ziet, gij zult een volk roepen, dat gij niet kent, en het volk, dat u niet kende, zal tot u lopen, om des HEEREN uws Gods wil, en om des Heiligen Israëls wil, want Hij heeft u verheerlijkt.”* (Jesaja 55:1-5).

“Ik breng Mijn gerechtigheid nabij, zij zal niet verre wezen, en Mijn heil zal niet vertoeven; maar Ik zal heil geven in Sion, aan Israël Mijn heerlijkheid.” (Jesaja 46:13). In woord en daad zou de Messias tijdens Zijn werk op aarde aan de mens de heerlijkheid van God de Vader openbaren. Elke daad in Zijn leven, elk woord dat Hij sprak, elk wonder dat Hij deed, zou aan de gevallen mens Gods oneindige liefde bekendmaken.

“O Sion, gij verkondigster van goede boodschap, klim op een hogen berg; o Jeruzalem, gij verkondigster van goede boodschap, hef uw stem op met macht, hef ze op, vrees niet, zeg den steden van Juda: Zie [hier] is uw God! Ziet, de Heere HEERE zal komen tegen den sterke, en Zijn arm zal heersen; ziet, Zijn loon is bij Hem, en Zijn arbeidsloon is voor Zijn aangezicht. Hij zal Zijn kudde weiden gelijk een herder; Hij zal de lammeren in Zijn armen vergaderen, en in Zijn schoot dragen; de zogenden zal Hij zachtjes leiden.” (Jesaja 40:9-11).

“En te dien dage zullen de doven horen de woorden des Boeks; en de ogen der blinden, zijnde uit de donkerheid en uit de duisternis, zullen zien. En de zachtmoedigen zullen vreugde op vreugde hebben in den HEERE; en de behoeftigen onder de mensen zullen zich in de Heilige Israëls verheugen.”. *“En die dwalende van geest zijn, zullen tot verstand komen, en de murmureerders zullen de lering aannemen.”* (Jesaja 29:18-19,24).

Zo sprak God zowel door patriarchen en profeten als door zinnebeelden en symbolen tot de wereld over de komst van een Verlosser van zonde. Een lange reeks profetieën wees naar de komst van de “Wens aller volken”. Zelfs de plaats van Zijn geboorte en de tijd van Zijn komst waren nauwkeurig aangegeven.

Davids Zoon moest geboren worden in de stad van David. *“En gij, Bethlehem Efratha!”*, had de profeet gezegd, *“Uit u zal Mij voortkomen, Die een Heerser zal zijn in Israël, en Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid”* (Micha 5:1).

“En gij Bethlehem, [gij] land Juda! zijt geenszins de minste onder de vorsten van Juda; want uit u zal de Leidsman voortkomen, Die Mijn volk Israël weiden zal.” (Mattheüs 2:6).

De tijd van de eerste komst en van enkele der voornaamste gebeurtenissen in het levenswerk van de Heiland was door de engel Gabriël aan Daniël meegedeeld. *“Zeventig weken”*, had de engel gezegd, *“zijn bestemd over uw volk, en over uw heilige stad, om de overtreding te sluiten, en om de zonden te verzegelen, en om de ongerechtigheid te verzoenen, en om een eeuwige gerechtigheid aan te brengen, en om het gezicht, en den profeet te verzegelen, en om de heiligheid der heiligheden te zalven.”* (Daniël 9:24). In de profetie wordt een dag genomen voor een jaar. (Numeri 14:34; Ezechiël 4:6). De zeventig

PROFETEN EN KONINGEN

weken, of vierhonderd negentig dagen, stellen vierhonderd negentig jaren voor. Het beginpunt van deze periode is gegeven: *“Weet dan, en versta: van den uitgang des woords, om te doen wederkeren, en om Jeruzalem te bouwen, tot op Messias den Vorst, zijn zeven weken, en twee en zestig weken; de straten, en de grachten zullen wederom gebouwd worden, doch in benauwdheid der tijden.”* (Daniël 9:25), of negenenzestig weken, dat is vierhonderd drieëntachtig jaar. Het bevel om Jeruzalem te herstellen en te herbouwen, zoals dit is gegeven door het besluit van Arthahsasta Longimanus, trad in het najaar van 457 vóór Christus in werking. (zie Ezra 6:14; 7:1,9). Van deze tijd gerekend reiken vierhonderd drieëntachtig jaar tot de herfst van het jaar 27. Volgens de profetie zou deze periode reiken tot de Messias, de Gezalfde. In het jaar 27 ontving Jezus bij Zijn doop de zalving van de Heilige Geest en begon korte tijd later met Zijn werk. Toen werd de boodschap gepredikt: *“De tijd is vervuld”* (Markus 1:15).

De engel vervolgde: *“En hij zal velen het verbond versterken een week;”* (of zeven jaar). Gedurende zeven jaar nadat de Heiland Zijn werk aanving, werd het Evangelie voornamelijk aan de joden gepredikt; drie en een half jaar door Christus Zelf, later door de apostelen. *“en [in] de helft der week zal hij het slachtoffer en het spijsoffer doen ophouden,”* (Daniël 9:27). In het voorjaar van het jaar 31 werd Christus, het ware Offer, op Golgotha gekruisigd. Toen werd het voorhangsel van de tempel doormidden gescheurd, waardoor te kennen werd gegeven dat de heiligheid en betekenis van de offerdienst had afgedaan. De tijd was aangebroken dat de aardse offerdienst zou eindigen. Die ene week — zeven jaar — eindigde in het jaar 34. Toen bezegelden de joden door de steniging van Stefanus hun verwerping van het Evangelie; de discipelen die door de vervolging werden verstrooid, trokken het land door en predikten overal het Evangelie. (Zie Handelingen 8:4). Korte tijd later werd Saulus de vervolger bekeerd en werd hij Paulus genoemd, de apostel der heidenen.

De vele profetieën betreffende de komst van de Heiland brachten de Hebreëen ertoe gedurig te leven in afwachting. Velen stierven in geloof zonder dat ze de belofte hadden verkregen. Maar door ze van verre te zien, geloofden ze deze, en beleden ze dat ze gasten en vreemdelingen waren op aarde. Sedert de dagen van Henoch hadden de beloften, herhaald door patriarchen en profeten, de hoop op Zijn komst levend gehouden.

God had niet van het begin af de juiste tijd van Jezus' eerste komst geopenbaard; zelfs toen de profetie aan Daniël was gegeven, begrepen niet allen de boodschap op de juiste wijze.

Eeuw na eeuw ging voorbij; ten slotte zwegen de stemmen van de profeten. De hand van de verdrukker lag zwaar op Israël. Naarmate de joden afweken van God, verzwakte het geloof, en de hoop verlichtte nauwelijks meer de toekomst. Velen begrepen de woorden der profeten niet meer; en degenen die een krachtig geloof hadden moeten hebben, riepen uit: *“de dagen zullen verlengd worden, en al het gezicht zal vergaan?!”* (Ezechiël 12:22). In Gods raad was echter het tijdstip voor de komst van Christus bepaald; en *“wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden,... Opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou, [en] opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden.”* (Galaten 4:4,5). Aan de mens moesten lessen van nederigheid in menselijke taal worden geleerd. De Boodschapper van het verbond moest spreken. Zijn stem moest in de tempel worden gehoord. Hij Die de Waarheid is, moest de Waarheid scheiden van het kaf van menselijke gedachten, die deze krachteloos hadden gemaakt. De beginselen van Gods gezag en het verlossingsplan moesten duidelijk worden omschreven. De lessen uit het Oude

PROFETEN EN KONINGEN

Testament moesten duidelijk de mensen voor ogen worden gehouden. Toen de Heiland eindelijk kwam, *“en is den mensen gelijk geworden;”*, en Zijn dienstwerk van barmhartigheid aanving, kon satan Hem slechts de hiel verbrijzelen, terwijl Christus door elke daad van vernedering of lijden de kop van Zijn tegenstander verbrijzelde. De zielsangst, die het gevolg is van de zonde, drukte op het hart van de zondeloze Zoon van God; toen Christus echter de tegenspraak van de zondaars tegen Zich verdroeg, betaalde Hij de schuld voor de zondaar en brak het slavenjuk waaraan de mens was gekluisterd. Elke zielesmart, elke belediging werkte mee aan de bevrijding van de mens.

Als satan Christus ertoe had kunnen brengen een enkele maal te zondigen, Hem zo ver had kunnen brengen dat een enkele verkeerde daad of gedachte Zijn volmaakte reinheid zou hebben besmeurd, zou de vorst der duisternis over de Borg van de mens hebben getriomfeerd en zodoende heel het menselijk geslacht aan zich hebben onderworpen. Maar hoewel satan het Christus moeilijk kon maken, kon Hij Hem niet besmetten met de zonde. Hij kon zielenpijn veroorzaken, maar Hem niet verontreinigen. Hij maakte het leven van Christus één lange periode van strijd en beproeving; toch verloor hij bij elke aanval zijn greep op de mens.

In de woestijn waar Hij verzocht werd, in de hof van Gethsémané, en aan het kruis streed onze Heiland met de vorst der duisternis. Zijn wonden werden de eretekenen van Zijn overwinning voor de mens. Toen Christus in doodsangst aan het kruis hing, terwijl boze geesten zich verblijdden en boze mensen spotten, werd Zijn hiel door satan verbrijzeld. Maar ditzelfde feit betekende het verpletteren van de kop van de slang. Door de dood heeft Hij hem, *“die het geweld des doods had”*, (Hebreeën 2:14) onttroond. Dit feit bepaalde het lot van de leider van de opstand en bezegelde het Verlossingsplan voor altijd. In de dood behaalde Hij de overwinning over de macht van de dood; bij Zijn opstanding opende Hij de poorten van het graf voor al Zijn volgelingen. In die laatste grote strijd zien we de profetie in vervulling gaan: *“datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen.”* (Genesis 3:15). *“Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat als [Hij] zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is.”* (1 Johannes 3:2). Onze Verlosser heeft de weg gebaad, zodat de grootste zondaar, de behoeftigste mens, zij die het ergst verdrukt en veracht zijn, toegang kunnen hebben tot de Vader.

“HEERE! Gij zijt mijn God, U zal ik verhogen, Uw Naam zal ik loven, want Gij hebt wonder gedaan; [Uw] raadslagen van verre zijn waarheid [en] vastigheid.” (Jesaja 25:1).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 60 “Het huis van Israël”

In de verkondiging van de Waarheden van het eeuwig Evangelie aan ieder volk, natie, taal en stam vervult Gods gemeente op aarde in deze tijd de profetie uit het verleden: *“Israël zal bloeien en groeien; en zij zullen de wereld met inkomsten vervullen”* (Jesaja 27:6). De volgelingen van Jezus bezetten in samenwerking met hemelse wezens steeds meer de woeste plaatsen op aarde; en als gevolg van hun werk is een rijke oogst van kostbare zielen zichtbaar. Nu brengt als nooit tevoren de verspreiding van de Bijbelse Waarheden door een toegewijde gemeente aan de mensen de zegeningen, eeuwen geleden afgebeeld in de belofte aan Abraham en aan geheel Israël — aan Gods gemeente in alle tijden — Ik zal *“u zegenen, ... en wees een zegen!”* (Genesis 12:2). Deze belofte van zegening had in grote mate vervuld moeten worden in de eeuwen die volgden op de terugkeer van de Israëlieten uit het land van hun ballingschap.

Het was Gods bedoeling dat de hele aarde voorbereid zou worden op de eerste komst van Christus zoals nu de weg wordt voorbereid op Zijn wederkomst. Na de jaren van vernederende ballingschap beloofde God genadig de verzekering, door Zacharia aan Zijn volk Israël: *“Ik ben wedergekeerd tot Sion, en Ik zal in het midden van Jeruzalem wonen; en Jeruzalem zal geheten worden een stad der waarheid, en de berg des HEEREN der heirscharen, een berg der heiligheid.”* En van zijn volk zei Hij: *“Ik zal hun tot een God zijn, in trouw en in gerechtigheid”* (Zacharia 8:3,8). Deze beloften waren gegeven op voorwaarde van gehoorzaamheid. De zonden waardoor de Israëlieten gekenmerkt waren voor hun wegvoering, mochten niet herhaald worden. *“Richt een waarachtig gericht,”*, had de Heere gezegd tot hen die bezig waren met de herbouw, *“en doet goedertierenheid en barmhartigheden, de een aan den ander; En verdrukt de weduwe noch den wees, den vreemdeling noch den ellendige; en denkt niet in uw hart de een des anderen kwaad”*. (Zacharia 7:9-10). *“spreekt de waarheid, een iegelijk met zijn naaste; oordeelt de waarheid en een oordeel des vredes in uw poorten.”* (Zacharia 8:16).

Rijk waren zowel de tijdelijke als geestelijke beloningen, beloofd aan hen die deze beginselen van recht in praktijk zouden brengen. *“Want het zaad zal voorspoedig zijn, de wijnstok zal zijn vrucht geven,”*, had God gezegd, *“en de aarde zal haar inkomen geven, en de hemelen zullen hun dauw geven; en Ik zal het overblijfsel dezes volks dit alles doen erven. En het zal geschieden, gelijk als gij, o huis van Juda! en gij, o huis Israëls, geweest zijt een vloek onder de heidenen, also zal Ik ulieden behoeden, en gij zult een zegening wezen;”* (vers 12-13).

Door de Babylonische ballingschap waren de Israëlieten voorgoed genezen van het aanbidden van gesneden beelden. Na hun terugkeer schonken ze veel aandacht aan godsdienstig onderricht en het bestuderen van wat geschreven stond in het boek der wet en in de profeten over het aanbidden van de ware God. Het herstel van de tempel stelde hen in staat de ceremoniële diensten van het heiligdom ten volle na te leven. Onder de leiding van Zerubbabel, Ezra en Nehemia beloofden ze herhaaldelijk alle geboden en inzettingen van de Heere te zullen onderhouden. De perioden van voorspoed die volgden, leverden overvloedig bewijs dat God bereid was te aanvaarden en te vergeven; en toch wendden ze zich met noodlottige kortzichtigheid telkens weer af van hun heerlijke bestemming, en pasten

PROFETEN EN KONINGEN

zelfzuchtig op zichzelf toe wat genezing en geestelijk leven aan tallozen zou hebben gebracht.

Dit falen in het voldoen aan Gods plan kwam heel duidelijk in de dagen van Maleachi naar voren. Gestreng sprak de boodschapper des Heeren over de boosheden die Israël beroofden van tijdelijke voorspoed en geestelijke kracht. In zijn bestraffing van de zondaars spaarde de profeet priesters noch volk. De godsspraak door Maleachi luidde, dat de lessen uit het verleden niet vergeten mochten worden, en het verbond dat God met het huis van Israël had gemaakt, trouw gehouden moest worden. Alleen door oprecht berouw kon Gods zegen hun deel zijn. *“smeeft toch het aangezicht van God”*, pleitte de profeet, *“dat Hij ons genadig zij!”* (Maleachi 1:9). Het eeuwenoude plan voor de verlossing van de mensheid zou echter niet door een tijdelijk falen van Israël mislukken. Het mocht dan al waar zijn dat degenen, tot wie de profeet zich richtte, geen acht sloegen op de boodschap; maar Gods plannen zouden niettemin gestadig in vervulling gaan. *“Maar van den opgang der zon tot haar ondergang,”* had de Heere door Zijn boodschapper doen weten, *“zal Mijn Naam groot zijn onder de heidenen; en aan alle plaats zal Mijn Naam reukwerk toegebracht worden, en een rein spijsoffer; want Mijn Naam zal groot zijn onder de heidenen, zegt de HEERE der heirscharen.”* (vers 11). Het verbond van *“leven, en de vrede”* dat God met de zonen van Levi had gemaakt, — het verbond dat onnoemelijke zegeningen zou hebben gebracht als het gehouden was — wilde de Heere nu vernieuwen met hen die vroeger geestelijke leiders waren geweest, maar die door de zonde *“verachtelijk en onwaard gemaakt voor het ganse volk,”* (Maleachi 2:5,9).

Plechtig werden de boosdoeners gewaarschuwd dat de oordeelsdag zou aanbreken, en de Heere iedere zondaar met een haastig oordeel zou bezoeken. Toch werd niemand zonder hoop gelaten; de profetieën van Maleachi over het oordeel gingen gepaard met uitnodigingen tot de onboetvaardigen om vrede te sluiten met God. *“Keert weder tot Mij”*, nodigde de Heere, *“en Ik zal tot u wederkeren”* (Maleachi 3:7).

Men zou menen dat ieder hart aan zulk een uitnodiging gehoor zou moeten geven. De God des hemels smeekt Zijn dwalende kinderen tot Hem terug te keren, om met Hem samen te werken in het bevorderen van Zijn werk op aarde. De Heere steekt Zijn hand uit om de hand van Israël vast te pakken hen te helpen op het smalle pad van zelfverloochening en zelfopoffering, om met Hem de erfenis als kinderen van God te delen. Zullen ze gehoor geven? Zullen ze ontdekken wat hun enige hoop is?

Hoe verdrietig is het bericht dat de Israëlieten in de dagen van Maleachi aarzelden om hun hoogmoedige harten te verootmoedigen in directe en liefdevolle gehoorzaamheid en van harte gemeente samenwerking. Uit hun antwoord blijkt hun zelfrechtvaardiging: *“Waar in zullen wij wederkeren?”*

De Heere openbaart Zijn volk één van hun speciale zonden. *“Zal een mens God beroven?”* vraagt Hij. *“Maar gij berooft Mij”*. Nog steeds niet overtuigd, vragen de ongehoorzamen: *“Waar in beroven wij U?”*

Het antwoord van God is duidelijk: *“In de tienden en het hefoffer. Met een vloek zijt gij vervloekt, omdat gij Mij berooft, zelfs het ganse volk. Brengt al de tienden in het schathuis, opdat er*

spijze zij in Mijn huis; en beproeft Mij nu daarin, zegt de HEERE der heirscharen, of Ik u [dan] niet opendoen zal de vensteren des hemels, en u zegen afgieten, zodat er geen [schuren] genoeg wezen zullen. En Ik zal om uwentwil den opeter schelden, dat hij u de vrucht des lands niet verderve; en de wijnstok op het veld zal u geen misdraacht

PROFETEN EN KONINGEN

voortbrengen, zegt de HEERE der heirscharen. En alle heidenen zullen u gelukzalig noemen; want gijlieden zult een lustig land zijn, zegt de HEERE der heirscharen.” (vers 7-12).

God zegent het werk van mensenhanden, opdat zij Hem Zijn aandeel kunnen teruggeven. Hij geeft de zonneschijn en de regen; Hij doet het groene kruid groeien; Hij geeft gezondheid en kracht om welvaart te verkrijgen. Elke zegening is van Hem afkomstig, en Hij wil dat mannen en vrouwen hun dank tonen door Hem een deel terug te geven in de vorm van tienden en gaven — in dankoffers, vrijwillige gaven, in zondoffers. Ze moeten hun middelen gebruiken in Zijn dienst, opdat Zijn wijngaard geen woestenijs zal worden.

Ze moeten nagaan wat de Heere zou doen als Hij in hun plaats zou zijn. Ze moeten alle moeilijkheden aan Hem voorleggen in het gebed. Ze moeten een onzelfzuchtige belangstelling tonen in de opbouw van Zijn werk in alle delen van de wereld.

Door boodschappen als deze van Maleachi, de laatste profeet uit het Oude Testament, zowel als door verdrukking van heidense vijanden, leerden de Israëlieten eindelijk de les dat ware voorspoed afhankelijk is van gehoorzaamheid aan Gods wet. Maar bij vele mensen was gehoorzaamheid niet het gevolg van geloof en liefde. Hun drijfveer was zelfzuchtig. Ze bewezen uiterlijke dienst als middel tot nationale grootheid. Het uitverkoren volk werd geen licht voor de wereld, maar zonderde zich af van de wereld om niet tot afgoderij te worden verleid. De beperkingen die God had opgelegd door het verbod dat Zijn volk zich niet door huwelijken zou verzwageren met de heidenen, en het verbod voor Israël om niet deel te nemen aan de afgodische gebruiken van omringende volken, werd op een dusdanige wijze verdraaid, dat een scheidsmuur werd opgericht tussen de Israëlieten en alle andere volken, waardoor de zegeningen, die Israël op Gods bevel aan de wereld had moeten doorgeven, hun werden onthouden.

In dezelfde tijd scheidden de joden zich door hun zonden af van God. Ze konden niet de diepe geestelijke strekking ontdekken van hun zinnebeeldige dienst. In hun eigengerechtigheid vertrouwden ze op hun eigen werken, op de offers en instellingen zelf, in plaats van te vertrouwen op de verdiensten van Hem op Wie dit alles heenwees. Door op deze wijze te trachten *“hun eigen gerechtigheid zoeken op te richten”* (Romeinen 10:3), bouwden ze aan een zelfvoldane vormendienst. Bij gebrek aan de Geest en Gods genade trachtten ze in deze leemte te voorzien door een strikte waarneming van godsdienstige ceremoniën en vormen. Niet tevreden met de inzettingen die God Zelf had geboden, omgaven zij de Goddelijke geboden met talloze geboden van eigen maaksel. Hoe verder ze van God verwijderd waren, des te nauwgezetter waren ze in het waarnemen van deze vormen.

Met al deze nauwgezette en lastige geboden was het vrijwel onmogelijk voor het volk om de wet te houden. De grote beginselen van gerechtigheid, in de tien geboden uiteengezet, en de heerlijke waarheden, afgebeeld in de schaduwdienst, werden verduisterd, begraven onder een menigte menselijke overleveringen en bepalingen. Zij die werkelijk verlangden God te dienen, en trachtten de gehele wet waar te nemen, zoals dit door de priesters en oversten werd geboden, kreunden onder een zware last.

Als volk waren de Israëlieten, terwijl ze verlangden naar de komst van de Messias, zo ver van God gescheiden in hart en leven, dat ze geen juiste voorstelling konden hebben van de aard of zending van de beloofde Verlosser. In plaats van te verlangen naar bevrijding van zonde en naar de heerlijkheid en vrede van ware heiligheid, was hun hart gericht op bevrijding van hun nationale vijanden en op het herstel van wereldse macht. Ze zagen uit naar de Messias als de komende overwinnaar, als Eén Die elk juk zou verbreken en Israël

PROFETEN EN KONINGEN

boven alle andere volken zou verheffen. Op deze wijze was satan erin geslaagd de harten van het volk voor te bereiden op het verwerpen van de Heiland als Deze zou komen. Hun eigen trots en onjuiste voorstellingen van Zijn aard en zending zou verhinderen dat ze eerlijk de bewijzen van Zijn zending zouden overdenken.

Meer dan duizend jaar had het joodse volk gewacht op de komst van de beloofde Zaligmaker. Hun voornaamste hoop was gericht op dit gebeuren. Duizend jaar lang vormde Zijn Naam het middelpunt in lied en profetie, in tempeldienst en huisgodsdienst; toch, toen Hij kwam, herkenden zij Hem niet als de Messias waarop ze zo lang hadden gewacht. *“Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.”* (Johannes 1:11). Voor hun wereldsgezinde harten was de Beminde des hemels *“als een wortel uit een dorre aarde”*. In hun ogen had Hij *“geen gedaante noch heerlijkheid”*; ze ontdekten in Hem niets, dat zij Hem zouden begeren. (Jesaja 53:2).

Het gehele leven van Jezus van Nazareth onder het joodse volk was een aanklacht tegen hun zelfzucht, zoals bleek uit hun onwil de rechtvaardige aanspraken van de Eigenaar van de wijngaard waarover zij als landlieden waren geplaatst te erkennen. Ze haatten Zijn Voorbeeld van waarachtigheid en vroomheid; en toen de laatste toets kwam, de toets die gehoorzaamheid tot eeuwig leven, of ongehoorzaamheid, met als gevolg eeuwige dood, betekende, verwierpen zij de Heilige Israëls, en werden aansprakelijk voor Zijn kruisiging op Golgotha.

Tegen het eind van Zijn werk op aarde vestigde Christus in de gelijkenis van de wijngaard de aandacht van de joodse leraars op de rijke zegeningen die Israël had ontvangen, en toonde hierdoor Gods aanspraken op hun gehoorzaamheid. Duidelijk hield Hij hun de heerlijkheid van Gods doel dat zij door gehoorzaam te zijn hadden kunnen vervullen, voor ogen. Terwijl Hij de sluier voor de toekomst terzijde schoof, liet Hij zien hoe het hele volk door niet aan Zijn plannen te beantwoorden, Zijn zegen verbeurde en ondergang bracht over zichzelf.

“Er was een heer des huizes”, zei Christus, *“die een wijngaard plantte, en zette een tuin daarom, en groef een wijnpersbak daarin, en bouwde een toren, en verhuurde dien den landlieden, en reisde buiten [’s lands].”* (Mattheüs 21:33). Op deze wijze wees de Heiland op *“de wijngaard van den HEERE der heirscharen”* waarvan de profeet Jesaja eeuwen eerder had gezegd dat deze het *“huis van Israël”* was. (Jesaja 5:7).

“Toen nu de tijd der vruchten genaakte”, vervolgde Christus, *zond de eigenaar van de wijngaard “zijn dienstknechten tot de landlieden, om zijn vruchten te ontvangen. En de landlieden, nemende zijn dienstknechten, hebben den een geslagen, en den anderen gedood, en den derden gestenigd. Wederom zond hij andere dienstknechten, meer [in getal] dan de eersten, en zij deden hun desgelijks. En ten laatste zond hij tot hen zijn zoon, zeggende: Zij zullen mijn zoon ontzien. Maar de landlieden, den zoon ziende, zeiden onder elkander: Deze is de erfgenaam, komt, laat ons hem doden, en zijn erfenis [aan ons] behouden. En hem nemende, wierpen zij [hem] uit, buiten de wijngaard, en doodden [hem].”*. Nadat Christus de priesters hun de bekroning van hun boosheid had voorgehouden, stelde hij hen de vraag: *“Wanneer dan de heer des wijngaards komen zal, wat zal hij dien landlieden doen?”* De priesters hadden het verhaal met grote belangstelling gevolgd; en zonder eraan te denken het onderwerp op zichzelf van toepassing te brengen, waren ze het eens met het volk door te zeggen: *“Hij zal den kwaden een kwaden dood aandoen, en zal den wijngaard aan andere landlieden verhuren, die hem de vruchten op haar tijden zullen geven.”*

PROFETEN EN KONINGEN

Zonder het te weten, hadden ze hun eigen vonnis uitgesproken. Jezus zag op hen neer en onder Zijn doorzoekende blik wisten ze dat Hij het verborgene van hun harten had gelezen. Zijn Goddelijkheid straalde hen met onmiskenbare kracht tegen. Ze zagen in de pachters een beeld van zichzelf, en onwillekeurig riepen ze uit: “Dat zij verre!”

Plechtig en verdrietig vroeg Christus: *“Hebt gij nooit gelezen in de Schriften: De steen, die de bouwlieden verworpen hebben, deze is geworden tot een hoofd des hoeks; van de Heere is dit geschied, en het is wonderlijk in onze ogen? Daarom zeg Ik ulieden, dat het Koninkrijk Gods van u zal weggenomen worden, en een volk gegeven, dat zijn vruchten voortbrengt. En wie op deze steen valt, die zal verpletterd worden;”* (Mattheüs 21:34-44).

Christus zou de ondergang van het joodse volk hebben afgewend als het volk Hem had aangenomen. Maar nijd en afgunst maakten hen onverzoenlijk. Ze hadden zich voorgenomen dat ze Jezus van Nazareth niet als de Messias wilden aannemen. Ze verwierpen het Licht der wereld, en van deze tijd af zouden ze in het duister van de nacht leven. De voorspelde ondergang trof het joodse volk. Hun eigen ontembare hartstochten veroorzaakten hun ondergang. In hun blinde woede doodden ze elkander. Hun opstandige, koppige hoogmoed bracht over hen de toorn van hun Romeinse veroveraars. Jeruzalem werd verwoest, de tempel vernietigd, en de plaats waar hij had gestaan, werd omgeploegd. Het volk van Juda kwam op een verschrikkelijke wijze om. Miljoenen werden als slaven in heidense landen verkocht.

Wat God van plan was te doen voor de wereld door Israël, het uitverkoren volk, zal Hij ten slotte bereiken door Zijn gemeente op aarde in deze tijd. Hij heeft Zijn wijngaard verhuurd aan andere pachters, aan het volk dat vasthoudt aan Zijn verbond en dat Hem op tijd de vruchten aflevert. De Heere heeft altijd trouwe vertegenwoordigers gehad op deze aarde, die Zijn belangen tot de hunne hebben gemaakt. Deze getuigen voor God worden gerekend tot het geestelijk Israël, en in hen zullen alle verbondsbeloften, door God aan het oude Israël gedaan, in vervulling gaan.

Nu is Gods gemeente vrij het Goddelijk plan voor de redding van de verloren mensheid te voltooien. Eeuwen lang is de vrijheid van Gods volk beperkt geweest. De prediking van het Evangelie in haar zuiverheid was verboden, en de strengste straffen werden toegepast op hen die de besluiten van mensen ongehoorzaam durfden zijn. Bijgevolg was de grote morele wijngaard van God vrijwel zonder werkers. De mensen bleven verstoken van het Licht van Gods Woord. Het duister van dwaling en bijgeloof dreigde de kennis van de ware godsdienst teniet te doen. Gods gemeente op aarde was in deze lange tijd van meedogenloze vervolging evenzeer in ballingschap als de kinderen van Israël in Babel tijdens de zeventig-jarige ballingschap.

Maar God zij dank, dat Zijn gemeente niet langer gebonden is. De voorrechten van Gods volk zijn teruggegeven aan het geestelijk Israël, zoals dat ook het geval was met Gods volk toen het uit Babel werd bevrijd. In alle delen van de aarde geven mannen en vrouwen gehoor aan de boodschap van de hemel, die Johannes op Patmos in visioen had gehoord voor de wederkomst van Christus: *“Vreest God, en geeft Hem heerlijkheid, want de ure Zijns oordeels is gekomen”* (Openbaring 14:7).

Niet langer kunnen de machten van het kwaad de gemeente gevangen houden; want *“Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon, die grote stad, omdat zij uit den wijn des toorns harer hoererij alle volken heeft gedrenkt.”* (vers 8); en tot het geestelijk Israël is de boodschap gericht: *“Gaat uit van haar, Mijn volk, opdat gij aan haar zonden geen gemeenschap hebt, en opdat gij van haar plagen niet ontvangt.”* (Openbaring 18:4). Zoals de

PROFETEN EN KONINGEN

ballingen in Babel gehoor gaven aan de boodschap: *“Vliedt uit het midden van Babel,”* (Jeremia 51:6), en terugkeerden naar het land der belofte, geven degenen die in deze tijd God vrezen gehoor aan de boodschap om zich terug te trekken uit het geestelijk Babylon, en spoedig zullen ze staan op de nieuwe aarde als overwinningsteken van Gods genade.

In de dagen van Maleachi werd de spottende vraag van de onboetvaardigen: *“Waar is de God des oordeels?”* beantwoord met de ernstige woorden: *“snellijk zal tot Zijn tempel komen die Heere, Dien gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds, aan Denwelken gij lust hebt; ziet, Hij komt, zegt de HEERE der heirscharen. Maar wie zal den dag Zijner toekomst verdragen, en wie zal bestaan, als Hij verschijnt? Want Hij zal zijn als het vuur van een goudsmid, en als zeep der vollers. En Hij zal zitten, louterende, en het zilver reinigende, en Hij zal de kinderen van Levi reinigen, en Hij zal ze doorlouteren als goud, en als zilver; dan zullen zij den HEERE spijsoffer toebrengen in gerechtigheid. Dan zal het spijsoffer van Juda en Jeruzalem den HEERE zoet wezen, als in de oude dagen, en als in de vorige jaren.”* (Maleachi 2:17; 3:1-4).

Toen de beloofde Messias op het punt stond te verschijnen, luidde de boodschap van Christus' voorloper: *“Bekeert u”*, tollenaars en zondaars; bekeert u, Farizeeën en Sadduceeën, *“want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen”* (Mattheüs 3:2).

Nu vestigen boodschappers, door God geroepen om in de geest en de kracht van Elia en van Johannes de Doper te werken, de aandacht van een wereld die voor het oordeel moet verschijnen, op de plechtige gebeurtenissen die spoedig zullen plaatsvinden in verband met de laatste ogenblikken van de genadetijd en de verschijning van Christus Jezus als Koning der koningen en Heer der heren. Spoedig zal iedereen geoordeeld worden naar hetgeen hij gedaan heeft in het vlees. Het uur van Gods oordeel is gekomen, en op de leden van Zijn gemeente op aarde rust de plechtige verantwoordelijkheid om hen te waarschuwen die als het ware op de rand van eeuwige ondergang staan. Aan ieder mens in heel de wereld moet duidelijk gemaakt worden, welke beginselen op het spel staan in de grote strijd die gaande is, beginselen waarvan het lot van heel de mensheid afhangt.

In deze laatste ogenblikken van de genadetijd voor de mensen, waarin het lot van iedere ziel spoedig voor altijd zal zijn beslist, verwacht de Heer van hemel en aarde dat Zijn gemeente aan het werk zal gaan als nooit tevoren. Zij die in Christus vrij zijn door de kennis van de kostbare Waarheid, worden door de Heere Jezus gezien als Zijn uitverkorenen, begunstigd boven alle andere mensen op de aardbodem; en Hij rekent op hen om de lof te verkondigen van Hem, Die hen geroepen heeft uit het duister tot Zijn wonderbaar licht. (1 Petrus 2:9). De zegeningen, die zo vrijgevig geschonken worden, moeten aan anderen worden medegedeeld. Het blijde nieuws van verlossing moet gepredikt worden aan elke natie, geslacht, taal en volk.

In de visioenen van de profeten werd getoond hoe de Heer der heerlijkheid speciaal licht liet schijnen op Zijn gemeente in dagen van duisternis en ongeloof die aan Zijn wederkomst zouden vooraf gaan. Als de Zon der gerechtigheid zou Hij over Zijn gemeente opgaan met *“genezing . . . onder Zijn vleugelen”* (Maleachi 4:2). En iedere ware discipel zou een invloed ten leven moeten verspreiden voor bemoediging, hulp en ware genezing.

De komst van Christus zal plaatsvinden in het donkerste uur van de geschiedenis van deze aarde. De dagen van Noach en van Lot schilderen de toestand van de wereld vlak voor de komst van de Zoon des mensen. De Bijbel zegt, bij het wijzen op deze tijd, *“wiens toekomst is naar de werking des satans, in alle kracht, en tekenen, en wonderen der leugen; En in alle verleiding der onrechtvaardigheid in degenen, die verloren gaan;”* (2

PROFETEN EN KONINGEN

Thessalonicenzen 2:9-10). Zijn werk is duidelijk zichtbaar aan de snel toenemende duisternis, de veelvuldige dwalingen, ketterijen en verleidingen van deze laatste dagen. Niet alleen neemt satan de wereld gevangen, maar zijn verleidingen dringen door in de belijdende kerken van onze Heere Jezus Christus. De grote afval zal zich ontwikkelen in een duisternis, zo dicht als middernacht. Voor Gods volk zal het een nacht van beproeving, van gewezen, van vervolging ter wille van de Waarheid zijn. Maar uit die duistere nacht zal Gods licht te voorschijn komen.

Hij doet het licht schijnen uit het duister. (2 Korinthe 4:6). Toen de aarde *"woest en ledig"* was, *"en duisternis was op den afgrond, en de Geest Gods zweefde op de wateren. En God zeide: Daar zij licht! en daar werd licht."* (Genesis 1:2-3). Zo klinkt Gods Woord in de nacht van geestelijke duisternis: *"Daar zij licht"*. Tot Zijn volk zegt Hij: *"Maak u op, word verlicht, want uw Licht komt, en de heerlijkheid des HEEREN gaat over u op."*

De Schrift zegt, *"Want zie, de duisternis zal de aarde bedekken, en donkerheid de volken; doch over u zal de HEERE opgaan, en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden."* (Jesaja 60:1-2). Christus, die het afschijnsel is van de heerlijkheid van Zijn Vader, kwam naar deze wereld als haar Licht. Hij kwam om God bekend te maken aan de mensen, en van Hem staat geschreven, *"hoe Hem God gezalfd heeft met den Heiligen Geest en met kracht; Welke [het land] doorgegaan is, goedgevende,"* (Handelingen 10:38). In de synagoge te Nazareth zei Hij: *"De Geest des Heeren [is] op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalfd; Hij heeft Mij gezonden, om den armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen, die gebroken zijn van hart; Om den gevangenen te prediken loslating, en den blinden het gezicht, om de verslagenen heen te zenden in vrijheid; om te prediken het aangename jaar des Heeren."* (Lukas 4:18-19).

Dit werk heeft Hij Zijn discipelen opgedragen. *"Gij zijt het licht der wereld"*, zei Hij. *"Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken."* (Mattheüs 5:14,16). Dit werk beschrijft de profeet Jesaja in de woorden: *"Is het niet, dat gij den hongerige uw brood mededeelt, en de armen, verdrevenen in huis brengt? Als gij een naakte ziet, dat gij hem dekt, en dat gij u voor uw vlees niet verbergt? Dan zal uw licht voortbreken als de dageraad, en uw genezing zal snellijk uitspruiten; en uw gerechtigheid zal voor uw aangezicht heengaan, [en] de heerlijkheid des HEEREN zal uw achtertocht wezen."* (Jesaja 58:7-8).

Overal om ons heen horen we de klachten van een wereld vol smart. Overal zijn behoeftigen en treurende. Onze taak is, de moeilijkheden en het verdriet van het leven te verlichten en te verzachten. De behoeften van de ziel kunnen alleen door de liefde van Christus worden bevredigd. Als Christus in ons woont, zal ons hart vol van Goddelijk medelijden zijn. De gesloten bronnen van oprechte christelijke liefde zullen ontsloten worden. Er zijn velen die geen hoop meer hebben. Breng hen weer in het zonlicht. Velen hebben de moed verloren. Bemoedig hen. Bid voor hen. Er zijn mensen die het Brood des levens nodig hebben. Lees hen voor uit Gods Woord. Menige ziel is ziek, waar geen geneesmiddel of arts kan helpen. Bid voor deze zielen. Breng hen tot Jezus. Zeg hen dat er balsem is in Gilead en dat daar een Heelmeester is.

Het licht is een zegen, een universele zegen, waarvan de schatten komen tot een ondankbare, onheilige, gedemoraliseerde wereld. Zo is het ook met het Licht van de Zon der gerechtigheid. De hele aarde, die zich bevindt in het duister van zonde, verdriet en pijn, moet verlicht worden met de kennis van Gods liefde. Geen enkele groepering of klasse mensen mag worden uitgesloten van het licht, afkomstig van de troon des hemels. De boodschap van

PROFETEN EN KONINGEN

hoop en genade moet tot aan de einden der aarde worden gebracht. Ieder die dat wil, kan de hand uitstrekken om Gods kracht aan te grijpen en vrede maken met Hem, en Hij zal vrede maken. Niet langer behoeven de heidenen in het duister te leven. Het donker moet verdwijnen voor de heldere stralen van de Zon der gerechtigheid.

Christus heeft elke mogelijke voorziening getroffen opdat Zijn gemeente een veranderd lichaam zal zijn, verlicht door het Licht der wereld, en in het bezit van de heerlijkheid van Immanuël. Het is Zijn bedoeling dat elke christen omgeven zal zijn door een geestelijke atmosfeer van licht en vrede. Het is Zijn verlangen dat we Zijn vreugde in ons leven openbaren.

“Maak u op, word verlicht, want uw Licht komt, en de heerlijkheid des HEEREN gaat over u op.” Christus komt met macht en grote heerlijkheid. Hij komt in Zijn heerlijkheid en de heerlijkheid van Zijn Vader. Heilige engelen zullen Hem vergezellen bij Zijn komst. Terwijl heel de wereld in het duister is gehuld, zal het licht zijn in de woningen der gelovigen. Zij zullen de eerste lichtstralen zien van Zijn wederkomst. Het heldere licht zal afstralen van Zijn pracht, en Christus de Verlosser zal geprezen worden door allen die Hem hebben gediend. Terwijl de goddelozen vluchten, zullen Christus' volgelingen zich verblijden in Zijn tegenwoordigheid.

Dan zullen de verlostten uit de mensen de erfenis die hen is beloofd, in ontvangst nemen. Op deze wijze zal Gods plan met Israël letterlijk in vervulling gaan. Wat God Zich heeft voorgenomen, kan de mens nooit doen mislukken. Zelfs te midden van het werk van het kwaad zijn Gods plannen steeds voorwaarts gegaan op weg naar hun vervulling. Zo ging het met het huis van Israël in de geschiedenis van de gedeelde rijken; zo gaat het ook met het hedendaags geestelijk Israël.

De ziener van Patmos zegt, als hij door de eeuwen blikt naar de tijd van dit herstel van Israël op de vernieuwde aarde: *“Na dezen zag ik, en ziet, een grote schare, die niemand tellen kon, uit alle natie, en geslachten, en volken, en talen, staande voor den troon, en voor het Lam, bekleed zijnde met lange witte klederen, en palm [takken] waren in hun handen. En zij riepen met grote stem, zeggende: De zaligheid zij onzen God, Die op den troon zit, en het Lam. En al de engelen stonden rondom den troon, en [rondom] de ouderlingen en de vier dieren; en vielen voor den troon [neder] op hun aangezicht, en aanbaden God, Zeggende: Amen. De lof, en de heerlijkheid, en de wijsheid, en de dankzegging, en de eer, en de kracht, en de sterkte zij onzen God in alle eeuwigheid. Amen.”* (Openbaring 7:9-12)! *“En ik hoorde als een stem ener grote schare, en als een stem veler wateren, en als een stem van sterke donderslagen, zeggende: Halleluja, want de Heere, de almachtige God, heeft als Koning geheerst. Laat ons blijde zijn, en vreugde bedrijven, en Hem de heerlijkheid geven;”* (Openbaring 19:6-7). *“Het is een Heere der heren, en een Koning der koningen), en die met Hem zijn, de geroepenen, en uitverkorenen en gelovigen.”* (Openbaring 17:14).

PROFETEN EN KONINGEN

Hoofdstuk 61 Visioenen van toekomstige heerlijkheid

In de donkerste uren van haar langdurige strijd met het kwaad heeft Gods gemeente visioenen gekregen van Gods eeuwig doel. Hij heeft Zijn volk over de beproevingen van het heden heen gewezen op de overwinningen in de toekomst, als de verlostten aan het eind van de strijd het beloofde land in bezit mogen nemen. Deze visioenen van toekomstige heerlijkheid, beelden, geschilderd door Gods hand, moeten veel voor Zijn gemeente betekenen in deze tijd, nu de eeuwenlange strijd zijn einde nadert en de beloofde zegeningen spoedig in hun volheid werkelijkheid zullen zijn.

De vroegere profeten hebben tal van troostrijke boodschappen gericht tot de gemeente. *“Troost, troost mijn volk”*, luidde de opdracht van Jesaja, die hij van God kreeg, en gepaard aan deze opdracht werden wonderbare visioenen gegeven, die de hoop en blijdschap van de gelovigen door latere eeuwen heen zijn geweest. Door de mensen veracht, vervolgd, in de steek gelaten, zijn Gods kinderen in alle tijden toch bemoedigd door Zijn beloften, die zeker zijn. In geloof hebben ze uitgezien naar de tijd dat Hij de belofte aan Zijn gemeente zal waarmaken: *“zo zal Ik u stellen tot een eeuwige heerlijkheid, [tot] een vreugde van geslacht tot geslacht.”* (Jesaja 60:15).

Dikwijls moet de strijdende gemeente beproeving en kwelling ondergaan, want zonder zware strijd zal de gemeente niet overwinnen. Het *“brood der benauwdheid”*, en de *“wateren der verdrukking”* (Jesaja 30:20) is het gewone lot van allen; maar niemand die zijn vertrouwen stelt in Hem, Die machtig is om te verlossen, zal volkomen overweldigd worden. *“Maar nu, alzo zegt de HEERE, uw Schepper, o Jakob! en uw Formeerder, o Israë! vrees niet, want Ik heb u verlost; Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijn. Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen; wanneer gij door het vuur zult gaan, zult gij niet verbranden, en de vlam zal u niet aansteken. Want Ik ben de HEERE, uw God, de Heilige Israëls, uw Heiland; Ik heb Egypte, Morenland en Seba gegeven [tot] uw losgeld in uw plaats. Van toen af, dat gij kostelijk zijt geweest in Mijn ogen, zijt gij verheerlijkt geweest, en Ik heb u liefgehad; daarom heb Ik mensen in uw plaats gegeven, en volken in plaats van uw ziel.”* (Jesaja 43:1-4).

Bij God is vergevengezindheid; Hij aanvaardt ons volkomen en vrijwillig door de verdiensten van Jezus, onze gekruisigde en opgestane Heer. Jesaja hoorde de Heere spreken tot Zijn uitverkorenen: *“Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg, om Mijnentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet. Maakt Mij indachtig, laat ons tezamen richten, vertelt gij [uw] [redenen], opdat gij moogt gerechtvaardigd worden.”* (vers 25-26) *“en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben, uw Heiland, en uw Verlosser, de Machtige Jakobs.”* (Jesaja 60:16).

“Hij zal de smaadheid Zijns volks . . . wegnemen” (Jesaja 25:8), had de profeet gezegd. *“En zij zullen hen noemen het heilige volk, de verlostten des HEEREN;”* (Jesaja 60:12). Hij heeft beschikt, *“dat hun gegeven worde sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid, het gewaad des lofs voor een benauwden geest; opdat zij genaamd worden eikenbomen der gerechtigheid, een planting des HEEREN, opdat Hij verheerlijkt worde.”* (Jesaja 61:3).

“Waak op, waak op, trek uw sterkte aan, o Sion! trek uw sierlijke klederen aan, o Jeruzalem, gij heilige stad? want in u zal voortaan geen onbesnedene noch onreine meer komen. Schud u uit het stof, maak u op, zit neder, o Jeruzalem! maak u los [van] de banden van uw hals, gij gevangene dochter van Sion!” (Jesaja 52:1-2).

PROFETEN EN KONINGEN

“Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste! zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten. En uw glasvensters zal Ik kristallijnen maken, en uw poorten van robijnstenen, en uw ganse landpale van aangename stenen. En al uw kinderen zullen van den HEERE geleerd zijn, en de vrede uwer kinderen zal groot zijn. Gij zult door gerechtigheid bevestigd worden; wees verre van verdrukking, want gij zult niet vrezen; en [verre] van verschrikking, want zij zal tot u niet naken. Ziet, zij zullen zich zekerlijk vergaderen, [doch] niet uit Mij; wie zich tegen u vergaderen zal, die zal om uwentwil vallen. Zie, Ik heb den smid geschapen, die de kolen in het vuur opblaast, en die het instrument voortbrengt tot zijn werk; ook heb Ik den verderver geschapen, om te vernielen. Alle instrument, dat tegen u bereid wordt, zal niet gelukken, en alle tong, [die] in gericht tegen u opstaat, zult gij verdoemen; dit is de erve der knechten des HEEREN, en hun gerechtigheid is uit Mij, spreekt de HEERE.” (Jesaja 54:11-17). Gekleed in de wapenrusting van Christus' gerechtigheid, is de gemeente gereed voor haar laatste strijd. *“schoon, gelijk de maan, zuiver als de zon, schrikkelijk als [slagorden] met banieren?”* (Hooglied 6:10), is ze gereed om de wereld in te gaan, overwinnende om te overwinnen.

Het donkerste moment van de strijd van de gemeente met de machten van het kwaad gaat vlak aan haar verlossing vooraf. Niemand die op God vertrouwt, behoeft echter te vrezen; *“want het blazen der tirannen is als een vloed [tegen] een wand.”*; dan zal God *“een Toevlucht”* zijn *“tegen den vloed”* (Jesaja 25:4).

In die dag zullen alleen de rechtvaardigen bevrijd worden. *“De zondaren te Sion zijn verschrikt; beving heeft de huichelaren aangegrepen; [zij] [zeggen]: Wie is er onder ons, die bij een verterend vuur wonen kan? Wie is er onder ons, die bij een eeuwigen gloed wonen kan? Die in gerechtigheden wandelt, en die billijkheden spreekt; die het gewin der onderdrukkingen verwerpt; die zijn handen uitschudt, dat zij geen geschenken behouden; die zijn oor stopt, dat hij geen bloedschulden hore, en zijn ogen toesluit; dat hij het kwade niet aanzie; Die zal in de hoogten wonen, de sterkten der steenrotsen zullen zijn hoog vertrek zijn; zijn brood wordt hem gegeven, zijn wateren zijn gewis.”* (Jesaja 33:14-16).

Het woord des Heeren tot Zijn getrouwen luidt: *“Ga henen, mijn volk! ga in uw binnenste kamers, en sluit uw deuren na u toe; verberg u als een klein ogenblik, totdat de gramschap overga. Want ziet, de HEERE zal uit Zijn plaats uitgaan, om de ongerechtigheid van de inwoners der aarde over hen te bezoeken;”* (Jesaja 26:20-21).

In gezichten over de grote oordeelsdag kregen de geïnspireerde boodschappers van de Heer flitsen van de ontsteltenis van hen die niet gereed zijn hun Heer in vrede te ontmoeten.

“Ziet, de HEERE maakt het land ledig, en Hij maakt het woest; en Hij keert deszelfs gestaltenis om, en Hij verstroot zijn inwoners. .. , want zij overtreden de wetten, zij veranderen de inzettingen, zij vernietigen het eeuwig verbond. Daarom verteert de vloek het land, en die daarin wonen, zullen verwoest worden;... De vreugde der trommelen rust; het geluid der vrolijk huppelenden houdt op, de vreugde der harp rust.” (Jesaja 24:1,5-6,8).

“Ach, die dag! want de dag des HEEREN is nabij, en zal als een verwoesting komen van den Almachtige. .. De granen zijn onder hun kluiten verrot, de schathuizen zijn verwoest, de schuren zijn afgebroken, want het koren is verdord. O, hoe zucht het vee, de runderkudden zijn bedwelmd, want zij hebben geen weide, ook zijn de schaapskudden verwoest.” *“De wijnstok is verdord, de vijgenboom is flauw; de granaatappelboom, ook de palmboom en appelboom; alle bomen des velds zijn verdord; ja de vrolijkheid is verdord van de mensenkinderen.”* (Joël 1:15,17-18,12). *“mijn hart maakt getier in mij,”*, roept Jeremia

PROFETEN EN KONINGEN

uit als hij de verwoesting ziet die plaatsvindt in de laatste dagen van de geschiedenis van deze aarde. *“ik kan niet zwijgen; want gij, mijn ziel! hoort het geluid der bazuin [en] het krijgsgeschrei. Breuk op breuk wordt er uitgeroepen; want het ganse land is verstoord;”* (Jeremia 4:19-20).

“En de hoogheid der mensen zal gebogen”, zegt Jesaja van de dag van Gods wrake, *“en de*

hoogheid der mannen zal vernederd worden; en de HEERE alleen zal in die dag verheven zijn. En elkeen der afgoden zal ganselijk vergaan.. . In dien dag zal de mens zijn zilveren afgoden, en zijn gouden afgoden, welke zij zich gemaakt hadden, om zich [daarvoor] neder te buigen, wegwerpen voor de mollen en de vledermuizen; Gaande in de reten der rotsen en in de kloven der steenrotsen, vanwege den schrik des HEEREN, en vanwege de heerlijkheid Zijner majesteit, wanneer Hij Zich opmaken zal, om de aarde geweldiglijk te verschrikken.” (Jesaja 2:17-18,20-21).

Van die overgangstijd, als de trots der mensen vernederd zal worden, zegt Jeremia; *“Ik zag het land aan, en ziet, het was woest en ledig; ook naar den hemel, en zijn licht was er niet. Ik zag de bergen aan, en ziet, zij beefden; en al de heuvelen schudden. Ik zag, en ziet, er was geen mens; en alle vogelen des hemels waren weggevlogen. Ik zag, en ziet, het vruchtbare land was een woestijn, en al zijn steden waren afgebroken,”* (Jeremia 4:23-26). *“O wee! want die dag is zo groot, dat zijns gelijke niet geweest is; en het is een tijd van benauwdheid voor Jakob; nog zal hij daaruit verlost worden.”* (Jeremia 30:7).

De dag des toorns voor Gods vijanden is de dag van bevrijding voor Zijn gemeente. De profeet zegt: *“Versterkt de slappe handen, en stelt de struikelende knieën vast. Zegt den onbedachtzamen van harte: Weest sterk, en vreest niet; ziet, ulieder God zal [ter] wrake komen [met] de vergelding Gods. Hij zal komen en ulieden verlossen.”* (Jesaja 35:3-4).

“Hij zal den dood verslinden tot overwinning, en de Heere HEERE zal de tranen van alle aangezichten afwissen; en Hij zal de smaadheid Zijns volks van de ganse aarde wegnemen; want de HEERE heeft het gesproken.” En terwijl de profeet de Heer der heerlijkheid ziet neerdalen uit de hemel, met al zijn heilige engelen om Zijn laatste gemeente bijeen te vergaderen uit alle volken op aarde, hoort hij hen die wachten, eenstemmig triomfantelijk uitroepen: *“Ziet, Deze is onze God; wij hebben Hem verwacht, en Hij zal ons zalig maken. Deze is de HEERE, wij hebben Hem verwacht, wij zullen ons verheugen en verblijden in Zijn zaligheid.”* (Jesaja 25:8,9).

De stem van Gods Zoon wordt gehoord als Hij de slapende heiligen roept, en terwijl de profeet hen uit de gevangenis van de dood te voorschijn ziet komen, roept hij uit: *“Uw doden zullen leven, [ook] mijn dood lichaam, zij zullen opstaan; waakt op en juicht, gij, die in het stof woont! want uw dauw zal zijn [als] een dauw der moeskruiden, en het land zal de overledenen uitwerpen.”* (Jesaja 26:19). *“Alsdan zullen der blinden ogen opengedaan worden, en der doven oren zullen geopend worden. Alsdan zal de kreupele springen als een hert, en de tong des stommen zal juichen”* (Jesaja 35:5-6).

In de visioenen van de profeet worden nu degenen die over zonde en dood hebben getriomfeerd, gezien in tegenwoordigheid van hun Maker, terwijl ze vrijuit met Hem spreken zoals in het begin de mens met God heeft gesproken.

“Maar weest gijlieden vrolijk, en verheugt u tot in der eeuwigheid [in] hetgeen Ik schep”, zegt God hen, *“want ziet, Ik schep Jeruzalem een verheuging, en haar volk een vrolijkheid. En Ik zal Mij verheugen over Jeruzalem, en vrolijk zijn over Mijn volk; en in haar zal niet meer gehoord worden de stem der wening, noch de stem des geschreeuws.”*

PROFETEN EN KONINGEN

(Jesaja 65:18-19). *“En geen inwoner zal zeggen: Ik ben ziek, [want] het volk, dat daarin woont, zal vergeving van ongerechtigheid hebben.”* (Jesaja 33:24).

“want in de woestijn zullen wateren uitbarsten, en beken in de wildernis. En het dorre land zal tot staand water worden, en het dorstige land tot springaders der wateren” (Jesaja 35:6-7).

“Voor een doorn zal een dennenboom opgaan, voor een distel zal een mirteboom opgaan;” (Jesaja 55:13). *“En aldaar zal een verheven baan en een weg zijn, welke de heilige weg zal genaamd worden; de onreine zal er niet doorgaan, maar hij zal voor deze zijn; die [dezen] weg wandelt, zelfs de dwazen zullen niet dwalen.”* (Jesaja 35:8).

“Spreekt naar het hart van Jeruzalem, en roept haar toe, dat haar strijd vervuld is, dat haar ongerechtigheid verzoend is, dat zij van de hand des HEEREN dubbel ontvangen heeft voor al haar zonden.” (Jesaja 40:2).

Als de profeet ziet, hoe de verlostten wonen in de stad van God, vrij van zonde en alle tekenen van de vloek, roept hij in vervoering uit: *“Verblijdt u met Jeruzalem, en verheugt u over haar, al haar liefhebbers! Weest vrolijk over haar met vreugde”* (Jesaja 66:10). *“Er zal geen geweld meer gehoord worden in uw land, verstoring noch verbreking in uw landpale; maar uw muren zult gij Heil heten, en uw poorten Lof.*

“De zon zal u niet meer wezen tot een licht des daags, en tot een glans zal u de maan niet lichten; maar de HEERE zal u wezen tot een eeuwig Licht, en uw God tot uw Sierlijkheid. Uw zon zal niet meer ondergaan, en uw maan zal haar [licht] niet intrekken; want de HEERE zal u tot een eeuwig licht wezen, en de dagen uwer treuring zullen een einde nemen. En uw volk zullen allen te zamen rechtvaardigen zijn, zij zullen in eeuwigheid de aarde erfelijk bezitten; zij zullen zijn een spruit Mijner plantingen, een werk Mijner handen, opdat Ik verheerlijkt worde.” (Jesaja 60:18-21).

De profeet hoorde daar het geluid van muziek en van zingen, een gezang zoals geen sterfelijk oor heeft gehoord en geen geest heeft bedacht, behalve in visioenen van God. *“En de vrijgekochten des HEEREN zullen wederkeren, en [tot] Sion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden.”* (Jesaja 35:10). *“vreugde en blijdschap zal daarin gevonden worden, dankzegging en een stem des gezangs.”* (Jesaja 51:3). *“Die zullen hun stem opheffen, zij zullen vrolijk zingen; vanwege de heerlijkheid des HEEREN zullen zij juichen van de zee af.”* (Jesaja 24:14).

Op de nieuwe aarde zullen de verlostten zich bezighouden met de bezigheden en genoegens die Adam en Eva in het begin blijdschap hebben gebracht. Het leven in het Paradijs, het leven in hof en veld, zal weer geleid worden. *“En zij zullen huizen bouwen en bewonen, en zij zullen wijngaarden planten, en derzelve vrucht eten. Zij zullen niet bouwen, dat het een ander bewone; zij zullen niet planten, dat het een ander ete, want de dagen Mijns volks zullen zijn als de dagen eens booms, en Mijn uitverkorenen zullen het werk hunner handen verslijten.”* (Jesaja 65:21-22).

Daar zal elke hoedanigheid, elke mogelijkheid toenemen. De grootste ondernemingen zullen worden verricht, het hoogste streven zal bereikt worden, de hoogste verlangens zullen werkelijkheid worden.

En steeds nieuwe hoogten kunnen bestegen worden, nieuwe wonderen zijn er te bewonderen, nieuwe waarheden te ontdekken, nieuwe studieobjecten zullen de krachten van lichaam, ziel en geest tot nieuw leven roepen.

PROFETEN EN KONINGEN

De profeten, aan wie deze machtige tonelen werden geopenbaard, verlangden ernaar de volle betekenis ervan te begrijpen. Ze hebben *“ondervraagd en onderzocht... op welke of hoedanigen tijd de Geest van Christus, Die in hen was, beduidde . . . Denwelken geopenbaard is, dat zij niet zichzelf, maar ons bedienden deze dingen, die u nu aangediend zijn”* (1 Petrus 1:10-12).

Voor ons, die staan aan de rand van hun vervulling, zijn deze schetsen van de toekomst van de grootste betekenis; van gebeurtenissen waarnaar sedert de dag dat onze stamouders zich van het Paradijs hebben afgewend, Gods kinderen hebben verlangd, waarop ze hebben gewacht en waarvoor ze hebben gebeden.

Medepelgrim, wij bevinden ons nog te midden van de schaduwen en de drukte van aardse beslommeringen; maar spoedig zal onze Heiland verschijnen om bevrijding en rust te brengen. Laten we door geloof uitzien naar die blijde toekomst, zoals deze door God is geschilderd. Hij, Die gestorven is voor de zonden der wereld, opent wijd de poorten van het Paradijs voor allen die in Hem geloven. Spoedig zal de strijd gestreden, de overwinning behaald zijn. Spoedig zullen wij Hem zien, op Wie onze hoop voor het eeuwig leven is gevestigd. En in Zijn aanwezigheid zullen de beproevingen en het lijden van deze tijd als niets worden geacht.

De vroegere dingen zullen niet meer gedacht worden, en *“zullen in het hart niet opkomen”* (Jesaja 65:17). *“Werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg, welke een grote vergelding des loons heeft. Want gij hebt lijdzaamheid van node, opdat gij, den wil van God gedaan hebbende, de belofenis moogt wegdragen; Want: Nog een zeer weinig [tijds en] Hij, Die te komen staat, zal komen, en niet vertoeven.”* (Hebreeën 10:35-37).

“[Maar] Israëel wordt verlost door den HEERE, [met] een eeuwige verlossing; gijlieden zult niet beschaamd noch tot schande worden, tot in alle eeuwigheden.” (Jesaja 45:17).

Zie omhoog, zie omhoog, en laat uw geloof gestaag toenemen. Laat dit geloof u leiden langs het smalle pad dat voert naar de poorten van gindse stad, naar de ruime, onbegrensde toekomst vol heerlijkheid, die voor de verlost en bestemd. *“Weest gij ook lankmoedig, versterkt uw harten; want de toekomst des Heeren genaakt. Zucht niet tegen elkander, broeders, opdat gij niet veroordeeld wordt; ziet, de Rechter staat voor de deur.”* (Jacobus 5:8-9).

De volkeren der verlost en zullen geen andere wet dan de wet des hemels kennen. Allen zullen één gelukkige, eensgezinde familie vormen, bekleed met de gewaden van lof en dank. Over dit alles zullen de morgensterren samen zingen, en de kinderen Gods zullen juichen, terwijl God en Christus samen zullen verkondigen: *“Er zal geen zonde noch dood meer zijn”*.

“En het zal geschieden, dat van de ene nieuwe maan tot de andere, en van den enen sabbat tot den anderen, alle vlees komen zal om aan te bidden voor Mijn aangezicht, zegt de HEERE.” (Jesaja 66:23). *“En de heerlijkheid des HEEREN zal geopenbaard worden; en alle vlees te gelijk zal zien,”* (Jesaja 40:5). *“alzo zal de Heere HEERE gerechtigheid en lof doen uitspruiten voor al de volken.”* (Jesaja 61:11). *“Te dien dage zal de HEERE der heirscharen tot een heerlijke Kroon en tot een sierlijken Krans zijn den overgeblevenen Zijns volks.”* (Jesaja 28:5).

“Want de HEERE zal Sion troosten, Hij zal troosten al haar woeste plaatsen, en Hij zal haar woestijn maken als Eden, en haar wildernis als den hof des HEEREN;” (Jesaja 51:3). *“de heerlijkheid van Libanon is haar gegeven, het sieraard van Karmel en Saron;”*

PROFETEN EN KONINGEN

(Jesaja 35:2). *“Tot u zal niet meer gezegd worden: De verlatene, en tot uw land zal niet meer gezegd worden: Het verwoeste; maar gij zult genoemd worden: Mijn lust is aan haar! en uw land: Het getrouwde; . . . gelijk] de bruidegom vrolijk is over de bruid, [alzo] zal uw God over u vrolijk zijn.”* (Jesaja 62:4,5).